

Judit Varga – Sirkka Saarinen

FENNIZMUSOK

**Finn szólások és kifejezések tára
magyarok számára**

Turun yliopiston suomalaisen ja yleisen kielitieteen laitos
Unkarin kieli ja kulttuuri

Turku 2009

ELŐSZÓ

A FENNIZMUSOK - *Finn szólások és kifejezések tára magyarok számára* elsődleges célja az, hogy megvilágítsa a finn kifejezések, szólások, közmondások jelentését a magyar olvasók számára. A gyűjtemény sok érdekességet kínál a magyarul tanuló finn olvasók számára is.

Mint tudjuk, a frazeológiai egységek mindig többet jelentenek, mint az alkotóelemeik jelentése együttvéve, tehát nem feltétlenül érthetők meg akkor sem, ha az egyes szavak jelentését külön-külön ismerjük is. A frazeológia egy része állandó, ám a frazeológia nap mint nap újabb elemekkel gyarapodik is. Új szólások keletkeznek, a régiek vagy kikopnak a használatból vagy módosulnak, illetve az általuk keltett asszociációk alapján újak is szülehetnek. Így tehát a finn szólások és kifejezések tárának anyagába felvett kifejezések, szólások, stb. segítik az olyan kifejezések megértését is, amelyek valamilyen okból nem kerültek be a szótárba.

A FENNIZMUSOK - *Finn szólások és kifejezések tára magyarok számára* túlnyomó többségében az 1990-ben megjelent finn értelmező szótár, a *Suomen kielen perussanakirja* (PS) I-III. köteteibe felvett kifejezéseket tartalmazza. S bár a PS szó-, és példaanyaga viszonylag új, mi azonban a legújabb kifejezéseket is be akartuk venni anyagunkba. Ezeket az új kifejezéseket a sajtó, a tv, a rádió nyelvéből, ill. a mindennapi beszédhelyzetekből gyűjtöttük, de figyelemmel kísértük a legújabb frazeológiai szakirodalmat is. A legújabb példák esetében mérlegeltük, hogy mennyire közismertek.

A szorosabb értelemben vett kifejezések mellett felvettünk gyakori, vagy a magyarra nehezen fordítható szókapcsolatokat, köszönési formákat, stb. is. Mivel a finn állandósult szókapcsolatok (sanonta) és a szólások/szóláshasonlatok (sananparsit) között nehéz határt vonni, ezért a példákban ezeket külön nem jelöltük. Csak a közmondásokat (sananlasku) jelöltük külön rövidítéssel [km]. A közmondások esetében is igyekeztünk csak a közismerteket felvenni a szótárba. A magyar fordításokban a megfelelő magyar közmondások [km], illetve szólások

[szól] meghatározásához O. Nagy Gábor: Magyar szólások és közmondások (1966. Gondolat) című gyűjteményét használtuk. A finn szlengből [szl] csak korlátozott számú példát vettünk fel, főleg olyanokat, amelyek a köznyelvben is elég ismertek.

A FENNIZMUSOK - *Finn szólások és kifejezések tára magyarok számára* című kötet anyagát 1997 és 2008 között gyűjtöttük. A gyűjtőmunka első eredményeképpen jelent meg 2000-ben a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészettudományi Karának a kiadásában Piliscsabán a Veikö kissa kielen? Finn-magyar frazeológiai szótár. Jelen kötetünk anyaga ennek a szótárnak a javított, újabb jelentésekkel kiegészített, és több száz új kifejezéssel bővített változata.

2008 első félévében, a gyűjtőmunka legutóbbi fázisában a szerzőkön kívül részt vett még az ELTE doktorandusza, Panka Erzsébet is a Turku Egyetem gyakornokaként. A legújabb kiegészítések számítógépre vitelében és a példák ellenőrzésében pedig az ELTE hallgatója, Sabján Ildikó gyakornok vett részt 2008 őszén.

A FENNIZMUSOK - *Finn szólások és kifejezések tára magyarok számára* című kötetet abban a reményben bocsátjuk útjára a világhálón, hogy minél több nyelvtanulónak lesz a segítségére. Reméljük, hogy a kötet előmozdítja a kontrasztív frazeológiai kutatásokat is.

A FENNIZMUSOK - *Finn szólások és kifejezések tára magyarok számára* című kötet a világhálón a maga nemében úttörőnek számít. Vállalkozásunkkal a finnugrisztika, a finn és a magyar nyelv ismertté tételét, valamint a nyelvészeti kutatások forrásainak mindenki által való hozzáférhetőségét tartottuk szem előtt.

2009. február

Varga Judit

Saarinen Sirkka

A SZÓTÁR HASZNÁLATÁRÓL

A CÍMSZAVAKRÓL

Címszónak a kifejezések egyik, általunk fontosnak, meghatározónak tartott szavát választottuk. A keresés megkönnyítése végett minden kifejezés megtalálható a kifejezés kezdő szava szerint is. Ez utóbbi a közmondások esetén többnyire egyértelmű, a többi kifejezés esetén a kifejezés egyes, elhagyható, ill. variálható tagjait zárójelben adtuk meg, s ezeket ábécé szerinti besorolásban, ill. az utalásoknál nem vettük figyelembe.

A címszavak alakjának megadása a Suomen kielen perussanakirja (PS) alapján történt, ettől csak egyes esetekben tértünk el. A PS a régebbi finn szótáraktól eltérően egyes szavak esetén azok ragozott, főleg helyhatározóraggal/-ragokkal ellátott alakját/alakjait adja meg címszónak. E ragozott szóalakok jelentése némiképp elkülönült az adott szó alapjelentésétől, és a használati gyakoriságuk nagy. Mi is a PS alapelvei szerint jártunk el, mivel ez megkönnyíti a szótár használóját, s főleg a nem finn anyanyelvűek számára a szótár használatát.

A homonimákat a címszó előtti arab számok jelzik.

A címszavak vastag betűvel vannak szedve.

Előfordul néhány olyan eset, amikor két szó szerepel címszóként. Ezek vagy tőváltakozatok, vagy más-más képzővel képzett szavak, amelyeknek azonos a jelentése: pl. **lössiksi**, **lossiksi**, **korvantaus**, **korvantausta**. Ezek néha igeik is lehetnek, pl. **pistää** és gyakorítóképzős alakja **pistellä**.

A tulajdonnevek esetében ha a tulajdonnévnek az adott kifejezés(ek)ben csak köznévi használata fordul elő, a címszóban ez csak kisbetűvel szerepel, pl. **iikka**, **ritolat**. Ha mind köznévi, mind pedig tulajdonnévi használatra van kifejezés, akkor kis- és nagybetűvel is szerepel az adott szó, pl. **erkki**, **Erkki**, **ruuneperi**, **Runeberg**. (Ezekben az esetekben a finn helyesírás ingadozik.)

Azok a tulajdonnevek pedig, amelyeknek nincs köznévi használata, nagybetűvel vannak írva, pl. **Pietari**, **Pihtipudas**.

A ragozott alakú címszavak tartalmazhatnak birtokos személyragokat. A birtokos személyrag nélkül is használható szóalakok esetében a birtokos személyrag teljes zárójelben van, pl. **höröllä(än)**, **hörölle(en)**, a csak birtokos személyraggal használatos alakok pedig fél zárójellel, pl. **käärmeissä(än)**, **lääpäällä(än)**, **lääpäälle(en)**, illetve külön jelölés nélkül szerepelnek, pl. **kerrallaan**.

Az első két esetben a személyragok változhatnak számban és személyben, pl. *olit käärmeissäsi*. A harmadik esetben, ld. *kerrallaan*, csak a harmadik személyű birtokos személyragos alak használható. (Természetesen azokban az esetekben, amikor az első csoporthoz tartozó kifejezések meghatározó tagja csak harmadik személyű lehet, mint pl. *korvat höröllä/höröllään*, stb. a birtokos személyrag is csak harmadik személyű lehet.)

Amennyiben egy adott címszóhoz tartozó kifejezést valamilyen oknál fogva (pl. a címszavak szinonimitása miatt) egy másik címszó alatt adunk meg, az utóbbi címszóra nyíllal utalunk, pl. **pistää** → **panna**, **mynkään** → **mönkään**, de akkor is így járunk el, ha összetett szó esetén a kifejezés az összetétel egyik tagját tartalmazó címszónál van megadva, pl. **kesäterä** → **terä**.

Egy-egy olyan összetett szó is bekerült a szótárba, amelyeknek az ingadozó helyesírásuk miatt van külön- és egybeírt változatuk is, pl. **kullan arvoinen**, **kullanarvoinen**. (A jelölés: **kullanarvoinen** → **kulta**, s a **kulta** címszó alatt *kullan arvoinen/kullanarvoinen*.)

Megadtunk néhány gyakori mellérendelő szókapcsolatot is, pl. **kiikun kaakun**, amelyek a kezdő szavuk szerint vannak besorolva a szótárba.

Néhány olyan ragozott szóalak is található a címszavak között, amelyek nagyon eltérnek a címszóként megadott alapalakjuktól. Itt az utalás az alapszó megtalálását segíti, pl. **hällä** → **hän**, **on** → **olla**.

A címszavak után szükség esetén — az egyértelműség kedvéért — (a szótárban használt rövidítésekkel, ld. Rövidítésjegyzék) utalás történik a szófajra, pl. nu,

mn, fn. Kettős szófajú szavak esetén dőlt vonallal elválasztva pl. nu/ej. Névutók és előjárók után szerepel a szükséges eset megnevezése, pl. nu gen. Utalás történik még a többes számú (általában plurale tantum) szavakra is, tsz rövidítéssel. Azokban az esetekben, amikor pl. páros testrészek neve a címszó, amelyeknek az egyes számú alakja is használatos, úgy, mint pl. **hartia(t)**, akkor a többes szám jele zárójelben szerepel.

Ez után szögletes zárójelben adjuk meg a címszó stílusértékére, használati körére vonatkozó utalást, pl. [tréf] [szl], de ugyanitt szerepelnek a szó eredetére, pl. férfinév(ből), vagy több módosítószó esetén a jelentésre vonatkozó megjegyzések is. Ha a megjegyzések kapcsán olyan finn szóra utalunk, amely címszava is szótárunknak, akkor ez a szó vastagon van szedve, pl. **krapu** [= **rapu**] *rák*, ha nem címszó, akkor nincs vastag betűvel szedve, pl. **kituset** tsz [= kidukset] *kopoltyú*.

A címszavak jelentéseit a teljesség igénye nélkül adjuk meg, törekedve a főbb jelentések, ill. az adott kifejezésekben előforduló jelentések közlésére. Ez természetesen azt is jelenti, hogy nem egy esetben olyan új jelentéseket is megadtunk, amelyek a régi finn-magyar szótárban nem szerepelnek.

Amennyiben a címszó ragozott szóalak, pl. **nalkissa**, **nalkiin**, szögletes zárójelben az szerepel, hogy [kifejezésekben]. Amennyiben e címszavak határozói jelentését a finn-magyar szótárban hagyományosan jelölték, e jelentéseket mi is megadjuk.

Ha a címszó olyan összetett szó, amelynek a szó szerinti jelentése nem értelmezhető, mivel csak az adott kifejezésben használatos, pl. **mietintämyssy**, **kilometritehdas**, a jelentés helyén szögletes zárójelben szintén a [kifejezésekben] meghatározás áll.

A PÉLDAANYAGRÓL

A szócikkekben az egyes kifejezések a kezdő szavuk szerinti ábécérendben következnek egymás után. Ettől csak akkor térünk el, ha egy-egy kifejezés több kezdőszóval is variálható, pl. a **retku** címszó alatt *lentää/mennä retkuun*.

Egyes esetekben felvettünk hangtani szempontból beszélt nyelvinek, ill. nyelvjárásnak számító alakokat is, ha azok már bekerültek a köznyelvi használatba, pl. a **hailea** címszó alatt *yks(i) ja hailee* vagy a **hätä** címszó után *ei hätiä mitiä*. A szleng szavakat is hangtanilag és alaktanilag a köznyelviesített formájukban adjuk meg, úgy, ahogy az a hasonló finn szótárakban szokásos.

A kifejezések rokon értelmű szavait, ill. részeit ferde vonallal elválasztva soroljuk fel, pl. *tehdä jtak henken(sä uhalla/kaupalla/hinnalla*. Ám minden lehetséges rokon értelmű szót nem adhattunk meg minden esetben, mint ahogy pl. az *olla ihan/aivan pihalla* esetében. (Pl. a *panna* ige esetében utalunk arra, hogy a *pistää* igével is használható a példák nagy része, de a *laittaa*-ra itt nem utalunk.)

Ha ellentétes jelentésű szavak fordulnak elő a kifejezésekben, a jelentéseket dupla ferde vonallal választottuk el, pl. *olla hyvällä//pahalla päällä*. A jelentés megadásakor a két jelentést pontosvesszővel, esetleg ferde vonallal választjuk el egymástól.

A jelentés megadásakor a stílusértékre, ill. a jelentésre vonatkozó kommentárok szögletes zárójelben, az alternatív részek pedig sima zárójelben találhatók. A stílus meghatározásakor a PS meghatározásaihoz tartottuk magunkat. A saját gyűjtésű anyagban akkor adtunk meg stílusmeghatározást, ha az adott kifejezés szembeötlően eltér a neutrális köznyelvtől. A külön stíluselemzést nem tartottuk feladatunknak.

A kifejezések a szócikkekben a kezdő szavuk sorrendjében vannak felsorolva. Amennyiben egy kifejezés magyarázatát nem a kezdő szónak megfelelő címszó alatt adjuk meg, nyíllal utalunk arra a címszóra, ahol a jelentés található, pl.

villakoiran ydin → **ydin**. Az utalások megadásakor igyekeztünk a rokon értelmű kifejezéseket összevonni, pl. *(olla) päissä(än kuin ampiainen~ankka/Ellunkana/käki~sika* → **ampiainen** → **ankka** → **kana** → **käki** → **sika**. Ezzel a szótárhasználója további információkat kap az adott kifejezések jelentéstartalmáról, használati köréről, stb. Ezt szolgálják szögletes zárójelben több esetben is megadott rokon értelmű kifejezések is, pl. a **putki** címszó alatt: *mennä putkeen* [vö. *mennä nappiin*]. (A szögletes zárójelben levő kifejezés címszavát vastag betűvel szedtük. Ha a kifejezésben a címszónak nem az alapalakja szerepel, akkor egy vízszintes nyíl után vastag betűvel szedve külön megadjuk, pl. a **pummi** címszó alatt *matkustaa pummilla* [vö. *matkustaa jäniksenä* → **jänis/pommilla**].

Ha egy szócikken belül több, azonos jelentésű kifejezés található egymás után, a jelentést az első után adjuk meg. A második, esetleg harmadik kifejezés után csak egy/két (attól függően, hogy hány kifejezéssel előbbre található a jelentés) felfelé mutató nyíllal utalunk az első kifejezésnél megadott jelentésre, pl. a **vika** címszó alatt:

jklla on vikaa korvien välissä [tréf] vki nem ért vmit, vkinek nehéz a felfogása, vki nem épelméjü, vkinek baj van az elmeállapotával, vki kissé hülye, vkinél baj van az emeleten
jkn päässä on jotain vikaa ↑

A közmondások esetében akkor adtunk meg magyar közmondást, ha annak a jelentése tükrözi a finn közmondását. Elsősorban a közmondás jelentésének magyarázata volt a célunk. Szükség esetén szó szerinti fordítást is adunk, illetve szögletes zárójelben hasonló jelentésű magyar közmondás(ok)ra utalunk.

Az egyes kifejezésekben a birtokos személyragok jelölésekor ugyanúgy jártunk el, mint a címszavak esetén (ld. fent). A zárójelet a példákban megadott egyes szám harmadik személyű birtokos személyrag *(-nsa/-nsä)* esetében jelöltük, mégpedig úgy, hogy ha a szó nominatívuszban, illetve partitívuszban áll, a zárójelet az *-n* elé kerül, pl. *kohottaa käte(nsä)*, (a partitívuszban a ragja után az egyes szám harmadik személyű birtokos személyrag lehet *-an/-än* is, pl. *nostaa päätä(än)*), ha pedig a szó genitívuszban vagy illatívuszban áll, a zárójelet az *-n* után van, pl. *elämän(sä tilaisuus, saada jku silmiin(sä)*. Ezt a megoldást azért választottuk, hogy

a szótár használója számára világosan kiderüljön, hogy az birtokos személyragos szó milyen nyelvtani esetben áll. Segíteni akartuk az olvasót azzal is, hogy amikor a birtokos személyrag nem obligatorikus, azaz el is hagyható, s az elhagyása nagy változást okoz a szótőben, megadjuk az alapalakot is, pl. *päättäa maallinen vaellukse(nsa/vaellus*. Ekkor az elhagyhatóságra utaló teljes zárójel második fele elmarad, hiszen az alternatív alakot megadtuk. Így járunk el akkor is, ha a szó többes szám nominatívuszban áll, és a birtokos személyrag elhagyása után a többes szám *-t* jelét kell használni, pl. *sulkea korva(nsa/korvat*.

RÖVIDÍTÉSJEGYZÉK

Finn határozatlan névmások ragozott alakjainak rövidítései:

Nom	jku=joku	jk=jokin
Gen/Acc	jkn=jonkun	jnk=jonkin
Part	jkta=jotakuta	jtak=jotakin
Illat	jkhun=johonkuhun	jhk=johonkin
Iness	jkssa=jossakussa	jssak=jossakin
Elat	jksta=jostakusta	jstak=jostakin
All	jklla=jollekulle	jllak=jollekin
Adess	jklla=jollakulla	jllak=jollakin
Abl	jkhta=joltakulta	jltak=joltakin
Ess	jkna=jonakuna	jnak=jonakin
Transl	jkksi=joksikuksi	jksik=joksikin

A latin eredetű nyelvtani terminusok rövidítései:

abess	abessivus
acc	accusativus
adj	adjektivus
all	allativus
comit	comitativus
condit	conditionalis
gen	genitivus
illat	illativus
imp	imperativus
inf	infinitivus
part	partitivus
superlat	superlativus

Az egyéb finn nyelvű rövidítések:

esim	esimerkiksi
jne	ja niin edelleen
mon	monikko, monikon

A magyar nyelvű rövidítések:

áll	állat
ált	általában
átv	átvitt értelemben
Bibl	a Bibliából
birt	birtokos
durv	durva
egyh	az egyházzal kapcsolatos kifejezés
ej	előjárószó (olyan névutó, amelyet a névszó előtt is lehet használni)
épít	építészet
esz	egyreszám
euf	eufemizmus, eufemisztikus
ff	felső fok
fiz	fizika
fn	főnév
gazd	gazdaság
geol	geológia
gúny	gúnyos, lenéző
gyerm	gyermeknyelv
haj	hajózás
hal	halászat
hrag	hiányos ragozású
hsz	határozószó
ill	illetve
iron	ironikus
isk	iskola, iskolával kapcsolatos

isz	indulatszó
ját	játékos
jégk	jégkorong
jog	jogi szakkifejezés
kat	katonai
kb	körülbelül
ker	kereskedelemmel kapcsolatos
kf	középfok
km	közmondás
kny	köznyelv
költ	költői nyelv
közl	közlekedés
ksz	kötőszó
ln	lenéző
met	meteorológia
mit	mitológiai
mn	melléknév
nép	népies (népnyelvi, az ország nagy részén ismert)
népet	népetimológia
nm	névmás
nu	névutó
növ	növény
nyj	nyelvjárási
onom	onomatopoetikus
orv	orvosi szakkifejezés, orvostudománnyal kapcsolatos
pl	például
pol	politika, politikai, politikával kapcsolatos
ragtl	ragozatlan, nem ragozódik
rég	régies
ritk	ritkán (használatos)
sp	sport
stb	s a többi
sz	személy
szl	szleng

szn	számnév
szól	szólás
szr	személyrag
szsz	szó szerint
sztl	személytelen (ige)
táj	tájnyelvi (nyelvjárási)
text	textilgyártás
tréf	tréfás
tsz	többes szám
ÚT	Új Testamentum
vál	választékos nyelvhasználat
vall	vallással kapcsolatos
vö	vesd össze

JELMAGYARÁZAT

<	utalás a címszó eredetére
	a szó tövének és a ragozás során változó végződésének az elválasztása
()	alternatívák, elhagyható, változtatható elemek jelölésére
(	a birtokos személyrag nem hagyható el
=	két azonos jelentésű szót, esetleg kifejezést jelöl
[ ]	a jelentéssel, stílusárnyalattal, stb. kapcsolatos magyarázatok
/	a szinonimák, ritkán egyéb jelentések között használt jelölés
//	ellentétes jelentésű szavakat, egyes esetekben szinonimák hosszabb alakváltozatait nagyobb egységekre bontó jelzés
+	vonzatok jelölése előtt
;	a különböző jelentések elválasztása
→	utalás egy másik címszóra vagy kifejezésre
↑	adott kifejezés jelentése azonos az előző kifejezésével
↑↑	a kettővel feljebb lévő kifejezés jelentésére való utalás

A FINN BETŰREND

Aa Bb Cc Dd Ee Ff Gg Hh Ii Jj Kk Ll Mm Nn Oo Pp Qq Rr
Ss Tt Uu Vv Ww Xx Yy Zz Åå Ää Öö

ESIPUHE

Teoksen *FENNIZMUSOK – Finn szólások és kifejezések tára magyarok számára* ('Fennismejä – suomalaisia sanontoja ja ilmaisuja unkarilaisille') perimmäinen tarkoitus on avata suomalaisten sanontojen, sananparsien ja vakiintuneiden ilmaistujen merkitys unkarilaisille lukijoille. Samalla kokoelma on hyödyksi myös suomalaisille unkarin opiskelijoille.

Fraseologisten elementtien merkitys on aina enemmän kuin niihin sisältyvien osien summa, ja siksi vieraskielinen ei niitä välttämättä ymmärrä, vaikka hän tuntisi kaikki ilmaukseen sisältyvät yksittäiset sanat. Kielen fraseologia on osittain hyvin pysyvää, vaikka se toisaalta karttuu uusilla ilmaisuilla lähes päivittäin. Syntyy uusia sanontoja, vanhat joko jäävät pois käytöstä tai muuttuvat, tai niiden synnyttämien assosiaatioiden pohjalta sikiää uusia. Niinpä kokoelmaan poimitut suomalaiset sanonnat ja sananparret auttavat ymmärtämään myös niitä ilmauksia, jotka syystä tai toisesta eivät ole päätyneet mukaan.

Enemmistö *FENNIZMUSOK – Finn szólások és kifejezések tára magyarok számára* -teokseen otetuista sanonnoista on peräisin 1990-luvulla ilmestyneestä *Suomen kielen perussanakirjasta* (PS). Vaikka PS:n sana- ja esimerkkiaineisto on suhteellisen tuoretta, olemme halunneet poimia mukaan myös uusimpia ilmauksia. Ne on kerätty joukkoviestimistä ja jokapäiväisistä puhetilanteista mutta huomioon on otettu myös uusimmat fraseologiaa käsittelevät julkaisut. Mukaan olemme ottaneet näistä yleisesti tunnetut sanonnat.

Varsinaisten sanontojen ohella olemme ottaneet mukaan yleisiä tai vaikeasti unkariksi kääntyviä ilmauksia, tervehdyksiä yms. Koska suomen vakiintuneiden sanontojen ja sananparsien/sananlaskujen välille on vaikea vetää selvää rajaa, emme ole erotelleet niitä. Ainoastaan sananlaskut on merkitty lyhenteellä [km]. Niistä on otettu mukaan vain tavallisimmat. Niiden unkarilaisissa käännöksissä on käytetty hyväksi Gábor O. Nagyn *Magyar szólások és közmondások* -teoksen (Gondolat, Budapest 1966) sananlaskuja [km] ja sanontoja [szól]. Suomalaisesta slangista olemme poimineet mukaan jonkin verran yleisesti tunnettuja ilmaisuja.

FENNIZMUSOK – Finn szólások és kifejezések tára magyarok számára -teoksen aineisto on kerätty vuosina 1997–2008. Keruun ensimmäisen vaiheen tulos oli *Veikö kissa kielen? Finn-magyar frazeológiai szótár*, joka ilmestyi v. 2000 Péter Pázmány'n katolisen yliopiston humanistisen tiedekunnan julkaisusarjassa. *Fennizmusok on Veikö kissa kielen?* -teoksen korjattu ja uudistettu laitos, johon on lisätty satoja uusia ilmaisuja. Vuoden 2008 ensimmäisellä puoliskolla eli keruun viimeisessä vaiheessa työhön osallistui Turun yliopiston suomalais-ugrilaisen kielentutkimuksen harjoittelijana Budapestin Eötvös Lorándin yliopiston jatko-opiskelija Erzsébet Panka. Uusimpia täydennyksiä tarkasti ja syötti tietokoneeseen niin ikään Budapestin yliopiston opiskelija ja oppiaineen harjoittelija Ildikó Sabján työn loppuvaiheessa syksyllä 2008.

Sijoittaessamme *FENNIZMUSOK – Finn szólások és kifejezések tára magyarok számára* -kokoelman tietoverkkoon toivomme, että siitä on apua mahdollisimman monille kielen opiskelijoille ja että se myös synnyttää kontrastiivisia fraseologiaa käsitteleviä tutkimuksia.

Verkkojulkaisu *FENNIZMUSOK – Finn szólások és kifejezések tára magyarok számára* on alallaan pioneerityö. Hankkeen tarkoituksena on tehdä niin fennougristiikkaa kuin suomen ja unkarin kieltäkin tunnetuksi ja samalla edistää kielitieteellisten aineiden avointa saatavuutta.

Turussa helmikuussa 2009

Judit Varga

Sirkka Saarinen

SANAKIRJAN KÄYTTÖOHJEET

HAKUSANAT

Hakusanaksi on valittu ilmauksen keskeisin, muita määrittävä sana. Haun helpottamiseksi jokainen ilmaus löytyy sanakirjasta myös sen ensimmäisen sanan perusteella. Tämä koskee etenkin sananparsia. Ilmauksen yksittäiset valinnaiset tai ei-pakolliset jäsenet on merkitty sulkeisiin, eikä niitä ole otettu huomioon aakkostuksessa eikä viittauksissa.

Hakusanojen muoto on yleensä otettu *Suomen kielen perussanakirjasta* (PS). Aikaisemmista suomalaisista sanakirjoista poiketen PS antaa joistakin sanoista taivutetun, yleensä paikallissijapäätteillä varustetun muodon hakusanaksi. Tällaisten muotojen merkitys on jossain määrin eriytynyt sanan perusmerkityksestä, ja niiden käyttöfrekvenssi on suuri. Olemme noudattaneet näissä tapauksissa PS:n käytäntöä, koska se helpottaa etenkin ei suomea äidinkielenään puhuvien sanakirjan käyttöä.

Homonyymit osoitetaan hakusanaa edeltävällä arabialaisella numerolla.

Hakusanat on lihavoitu.

Joissakin tapauksissa hakusanoja voi olla kaksi. Ne ovat joko toistensa vartalo- tai johdosvariantteja, joilla on sama merkitys, esim. **lössiksi**, **lossiksi**, **korvantaus**, **korvantausta**. Ne voivat joskus olla myös verbejä, esim. **pistää** ja sen frekventatiivijohdos **pistellä**.

Jos erisnimi esiintyy ilmauksessa vain appellatiivina, se kirjoitetaan hakusanassa pienellä alkukirjaimella, esim. **iikka**, **ritolat**. Jos sitä käytetään sekä appellatiivina että proprina, hakusana on annettu sekä pienellä että isolla alkukirjaimella alkavana, esim. **erkki**, **Erkki**, **ruuneperi**, **Runeberg**. (Suomen oikeinkirjoitus on tällaisissa tapauksissa horjuvaa.) Sellaiset erisnimet, joita ei käytetä appellatiiveina, kirjoitetaan aina isolla alkukirjaimella, esim. **Pietari**, **Pihtipudas**.

Taipuneisiin hakusanoihin voi liittyä myös possessiivisuffiksi. Niissä tapauksissa, joissa on mahdollista jättää possessiivisuffiksi pois, se on merkitty kahden sulkumerkin väliin, esim. **höröllä(än)**, **hörölle(en)**. Aina possessiivisuffiksillisina esiintyvissä muodoissa on puolestaan vain omistusliitteen eteen merkitty sulkumerkki, esim. **käärmeissä(än)**, **lääpällä(än)**, **lääpälle(en)**, tai possessiivisuffiksi on jätetty kokonaan merkitsemättä, esim. **kerrallaan**. Molemmissa ensin mainituissa tapauksissa possessiivisuffiksit kongruoivat luvuissa ja persoonissa, esim. *olit käärmeissäsi*. Kolmannessa tapauksessa (*kerrallaan*) on käytettävissä vain kolmannen persoonan possessiivisuffiksi.

Niissä tapauksissa, joissa annettuun hakusanaan kuuluva ilmaus on (esim. hakusanojen synonyymiuden vuoksi) sijoitettu toisen hakusanan alle, nuoli osoittaa, minkä sanan alta ilmaus löytyy, esim. **pistaa** → **panna**, **mynkään** → **mönkään**. Samoin osoitetaan yhdyssanojen yhteydessä se, että ilmaus on annettu yhdyssanan jompanakumpana osana esiintyvän hakusanan kohdalla, esim. **kesäterä** → **terä**.

Sanakirjaan on otettu myös joitakin sellaisia yhdyssanoja, joilla voidaan horjuvan oikeinkirjoituksen vuoksi kirjoittaa joko yhteen tai erikseen, esim. **kullan arvoinen**, **kullanarvoinen**. (Esitystapa: **kullanarvoinen** → **kulta** ja **kulta-** hakusanan alla **kullan arvoinen/kullanarvoinen**.)

Sanakirjassa esiintyy myös joitakin tavallisia rinnasteisia sanaliittoja, esim. **kiikun kaakun**; ne ovat aakkosjärjestyksessä ensimmäisen osansa mukaisesti.

Hakusanojen joukosta löytyy myös joitakin taivutusmuotoja, jotka eroavat suuresti kantavartalostaan. Näistä on löytämisen helpottamiseksi annettu viite hakusanan perusmuotoon, esim. **hällä** → **hän**, **on** → **olla**.

Tarvittaessa (siis monitulkitsemissa tapauksissa) on hakusanojen jälkeen annettu sanaluokka, esim. *nu*, *mn*, *fn* (sanakirjassa käytetyistä lyhenteistä, ks. Lyhenneluettelo). Jos sana voi kuulua useampaan sanaluokkaan, ne erotetaan vinoviivalla, esim. *nu/ej*. Postpositioiden ja prepositioiden luokan jälkeen

annetaan niiden vaatima pääsanan sija, esim. *nu gen*. Monikolliset sanat (yleensä plurale tantum) on merkitty lyhenteellä *tsz*. Jos monikollisesta sanasta (kuten parillisten ruumiinosien nimityksistä) voidaan käyttää myös yksikköä, esim. **hartia(t)**, monikon tunnus on sulussa.

Edellä mainittujen merkintöjen jälkeen seuraa hakasulkeissa hakusanan tyyliarvoon tai käyttöön liittyvä määräite, esim. [tréf], [szl], ja sanan alkuperää osoittava tieto, esim. *férfinév(ből)* 'miehen nimestä' tai monien adverbien yhteydessä merkityksenselitys. Jos merkityksenselityksessä viitataan sanakirjassamme hakusanana esiintyvään sanaan, se on lihavoitu, esim. **krapu** [= **rapu**], muussa tapauksessa merkitystä ei lihavoida, esim. **kituset** tsz [= kidukset].

Hakusanoista annamme unkariksi niiden päämerkitykset ja annetuissa ilmauksissa esiintyvät merkitykset. Jälkimmäiset ovat toisinaan merkityksiä, jotka puuttuvat vanhoista suomi–unkari -sanakirjoista.

Jos hakusana on taivutusmuoto, esim. **nalkissa**, **nalkkiin**, se osoitetaan hakasulkeissa: [kifejezésekben] 'ilmauksissa'. Mikäli tällaisten adverbien merkitys on perinteisesti suomalais-unkarilaisissa sanakirjoissa annettu, ne osoitetaan myös tässä teoksessa. Jos hakusana on sellainen yhdyssana, jonka sananmukaista käännöstä ei ole olemassa, koska se esiintyy vain annetussa ilmauksessa, esim. **mietintämyssy**, **kilometritehdas**, merkityksen asemesta on hakasulkeihin merkitty sama kuvaus [kifejezésekben].

ESIMERKKIAINEISTOSTA

Sanakirja-artikkeleissa ilmaukset on pantu aakkosjärjestykseen niiden ensimmäisen sanan mukaan. Tästä on poikettu vain silloin, kun ilmauksen alkava sana vaihtelee, esim. **retku**-hakusanan alla *lentää/mennä retkuun*.

Yksittäisissä tapauksissa olemme ottaneet mukaan myös puhekielisiä tai murteellisia muotoja, jos ne on sellaisinaan jo omaksuttu yleiskieleen, esim. **hailea**-hakusanan alla *yks(i) ja hailee* tai **hätä**-hakusanan jäljessä *ei hätiä mitiä*. Slangisanat annamme äänneiltään ja muodoltaan yleiskielistetyssä asussa, kuten on tapana vastaavankaltaisissa suomalaisissa sanakirjoissakin.

Ilmauksen samassa asemassa esiintyvät, usein semanttisesti toisiaan muistuttavat sanat tai osat on erotettu toisistaan vinoviivalla, esim. *tehdä jtak henken(sä) uhalla/kaupalla/hinnalla*. Tietenkään emme ole kaikissa tapauksissa voineet luetella jokaista mahdollista sanavaihtoehtoa. Esimerkiksi *panna*-verbin kohdalla on viittaus siihen, että suurimmassa osassa esimerkeistä voidaan käyttää yhtä hyvin verbiä *pistää*; toisaalta *laittaa*-verbiin näissä ei viitata.

Mikäli ilmauksessa voi esiintyä merkitykseltään vastakohtaisia sanoja, ne on erotettu toisistaan kaksinkertaisella vinoviivalla, esim. *olla hyvällä//pahalla päällä*. Näiden merkitykset on vastaavasti erotettu toisistaan joko puolipisteellä tai vinoviivalla.

Merkityksenselityksissä on tyyliarvoon ja merkitykseen liittyvät kommentit pantu hakasulkeisiin, kun taas vaihtoehtoiset osat ovat normaalisulkeissa. Tyyliarvon määrittelyssä on käytetty PS:n kuvauksia. Itse keräämällämme aineistolle olemme antaneet tyyliarvoon silloin, kun ilmaus silmin nähden eroaa neutraalista yleiskielestä, vaikka emme olekaan pitäneet stilististä analyysia varsinaisena tehtävänä.

Niissä tapauksissa, joissa ilmauksen selitystä ei ole annettu sen ensimmäisen sanan alla, nuoli osoittaa sen hakusanan, minkä yhteydestä merkitys löytyy, esim.

villakoiran ydin → **ydin**. Viitteissä olemme pyrkineet kokoamaan yhteen samaa tarkoittavat ilmaukset, esim. (*olla*) *päissä(än kuin ampiainen/ankka/Ellunkana/käki/sika* → **ampiainen** → **ankka** → **kana** → **käki** → **sika**. Näin sanakirjan käyttäjä saa enemmän tietoa ilmauksen merkityksestä, käyttötavoista jne. Samasta syystä on monissa tapauksissa hakasulkeissa annettu samanmerkityksisiä ilmauksia, esim. **putki**-hakusanan alla: *mennä putkeen* [vö. mennä **nappiin**]. (Hakasulkeissa olevan ilmauksen hakusana on osoitettu lihavoinnilla. Jos ilmauksessa ei esiinny hakusanan perusmuoto, se annetaan vaakasuoran nuolen jäljessä erikseen, esim. **pummi**-hakusanan alla *matkustaa pummilla* [vö. matkustaa jäniksenä → **jänis/pommilla**]

Jos sana-artikkelissa on useampia samanmerkityksisiä ilmauksia peräkkäin, merkityksenselitys on annettu ensimmäisen perässä. Toisen tai kolmannen ilmauksen jäljessä viitataan tähän merkityksenselitykseen yhdellä tai kahdella ylöspäin osoittavalla nuolella (sen mukaan miten monta ilmausta aikaisemmin se esiintyy), esim. **vika**-hakusanan alla:

jklla on vikaa korvien välissä [tréf] *vki nem ért vmit, vkinek nehéz a felfogása, vki nem épelméjű, vkinek baj van az elmeállapotával, vki kissé hülye, vkinél baj van az emeleten*
jkn päässä on jotain vikaa ↑

Sananlaskujen selitykseksi on annettu unkarilainen sanalasku, jos sen merkitys vastaa suomalaista. Tarkoituksena on ollut ennen kaikkea sananlaskun merkityksen selittäminen. Tarvittaessa on annettu myös sananmukainen käännös tai viitattu hakasulkeissa vastaavankaltaisiin unkarilaisiin sananlaskuihin.

Ilmauksissa on possessiivisuffiksi osoitettu samalla lailla kuin hakusanoissakin (ks. edellä). Sulkumerkki on yksikön kolmannen persoonan possessiivisuffiksin (*-nsa|-nsä*) yhteydessä merkitty seuraavasti: Nominatiivissa tai partitiivissa sulkua tulee *n:n* eteen, esim. *kohottaa käte(nsä)*, (partitiivin päätteen jäljessä possessiivisuffiksi voi olla myös muotoa *-an/-än*, esim. *nostaa päätä(än)*). Genetiivissä ja illatiivissa puolestaan sulkumerkki on *n:n* jäljessä, esim. *elämän(sä) tilaisuus, saada jku silmiin(sä)*. Tähän ratkaisuun on päädytty, jotta sanakirjan käyttäjälle olisi selvää, missä sijassa possessiivisuffiksillinen sana on.

Samasta syystä niissä tapauksissa, joissa possessiivisuffiksi ei ole pakollinen vaan voi jäädä poisikin mutta sen poisjätö aiheuttaa suuren muutoksen sananvartalossa, olemme antaneet myös perusmuodon, esim. *päättää maallinen vaellukse(nsa/vaellus*. Tällöin jälkimmäinen sulkumerkki jää pois, koska vaihtoehto on merkitty kokonaisuudessaan esiin. Samoin olemme tehneet monikon nominatiivimuotojen kohdalla, joissa possessiivisuffiksin jäädessä pois on osoitettava monikon *t*-tunnus, esim. *sulkea korva(nsa/korvat*.

LYHENTEET

Suomen indefiniittipronominien taivutusmuotojen lyhenteet

Nom	jku=joku	jk=jokin
Gen/Acc	jkn=jonkun	jnk=jonkin
Part	jkta=jotakuta	jtak=jotakin
Illat	jkhun=johonkuhun	jhk=johonkin
Iness	jkssa=jossakussa	jssak=jossakin
Elat	jksta=jostakusta	jstak=jostakin
All	jklla=jollekulle	jllak=jollekin
Adess	jklla=jollakulla	jllak=jollakin
Abl	jkltta=joltakulta	jltak=joltakin
Ess	jkna=jonakuna	jnak=jonakin
Transl	jkksi=joksikuksi	jksik=joksikin

Latinalaisperäisten kielioppitermien lyhenteet

abess	abessiivi
acc	akkusatiivi
adj	adjektiivi
all	allatiivi
comit	komitatiivi
condit	konditionaali
gen	genetiivi
illat	illatiivi
imp	imperatiivi
inf	infinitiivi
part	partitiivi
superlat	superlatiivi

Unkarinkieliset lyhenteet

áll	állat 'eläin'
ált	általában 'yleensä'
átv	átvitt értelemben 'kuvaannollisessa merkityksessä'
Bibl	a Bibliából 'Raamatusta'
birt	birtokos 'possessiivi'
durv	durva 'karkea'
egyh	az egyházzal kapcsolatos kifejezés 'kirkollinen ilmaus'
ej	előjárószó 'prepositio'
épít	építészet 'arkkitehtuuri'
esz	egy eszám 'yksikkö'
euf	eufemismus, eufemisztikus 'eufemismi, eufemistinen'
ff	felső fok 'superlatiivi'
fiz	fizika 'fysiikka'
fn	főnév 'substantiivi'
gazd	gazdaság 'talous'
geol	geológia 'geologia'
gúny	gúnyos 'ivallinen'
gyerm	gyermeknyelv 'lastenkieltä'
haj	hajózás 'merenkulku'
hal	halászat 'kalastus'
hrag	hiányos ragozású 'vajaaparadigmainen'
hsz	határozószó 'adverbi'
ill	illetve 'eli, tai'
iron	ironikus 'ironinen'
isk	iskola, iskolával kapcsolatos 'kouluun liittyvä'
isz	indulatszó 'interjektio'
ját	játékos 'leikillinen'
jégk	jégkorong 'jäähkiekkoilu'
jog	jogi szakkifejezés 'juridinen ammattitermi'
kat	katonai 'sotilas-'
kb	körülbelül 'noin, suunnilleen'

ker	kereskedelemmel kapcsolatos 'kauppaan liittyyvä'
kf	középfok 'komparatiivi'
km	közmondás 'sananlasku'
kny	köznyelv 'yleiskieli, arkikieli'
költ	költői nyelv 'runollinen'
közl	közlekedés 'liikenne'
ksz	kötőszó 'konjunktio'
ln	lenéző 'halveksiva'
met	meteorológia 'meteorologia'
mit	mitológiai 'mytologinen'
mn	melléknév 'adjektiivii'
nép	népies (népnyelvi, az ország nagy részén ismert) 'kansanomainen'
népet	népetimológia 'kansanetymologia'
nm	névmás 'pronomini'
nu	névutó 'postpositio'
növ	növény 'kasvi'
nyj	nyelvjárási 'murteellinen'
onom	onomatopoetikus 'onomatopoeettinen'
orv	orvosi szakkifejezés 'lääketieteellinen'
pl	például 'esimerkiksi'
pol	politika, politikai, politikával kapcsolatos 'poliittinen'
ragtl	ragozatlan, nem ragozódik 'taipumaton'
rég	régies 'vanhentunut, vanhahtava'
ritk	ritkán (használatos) 'harvinainen'
sp	sport 'urheilu'
stb	s a többi 'ja niin edelleen'
sz	személy 'persoona'
szl	szleng 'slangi'
szn	számnév 'numeraali'
szól	szólás 'sanonta'
szr	személyrag 'persoonapääte'
szsz	szó szerint 'sananmukaisesti'
sztl	személytelen (ige) 'persoonaton (verbi)'
táj	tájnyelvi (nyelvjárási) 'murteellinen'

text	textilgyártás 'tekstiiliteollisuus'
tréf	tréfás 'leikillinen'
tsz	többes szám 'monikko'
ÚT	Új Testamentum 'Uusi Testamentti'
vál	választékos nyelvhasználat 'huoliteltu kielenkäyttö'
vall	vallással kapcsolatos 'uskontoon liittyvä'
vö	vesd össze 'vertaa'

MERKKIEN SELITYS

<	viittaus sanan alkuperään
	erottaa sanan vartalon ja taivutuselementit toisistaan
()	osoittaa vaihtoehtoja, vaihtelevia aineksia, jotka voivat jäädä pois
(	possessiivisuffiksi ei voi jäädä pois
=	ilmaisee kahta samanmerkityksistä sanaa tai ilmausta
[ ]	osoittaa merkitykseen, tyyliarvoon tms. liittyviä selityksiä
//	merkitykseltään vastakohtaisten sanojen välissä, muissa tapauksissa jakaa synonyymien variantit suuremmiksi yksiköiksi
+	edeltää rektiomerkitä
;	erilaisten merkitysten välissä
→	viittaus toiseen hakusanaan tai ilmaukseen
↑	ilmauksen merkitys on sama kuin edellisen
↑↑	viittaa kaksi ilmausta ylempänä olevaan merkitykseen

SUOMEN AAKKOSJÄRJESTYS

Aa Bb Cc Dd Ee Ff Gg Hh Ii Jj Kk Ll Mm Nn Oo Pp Qq Rr
Ss Tt Uu Vv Ww Xx Yy Zz Åå Ää Öö

A**a** *a-betű*

olla (kaiken) A ja O *a kezdet és a vég*

aallonpohja *pangás/levertség/depresszió mélypontja*

olla aallonpohjassa *mélyponton van, a gödör fenekén van*

aalto *hullám; hab*

vihreä aalto [közl] *zöld hullám*

aaltopituus/aallonpituus *hullámhossz*

olla jkn kanssa samalla aaltopituudella *egy hullámhosszon van vkivel*

aamu *reggel*

aamuin illoin → **ilta**

aamusta iltaan → **ilta**

aamusta päivin → **päivä**

aamuhetki *a reggeli órák*

Aamuhetki kullaa kallis [km] *Ki korán kel, aranyat lel [km]*

aapeli [férfinevből]

tehdä aapelia [szl] *vmi jót tesz/jólesik vkinek*

aasi *számár*

itsepäinen kuin aasi *csökönös, mint a számár*

tyhmä kuin aasi *buta, mint a számár*

aatami, Aatami *ádám-, Ádám*

aatamin aikainen *ősrégi*

aatamin puvussa *ádámkosztümben, meztelenül*

vanha aatami *az emberi esendőség; méreg, düh, rossz természet*

aave *kisértet, szellem*

kalpea kuin aave *halálsápadt*

ahdistaa *szűkít, szorít; szorongat, kínoz, gyötör; üldöz*

ahdistaa jku nurkkaan → **nurkka**

ahkera *szorgalmas, serény, buzgó, dolgozó, törekvő; gyakori*

ahkera kuin muurahainen → **muurahainen**

ahkeruus *szorgalom*

Ahkeruus kovankin onnen voittaa [km] *szorgalommal többre megy az ember, mint nagy szerencsével*

ahtaalla *szűkösen, ínségben, nyomorban, ahtaalle*

joutua ahtaalle *szorult helyzetbe/kutyaszorítóba kerül*

olla ahtaalla *szorult helyzetben/kutyaszorítóban van*

ahven sügér

(olla) vaiti kuin ahven (*hallgat,*) *mint a sült hal*

aie szándék, terv

tehdä tyhjäksi jkn aikeet *meghiúsítja vkinek a tervét*

aiheuttaa okoz, kelt, előidéz, létrehoz, eredményez

aiheuttaa pahaa verta → **veri**

1. aika fn idő

Aika aikaa kutakin [km] *mindent a maga idejében*

aika ajoin *időről időre*

aika jättää jksta *vki meghal*

aika kuluu kuin siivillä → **siipi**

aika menee tiukalle → **tiukalla**

aika näyttää *majd elválík/kiderül (idővel)*

aika on rahaa → **raha**

aika on täysi → **täysi**

Aika parantaa haavat [km] → **haava**

aikaa myöten → **myöten**

aikansa elänyt → **elää**

ajan hammas → **hammas**

ajan kanssa → **kanssa**

ajan/aikansa kuluksi → **kulu**

ajan mittaan → **mittaan**

ajan mukana → **mukana**

ajan oloon → **olo**

hyvissä ajoissa/ajoin (etukäteen) *időben, idejében, jó előre*

ihmisten aikoihin *emberi időben, rendes időben, nem túl későn*

ikuisiksi ajoiksi *örök időkre*

ilman aikoja(an) *csak úgy, minden ok nélkül, kedvtelésből, szórakozásból, feleslegesen/fölöslegesen, hiába*

kaiken aikaa *mindig, folyton, folyvást*

korkea aika → **korkea**

on aika + inf *ideje vmit csinálni, ideje annak, hogy... + imp*

pelata aikaa *húzza az időt*

Pitkästä aikaa! [találkozáskor] *Rég nem találkoztunk! Rég nem láttalak/láttam!*

saada aikaan/aikaiseksi *létrehoz, (meg)csinál, okoz*

tappaa aikaa *jllak vmivel agyonüti az időt*

viellä aikansa *vmi sok idõbe telik, sok idõt elvesz/elrabol*
 yhteen aikaan *egyszer, valamikor, valaha*

2. aika *ragztl mn derék, derekas, jókora, alapos, jó nagy, kiadás*

hsz alaposan, nagyon, meglehetősen, elég(gé)

aika lailla/tavalla → **lailla** → **tapa**

aika poika *belevaló fiú, legény a gáton*

aikalisä *szünet*

ottaa aikalisä *szünetet tart, (sportban) idõt kér*

aikataulu *menetrend; idõrendi táblázat*

aikataulu laahaa *vminek az idõpontja csúszik*

aikayksikkõ *idõegység*

alta aikayksikõn *gyorsan, hirtelen*

aina *mindig, mindenkor, örökké; mind, egyre; egész(en), mind*

aina katkeraan loppuun asti → **katkera**

aina jk kotiolot voittaa → **kotiolot**

Aina roiskuu kun rapataan → **roiskua**

aine *anyag, matéria; tantárgy; dolgozat; alkohol, kábítószer*

olla aineessa/aineissa *alkoholt/kábítószeret fogyaszt, alkohol/kábítószer hatása alatt áll, az alkohol/a kábítószer rabja*

aisa(t) *szekérrúd, korda*

käydä aisoihin *munkába kezd; felelõsséget vállal vmiért*

panna jku aisoihin *ráncba szed/megreguláz/móresre tanít vkit*

pitää aisoissa *kordában tart vkit/vmit*

potkaista/potkia/astua/hypätä yli aisan/aisojen *ravaszkodik, nyakaskodik;*

nem szolidáris; félrelép

pysyä aisoissa *nyugton/veszteg marad*

sataa/vettä tulee kuin aisaa *nagyon esik/zuhog, úgy esik, mintha*

dézsából öntenék

aita *kerítés, sövény, palánk; korlát; gát tsz gátfutás*

mennä (yli/ylitse) siitä *mistä/missä aita on matalin a könnyebb(ik)*

megoldást választja, a könnyebbik végén fogja meg a dolgot

nuolla aida/ottaa aida *nuolemalla [sp] (gátfutásnál) a lehető*

legpontosabban veszi a gátat/súrolja a gátat

toinen puhuu aidaista, toinen aidanseipäästä *nem egy malomban örölnek, két*

különbözõ dologról beszélnek

aivo(t) *agy, agyvelõ*

ottaa aivoon [szl vö. ottaa **kaaliin/kupoliin**] *vmi dühít/felmérgesít/bosszant vkit, vkinek az agyára megy vmi*

ajaa *hajt, úz; utazik, (járművön) megy*

ajaa jtak alas → **alas**

ajaa itse(nsä loppuun → **loppu**

ajaa kaasu/lusikka pohjassa → **pohjassa**

ajaa jku kankaalle → **kangas**

ajaa (kuin) kääremettä pyssyyn → **käärme**

ajaa mutkat suoraksi/suoriksi → **suora**

ajaa nasta laudassa → **nasta**

ajaa niin, että hippulat vinkuu → **hippulat**

ajaa jku pakoon → **pako**

ajaa pellit auki → **pelti**

ajaa jku pellolle → **pelto**

ajaa jku piippuun → **piippu**

ajaa pohjat → **pohja**

ajaa jkn päälle → **päällä**

ajaa sama asia → **sama**

ajaa jk sisään → **sisään**

ajaa tahto(nsa läpi/perille → **tahto**

ajaa jkta/jtak takaa → **takaa**

ajaa takapakkia → **takapakki**

ajaa tuhatta ja sataa → **tuhat**

ajaa törmäyskurssille → **törmäyskurssi**

Kyllä routa porsaas kotiin ajaa [km] *hazahozza a kenyér, úgyis hazajön (ha máshol nem érzi jól magát)*

ajatella *gondol, gondolkodik*

ajatella linjoja(an → **linja**

ajatella pää(nsä puhki/ympäri → **pää**

ajatella tykönään → **tykö**

ajatus *gondolat, eszme; nézet, vélemény; szándék; terv; gondolkozás*

ajatuksset eksyvät syrjäpolulle/syrjäteille *elkalandoznak vkinek a gondolatai*

ajatuksset kiertävät kehässä/(samaa) kehää → **kehä**

ajatus iskee läpi aivojen → **läpi**

lukea jkn ajatuksset/ajatuksia kuin avointa kirjaa *vki olvas vkinek a gondolataiban/vki nyitott könyv vki számára*

olla ajatuksissa(an)/ajatuksiin(sa) vaipuneena *vki a gondolataiba van mélyedve/merülve*

olla jkn ajatuksissa *vki gyakran/sokat gondol vkire*

päässä takoo vain yksi ajatus *egy dolog jár/motoszkál vkinek a fejében*

sininen ajatus *ábrándos/szédítő gondolat*

vaihtaa ajatuksia jkn kanssa *eszmét cserél vkivel*

ajautua *sodródik, hányódik, jut*

ajautua karille → **kari**

ajautua sivuraiteelle → **sivuraide**

ajautua törmäyskurssille → **törmäyskurssi**

ajelehtia *hányódik, sodródik, zajlik; ögyeleg, ténfereg; hever*

ajelehtia virran mukana/vietävänä → **virta**

ajolähtö *hajtás, üzés, kergetés*

jklle tulee ajolähtö *vkinek távoznia kell, vki távozásra kényszerül*

akana *pelyva*

hajota kuin akanat (taivaan) tuuliin *vmi mindenhol elterjed*

akateeminen *főiskolai, egyetemi; akadémiai; megmerevedett, sematikus; teljesen elméleti*

akateeminen vartti *az a negyed óra, amennyivel az egyetemi órákat és egyéb rendezvényeket a bejelentett időnél később kezdik*

akka *vénasszony, öregasszony, banya; feleség*

Akka tieltä kääntyköön [km] *aki fél(, mint az asszonyok), forduljon vissza*

[vö. Gyáva népnek nincs hazája [szól]]

vastavirran akka *makrancos/akaratos/dacos/házsártos nő*

akku *akkumulátor*

ladata akku(j)a(an) *feltölti az akkumulátort; lelkiileg feltöltődik/ feltöltekezik/kipiheni magát*

ala *terület, tér, hely, szakterület, szakma, szak*

voittaa alaa *elterjed, általánossá válik, meghonosodik, gyökeret ver*

alahuuli *alsó ajak*

olla alahuuli pitkällä/pitkänä *szomorúan, elkeseredetten*

alakynnessä, alakynteen [kifejezésekben]

joutua/jäädä alakynteen *alulmarad vmiben, vert helyzetbe kerül*

olla alakynnessä *vert helyzetben van, alulmaradt*

alalla(an, alalle(en *egy helyben, mozdulatlanul, csendben, békében*

asettua aloille(en nyugton marad, fékezi magát (vmiben), visszatartja magát (vmitől)

pitää jkta alalla(an féken tart vkit, visszatart vkit vmitől, fegyelmez vkit, kordában tart vkit)

pysyä alalla(an/aloilla(an a helyén marad, a fenekén marad/ül, nyugton marad)

alamaissa, alamaihin [kifejezésekben]

olla alamaissa maga alatt van, el van keseredve/csüggedve, le van törve, depressziós

saada jku alamaihin vmi elcsüggeszt/letör/elkeserít vkit

alas le, lefelé

ajaa jtak alas vmit tönkre akar tenni, vmit a tönk szélére sodor, vminek a vesztét akarja

painaa alas lenyom, (le)csökkent

alasti meztelenül, pucéran

apposen alasti anyaszült meztelenül, teljesen pucéran/pörén

alistua megadja/aláveti magát, belenyugszik

alistua kohtaloon(sa → **kohtalo**)

alkaa kezd, megkezd, elkezd, megindít; kezdődik, megindul

Ala painua! → **painua**

Ala vetää! → **vetää**

Ala(han) viheltää! → **viheltää**

jklla alkaa keittää → **keittää**

jklla alkaa lähtölaskenta → **lähtölaskenta**

jklla alkavat hätäkello soida → **hätäkello**

Alko Finnországban az alkoholforgalmazás jogával mint állami monopóliummal egyedül rendelkező vállalat; (csak) alkoholt árusító üzlet

Alkon mannekiini → **mannekiini**

alku kezdet, eleje vminek; ok; mag, csíra; származás, eredet

Alku (on) aina hankalaa, lopussa kiitos seisoo [km] Minden kezdet nehéz [km]

alun alkaen/perin az elejétől fogva, kezdetől fogva, eleinte; eredetileg

ei alkuunkaan egyáltalán nem, éppenséggel nem

jssak ei ole alkua eikä loppua [vö. jssak ei ole **pää**tä eikä häntää] se füle, se farka vminek

ensi alkuun először, első pillantásra

juontaa alkunsa jstak ered/származik vhonnan

lähteä alkuun vmi elkezdődik, kezdetét veszi, beindul, megindul

panna alkuun/alulle *elkezd vmit*
 saada alkunsa *kezdődik, születik, létrejön, ered*

alla *alatt, alle alá, alta alól*

(olla) alla päin *rosszkedvűen, szomorúan, bánatosan, (vki rosszkedvű, szomorú, bánatos)*

(myydä) alle torihintojen *nagyon olcsón, potom/nevetséges áron, áron alul, bagóért (árul/ad el vmit)*

alta aikayksikön → **aikayksikkö**

laskea/tehdä alle(en) *becsinál, maga alá csinál, bepisil, bekakil*

paeta jnk alta *vmi elől menekül*

Pois alta! *Félre! El az útból!*

tehdä jtak alta pois *elvégez/megcsinál vmit (mielőtt máshoz kezdene)*

aloilla(an, aloille(en → **alalla(an**

aloittaa *(el)kezd, (meg)kezd, (meg)indít*

aloittaa puhtaalta pöydältä → **puhdas**

aloittaa pystymetsästä → **pystymetsä**

altavastaja [rég] *vádlott; olyan személy, aki (kellemetlen) kérdésekre/kritikára*

kénytelen válaszolni; hátrányos/előnytelen helyzetben levő személy

joutua altavastajaksi (jssak) *vesztésre áll vmiben, alulmarad (vmiben)*

olla altavastajana *(kellemetlen) kérdések keresztüztében van, kemény kritikára kénytelen válaszolni; vesztes helyzetben van*

altis *fogékony, érzékeny, hajlamos*

panna/saattaa jk/jku alttiiksi *kockáztat/veszélyeztet/veszélynek tesz ki vmit/vkit*

alttari *oltár*

uhrata jtak jnk alttarille *vmit feláldoz vminek az oltárán*

ampiainen *darázs*

kiukkuinen kuin ampiainen *nagyon mérges, (olyan, mint a) méregzsák*

(olla) päissä(än) kuin ampiainen *tök részeg, hulla részeg*

ampua *lő, meglő, lelő, kilő, tüzel; vet, röpít; (le)csap, szökik*

ampua kovilla (panoksilla) → **kova**

ampua lonkalta → **lonkka**

ampua poterosta(an) → **potero**

ampua tykillä hyttysiä → **hyttynen**

ampua yli maalin → **yli**

kuin ammuttu(na) *mintha puskából lötték volna ki/mint a nyíl*

olla (kiukkuinen/äkäinen) kuin perseeseen/takapuoleen ammuttu

karhu *nagyon dühös/mérges, mérges, mint a pulykakakas* [szsz: mérges, mint a seggbe/fenekbe lőtt medve]

ankerias *angolna*

liukas kuin ankerias *körmönfont, furfangos*

ankka *kacsa, ruca*

kävellä kuin ankka *kacsázva megy, kacsázik*

(olla) päissä(än kuin ankka *be van rúgva, mint a csacsi/szamár/disznó*

ankkuri *horgony, vasmacska*

nostaa ankkuri [átv] *felszedi a horgonyt, elmegy*

annos *adag*

isännän annos *nagy adag (étel)*

ansa *csapda*

joutua/mennä ansaan *csapdába esik, bemegy a csőbe, lépre megy, bekapja a legyet*

virittää ansa jklle [átv] *csapdát állít vkinek*

ansaita *keres, megkeres; (meg)érdemel, rászolgál, szerez*

ansaita kannuksensa → **kannus**

ansaita leipä(nsä jnak → **leipä**

antaa *ad, megad, odaad, idead, nyújt, juttat, szolgáltat; hagy, enged*

Anna(han) kuulua! → **kuulua**

Anna olla! *Hagyd abba! Hagyj/Hagyd békén!*

Anna pirulle/pahalle pikkusormi//Jos antaa pirulle/pahalle

pikkusormen, se ottaa/vie koko käden [km] → **piru**

Anna palaa! → **palaa**

Anna soittaa! → **soittaa**

Annettu luvattu lahja [km] → **luvata**

antaa anteeksi → **anteeksi**

antaa armon käydä oikeudesta → **oikeus**

antaa hatkat → **hatkat**

Antaa heittää! → **heittää**

antaa jk jkn hoitoon → **hoito**

antaa huutia jklle → **huuti**

antaa jkta hönöön/höniin → **hönö**

antaa ilmi → **ilmi**

antaa isän kädestä → **isä**

antaa kaikke(nsa → **kaikki**

antaa kaikkien kukkien kukkia → **kukkia**

antaa jklle kalossinkuva (takapuoleen) → **kalossinkuva**
 antaa kenkää → **kenkä**
 antaa jklle kiviä leivän asemesta → **kivi**
 antaa jklle korvapuusti → **korvapuusti**
 antaa jklle/jkta korville → **korva**
 antaa jkn kuulla kunnia(nsa) → **kunnia**
 antaa kuulua → **kuulua**
 antaa jklle kylmä suihku → **suihku**
 antaa kyytiä jklle → **kyyti**
 antaa käte(nsä) jklle → **käsi**
 antaa kättä jklle → **käsi**
 antaa jkta/jklle köniin → **köniin**
 antaa lapselle rintaa → **rinta**
 antaa lopputili → **lopputili**
 antaa jklle luunappi jhk → **luunappi**
 antaa lähtöpässit jklle → **lähtöpässit**
 antaa (jkille) (vain) lämmintä kättä (kiitokseksi) → **käsi**
 antaa jtak maksutta → **maksu**
 antaa matkapassi(t) jklle → **lähtöpässit**
 antaa (jkille), mitä kuuluu (ja kuka käski) → **kuulua**
 antaa jkta motoon → **moto**
 antaa myöten → **myöten**
 antaa neniin → **nenä**
 antaa jkta nenälle → **nenä**
 antaa nyrkkien puhua → **nyrkki**
 antaa jkn olla → **olla**
 antaa pakit → **pakki**
 antaa palaa → **palaa**
 antaa palttua jllek → **palttu**
 antaa periksi/perään/peräksi → **periksi** → **perään**
 antaa jklle pieni opetus → **opetus**
 antaa pitkät (paskat) jklle → **pitkä**
 antaa jklle piutpaut → **piutpaut**
 antaa (lisää/uutta) potkua jhk → **potku**
 antaa potkut jklle → **potku**
 antaa jklle päihin → **pää**

antaa pää(nsä pantiksi jstak → **pää**
 antaa jklle rauha → **rauha**
 antaa jklle remmiä → **remmi**
 antaa jklle reput → **reppu**
 antaa jklle rukkaset → **rukkanen**
 antaa jklle samalla mitalla → **mitta**
 antaa sana sanasta → **sana**
 antaa sana(nsa jstak → **sana**
 antaa satikutia jklle → **satikuti**
 antaa selkoa jstak → **selko**
 antaa jklle selkäsauna → **selkäsauna**
 antaa jkta/jklle selkään → **selkä**
 antaa suuta jklle → **suu**
 antaa jklle tukkapöllyä → **tukkapölly**
 Antaa tulla lunta tupaan! → **lumi**
 antaa jklle turpiin → **turpa**
 antaa vahingon kiertää → **vahinko**
 antaa jklle vapaat kädet → **käsi**
 Antaa vetää! → **vetää**
 antaa ylen → **ylen**
 antaa ymmärtää → **ymmärtää**
 antaa jklle ympäri korvia → **korva**

anteeksi *bocsánat*

antaa jklle jstak anteeksi *megbocsát vkinek*

A-oikeudet → **oikeus**

apostolinkyyti [tréf]

(kulkea) apostolinkyydillä *az apostolok lován (megy)*

apposen *teljesen, egészen*

apposen alasti → **alasti**

(olla/jäädä) apposen auki → **auki**

apteekki *gyógyszertár, patika*

kuin apteekin hyllyltä → **hylly**

arka *érzékeny; kényes; sebezhető; félénk, gyenge, ijedős, gyáva*

arka kuin jänis → **jänis**

arkala [kifejezésekben, vö. **arka**]

ei ole arkalasta kotoisin *vki nem fél, nem félénk, nem ijed meg a saját árnyékától*

arpa *sors, végzet; sorsjegy*

arpa on heitetty *a kocka el van vetve*

heittää arpaa *jstak sorsot híz vmiról*

vetää arpaa *jstak sorsot híz vmiról, kisorsol vmit*

arvo *érték, becs; jelentőség; becsület, tisztelet; rang, méltóság*

jättää jk/jku omaan arvoonsa *figyelmen kívül/úgy hagy vmit/vkit,*

otthagy vmit/vkit, faképnél hagy vkit, nem foglalkozik vmivel/vkivel

kovat arvot *a gazdasági növekedést, az anyagi jólétet előtérbe állító értékrend*

pehmeät arvot *a környezetvédelmet, a kultúrát, a szellemi jólétet előtérbe állító,*

nem materiális értékek

ase *fegyver; szerszám, munkaeszköz*

kalistella aseita (fegyveres) *erejére hivatkozva fenyegetően lép fel*

kylmät aseet *szúró- és vágófegyverek*

laskea aseet (nsa/aseet) *leteszi a fegyvert, abbahagyja a harcot*

riisua jku aseista *lefegyverez vkit*

asento *állás, tartás, helyzet; alapállás, vigyázzállás*

tehdä asento *vigyázzba áll*

asettaa (fel)állít, helyez, rak, tesz

asettaa jtak ehdoksi → **ehto**

asettaa/panna jku ehdolle → **ehto**

asettua (el)helyezkedik, (el)helyeződik, (oda)áll, leül, lefekszik; fellép

asettua aloille(en → **alalla(an)**

asettua jnk/jllek kannalle → **kanta**

asettua poikkiteloin → **poikkiteloin**

asettua jhk taloksi → **talo**

asettua talosille → **talosilla**

asia *ügy, dolog, eset; tárgy, lényeg, igazság, valóság; tennivaló, mondanivaló, ügy, dolog*

jk asia on käsitelty loppuun → **käsitellä**

asia on pihvi → **pihvi**

asiasta toiseen/kolmanteen [témaváltásnál] kb. *egy egészen más dolog; erről jut eszembe (az, hogy ...)*

jkn asiat ovat hullusti → **hullusti**

jklla ei ole asiaa jhk vkinek *nincs semmi keresnivalója vhol*

itse asiassa *tulajdonképpen*

juosta (jkn) asialla/asioilla *ügye(ke)t intéz*

katsoa asiakse(en + jk/inf *köteleességének tart vmit*
 kuulua asiaan *vmi hozzátartozik a dologhoz, vmit úgy szokás/illik/kell csinálni*
 käydä (jkn) asialla/asioilla *ügye(ke)t intéz, vkinek az ügyét/ügyeit intézi*
 mennä/käydä (suoraan) asiaan (*egyenesen/kertelés nélkül/köntörfalazás nélkül*)
a tárgyra tér/rátér a tárgyra
 olla (jkn) asialla/asioilla *ügye(ke)t intéz*
 ottaa asiakse(en/asiaksi *elvállal vmit, a szívügyévé tesz vmit, a szívügyének*
tekint vmit
 palata asiaan *visszatér vmilyen dologra; újra/ismét megkeres/felkeres vkit vkit,*
újra felveszi a kapcsolatot vkivel
 Pane lapsi asialle, mene itse perässä! [km] *a gyerek nem tudja megcsinálni*
a felnőtt dolgát
 panna jku asialle *vkit megbíz vmivel, vkit (el)küld megcsinálni vmit*
 revetä joka asiaan [vö. revetä joka **paikkaan**] *több/sok dolgot csinál egyszerre*
 tehdä asiaa jonnekin *vmilyen ürüggyel megy (el) vhová*

asianhaara *körülmeny*

lieventävät asianhaarat [jog] *enyhítő körülmények*
 raskauttavat asianhaarat [jog] *súlyosbító körülmények*

astia *edény; hordó*

heikompi astia [tréf] *a gyengébb nem, nő, feleség*

astua *lép, belép, beszáll, leszáll; (meg)hág; tapos; lépked, bandukol*

astua kehiin → **kehä**

astua korkin päälle → **korkki**

astua parrasvaloihin → **parrasvalot**

astua suureen tuntemattomaan → **tuntematon**

astua jkn varpaille/liikavarpaille → **varvas** → **liikavarvas**

astua jkn kanssa yhtä jalkaa → **yksi**

astua yli aisan/aisojen → **aisa(t)**

asua *lakik, tartózkodik*

asua saman katon alla → **katto**

asua sukulaisissa → **sukulainen**

asunto *lakás, szállás*

kovan rahan asunto *olyan lakás, amelynek az építéséhez nem használtak állami*
pénzeket

atomi *atom*

hajota atomeiksi *atomjaira/apró darabokra hull(ik)*

auki *nyitva, nyitott, nyílt; fel; betöltetlen, üres*

(olla/jäädä) apposen auki *tárva-nyitva (van/marad pl. ajtó)*

haavi auki *tátott szájjal, csodálkozva*

jäädä auki *tartozik vkinek, adósa marad vkinek*

jäädä suu auki *vkinek tátva marad a szája (a csodálkozástól)*

(olla) monttu auki [szl] *tátott szájjal, csodálkozva, (vki nagyon csodálkozik, vkinek tátva marad a szája)*

olla auki *vmilyen állás/hely meg van hirdetve/betöltésre vár*

olla auki jkllle *vki tartozik vkinek vmivel, vki adós vkinek vmivel*

olla pers(e) auki(nen)/p.a./peeaa *vkinek egy fillérje/fityingje/árva*

vasa sincs, kint van a feneke/segge a nadrágból, vki le van égve

(olla) suu auki *tátott szájjal, csodálkozva, (vki nagyon csodálkozik, vkinek tátva marad a szája)*

pitää silmät auki *nyitva tartja a szemét, éberen figyel*

saada pää auki *elkezd vmit (pl. tárgyalást)*

aukoa *nyit, old, bont*

aukoa leukoja(an → **leuka**

aukoa päätä(än)/kitusia(an) → **pää** → **kituset**

aukoa uusia latuja → **latu**

aurinko *nap (égitest)*

aurinko menee/laskee/painuu mailleen → **maa**

aurinko paistaa täydeltä terältä → **terä**

ei mitään uutta auringon alla *nincs új a nap alatt*

kasvot pelkkänä aurinkona *sugárzó arccal*

loistaa/hymyillä kuin Naantalin aurinko *vki ragyog/mosolyog, mint a naantali nap*

ottaa aurinkoa *napozik*

saada paikka auringossa *megbecsült, jól jövedelmező, kedvező állást/hivatalt kap; kb. felmászik az uborkafára*

auttaa *segít, megsegít, segédkezik, támogat; használ*

Autta miestä mäessä, älä mäen alla [km] → **mäki**

auttaa jku jaloille(en → **jalka**

Ei auta itku markkinoilla [km] → **itku**

Jumal' auta/Jumalauta! *A szentségit! Az istenit!*

autuas *boldog, üdvözült*

muuttaa/päästä/siirtyä autuaammille metsästysmaille [tréf] *az örök vadászmezőkre távozik*

avata (ki)nyit, megnyit, felnyit, tár, feltár; bont, kibont

avata maalitili(nsä) → **maalitili**

avata ove(nsa) → **ovi**

avata jkn silmät näkemään jtak → **silmä**

avata suu(nsa) → **suu**

avioliitto házasság

purjehtia avioliiton satamaan [tréf/vál] *megházasodik*

avoin nyílt, nyitott, nyitva levő; nyílt, őszinte; üres, betöltetlen

avoimien ovien päivä *nyílt nap* [vmilyen intézményben]

avoimin silmin *nyitott szemmel; előítéletek nélkül*

avoin kauppa → **kauppa**

avoin kirje → **kirje**

pelata avoimin kortein [átv is] *nyílt lapokkal játszik*

avosylin *tárt karokkal*

ottaa jku avosylin vastaan *tárt karokkal/szívélyesen fogad vkit*

B

barrikadi *barikád*

nousta barrikadeille *a barikádokra megy, harcolni kezd, ellenáll*

B-oikeudet → **oikeus**

broileri *bontott csirke*

poliittinen broileri *csak politikai pályát befutó fiatal politikus*

C

cocktail *koktél*

Molotovin cocktail *molotovkoktél*

E

edessä hsz *elöl* nu/ej gen *elött*

olla edessä *vmi* *elkövetkezik*, [időben] *vmi vki elött áll*

edestä hsz *elöl* nu gen *elöl, helyett, -ért*

ilman edestä *ingyen (és bérmentve)*

juosta/ponnistella/taistella henkensä edestä *fut az életéért/minden erejét megfeszítve küzd vmiért*

edetä (*előre*)*halad, előrejut, előnyomul*

edetä täysin purjein → **purje**

edistyä (*előre*)*halad, (ki)fejlődik*

edistyä omalla painollaan → **paino**

eemeli, Eemeli [férfinévből]

tehdä eemeliä [szl] *vmi jót tesz/jólesik vkinek*

eetvartti, eetu [férfinévből]

tehdä eetvarttia [szl] *jót tesz/jól esik vmi vkinek*

eeva, Eeva [női névből] *nő*

eevan puvussa *ádámkosztümben, meztelenül*

Eevan tytär *nagyon nőies nő*

herrojen Eeva/Herrojen Eeva *könnyű véruő nő* [Aleksis Kivi drámája nyomán]

ehtiä *ráér, ideje van, tud; odaér, (idejében) megérkezik, eljut*

ehtiä hätiin → **hätä**

ehto *feltétel, kikötés; javítóvizsga, pótvizsga; jelöltség, jelölés*

asettaa jtk ehdoksi *vmit feltételként kiköt/megszab*

asettaa/panna jku ehdolle *jelöl/javasol vkit vmire, jelöltként indít vkit*

ehdoin tahdoin *szántsándékkal, készakarva*

olla ehdolla jhk *vki jelölve van (vmire), vki a jelöltek között van*

saada ehdot [isk] *vki megbukik, vkinek pótvizsgát kell tennie*

ehtoo [vál] *este*

elämän ehtoo *az élet alkonya*

ei nem

ei ajattele nenää(nsä) pitemmälle → **nenä**

ei alkuunkaan → **alku**

Ei auta itku markkinoilla [km] → **itku**

jssak ei auta kiertely eikä kaartelu → **kiertely**

jstak ei edes kannata puhua → **puhua**

jstak ei enää tule kalua → **kalu**
 Ei haukkuva koira pure [km] → **haukkua**
 ei hassumpi → **hassu**
 ei hevon paskaa/p:tä/vittua → **hepo**
 ei hitustakaan → **hitunen**
 ei hullumpi/hullumpaa → **hullu**
 Ei hyttysen ääni taivaaseen kuulu [km] → **hyttynen**
 ei hyvällä eikä pahalla → **hyvä**
 ei hän (ketään) purematta niele → **niellä**
 ei hänelle kunnian kukko laula → **kukko**
 ei hätiä mitiä → **hätiä**
 ei hätiä ole tämän näköinen → **hätiä**
 ei ihmeitä maksa → **ihme**
 ei jätä kiveä kiven päälle → **kivi**
 ei jäänyt kiveä kiven päälle → **kivi**
 ei kallista korvaa(nsa jllek → **korva**
 Ei kannettu vesi kaivossa pysy [km] → **kaivo**
 ei kasva joka oksalla → **oksa**
 ei keinoja kaihda → **keino**
 ei-kenenkään-maa → **maa**
 Ei(pä) kestä (kiittää)! → **kestää**
 ei killinginkään arvoinen → **killingi**
 Ei koira ole karvoihin katsomista [km] → **koira**
 (niin että) ei koira perään hauku → **koira**
 Ei korppi korpin silmää noki/kaiva/puhkaise [km] → **korppi**
 ei kukaan ole profetta omassa maassaan/omalla maallaan → **profeetta**
 Ei kukaan ole seppä syntyessään [km] → **seppä**
 Ei kukkokaan käskien laula [km] → **kukko**
 ei kumarra kuvia → **kuva**
 Ei kummempia → **kumma**
 ei kuolemakse(enkaan → **kuolema**
 ei kuulu hiiren hiiskausta → **hiiri**
 ei kuuna kullan valkeana → **kulta**
 ei kuuna päivänä → **kuu**
 ei kynnenmustuaisen vertaa → **kynnenmustuainen**
 Ei kysyvä tieltä eksy [km] → **kysyä**

ei kaske eikä kiellä → **kieltää**
 jk ei käy jkn pirtaan → **pirta**
 Ei lahjahevosen suuhun katsota [km] → **lahjahevonen**
 ei liikauta pikkusormea(an)kaan/sormea(an)kaan/evaa(nsä)kaan → **pikkusormi**
 → **evä**
 ei lotkauta korvaa(nsa(kaan) → **korva**
 Ei luutonta lihaa eikä paatonta kalaa [km] → **liha**
 jk ei lyö leiville → **leipä**
 ei lähde kuin kulumalla/ei lähde kulumallakaan → **kulua**
 Ei lämmin luita riko [km] → **luu**
 ei löydy vaikka tikulla etsisi → **tikku**
 jk ei maailmaa kaada/mullista → **maailma**
 ei mahdu jkn järkeen/kalloon/päähän → **järki** → **kallo** → **paa**
 ei mailla (eikä) halmeilla → **maa**
 ei maistu hongalta eikä haavalta → **honka**
 Ei makaavan kissan suuhun hiiri tule [km] → **kissa**
 ei mene jkn järkeen/kalloon/päähän → **järki** → **kallo** → **paa**
 jklle ei merkitse sitä eikä tätä/tuon taivaallista → **se** → **tu**
 ei millaan ilveellä → **ilve**
 ei millaan kurilla → **kuri**
 ei millaan muotoa → **muoto**
 ei millaan pahalla → **paha**
 ei minkaan valtakunnan (asia) → **valtakunta**
 ei missaan nimessä → **nimi**
 ei mistaan hinnasta → **hinta**
 Ei mitaan mutinoita! → **mutina**
 ei mitaan uutta auringon alla → **aurinko**
 ei myönnä eikä kiellä → **kieltää**
 ei nap(e)illa pelata → **nappi**
 Ei niin pientä pilaa, ettei totta toinen puoli [km] → **tosi**
 Ei nimi miestä pahenna, jos ei mies nimeä [km] → **nimi**
 jssak ei nokka kauan tuhise → **nokka**
 ei nuku silmän täyttä(kaan) → **silmä**
 ei näe kättä(än) pidemmälle → **pitkä**
 ei näe metsaa puilta → **metsä**
 ei näe nenää(nsä) pitemmälle → **nenä**

jssak ei ole alkua eikä loppua → **alku**
 ei ole arkalasta kotoisin → **arkala**
 jklla ei ole asiaa jhk → **asia**
 jku ei ole eilisen teeren poikia → **eilinen**
 ei ole ensimmäistä kertaa pappia kyydissä → **kyyti**
 jklla ei ole hajuakaan jstak → **haju**
 jklla ei ole harmaata/harmainta aavistustakaan jstak → **harmaa**
 ei ole hinnalla pilattu → **hinta**
 jssak ei ole (paljon) hurraamista/hurrattavaa → **hurrata**
 jklla ei ole (yhtään/lainkaan) häpyä → **häpy**
 jklla ei ole ihan kaikki himassa/kotona → **hima**
 ei ole kiirettä kirkkoon → **kirkko**
 jklla ei ole (kiesuksen) killinkiä(kään) → **killinki**
 jtak ei ole kirjoissa eikä kansissa → **kirja**
 jtak ei ole (vielä) kirkossa kuulutettu → **kirkko**
 jklla ei ole kunnia + inf → **kunnia**
 ei ole laitaa, että ... → **laita**
 jk ei ole leikin asia → **leikki**
 jklla ei ole luontoa + inf → **luonto**
 jstak/jksta ei ole mihinkään → **missään**
 ei ole millänsäkään → **millänsäkään**
 ei ole mistään kotoisin → **kotoisin**
 jllak ei ole mittaa eikä määrää → **mitta**
 jssak ei ole mitään pulisemista → **pulista**
 jklla ei ole mitään sanomista jssak → **sanoa**
 jllak ei ole mitään tekemistä jnk kanssa → **tekeminen**
 ei ole moksiskaan → **moksiskaan**
 jstak ei ole mustaa valkoisella → **musta**
 jk ei ole naurun asia → **nauru**
 jklla ei ole nokan koputtamista jhk/jssak → **nokka**
 ei ole (jhk aikaan) nähnyt selvää päivää → **selvä**
 jklla ei ole jhk/jssak osaa eikä arpaa → **osa**
 ei ole/olisi pahitteeksi → **pahitteeksi**
 jklla ei ole paukkuja (jhk) → **paukku**
 ei ole pekkaa pahempi → **pekka**
 jklla ei ole pennin pyörylää/hyrrää → **penni**

jk ei ole penninkään arvoinen → **penni**
 jku ei ole pienen rahan tarpeessa → **raha**
 ei ole jllak pilattu → **pilata**
 jssak ei ole pontta eikä perää → **ponsi**
 jklla ei ole puhtaat jauhot pussissa → **puhdas**
 jk ei ole päivän päälle → **päivä**
 jssak ei ole päätä eikä häntää → **pää**
 jklla ei ole rahkeita/rahkeissa varaa tehdä jtak → **rahkeet**
 jklla ei ole rihman kiertämää → **rihma**
 jklla ei ole sanan sijaa jssak → **sana**
 jklla ei ole sydäntä tehdä jtak → **sydän**
 jstak/jssak ei ole taikaa → **taika**
 jstak ei ole tietoaakaan → **tieto**
 ei ole tästä maailmasta → **maailma**
 jklla ei ole varaa + inf → **vara**
 ei (tässä) olla jäniksen selässä → **jänis**
 ei ollut mahtua nahkoihin(sa → **nahka**
 Ei omena kauas puusta putoa [km] → **omena**
 Ei oppi ojaan kaada [km] → **oppi**
 ei ota jtak (kuuleviin) korviin(sakaan → **korva**
 ei ota jtak kuuloonkaan → **kuulo**
 ei ota käydäkseen → **käydä**
 ei ota onnistuakseen → **onnistua**
 ei pane kortta ristiin jkn/jnk puolesta/hyväksi → **korsi**
 ei pane rikkaa ristiin → **rikka**
 ei pane tikkua ristiin → **tikku**
 ei parane + inf → **paranee**
 ei parhaalla tahdollakaan → **tahto**
 ei pennin hyrrää → **hyrrä**
 ei pennin(kään)/ei viiden pennin vertaa → **penni**
 ei pidot parane, jos ei vieraat vähene → **pidot**
 Ei pidä katsoa lahjahevosen suuhun [km] → **lahjahevonen**
 jstak ei pidä/tarvitse ottaa turhia paineita → **paine**
 ei piiruakaan → **piiru**
 jllak ei pitkälle potkita → **pitkällä**
 ei puhettakaan siitä, että ... → **puhe**

ei puhu eikä pukahda → **puhua**
 ei puhu halaistua/puolta sanaa → **sana**
 ei pätääkään → **pätää**
 jstak ei pääse mihinkään → **missään**
 ei pääse puuhun eikä pitkään/puusta pitkään → **pitkä**
 jstak ei pääse yli eikä ympäri → **yli**
 ei ristin sieluakaan → **risti**
 jkta ei saa kirveelläkään + III inf illat → **kirves**
 jku ei saa unta silmään(sä) → **uni**
 ei sanonut juuta eikä jaata → **juu**
 Ei savua ilman tulta [km] → **savu**
 Ei se koira oravaa tuo, joka väkisin metsään viedään [km] → **koira**
 ei se kummempia maksa → **kumma**
 ei se maailmoja maksa → **maailma**
 ei se maalta merelle vie → **meri**
 ei se mitään → **mikä**
 ei se ota jos ei annakaan → **ottaa**
 Ei se pelaa joka pelkää [km] → **pelätä**
 ei sen koommin → **koommin**
 ei siedä painomustetta → **painomuste**
 ei siedä päivänvaloa → **päivänvalo**
 Ei sinne päinkään! → **päin**
 Ei sota yhtä miestä kaipaa [km] → **kaivata**
 Ei sovi kahta kukkoa samalle orrelle [km] → **kukko**
 ei sovi jkn vartalolle → **vartalo**
 ei suin surminkaan → **suinkaan**
 ei sukua ei syntyä → **suku**
 jstak ei susikaan saa selvää → **susi**
 Ei suuret sanat suuta halkaise [km] → **suuri**
 ei suurin surminkaan → **surma**
 ei sylje lasiin → **lasi**
 Ei sääntöä ilman poikkeusta [km] → **sääntö**
 jk ei tahtia haittaa → **tahti**
 sitä/jtak ei tee erkkikään → **erkki**
 ei tee heikkoakaan → **heikko**
 ei tee kesää eikä talvea → **kesä**

ei tekisi pahaa kärpäsellekään → **kärpänen**
 ei tiedä jstak höykäsen pölä(hd)ystä(kään)/pölähtämää → **höykänen**
 ei tiedä itkeäkö vai nauraa → **itkeä**
 ei tippaakaan → **tippa**
 jstak ei tule hullua hurskaammaksi → **hullu**
 ei tule kesää → **kesä**
 ei jk tule kuuloonkaan → **kuulo**
 ei tule kysymykseenkään → **kysymys**
 jstak ei tule tolkkua → **tolkku**
 ei tulisi omiin hautajaisiin(sakaan → **hautajaiset**
 jstak ei tullut munaa eikä poikasia → **poikanen**
 ei (ymmärrä) tuon taivaallista (jstak) → **taivaallinen**
 ei tämän taivaan kannen alla → **kansi**
 Ei työ miestä pilaa, jos ei mies työtä [km] → **työ**
 Ei työ(t) tekemällä lopu [km] → **työ**
 ei uskalla nenää(nsä ulos pistää → **nenä**
 ei usko korvia(an → **korva**
 Ei vahinko tule kello kaulassa [km] → **kello**
 ei vaineskaan → **vaineskaan**
 Ei vanha koira istumaan opi/Ei vanha koira opi uusia temppuja [km] → **koira**
 Ei vara venettä kaada [km] → **vara**
 Ei vierivä kivi sammaloidu [km] → **vieriä**
 ei voi olla mahdollista → **mahdollinen**
 joistakin ei voi puhua samana päivänäkään → **puhua**
 Ei yksi pääsky kesää tee [km] → **pääsky**
 ei ymmärrä enempää kuin porsas/sika hopealusikasta → **porsas** → **sika**
 ei ymmärrä jstak tavuakaan → **tavu**
 jklla eivät housut tutise → **housut**
 Emme elä syödäksemme vaan syömme elääksemme [km] → **elää**
 En ole köyhä enkä kipeä → **kipeä**

eilinen *tegnapi*

jku ei ole eilisen teeren poikia (*vki*) *nem mai csirke, nem most lépett le a falvédöröl, nem most jött a hathuszassal*

eioo [szl] *nincs*

myydä eioota [tréf] *a semmit árulja (ha vmi hiánycikk)*

eivät → **ei**

elo *élet; élelenség, elevenség; zaj, lárma; gabona*

puhaltaa eloa jhk *életet/lelket lehel vmibe*

elohopea *higany*

vilkas kuin elohopea *fürge, mint a csik, élénk, eleven*

elukka *állat*

Senkin elukka! *Az állat! A disznó!*

eläin *állat; háziállat, barom, marha*

eläinten kuningas → **kuningas**

kuin pieni eläin → **pieni**

elämä *élet*

elämä ei (aina) ole (pelkkää/mitään) ruusuilla tanssimista → **ruusu**

elämä on kuin linnunmaitoa/silkkiä → **linnunmaito** → **silkki**

elämä on yhtä/tasaista matalalentoa → **matalalento**

elämän ehtoo/ilta → **ehtoo** → **ilta**

jkn elämän lanka katkeaa → **lanka**

elämän myötä- ja vastamäet → **myötämäki**

elämän nousut ja laskut → **nousu**

elämän(sä) tilaisuus → **tilaisuus**

elää leveää elämää *úri módon él, nagy lábon él*

olla elämän(sä) kunnossa *csúcsformában van, a legjobb formában van*

pitää elämää *zajt csap*

taistella elämästä ja kuolemasta *élethalálharcot vív*

elättää *éltet, táplál, nevel; fenntart, eltart*

elättää itse(nsä) kynällä → **kynä**

elättää kyytä/käärmettä povella(an) → **kyy** → **käärme**

elävä *élő*

olla elävien kirjoissa/joukossa *él/életben van*

elää *él, éldegél; lakik; átél*

aikansa elänyt *régi, öreg, kiszolgált*

elää herroiksi → **herra**

elää humussa ja sumussa → **humu**

elää ihmisiksi → **ihminen**

elää kituuttaa → **kituuttaa**

elää kuin herran/luojan kukkarossa → **kukkaro**

elää kuin kroisos/Kroisos → **kroisos**

elää kuin pellossa → **pelto**

elää kuin prinssi → **prinssi**

elää kädestä suuhun → **käsi**

elää leveää elämää/leveästi → **elämä** → **leveästi**

elää jkn niskoilla → **niska**

elää nälkärajan alapuolella → **nälkäraja**

elää oman kurkihirren alla → **kurkihirsi**

elää omista maailmoissa(an → **maailma**

elää päivä kerrallaan → **päivä**

elää päivästä päivään → **päivä**

elää jkn rinnalla → **rinnalla**

elää jkn siivellä → **siipi**

elää sulassa sovussa jkn kanssa → **sula**

elää säästöliekillä → **säästöliekki**

elää uutta kevättä → **kevät**

Emme elä syödäksemme vaan syömme elääksemme [km] *Nem azért élünk, hogy együnk, hanem azért eszünk, hogy éljünk* [km]

Onpa aikoihin eletty! *Micsoda időket élünk!*

emme → **ei**

enemmistö *többség*

hiljainen enemmistö *azok a tömegek, akik nyilvánosan nem hallatják a hangjukat*

enemmän *többet, többé, több; nagyobb mértékben, inkább, jobban*

enemmän kuin kylliksi → **kylliksi**

enkeli *angyal*

enkeli kulkee huoneen läpi *angyal szállt el felettünk*

kaunis kuin enkeli *szép, mint egy angyal, angyali szép*

enneemmin *előbb, korábban; szívesebben, inkább*

enneemmin tai myöhemmin → **myöhemmin**

ennen *hsz régen, egykor, hajdan; előbb, korábban; nu előtt*

ennen maailmassa → **maailma**

ennen muuta/muita → **muu**

ennen pitkää → **pitkä**

ennen vanhaan → **vanha**

ennätys *csúcs, rekord*

ennätys meni rikki *megdőlt a csúcs*

kaataa/rikkoa ennätys *csúcsot dönt*

kirjata ennätys *csúcsot dönt, rekordot ér el/könyvel(het) el*

lyödä (entinen) ennätys *megdönti a korábbi csúcsot/rekordot*
 saavuttaa/tehdä ennätys *rekordot/rekord eredményt ér el*

eno *anyai nagybácsi*

puodota kuin eno veneestä *elmarad vmitől/lemarad vmiről, lemarad, mint a*
borravaló; lefelé bukik (hivatalban)

ensi *első, legelső, jövő, legközelebbi*

ensi alkuun → **alku**

ensi hätään → **hätä**

ensi käden tieto → **tieto**

ensi kädessä → **käsi**

ensi sijassa → **sija**

ensi tilassa → **tila**

ensi työkse(en/töikse(en → **työ**

ensimmäinen *első, legelső*

Ensimmäinen yö on hirsipuussakin pahin [km] *az akasztófán is az első éjszaka a*
legrosszabb

ensin *először, legelőször, előbb*

ensin asia tutkitaan, sitten vasta hutkitaan → **hutkia**

ensiviulu *első hegedű*

soittaa ensiviulua *vezető szerepet játszik/vezető pozíciót tölt be, diktál*

entä *hát, dehát, na és, vajon; hátha, (és) ha; talán*

entä sitten *Hát aztán? És akkor? Mi van akkor? Kit érdekel?*

epäilevä *gyanakvó, bizalmatlan; kételkedő, hitetlenkedő*

epäilevä tuomas *hitetlen tamás, hitetlenkedő/tamáskodó ember*

erikseen *külön, magában*

se on asia erikseen *az (egészen/teljesen) más ügy*

erkki, Erkki [férfinév]

sitä/jtak ei tee/jne. erkkikään *senki sem csinál/tesz/stb. ilyet/olyat/vmit, a kutya se*
csinál/tesz/stb. ilyet/olyat/vmit

Erkin pikakivääri [népet tréf] *Egri bikavér*

joka paikan erkki [vö. joka paikan **höylä**] *ezermester*

naapurin erkki *valaki, átlagember*

vanha erkki [euf] *ördög, gonosz*

ero *elválás, elszakadás, távozás, távollét; (szét)válás; különbség, eltérés*

jättää eropaperit *válókeresetet nyújt/ad be*

joillakin/joillakuilla on eroa kuin yöllä ja päivällä *ég és föld a különbség vmik/vkik között, egy napon sem lehet említeni vmiket/vkiket*
 ottaa ero jstak/jksta *megvállik vmitől, lemond vmiről/elvállik vkitől*
 päästä eroon jstak *megszabadul vmitől*

eropaperit → **ero**

erottaa *elválaszt, szétválaszt*

erottaa jyvät akanoista → **jyvä**

erä *alkalom, íz*

tältä/tällä erää *ez alkalommal*

eräs *egy, egy (bizonyos), valamely(ik), egyik*

eräiltä kohdin → **1. kohta**

eräänä kauniina päivänä → **kaunis**

esikoinen *elsőszülött*

syntyä esikoisena [átv] *vmi vkinek az első alkotásaként születik, az első mű vmely területen*

esikoisoikeus *elsőszülöttségi jog*

myydä esikoisoikeute(nsa hernerokasta *(az elsőszülöttségi jogát) eladja egy tál lencséért*

esiliina *kötény*

olla esiliinana *gardedámként, férfitársaságban fiatal nő kísérőjeként van vhol; vkinek segítő/támaszt nyújtó kísérőjeként van vhol*

esirukous *könyörgés*

sulkea jku esirukouksiin *(sa vki imájába foglal vkit, vki imádkozik vkiért*

esittää *felmutat, bemutat; előad, színre visz, kifejez, tolmácsol*

esittää haiseva vastalause(ensa) jnk johdosta/jstak → **vastalause**

esittää suruvalittelu(nsa)/suruvalittelut jkn kuoleman johdosta → **suruvalittelu**

Esko [férfinév]

Eskon kysymys *egyenes, szépítgetés nélküli kérdés* [Aleksis Kivi

Nummisuutarijának Esko nevű szereplője nyomán]

Eskon puumerkki *oda nem illő, pusztán hiúságból elkövetett cselekedet, stb.*

[szsz: Esko kézjegye/X-jele. Aleksis Kivi Nummisuutari című művéből]

eteen *hsz elő, elébe, előre nu gen elé, elébe; érdekében*

katsoa eteen *(sá óvatos, elővigyázatos, körültekintő, vigyáz magára, vigyáz a saját érdekeire, védi a maga érdekeit, szem előtt tartja a saját érdekeit, nem hagyja magát, megállja a helyét*

eteenpäin *előre; tovább, továbbra*

kaatua eteenpäin [tréf, főleg a futballban] *fejlődést mutat, bár az eredménye rossz*

etsiä (*meg*)keres, kutat, utánanéz

etsiä kissojen ja koirien kanssa → **kissa**

etsiä käsiin(sä → **käsi**

etsiä kättä pitempää/käden jatkoa → **käsi**

etsiä jtk silmä kourassa → **koura**

että *hogy*

ettei vain *csak nehogy*

etten sanoisi → **sanoa**

EVVK (ee vee vee koo) [ei voisi vähempää kiinnostaa] [szl] *nem érdekel vkit vmi,*

[vulg] *Leszarom!*

evä *uszony, úszó(szárny)*

ei liikauta evää(nsä)kään *meg sem mozdul; a füle botját sem mozdítja; a kisujját*

sem mozdítja (meg) (vmiért)

eväs *útravaló, elemózsia, élelem*

levitä kuin Jokisen/Virtasen eväät *teljesen szétszóródik, szanaszét gurul/megy*

jklla on omat eväät mukana *saját alkohol van vkinél* [pl. bárban]

F**filmi** *film*

filmi katkeaa/menee poikki jklta *vki elveszti az eszméletét, [szl] vkinél
filmszakadás van*

filmi on poikki jklta *vki nincs eszméletén/nincs magánál, [szl] vkinél filmszakadás
van*

G**Gallia** *Gallia*

Gallian kukko → **kukko**

Gordion *Gordiusz*

Gordionin solmu → **solmu**

H

haaksirikko *hajótörés*

joutua haaksirikkoon *hajótörést szenved, megfeneklik*
 tehdä/kärsiä haaksirikko ↑

haamu *szellem, kísértet*

kalpea kuin haamu *holtsápadt*

haapa *nyárfa, rezgőnyárfa*

ei maistu hongalta eikä haavalta → **honka**
 vapisee kuin haavan lehti *reszket, mint a nyárfalevél*

haarukka *villa; elágazás; két szélső érték, határértékek, olló*

olla haarukassa *vmi kész (a megoldásra), világosan meg van határozva*
 saada haarukkaan *vki kényelmetlen/nehéz helyzetbe hoz vkit, megszorongat vkit*

haaskata *(el)tékozol, pazarol, elveszteget, elherdál; elront, megront*

haaskata ruutia harakoihin/variksiin → **ruuti**

haastaa *(ki)hív; (be)idéz; kezdeményez, szít*

haastaa jku oikeuteen → **oikeus**

1. haava *seb*

Aika parantaa haavat [km] *az idő begyógyítja a sebeket*
 nuolla haavojaan [átv] *a sebeit nyalogatja*
 repiä auki vanhoja haavoja *feltépi/felszakítja a régi sebeket*

2. haava [határozói kifejezésekben]

tällä haavaa *ez alkalommal, ez esetben, ezúttal, jelenleg, most*

haavi *merítőháló, lepkeháló*

haavi auki → **auki**
 olla/kulkea haavin kanssa *köszönetért/elismerésért ácsingózik*
 saada jku haaviin(sa *elkap/elfog vkit*

haihtua *(el)párolog; (el)oszlik, szétfoszlik, szerteoszlik, eltűnik*

haihtua savuna ilmaan → **savu**

haihtua taivaan tuuliin → **tuuli**

hailea *langyos; halvány, fakó*

(jklle) (jk) on yks(i) (ja) hailea/hailee [vö. jklle on yksi ja **sama**] *vkinek vmi mindegy/egy és ugyanaz/egyre megy/nem számít/édes mindegy/nyolc*

haista *szaga van, szaglik, bűzlik*

haista (viinalta) kuin rankkitynnyri → **rankkitynnyri**

haista rahalle → **raha**

panna/pistää haisemaan [szl, vö. panna/pistää **töpinäksi**, panna tuulemaan → **tuulla**, panna **ranttaliksi**] *gyorsan nekiáll/-lát vminek, elkezd vmit, hozzá fog vmihez, csinálni kezd vmit; [szl] bulizik*

haistaa (meg)szagol, szaglász; megérez, megsejt

Haistaa paska/vittu/home/huilu/kukkanen! → **paska** → **vittu** → **home** → **huilu**
→ **kukkanen**

haistaa palaneen käryä → **käry**

haistaa viinipullon korkkia → **korkki**

haistattaa szagoltat

haistattaa pitkät (paskat) jklle → **pitkä**

haistella szagolgat, szaglász(ik)

haistella ilmaa → **ilma**

haistella tuulta/tuulia → **tuuli**

hajamielinen szórakozott

hajamielinen (kuin) professori → **professori**

hajota szétszóródik, szétterül; szétbomlik, szétesik

hajota atomeiksi → **atomi**

hajota kuin akanat (taivaan) tuuliin → **akana**

hajota pirstaleiksi → **pirstale**

haju szag, illat, bűz; megézés, benyomás

jklla ei ole hajuakaan jstak vkinek (halvány) fogalma sincs vmiről

olla hajulla jstak vkinek sejtése van vmiről

päästä hajulle jstak szagot fog, kezd felfogni/megérteni vmit

saada hajua jstak ↑

hakata vág, kivág, levág, felvág, hasít, üt; (meg)ver, kiver

Hakkaa päälle! [biztatás sportmérkőzéseken] *Üsd, vágd(, nem apád)! Hajrá!*

Hakkaa päälle, Pohjan poika! → **pohja**

hakaus dörzsölés, súrolás; súrlódás

panna/pistää hakaukseen jklle [vö. panna/pistää kampoihiin → **kampa**]

ellentmond vkinek vmiben, keményen visszamondogat vkinek, ellenez vmit,

ellenállást fejt ki vmivel szemben

hakea elhoz, elvisz, érte megy/jön; megkeres, felkeres, nyomoz; pályázik

hakea käsiin(sä) → **käsi**

hakea kättä pitempää/käden jatkoa → **käsi**

hakeutua törekszik/igyekszik (eljutni vhova)

hakeutua laajemmille/lihavimmille/väljimmille laitumille → **laidun**

hakoteillä, hakoteille [kifejezésekben]

joutua hakoteille [átv] *rossz útra téved; tévedésbe kerül*

olla hakoteillä *rossz úton jár; téved*

halkaista *hasít, végighasít, széthasít, szétrepeszt; szel*

halkaista tuulta → **tuuli**

halki *hsz ketté, szét- nu/ej gen keresztül, át*

halki poikki ja pinoon *együttöire/habozás nélkül (megcsinál vmit)*

puhua (asiat) halki [vö. **perin** pohjin] *töviről hegyire/alaposan/behatóan*

megtárgyal vmit, (alaposan) átbeszél vmit, megbeszél vmit

halkoa *hasogat, hasít; szeldes*

halkoa hiuksia → **hius**

halla *fagy, dér*

tehdä hallaa jkllle *kárt okoz vkinek*

hallinta *uralkodás, uralom, igazgatás; bírás, tudás*

tilanne on hallinnassa [vö. homma (on) **hanskassa**] *minden rendben (van),*

a helyzet kezelhető, vki ura a helyzetnek

halpa *olcsó*

mennä halpaan *vki könnyen megjárja/beccsapódik, bemegy a csőbe*

panna/pistää jkta halvalla *lebecsül/lenéz vkit; kigúnyol vkit*

tykätä halpaa *megharagszik vmiért, rossz néven vesz vmit*

halvaus *bénulás, paralízis, szélütés, gutaütés*

saada halvaus *vki nagyon meglepődik, sokkot kap*

hame *szoknya*

juosta joka hameen perässä *fut minden szoknya után*

riippua jkn hameissa *vki (nő) után fut*

hammas *fog*

ajan hammas *az idő vasfoga*

hammasta purren *fogcsikorgatva, a mérgét lenyelve*

hampaisiin asti/saakka aseistettuna *állig felfegyverezve*

hioa hammasta/hampaita(an) *feni a fogát vmire*

iskeä hampaa(nsa/hampaat) *jhk beleharap vmibe, belemélyeszi a fogait vmibe*

joutua jkn hampaisiin *vki figyelmének a középpontjába kerül, vki*

korholásának/szidásának a célpontja lesz/célpontjává válik

kiristellä hampaita(an) *jkllle vicsorgatja a fogát vkire, fenyeget vkit,*

ellenséges(kedik) vkivel

näyttää hampaita(an) *kimutatja a foga fehérjét*

olla jkn hampaissa *vki vki figyelmének a középpontjába kerül; vki korholás/szidás/rágalmazás célpontja lesz*

ottaa jku hampaisiin (sa szidni/becksmérelni/rágalmazni kezd vkit, köszörülni kezd a nyelvét vkin)

panna/ripustaa hampaat naulaan *éhezik*

(tehdä jtak) pitkin hampain *kelletlenül/nem szívesen/kedvetlenül/kénytelen-kelletlen (tesz/csinál vmit)*

pitää hampaiden takana *titokban tart vmit*

(tehdä jtak) hampaat irvessä *fogcsikorgatva/kényszeredetten (csinál vmit)*

hampaankolo *lyuk a fogban*

jklla on jtak hampaankolossa *vmi nyomja vkinek a begyét, vki haragszik vmiért, (jkta vastaan) vki vkinek a begyében van, vkinek kifogása van vki ellen, haragszik vkire*

panna/pistää jtak hampaankoloon (*jól*) *megjegyez magának vmit (bossziúállás végett)*

hana *csap fn*

antaa hanaa [autóban, járműben] *gázt ad, beletapos a gázba*

handu [kny] *kéz*

Vedä handuun! [vulg] [vö. Vedä käteen! → **käsi**, Vedä **tumpuun!**, Haista **paska!**]

Ba(s)zd meg! [vulg]

vetää/vetäistä handuun [vulg] (*férfi*) *maszturbál*

hanhi *lúd, liba*

kaataa vettä hanhen selkään *feleslegesén fáradságos/bajlódik vmivel*

valua kuin vesi hanhen selästä *olyan, mint a falra hányt borsó, (minden) lepereg vkiről*

hankkia *szerez, beszerez, szert tesz*

hankkia jalansijaa → **jalansija**

hankkia lesti → **lesti**

hankkia selkoa → **selko**

hankkia sormituntuma jhk → **sormituntuma**

hanska *kesztyű*

homma (on) hanskassa [vö. tilanne on hallinnassa → **hallinta**] *a dolog kézben van tartva, a dolgot vki meg tudja oldani*

lyödä hankat pöytään/tiskiін/naulaan [ált hirtelen haragjában] *abbahagyja a munkát; (megelégetve vmit) lemond vmilyen vállalkozásról*

hanttiin [kifejezésekben]

panna/pistää hanttiin *ellenáll, szembeszáll, szembeszegül, keresztbe tesz vkinek*

hanttimies *segédmunkás, hórúkkember*

hanttimiehen paikka [vö. **pelkääjän** paikka] *anyósülés (autóban)*

hapan *savanyú*

Happamia, sanoi kettu pihlajanmarjoista [km] *Savanyú a szőlő [szől]*

näyttää hapanta naamaa *savanyú képet/pofát vág (vmihez), vkinek savanyú a képe, olyan az arca/képe vkinek, mintha citromba harapott volna; vki(nek) csalódott (az arca/képe); vki(nek) szomorú(az arca/képe)*

happihypely [kifejezésekben]

käydä/olla happihypelyllä [tréf] *kimegy egy kis időre friss levegőt szívni, kint jár/van egy kis ideig friss levegőt szívni*

happihypy → **happihypely**

harakka *szarka*

mennä harakoille *pocsékba megy, kárba vész, ebek harmincadjára kerül*

harhateillä, harhateille, harhateiltä [kifejezésekben]

joutua harhateille *vmi tévútra kerül, félresiklik, holtvágányra fut*

olla harhateillä *vmi elveszett/eltűnt, vminek nyoma veszett; vki tiltott utakon jár*

harja *tető, csúcs, orom*

olla tempelin harjalla *morális szempontból nehéz választás/döntés előtt áll*

harjas *sörte, serte*

olla harjakset pystyssä *vki dühös, keményen ellentmond vkinek*

harmaa *szürke; deres, ősz; egyhangú, komor*

jklla ei ole harmaata/harmainta *aavistustakaan jstak vkinek halvány fogalma sincs vmiről*

harmaa *eminenssi szürke eminenciás*

harmaa *talous feketegazdaság*

saada harmaita hiuksia [átv] *sokat bosszankodik vmi miatt, beleöszül vmibe; vki hosszú ideig szomorkodik vmi miatt*

harmi *bosszúság, méreg, baj*

Harmin paikka! *De bosszantó!*

Voi harmi! ↑

harteet tsz [csak egyes esetei használatosak vö. **hartia(t)**]

kivi/paino/taakka putoaa jkn harteilta *nagy teher esik le vkinek a válláról, vki nagy tehertől szabadul meg*

hartia(t) tsz *váll*

jkkn hartiat kastuvat [sp birkózás] *vki két vállra kerül, vki tust kap*

kastaa jkn hartiat [sp birkózás] *két vállra fektet vkit*
 vastuu on jkn hartioilla *vkit terhel/vkire hárul/vkié a felelősség (vmiért)*

harti pankki *fizikai erő, önerő*

turvautua (rakennustyössä/rakentamisessa) *harti pankkiin önerőből épít vmit*

harva *ritka, gyér, szórványos*

harva se päivä/viikko *majdnem minden nap/héten*

harvat ja valitut *a kiválasztottak szűk köre*

hassu *bolond, hóbortos, esztelen; furcsa, nevetséges*

ei hassumpi *nem rossz/(egész) jó*

joku/muutama hassu (lantti/markka/ihminen jäljellä) *csak néhány(garas/márka/ember maradt)*

hatkat [kifejezésekben]

antaa hatkat *kirúg, kidob, elhajt vkit*

ottaa/saada hatkat [vö. ottaa **pitkät**] *lelép, elszökik, megszökik, dobant*

hattu *kalap*

mennä jkllle hattuun *vkinek a fejébe száll vmi*

nostaa hattua jlllek/jkllle *kalapot emel vmi/vki előtt, elismer vmit/vkit*

haudata *elás; (el)temet, betemet*

haudata jku hiljaisuudessa → **hiljaisuus**

haudata sotakirvee(nsä) → **sotakirves**

haukka *héja, sólyom, ölyv*

haukat ja kyyhkyt [pol, főleg az USA-ban] *a békepolitika (befolyásos) ellenzői és támogatói*

haukku *ugatás, csaholás; szidás* **haukut** [tsz kifejezésekben]

saada haukut *vkit rossz kritikát kap; (le)szidást/ ledorongolást kap*

haukkua *ugat, csahol; szid, szidalmaz*

Ei haukkuva koira pure [km] *Amelyik kutya ugat, az nem harap* [km]

haukkua jku pahanpäiväiseksi/pahanpäiväisesti/pataluhaksi/lyttyyn/

lättänäksi/pystyyn → **pahanpäiväinen** → **pataluhaksi** → **lytyssä** → **lättänä**

→ **pystyssä**

haukkua suut ja silmät täyteen/silmät korvat täyteen → **täyteen**

haukkua väärää puuta → **väärä**

hauska *kellemes, vidám*

pitää hauskaa *szórakozik, mulat*

hauta *gödör, verem; sír, sírgödör*

haudan takana → **takana**

hiljaista kuin haudassa *síri csend van*
 kaivaa jkn hautaa/hautaa jklle [átv] *vkinek a sírját ássa, megássa vkinek a sírját*
 kaivaa omaa hautaa(nsa [átv]) *a maga/saját sírját ássa, maga alatt vágja a fát*
 kehdesta hautaan [átv] *a bölcsőtől a koporsóig, az élet folyamán, az életben*
 kohdusta hautaan *az élet folyamán/során, az életben*
 kääntyä haudassa(an [átv]) *forog a sírjában*

hautajaiset tsz *temetés*

ei tulisi omiin hautajaisiin(sakaan *vki nem jár társaságba, nem törődik a formaságokkal*)

hautoa *melegen tart, áztat, puhít, párol; borogat; forral, tervel*

hautoa kostoá → **kosto**

he *ők*

he saivat toise(nsa → **toinen**)

hedelmä *gyümölcs, termés; magzat; eredmény*

Hedelmistään puu tunnetaan [km] *az ember mércéjéül az eredményei/utódai, stb. szolgálnak*

kantaa hedelmää [átv] *meghozza vminek a gyümölcsét, gyümölcsöző*

hei *szia, szervusz; [biztatás, figyelmeztetés, meglepődés kifejezése] hé, figyelj, nahát*

olla hiukan/vähän hei hei/heihei *vkinek nincs ki mind a négy kereke, vki lökött/gyagyás/ütődött*

heikko *gyenge, erőtlen; gyarló*

ei tee heikkoakaan *nem is nehéz*

jkn heikko kohta → **1. kohta**

heikkona hetkenä(än *egy gyenge pillanatában*)

heikkompi astia → **astia**

olla heikkona jhk/jkhun *vkinek a gyengéje vmi; vki bele van esve/habarodva vkibe*

olla heikoilla *vkinek/vminek rossz a helyzete, vki/vmi rossz állapotban van*

olla heikoissa kantimissa *gyenge lábakon áll*

jnk kanssa on heikkoa *vmivel/vmivel kapcsolatban nehéz a helyzet*

jkn tekee heikkoa *gyengének érzi magát, rosszul érzi magát*

heikun keikun [tréf, köszönés találkozáskor és búcsúzáskor, köszöntés koccintáskor]

heilua *leng, ing; hajladozik; ingadozik*

heilua kuin heikkopäinen/heinä mies *dolgozik, mint az állat/barom; szorgalmasan dolgozik*

heilutella *lenget, lóbál*

heilutella (puhemiehen) nuijaa → **nuija**

heiluttaa *lenget, ingat, lóbál, csóvál*

heiluttaa häntää(nsä) jklle → **häntä**

heinä *fű(szál); széna*

kaataa miestä kuin heinää *sok embert ledönt a lábáról*

miestä kaatuu kuin heinää *sokan kidólnék a sorból; sokan ágynak esnek; sokan elesnek (háborúban); sokan meghalnak (betegségben)*

olla jkn heiniä *vmi vkire tartozik, vkinek a dolga/ügye/magánügye/egyedüli joga*
tehdä heinää *szénát kaszál*

heitellä *dobál, hajigál, hány, vet, szór, hint; hánykolódik*

heitellä kapuloita rattaisiin → **kapula**

heittää *dob, odadob, eldob, elhajít, levet; elvet, abbahagy, meghagy*

Antaa heittää! [szl] *Tűnés (innen)! Pucolj innen! Lépj le! Kopj le! Húzd el csikot! Húzd el a beledet!*

heittää arpaa jstak → **arpa**

heittää helmiä sioille → **helmi**

heittää jtak helttaan(sa) → **helтта**

heittää henke(nsä) → **henki**

heittää herjaa → **herja**

heittää hetulaa → **hetula**

heittää huiviin → **huivi**

heittää huulta → **huuli**

heittää häränpyllyä/kuperkeikkaa → **häränpylly** → **kuperkeikka**

heittää kirvee(nsä) kaivoon/järveen → **kirves**

heittää kruunaa ja klaavaa → **kruuna**

heittää laattaa/laatat [szl] → **laatta**

heittää lapsi pesuveden mukana → **lapsi**

jkta/jklle heittää latvasta → **latva**

heittää legendaa → **legenda**

heittää lestiä → **lesti**

heittää lokaa jkn kasvoille/päälle → **loka**

heittää lossiksi/lössiksi → **lossiksi**

heittää lusikka nurkkaan → **nurkka**

heittää läppää → **läppä**

heittää menemään → **mennä**

heittää mäkeen → **mäki**

heittää jk nurkkaan → **nurkka**

heittää jku pellolle → **pelto**
 heittää pihalle → **piha**
 heittää pois talviturkki(nsa) → **talviturkki**
 heittää pyyhe kehään → **pyyhe**
 jkta heittää päästä → **pää**
 heittää pötkölleen → **pötkölleen**
 heittää sumua jkn silmiin → **sumu**
 heittää tittelit pois → **titteli**
 heittää jku tuleen → **tuli**
 heittää veivi(nsä) → **veivi**
 heittää vettä(än) → **vesi**
 heittää voileipiä → **voileipä**
 heittää voltti → **voltti**
 heittää yli laidan → **laita**
 heittää yrjöt → **yrjö**

helistä *cseng, peng, zeng, csilingel*

olla helisemässä *szorult/nehéz helyzetben van, pácban van*

helkatti [enyhe szitokszó]

Hyi helkatti! kb. *Pfú/Hú/Hű a mindenit!*

Mitä helkattia? *Mi a fene/fenét?*

Totta helkatissa! *Tényleg, a mindenségit!*

Älä helkatissa! [enyhe káromkodás]

helkkari [enyhe szitokszó]

helkkarin kallis *dög/állati/piszok(ul) drága*

Mitä helkkaria? *Mi a fene/fenét?*

Totta helkkarissa! *Tényleg, a francba!*

helkutti [enyhe szitokszó]

Voi helkutti! *A minden(ség)it! Az anyját!*

Painu helkuttiin! *Menj a fenébe/francba!*

hella *tűzhely, takaréktűzhely*

olla hellan ja nyrkin välissä [háztartásbeli feleségről] *a házimunka és a verés jut vkinek osztályrészül*

hellittää *lazít, meglazít, kiold; enged, elereszt; enyhül*

hellittää kielenkanta/kielenkannat → **kielenkanta**

hellittää kukkaron nauhoja/nyörejä → **kukkaro**

helma *szegély, ruhaszél; öl, kebel*

luonnon helmassa *a természet lágy ölén*
 roikkua äitin(sä helmoissa *az anyja szoknyáján ül*

helmi *gyöngy*

heittää helmiä sioille *gyöngyöt szór disznók elé*

helppo *könnyű, enyhe*

mennä helppoon [vö. mennä **halpaan**] *vki könnyen bemegy a csőbe,*
könnyen becsapódik/megjárja

olla helpossa *vmi könnyen megy, könnyű*

päästä/selvitä helpolla *jstak vki könnyen megúszik vmit*

helppoheikki *piaci árus, aki hangosan dicséri a portékáját; vmilyen tudományág/eszme*
képviselője, aki feltűnést keltően szerepel, de a szakmai tudása nem hiteles
 hosua ja hääätä *kuin helppoheikki nyüzsög, sűrög-forog, löt-fut, nagy hévvel tesz-*
vesz

Helsinki *Helsinki*

Helsingin herrat → **herra**

helskutti → **helkatti**

helteessä [kifejezésekben]

olla helteessä *gondban/bajban van, le van égve*

helтта *taraj* [tyúkféléknél]

heittää jtk helttaan(sa) [szl] *bedob vmit, eszik/iszik vmit*

helvetti *pokol*; [durva káromkodásokban]

Helvetti soikoon! [durva káromkodás]

kirota/manata *jku alemmaan helvettiin a pokolba kíván vkit*

kylmä *kuin ryssän helvetissä kutya hideg, farkasordító hideg*

mennä päin helvettiä [durv] *rosszul megy, nem sikerül*

Mitä helvettiä? [durv] *Mi az ördögöt/a fenét/francot?*

Painu helvettiin! *Menj a pokolba! Menj a büdös francba!*

Voi helvetti! [durva káromkodás]

hemmetti [enyhe szitokszó]

mennä päin hemmettiä *rosszul megy, nem sikerül*

Totta hemmetissä! *Tényleg, a minden(ség)it!*

hengenveto *lélegzetvétel*

samaan hengenvetoon *egy szuszra, megállás nélkül, egyhuzamban*

seuraavassa hengenvedossa *a következő pillanatban*

hengittää *lélegzik, belélegzik, beszív, lehel*

hengittää *jkn niskaan* → **niska**

henki *lélegzet; élet; lélek; kísértet; lelkesedés, inspiráció; fő, személy*

heittää henke(nsä *meghal*

(olla jtk) henkeen ja vereen *szívvel-lélekkel, teljes odaadással, mindenestül*

henken(sä edestä → **edestä**

henken(sä kaupalla → **kauppa**

henken(sä pitimiksi → **pidin**

henkeä kohti *fejenként, egy főre*

henki kurkussa *lélekszakadva; rémülten*

henki on jksta jo paennut *kiszállt vkiből a lélek, vki meghalt*

henkien taistelu → **taistelu**

herätä henkiin *feltámad, életre kel*

jäää henkiin *életben marad*

menettää henke(nsä *életét veszti, meghal [nem természetes halállal]*

niin kauan kuin jkssa henki pihisee *addig, amíg(csak) vki él/vkiben pislákol a lélek*

olla hengessä mukana *léleken/gondolatban vkivel van*

olla henkeen ja vereen jnk kannalla *hevesen/buzgón támogat vmit*

olla henkeä täynnä *lelkes, fel van lelkesedve*

jk on jklle henki ja elämä *vmi vkinek az élete/a mindene*

(jklla) on henki päällä *vki lelkes(edik), vkiben nagy a lelkesedés*

(jklla) on hyvä//huono henki päällä *vkinek jó//rossz a hangulata, vki jó//rossz hangulatban van;*

ottaa jku hengiltä/jksta henki pois *megöl/meggyilkol vkit*

päästä hengestä(än *meghal [nem természetes halállal]*

Rahat tai henki! *Pénzt vagy életet!*

riistää henki itseltä(än; jkltä *vki eldobja az életét, véget vet az életének; vki kioltja vkinek az életét*

saada jku hengiltä *vki megöl/meggyilkol vkit*

tehdä jtk henken(sä uhalla/kaupalla/hinnalla *az élete árán is, az életét kockáztatva csinál vmit*

vetää henkeä *kifújja magát, egy kis szünetet tart*

henkimaailma *szellemvilág*

olla henkimaailman asia/juttu/homma (jklla) *vmi érthetetlen/nem érthető vki számára, vmi magas vkinek*

henkilö *személy*

henkilöön käyvä tarkastus [jog] *személy vizsgálata lefoglalandó, ill. bizonyítékul használható tárgyak megtalálása céljából*; [kny] *motozás*

henkilökohtainen *személyes, személyre szóló*

henkilökohtainen ongelma [tréf] *iszákosság, alkoholizmus*

saada henkilökohtainen [sp] *jégkorongban vki büntetést kap szabálytalankodásért*

henkilökohtaisesti *személyesen*

ottaa jk henkilökohtaisesti *magára vesz vmit, a szívére vesz vmit*

henkinen *szellemi, lelki*

henkinen kääpiö → **kääpiö**

henkinen lama → **lama**

henkinen maanpuolustus → **maanpuolustus**

henkselit *tsz nadrágtartó*

paukutella henkseleitä(än) *dicsekszik*

vetää henkselit yli/päälle *elutasít vmit (írásban, X alakú áthúzást használva), levesz vmit a napirendről*

hepo *ló*

ei hevon paskaa/p:tä/vittua [durv] *lőszar(t)/lófasz(t) sem*

kuunnella kuin hepo kelloa *lelkesen hallgat vmit, lelkes vkinek a beszédétől*

heprea *héber*

jk on jklle täyttä hepreaa *vmi vkinek kínai(ul van)/teljesen érthetetlen*

hepuli(t) [kifejezésekben]

saada hepulit *nevető-/röhögögörcsöt kap; dühös lesz, dühbe gurul, begurul, ideges lesz, felhúzza magát*

heristää *fenyeket; hegyez*

heristää korvia(an) → **korva**

heristää nyrkkiä(än) → **nyrkki**

herja *gyalázatos, nyomorult, fajankó*

heittää herjaa *viccel, tréfál*

herkkä *érzékeny, fogékony; finom, kifinomult; puha*

jklla on hymy herkässä *vki hamar/könnyen elmosolyodik, mosolygós*

jklla on itku herkässä *vki könnyen sírva fakad, vkinél könnyen eltörik a mécses*

hermo *ideg*

hermoja *kutkuttava idegesítő, izgalmas*

hermoja *raastava/repivä idegtépő, idegesítő*

jklla hermot *pettävät/jku menettää hermonsa vki elveszíti a bátorságát/vkinek*

elmegy a bátorsága; vki kifogy a béketűrésből, vki kijön a sodrából

hermot pinnalla → **pinta**

käydä hermoille *idegesít vkit, vkinek az idegeire/az agyára megy*

olla ajan hermolla *nyomon követi/kommentálja a fontos, időszerű eseményeket; lépést tart az idővel/a korról, a kor színvonalán áll, megragadja a kor szellemét*

olla hermona *vki ideges, feszült, tiszta ideg*

jklla on hermot kireällä/pinnalla/riekaleina *vki ideges, bosszús, idegileg kivan, ki van borulva*

osua ajan hermoon *megragadja a kor szellemét, a kor tipikus irányzatait/törekvéseit*

ottaa jkta hermoon/hermoihin [kny] *idegesít vkit, vkinek az idegeire/az agyára megy*

herne *borsó*

jklla/jklla menee herne nenään *vki megsértődik, vki felkapja a vizet, vkinek felforr az agyvize*

olla /jklla on herne nenässä *vki meg van sértődve*

vetää/vetäistä herne nenään(sä) *felidegesíti magát, felkapja a vizet, [szl] felhúzza magát vmin; megsértődik*

herra *úr; [csodálkozást, elképedést, reménytelenséget kifejező felkiáltásokban]*

elää herroiksi *urizál, nagy lábon él*

Helsingin herrat [gúny] *Helsinki, ill. Finnország magas pozícióban levő vezetői*

herra ja hidalgo → **hidalgo**

Herra nähköön! → **nähdä**

herra ties *isten tudja, ki tudja*

Herra varjele/varjelkoon! → **varjella**

Herran pieksut! → **pieksu**

Herran terttu → **terttu**

(Voi) Herran tähden! *(Jaj) Az ég/isten szerelmére!*

herrat ja narrit → **narri**

herrojen/Herrojen Eeva → **eeva**

Koivuniemen herra [tréf] *(veréshez használt) vessző*

lähteä herrojen kanssa marjaan *urak alaptalan ígéreteinek hisz*

olla herra talossa *vki az úr a háznál, [a házaspár közül a férj vagy a feleség] viseli a kalapot/nadrágot*

olla oma herra(nsa) *vki a maga ura*

palvella kahta herraa [átv] *két urat szolgál*

päästä tilanteen herraksi *ura lesz a helyzetnek, úrrá lesz a helyzeten*

herranen fn [tréf, ironikus megszólítás]; mn [kifejezésekben]

Herranen aika! [meglepetést, szörnyülködést kifejező felkiáltás, sopánkodás] *Te jó/Szent/Jóságos ég! Atyavilág! A mindenit/mindenségit/nemjőját/teremburáját!*

herrasmies *úriember, úr*

herrasmies sormenpäitä myöten → **myöten**

herttainen *szeretetre méltó, bájos, édes*

(olla) herttaisen yhdentekevä jkllle *vmi vkinek édes mindegy*

herätä *(fel)ébred, feleszmél, újjáéled, támad, előáll*

herätä henkiin → **henki**

herää kysymys → **kysymys**

herättää *ébreszt, kelt, kivált, előidéz*

herättää huomiota → **huomio**

herättää mielenkiintoa → **mielenkiinto**

herättää pahaa verta → **veri**

heti *mindjárt, azonnal, rögtön*

heti kärkeen → **kärki**

heti kättelyssä → **kättely**

heti paikalla → **paikkalla**

hetki *pillanat, perc, kis/rövid idő*

hetken lapsi „*percember*”

hetki koittaa/lyö *elérkezik a nagy/várva-várt pillanat, itt van/elérkezik vminek az ideje, üt az óra*

kuollut hetki *holtidő, az az idő, amikor nem történik semmi*

sininen hetki *szürkület (amelybe kékes szín vegyül); romantikus pillanat*

yhdennellätoista hetkellä *az utolsó pillanatban*

hetula *halcsontlemez, szila*

heittää hetulaa [szl] *dumál, dumcsizik, traccsol*

heittää jtak hetulaan [vö. heittää **heltaan**] *eszik*

hevonen *ló*

hevosen muisti → **muisti**

hevoset karkaavat tallista → **talli**

jllek/jtak hevoksetkin nauravat *vmin mindenki nevet*

iloinen kuin kolmen markan/viidenpennin hevonen *nagyon vidám* [vö. *örül, mint majom a farkának*]

musta hevonen *a nem várt befutó/győztes*

osata/puhua jtak kuin hevonen *jól tud/beszél vmilyen (idegen)nyelven*
 syödä kuin hevonen *sokat eszik, annyit eszik, mint egy ló*

hidalgo *hidalgó, spanyol, ill. portugál kishemes*

herra ja hidalgo *fennhéjazva/föleányesen viselkedő ember*

hidas *lassú, lomha, vontatott*

Hitaita (ovat) herrojen/herrain kiireet [km] → **1. kiire**

hiekk *homok, fövény*

rakentaa hiekalle [átv] *homokra épít vmit, gyenge alapokra épít vmit*
 valua hiekkään *kárba megy/vész, tönkremegy, nyomtalanul eltűnik, meghiúsul,*
kútba esik, füstbe megy, elpusztul

hieroa *dörzsöl, maszíroz, gyúr*

hieroa kauppaa/kauppoja/sovintoa/rauhaa → **kauppa** → **sovinto** → **rauha**

hieroa älynystyröitä(än) → **älynystyrä**

hiertää *dörzsöl, feltör*

hiertää mielessä *vkinek vmi jár a fejében, vkit vmi nem hagy nyugodni*

hiha *(ruha)ujj*

hihasta vedetty *légből kapott, vaktában/találomra mondott/adott (válasz)*
 kääriä hiha(nsa)/hihat *nekigyürkőzik vminek*
 olla hihassa kiinni [átv] *vkinek a nyakán lóg, kolonc(ként lóg) vkinek a*
nyakán, vkinek [pl. az anyjának] a szoknyáján ül
 jklla palaa hihat *vki kijön a sodrából, vki kifogy a béketúrésből, elfogy vkinek a*
türelme, vki ideges/mérges/dühös lesz, [szl] vkinek elfogy a
cérnája, elszakad vkinél a cérna, vkinek felforr az agyvize
 panna hihat heilumaan *gyorsan nekiáll/nekilát vminek*
 polttaa hiha(nsa) ↑ ↑
 pudistaa jtak hihasta(an) *könnyen és gyorsan létrehoz/teremt/alkot vmit,*
kiráz vmit a kisujjából
 tulla kuin turkin hihasta *nagyon sok jön/lesz; nagyon könnyen jön/lesz*

hihna *(futó)szalag*

iso hihna luistaa [vö. iso **pyörä** heittää] *vkinek nincs ki mind a négy kereke, vki*
meg van húzatva

jklla jää hihna päälle [vö. jklla jää **remmi** päälle] *vki nem tud abbahagyni vmit*

hiili *szén*

koota/kerätä tulisilla hiiliä jkn pään päälle *kényelmetlen helyzetbe hoz vkit (úgy,*
hogy a rosszért jóval fizet)

olla/istua kuin tulisilla hiilillä *türelmetlen, nyugtalan, feszült/[átv] tükön ül*

puhaltaa yhteen/samaan hiileen jkn kanssa *együttműködik vkivel, közös célt akar elérni*

hiippakunta *püspökség, egyházmegye*
vaihtaa hiippakuntaa [euf] *meghal*

hiipiä *lopózik, oson, surran*
hiipivä hulluus → **hulluus**

hiirenkorva [kifejezéseken]
olla hiirenkorvalla/hiirenkorvilla (koivu) *épphogy csak ki van zöldellve a (nyírfa)levél*

hiiri *egér*
ei kuulu hiiren hiiskausta *egy pissenés sincs, egy árva hang sem hallatszik*
(olla) hiljaa kuin hiiri *néma csendben (van)*

hiisi *ördög*
Hiisi vie(köön)! *Vigye/Vigyen el az ördög! Az ördög vigye/vigyen el! A fene vigye/vigyen el!*
Painu hiiteen! [vö. Painu **suohon/jorpakoon!**] *Menj/tűnj a pokolba!*

hiiva *élesztő*
olla hiivassa *részeg*

hiivatti [enyhe szitokszó]
Totta hiivatissa! *Tényleg, a mindenit/a fenébe!*
Voi hiivatti! *A mindenit/mindenségit!*

hiki *izzadság, verejték*
hiessä päin *izzadva, verejtékezve; keményen, kemény munkával, nagy igyekezettel, sok fáradság árán*
hiki hatussa/päässä ↑
käydä/mennä hikeen *bepárasodik (üveg)*
otsa hiessä ↑ ↑

hikinen *izzadt, izzadó, izzadtságos; izzasztó, izzadságos*
jklla on hikiset paikat *vki kutyaszorítóban/pácban/csávában/nehéz helyzetben van*

hikoilla *izzad*
hikoilla verta → **veri**

hiljaa *halkan, csendben, némán, szótlanul; lassan*
Hiljaa hyvä tulee [km] *az el nem sietett munkának jó a végeredménye, kb. Lassan járj, tovább érsz! [km]*
(olla) hiljaa kuin hiiri → **hiiri**

pikku hiljaa *lassacskán*

hiljainen *csendes, halk, hallgatag*

hiljainen enemmistö → **enemmistö**

hiljainen viikko *nagyhét (húsvét előtt)*

hiljaista kuin haudassa → **hauta**

hiljaista kuin huopatossutehtaalla → **huopatossutehdas**

hiljaisuus *csendesség, csend, nyugalom*

haudata jku hiljaisuudessa *a legközelebbi hozzátartozók jelenlétében temet el vkit*

kaikessa hiljaisuudessa *minden felhajtás nélkül, észrevétlenül, a nyilvánosság kizárásával*

hillitä *fékez, visszatart, türtőztet, mérsékel, csillapít, elfojt*

hillitä mieli/miele(nsä) → **mieli**

hilkku *régi huszonöt-pennis érme; [kifejezésekben]*

olla (sillä) hilkulla *éppenhogy, éppenhogy csak nem, egy hajszálon függ/múlik*

hilse *korpa (a fejbőrön)*

mennä/pyyhkiä yli hilseen [vö. mennä yli ymmärryksen → **ymmärrys**/horisontin → **horisontti**] *vmi meghaladja vkinek a felfogóképességét, vmi nem fér vkinek a fejébe, vmi magas vkinek*

hima [kny] *otthon*

jklla ei ole (ihan) kaikki himassa/kotona [átv] *vkínél nincsenek otthon, vkinek nincs ki mind a négy kereke*

jkllle menee jtak himaan/kotiin *vki felfog/megért/kapiskál vmit; vkinek tetszik vmi*

himo *vágy, vágyakozás, kívánság*

lihan himot *testi vágyak, szenvedélyek*

hinta *ár; [szl] pénz*

ei mistään hinnasta *semmi pénzért sem, semmi áron*

ei ole hinnalla pilattu *elfogadható áru, nem túl drága*

hinnalla millä hyvänsä *bármi áron*

hinnassa/hinnoissa on ilmaa → **ilma**

maksaa kallis hinta jstak [átv] *drágán (meg)fizet vmiért*

mihin hintaan tahansa *bármi(lyen) áron, kerül amibe kerül*

polkea hintoja *túlságosan lenyomja az árakat*

tehdä hintaa [szl] *pénzt szerez vhonnan*

hioa *köszörül, fen, élesít, csiszol; csiszol, simít*

hioa hammasta/hampaita(an) → **hammas**

hioa kynsiä(än) → **kynsi**

hioa jklta särmät → **särmä**

hippulat [kifejezésekben]

ajaa/mennä/juosta niin, että hippulat vinkuu [tréf] *nagyon gyorsan hajt/megy/fut, hajt/megy/fut, csak úgy porzik utána*

hirsi *szálfa, gerenda; akasztófa*

tuosta on viisi hirttä poikki [távozásra való felszólítás] *kívül tágasabb*
vetää/vedellä hirsia *horkol*

hissukse(en, hissuksiin [→ [kny] **hissun kissun**] *szép lassan, lassanként, lassacskán fokozatosan; csendben, hang/szó nélkül, halkan*

tulla/olla hissukseen/hissuksiin *csendben, hang/szó nélkül, halkan jön/van*

hissun kissun *lassanként, fokozatosan; csendben, hang/szó nélkül*

historia *történelem*

tehdä historiaa [átv] *történelmet csinál, történelmi (jelentőségű) dolgot visz véghez*

hitsi [enyhe szitokszó]

Voi hitsi! *A mindent! A nemjóját! A fene egye meg/vigye el!*

hitto [szitokszó]

Hitto soikoon! [káromkodás]

Hitto vie(köön)! kb. *A fene egye meg! Az ördög vigye el! Az ördögbe!*

Hitot minä siitä! kb. *Érdekel is engem! Dehogy érdekel!*

Totta hitossa! *Tényleg, a fenébe!*

Voi hitto! [káromkodás]

hitunen *darabka, morzsa, csepp*

ei hitustakaan *egy cseppet sem, egyáltalán nem*

hius *haj, hajsza*

halkoa hiuksia *szőrözik, szőrszálhasogatás, amit csinál, kicsinyeskedik, minden kis dologba beleköt*

hiukset pystyssä → **pystyssä**

hiuskarva *hajsza*

olla hiuskarvan varassa [vö. olla veitsenterällä] *vmi egy hajszálon függ/múlik*

hivellä *simogat; csiklandoz, legyezget, hízeleg*

hivellä silmää → **silmä**

hoippua *inog, ingadozik, támolyog, tántorog*

hoippua haudan partaalla → **parras**

hoitaa *gondoz, ápol, kezel; ellát, elintéz, lebonyolít*

hoitaa homma kotiin → **homma**

hoitaa leiviskä(ä)(nsä hyvin → **leiviskä**

hoitaa pois jaloista *elintéz vmit* (, *hogy ne legyen útban*)

hoito *ápolás, gondozás, kezelés*

antaa jk jkn hoitoon *vkinek a gondjaira bíz vmit, vkire (rá)bíz vmit*

homma on hoidossa *az ügy elintézése folyamatban van/folyik, az ügy el lesz intézve*

koko (hela)hoito *az egész dolog, minden, az egész*

hokki *patkószeg*

maata hokit oikosena [kny] *ügy fekszik, mint a halott; holtan fekszik, ki van terítve*

hollitupa *fogadó*

huone on kuin hollitupa *a szoba olyan, mint a csatatér, a szobában csatatér/rendetlenség/nagy zaj van*

home *penész*

Haista home! [durv válaszként adott, sértésnek szánt kifejezésekben]

homma *munka, dolog, ügy, foglalatosság*

hoitaa homma kotiin *megteszi a dolgát, elrendez vmit; [sp] győz*

homma (on) hanskassa → **hanska**

homma on hoidossa → **hoito**

honka *erdei fenyő*

ei maistu hongalta eikä haavalta *(vminek) se íze, se büze, vmi ízetlen*

mennä päin honkia [vö. mennä päin **mäntyä/seiniä** → **seinä**, mennä pieleen

→ **pieli**] *vmi nem sikerül, rosszul megy/sikerül, meghiúsul, semmivé válik, füstbe megy, kátyúba jut, dugába dől, befagy, összeomlik, kútba esik*

hopea *ezüst*

Puhuminen hopeaa, vaikeneminen/vaitiolo kultaa [km] *Hallgatni arany* [szól]

hopealusikka *ezüstkanál*

syntyä hopealusikka suussa *vkí gazdag családba születik*

horisontti *horizont, láthatár*

mennä yli jkn horisontin *vmi meghaladja vkinek a(z észbeli) képességeit, vmi túl magas vkinek*

horjahtaa *meginog, megbillen; botlik, téved*

horjahtaa kaidalta tieltä *letér az egyenes útról, a bűn útjára lép*

hormoni *hormon*

hormonit hyrräävät [tréf] *vkinek a szexuális vágyai normálisak/felerősödtek*

horna *pokol*

manata jku hornan tuuttiin *elátkoz vkit, a pokolba kíván vkit*

mennä/painua hornan tuuttiin *eltűnik/elmegy a pokolba*

olla hornan tuutissa *vhol messze/a francban/a fenében/a pokolban/isten háta mögött van*

hosua *csapkod, dobál; sürgölődik, tesz-vesz, lótfut*

hosua ja hääätä kuin helppoheikki → **helppoheikki**

hoteissa, hoteista, hoteisiin [kny] *gyámság alatt, felügyelet alatt, (vkinek a)*

használat(á)ban

olla jkn hoteissa *vki vkinek a felügyelete alatt van, valaki vigyáz vkire [főleg gyerekekkel kapcsolatban], vkinél használatban van*

olla omissa hoteissaan [vö. olla omin päin → **pää**] *megáll a saját lábán, önállóan él*

housut *tsz nadrág*

jklla eivät housut tutise *vki nem fél, vki nincs berezelve/betojva*

housut puolitangossa → **puolitanko**

housut sylytyssä → **sylyty**

istua toisen housuilla tuleen *más felelősségére kockáztat vmit, másnak a bőrét viszi a vásárra*

niin ylpeä ettei housuihin(sa) mahdu *vki nagyon büszke*

olla jkn housuissa *vkinek a helyében/bőrében van*

pysyä housuissa(an) *a fenekén marad, uralkodik magán, fékezi magát*

jklla pääsee/tulee housuihin *vkinek bemegy a nadrágjába (ürülék)*

tehdä/laskea/päästää housuihin(sa) *becsinál (a nadrágjába), bepisil/bekakil*

tulla kuset housuun [vulg] → **kusi**

yllättää jku housut kintuissa *rajtakap vkit vkivel [tiltott szexről]*

huhu *szóbeszéd, hír, pletyka*

leikata huhulta siivet *véget vet a szóbeszédnek, leállítja a pletykát*

hui hai [érdektelenség, lenézés kifejezése]; [elutasítás, lenézés kifejezése vö. **höpö** höpö]

huilu *fivola, furulya*

Haista huilu! [durv válaszként adott, sértésnek szánt kifejezésekben]

huippu *csúcs, csúcspont, tetőpont, bérc*

huipulla tuulee *a magas pozícióban levő sohasem lehet biztos a helyzetében*

kaiken huipuksi [vö. kaiken **kukkuraksi**, päälle päätteeksi → **pääte**] *mindennek a tetejébe, ráadásul*

huiskin haiskin *összevissza, szanaszét, szanaszéjjel, szerte(szét)*

huitsin [kifejezésekben]

huitsin nevada *a pokol országa*

hävitä huitsin Nevadaan *eltűnik a balfenekén/a csudába*

huivi kendõ

heittää/vetää/vetäistä huiviin *gyorsan megeszik/megiszik vmit, [szl] bedob vmit*

hujan hajan → huiskin haiskin**hukassa** *eltúnve, elveszve*

olla (huutavassa) hukassa *vki/vmi (teljesen) el van veszve; jnk kanssa*

vki nem ért vmit, vki értetlenül/tanácstalanul áll vmi előtt

hukka *veszteség, elveszés; vész, pusztulás; [nép] farkas*

hukka perii *jkn vki rosszul jár, vki megjárja, vkinek baja lesz vmiből*

hukkaan *hsz romlásba, tönkre*

hukkaan meni *hyvät humalat → humala*

mennä/joutua hukkaan *elveszik, kárba megy/vész, veszendőbe megy, elpusztul, tönkremegy*

hukkua *vízbe fullad, fuldoklik; elsüllyed, elvész, elpusztul*

tarttua *jhk kuin hukkuva oljenkorteen (ügy) kapaszkodik vmibe, mint fuldokló az utolsó szalmaszálba*

hukuttaa *vízbe fojt, fojt; elveszít*

hukuttaa *suru(nsa) viinaan → suru*

hulina *zűr, zürzavar, zshivaj, zenebona, rumli, kavarodás, felfordulás*

mennä *hulinaksi zürzavarrá/felfordulássá válik, vmi zshivásár lesz, vmi fejetlenségbe csap át, elfajul*

panna/pistää *hulinaksi zajongani/örjöngeni/törni-zúzni kezd, kezd mindent felforgatni, felfordulást csinálni*

hullu *bolond, örült*

ei *hullumpi/hullumpaa nem rossz, megjárja*

jstak ei tule hullua hurskaammaksi vmitől nem lesz okosabb (az ember)

Hullu paljon työtä tekee, viisas pääsee vähemmällä [km] a bolond dolgozik sokat, az okos kevesebbel is megússza

hullu vuosi/hullut vuodet nagy változások éve/évei

Hulluja ei tarvitse kyntää eikä kylvää [km] nagy az isten állatkertje, bolondból mindig van elég

hullun *paperit → paperi*

olla *hullun kirjoissa vki hülyének/örültnek van elkönyvelve*

olla *hulluna jhk vki majd megörül vmiért, bolondul vmiért*

olla *hulluna jstak vki majd megörül/megbolondul vmitől*

tulla *hulluksi vki megörül/megbolondul, vkinek elmegy az esze*

tykätä jstak kuin hullu puurosta [tréf] nagyon kedvel/szeret vmit

hullusti *bolondul, furcsán, rosszul*

jkn asiat ovat hullusti *vkinek rosszul áll a szénája*

jkn/jkllle käy hullusti *vki rosszul jár*

hulluus *bolondság, örültség*

hiipivä hulluus [tréf] *lassan/észrevétlenül kialakuló örültség*

Nuoruus ja hulluus, vanhuus ja viisus [km] *Fiatalság, bolondság [szól]*

humala *komló; ittasság, részegség*

hukkaan meni hyvät humalat *sikeresen induló vállalkozás megbukott*

olla humalassa *vki részeg, felöntött a garatra, beszívott*

olla humalassa kuin käki/sika/Ellun kana → **käki** → **sika** → **kana**

humalasalko *tartórid, amelyre a komló felkúszik*

pitkä ja hoikka kuin humalasalko *(magas/hosszú és vékony) olyan, mint a dióverő pózna*

humu *zúgás, zizegés, zaj, lárma*

elää humussa ja sumussa *züllött életet él*

hunaja *méz*

maksaa hunajaa [tréf] *egy vagyionba kerül, nagyon sokba kerül*

hunningolla, hunningolle [kifejezésekben]

joutua hunningolle *tönkremegy*

olla hunningolla *el van hanyagolva, tönkrement, tönkre van*

huohottaa *zihál, liheg, fúj*

huohottaa jkn niskaan → **niska**

huokea *olcsó, jutányos, könnyű*

panna/pistää huokealla/huokeella [vö. panna jkta halvalla → **halpa**/alta lipan →

lippa, pitää jkta pilkkanaan → **pilkka**] *lebecsül/lenéz vkit, kigúnyol vkit, gúnyt üz vkiből*

huoleton *gondtalan, nyugodt; gondatlan, vigyázatlan, hanyag*

huoleton kuin taivaan lintu → **lintu**

huoli *gond, gondoskodás, aggodalom*

kantaa huolta jstak/jksta *aggódok vmi/vki miatt, a szívén visel vmit*

pitää huolta/huoli jstak/jksta *gondoskodik vmiről/vkiről, törődik/gondol/foglalkozik vmivel/vkivel, gondot fordít vmire, gondoza vmit/vkit, vigyáz vmire/vkire*

huomio *figyelem, érdeklődés*

herättää huomiota *érdeklődést kelt, kíváncsiságot vált ki, feltűnést kelt*

kiinnittää/kohdistaa/suunnata huomiota *jhk figyelmet fordít vmire*

ottaa huomioon *figyelembe vesz vmit, tekintettel van vmire*

viedä jkn huomio *elvonja vkinek a figyelmét (vmiről/vkiről), magára vonja vkinek a figyelmét*

huone *szoba*

huone on kuin hollitupa → **hollitupa**

huono *rossz, gyenge, hitvány*

(olla) huonolla tuulella → **tuuli**

olla huonona *beteg*

tykätä huonoa jstak *megharagszik vmiért, rossz néven vesz vmit, bosszús/dühös/haragos lesz vmitől/vmi miatt; nem fogad el vmit, nem járul hozzá vmihez*

viettä huonoa elämää *vki erkölcstelen/tisztességtelen életet él*

huonosti *rosszul*

jkn/jkille käy huonosti *vki rosszul jár, vki pórul jár, vki bajba kerül*

huopatossutehdas *gyár, ahol nemezlábbelit készítenek*

hiljaista kuin huopatossutehtaalla *síri csend van, megállt az élet, olyan csend van, hogy a légy zümmögését is meg lehet hallani*

huppu *csuklya, kapucni*

kulkea huppu silmillä *csukott szemmel jár, nem vesz észre/nem lát semmit*

hurista *zúg; robog, száguld*

Miten/Kuinka hurisee? [vö. mitä kuuluu → **kuulua**, miten pyyhkii → **pyyhkiä**/menee → **mennä**] *Mi újság? Hogy vagy(tok)? Mi van veled/veletek? Mizujs? Mi van? Hogy ityeg a fityeg?*

hurrata *hurráz, éljenez, biztat (csapatot)*

jssak ei ole (paljon) hurraamista/hurrattavaa *vmivel nincs (sok) dicsekednivaló, vmivel nem lehet (túl sokat) dicsekedni, vmi nem sokat érő*

hurskas *jámbor, kegyes, ájtatos, istenfélő*

hurskas toive *jámbor óhaj, jó szándékú, de irreális vágy/kivánság*
 näyttää hurskasta naamaa *szende pofát vág/ügy tesz, mintha nem tudna semmit*
 olla (siinä) hurskaassa uskossa, että ... *abban a hitben/hiszemben él, hogy...*

hutkia *megcsapkod, megver, kiporol*

Ensin asia tutkitaan, sitten vasta hutkitaan [km] *a büntetést (csak) alapos vizsgálat után szabják ki*

huuli *ajak; ügyes beszéd, élc, vicc*

heittää huulta *vkinek be nem áll a szája, vkiből dől a szó, vki ügyesen/érdekesen mesél, vki viccelődik*
 huuli lentää *dől a szöveg (vkiből)*

huulilla pyörivä (kysymys/vastaväite) *olyan (kérdés/cáfolat), amit éppen mond/mondani készül vki*

olla huulilla *majdnem, majdhogynem, épphogy csak nem, kis híja, hogy (nem) ...*

olla/katsoa/katsella jtk huuli pyöreänä/huulet pyöreinä *vki csodálkozik vmin, tátott szájjal bámul vmit, tátva marad a szája vkinek, vki ámul és bámul, vki (úgy) bámul/néz (vkire/vmire), mint borjú az újkapura*

olla kaikkien huulilla *vmi közszájon forog, vmiről mindenki beszél*

vetää huulesta [vö. vetää **höplästä/nenästä**] *az orránál fogva vezet vkit, becsap vkit, a bolondját járhatja vkivel, bolondot csinál vkiből*

huutaa (fel)kiált, kiabált, (fel)ordít, üvölt, sikolt; szólit, hív

huutaa kosto → **kosto**

huutaa kurkku suorana → **kurkku**

huutaa kuin/minkä kurkusta lähtee → **kurkku**

huutaa kuin riivattu/syötävä → **riivattu** → **syödä**

huutaa täysin keuhkoin → **keuhko(t)**

huutaa täyttä kurkkua/kurkun täydeltä → **kurkku**

huutaa yhteen ääneen → **yksi**

huutavan ääni korvessa → **korpi**

huuti [kifejezésekben]

antaa huutia jklle [vö. antaa **satikutia**] *megleckéztet vkit, megdorgál vkit; elagyabugyál vkit*

saada huutia *rossz visszajelzést, kioktatást kap*

huuto *kiáltás, kiabálás; szólitás, hívás; ajánlat; hírnév*

joutua huonoon huutoon *rossz híre kerekedik/lesz vminek/vkinek*

olla hyvässä//huonossa huudossa *jó//rossz híre van vminek/vkinek*

olla (kovassa/suuressa) huudossa *vmi nagyon divatos/menő/népszerű*

olla suur(in)ta/viimeistä huutoa *divatos, a legeslegújabb*

vastata huutoon(sa/huudosta) *(an felel/felelösséget vállal a cselekedeteiért/szavaiért, megtartja a szavát*

huvi *szórakozás, multság, kedvtelés, öröm, élvezet*

huvinsa kullakin *ízlések és pofonok, mindenki másképp csinálja*

hyi isz [undor, utálat kifejezésére] *pfuj*

Hyi helkatti! → **helkatti**

hylly *polc; állvány*

joutua hyllylle *vmi a fiókba kerül, vki/vmi mellőzötté válik, háttérbe szorul, el lesz távolítva, ki lesz vonva a forgalomból, vki félre lesz állítva*
 kuin apteekin hyllyltä *készen, könnye(dé)n, gond nélkül, simán, gyorsan*
 olla hyllyllä [vö. olla kiven sisässä/sisällä → **kivi**, olla kuivumassa → **kuivua**]
börtönben van, ül, le/be van csukva
 panna hyllylle *vmit félretesz/mellőz/eltávolít/félreállít, vmit eltesz az útból, vmivel (átmenetileg) nem foglalkozik, vmit kivon (egy időre) a forgalomból*

hylätä *elvet, eldob, elutasít, elhagy, megvet*

Jumalan hylkäämä seutu *elhagyatott/isten háta mögötti hely/vidék*

hymy *mosoly*

jkltä hymy hyytyy *vkinek az ajkára fagy a mosoly*
 olla pelkkää hymyä *vkinek fülig ér a szája, vki nagyon mosolyog*

hymyillä *mosolyog, elmosolyodik*

hymyillä kuin Hangon keksi *nagyon mosolyog; úgy mosolyog, hogy fülig ér a szája*

hymyillä kuin jakoavain [kny] ↑

hymyillä kuin Naantalin aurinko ↑

hymyillä kuin puuhevonen kuutamolla ↑

hymyillä partaan(sa → **parta**

hynttyyt *ruhák, holmik, rongyok, cókmók, cucc*

lyödä hynttyyt yhteen *vki összeköltözik/összeházasodik vkivel*

hyppiä *ugrál, szökdel, táncol*

hyppiä jkn silmille/nenälle/nenille *beleavatkozik vkinek a dolgaiba, a fejére mászik vkinek, nagyzol, szemtelenkedik vkivel; nekimegy vkinek, fenyeget vkit, fenyegetőzik*

hyppiä seinille [kny vö. **repiä** pelihousunsa/-paitansa, polttaa **päreensä, menettä** malttinsa] *a falra mászik vmitől, idegrohamot kap vmitől*

hyppiä tasajalkaa/tasakäpälää → **tasajalkaa**

hypätä *ugrik, felugrik, felpattan; ugrál*

hypätä yli aisan/aisojen → **aisa(t)**

jkn sydän hyppää kurkkuun *vkinek a torkában dobog a szíve (az ijedtségtől)*

hyrrä *(búgó)csiga, pörgettyű*

ei pennin hyrrää *egy (árva) fillér(t) sem*

hyrsky *hullámverés, ár(adat), zajlás*

panna hyrskyn myrskyn [vö. panna **mullin mallin**; panna **töpinäksi**/tuulemaan → **tuulla**] *összekever/összezavar vmit; (lendületesen) nekiáll/-lát vminek, elkezd vmit, hozzáfog vmihez*

hys [csendre intő felkiáltás] *pszt!*

pitää jk hys, hys *titokban tart vmit*

hyttynen *szúnyog*

ampua tykillä hyttysiä *ágyúval lö verébre*

Ei hyttysen ääni taivaaseen kuulu [km] *Kutyaugatás nem hallatszik az égig*

hyttysen aivastus *jelentéktelen dolog*

kuin hyttysen lirus Itämereen *csepp a tengerben*

hyvillä(än, hyville(en [kifejezésekben]

olla hyvillä(än *elégedett/meg van elégedve vmivel, örül vminek*

tulla hyville(en *megörül vminek, elégedett lesz vmivel*

hyvin *jól; igen, nagyon, egészen*

hyvin läksy(nsä lukenut → **läksy**

hyvin on pullat uunissa (eivät pala eivätkä paistu) → **pulla**

yhtä hyvin kuin *éppügy/éppannyira/ugyanügy/ugyanannyira, mint; is...is*

hyvä *mn jó, derék, jeles, helyes fn jó, java*

ei hyvällä eikä pahalla *se így, se úgy; sehogysem*

hyvissä ajoissa/ajoin (etukäteen) → **1. aika**

Hyvä isä kuitenkin! → **isä**

Hyvä isä sentään! → **isä**

Hyvä isäntä! → **isäntä**

Hyvä kello kauas kuuluu, paha paljon edemmäs/kauemmas [km] → **kello**

hyvä suusta(an → **suu**

hyvä tyyppi → **tyyppi**

Hyvä Veli -järjestelmä → **veli**

hyväksi lopuksi → **loppu**

hyvällä syyllä → **syy**

(olla) hyvällä tuulella → **tuuli**

hyvän joukon → **joukko**

hyvän sään aikana/aikaan → **sää**

hyvässä lykyssä → **lykky**

hyvässä uskossa → **usko**

Hyvät naiset ja herrat! → **nainen**

hyvää hyvyttä(än *a saját jószántából, önzetlenül, szíveségből*

Hyvää jatkoa! → **jatko**

Hyvää päivää – kirvesvartta → **kirvesvarsi**

Hyvää vointia!/Hyvät voinnit! → **vointi**

Hyvää yötä!/Hyvät yöt! → **yö**

käyttää jtk/jkta hyväksi/hyväkse(en *felhasznál vmit, kahasznál vmit, él vmivel; visszaél vmivel; szexuálisan kahasznál vkit*)

Mistä hyvästä? *Miért? Mi okból?*

pitää jkta hyvänä *barátságos/kedves vkihez, barátságosan/jól bánik vkivel; simogat vkit, szeretget vkit, kényeztet vkit*

pitää jk hyvänä(än *megtart magának vmit*)

päästä hyville päiville *jól/gond nélkül/gondtalanul kezd élni*

tykätä hyvää jstak *örül vminek, meg van elégedve vmivel, jókedvre derül vmitől*

hyvänen [kifejezéseken]

Hyvänen aika! [meglepetést, szörnyülködést kifejező felkiáltás, sopánkodás] *Te jó/Szent/Jóságos ég! Atyavilág! A mindenit/mindenségit/nemjóját/teremburáját!*

Voi hyvänen aika! ↑

hyökätä (*meg*)*támad, rátámad, ráront, megrohamoz*

hyökätä jkn niskaan → **niska**

hyökätä jkn selkään → **selkä**

hyöriä *tesz-vesz, sürgölődik, nyüzsög*

hyöriä ja pyöriä *sürög-forog, tüsténkedik*

hyöty *haszon*

käyttää hyödyksi/hyödykse(en *hasznosít/kihasznál vmit, él vmivel/(vmilyen lehetőséggel)*)

hädin tuskin → **tuskin**

häijy *gonosz, rosszindulatú, rossz*

häijy kuin piru → **piru**

jkn tekee häijyä *vki rosszul van, vkinek fáj vmije*

häipyä *eltűnik, elillan, elszáll, szétfoszlik, ködbe vész*

häipyä maisemista → **maisema**

häkki *kalitka, ketrec, rács*

häkki heilahtaa (*vki mögött*) *bezárul a börtön kapuja*

joutua häkkiin *vki rács mögé/börtönbe kerül*

häkä *széngáz, füst*

mennä jkhun (esim. kansaan/valitsijoihin) kuin häkä (päähän) *vmi úgy megy vkibe/vkinek a fejébe (pl. a nép/a választópolgárok fejébe), mint a huzat*

täyttä häkää *éppen most; teljes gőzzel/erővel/erőbedobással*

häly *zaj, láрма, zsvaj, nyüzsgés, felfordulás; zörej*

häly nousee *nagy (köz)felháborodás lesz/keletkezik*

nostaa häly *jstak zajt csap vmi körül/vmi miatt*

pitää suurta hälyä *jstak nagy hajcihőt csap vmi körül, sok hókuszpókuszt csinál
vmivel kapcsolatban, eltúloz vmit*

hällä → **hän**

hämähäkki *pók*

vaania jkta kuin hämähäkki *saalistaan leselkedik vkire, mint a pók az áldozatára*

hän nm *ő*

hällä väliä → **väli**

hänen kaltaisiaan menee/mahtuu kolmetoista tusinaan → **tusina**

tiedä häntä *nem biztos, bizonytalan*

väliäpä hällä → **väli**

häntä *far(o)k*

heiluttaa häntää(nsä) *jkllle hízeleg vkinek, kedvébe jár vkinek; teszi a szépet vkinek*

häntä *heiluttaa koiraa a farkok csóválja a kutyát, az ok és az okozat összekeveredik*

häntä *koipien välissä behúzott farkokkal, félve, szégyenkezve, megsemmisülve*

jäädä (jonon/jssak) *hännille (vmiben) lemarad, (vmiben) utolsó lesz*

kasvaa *alaspäin* kuin lehmän häntä [tréf] *csökken, gyengül, nagyon gyorsan/hirtelen
leereszkedik/csökken*

laskea *kuin lehmän häntä* ↑

olla *jonon/joukon hännillä a sor/csoport (leg)végén van/áll*

häpy *szemérem(érzet), szégyenérzet*

jklla ei ole (yhtään/lainkaan) *häpyä vki nem (egyáltalán nem/egy csöppet sem)*

szégyenli/szégyelli magát

katkaista/purra *hävyltä häntä szégyenkezés nélkül/arcátlanul/pimaszul/pofátlanul
csinál vmit, szemérmetlenül/aljasan viselkedik*

härkä *bika; ökör*

Joka *härillä* ajaa, se *häristä* puhuu [km] [szsz: aki bikákat hajt, az bikákról beszél]

Sanasta *miestä, sarvesta härkää* [km] [szsz: a férfit szaván fogják, a bikát pedig a

szarvánál fogva fogják meg] kb. *A hazug embert előbb utolérik, mint a sánta*

kutyát [km]

tanssia *härkäparissa két férfi táncol egymással*

tarttua *härkää sarvista nehéz dologhoz bátran hozzáfog*

verta *tulee* kuin *härän kurkusta nagyon folyik/ömlik a vér*

häränpylly *bukfenc*

heittää häränpyllyä *bukfencet vet, bukfencezik; vmi a feje tetejére áll, nem a tervek szerint sikerül*

hätä *baj, szükség, nyomor, inség, vész, aggodalom, ijedség; sietség*

ei hätäiä mitiä [tréf] *nincs semmi baj, nem kell megijedni*

ei hätä ole tämän näköinen ↑

ensi hätään *először, eleinte*

hädin tuskin → **tuskin**

Hädässä ystävä tu(nne)taan [km] *Bajban ismerszik meg a jó barát [km]*

Hätä ei lue lakia [km] *a szükség törvényt bont*

hätä ja hoppu *nagy sietség*

Hätä keinon keksii [km] → **keino**

hätä kädessä *bajban*

hätä tulee käteen *kritikussá válik a helyzet; jklle vki nagy bajba jut, vkinek a helyzete kritikussá válik*

iso//pieni hätä [föleg gyermek] *nagy//kis dolog, kaki(lás)/pisi(lés)*

Kun hätä on suurin, on apukin lähellä/niin apu on lähinnä [km] *bajban közel a segítség*

Mikä hätänä? *Mi a baj? Mi baj van?*

olla hätää kärsimässä *nehéz (anyagi) körülmények között van/él, szorult helyzetben van, szükségét lát; vki nagy bajban/veszedelemben van*

jklla on hätä kädessä *vki bajban van*

jklle tulee hätä käteen *vki bajba kerül*

tulla/ehtiä hätiin *vkinek a segítségére jön/érkezik, kiment vkit a bajból/csávából; megmenti a helyzetet*

tähän hätään *épp most, ebben a helyzetben*

hätäkello *vészharang*

jklla alkavat hätäkellot soida *vkinek üt az utolsó órája*

soittaa hätäkello(j)a [átv] *meghúzza a vészharangot*

hätävara *vésztartalék; szükségmegoldás*

pappilan hätävara *süteménymaradékból, tejszínből és lekvárból készült utóétel/ desszert*

hävetä *szégyell, szégyenkezik, restell*

hävetä silmät päästä(än → **silmä**

hävitys *pusztítás, pusztulás, rombolás*

hävityksen kauhistus → **kauhistus**

hävitä *eltűnik, elveszik, odavész, nyoma veszik; kivész; elpusztul; veszt*

hävitä huitsin Nevadaan → **huitsin**

hävitä kuin tuhka tuuleen → **tuhka**

hävitä kuin tina tuhkaan → **tina**

hävitä taivaan tuuliin → **tuuli**

hääriä *fáradozik, lótfut, tesz-vesz, sűrög-forog, szorgoskodik*

hääriä kukkona tunkiolla → **kukko**

höllässä *lazán, ernyedten, erőtlenül, renyhén, höllään*

jklla on puukko höllässä → **puukko**

jkkn pää on höllässä → **pää**

höl(ö)kynköl(ö)kyn! [tréf koccintáskor] *Egészségedre/Egészségünkre!*

Isten-isten!

hönö [kifejezésekben]; *részegség, ittas állapot, ittasság*

antaa/iskeä jkta hönöön/höniin [kny] *megver vkit, ad vkinek a pofájába*

olla hönössä *piás, be van piálva, be van rúgva*

höplä [kifejezésekben]

vetää höplästä [vö. vetää huulesta → **huuli/nenästä**] *az orránál fogva vezet vkit,*

becsap vkit, a bolondját járhatja vkivel

höpö *mafla, butuska, bamba, dilinyós*

höpö(n) höpö(n) [ismételve: elutasítás, lenézés kifejezésére] *Na, ne mondd!*

olla höpön höpöä *badarság, butaság, ostobaság*

höröllä(än) [fülről] *figyelő állásban, kihegyezve, figyelmesen, hörölle(en), hörössä,*

höröön

kuunnella jtak/jkta korvat höröllä(än)/hörössä *a fülét hegyezve/figyelmesen hallgat*

vmit/vkit

hösseli *lótás-futás, sürgés-forgás, sietség*

panna/pistää hösseliksi [vö. panna **töpinäksi/touhuksi**] *sűrögni-forogni/*

serénykedni/szorgoskodni kezd, gyorsan nekiáll/nekilát vminek, elkezd vmit

höyhen *toll, pehely*

kevyt kuin höyhen *könnyű, mint a pihe/pehelykönnyű*

höyhensaari [kifejezésekben, kb. tollasbál]

mennä höyhensaarelle [gyerm] *aludni megy*

höykänen [kifejezésekben]

ei tiedä jstak höykäsen pölä(hd)ystä(kään)/pölähtämää *halvány fogalma/gőze*

sincs vmiről; nem ért vmiből egy árva/kanyi szót/egy kukkot sem

höylä *gyalu*

joka paikan höylä [vö. joka paikan **erkki**] *ezermester*

höyry *gőz, pára*

lisätä höyryä *gőzt/gázt ad (vminek), fokozza a sebességet*
päästää liiat höyryt ulos *leereszti a gőzt, kitombolja magát*
täydellä höyryllä *teljes gőzzel*
täyttä höyryä ↑

I

iankaikkinen örök, örökkévaló; ősrégi, vén

iankaikkisesta iankaikkiseen *mindörökkön örökké*

iankaikkisuus → **ikuisuus**

ihastua *el van ragadtatva, beleszeret, megkedvel, beledolondul*

ihastua jhk/jkhun ikihyväksi/ikihyviksi → **ikihyvä**

ihme fn *csoda; csodálat, csodálkozás mn csodálatos, furcsa*

ei ihmeitä maksa *nem kerül túl sokba*

ihme ja kumma → **kumma**

(kuin) ihmeen kautta/kaupalla → **kautta** → **kauppa**

ihmeiden aika ei ole ohi *történnek még csodák, vannak még csodák*

Kuinka ihmeessä? *Hogy a csudába?*

Kuka ihme/ihmeessä tuo on? *Az meg ki a csoda/csuda?*

Mitä ihmettä? *Mi a csuda/csoda?/Mi a csudát/csodát?*

olla ihmeissä(än) *csodálkozik/ámuldozik (vmin)*

saada ihmeitä aikaan *vki/vmi csodákat művel vkivel/vmivel*

tehdä ihmeitä jllek *csodát tesz vmivel, nagyon jól tesz vminek*

Voi ihme! *A csudába!*

ihmemies *furcsa alak*

ihmemies Intiasta [szl] *furcsa alak, hippi*

ihminen *ember*

ihminen on ihmiselle susi [km] → **susi**

ihminen päättää, Jumala säätää [km] *Ember tervez, isten végez [km]*

ihmisten aikoihin → **aika**

ihmisten ilmoilla → **ilma**

ihmisten nähden → **nähdä**

ihmisten tavalla → **tapa**

olla/elää/käyttäytyä ihmisiksi *tisztességesen/rendesen él/viselkedik*

iho *bőr*

iho umpeen → **ummessa**

iikka [az Iikka férfinévből]

iikka kuin iikka *bárki; mindenki, minden egyes ember*

joka iikka ↑

iisisti *könnyedén, nyugodtan, lazán*

ottaa iisisti [ottaa löysin rantein → **löysä**] *könnye(dé)n vesz vmit, nem vesz a*

szívére vmit, nem izgul/idegeskedik vmi miatt, rá se ránt vmire

ikihyvä [kifejezésekben]

ihastua jhk/jkhun ikihyväksi/ikihyviksi *teljesen beleszeret vkibe/vmibe, fülíg szerelmes lesz vkibe*

ikkuna *ablak*

ikkunat auki Eurooppaan *nyitás Európa felé*

ikuinen *örök, örökkévaló, állandó*

ikuinen kaupunki → **kaupunki**

ikuisiksi ajoiksi → **1. aika**

ikuisuus *örökkévalóság*

siirtyä ajasta/tästä elämästä ikuisuuteen/iankaikkisuuteen/iäisyyteen [vál] *befejezi földi pályafutását, örök nyugalomra tér, meghal*

ikä *kor, életkor; idő*

iän kaiken *régóta, mindig, örökké, végtelenül hosszú ideig*

iät ja ajat ↑

iät päivät/kaiket *mindig, folyton, örökösen, végtelenül hosszan/sokáig*

päästä miehen ikään *a legjobb férfikorba ér*

siinä menee ikä ja terveys *beleöszül vmibe*

uinahtaa iäksi *jobblétre szenderül, örökre lecsukja szemét, meghal*

ikävä *unalmas; szomorú; sajnálatos*

ikävä kyllä *sajnos*

ikään [ritk] *valaha; egyáltalán, éppen most, az imént*

niin/noin/näin ikään *ugyanúgy/ugyanígy, (ügy)szintén, továbbá*

ikään kuin *mintha, éppen mint(ha), úgy, mint; mintegy, szinte*

illallinen *vacsora*

tulee kuin Manulle illallinen *vkinek az ölébe hull(ik) vmi, vkinek a szájába repül a sült galamb, vki egyéni jogon kap vmit*

ilma *levegő; idő(járás); világ, mindenség*

haistella ilmaa [vö. haistella tuulta/tuulia → **tuuli**] *felméri a helyzetet*

hinnassa/hinnoissa on ilmaa *az ár/árak megalapozatlanul magas/magasak*

ihmisten ilmoilla *emberek között*

ilmoja riittää *marad/tartós lesz a jó/kellemes idő(járás)*

jäädá ilmaan *vmi a levegőben lóg, nincs megalapozva*

kohdella jkta kuin ilmaa *levegőnek néz vkit, keresztülnéz/átnéz vkin*

laskea/päästää jksta ilma/ilmat pois/pihalle [szl, tréf] *megöl/kicsinál/*

kikészít/kipurcant vkit

lentää ilmaan *a levegőbe repül, felrobban*

olla ilmassa *vmi a levegőben van/lóg, vmi készülődik/érelődik; vmi bármikor megérkezhet/bekövetkezhet*

jstak on kahdenlaista ilmaa *vmiről megoszanak a vélemények, vmivel kapcsolatban/vmiről két különböző vélemény van/uralkodik*

pelkkää ilmaan huitomista *felesleges/céltalan ügyködés/ténykedés*

pitää ilmoja *marad/tartós lesz a jó/kellemes idő(járás)*

päästää jk ilmoille [átv] *kienged/kiereszt vmit, kiönt vmit*

riippua/roikkua ilmassa *vmi a levegőben lóg, várható*

ilman *ej part nélkül hsz anélkül, nélküle, különben, egyébként*

ilman edestä → **edessä**

ilman aikoja(an → **1. aika**

ilman muuta → **muu**

ilman sarvia ja hampaita → **sarvi**

ilme *(arc) kifejezés, tekintet, arculat, kép*

jkn ilme pehmenee *vkinek megenyhül az arca*

ilmi *nyilvánosságra, közre, elő, fel, ki*

antaa ilmi *feljelent vkit*

käydä/tulla ilmi *kiderül*

panna ilmi *láthatóvá tesz*

tuoda ilmi *leleplez vmit, fényt derít vmire; felszínre hoz/kifejez vmit*

ilo *öröm, (jó)kedv, gyönyörűség*

Ilo on kokonaan minun puolellani *Részemről a szerencse/megtiszteltetés*

kyllä se vielä/vielä se tästä iloksi muuttuu *lesz még (ennél) jobb is*

jklle on ilo + inf *vkinek örömeire szolgál, hogy ...*

ottaa ilo irti *jstak élvez vmit*

Työn iloa! *Jó munkát!*

iloinen *jókedvű, vidám, víg; örvendetes*

iloinen kuin kolmen markan/viidenpennin hevonen → **hevonen**

iloinen kuin laitumelle laskettu vasikka → **vasikka**

iloinen perhetapahtuma → **perhetapahtuma**

näyttää iloista naamaa *jó képet vág vmihez*

ilta *est, este, alkony(at)*

aamuin illoin *minden reggel és este, reggelenként és esténként*

aamusta iltaan *reggeltől estig, egész nap*

elämän ilta *az élet alkonya*

illan suussa → **suu**

Illan virkku, aamun torkku, se tapa talon hävittää [km] → **virkku**

Ilta on aamua viisaampi [km] *öregkorában okosabb az ember, tanul a tapasztalatokból*

istua iltaa *vhol tölti az estét*

päivä kallistuu iltaan *esteledik*

ilve *bolondozás, tréfa, móka, csíny; zaj, láрма*

jllak ilveellä *valahogyan, valamilyen módon*

ei millään ilveellä *semmiképpen sem, semmiféleképpen, semmilyen módon*

imeä *szív; szopik*

imeä jkn verta *vkinek a vérét szívja, szemérmetlenül kihasznál vkit*

imeä äidinmaidossa (itseensä) → **äidinmaito**

imu *(fel)szívás; szopás*

olla jkn imussa *vki vkinek a háta mögött van, vki vkinek a hátszelében van, vki*

nagyon közel van vkihez, vki féktávolságon belül van; vkinek [befolyásos embernek]

a segítségével érvényesül/jut előre

inflaatio *infláció*

kokea/kärsiä inflaatio *elveszíti eredeti jelentését/értelmét, [vmilyen szó/*

kifejezés] közhellyé válik

inhota *utál, megutál, undort/ellenszenvet érez*

inhota jtak/jkta sydämen(sä) pohjasta → **sydän**

inttää *vitat, hajtogat, felesel*

inttää (tohtoriksi) [tréf] *megvédi a doktoriját, doktorál*

ironia *ironia, gúny*

kohtalon ironia *a sors iróniája*

irrottaa *elválaszt, kiválaszt, leszakít, kiszakít, letép, kibont, megold, elold, kiold*

irrottaa kielenkanta/kielenkannat → **kielenkanta**

irti *szabadon, lazán, szabaddá, el*

Kädet/Näpit irti (jstak)! *El a kezekkel (vmitől)!*

jkn mieli on irti maasta *vki fel van dobva, jókedvű, vkivel madarat lehetne fogatni*

olla irti maasta/maasta irti *vki fel van dobva, jókedvű, vkivel madarat lehetne*

fogatni; vki teljesen elszakadt a valóságtól, vki a fellegekben jár, ábrándozik

ottaa jksta kaikki irti *mindent kihoz vkiből*

saada irti jstak/jksta jtak *kiszed vmiből/vkiből vmit, kihoz vmiből/vkiből vmit, kihúz*

vkiből vmit; megszerez vmit

sanoa jk/jku irti *felmond vmit/vkinek*

irtopinna → **irtopiste**

irtopiste [kifejezéseken]

kerätä irtopisteitä/irtopinnoja [vö. kalastella **suosiota**] *olcsó módszerekkel jó pontot/megbecsülést/előnyt, stb. szerez vkinél*

iskeä *üt, vág, csap, sújt, ver; ütődik, csapódik*

iskeä hampaa(nsa/hampaat jhk → **hammas**

iskeä jkta hönöön/höniin → **hönö**

iskeä jku ketoon → **keto**

iskeä kiinni tilaisuuteen → **tilaisuus**

iskeä kirvee(nsä kiveen → **kirves**

iskeä (kiinni) kuin sika limppuun → **sika**

iskeä käte(nsä paskaan → **paska**

iskeä kättä jnk kanssa → **käsi**

iskeä jklle luu kurkuun → **luu**

iskeä naulan kantaan → **naula**

iskeä pää(nsä)/päätä(än) seinään → **pää**

iskeä rahaa → **raha**

iskeä silmä(nsä/silmät jhkn/jkhun → **silmä**

iskeä silmää jklle → **silmä**

iskeä jkltä taju pois/kankaalle → **taju**

iskeä tarinaa → **tarina**

iskeä jkta turpiin → **turpa**

iskeä (kaikki) valtit/viimeinen valtti(nsa) pöytään → **valtti**

iskeä jkta vasten muotoa → **muoto**

iskeä jkta vyön alle → **vyö**

isku *ütés, csapás, vágás*

olla iskussa [sp] *jó formában van*

isku vyön alle *öv alatti ütés*

yhdellä iskulla *egy csapásra, egyszerre csak, hirtelen*

iso *nagy*

iso hihna luistaa/iso pyörä heittää → **hihna** → **pyörä**

iso hihna/remmi/vaihde päällä *teljes gőzzel, nagy iramban, gyorsan, lendületesen, tempósan, jó formában*

iso hätä/tarve → **hätä** → **tarve**

Mitä isot edellä, sitä pienet perässä [km] *a felnőttek, ill. a gazdagok példája ragadós (a gyerekek, ill. a szegényebbek azt utánozzák)*

istua *ül; ülészik; leül, beül, letelepszik; áll (vhogy)*

Istu ja pala! *csodák csodájára, furcsamód*

istua iltaa → **ilta**

istua kahdella tuolilla → **kaksi**

istua kuin kirkossa → **kirkko**

istua kuin nenä päähän → **nenä**

istua kuin neuloilla/tulisilla hiilillä → **neula** → **tulinen**

istua kuin pataässä → **pataässä**

istua kuin tatti → **tatti**

istua kuin valettu → **valaa**

istua korvat luimussa → **luimussa**

istua lasikaapissa → **lasikaappi**

istua lihapatojen ääressä → **lihapata**

istua lujasti/varmasti satulassa → **satula**

istua jnk päällä → **päällä**

istua ruutitynnyrin päällä → **ruutitynnyri**

istua samassa veneessä → **vene**

istua seinän koristeena → **koriste**

istua toisen housuilla tuleen → **housut**

(tahra) istuu lujassa/tiukassa kuin synti → **synti**

käydä istumaan *leül, helyet foglal*

Käykää istumaan! *Foglaljon/Foglaljanak helyet!*

istuin *ülöhely, szék, pad; trón, székhely*

Pietarin/pyhä istuin *szent szék, a pápai szék*

yksiltä/samoilta istuimilta *egy ülésben, egy ültő hely(é)ben, együttal*

yksin istuimin ↑

istumalla, istumalta [kifejezéseken]

samalta/siltä istumalta *rögtön, azonnal*

yhdellä istumalla *egy ülésben, egy ültömben/egy ültő helyemben, egy ültödben/egy*

ültő helyedben, egy ültében/egy ültő helyében, egy ültünkben/egy ültő helyünkben,

egy ültötökben/egy ültő helyetekben, egy ültükben/egy ültő helyükben

isä (*édes*)*apa, papa, atya*

antaa//saada isän kädestä *alaposan megver vkit//vki alapos verésben részesül*

Hyvä isä kuitenkin! [felkiáltás, csodálkozás]

Hyvä isä sentään! [sopánszkodás, panaszskodás, csodálkozás]

Isä meidän -rukous *a Miatyánk (kezdetű imádság)*

isältä pojalle *apáról fiúra, nemzedékről nemzedékre*

isän puolelta → **puoli**

isän äidin kummin kaima → **kaima**

mennä isien(sä tykö [vál] *elhuny, meghal*

pyhä isä *szentatya, pápa*

isäntä *gazda, tulajdonos, birtokos; (házi)gazda, vendéglátó*

Hyvä isäntä! [csodálkozás]

isännän annos → **annos**

isännän ääni → **ääni**

isäntä on oikein itse (tehnyt jtk) [tréf, amatörmunkáról]

Mitäs isäntä? [tréf köszöntés férfinak]

italialainen *olasz*

italialainen lakko *munkalassítás, munkalassító sztrájk*

itkeä *sír, rí, sírdogál; sirat*

ei tiedä itkeäkö vai nauraa *nem tudja, hogy sírjon-e vagy nevéssen*

itku *sírás*

Ei auta itku markkinoilla [km] *nincs mit tenni, itt a sírás sem segít, nem érdemes búsulni*

itku ei ole kaukana → **kaukana**

itku kurkussa *sírást visszafojtva, síró(s) hangon, majdnem sírva (fakadva)*

Itku pitkästä ilosta [km] *a nagy örömnék/a hosszan tartó örömnék sírás (lesz) a vége*

itkussa silmin *könnyes szemmel*

nyt on itkut itketty vége a sírásnak, *nincs idő sírni (, dolgozni kell)*

Voi itku! [panaszkodó felkiáltás, enyhe káromkodás] *A keservét!*

itse nm (*saját*)maga, *önmaga* fn *önmaga, én*

itse asiassa → **asia**

itse edestään *fölöslegesen, haszontalanul, eredmény nélkül, eredménytelenül, hiába, értelmetlenül*

Itselleen porsas kiusaa tekee, kun purtilonsa kaataa [km] *saját magának okoz kárt/bosszúságot*

katsoa/mennä itseen(sä *magába néz/száll, önvizsgálatot tart*

kerätä/koota itse(nsä *összeszedi magát*

kieltää itse(nsä *lemond mindenről (mások javára), feláldozza önmagát*

maksaa itsensä takaisin/itse itsensä *megtérül, kifizetődik*

myydä itseä(än *árulja magát, prostituálja magát*

olla oma itse(nsä *normálisan viselkedik, magához tért, önmagát adja, ugyanolyan, mint volt*

ottaa itseen(sä [átv] *magára vesz vmit, felvesz vmit, megharagszik/megsértődik vmi miatt*

(se/tässä on) sitä itseä(än [körülrás: vmi jó/eredeti (élvezeti) dologról, pl. ital, étel, stb.]

toteuttaa itseä(än *megvalósítja önmagát*

(olla) täynnä itseä(än *el van telve magától*

voittaa itse(nsä *uralkodik magán, erőt vesz (ön)magán; megalázkodik*

ylittää itse(nsä *felülmúlja önmagát*

itsepäinen *önfejú, makacs, csökönyös*

itsepäinen kuin aasi/synti → **aasi** → **synti**

iva *gúny, irónia*

tehdä ivaa jksta *gúnyt üz vkiből, kigúnyol, kicsúfol vkit*

iäisyys → **ikuisuus**

iäisyyskutsu *örök érvényű/örök időkre szóló hívás/behívó*

saada iäisyyskutsu [vál, euf] *vki örök nyugalomra tér, meghal*

iät ja ajat → **ikä**

J

ja *és, s, meg; pedig, mégpedig, márpedig*

Ja arvaa mitä! → **mikä**

Ja ei kun + III inf illat! *Fogjunk hozzá/Kezdjünk (el)... vmit csinálni!*

Ja kattia kanssa! → **katti**

ja rapiat päälle → **rapiat**

ja sen sellaista → **sellainen**

ja siksi toiseksi → **toiseksi**

ja sillä selvä/siisti/sipuli → **selvä** → **siisti** → **sipuli**

ja sitä rataa → **rata**

Jaakob *Jákob, Jakab*

Jaakobin paini/jaakopinpaini → **paini**

jaakopinpaini → **paini**

jakaa (*meg*)*oszt; szétszt, osztogat*

(nainen) jakaa kaikille [nöröl] *mindenkivel/füvel-fával lefekszik*

jakaa oikeutta → **oikeus**

jakaa persettä → **perse**

vaikka muille jakaa [vö. yllin/yltä **kyllin**] *nagyon sok, több a kelleténél*

jakamaton *osztatlan, oszthatalan*

jakamaton pesä → **pesä**

jakelu *osztogatás, elosztás, szétsztás*

mennä jakeluun [szl] *vkinek leesik (a húszfillér), vki megért vmit*

jako *osztás, felosztás, elosztás, kiosztás, szétsztás, szétdarabolás*

ei (ole) mitään jakoa *nincs esélye vminek, vmi nem lehet, vmi ki van zárva, kizárt*

jalansija *talpalatnyi hely/föld, lábnyom*

lähteä niiltä jalansijoilta *azon nyomban/rögtön indul*

saada/voittaa/hankkia jalansijaa *megveti a lábát vhol, meghonosodik vhol,*

gyökeret ver/meggyökeresedik vhol

viedä jalansijaa jklta/jltak *kezd kiszorítani vkit/vmit vhonnan, kezd kivonni a forgalomból vkit/vmit*

jalka *láb; lábazat, talp(azat)*

auttaa jku jaloille(en [átv]) *segít vkinek lábra állni/, hogy lábra álljon, segít vkinek kilábalni a bajból*

jalan mitan edellä → **mitta**

jalat ovat kuin lyijyä → **lyijy**

jalka paketissa → **paketti**

Jonka/Kenen jalka kapsaa, sen suu napsaa [km] *aki dolgos/serény, az nem szenved
szükséget*

joutua jnk jalkoihin *megalázott helyzetbe kerül, vminek az áldozata lesz/az
áldozatává válik/áldozat(á)ul esik*

juosta minkä jaloista irti saa/pääsee/lähtee *fut, ahogy csak a lába bírja
jäädá jkn jalkoihin vkinek az útjába kerül, kiszolgáltatott helyzetbe kerül vkivel
szemben*

kaivaa maata jkn jalkojen alta *vki alatt vágja a fát, meg akarja ingatni vkinek a
helyzetét, ártani akar vkinek*

käydä jaloille/jalkojen päälle *vmi megviseli/tönkreteszi/kikészíti vkinek a lábát
lähteä jalat edellä holtan távozik*

maa polttaa jkn jalkojen alla *vkinek ég a lába alatt/a talpa alatt a talaj,
vkinek vhol nyomasztóvá válik az ott tartózkodás/otlét*

jklla menee jalat alta *vki nem bír/tud megállni a (saját) lábán
mennä jalkoihin vkinek a „lábába” száll (alkohol)*

nousta jaloille(en [átv] *talpra áll*

olla/pyöriä jkn jaloissa [átv] *vki vkinek láb alatt van, lábatlankodik*

olla pallo jalassa → **pallo**

olla toinen jalka haudassa *fél lábbal már a sírban van*

jklla on jalat (tukevasti) maassa/maan pinnalla *vki reálsan gondolkodik, a földön
jár, nem a fellegekben jár*

jklla on jalat tukevasti ilmassa *vki a fellegekben/nem a földön él, teljesen el van
szakadva a valóságtól*

ottaa/saada jalat alleen *szedi a lábát, felköti a nyúlcipőt*

panna jalalla koreasti *táncol*

pitää jalat maassa *reálsan gondolkodik, nem a fellegekben jár*

polkea jku/jk jalkoihin(sa *kíméletlenül megsemmisít/tönkretesz vkit/vmit;
megszégyenít vkit/vmit*

pudistaa jnk paikan tomut jaloista(an) *elmegy/eltávozik vhonnan*

pudota jaloille(en *a talpára esik, baj nélkül megúszik vmit*

päästä jalkoihin *tetőtől talpig, teljesen, egészen*

päästä jaloille(en [átv] *talpra áll, kihever vmit*

seistä omilla jaloilla(an) *megáll a saját lábán, boldogul a maga erejéből is*

tallata jku jalkoihin(sa *megszégyenít vkit; megsemmisít vkit*

vaihtaa jalkaa *egyik lábáról a másikra áll*

viedä jalat alta *levesz vkit a lábáról; lehetlenné tesz vkit*

jalkeilla [állattal, emberrel kapcsolatban] *fent, lábon, ébren, mozgásban, jalkeille*

olla jalkeilla *fent van, ébren van, talpon van*

päästä jalkeille *talpra áll, lábra áll*

jalopeura [vál] *oroszlán*

kuin kiljuva jalopeura *olyan, mint az oroszlán, bátor, oroszlánszívű; ingerült*

jalusta *talapzat, talp, állvány*

nostaa jku/jk jalustalle *bálványozni/isteníteni kezd vkit/vmit, piedesztálra állít vkit*

jamassa, jamaan [kifejezésekben]

olla hyvässä jamassa *rendben van, jól van*

jankuttaa *hajtogat, ismételget, fúj; pöröl, veszekszik*

jankuttaa aina samaa värssyä → **värssy**

jarru *fék*

jarru laahaa *a fék beragad*

lyödä jarrut/jarruja päälle *felhagy vmivel; fékezi a tempót; vki leállít vkit, nyugalomra int (vkit)*

olla jnk jarruna *vki vminek a kerékkötője/az akadályozója/a fékezője*

jatkaa *meghosszabbít; hozzáad; folytat*

jatkaa sukua → **suku**

jatkaa puhtaalta pöydältä → **puhdas**

jatkaa samaa rataa → **rata**

jatkettu rikos [jog] → **rikos**

jatko *meghosszabbítás; hozzáadás, toldás; folytatás*

Hyvää jatkoa! [köszönés búcsúzáskor] *Minden jót (a továbbiakban is)!*

lähteä jatkoille *megy máshol folytatni a szórakozást*

mennä narun/köyden jatkoksi [euf] *fellógatja/felkötö/felakasztja magát*

puodota jatkosta [sp] *kiesik (a válogató mérkőzések során), nem jut tovább*

jatkoa *folytatódik, folyik, folyamatban van, tart*

jatkoa putkeen → **putki**

jatkuva *folytatódó, folyamatos, folytatólagos, tartós, állandó*

jatkuva rikos [jog] *olyan bűncselekmény, amely a tulajdonképpeni elkövetés után is folytatódik [pl. jogtalan fogva tartás]*

jatkuvalla syötöllä *megállás nélkül, folyamatosan*

jauhaa *öröl, darál; (le)darál, csépel, rág, rágódik, hajtogat, ismételget*

jauhaa paskaa → **paska**

jauho(t) *liszt; por*

jkltta menee jauhot suuhun *vkinek leragad a nyelve; vki áll, mint a Bálám szamara, szóhoz sem (tud) jut(ni)*

panna/pistää jkllle jauhot suuhun [átv] *leállít vkit, elnémít vkit, befogja vkinek a száját*

Jepppe [férfinévv]

Miksi Jepppe juo? [költői kérdés, az iszákossá válás okainak találgatásakor]

jo már; [csodálkozás, csodálat kifejezésére]

jo kättelyssä → **kättely**

Jo nyt on maailman kirjat sekaisin! → **kirja**

Jo on maailmankirjat sekaisin! → **maailmankirjat**

jo rupes(i) Lyyti kirjoittamaan → **lyyti**

Johan nyt! *Na nézd csak! Nahát! Azt a mindenit!*

Johan pomppasi! → **pompata**

Jopa nyt myrkyn lykkäsi! → **myrkkyy**

Jopas (nyt) jotakin! *Nahát! Különös!*

johdatus *vezetés, bevezetés*

korkeimman johdatus [vall] *az isteni gondviselés*

johtaa *vezet, bevezet, visz; irányít, igazgat; levezet; képez*

johtaa puhetta → **puhe**

johtua *jön, jut, megy; ered, származik*

johtua mieleen → **mieli**

1. joka *minden, minden egyes, mindegyik*

joka jumalan/herran päivä → **päivä**

jk/jtak (on) joka lähtöön → **lähtö**

joka paikan erkki/höylä → **erkki** → **höylä**

joka sorkka → **sorkka**

2. joka *aki, ami*

Joka härillä ajaa, se häristä puhuu [km] → **härkä**

Joka kuritta kasvaa, se kunniatta kuolee [km] → **kuri**

Joka kuuseen kurkottaa, se katajaan kapsahtaa [km] → **kuusi**

Joka leikkiin ryhtyy, se leikin kestäköön [km] → **leikki**

Joka miekkaan tarttuu, se miekkaan hukkuu [ÚT] → **miekka**

Joka vanhoja muistaa, sitä tikulla silmään [km] → **tikku**

Jolla on paikka paikan päällä, sillä on markka markan päällä [km] → **paikka**

Jonka jalka kapsaa, sen suu napsaa [km] → **jalka**

jokainen *ki-ki, mindenki, minden (egyes) ember, mindegyik*

Jokainen on oman onnensa seppä [km] → **seppä**

jokainen taaplaa tyylillään → **taaplata**

jokin *valami, valamilyen, valamiféle, valamelyik, némi*

jonakin kauniina päivänä → **kaunis**

jos jokin/jotakin *minden/mindent (amit csak el lehet képzelni), akármí/akármit*

jos jonkinlainen/jonkinlaista *mindenféle/mindenfélét, sokféle/sokfélét, minden*

lehető/lehető, minden elképzelhető/elképzelhető, akármiféle/akármifélét,

olyan/olyat, hogy csak na

joku *valaki, valami, némely, egyik-másik; (jó) néhány, egynéhány*

joku hassu (lantti/markka/ihminen jäljellä) → **hassu**

joo *igen; jó; ja*

ei sanonut joota eikä jaata *nem foglalt állást, nem mondott semmit se pro, se kontra*

joopa joo [bosszankodás, kétely, ironia kifejezésére] *na jó, hát persze, na ja*

joro [kifejezésekben]

(olla) joron jäljillä *tévúton/rossz úton jár*

joutua joron jäljille *rossz útra téved*

jorpakko *árok, csatorna, tó, tócsa*

Painu jorpakkoon! [vö. Painu hiiteen → **hiisi/suolle**] *Menj/tűnj a fenébe/a*

pokolba!

jos *ha, hogyha, hátha; akár-, bár*

Jos antaa pahalle/pirulle pikkusormen//Anna pahalle/pirulle pikkusormi, se

vie koko käden [km] → **piru**

Jos ei sauna, terva ja viina auta, niin tauti on kuolemaksi [km] → **viina**

jos ja kun [a beszélő lehetségesnek tart vmit] *ha .... (, mint ahogy lesz is/ahogy*

látszik/kinéz)

jos jokin/jotakin → **jokin**

jos jonkinlainen/jonkinlaista → **jokin**

jos Jumala suo → **jumala**

jos kohta → **2. kohta**

(hän) jos kuka → **kuka**

jos mikä/mikään → **mikä**

jos niikseen/sikseen tulee → **tulla**

siitä jos mistä *ha ettől/attól nem, akkor mitől; ettől/attól biztosan*

joskus *valamikor, egyszer, valaha; olykor-olykor*

joskus maailmassa → **maailma**

jotka → **2. joka**

joukko *csapat, csoport, sereg, csomó, rakás*

hyvän joukon + mn kf *elég sokkal/jóval* + mn kf

koko joukon *meglehetősen, eléggé, sokkal*

joulukala *hal, amit karácsonykor esznek*

Pieniä ne on silakat joulukaloiksi [km] *vmi kicsi/nem elég egy nagy feladat elvégzésére, vkinek/vminek nincsenek meg az adottságai/eszközei vmi nagy feladathoz*

jousi *íj; hegedűvonó*

jännittää jousta liikaa *túlfeszíti a húrt*

joutua *(el)jut, kerül; halad, fejlődik; lesz, válik; odajut, hozzájut*

joutua ahtaalle → **ahtaalla**

joutua alakynteen → **alakynnessä**

joutua altavastaajaksi (jssak) → **altavastaaja**

joutua ansaan → **ansa**

joutua haaksirikkoon → **haaksirikko**

joutua hakoteille → **hakoteillä**

joutua jkn hampaisiin → **hammas**

joutua harhateille → **harhateillä**

joutua hukkaan → **hukkaan**

joutua huonoon huutoon → **huuto**

joutua hunningolle → **hunningolla**

joutua hyllylle → **hylly**

joutua häkkiin → **häkki**

joutua ikävään/kiusalliseen/pahaan välikäteen → **välikäsi**

joutua jkn jalkoihin → **jalka**

joutua joron jäljille → **joro**

joutua kadulle → **katu**

joutua kahden tulen väliin → **välissä**

joutua kalterien taakse → **kalterit**

joutua kaltevalle pinnalle → **kalteva**

joutua kauhun valtaan jstak → **kauhu**

joutua kierteeseen → **kierre**

joutua kiikkiin → **kiikki**

joutua kiipeliin → **kiipeli**

joutua kiinni → **kiinni**

joutua kilometritehtaalalle → **kilometritehdas**

joutua kortistoon → **kortisto**
 joutua jkn korviin → **korva**
 joutua kruunun leipiin → **leipä**
 joutua kumileimasimeksi → **kumileimasin**
 joutua kuokkimaan → **kuokkia**
 joutua kuumaan/kuumimpaan paikkaan → **kuuma**
 joutua köydenjatkoksi → **köydenjatko**
 joutua leivättömän pöydän ääreen → **leivätön**
 joutua liemeen/liriin → **liemi** → **liri**
 joutua luisuvalle pinnalle → **luisua**
 joutua lujille → **lujilla**
 joutua lukkojen taakse → **lukko**
 joutua maanrakoon/maan rakoon → **rako**
 joutua maantielle → **maantie**
 joutua mieron tielle → **miero**
 joutua nalkkiin → **nalkissa**
 joutua nesteeseen → **neste**
 joutua noidankehään → **noidankehä**
 joutua ojasta allikkoon → **oja**
 joutua oravanpyörään → **oravanpyörä**
 joutua pahnoille → **pahna**
 joutua paitsioon → **paitsio**
 joutua jnk/jkn pauloihin → **paula**
 joutua pelinappulaksi → **pelinappula**
 joutua petiin → **peti**
 joutua jkn pilkan/ivan maalitauluksi → **maalitaulu**
 joutua piinapenkkiin → **piinapenkki**
 joutua pilkan kohteeksi → **pilkka**
 joutua pinteeseen → **pinteessä**
 joutua poseen → **pose**
 joutua pulaan → **pula**
 joutua puille paljaille → **paljas**
 joutua puntariin → **puntari**
 joutua puun ja kuoren väliin → **välissä**
 joutua pyöritykseen → **pyöritys**
 joutua pyörälle päästä(än → **pyörällä**

joutua raivoihin(sa → **raivoissa(an**
 joutua rappiolle → **rappio**
 joutua rikaksi jnk rokkaan → **rokka**
 joutua (selkä) seinää vasten → **vasten**
 joutua seitsemän sylen vesille → **seitsemän**
 joutua suden suuhun → **susi**
 joutua suihkuun → **suihku**
 joutua surman suuhun → **surma**
 joutua suunnilta(an → **suunnilta(an**
 joutua suusta(an kiinni → **kiinni**
 joutua tappiolle → **tappio**
 joutua tekemisiin jkn kanssa → **tekeminen**
 joutua tiilenpäitä lukemaan → **tiilenpää**
 joutua tilille → **tili**
 joutua tolalta(an → **tolalla(an**
 joutua tulilinjalle → **tulilinja**
 joutua tuuliajolle → **tuuliajolla**
 joutua törmäyskurssille → **törmäyskurssi**
 joutua umpikujaan → **umpikuja**
 joutua unholaan → **unhola**
 joutua uudelleen tapetille → **tapetti**
 joutua jkn varjoon → **varjo**
 joutua vasaran alle → **vasara**
 joutua vedelle ja leivälle → **vesi**
 joutua vääriin käsiin → **väärä**
 joutua ymmälle(en → **ymmällä(än**

juhla *ünnep, ünnepély, ünnepség*

kuivat juhlát *olyan ünnepség, ahol alkoholt nem szolgálnak fel/nem adnak*

juhlapäivä *ünnepnap*

kiinteät juhlapäivät *azok az ünnepek, amelyek mindig az év egyazon napjára esnek*

jukoliste [enyhe szitokszó]

Voi jukoliste! *A fene/fenébe!*

jukra [meglepődés, panaszkodás kifejezésére főleg a fiatalok körében]

Voi jukra! *A mindenit! Azt a!*

juku [ámulat, csodálkozás kifejezésére főleg a fiatalok körében]

Voi juku! *Azt a! Szuper! Apám!*

julki hsz *nyilvánosan, láthatólag, ki, elő mn nyilvános, nyílt*
tuoda *julki nyilvánosságra hoz, leleplez; előad, kifejt*

julkinen *nyilvános, nyílt, legális; köz-*

julkinen sana a sajtó, rádió, televízió (együtt), a tömegtájékoztatási eszközök

julkinen salaisuus nyílt titok

julkinen sektori az állam, az önkormányzatok és az egyházak (mint munkaadók, üzleti tevékenységet folytató intézmények)

jumala *isten, Isten*

jos Jumala suo ha Isten is úgy akarja, ha minden jól megy

*Jumal' auta/Jumalauta! → **auttaa***

*Jumalan hylkäämä seutu → **hylätä***

Jumalan kiitos! Hála istennek!

*Jumalan myllyt jauhavat hitaasti [km] → **mylly***

(olla) jumalan selän takana az isten háta mögött (van)

Älä jumalan tähden! Az isten/az ég szerelmére, ne!

jumissa, jumiin [kifejezésekben]

*mennä jumiin [átv, vö. mennä **umpikujaan/solmuun**] **zsákutcába jut,***

összegabalyodik, összehavarodik, megtorpan, befagy, megakad

*olla jumissa **be van szorulva/dugulva, el van záródva; el van akadva, zsákutcában van, megtorpant, leállt***

juna *vonat*

*juna jättää [átv] **vmi elmegy vkinek az orra előtt***

*jäädä junasta **lemarad vmiről, kimarad vmiből***

*meitä on moneen junaan **nem vagyunk egyformák***

juoda *iszik*

*juoda itse(nsä sammuksiin/umpitunneliin → **sammuksissa → umpitunneli***

*juoda kahvi mustana → **musta***

*juoda kuin sieni → **sieni***

*juoda jnk/jkn malja → **malja***

*juoda malja pohjaan → **malja***

*juoda pohjanmaan kautta → **pohjanmaa***

*juoda jkn piikkiin → **piikki***

*juoda pohjat → **pohja***

*juoda putkeen → **putki***

*juoda jku pöydän alle → **pöytä***

*juoda pää(nsä) täyteen → **täyteen***

juoda (viinaa) raakana → **raaka**

juoda suruun(sa → **suru**

juolahtaa *jut, ötlik*

juolahtaa mieleen → **mieli**

juokseva *futó; folyó, csorgó*

juoksevat asiat *folyó ügyek, a szokásos/a mindennapi munkához tartozó rutin dolgok, ügyek*

juoni *cselszövés, ármány, mesterkedés, intrika; cselekmény*

olla (heti) juonessa mukana *vki rögtön benne van vmiben, rögtön megért vmit, vkinek rögtön leesik a tantusz/húszfillér*

olla samassa juonessa jkn kanssa *egy követ fűj vkivel*

punoa juonia jkta vastaan *cselt szó/ármánykodik/mesterkedik vki ellen*

päästä juoneen/juonesta (kiinni) *megragadja vminek a lényegét, vmit*

gördülékenyen/tervszerűen kezd csinálni, belezökken/belerázódik vmibe

juontaa *(le)vezet, származtat*

juontaa alkunsa/juurensa jstak → **alku** → **juuri**

juosta *fut, szalad, futkos, szaladgál; folyik, ömlik*

juosta (jkn) asialla/asioilla → **asia**

juosta henken(sä edestä → **edestä**

juosta häntä/tukka suorana → **suora**

juosta joka hameen perässä → **hame**

juosta jkta karkuun → **karku**

juosta kaula kiinni/umpeen → **kaula**

juosta kieli vyön alla → **kieli**

juosta kuin päätön kana → **pätön**

juosta jk maailmankartalle → **maailmankartta**

juosta minkä jaloista irti saa/pääsee → **jalka**

juosta minkä jaloista/käpälistä/koivista lähtee → **jalka** → **käpälä** → **koipi**

juosta naisten perässä → **nainen**

juosta niin, että hippulat vinkuu → **hippulat**

juosta (jkta) pakoon → **pako**

juosta jkn/jnk perässä → **perässä**

juosta pohjat → **pohja**

juosta pussissa → **pussi**

juosta pää(nsä)/päätä(än) seinään → **pää**

juosta tukka putkella → **putki**

juosta (kuin olisi) tuli hännän alla → **tuli**

jussi, Jussi [a Johannes/Juhani férfinévből]

kävelevä Jussi [szl] *Johnny Walker nevű whisky*

juttu *beszélgetés, történet*

kihara juttu *bonyolult/nehéz ügy*

kiinalainen juttu *bonyolult/furcsa/nehéz ügy, nehéz probléma*

tulla juttuun jkn kanssa [vö. tulla toimeen jkn kanssa → **toimi**] *vkivel (jól) kijön*

juu [kny] → **joo**

juudas, Juudas *Júdás*

Juudaksen suudelma → **suudelma**

1. juuri fn *gyökér, tő; eredet, kezdet, alap*

juontaa juurensa jstak *ered/származik vhonnan*

juurta jaksan/jaksain *töviről hegyire, alaposan, teljesen, kimerítően, pontosan*

2. juuri hsz *épp(en); éppenhogy (csak); éppenséggel, igazából*

juuri ja juuri *éppenhogy csak, alig, nagy nehezen*

jyrä *henger, úthenger*

olla jyrän alla *vki el van nyomva/elnyomás alatt él*

jyvä (*gabona*)*szem, mag; célgömb*

erottaa/seuloa jyvät akanoista *szétválasztja a búzát az ocsútól, elválasztja a jót a rossztól/a hasznosat a haszontalantól*

olla/pysyä jyvällä jstak *ért vmit*

ottaa/saada jk jyvälle *célba vesz/megcéloz vmit/puskavégre kap vmit*

päästä jyvälle jstak *felfog, megért vmit*

tiedon jyvät *a tudás morzsái*

jäljellä, jäljelle [kifejezésekben]

jäljelle jäänyt *elmaradott; visszamaradott*

jääda jäljelle *megmarad, fennmarad, megőződik; hátramarad, visszamarad, elmarad*

jäljessä *hátul; mögött, után, jälkeen, jäljestä*

jääda ajasta(an) jälkeen *lemarad/elmarad a korától (a gondolkodásában/a véleményét tekintve/a fejlődésben)*

jääda jälkeen jstak [átv is] *késik, lemarad vmi mögött*

kerta toisensa jälkeen/kerta kerran jälkeen *újra és újra, egyre-másra, folyton-folyvást*

olla ajasta(an) jäljessä/jäljessä *aikaa(nsa korához képest le van maradva (pl. a fejlődésben), maradian gondolkodik/el van maradva a korától*

jälki *nyom, nyomdok, lábnyom*

Jäljet pelottavat [km] *korábbi eset(ek) intő/figyelmeztető jelként szolgál(nak)*

korjata jäljet/jälkensä *kitakarít/rendet rak maga után*

kulkea/seurata jkn jälkiä *vkinek a nyomdokain jár/halad*

olla jkn jäljillä *vki vkinek/vminek a nyomában van; vmi ott van, ahová vki*

tette/ahol hagyta

peittää jälke(nsä *eltünteteti (bűnössége) bizonyítékait/nyomait, titkolja a*

részvételét/szerepét/bűnrészességet vmiben

Valheella on lyhyet jäljet [km] *A hazug embert hamarabb utolérík, mint a sánta*

kutyát [km]

jälkijuna [kifejezéseken]

olla/kulkea jälkijunassa *(időben) le van maradva, le van maradva egy brossúrával*

jälkipyykki *utólagos magyarázkodás/kommentálás/értékelés/megítélés*

pestä jälkipyykkiä *utólag magyarázkodik/kommentál vmit/értékel vmit, próbál*

elsimítani vmit

jänis *nyúl; gyáva/nyúlszívű ember; potyautas*

arka kuin jänis *félénk, mint a nyúl/nyuszi*

ei (tässä) olla jäniksen selässä *nem kerget a tatár, nem ég a ház*

jäniksen passi *elbocsátás, kirúgás, kidobás*

matkustaa jäniksenä [vö. matkustaa **pommilla/pummilla**] *jegy*

nélkül/potyautasként utazik, bliccel

jklla/jklle menee jänis housuihin/pöksyyn/pöksyihin [vö. menee **pupu**

housuihin/pöksyyn/pöksyihin] vkinek inába száll a bátorsága, vki megijed/félni

kezd/berezel

jännittää *feszít; izgalomban tart*

jännittää jouta liikaa → **jousi**

kuin jännitetty jousi *feszült, ideges, mint a megfeszített húr*

järki *ész, értelem, ép elme*

ei mahdu/mene jkn järkeen *vkinek vmi nem megy a fejébe, vki nem képes/tud*

felfogni/megérteni vmit, vkinek vmi nem fér a fejébe

(kaiken) järjen nimessä → **nimi**

järjen valo *ész, értelem*

jkn järki juoksee/leikkaa *vkinek jól fog az agya, vki felfog/(meg)ért vmit*

järki juoksee klimpeissä/klimpeinä → **klimppi**

jkn järki on (terävä) kuin partaveitsi → **partaveitsi**

järki seisoo/järki on jäässä *vkinek nem fog az agya*

menettää järke(nsä *megőrül, mebolondul*

mennä järjiltä(än ↑

olla järjiltä(än *jstak vkinek elment az esze/a józan esze, vki meg van bolondulva vmitől; vki meg van rémulve vkitől, magán kívül van/odavan vmitől*

olla järjissä(än/täydessä järjessä(än (*teljesen*) *épszú, normális; (teljesen) észnél van*

(ottaa) järki käteen(sä) *észhez tér, értelmesen kezd gondolkozni*

puhua järkeä *jól/értelmesen beszél, értelmes dolgot mond; jklle megpróbál vkit észhez téríteni, beszél vkinek a fejével, megpróbál vkit jobb belátásra bírni*

saada jku järkiin(sä *észhez térít vkit, jobb belátásra bír vkit*

sotia tervettä järkeä vastaan *vmi ellentmond a józan észnek*

takoa järkeä jkn päähän (*keményen, kemény módszerekkel, kemény eszközökkel*) *észhez térít vkit, jobb belátásra bír vkit*

terve (talonpoikais)järki *normális gondolkozás/ítélőképesség, józan (parashti) ész tulla järkiin(sä vkinek megjön az esze, vki észhez tér*

järvi *tó*

mennä järveen *vízbe fojtja/öli magát, a Dunának megy*

jättää *hagy, meghagy, otthagy, elhagy, abbahagy, lemond, felad; átad, benyújt*

jättää avain suulle → **suu**

jättää eropaperit → **ero**

jättää jklle jäähyväiset → **jäähyväiset**

jättää kuin nalli kalliolle → **nalli**

jättää jku kylmäksi → **kylmä**

jättää käyntikortti(nsa jhk → **käyntikortti**

jättää lakiehdotus lepäämään → **levätä**

jättää jk jkn niskoille → **niska**

jättää jk/jku omaan arvoonsa → **arvo**

jättää oman onnensa nojaan → **oma**

jättää pois laskuista → **lasku**

jättää pulaan → **pula**

jättää puolitiehen → **puolitiessä**

jättää jku rauhaan → **rauha**

jättää sattuman varaan → **sattuma**

jättää jk selkän(sä taa(kse) → **selkä**

jättää sisään → **sisään**

jättää jk suulle(en → **suu**

jättää jk syrjään → **syrjässä**

jättää tuuliajolle → **tuuliajolla**

jättää jk väliin → **välissä**

jäykkä *merev; sűrű, kemény; merev, feszes, hűvös, rideg*

jäykkä kuin puupötkelö/sahapukki/vahanukke → **puupötkelö** → **sahapukki** → **vahanukke**

jää *jég*

koettaa/tunnustella kepillä jäätä *szerencsét próbál, kipróbál/megpróbál vmit*

kylmä kuin jää *jéghideg*

murtaa jää [átv] *meztöri a jeget, meztöri vkinek az ellenállását/konokságát, meztöri vkinek a közönyét*

musta jää *az úttestre fagyott vékony, átlátszó, ezért nehezen észlelhető jégréteg*

Niin kuin jäitä polttaisi [tréf válasz a Miten menee? kérdésre] *rosszul, erőltetetten*

olla jäissä *be van fagyva; [átv] be van fagyasztva, le van állítva, lekerül a napirendről, fel van függesztve*

olla jäässä *be van fagyva; [átv, vö. olla kipsissä] le van állva, le van lassulva, le van bénulva*

panna jäihin [átv] *befagyaszt vmit, levesz a napirendről/a másorról vmit,*

felfüggeszt vmit, későbbi időpontra halaszt vmit

panna jäitä hattuun *lecsillapodik, visszafogja magát*

jäädä *marad, megmarad, elmarad*

jklla jää hihna/remmi päälle → **hihna** → **remmi**

jklla jää levy päälle → **levy**

jstak jää paha maku suuhun → **maku**

jäädä ajasta(an jälkeen → **jäljessä**

jäädä alakynteen → **alakynnessä**

jäädä auki → **auki**

jäädä henkiin → **henki**

jäädä hämärän peittoon → **peitossa**

jäädä (jonon/jssk) hännille → **häntä**

jäädä ilmaan → **ilma**

jäädä jkn jalkoihin → **jalka**

jäädä junasta → **juna**

jäädä jäljelle → **jäljellä**

jäädä jälkeen → **jäljessä**

jäädä kelkasta → **kelkka**

jäädä kiikkiin → **kiikissä**
jäädä kiinni jstak → **kiinni**
jäädä kiipeliin → **kiipeli**
jäädä koukkuun → **koukku**
jäädä kuin nalli kalliolle → **nalli**
jäädä käteen → **käsi**
jäädä laiskaan/laiskalle → **laiska**
jäädä lehdelle soittelemaan → **lehti**
jäädä lepäämään → **levätä**
jäädä luokalle(en) → **luokka**
jäädä miinuksien puolelle → **miinus**
jäädä nalkkiin → **nalkissa**
jäädä nollille → **nolla**
jäädä nuppuun(sa) → **nuppu**
jäädä nuolemaan näppejä(än) → **nuolla**
jäädä jtk/jstak paitsi → **paitsi**
jäädä pakkasen puolelle → **pakkanen**
jäädä passiin → **passiin**
jäädä pulaan → **pula**
jäädä puille paljaille → **paljas**
jäädä puolitiehen → **puolitiessä**
jäädä puun ja kuoren väliin → **välissä**
jäädä jklle pystyyn → **pystyssä**
jäädä rannalle → **ranta**
jäädä retuperälle → **retuperällä**
jäädä roikkumaan → **roikkua**
jäädä rästiin → **rästi**
jäädä sille tielle(en) → **tie**
jäädä suu auki → **auki**
jäädä suusta(an) kiinni → **kiinni**
jäädä tappiolle → **tappio**
jäädä jhk taloksi → **talo**
jäädä tuuliajolle → **tuuliajolla**
jäädä tyhjän päälle → **tyhjä**
jäädä unholaan → **unhola**
jäädä jkn varjoon → **varjo**

jääda jklta väliin → **välissä**

tulla jäädäkse(en *maradandó lesz, megmarad*

jäähy [sp] *kiállítás*

olla jäähyllä [sp, mérkőzés közben] *ki van állítva; friss levegőt szív, hűsöl* [tánc, stb. közben]

jäähyväiset tsz *búcsú(zás)*

jättää jäähyväiset jklle/jllek *elbúcsúzik vkitől/vmitől, búcsút mond vkinek/vminek*

jöö [kifejezésekben]

pitää jöötä *dirigál, diktál, parancsol*

K**kaali** *káposzta*; [szl] *fej*mennä jkn/jkille kaaliin [szl] *vki megért/felfog vmit*ottaa kaaliin [szl] [vö. ottaa **kupoliin/aivoon**] *vmi dühít/felmérgesít/bosszant vkit***kaappi** *szekrétény*kansakunnan kaapin päällä [gyakran ironikusan] *a nemzet imádatától övezve, a nép által bálványozva/talapzatra emelve*näyttää/sanoa jkille missä kaappi seisoo *(megmutatja/megmondja vkinek, hogy) ki az úr a házban/ki viseli a nadrágot*näyttää jkille kaapin paikka ↑; *megmutatja, (hogy) ki tud többet***kaasu** *gáz*lisätä kaasua *gázt ad (vminek), fokozza a tempót*olla kaasussa *részeg, be van rúgva, beszívott***kaataa** *(meg)dönt, ledönt, kidönt*kaataa ennätys → **ennätys**kaataa kylmää vettä jkn niskaan → **kylmä**kaataa miestä kuin heinää → **heinä**kaataa nainen → **nainen**kaataa vettä hanhen selkään → **hanhi**kaataa öljyä tuleen → **öljy**sataa kaatamalla/kuin saavista kaataen *úgy esik, mintha dézsából öntenék***kaatopaikka** *szemétkerakó hely*pitää jkta kaatopaikkana(an) *lelki szemétkerakó(já)nak tart vkit***kaatua** *(el)dől, ledől, felborul, földre hull; elesik, meghal; megbukik*kaatua eteenpäin → **eteenpäin**kaatua kunnian kentällä → **kunnia**kaatua nenälle(en) → **nenä**kaatua nokilleen → **nokka**kaatua päälle → **päälle****kaava** *mintá, formula, séma, sablon*kaavoihin(sa) kangistunut ihminen *megcsontosodott ember, a merev szabályokhoz ragaszkodó ember*pitkän/pisimmän kaavan mukaan [föleg ünnepi szertartásról, átv is] *teljes terjedelemben/terjedelmében, vminek megadva a módját***kadota** *elveszik, eltűnik, nyoma veszik, nyoma vész, elmúlik*kadonnut lammas → **lammas**

kadota kuin maan nielemänä → **niellä**

kadota kuin tina tuhkaan → **tina**

kadota kuin tuhka tuuleen → **tuhka**

kadota kuvasta → **kuva**

kadota parempiin suihin → **parempi**

kadota sen sileän tien → **sileä**

kadota taivaan tuuliin → **tuuli**

kadottaa *elveszít, elveszt*

kadottaa kiele(nsä) → **kieli**

kadottaa konsepti(nsa) → **konsepti**

kahta → **kaksi**

kahteen → **kaksi**

kahtia *ketté, kétfelé*

panna riita kahtia/puoliksi *vitát/veszekedést a felek követeléseinek egyenlő arányú figyelembe vételével zár le, vitát/veszekedést kompromisszumos megoldással zár le*

kahva *fogó, fogantyú, kilincs, nyél, markolat*

olla vallan kahvassa *hatalmon van, uralkodik*

pitää kiinni vallan kahvasta *ragaszkodik a hatalmához, uralmon/hatalmon akar maradni*

tarttua vallan kahvaan *magához ragadja a hatalmat*

kahviammas [kifejezésekben]

kahviammasta pakottaa *vki kávéit inna*

kahvipapu *kávébab*

ruskea kuin kahvipapu *kávébarna; [emberről] csokoládébarna, csokibarna*

kaikki *minden, összes; mindenki*

antaa kaikke(nsa) [átv] *mindenét odaadja, mindent/minden tőle telhetőt belead, belead apait-anything*

kaiken aikaa → **aika**

kaiken huipuksi → **huippu**

kaiken kaikkiaan → **kaikkiaan**

kaiken kesää/päivää/talvea/yötä *egész nyáron/nap/télen/éjjel*

kaiken kruunuksi → **kruunu**

kaiken kukkuraksi → **kukkura**

kaiken maailman → **maailma**

kaiken uhallalla → **uhka**

kaiken varalta → **varalta**

kaikessa hiljaisuudessa → **hiljaisuus**

kaikilta kulmilta → **kulma**

kaikin mokomin → **mokoma**

kaikin puolin → **puoli**

kaikin tavoin → **tapa**

Kaikkea kanssa! → **kanssa**

kaikkea muuta kuin → **muu**

Kaikkea vielä! → **vielä**

kaikki jotka kynnelle kykenevät → **kynsi**

Kaikki tiet vievät Roomaan [km] → **Rooma**

fn + kaikkineen *vmik teljesen, vmi vmivel együtt, vmi vmistül, mindenestül, minden -val/-vel együtt*

olla jklle kaikki kaikessa *vmi/vki vkinek a mindene, vmi/vki a legfontosabb vki számára*

se on kaikki *vminek vége, vmi elfogyott*

siinä kaikki *ez minden, ennyi (az egész)*

tehdä kaikke(nsa jkn hyväksi/puolesta *megtesz minden tőle telhetőt/elkövet mindent vkiért, vmiért/vki, vmi érdekében*

yhtä kaikki *mindegy; mindenesetre, mindentől függetlenül, minden körülmények között*

kaikkiaan *hsz összesen, együttvéve*

kaiken kaikkiaan *mindent egybevéve/együttvéve, összesen, összességében*

kerta kaikkiaan *vitathatatlanul, okvetlenül, egészen, teljesen, tökéletesen, egyenesen, csakugyan, tényleg, bizony, egyszer s mindenkorra*

kaikua *visszhangzik; hangzik, cseng, szól*

kaikua kuuroille korville → **kuuro**

kaima *névrokon, drusza*

isän äidin kummin kaima [tréf, vö. **sukua** väärän koivun kautta/takaa] *távoli rokon, szegről-végről rokon, nem is biztos, hogy rokon*

kainaloinen *vkinek a hónalja alatt levő, vkinek a karjában levő*

kainaloinen kana(nen) → **kana**

kaita *keskeny, szűk, szoros*

kulkea kaitaa tietä [vall] *az igaz/helyes úton jár*

kaivaa *(ki)ás, bányászik, vájkál, túrkál, piszkál, (elő)kotor; fúr, vés*

kaivaa jkn hautaa/hautaa jklle → **hauta**

kaivaa kuvetta(an) → **kuve**

kaivaa maata jkn jalkojen alta → **jalka**

kaivaa omaa hautaa(nsa → **hauta**

kaivaa sotakirvee(nsä maahan → **sotakirves**

kaivaa verta nenästä(än) → **veri**

kaivata *kíván, óhajt, vágyik, sóvárog; nélkülöz, keres, rászorul*

Ei sota yhtä miestä kaipaa [km] *nagy esemény/dolog nem egy embertől függ*

kaivo *kút*

Ei kannettu vesi kaivossa pysy [km] *a mástól kapott, megemésztetlen tudás nem maradandó*

mennä kuin Kankkulan kaivoon *kárba megy/vész, veszendőbe megy*

mennä kuin hohtimet kaivoon *nyomtalanul eltűnik/elveszik, (ügy) eltűnik, mintha a föld nyelte volna el*

kakara [In vagy tréf] *kölyök, kölök, srác*

meidän lapset ja naapurin kakarat *az ember saját gyereke semmiben sem vétkes, a szomszéd gyereket viszont mindenért lehet okolni*

kakku *torta, sütemény*

moni kakku päältä kaunis *a látszat sokszor csal*

saada kakkua [szl] *börtönbe kerül*

yhteinen kakku *közös jogok/kedvezmények*

kaksi *két, kettő*

istua kahdella tuolilla *megpróbál egyszerre két egymással ellentétes oldalon levő fél oldalán lenni; kétszínűen viselkedik, kétkulacsos politikát folytat*

kahden asunnon loukku → **loukku**

Kahden kauppa, kolmannen korvapuusti [km] *ha ketten joban vannak, annak a harmadik kárát látja*

kahden kesken → **kesken**

kahteen mieheen *elfelezve, megfelezve, kettéosztva, egymás közt megosztva*

kahteen pekkaan ↑

Kaksi päätä makkaralla [km] → **makkara**

olla kahden vaiheilla *habozik, tétovázik*

(olla) kahta + mn/hsz kf [túlzás kifejezésére] *kétszer olyan + mn/hsz, egyre/mind/még/annál is + mn/hsz kf*

(olla) kuin kaksi marjaa → **marja**

(jstak) on kahdenlaista ilmaa *két eltérő/ellentétes vélemény van vmiről*

kaksiteräinen *kétélű*

kaksiteräinen miekka → **miekka**

kala *hal*

kala vai lintu → **lintu**

mennä merta edemmäs kalaan *messzebb keres vmit, mint ahol kellene/mint ahol az van*

olla kuin kala vedessä *úgy érzi magát, mint hal a vízben, elemében érzi magát, könnyen/otthonosan/gyakorlottan/ügyesen csinál vmit/viselkedik*

olla kuin kala kuivalla maalla *gyámoltalanul/ügyetlenül/esetlenül csinál vmit/viselkedik*

Onko hän kala vai lintu? *Miféle ember? Milyen igazából/valójában?*

Tyynessä vedessä isot kalat kutevat [km] *lehet, hogy a*

csendesnek/mulyának/gyámoltalannak tűnő ember a megfelelő az adott feladatra

[[vö. *Lassú víz partot mos [km] Alamuszi macska nagyot ugrik [km]]*

(olla) vaiti kuin kala (*hallgat,*) *mint a sült hal*

kalansaalis/kalasaalis *halfogás*

Pietarin kalansaalis/kalasaalis *nagy/hatalmas hal vagy egyéb fogás*

kalastaa *halászik, halat fog*

kalastaa sameassa vedessä → **samea**

kalastella suosiota → **suosio**

kalastaa/kalastella ääniä → **ääni**

kalastella → **kalastaa****kalavelka** *adósság, kölcsön*

maksaa (vanhoja) kalavelkoja(an) *megfizeti/visszaadja a (rég)i kölcsönt, megbosszul vmit, ugyanúgy visszavág (vkinek)*

kalistella *csörög, csörömpöl, csörtet*

kalistella aseita → **ase**

kalistella sapelia → **sapeli**

kalisuttaa → **kalistella****kaljasaavi** *söröshordó*

kaljasaavin peitto [tréf] *régi, rossz állapotban levő (felső)ruha*

1. kalkki *mész*

valkoinen kuin kalkki *fehér, mint a fal, falfehér*

2. kalkki *kehely, pohár*

jnk karvas/katkerá kalkki [átv] *vminek a keserű pohara, fájdalmas vereség/csalódás*

kalkkilaiva *meszet szállító hajó*

kalkkilaivan kapteeni *fehérbőrű ember (, akit nem fogott meg a nap), (olyan, mint a) hipóreklám*

kalkkiviiva *mésszel meghúzott vonal (sportcsarnokban)*

olla kalkkiviivalla/kalkkiviivoilla [vö. olla **loppusuoralla**] *vki/vmi vminek a végén jár/a vége felé közeledik*

kallellaan *megdőlvé, féloldalra dőlve, ferdén, kallelleen féloldalra*

olla (all/illat + päin) *kallellaan vmihez/vkihez//vmi felé/vki felé húz*

kallio *szikla*

luja kuin kallio *kemény, mint a szikla, sziklaszilárd*

luottaa jkhun kuin kallioon *vki szilárdan/feltétel nélkül bizik vkiben, úgy megbízik vkiben, mint saját magában*

rakentaa kalliolle *biztos alapokra épít*

kallis *drága; drága, kedves*

käydä jkllle kalliiksi [átv] *vkinek vmi sokba kerül, vki vmiért megfizet maksaa kalliit oppirahat jstak vki megfizeti a tanulópénzt vmiért*

kallistaa *(meg)dönt, (le)hajt, billent*

kallistaa vaakakuppi jkn puolelle/eduksi → **vaakakuppi**

kallistaa/kallistella kannuja/lasia/laseja/pulloa → **kannu** → **lasi** → **pullo**

kallistua *(meg)dől, ledől, (meg)hajlik, (meg)billen*

kallistua vuoteeseen → **vuode**

kallo *koponya*

ei mahdu/mene jkn kalloon *vkinek vmi nem megy a fejébe, vki nem fog fel/nem ért meg vmit, vkinek vmi nem fér a fejébe*

jklla on kova kallo *vkinek nehéz a felfogása, vkinek nehezen megy a tanulás*

kalossi *kalucsni*

panna kiirettä kalosseihin [vö. panna vipinä **kinttuihin**] *siet, szedi a lábát*

kalossinkuva *a kalucsni által hagyott nyom*

antaa jkllle kalossinkuva (takapuoleen) *elbocsát/elküld/kirúg/fenéken billent vkit*

kalpaten [kifejezésekben]

jkn/jkllle käy kalpaten *vki rosszul/póru jár, vki megjár vmit*

kalpea *sápadt, halvány, falfehér*

kalpea kuin aave/haamu/kuolema/lakana → **aave** → **haamu** → **kuolema** → **lakana**

kalpea kuva jstak [átv] *halvány/pontatlan kép vmiről*

kalpea muisto jstak [átv] *halvány/homályos emlék vmiről*

kalterit *tsz (ablak)rács*

joutua kalterien taakse *rács mögé kerül, börtönbe kerül*

kalteva (meg)hajlott, ferde

joutua kaltevalle pinnalle [átv] *vki rossz útra tér, lejtőre jut, elindul a lejtőn, lecsúszik, vmi romlásnak indul*

kalu szerszám, tárgy, eszköz, dolog, holmi; [kny] *férfi nemi szerve*

jstak ei enää tule kalua *vmiből nem lesz már semmi (használható)*

kilut ja kalut *vickek-vackok, holmik, cuccok*

kalusto berendezés, bútorzat, felszerelés

kuulua kalustoon [tréf] *vki régi bútoradarab, régóta van a hivatalában; vki törzsvendég*

ruokasalin kalusto [tréf] *fogak, műfogsor*

kalveta (el)sápad, elhalványul, elhalványodik

jnk rinnalla kaikki kalpenee *vmi mellett minden elhalványul*

kalvo hártya, vékony bőr, membrán; (írásvetítőhöz használt műanyag)fólia

Kalvoton mies/nainen on kelvoton mies/nainen [újabbkeletű km, tréf, nővel kapcsolatban kétértelmű] *az a férfi/nő, akinek nincs írásvetítő fóliája, alkalmatlan/nem felel meg*

kamara (kemény) földfelszín

palata maan kamaralle *visszatér a valóságba, leszáll a fellegekből*

kampa fésű

panna/pistää jklle kampoihiin [vö. panna/pistää hakaukseen → **hakaus**, panna/olla **vastaan**] *ellenez vmit, ellene van vminek, tiltakozik vmi ellen, ellenállást fejt ki vmivel szemben*

kana tyúk

jklla on jkn kanssa kana kynittäväänä/kynimättä *vkinek (el)számolnivalója/ rendezetlen ügye van vkivel*

kanan muisti → **muisti**

kainaloinen kana(nen) [tréf] *feleség*

olla humalassa/päissä(än kuin Ellun kana *részeg/be van rúgva, mint a számár/csacsi*

olla kuin Ellun kanat *gond nélkül elvan, nem törődik semmivel*

kananliha tyúk bőre

mennä kananlihalle *vki libabőrös lesz, vkinek borsódzni kezd a háta*

olla kananlihalla *vki libabőrös, vkinek borsószik a háta*

saada jku kananlihalle *megborzongtat vkit (úgy, hogy libabőrös lesz)*

kangas kopár erdőség, száraz fenyőerdő

ajaa jku kankaalle *el-/kihajt vkit vhova*
 taju kankaalla *eszméletlenül, magán kívül, önkívületben*

kankea *merev, feszes, nehézkes, durva*

kankea kuin puupökölö → **puupökölö**

olla onnesta kankea(na) → **onni**

kannattaa *megtart, elbír; támogat, segít; érdemes, megéri*

kannattaa pyytää vaikka ei saisikaan *nehéz célokról nem kell csak azért lemondani, mert nehéz őket elérni [vö. Aki mer, az nyer [km]]*

kannu *kanna*

kallistella kannuja *(alkoholt) iszik, dorbézol*

valaa kannuja *találgatja/megjósolja az eseményeket, spekulál*

kannus *sarkantyú*

ansaita kannukse(nsa *hírnevet/elismerést szerez vmilyen téren, képesnek/*
megfelelőnek bizonyul vmire

kansa *nép, nemzet*

kansaan menevä *a népnek/az embereknek tetsző*

kansan syvät rivit → **syvä**

vanha kansa *a régi kor embere, az előző nemzedék*

kansakunta *nemzet*

kansakunnan kaapin päällä → **kaappi**

kansalaisluottamus *állampolgári bizalom, az állampolgárok bizalma*

nauttia muutakin kuin kansalaisluottamusta [tréf] *felönt a garatra, nagybögőnek nézi az eget*

kansi *fedél, fedő, tető; fedélzet, égbolt*

ei tämän taivaan kannen alla *sohasem/nem, amíg a világ világ, soha az életben*
 lukea/osata kirja kannesta kanteen *elejétől a végéig elolvassa a könyvet; kívülről*
füjja/tudja a(z egész) könyvet, betéve tudja az egész könyvet
 yksien kansien välissä *egy helyen, egyetlen egy könyvben*

kanssa *nu gen -val/-vel, együtt*

ajan kanssa [vö. ajan mittaan → **mittaan**] *idővel, lassacskán*

Kaikkea kanssa! *Na nehogy! Nehogy úgy legyen!*

oikein ajan kanssa *idejében, elegendő időt szánva vmire*

Voi sinun kanssasi! *Jaj, te! Jaj, te szegény!*

kanta *szár, gyökér; alap; álláspont, vélemény*

asettua jkn/jllek kannalle *vkinek a pártjára áll/vmilyen állást foglal vmilyen*
kérdésben/vmivel kapcsolatban

kantaa ottava *vmilyen véleményt képviselő, kritikus (hangvételő)*
 olla jllak kannalla jhk/jnk suhteen *vmilyen állásponton/véleményen van vmivel
 kapcsolatban*
 ottaa kanta(a) jhk *véleményt formál/vmilyen véleményen van/véleményt mond
 vmiről, vmilyen állásponton van/vmilyen álláspontot foglal el vmivel kapcsolatban*
 pysyä kannalla(an/kannassa(an *kitart a(z eredeti) véleménye mellett, nem
 változtatja meg a véleményét*

kantaa *hord, elhord, hurcol, cipel; visel, elvisel; terem, hoz; elér, elhat*

kantaa hedelmää → **hedelmä**

kantaa huolta → **huoli**

kantaa kaunaa jkllle/jkta kohtaan → **kauna**

kantaa jkta käsillä(än → **käsi**

kantaa korte(nsa kekoon → **korsi**

kantaa lasta rintan(sa alla → **rinta**

kantaa risti(nsä → **risti**

niin kauas kuin silmä/katse kantaa (*addig/olyan messze/olyan messzire) amíg/
 ameddig (csak) a szem ellát*

kantaa vastuu(ta) jstak → **vastuu**

kantapää (*láb*)sarok

(mitata jkta) kiireestä kantapähän *tetőtől talpig (végigmér vkit)*

oppia jtak kantapään kautta *a saját kárán tanul (meg vmit), a saját bőrén
 tapasztal meg vmit*

kanto *fatönk, fatuskó*

olla kantona kaskessa *útjában áll (vkinek vmiben), akadályoz/gátol (vkit
 vmiben/vmit)*

kantti *szél, szegély, perem; bátorság, merészség, önbizalom*

kantti kertaa kantti [tréf rég, szögletes autóról, kövér emberről] *széle-hossza egy*

jkjn kantti kestää *vki elég bátor vmihez, vkinek van önbizalma vmihez*

jklla on kova kantti *vkinek nagy a bátorsága/az önbizalma vmihez*

kanttuvei *kivan, dög fáradt; eszméletlen; el van veszve, tönkre van*

mennä kanttuvei *tönkremegy, befuccsol*

olla kanttuvei *ki van (dögölve), el van fáradva, tönkre van*

kappale *darab, (egy) szál, rész; színdarab; példány*

kappaleen aikaa/matkaa *egy kis ideig, rövid ideig/egy rövid távolságon, egy
 kis/rövid úton*

yksin kappalein *egyenként, darabonként*

kapula *bot, pálcika, dorong; stafétabot; szájpecek*

heitellä kapuloita rattaisiin *vminek a megzavarásán/akadályozásán mesterkedik*
 panna jkllle kapula suuhun *betömi vkinek a száját, elhallgattat vkit*

karata *(meg)szökik, elszökik, (el)menekül; rárohan, rátámad*

karata jkn kurkkuun/kimppuun → **kurkku** → **kimpuusa**

(jklta) mopo karkaa (käsistä) *vki elvesz(i)ti az irányítást/uralmat/uralmát vmi fölött/felett, kicsúszik vkinek a kezéből az irányítás/a gyeplő/vmi, vkinek kicsúsznak a dolgok a kezei közül, vki nem ura a helyzetnek, vkivel elszalad a ló*

karauttaa *vágtat, száguld, ugrat, pattan; megrecsegtet, megropogtat*

karauttaa kurkkua(an) → **kurkku**

karhu *medve, mackó; [tréf] hitelező, pénzbeszedő*

(Kun menee sutta pakon,) karhu tulee vastaan [km] *amikor az ember a kisebb rosszat akarja elkerülni, még nagyobb találja magát szembe*
 väkevä kuin karhu *erős, mint a bivaly, bivalyerős, nagyon erős*
 Älä herätä/ärsytä nukkuvaa karhua! *Ne játssz a tűzzel! Ne ébreszd fel az alvó oroszlánt!; Ne piszkálj kényes ügyet!*

karhunpalvelus [kifejezésekben]

tehdä jkllle karhunpalvelus *jó szándékkal rosszat/rossz szolgálatot tesz vkinek, akaratan kívül árt vkinek*

kari *zátony, szirt*

ajautua karille [átv, vö. mennä pieleen → **pieli/myttyyn**] *zátonyra fut, megfeneklik, nem sikerül*

olla karilla [átv] *zátonyra futott, megfeneklett*

karistaa *lehullat, leráz, szór*

karistaa jnk (maan) *tomut jaloista(an) → tomu*

karistaa unet *silmistä(än) → uni*

karjua *bömböl, üvölt, ordít*

karjua kuin leijona → **leijona**

karkotus *kiűzés, száműzés, deportálás*

sisäinen karkotus *az ország határain belüli száműzetés*

karku, karkuun, karussa [kifejezésekben]

lähteä/juosta jkta/jtak karkuun *elmegy/elszalad/elfut/elmenekül vki/vmi elől*

olla karussa *vmi/vki eltűnt/elveszett, vminek/vkinek nyoma veszett*

painua karkuun *elszalad, elfut, eltűnik, lelép, meglép*

täyttä karkua *teljes sebességgel, ahogy csak bír*

karsaasti *ferdén, görbén; ferde/görbe/rossz szemmel*

katsoa karsaasti jkta *rossz szemmel néz vkit, barátságtalanul viszonyul vkihez*

karttaa *kerül, elkerül*

karttaa jtak kuin ruttoa/syntiä/myrkkyä → **rutto** → **synti** → **myrkky**

karttuisa *bőkezű, bőséges, bőven termő, busásan jövedelmező, kiadós*

Karttuisa on kansan käsi *Sok kicsi sokra megy* [km]

karttua *növekszik, szaporodik, (fel)halmozódik; összegyűl(ik)*

karttuva talletustili *látra szóló takarékszám*

karva *szőr(szál), haj(szál); szörzet, szőrme; szín, forma, jelleg, lényeg*

karvan verran *egy hajszálnyira*

nahkoine(en karvoine(en *úgy, ahogy van/változtatás nélkül*

nostaa jkltä karvat pystyyn *feldühít vkit, felborzolja vkinek az idegeit*

näyttää/paljastaa oikea/todellinen karva(nsa *kimutatja a foga fehérjét, színt vall*

olla karvan varassa *egy hajszálon múlik/függ*

olla karvat pystyssä (vkinek) *égnek áll a haja/feláll a szőr a hátán (vmitől)*

karvas *keserű, fanyar; keserves, fájdalmas*

jnk karvas kalkki → **2. kalkki**

karvas pala → **pala**

kas *ni! nicsak! im! ime! lám! nézd! nesze!*

Kas/Sepä kummaa! → **kumma**

kasa *rakás, halmaz, halom, csomó*

kuivua kasaan/kokoon *nem sikerül; kútba esik*

mennä kasaan [emberről] *összemegy*

kassalinja [kifejezésekben]

olla kassalinjalla *munkanélküli segélyből él*

kastaa *nedvesít, áztat, öntöz; márt; (meg)keresztel*

kastaa jkn hartiat → **hartia(t)**

kastaa kaulaa → **kaula**

kastella *nedvesít, (be)áztat; öntöz, locsol*

kastella vuoteen(sa/vuode → **vuode**

kasvaa *nő, növekszik*

kasvaa alaspäin kuin lehmän häntä → **häntä**

kasvaa koiranputkea → **koiranputki**

kasvaa korkoa → **korko**

kasvaa lapsenkengistä(än) → **lapsenkenkä**

kasvaa silmissä → **silmä**

kasvot *tsz arc, orca, aculat, ábrázat, kép, külső*

kasvot pelkkänä aurinkona → **aurinko**

menettää kasvo(nsa *elveszíti a becsületét/jó hírét*

pelastaa/säilyttää kasvo(nsa *megörzi a becsületét/jó hírét*

pestä kasvo(nsa (jllak) *helyreállítja/helyrehozza/visszaállítja az arcukatát/a külsejét/imágóját (vmivel)*

tavata jku kasvoista kasvoihin *személyesen találkozik vkivel, szemtől szembe kerül vkivel*

valehdella jkllle vasten kasvoja *vkinek a szemébe hazudik*

kateeksi [kifejezésekben]

jkj/jkllle käy jkta kateeksi *vki irigyel vkit, irigykedik vkire*

kateus *irigység, féltékenység*

Kateus vie kalatkin vedestä [km] *az irigység nagy károkat okoz*

katkaista *tör, letör, elszakít, elvág*

katkaista hävyltä häntä → **häpy**

katkaista kärki jltak → **kärki**

katkaista maalinauha → **maalinauha**

katkera *keserű; keserves, elkeseredett; éles, kemény*

aina katkeraan loppuun asti *egészen a végéig, bármilyen nehéz is legyen az*

jnk katkera kalkki → **2. kalkki**

katkera pala jkllle (nieltäväksi) → **pala**

katketa *(el)török, (szét)szakad, elpattan; megszakad, félbeszakad*

katketa kuin kanan lento → **lento**

katko *törés, megszakítás*

olla katkolla [sp, kuparól] *(lehet, hogy) utoljára lehet elnyerni*

katoamistemppu *trükk, amiben vki eltűnik*

tehdä katoamistemppu [tréf] *eltűnik, lelép, elhúzza a csíkot, felszívódik*

katse *tekintet, pillantás, nézés, megtekintés*

mitellä/mittailla jkta katseella(an) *tekintetével/pillantásával méreget/végigmér vkit*
ytimiin asti tunkeutuva katse *veséig ható tekintet*

katsella *nézeget*

katsella jtak avoimin silmin → **silmä**

katsella jtak huuli pyöreänä/huulet pyöreinä → **huuli**

katsella maailmaa ruusunpunaisten silmälasien läpi → **silmälasit**

katsella jkta/jtak silmät pyöreinä/pyöreänä → **silmä**

katsella silmät napilla(an)/tapilla(an) → **silmä**

katsella silmät pystyssä → **pystyssä**

katsoa (*meg*)*néz, nézeget, tekint, lát, utánnéz; ügyel; szemlél*

katsoa alta kulmain/kulmien(sa alta → **kulma**

katsoa jk asiakse(en → **asia**

katsoa eteen(sä → **eteen**

katsoa jtak huuli pyöreänä/huulet pyöreinä → **huuli**

katsoa jtak hyvällä silmällä → **silmä**

katsoa itseen(sä → **itse**

katsoa karsaasti jkta → **karsaasti**

katsoa jkta keroon → **kiero**

katsoa jkta kuin halpaa makkaraa → **makkara**

katsoa kuin lehmä uutta aitaa/porttia → **lehmä**

katsoa läpi sormien/sormien läpi → **läpi**

katsoa jkta nenänvartta(an) pitkin → **nenänvarsi**

katsoa pahalla silmällä → **silmä**

katsoa jkn parasta → **paras**

katsoa peiliin → **peili**

katsoa jkn perään → **perään**

katsoa päältä jtak → **päällä**

katsoa jkta sillä silmällä → **silmä**

katsoa jkta/jtak (suoraan) silmiin → **silmä**

katsoa jtak/jkta silmä kovana → **silmä**

katsoa jtak silmästä silmään → **silmä**

katsoa jtak jkn silmälasien läpi/lävitse → **silmälasit**

katsoa jtak/jkta silmät tapilla(an → **tappi**

katsoa jtak sinivalkeisten (silmä)lasien läpi → **silmälasit**

katsoa jtak sivusta → **sivussa**

katsoa jtak suopein silmin → **silmä**

katsoa jhk/jkta syrjäsilmillä → **syrjäsilmillä**

katsoa jkta vinoon → **vinossa**

katsoa jtak värillisten silmälasien läpi → **silmälasit**

katsoa ylen → **ylen**

katsoa jkhun/jkta ylöspäin → **ylöspäin**

käytännöllisesti katsoen *gyakorlatilag, tulajdonképpen, csaknem, majdnem*

puusta katsoen *távólról nézve, közelebbről nem ismerve*

katti *macska*; [kifejezéseken]

Ja kattia kanssa! [lebecsülést, bosszankodást kifejező felkiáltásokban] *Még mit nem? Még csak az kéne!*

Katin kontit! ↑

kattila *lában, üst, katlan, kazán*

noitua jku alimpaan kattilaan *a pokol fenekére kíván vkit*

Pata kattilaa soimaa, musta kylki kummallakin [km] *Bagoly mondja verébnek (, hogy nagyfejű) [szól] [vö. még Egyik tizenkilenc, a másik egy híján hús [szól], Egyik kutya, másik eb [szól]]*

katto (*ház*)*tető, tetőzet, fedél; mennyezet, födém, plafon*

asua saman katon alla *egy fedél alatt él vkivel, együtt él vkivel, házasságban él vkivel*

päästä oman katon alle *saját lakásba költözik*

saada katto pään(sä) päälle *lakást kap, lakáshoz jut*

tulee katto vastaan *vmi megáll, nem fejlődik/emelkedik tovább*

tunnelma nousee kattoon *a hangulat a tetőpontjára hág*

katu *utca*

joutua kadulle *utcára kerül, hajléktalanná válik; prostituálttá válik*

kadun mies → **mies**

mittailla/mitellä katuja (*céltalanul*) *rója/járja az utcákat, mászkál/kóborol/bolyong az utcákon*

katua (*meg*)*bán, bánkódik, megbűnhődik, megkeserül*

katua kauppaa(NSA/kauppoja(an → **kauppa**

kauhistus *borzadály, iszony(at), irtózat, döbbenet*

hävityksen kauhistus *káosz, felfordulás, zűrzavar*

Kauhistuksen kauhistus! [felkiáltás szörnyülködés kifejezésére] *Rettenetes!*

Borzasztó! Rémes!

Kauhistuksen kanahäkki! [tréf felkiáltás]

Voi kauhistus! ↑ ↑

kauhu *borzadály, borzalom, iszony(at), rémület, ijedelem*

joutua kauhun valtaan *jstak vkit elfog az iszonyat vmitől, vkin az iszonyat/rémület lesz úrrá*

kauhun tasapaino → **tasapaino**

olla kauhuissa(an *meg van rémülve, halálosan meg van ijedve, el van borzadva, vkit borzadály/rémület/iszonyat fog el*

kaukaa *messziről, távolról*

kaukaa haettu *mesterkél, kimódolt*

kaukaa viisas *előrelátó, körültekintő, elővigyázatos; óvatos, ügyes, találékony, diplomatikus*

kaula *nyak*

juosta kaula kiinni/umpeen [sp] (*futásban*) *behozza a lemaradást*

kastaa kaulaa *iszik/bedob vmit (alkoholt)*

kovat kaulassa *öltönyben, keménynyakú ingben és nyakkendővel*

lentää jkn kaulaan *vkinek a nyakába ugrik*

olla kaulaan(sa myöten jssak *torkig van vmivel; nyakig van/ül vmiben*

roikkua jkn kaulassa [kapcsolatban] *a másikba csimpaszkodik/kapaszkodik, vkinek (a másiknak) a nyakán lóg*

tehdä kaulaa jkhun [sp, egymás után futó/levő sportolókról] *előnyt szerez vkihez képest, megelőz/lehagy/leköröz vkit*

kauna *harag, neheztelés, gyűlölet*

kantaa kaunaa jkllle/jkta kohtaan *vkinek a begyében van vki, vki neheztel vkire, vki haragban van vkivel, gyűlöl vkit, irigykedik vkire*

kaunis *szép*

eräänä kauniina päivänä *egy szép napon, egyszer (régen)*

jonakin kauniina päivänä *egy szép napon, majd egyszer, majd valamikor*

kauniimpi sukupuoli → **sukupuoli**

kaunis kuin enkeli → **enkeli**

kaunis kuin synti → **synti**

kaunotar *szépség, szép nő*

merten kaunottaret *szép (tengerjáró) hajók*

kaupallinen *üzleti*

kaupallinen viihde → **viihde**

kaupita *kínál, árul, elad*

Kyllä aika tavaran kaupitsee [km] *idővel minden áru elkel*

kauppa *kereskedelem, üzlet, vásár*

avoin kauppa [ker] *olyan üzlet(kötés), amely egy bizonyos határidőn belül minden indoklás nélkül felbontható*

henken(sä kaupalla *az életét kockáztatva, az élete árán/kockáztatásával*

hieroa kauppaa/kauppoja *alkudozik, üzletet akar kötni*

(kuin) ihmeen kaupalla *a csodával határos módon, vmilyen csoda folytán*

Kahden kauppa, kolmannen korvapuusti [km] → **kaksi**

katua kauppaa(nsa/kauppoja(an *megbánja a választását/döntését*

kaupan päälle *ráadásul, vmin felül*

kauppa käy kuin siimaa → **siima**

kiireen/kiireimmän kaupalla (*nagy*)*sietve, gyorsan, nagy sebességgel, lóhalálában, a legsürgősebben, olyan gyorsan, ahogy csak lehet*
 käydä kauppaa jstak *áru*l vmit, *üzletel* vmivel, *áruba* bocsát vmit; [átv]
egyezkedik/alkudozik (viszontszolgáltatások felajánlásával)
 käydä/mennä kaupaksi *fogy, keresett/eladható (árucikk)*
 käydä/olla jtak/jnk kaupalla vmit *árusít/áru*l, vmivel *üzletel*
 olla/pitää kaupan *eladó, megvétel tárgyat képezi*
 onnen kaupalla *a szerencsében bízva, nagy szerencsével*
 saada jtak tuttaván kauppaa vmit *olcsón, ismerős segítségével kap*
 sattuman kauppaa *véletlen, a véletlen műve*
 tehdä kauppansa *fogy, keresett (árucikk)*

kaupunki város

pyhä kaupunki *a szent város, Jeruzsálem*
 seitsemän kukkulan kaupunki/ikuinen kaupunki *az örök város, Róma*

kautta nu gen *át, keresztül, révén, útján, folyamán* ej gen *át, által, keresztül, szerte* hsz
át, által, keresztül

(kuin) ihmeen kautta *csodával határos módon, vmilyen csoda folytán*
 kautta linjan *az egész vonalon, minden szempontból, teljes egészében, az elejétől a végéig, tökéletesen, kivétel nélkül, egészen, teljesen*
 kautta rantain *közvetve, körüljárva vmit, kerülő úton, kerülgetve vmit, utalgatásokkal, utalgatva vmire, nem egyenesen*
 kunnian ja omantunnon kautta *büntetőjogi felelőssége tudatában*
 luvata ja vannoa kautta kiven ja kannon [gyerm] *biztosan megígér vmit*
 vannoa jnk kautta *esküszik vmire*

kavala *ravasz, alattomos, álnok*

kavala kuin käärme → **käärme**

kavennus *szűkítés, szűkület*

tehdä kavennus [sp] *gólt rúg* (, *amellyel a gólkülönbséget csökkenti*)

kehitys *fejlődés, kialakulás, haladás*

kestävä kehitys *a gazdaság egyenletes fejlődése, amely a környezeti tényezőket is figyelembe veszi*

kehno *gyenge, hitvány, silány, gyatra, rossz; aljas, gyalázatos, sehonnai*

vanha kehno *ördög*

Voi kehno! [káromkodás]

kehto *bölcső*

kehdesta hautaan → **hauta**

kehua *dicser, magasztal; dicsekszik, kérkedik*

kehua jtak/jkta/jku maasta taivaaseen → **taivas**

kehä *kör, kerület, gyűrű; gombolyag; keret, ráma, foglalat; [sp] szorító, ring*
 ajatukset kiertävät kehässä/(samaa) kehää *vkinek egy dolog körül forognak a gondolatai, vkinek egy dolog motoszkál a fejében, vki töpreng vmin*
 astua/nousta kehiin *vki elkezd vmit, vki belekezd valamibe, beszáll vmibe, vki ringbe száll; vmi/vki előáll/megjelenik/jelentkezik/feltűnik*

keikahtaa *esik, omlik, zuhan; billen, hintázik; szökik, pattan; perdüil*

keikahtaa nurin → **nurin**

keikuttaa *ringat, hintáztat; ráz, riszál, csóvál*

keikuttaa venettä → **vene**

keino *eszköz, mód, szer; rendszabály; eljárás*

ei keinoja kaihda *nem válogat az eszközökben, nem riad vissza semmilyen eszköztől*

Hätä keinson keksii [km] *szükség esetén mindig van valami megoldás, a nehéz helyzet/baj/szükség az embert találékonyra teszi [vö. A szükség törvényt bont [átv]]*

keinoja kavahtamatta/kaihtamatta *nem riadva vissza semmilyen eszköztől, nem válogatva az eszközökben*

tarkoitus pyhittää keinoita *a cél szentesíti az eszközt*

keinotella *(meg)szerez; mesterkedik, üzérkedik, szélhámoskodik*

keinotella itse(nsä) kuiville → **kuiva**

keinuttaa *hintáztat, ringat*

keinuttaa venettä → **vene**

keisari *császár*

keisarin uudet vaatteet → **vaate**

keittiö *konyha*

keittiön kautta *a hivatalos út megkerülésével, kapcsolatok segítségével, sundám-bundám*

keittää *főz, forral; kifőz, kiagyal*

jklla alkaa keittää *vkinek kezd elege lenni vmiből, vki dühös/mérges lesz*

keittää (aika/aikamoinen) soppa → **soppa**

keittää kokoon *elfőzi vminek a levét; [átv] kifőz/kitalál/kohol vmit*

kovaksi keitetty *konok, makacs*

monessa liemessä keitetty *dörzsölt*

vesi on kuin keitettyä [tenger/tó vizéről] *nagyon meleg a víz*

keksi *keksz*

nauraa kuin Hangon keksi *nagyon/önfeledten nevet*

keksiä *kitalál, kieszel, kigondol, kifundál, költ; feltalál*

keksiä jtk omasta päästä(än) → **pää**

kelkka *szán, szánkó*

kääntää kelkka(nsa [vö. kääntää **purjeensa/takkia/takkinsa**] *megváltoztatja a véleményét, köpönyegforgató módjára viselkedik, kétszínűen viselkedik, kétkulacsos politikát folytat*

lähteä jkn kelkkaan *elmegy vkivel, haverkodik vkivel, csapódik vkihez*

tipahtaa/jäädä/pudota kelkasta [vö. pudota kärryiltä → **kärryt**] *lemarad vmiről/vmiben, elveszíti a fonalat*

kello *óra; harang; csengő; kolomp*

Ei vahinko tule kello kaulassa [km] *a baj mindig váratlanul jön*

Hyvä kello kauas kuuluu, paha paljon edemmäs/kauemmas [km] *vkinek a rossz híre gyorsabban elterjed, mint a jó*

kellon ympäri *tizenkét órát/óraig*

kellot soivat jklle *vkinek beharangoznak, vki halálán van, haldoklik; vki az anyagi csőd szélén áll*

kellua *lebeg*

päästää valuutta kellumaan *lebegteti a valutát*

kelpo *derék, jóraivaló, becsületes; jókora, alapos*

kelpo lailla *alaposan, derekasan, nagyon, elég jól*

keltainen *sárga*

keltainen rotu *a mongolid faj*

keltainen lehdistö *bulvársajtó, bulvár lapok*

keltainen trikoo [sp, főleg kerékpározás] *a versenyben élenjáró (sportoló/kerékpáros) sárga inge*

keltainen vaara *sárga veszély, a főleg Japán és Kína felől várt veszély*

keltaiset sivut *arany oldalak, a telefonkönyvnek a szolgáltatók nevét és telefonszámait tartalmazó kötete*

kelvata *megfelel, megfelelő, alkalmas, használható; érvényes; érdemes, helyénvaló, megéri*

jkllle kelpaa maa → **maa**

kenen → **kuka**

kengänpohja *cipőtalp*

kuluttaa kengänpohjia(an jssak [átv] *koptatja a cipőtalpát vhol, jár/kóborol vhol, tartózkodik vhol*

kenkä *cipő, lábbeli; patkó*

antaa kenkää [vö. antaa **potkut**] *kirúg/elbocsát vkit*

kenkä irvistää *a cipő orra ki van lyukadva, a cipő talpa le van válva*

kenkä puristaa jstak [átv] *vhol szorít a cipő, vmi nincs rendben/baj van vhol/vmivel*

olla jkn kengissä *egy cipőben jár vkivel*

panna hevonen kenkään *megpatkolja a lovat*

saada kenkää [vö. saada **potkut**] *vki megkapja a felmondást/a felmondó levelet, vki ki van rúgva*

keppi *bot, pálca*

käyttää keppiä ja porkkanaa [vö. tarjota **porkkanaa**] *fenyeket(ést) és ígér(etet) (használ) egyszerre*

tarttua keppiin [rég] *koldusbotra jut*

kepponen *csíny, csínytevés, tréfa*

tehdä (jllek/jklle) kepposet [vö. tehdä **tepponen/tepposet**] *csínyt követ el, rossz fát tesz a tűzre, megtréfál vkit, tréfát űz vkivel/vkiből, borsot tör vkinek az orra alá, rosszat tesz vminek*

kerjätä *koldul, kéreget; könyörög, sír, esedezik*

kerjätä kuoonon(sa → **kuono**)

kerma *tejszín*

kuoria jstak kerma päältä *lefölöz vmit, elveszi vminek a legjavát*

kerrallaan *egyszerre, egy alkalommal, egyidejűleg*

vähän kerrallaan *kicsinyesként, apránként*

yksi kerrallaan *egyszerre, ripsz-ropsz*

kerran *egy alkalommal; egyszer, valamikor, hajdan; egyszer majd*

kerran jos toisenkin *időről időre, idönként*

kerran maailmassa → **maailma**

Olipa kerran ... [mesekezdés] *Egyszer volt, hol nem volt ...*

pahan/pahemman kerran *nagyon, meglehetősen, súlyosan*

Voi yhden kerran! [csodálkozás kifejezésére] *Te jó ég!*

kerta *alkalom, eset, íz, -szor/-szer/-ször*

kerta kaikkiaan → **kaikkiaan**

kerta kerralta *minden alkalommal*

kerta se on ensimmäinenkin *az első cselekedet is fontos lehet*

kerta toisensa jälkeen/kerta kerran jälkeen → **jäljessä**

olla kerrasta poikki *az utolsó alkalom/ eset, nem lesz több lehetőség*
 tehdä jtk kertaheitolla/kertalaakista/kertarysäyksellä *egyszerre, gyorsan*
 (megcsinál/elintéz/letud vmit)

kertaus *isméltés*

Kertaus on opintojen äiti [km] *Isméltés a tudás anyja* [km]

kerätä *(össze)gyűjt, (össze)szed*

kerätä irtopisteitä/irtopinnoja → **irtopiste**

kerätä itse(nsä → **itse**

kerätä luu/luu(nsa jstak → **luu**

kerätä pinnoja/pisteitä → **pinna** → **piste**

kerätä tulisii hiiliä jkn pään päälle → **hiili**

keskellä *hsz közepén, középütt nu gen, ej part közt, között, közepett, idején, folyamán*
 keskellä kirkasta päivää *fényes nappal, dologidőben*

kesken *hsz félbe(n) ej gen közt, között, körében ej gen/part közben, közepén, idejében,*
folyamán

kahden kesken *négyszemközt, kettesben*

kesken kaiken *váratlanul, egyszer csak, hirtelen; egyébként, mellesleg szólva,*
apropó

kesken kiireen/kiireiden *sürgős tennivalók/munkák közepette*

miesten kesken *mint férfi a férfival*

keskustelu *beszélgetés*

keskustelu liikkuu navan alapuoella → **napa**

keskuudessa *nu gen vkik között, körében, keskuudesta közül, köréből, keskuuteen*
közé, körébe

Kuoleman kautta on keskuudestamme poistunut [vál, vki halálának a
 bejelentésekor] *Eltávozott közülünk*

kestävä *tartós*

kestävä kehitys → **kehitys**

kestää *(el)bír, megbír, kibír, győz, kiáll, elvisel; kitart; érdemel; (el)tart*

Ei(pä) kestä (kiittää)! [köszönetre válaszul] *Nincs mit! Szóra sem érdemes!*

kestää (hyvin) vertailu jhk → **vertailu**

kesä *nyár*

ei tee kesää eikä talvea *nem jelent/tesz semmit (sem), nem változtat a lényegen/a*
dolgokon, nem nyom a latban

ei tule kesää *nem lesz semmi (sem)*

kesät talvet *mindig, folyton, egész évben*

kesälaidun *nyári legelő*

olla kesälaitumella/kesälaitumilla [tréf] *nyaral*

kesäterä → **terä**

ketara *szánborda, dúc, támasz; láb, csülök*

viellä jklta ketarat alta *lehetetlenné tesz vkit, kihúzza vki alól a szőnyeget*

keto *mező, rét, ugar*

iskeä jku ketoon *leüt/leterít/földre terít vkit*

kettu *róka*

vanha kettu [átv] *vén/öreg róka*

ketunhätä *rókafarok*

(jklta on) ketunhätä *kainalossa ravaszkodva, hamisan, ármánykodva, áskálódva, fondorlatosan (ravaszkodik, hamiskodik, ármánykodik, áskálódik)*

keuhko(t) *tüdő*

huuttaa täysin keuhkoin *teli tüdőből kiabál/ordít*

keventää *(meg)könnyít, (meg)könnyebbít, enyhít*

keventää mieltä(än) → **mieli**

keventää sydäntä(än) jklle → **sydän**

kevyt *könnyű, könnyed*

kevyt kuin höyhen → **höyhen**

kevät *tavas*

elää uutta kevättä *alkotó korszakát éli*

kevään korvissa/korvilla/korvalla → **korva**

Voi elämän kevät! [felkiáltás]

Voi vittujen kevät! [durva felkiáltás] kb. [vulg] *A kurva élet(be)! Bassza meg!*

kiehua *forr, fő; forrong; kavarog; nyüzsög*

kiehua omassa liemessä(än) → **liemi**

kiekko *korong*

pitkä kiekko [sp] *a saját térfélről az ellenfél gólvonalán túlra lött (jég)korong*

kielenkanta *nyelvgyökér*

irrottaa/hellittää kielenkanta/kielenkannat *vmi megoldja vkinek a nyelvét*

kielenkannat/kielenkantimet *laukeavat vkinek megoldódik a nyelve*

kielenkantimet tsz [átv] *nyelv* → **kielenkanta**

kieli *nyelv*

juosta kieli vyön alla *nagyon gyorsan fut/szalad nagy sebbel-lobbal fut/szalad*

kadottaa kiele(nsä) *elveszíti a beszélőképességét*

kielen kostuke → **kostuke**

kieli käy/laulaa *vkinek jár a szája/be nem áll a szája; vki pletykál*
 kieli menee solmuun *vkinek beletörök a nyelve vmibe*
 kieli on jäänyt jalan alle [kisgyerekről] *előbb tanul meg jární, mint beszélni*
 lipoa kieltä(än) *megnyalja a szája szélét (vmi finomság/kellemes dolog reményében)*
 niin hyvää/herkullista että vie kielen mukanaan/sulaa kielelle *nagyon jó/finom, Olyan jó/finom, hogy vki mind a tíz ujját megnyalja utána, elolvad az ember szájában*
 olla/odottaa kieli pitkänä/pitkällä *vkinek csorog a nyála (vmiért), vki vágyakozik (vmire), sóvárog (vmi után)*
 olla/pyöriä (aivan) kielellä/kielen kärjellä/kielen päällä [átv] *vkinek (már) a nyelvén van vmi (, de még nem tudja kimondani)*
 olla mielin kielin jklle *a kedvébe jár/hízeleg vkinek, csúszik-mászik vki előtt*
 olla vaa'an kielenä *vki döntési hatalommal bír, vkinek döntési hatalma van*
 jklla on kerkeä/liukas kieli *vkinek lepcsés a szája, vki lepcsés szájú/fecsegő*
 pahat kielet *a rossz nyelvek, rosszakarók*
 piestä kieltä(än) *jártatja a száját, nyelvel, lefetyel, dumál*
 pitää kieli keskellä suuta *nagyon óvatosan/diplomatikusan beszél, vigyáz a nyelvére; nagyon óvatos/vigyáz, nagyon diplomatikus*
 pitää kiele(nsä kurissa *féken tartja a nyelvét, vigyáz a nyelvére, megválogatja a szavait*
 puhua (aivan) eri kieltä *vki nem egy nyelven beszél vkivel, vkik két/nem egy malomban örölnék*
 puhua omaa kieltä(än) *elmond vmit, rámutat vmire*
 puhua selvää kieltä(än) *jstak vki/vmi világosan megmond/megmutat vmit*
 purra kieleen(sä) *beleharap a nyelvébe; vigyáz a nyelvére/(arra), hogy el ne szólja magát*
 purra kieltä(än) *megharapja a nyelvét; (legszívesebben) leharapná a nyelvét*
 jklla puuttuu yhteinen kieli *hiányzik a megértés vkik között, nincs közös nevezője vkinek vkivel/nincs közös nevezőjük vkiknek*
 sulaa kielelle (majd) *elolvad az ember szájában, nagyon finom*
 terävä kuin käärmeen kieli *nagyon éles/csipős/maró*
 Veikö kissa kielen? [tréf, a hallgatás okát tudakolva] *Leharaptad a nyelved?*
 vesi tulee/herahtaa/kihahtaa kielelle *vkinek összefut a nyál a szájában (vmitől)*
 vesi kielellä *csorgó nyállal, vágyakozva, sóvárogva*
 viedä kieli (mukanaan) *vmi nagyon ízlik vkinek*

kieltäytyä *vonakodik, tiltakozik, ellenáll, megtagad; elutasít; lemond*

kieltäytyä kunniasta → **kunnia**

kieltää (meg)tilt, eltilt, betilt; megtagad, megvon; tagad, letagad, kétségbe von, elvitat
ei káske/myönnä eikä kiellä *nem mond sem pro, sem kontra semmit, nem foglal
állást vmiben/vmivel kapcsolatban*

kieltää itse(nsä) → **itse**

kierittää gurít, gördít

kierittää tervassa ja höyhenissä → **terva**

kiero görbe, hajlott, ferde; kancsal; (átv) ferde, fonák, visszás, téves, hamis; ravasz,
allattomos, álnok, csalárd

katsoa jkta keroon *ferde szemmel/sandán néz vkire, ridegen/mogorván/
gyanakvással viszonyul vkihez*

keroon kasvanut *nem normális, bolond, ferdehajlamú*

kierre fordulat, kanyarulat; csavarmenet; magától folytatódó és nehezedő
helyzet/állapot

joutua kierteeseen *vminek az áldozatává/rabjává válik*

olla kierteessä [kábitószer/ital, stb. által okozott] *egyre súlyosbodó állapotban van,
a kábitószer/az alkohol rabja; részeg*

kierros forduló, fordulat, kanyar, körforgás; kör, gyűrű; körút; kerülő

jklla on jku kierroksessa *vki új barátnőt/nőt/csajt//új barátot/hapsit/pasit/pasast
próbál felszedni; vkinek új barátnője/nője/csaja//barátja/hapsija/pasasa van, vki
új nővel/lánnyal/csajjal//pasassal/hapsival/fiúval fut*

käydä kierroksilla *vki felidegesíti/felspannolja magát*

täysillä kierroksilla *teljes gőzzel, teljes erőbedobással*

tarjota kierros *jklla fizet egy kört/rundot vkinek*

kiertely kerülgetés; kertelés

jssak ei auta kiertely eikä kaartelu *nem segít a mellébeszélés*

kiertää csavar, teker, sodor; megkerül, körüljár; kikerül, kerülget; kering, forog, körbe
jár; csavarog, kóborol, járkál

kiertäen ja kaartaen *hímelve hámolva, mellébeszélve*

kiertää kuin kissa kuumaa puuroa → **kissa**

kiertää lakia → **laki**

kiertää jku pikkusormen(sa) ympärille → **pikkusormi**

mieltä kiertävä *utálatos, undorító*

kietoa (be)csavar, (be)teker, (be)fon, láncol; behálóz, befon, belekever; belebonyolódik

kietoa pauloihin(sa)/lemmen pauloihin → **paula**

kihahtaa cseppen, csordul, szökken, szökik

kihautaa jkn/jkille päähän/tukkaan → **pää** → **tukka**

kihara fn *göndör hajfür*, (*haj*)*hullám*, *fodor mn göndör*, *hullámos*

kihara juttu → **juttu**

nimismiehen kihara(t) [tréf] *kavicsos út hullámzó egyenetlenségei*

kihlat tsz *a jegygyűrűk és a jegyajándék; az eljegyzési gyűrűk*

kruunun kihlat [tréf] *kézi bilincs, lánc, béklyó*

kiikari *távcső, (színházi) látcső, messzelátó, gukker*

jklla on jk kiikarissa *vki számára vmi van a láthatáron, vki vmire számíthat, vki vmi elé néz, vki vminek elébe néz, vkinek vmi kinéz*

saada jtak/jku kiikariin(sa) *vmit célba vesz, vmit távlati céljai közé sorol, vmit el akar érni; vmi/vki iránt érdeklődni kezd*

kiikissä, kiikkiin, kiikistä [kifejezésekben]

jäädä/joutua kiikkiin [vö. joutua/jäädä **kiipeliin**] *pácba/kutyaszoritóba/csávába/nehéz helyzetbe kerül, fennakad a horgon*

olla kiikissä [vö. olla **kiipelissä**] *pácban/kutyaszoritóban/nehéz helyzetben van, benne van a csávában*

kiikun kaakun *éppenhogy csak, borotvaélen (táncolva)*

kiillottaa (*ki*)*fényesít, (ki)tisztít, (ki)pucol; fényez, csiszol, politúroz*

kiillottaa kilpeä(än → **kilpi**

kiinalainen *kínai*

kiinalainen juttu → **juttu**

kiinni *csukva, zárva, össze-, be-*

hirttää kiinni [vö. leikata **kiinni**] [motor] *leáll, bedöglik, elromlik*

joutua/jäädä kiinni jstak *vki lebukik vmi miatt, horogra kerül/akad*

joutua/jäädä suusta(an kiinni jkn kanssa (*hosszan*) *beszélget vkivel, nem tudja abbagyni a beszélgetést vkivel*

Kiinni veti! → **vetää**

käydä kiinni jkhun *megtámad vkit, nekimegy vkinek*

leikata kiinni [vö. hirttää/palaa **kiinni**] [motor] *elromlik, bedöglik; eldurran; felmondja a szolgálatot; vki felidegesíti magát; vkinek felforr az agyvize [szl]*

olla kiinni jssak *el van foglalva vmivel, le van kötve*

olla voitossa kiinni [vö. olla mitalin **syryjässä** kiinni] *közel áll a győzelemhez, egy karnyújtásnyira van a győzelemtől, éremre esélyes*

ottaa kiinni jku *elkap/megfog/elcsíp vmit/vkit; utolér vkit; jku jstak rajtakap/rajtacsíp vkit vmin; jk jhk vmi leragad; hozzáér vmihez, súrol vmit*

ottaa kiinni mistä saa *ahol kapja, marja*

palaa kiinni [vö. hirttää/leikata **kiinni**] [motor] *elromlik, bedöglik; eldurran; felmondja a szolgálatot; vki felidegesíti magát; vkinek felforr az agyvize [szl]*
 pitää kiinni jstak *ragaszkodik vmihez, nem enged vmiből*
 pitää pää kiinni [vö. pitää suu/turpa **kiinni**] *hallgat (vmiről), nem beszél (vmiről), befogja/tartja a száját, csendben van*
 pitää suu(nsa) kiinni (jstak) ↑
 pitää turpa kiinni ↑ ↑
 päästä kiinni jhk *bejut vhova; belejön/belerázódik vmibe, elkezd vmit igazából/ tényleg csinálni*
 saada juonesta kiinni *megragadja vminek a lényegét, vmit gördülékenyen/tervszerűen kezd csinálni, belezökken/belerázódik vmibe*
 saada jk/jku kiinni *vki elér/elfog/elkap/elcsíp vmit/vkit, vki nyakon csíp vkit; jku jstak vki rajtakap/rajtacsíp vkit vmin, lefülel vkit*
 saada langan päästä kiinni *vki kezd megérteni/felfogni/kapiskálni vmit; kezd kibogozni vmit; beindul, belezökken/belerázódik vmibe*
 Suu kiinni! *Hallgass (el)! Fogd be a szád! Csönd (legyen)!*
 Turpa kiinni! [vö. Iho **umpeen!**] *Pofa be! Kuss! Ne dumálj!*

kiinnittää *odaerősít, rögzít, köt; függeszt, irányoz, vet*

kiinnittää huomiota jhk → **huomio**

kiinteä *rögzített, mozdulatlan, állandó; szilárd; erős, szoros, feszes, állandó, folyamatos, intenzív*

kiinteä omaisuus → **omaisuus**

kiinteät juhlapäivät → **juhlapäivä**

kiinteät kustannukset → **kustannus**

kiipeli *szorultság, baj*

joutua/jäädä kiipeliin [vö. joutua/jäädä kiikkiin → **kiikissä**/pinteeseen → **pinteessä**] *bajba/pácba/kutyaszorítóba/csávába kerül*

olla kiipelissä [vö. olla **kiikissä**/**pinteessä**] *bajban/pácban/kutyaszorítóban/nehéz helyzetben van, benne van a csávában*

1. kiire *sietség, (nagy) sebesség, sürgős dolog*

Hitaita (ovat) herrojen/herrain kiireet [km] *isten malmai lassan örölnék kesken kiireen/kiireiden* → **kesken**

kiireen/kiireimmän kaupalla → **kauppa**

kiireen vilkkaa → **vilkkaa**

niin kiire, ettei lähtemään kerkiä [tréf] *nagyon siet (szsz: úgy siet, hogy elindulni sincs ideje)*

olla kiireissä(än *vki siet, vkinek sietős dolga van, nincs ráérő ideje*
 pistää kiireeksi *vmi sürget vkit, vmi sürgetővé/sürgőssé válik*
 pitää kiirettä *siet, igyekszik*

2. kiire [rég, ma már csak kifejezésekben] *fejtető*

kiireestä kantapähän → **kantapää**

kiisseli *gyümölcskocsonya*

olla kiisselinä [vö. olla **vellinä**] *vki/vmi erőtlen, gyenge*

kiiski *vágó durbincs (hal)*

vastarannan kiiski *nyakas, állandóan ellenkező ember*

kiitos *köszönet, hála; dicséret*

Kiitos, sitä samaa! → **sama**

Kiitos viimeisestä! → **viimeinen**

kiittää *száguld, rohan, vágat, nyargal, repül, száll*

kiittää kuin raketti → **raketti**

kiivetä *(fel)mászik, (fel)kúszik, felhág*

kiivetä seinille → **seinä**

kili *kecskegida, gödölye*

jkllle tulee kilin ajatukset *vkinek inába száll a bátorsága, vki félni kezd, betojik, berezel*

kilistellä *gyakran/sokszor csenget, csörget; koccintgat*

kilistellä laseja → **lasi**

kilistää *csenget, csörget; koccint*

kilistää (lasia) jkn kanssa → **lasi**

killinki *régi svéd-finn pénzegység; garas, krajcár, fillér; fitying, fabatka, lyukas garas, picula*

ei killinginkään arvoinen *egy fabatkát/fityinget/lyukas garast sem ér*

jklla ei ole (kiesuksen) killinkiä(kään) *vkinek nincs egy huncut vasa sem, vkinek nincs egy árva fillérje sem*

kilometritehdas [tréf, kifejezésekben]

joutua kilometritehtaalle *munkanélkülivé válik, utcára kerül; csavargó lesz*

kilpi *pajzs; címer(pajzs); páncél; cégér, (cég)tábla, névtábla*

kiillottaa kilpeä(än *javít az imágóján/a hírnevén*

pitää kilpe(nsä kirkkaana/puhtaana *tisztán/folt nélkül megőrzi a becsületét/ hírnevét/jó hírét, nem ejt foltot a becsületén*

tahrata kilpe(nsä *foltot ejt a becsületén*

toimia jnk kilven alla *vminek a nevébe/vminek az örve alatt cselekszik/tesz vmit*

kilu [kifejezésekben]

kilut ja kalut → **kalu**

kimppa *társaság, csoport, csapat; banda*

olla kimpassa jkn kanssa *együtt van vkivel, együtt csinál vmit vkivel, együtt jár vkivel*

tulla kimppaan *csatlakozik a vállalkozáshoz*

käydä kimppaan jkn kanssa *csatlakozik vkihez, társul vkivel*

kimpussa nu gen *-n, nyakán, mellett, elfoglalva vmivel*, **kimppuun** nu gen *-ra/-re, -nak/-nek*

karata jkn kimppuun *nekiesik vkinek, megtámad vkit*

käydä jkn kimppuun *megtámad vkit*

olla jkn kimpussa *verekszik vkivel*; [lelkileg] *gyötör/kínoz vkit*

roikkua jkn kimpussa [vö. roikkua jkn **kaulassa**] *rá van akaszkodva vkire, vkinek a nyakán lóg*

kinnas *egyujjas kesztyű*

lyödä kintaat pöytään/tiskiinn/naulaan [ált hirtelen haragjában] *abbahagyja a munkát; (megeléelve vmit) lemond vmilyen vállalkozásról*

viitata kintaalla jllek [vö. antaa **palttua/piutpaut** jllek] *nem törődik vmivel, fityül vmire, fittyet hány vmire*

kintaanpeukalo *az egyujjas kesztyű uja*

jklla on sydän kintaanpeukalossa/jkn sydän on kintaanpeukalossa *vkinek inába szállt a bátorsága, vkinek a torkában dobog a szíve, vki meg van ijedve/be van rezelve*

kintereillä, kintereiltä, kintereille *vkinek/vminek a nyomában, a sarkában*

olla jkn kintereillä *vkinek a sarkában van, vkinek a nyomában van*

kinttu *láb, csánk, csülök*

Liikettä kinttuihin! *Tűnés! Lelépni! Mozgás! Kopj(atok) le!*

panna vipinää kinttuihin [vö. panna kiirettä kalosseihin → **kalossi**] *vki siet, szedi a lábát*

kipeä *fájó, fájós, fájdalmas, érzékeny, beteg, beteges; kínzó, sürgető*

En ole köyhä enkä kipeä [minden személyben ragozható] *jól vagyok, jobban vagyok, mint azt mások feltételezik*

kipeä tyyppi → **tyyppi**

maksaa itse(nsä kipeäksi jstak *nagyon sokat fizet vmiért*

tehdä kipeää *fáj, fájdalmat okoz*

kipin kapin *hipp-hopp, gyorsan*

kipinä *szikra; szikrányi, morzsa*

Kipinästä tuli syttyy [km] *Szikrából lesz a tűz [km], nagy dolognak is lehet jelentéktelen kezdete*

olla kipinämikkona *vki felügyel (tűzre), vki őrködik (táborban)*

saada kipinä *jhk kedvet kap vmihez, fellelkesül vmin, lelkesedni kezd vmiért*

vaikuttaa kuin kipinä *ruutitynnryiin villámgyorsan hat vmire/elindít vmit*

kippurassa, kippuraan *csavarodva, tekeredve, gombolyodva, göngyölödve, kunkorodva*

olla nenä/nokka *kippurassa dühös, meg van sértődve; fintorog, húzogatja az orrát, finnyás, válogatós*

kipsi *gipsz*

mennä kipsiin [átv] *leblokkol, leáll, merevvé válik, lemerevedik*

olla kipsissä [átv] *le van állva, le van lassulva*

kireä *szoros, feszes, feszült*

olla kireällä *vmi feszült, meg van feszítve; [vö. olla kiven takana → kivi]*

vmi nehezen elérhető/megszerezhető; vki szorongatott helyzetben van

panna *jku kireälle jstak [átv] megszorogat/kérdőre von vkit vmiért*

kiristellä *csikorgat, [vö. kiristää]*

kiristellä *hampaita(an jklle → hammas*

kiristää *feszít, (meg)szorít, meghúz, gyötör; fokoz, növel, kiélez; kicsikar, (meg)zsarol*

kiristää *nälkävyötä → nälkävyő*

kiristää *otetta(an → ote*

kirja *könyv; anyakönyv; okirat, irat, bizonyítvány; hímezés, kivarrás*

jtak ei ole kirjoissa eikä kansissa vmi sehol sincs leírva, nincs bejegyezve/beírva sehoval, nem szerepel sehol, vminek nincs írásos nyoma

Jo nyt on maailman kirjat sekaisin! Micsoda világ!

lukea *jka kuin avointa kirjaa vki nyitott könyv vkinek/vki számára, vki könnyen kiismer vkit*

lukea *luonnon (suurta) kirjaa a természetet kutatja, a természetben búvárokodik*

neljän kuninkaan kirja [tréf] kártyacsomag

olla (hyvin) kirja *(nsa lukenut tanult (ember)); érti a dolgát*

olla kirjoilla *jssak vki(/vkinek a neve és lakcíme) be van jelentve vhol,*

nyilvántartásba van véve vhol; vki be van írva/vezetve az anyakönyvbe

olla/kulkea *jonkinlaisissa/jkn kirjoissa nyilvántartásba van véve; el van könyvelve*

vminek/vmilyennek, vkinek vmilyen híre járja, vki vminek számít; vki vmilyen

helyzetben van

pitää kirjaa jstak *(el)könyvel vmit, számon tart vmit, feljegyez vmit, regisztrál vmit*
 poistua elävien kirjoista *eltávozik az élők sorából, meghal*
 punainen kirja *a veszélyeztetett dolgokat (pl. állatokat) felsoroló könyv*
 viedä/merkitä kirjaan/kirjoihin *bejegyez, feljegyez; elér vmit/elkönyvel vmit*

kirjain *betű*

kuollut kirjain *puszta formaság, aminek nincs gyakorlati jelentősége*
 lain kirjain *a törvény betűje [és nem a szelleme]*
 viimeistä kirjainta myöten *az utolsó betűig, teljes egészében, teljesen*

kirjallinen *írott, írásos, írásbeli*

kirjallinen menettely [jog] *olyan jogi eljárás, amelyben a felek csak írásban adják elő ügyüket*

kirjata *beír, bevezet beír, bekönyvel; ajánlva küld; kicifráz, kivarr*

kirjata ennätys → **ennätys**

kirjata jtk jkn tilille → **tili**

kirjava *tarka, tarkabarka, cifra, sokszinű, változatos*

kirjava kuin pakanamaan kartta → **pakanamaa**

kirje *levél; okirat, okmány, dokumentum*

avoin kirje *nyílt levél [általában napilapban közölt, egy bizonyos személyhez vagy hivatalhoz intézett, illetve a nagyközönségnek szóló írás]; kinevezés egyes állami hivatalok betöltéséhez*

kirjekuori *boríték*

ruskea kirjekuori [tréf] *feketén fizetett honorárium*

kirjoittaa *ír, leír, megír, beír*

kirjoittaa kissankorkuisin/kissankokoisin kirjaimin → **kissa**

kirjoittaa kynä kuumana → **kynä**

kirjoittaa niin että kynä savuaa → **kynä**

kirjoittaa jtk muistiin/ylös → **muisti** → **ylös**

kirjoittaa puhtaaksi → **puhdas**

kirjoittaa veteen → **vesi**

kirjoittaa ylioppilaaksi → **ylioppilas**

kirjoittamaton *íratlan*

kirjoittamaton laki → **laki**

kirjoittamaton lehti → **lehti**

kirkas *ragyogó, fénylő, fényes; tiszta, áttetsző; derült*

kirkas kuin lähde → **lähde**

pullo kirkasta egy üveg *(színtelen) szesz/alkohol*

kirkastaa *fényesít, világossá tesz, megvilágít, világossá válik; tisztít, felderít*

kolmesti kirkastettu [tréf] *házi főzésű pálinka, kisüsti*

kirkko *templom; egyház*

ei ole kiirettä kirkkoon *nem kell sietni, nem kerget/hajt a tatár, nem ég a ház*
 jtak ei ole (vielä) kirkossa kuulutettu *vmi (még) nem teljesen biztos, (még) nem*
végleges

istua/olla kuin kirkossa *komolyan és csendben ül*

körö körö kirkkoon [a Kerekecske, dombocska...-féle gyermekmondóka kezdő sora]

panna kirkko keskelle kylää *pártatlanul tesz vmit, kompromisszummal old meg vmit*

rakentaa/tehdä jtak kuin Iisakin kirkkoa *a vártnál lassabban csinál vmit*

kirkonrotta *a templom patkánya*

köyhä kuin kirkonrotta *szegény, mint a templom egere*

kiroilla *káromkodik, szitkozódik, átkozódik; káromol, szidalmaz, átkoz*

kiroilla kuin turkkilainen/ukkonen → **turkkilainen** → **ukkonen**

kirota *káromkodik, szitkozódik, átkozódik; (meg)átkoz, elákoz, kiátkoz*

kirota jku alempaan helvetiin → **helvetti**

kirota kuin turkkilainen → **turkkilainen**

Kirottu koira! → **koira**

kirves *fejsze, balta*

jka ei saa kirveelläkään + III inf illat *vkit erőszakkal sem lehet*
rávenni/rákényszeríteni vmire

heittää kirvee(nsä kaivoon/järveen) *felhagy a próbálkozással, felad vmit, bedobja a*
törülközőt

iskeä/lyödä kirvee(nsä kiveen) *vki nagyot téved, vki alaposan melléfog, vki nagy*
hibát/szarvashibát követ el; vkinek a próbálkozása nem sikerül/eredménytelen
marad; vki hoppon marad

kirveellä olisi töitä *kemény kézzel meg kellene szüntetni a visszasságot*

kirveellä veistetty *durva vonású [pl. arc], csúnya, esetlen, idomtalan*

kirvesvarsi *fejsze-/baltanyél*

Hyvää päivää – kirvesvartta [a kérdésre nem illő válasz esetén, a válasz megkerülésekor, ill. (szándékos) félreértéskor használatos]

kiskoa *von, húz, lehoz, nyúz, leszakít, leránt; kizsákmányol*

kiskoa tuohta → **tuohi**

kissa *macska, cica*

Ei makaavan kissan suuhun hiiri tule [km] *Nem repül a sült galamb az ember szájába/Ne várd, hogy a sült galamb a szádba repüljön!* [km]
 etsiä kissojen ja koirien kanssa *mindent felfogat/túvé tesz vmiért*
 kiertää kuin kissa kuumaa puuroa *kerülget vmit, mint macska a forró kását*
 (Vain) Kissa kiitoksella elää! *a köszönetből nem lehet megélni*
 Kissa vieköön! *A fene vigye el! A macska rúgja meg!*
 Kissan viikset! *Kit érdekel! Még mit nem! Nem igaz!*
 (kirjoittaa) kissankorkuisin/kissankokoisin kirjaimin *nagy/öles betűkkel (ír)*
 kissalla on yhdeksän henkeä *a macska mindig a talpára esik*
 Kukas kissan hännän nostaa, jos ei/ellei kissa itse [km, az öndicséret
 magyarázataul, szsz: ki (más) emelje fel a macska farkát, mint maga a macska]
 Kun kissa on poissa, hiiret hyppivät pöydällä [km] *Nincs otthon a macska,*
cincognak az egerek
 leikkiä kissaa ja hiirtä jkn kanssa *játszik vkivel, mint macska az egérrel*
 nostaa kissa pöydälle (*nehéz, kényelmetlen*) *kérdést vesz elő megbeszélés,*
végiggondolás végett
 olla kuin kissa ja koira *haragban van vkivel, kutya-macska barátságban él vkivel*
 jkllla on kissan päivät *úri/jó dolga van vkinek, vki jó körülmények között van/él, vki*
él, mint Marci Hevesen
 sanoa kissaa kissaksi *nevén nevezi a gyereket*
 Söisi kissakin kaloja, vaan ei kastaishi kynsiään [km] *Várja, hogy a sült galamb a*
szájába repüljön [km]
 väkeä on kuin Vilkkilässä kissoja *sokan/rengetegen vannak, annyian vannak, mint*
az oroszok, olyan sokan vannak/annyi a nép/az ember, hogy Dunát lehetne velük
rekeszteni

kita *garat, torok, száj*

Kita kiinni! *Pofa be!*

kitti [kifejezésekben]

Kittiä kanssa! [lebecsülést, bossankodást kifejező felkiáltásokban, vö. katin kontit

→ **katti**] *Nem igaz! Még mit nem!*

kituset tsz [= kidukset] *kopoltyúk*

aukoa/repiä kitusia(an) [vö. aukoa **pää**tään, soittaa **suutaan**] *járatatja a száját,*

(idegesítően/bosszantóan) beszél

kituuttaa *vergődik, kinlódik*

elää kituuttaa *sanyarú életet él, sanyarog, (nehezen) tengeti az életét, alig tengődik*

kituuttaa säästöliekillä → **säästöliekki**

kiukkuinen *dühös, mérges*

kiukkuinen kuin ampiainen → **ampiainen**

kiusa *bosszúság, kellemetlenség, méreg*

raha ei tee kiusaa jklle *vkinek a pénz nem okoz gondot, vkinek bőven van pénze*
 jtak on/riittää kiusaksi asti *untig elég van vmiből*

kivenkova *kőkemény*

väittää jtak kivenkovaan *váltig állít/bizonygat vmit*

kivi *kő, szikla; gyümölcsmag*

antaa jklle kiviä leivän asemesta *vki kiszúrja vkinek a szemét vmivel, vmi értéktelen dolgot ad vkinek ahelyett, amit az elvart/szeretett volna*

ei jätä kiveä kiven päälle [átv is] *semmit sem hagy maga után; kő kövön nem marad utána*

ei jäänyt kiveä kiven päälle *kő kövön nem maradt*

kivi putoaa jkn sydämeltä/harteilta → **sydän** → **harteet**

kuin kiveen hakatut kasvot *merev/rezzenéstelen arc*

kuollut kuin kivi *halott/semmi életjelet nem mutat*

lisätä kiviä jkn kuormaan *megnehezíti vkinek a dolgát*

mennä kiville *zátonyra fut, megfeneklik, nem sikerül*

mennä läpi vaikka harmaan kiven *nem ismer akadályt, minden akadályt legyőz*

Minkäs tuuli kiville mahtaa [a gyenge és az erős harcáról; vö. biz, tréf Szél ellen nem lehet ...] *nem lehet/nincs mit tenni*

olla kivi/kivenä jkn kengässä *púp/nyűg vkinek a hátán, kolonc vkinek a nyakán*

olla kiven sisällä/sisässä [vö. olla **hyllä**/kuivumassa → **kuivua**] (*börtönben*) *ül*

olla kiven takana *vmi nehezen elérhető, nehezen megszerezhető*

saada kivikin heltymään [átv] *még a sziklát is megindítja*

saada jtak vaikka kiven alta *bármilyen áron megszerez vmit*

upota/vajota kuin kivi *gyorsan/egy szempillantás alatt elsüllyed*

viisasten kivi *a bölcsek köve; [újabban] ésszerű megoldás; csodaszer*

voisi syödä vaikka pieniä kiviä *megenné még a vasszeget/vasszőget is*

kivireki *kőhordó szán*

olla kuin kivireen kiskomista/vetämistä *sok munkát/fáradtságot igényel, nehéz/fáradtságos (munka)*

(olla raskas) kuin kivireki [konkrét dologról] (*nehéz/olyan*) *mint a sószsák, [elvont fogalomról] nehéz*

klimppi *csomó, csimbók, göröngy, gombóc, idomtalan nagy darab*

järki juoksee klimpeissä/klimppeinä *vkinek nem fog az esze/az agya, vki nehezen kapcsol*

koetella *próbál, megpróbál, kipróbál*

koetella siipiä(än/siipien(sä kantavuutta → **siipi**

koettaa *tapint, tapogat; (meg)próbál, kipróbál; próbálkozik, megkísérel*

koettaa kepillä jäätä → **jää**

koettaa onnea(an → **onni**

kohauttaa *felemel, megemel, felránt*

kohauttaa olkaa(nsa jllek → **olka**

kohdella *kezel, bánik, viselkedik*

kohdella jkta kovin kourin → **koura**

kohdella jkta kuin ilmaa → **ilma**

kohdistaa *irányít, irányoz, intéz*

kohdistaa huomiota jhk → **huomio**

kohota *(fel)emelkedik, kiemelkedik, felszáll*

kohota maineeseen → **maine**

kohottaa *emel, felemel; okoz, előidéz*

kohottaa kulmia(an → **kulma**

kohottaa käte(nsä jkta vastaan → **käsi**

kohottaa malja(nsa)/lasi(nsa) jklle/jllek//jkn kunniaksi → **malja** → **lasi**

1. kohta *pont, hely, helyzet, állás; részlet, passzus; mozzanat; vonatkozás*

eräiltä kohdin *részleteiben, egyes részeknél, egyes pontokon*

jk n heikko kohta *vkinek a gyenge pontja/gyengéje*

kohdalleen osuva → **osuva**

olla kohdallaan *rendben van, a helyén van*

sattua jkn kohdalle *vkivel történik/megesik vmi*

2. kohta *mindjárt, nyomban, rögtön, azonnal, legott, nemsokára, csakhamar*

jos/vaikka kohta *bár, (ha)bár, jöllehet, ha...is*

kohtalo *sors, végzet*

alistua/tyytyä kohtaloon(sa *belenyugszik/beletörődik a sorsába, elfogadja, amit a sors kimér rá*

kohtalon ironia → **ironia**

kohtalon oikku → **oikku**

kohtalon sormi → **sormi**

tavata kohtalo(nsa *vkinek beteljesül a sorsa, vki meghal*

kohtu *(anya)méh; öl*

kohdusta hautaan → **hauta**

kohtuus *méltányosság, mérték, mértéktartás, mértékletesség*

Kohtuus kaikessa (kerjätessäkin)! [tréf] *Csak mértékkel!*

on oikeus ja kohtuus, että ... *erkölcsileg helyes, hogy...*

koipi (*állat*) *hátsó láb, csülök, csánk; lábszár, láb*

juosta minkä koivista lähtee *fut, ahogy csak a lába bírja*

oikaista koipe(nsa *bevégzi, meghal*

koira *kutya, eb*

Ei koiraa ole karvoihin katsomista [km] *a látszat csal*

Ei se koira oravaa tuo, joka väkisin metsään viedään [km] *a kényszerítés*

nem célravezető eszköz

(niin että) ei koira perään hauku (*úgy, hogy*) *a kutya se(m) kérdezi, a kutyát*

sem érdekli, senki sem figyel vmire; (a dolog) annyiban marad

Ei vanha koira istumaan opi/Ei vanha koira opi uusia temppuja [km] *idősebb*

korban a tanulás nehezen megy; a megrögzött szokásokról nehéz leszokni

Kirottu koira! [szidalom] *Átkozott kutya!*

koiran virka → **virka**

Koirat haukkuvat, karavaani kulkee [km] *Kutya ugat, karaván halad [km]*

koirat kusee kengille *vki szemtelenkedik vkivel, vki fenyegetőzik*

omat koirat purevat *a barátok/támogatók meglepő módon ártanak vkinek*

punainen koira [rég, orv] *rózsahimlő, rubeola*

päästä kuin koira veräjästä *könnyen/ép bőrrel megúszik vmit*

Se koira älähtää, johon kalikka kalahtaa [km] *aki a kritikától dühös lesz, az a*

bűnösségét igazolja

Siihen/Siinä/Tähän on koira haudattuna [km] *Itt van a kutya elásva [km]*

uida koiraa *kutyaúszással úszik*

uskollinen kuin koira *hűséges, mint a kutya*

koiranputki *turbolya*

perse lykkää koiranputkea [durv, nép] *a sírban fekszik/van, feldobta a talpát,*

alulról szagolja az ibolyát, kinyiffant, kifingott

työntää/kasvaa koiranputkea [tréf] ↑

koiranuni [kifejezésekben]

nukkua koiranunta/koiran unta *éberen alszik, félig ébren van, színleli/tetteti az*

alvást, alvást színlel

koittaa *tapint, tapogat; (meg)próbál, kipróbál, felpróbál; próbálkozik, megkísérel,*

igyekszik, iparkodik

Koita/yrityä jaksaa/jaksella! (elkösönéskor) *Minden jót! Majd csak lesz valahogy!*

Koita/yrityä pärjätä/pärjäillä! (elkösönéskor) *Minden jót! Majd csak lesz valahogy!*

Koivuniemi [helynév, kifejezésben]

Koivuniemen herra → **herra**

kokea *tapasztal, megtapasztal, végigél; igyekszik, megkísérel, megpróbál*

kokea inflaatio → **inflaatio**

kokea kovia → **kova**

kokea tuulet ja tuiskut → **tuisku**

kokea tyyntä ja tuulta → **tyyni**

kokeilla *megpróbál, kipróbál, kísérletezik; próbálkozik*

kokeilla onnea(an → **onni**

kokeilla siipiä(än/siipie(nsä) kantavuutta → **siipi**

kokki *szakács*

Mitä useampi kokki, sitä huonompi soppa [km] *Sok bába közt elvész a gyerek [km]*

1. koko fn *rakás, csomó; nagyság, méret, terjedelem, alak, formátum*

kokoa ja näköä kuin mustalaisen hevosessa *úgy néz ki, mint a cigány lova*

jklla on kokoa ja näköä *vki csinos/jól néz ki*

2. koko ragtl mn *egész, teljes*

koko (hela)hoito → **hoito**

koko joukon → **joukko**

koko koreus → **koreus**

koko lailla → **lailla**

koko roska → **roska**

kokoon hsz *össze, egybe*

kuivua kokoon [vö. mennä **myttyyn**, kuivua **kasaan**] *meghiúsul, kútba esik, füstbe megy, dugába dől, nem sikerül*

panna kokoon *összerak, összeállít, megszerkeszt, épít*

tulla kokoon *összegyűlik, összejön, egybegyűlik*

kolmas *harmadik*

kolmannen luokan *rossz, értéktelen, másodrendű, lényegtelen*

kolmas aste *lelki vagy fizikai erőszakkal történő rendőrségi kihallgatás*

kolmas henkilö/maa [jog] *(a szerződő feleken kívül) az ügyben érintett személy/ország*

Kolmas kerta toden sanoo [km] kb. *Három a magyar igazság [km]*

kolmas maailma *a harmadik világ, a fejlődő országok*

kolmas tasavalta *a Kekkonen elnöksége utáni Finnország*

kolmas valtakunta *a Harmadik Birodalom, a náci Németország*

kolmas/neljäs valtiomahti *a sajtó*

olla kolmas pyörä/kolmantena pyöränä [vö. olla **viides** pyörä/viidentenä pyöränä]

vki ötödik kerék vhol, vki felesleges vhol

(juosta) pää kolmantena jalkana/konttina *fejvesztve, lélekszakadva, hanyatt-homlok, lóhalálában, nagyon gyorsan (fut)*

kolme *három*

Kolmen markan suutari tekee kymmenen markan vahingon [km] kb. *Olcsó húsnak híg a leve* [km]

kolmesti kirkastettu → **kirkastaa**

pari kolme *néhány*

Kolumbus *Kolumbusz*

Kolumbuksen muna → **muna**

kone *gép*

tehdä työtä kuin kone *dolgozik, mint a gép*

konjakki *konyak*

leikattu konjakki *pancsolt konyak*

konkka [kny] [vö. konkurssi *csőd*] *csőd*

mennä konkkaan [vö. keikahtaa/mennä nurin → **nurin**] *csődbe megy/jut, csődöt jelent, megbukik, befuccsol*

konsepti *fogalmazvány, piszkozat; terv, számítás*

kadottaa/menettää konsepti(nsa *vki meghökken, tanácsstalanná válik, zavarba jön, összezavarodik*

jkltta menee konseptit sekaisin [átv] *vki elveszíti a fonalat/a következő láncszemet, összezavarodik*

konsti *ügyes húzás/fogás, csel, fortély, trükk, kunszt*

Se ei ole konsti eikä mikään *Mi ebben a nehéz?, semmi nehézség sincs vmiben*

kontto [kny] *számla, kontó*

olla jkn kontolla [átv] *vkinek a számláján/rovásán van vmi*

panna jk jnk/jkn kontolle *vminek/vkinek a számlájára ír vmit*

kontu *tanya, földbirtok, ház*

koti ja kontu *(édes)otthon*

koolla *egyben, összegyűlve, koolle*

olla koolla *összegyűlik, egybegyűlik, együtt van; gyűlést/ülést tart*

koommin [kifejezésekben]

ei sen koommin *attól fogva/azóta/azután/azt követően nem*

koota *összegyűjt, összeszed; összerak, összeállít*

koota itse(nsä → **itse**)

koota tulisia hiiliä jkn pään päälle → **hiili**

kopla *banda*

neljän kopla a négyek bandája (*Kínában Mao Ce-tung után*)

koppi *labda reptében való elkapása*

lyödä koppi/pallo kopiksi [sp, pesäpallo] *úgy üti a labdát, hogy azt a levegőben elkapják*

otaa/saada koppi [sp, pesäpallo] *levegőben elkapja a labdát*

koputtaa *kopogtat, kopog*

koputtaa (maalamatonta) puuta → **puu**

koreilla *ékeskedik, cifrálkodik, hivalkodik, tüntet*

koreilla lainahöyhenillä/lainahöyhenissä → **lainahöyhenet**

koreus *ékesség, dísz, pompa; hiúság, hivalkodás*

koko koreus [ált tréf] *az egész mindenség*

koriste *dísz, ékesség, csecsebecse; díszlet, dekoráció*

istua seinän koristeena [táncteremben] *zöldséget árul*

korjata (*meg*)*javít, kijavít, helyesbít, rendbe szed, helyre hoz; gyűjt, begyűjt, összeszed,*

(el)hord, eltakarít, biztonságba helyez, megment

korjata jäljet/jälkensä → **jälki**

korjata luu/luu(nsa jstak → **luu**)

korjata mainetta(an → **maine**)

korjata pöytä → **pöytä**

korjata jkn rahat parempaan talteen → **tallessa**

korjata voitto jstak → **voitto**

korkea *magas; nagyfokú, legfőbb*

korkea aika + inf *legfőbb ideje vmit csinálni/vminek*

korkea maila [sp, jégkorong] (*szabálytalanul*) *váll fölötti magasságba emelt bot/ütő*

korkeimman johdatus [vall] → **johdatus**

korkealla *magasan, korkealta magasról, korkealle magasra*

pelata liian korkealla [sp, labdajátékokban] *túl messze játszik a saját kapujától*

korkeus *magasság, magaslat, emelkedés; ég; fenség*

otaa korkeutta *magasabba száll, feljebb emelkedik*

korkki *parafa; parafa dugó, dugó*

astua korkin päälle (*alkoholt*) *iszik*

haistaa viinipullon korkkia *be van csípve, pityókás, kissé be van állítva, kicsit részeg*

korke *kamat*

kasvaa korkoa *kamatozik*

laskea korkoa korolle *kamatos kamatot számít*

maksaa jk korkoineen [átv] *kamatostul megfizet vmiért*

korottaa (*fel*)*emel; növel, fokoz; előléptet; (hatványra) emel*

korottaa ääne(nsä jnk puolesta/jtak vastaan → **ääni**

korpi *őserdő, rengeteg; vadon, sivár, kietlen föld, puszta(ság)*

huutavan ääni korvessa *pusztába kiáltott szó*

korven kuningas → **kuningas**

corpikuusi *vadon erdőben levő/élő fenyőfa*

corpikuusen kyyneleet → **kyynel**

korppi *holló*

Ei korppi korpin silmää noki/kaiva/puhkaise [km] *Holló hollónak nem vájja ki a szemét [km]*

korppu *kétszersült*

kuivua korpuksi *teljesen összeszárad/kiszárad*

vanha korppu [idösebb nöröl] *vén szatyor*

korsi *szalmaszál*

ei pane kortta ristiin jkn/jnk puolesta/hyväksi *egy szalmaszálát sem tesz keresztbe vkiért/vmiért, a kisujját sem mozdítja vkiért/vmiért*

kantaa korte(nsa kekoon *hozzájárul vmivel a közös üggyhöz*

korsi joka katkaisee kamelin selän *az utolsó csepp a pohárban*

vetää lyhyt/lyhyempi/lyhin korsi *vki a rövidebbet húzza, vki veszt/veszít vmiben*

vetää pitempi/pisin korsi *vki nyer, győz, vki sikeresebb vkinél vmiben*

korsteeni [kny] *kémény*

polttaa kuin korsteeni *füstöl, mint a gyárkémény*

kortisto *kartoték, katalógus*

joutua kortistoon *munkanélkülivé válik*

olla kortistossa *munkanélküli*

kortteeri *ideiglenes szállás, szálláshely, tanya*

pitää/olla kortteeria jssak/jkn luona *vhol/vkinél lakik (átmenetileg/ideiglenesen), vhol tanyázik*

kortti *kártya; levelezőlap; névjegykártya; igazolvány, jogosítvány; (élelmiszer)jegy*

kortti on kuivumassa → **kuivua**

Kortti tuo ja kortti vie [km] *ami kártyán jön, az a kártyán el is megy*
 lyödä kortit pöytään *kiteregeti a lapjait, elárulja/felfedi a terveit*
 lyödä korttia *kártyázik, veri a blattot*
 olla kortilla *vmi jegyre van, jegyre kapható, nehezen elérhető; nehezen*
beszerezhető
 paljastaa kortti(nsa/kortit [átv]) *kiteregeti a lapjait, elárulja/felfedi a terveit*
 panna kaikki yhden kortin varaan *egy lapra tesz fel mindent*
 sekoittaa jkn kortit [átv] *keresztülhúzza vkinek a számításait*

korva fn *fül* nu gen *vminek a közelében*

antaa jklle/jkta korville *nyakon vág/pofon vág/felképel vkit, lekever vkinek egy*
nyaklevest
 antaa jklle ympäri korvia ↑
 ei ota jtak (kuuleviin) korviin(sakaan *vki egyáltalán nem törődik vmivel, rá sem*
hederit vmire, rá sem ránt vmire, füttyül vmire, a füle botját se(m) mozgatja
 ei kallista korvaa(nsa jllek ↑
 ei lotkauta korvaa(nsa(kaan) ↑ ↑
 ei usko korvia(an *vki nem hisz a fülének*
 heristää korvia(an) *hegyezi a fülét, fülel*
 kevään korvalla/korvilla/korvissa *tavaszkörül/felé/környékén*
 korvia(an myöten → **myöten**
 korvien välissä → **välissä**
 jklla korvissa soi/(jkn) korvat soivat *vkinek cseng a füle*
 kuunnella jtak puolella/toisella korvalla *szórakozottan/figyelmetlenül hallgat vmit,*
fél füllel hallgat vmit
 kuunnella jtak yhtenä korvana *figyelmesen hallgat vmit, csupa fül (úgy hallgat*
vmit)
 lyödä jtak korvalle *vmi üt vmit, vmi ellentmond vminek*
 mennä jklla ohi korvien *vmi elmegy vkinek a füle mellett*
 mennä toisesta korvasta sisään ja toisesta ulos (*vkinek*) *egyik fülén be, a másikon ki*
 olla korva tarkkana *vki figyel/odafigyel vmire*
 olla pelkkänä korvana *vki csupa fül*
 olla jnk silmä ja korva *vki szaglászik vhol*
 saada jklla ympäri korvia *kap egy fülest/nyaklevest/pofont vkitől, kap egyet vkitől*
 seinillä(kin) on korvat *a falnak is füle van*
 sillan korvalla/sillankorvassa *a hídfő közvetlen közelében*
 sulkea/tukkia/ummistaa korva(nsa/korvat jltak *becsukja a fülét (vminek a hallatán)*

särähtää jkllle/jnk korvaan *vmi megüiti vkinek a fülét, vmi bántja/sérti vkinek a fülét*
tulla/päästä/joutua jkn korviin *vkinek a fülébe jut vmi, vki megtud vmit, vki*
tudomást szerez vmiről

valehdella niin että korvat heiluvat *úgy hazudik, mintha könyvből olvasná*
(kuunnella) yhtenä korvana *nyitott füffel/nagyon figyelmesen/a fülét hegyezve*
(hallgat vmit), *(úgy, hogy) csupa fül*

yli korvien [pl. adósságban/bajban] *nyakig (van/ül vmiben)*

korvallinen mn *füles* fn *fültáj, füle töve*

raapia korvallista(an) *vakarja a füle tövét, töri a fejét*

korvamerkitty → **korvamerkki**

korvamerkki *olyan ismertetőjel, amit az állatok fülébe tesznek*

korvamerkitty raha *egy bizonyos célból kiutalt/félretett pénz*

rahoilla ei ole korvamerkkiä *a pénz nincs megjelölve, a pénz útját nem lehet*
nyomon követni

korvantaus, korvantausta *a fül mögötti rész*

jkn korvantauskset/korvantaustat eivät ole vielä kuivuneet *még meg sem száradt a*
tojáshéj vkinek a fenekén, vki még zöldfülű

korvapuusti *pofon, nyakleves; fahéjas csiga (tészta)*

antaa jkllle korvapuusti *ad egy nyaklevest vkinek, nyakon vág/pofon vág/felképel*
vkít

koskea *hozzáér, hozzányúl; (meg)érint; bánt, fáj; tartozik vkire; illet*

koskea luihin ja ytimiin → **luu**

koskee sydämeen → **sydän**

kosto *bosszú(állás), megtorlás*

hautoa kosto *bosszút forral vki ellen*

huutaa kosto [átv] *bosszúért kiált*

Kosto elää! *Még megfizetek neked/neki/nektek/nekik!*

kostuke *nedvesítő anyag*

kielen/suun/kurkun *kostuke alkohol*

kostuttaa *megnedvesít; öntöz*

kostuttaa kurkkua(an) → **kurkku**

kotelo *doboz, skatulya, tok, hüvely, tartó; (állat)báb*

ottaa koteloon [szl, vö. (jkta) ottaa **päähän/aivoon**] *vmi dühít/felmérgesít/bosszant*
vkít, vkinek az agyára megy vmi

koti *otthon*

koti ja kontu → **kontu**

Kotini on linnani [km] → **linna**

Oma koti kullaan kallis [km] *a saját otthon aranyat ér, Mindenhol jó, de legjobb otthon* [km]

päästä taivaalliseen/ikuiseen kotiin *örök nyugalomra tér, megboldogul*

kotiin *haza*

lyödä juoksija kotiin [sp] *(a pesäpallo nevű játékban) úgy üti a labdát, hogy az ellenfél azt nem tudja elkapni, s így a saját játékos „hazafuthat”*

saada tikki kotiin [kártya] *megszerzi az ütés jogát*

tuoda pisteet kotiin [sp] *győzelmet ér el a hazai csapatnak, pontot szerez vmiben; [átv] hasznot húz vmiből, nyer, nyereségre tesz szert*

vetää kotiin päin *a saját érdekét nézi* [vö. *Minden szentnek maga felé hajlik a keze* [km]]

Voitto kotiin! [öszöntöző kiáltás szurkoláskor, vö. *Mindent bele!*]

kotijoukko *hazai csapat*

kotijoukkojen komentaja [tréf] *feleség*

kotimainen *hazai, honi*

toinen kotimainen kieli *a második (hazai) hivatalos nyelv, (a finn anyanyelvűeknek) a svéd nyelv, (a svéd anyanyelvűeknek) a finn*

kotiolut *tsz otthoni körülmények*

aina jk kotiolut voittaa [tréf] *vmi jobb, mint (az) otthon(lét)*

kotoisin *való, származó, illetőségű*

ei ole mistään kotoisin *nagyon rossz, értéktelen, fabatkát sem ér*

olla kotoisin jstak *vmi/vki vholnan való/származik/ered*

kotona *otthon, itthon*

Ole kuin kotonasi!/Olkaa kuin kotonanne! *Érezd magad otthon/jól!//Érezze magát/Érezzék magukat otthon/jól!*

olla/toimia jssak kuin kotona *(an otthosan mozog vhol/vmiben, otthonosan csinál vmit vhol, otthon érzi magát vhol/vmiben)*

voitto on kotona *biztosnak látszik/egy karnyújtásnyira van a győzelem*

koukistaa *(meg)hajlít, (meg)görbít*

koukistaa käsivartta/kättä → **käsivarsi** → **käsi**

koukku *horog, kampó*

jäää koukkuun [vö. jäää kiikkiin → **kiikkissä**] *vmilyen szokás rabja lesz, a kábítószer rabja lesz; pácba/kutyaszoritóba kerül*

olla koukussa jhk *meg van fogva; el van kapva; rászokott vmire; vmilyen szokás rabja*

saada jku koukkuun(sa megfog/megszerez vkit

koulu *iskola*

koulua/kouluja käynyt *iskolázott, tanult (ember)*

käydä koulua *iskolába jár, iskolai tanulmányait végzi*

miesten koulu *hadsereg, katonaság*

pitää koulua *iskolában tanít; magániskolát működtet*

koulunpenkki *iskolapad*

kuluttaa koulunpenkkiä [átv] *koptatja az iskolapadot, iskolába jár*

koura *ököl, marok; karom*

etsiä jtak silmä kourassa *tűvé tesz/felfogat mindent vmiért*

kohdella jkta kovin kourin *kemény kézzel bánik vkivel*

lain koura *a törvénykezés kitartó, megingathatatlan működése, a törvény keze*

Tuohon kouraan! [egyezkedéskor kézfogásra buzdítva a másikat] *Kezet rá! Csapj*

a tenyerembe! [mesében] *Itt a kezem, nem disznóláb!*

kova *kemény; szigorú; erős* [ld. még: **kovaa, kovalla, kovassa, kovilla**]

ampua kovilla (panoksilla) *éles tölténnyel lő; keményen odamondogat*

vkinek/keményen megmond vmit; nem válogat az eszközökben; komolyan csinál vmit

kokea kovia *sok megpróbáltatáson megy keresztül*

kova kuin luu → **luu**

kova meno päällä → **meno**

kova pähkinä → **pähkinä**

kova rasva → **rasva**

kova sana → **sana**

kova vatsa → **vatsa**

kova(a) kuin teräs → **teräs**

kovaa kyytiä → **kyyti**

kovaa tekstiä → **teksti**

kovaksi keitetty → **keittää**

kovaksi onneksi → **onni**

kovan paikan tullen → **paikka**

kovan rahan asunto → **raha**

kovat arvot → **arvo**

kovat kaulassa → **kaula**

Kun kova tulee, niin koiraskin poikii [km] *nehéz időkben sok mindenre*

kész/hajlandó az ember

käyttää kovaa kieltä *keményen/határozottan megmondja a véleményét, keményen odamondogat*

(olla) kova luu → **luu**

(olla) kova pala → **pala**

(olla) kova sana → **sana**

olla kovan (työn) takana *vmit nehéz megcsinálni, vmiért sokat/*

keményen kell dolgozni, vmi kemény munkával érhető el

olla silmä kovana *vki kitartóan/mereven néz/bámul*

jklla on kovat piipussa *vki kemény eszközöket használ, bekeményít*

panna kova kovaa vastaan *keményen ellenáll vminek*

panna kovat piippuun *bekeményít, kemény eszközökhöz folyamodik*

jkllle tulee kovat paikat/oltavat *vki nehéz helyzetbe/kutyaszoritóba kerül*

kovaa *hsz gyorsan, keményen, erősen, nagyon*

jklla menee kovaa *jól mennek vkinek a dolgai*

kovalla, kovalle [kifejezésekben]

vatsa on kovalla *vkinek szorulása van, vkinek renyhe a bélműködése*

kovassa, kovaan [kifejezésekben]

olla kovassa *vmi nehezen/kemény munkával szereshető meg/kapható meg, vmiért sokat kell dolgozni*

kovettaa *megkeményít*

kovettaa sydäme(nsä jllek → **sydän**)

kovilla, koville [kifejezésekben]

ottaa koville [vö. ottaa tiukalle → **tiukalla**/lujille → **lujilla**/voimille → **voima**] *nehéz/nehézséget okoz vkinek, kifáraszt vkit, sok fejtörést okoz vkinek, megizzaszt vkit*

panna jku koville [átv] *kérdőre/felelősségre von vkit vmiért, megszorogat vkit*

kraiveli [kny] *gallér*

ottaa jkta kraivelistä kiinni *megragadja vkinek a gallérját, galléron ragad vkit, elkapja vkinek a frakkját/grabancát*

tarttua kraiveliin/kraivelistä ↑

krapu [= **rapu**] *rák*

punainen kuin krapu *vörös, mint a rák, rákvörös*

krapula *másnaposság, macskajaj, katzenjammer*

moraalinen krapula *az iszákosság, stb. megbánása, elkövetett vagy el nem követett dolgok miatti lelkiismeret-furdalás*

kreivi *gróf*

kreivin aikaan *megfelelő időben, a lehető legjobbkor*

kristillinen *keresztényi*

kristillinen tasajako → **tasajako**

Kristus *Krisztus*

Kristuksen morsian → **morsian**

kroisos, Kroisos *krózus, Krózus*

elää kuin kroisos/Kroisos *úgy él, mint a krózus/Krózus*

rikas kuin kroisos *dúsgazdag, olyan, mint a krózus*

krokotiili *krokodil*

krokotiilin kyynleet → **kyynel**

kruuna *fej (pénzermén)*

heittää kruunaa ja klaavaa *fej vagy írást játszik*

kruunaamaton *koronázatlan*

kruunaamaton kuningas → **kuningas**

kruunu *korona*

kaiken kruunuksi [vö. kaiken **kukkuraksi**/huipuksi → **huippu**] *mindennek a tetejébe, ráadásul*

kruunun kihlat → **kihlat**

kuilu *szakadék, mélység; örvény*

kuilun partaalla → **parras**

kuin *ksz mint, miként, amint, ahogy, akár; mintha; csak; hsz mintegy*

ei ... sen paremmin/enempää kuin ... *sem ....., sem pedig.....*

kuin ammuttu(na) → **ampua**

kuin apteekin hyllyltä → **apteekki**

kuin hyttysen lirus Itämereen → **hyttynen**

kuin häkkiin suljettu/teljetty lintu → **lintu**

kuin jännitetty jousi → **jousi**

kuin kanan lento → **lento**

kuin kiljuva jalopeura → **jalopeura**

kuin kiveen hakatut kasvot → **kivi**

(olla raskas) kuin kivireki → **kivireki**

(kulkea jonossa) kuin köyhän talon porsaat → **porsas**

kuin maasta polkaisten → **maa**

adj + kuin mikä → **mikä**

kuin märkä palaa → **märkä**

kuin nappia/napista painaen/painamalla → **nappi**

kuin nauhalta → **nauha**
 kuin norsu posliinikaupassa → **norsu**
 kuin nuijalla lyöty → **nuija**
 kuin petolinnun perse → **perse**
 kuin pieni eläin → **pieni**
 kuin pyssyn suusta → **pyssy**
 kuin rasvattu salama → **rasvata**
 kuin salama kirkkaalta taivaalta → **salama**
 kuin salaman lyömänä/satuttamana → **salama**
 (tajuta/ymmärtää) kuin salaman välähdyksessä/salamanleimauksessa → **salama**
 kuin seipään niellyt → **niellä**
 kuin sillit suolassa → **silli**
 kuin taikasauvan kosketuksesta → **taikasauva**
 kuin tyhjää vain → **tyhjä**
 kuin varas yöllä → **varas**
 kuin veitsellä leikaten/leikattuna → **leikata**
 (elää/tehdä jtk) kuin viimeistä päivää → **viimeinen**
 niin kuin *úgy, ahogy*; [jelentés nélkül töltelekszó]
 niin ... kuin ... (-kin) *úgy ..., mint ... is/is ... is/mind ... mind; ha ..... is, annak ellenére, hogy ..., bár, habár*
 sen kuin *amennyit csak, amennyire csak, ahogy csak; csak, csupán; csak tessék*
 siinä kuin *éppúgy, éppannyira, ugyanúgy*
 sitä mukaa kuin/sikäli kuin *aszerint, amint, ahogy, amennyire*
 yhtä kuin *annyi, mint, egyenlő*

kuinka? *hogy(an)?*

Kuinka hurisee? → **hurista**
 Kuinka ihmeessä? → **ihme**
 kuinka kulloinkin *mikor hogy/hol így, hol úgy*
 Kuinka niin? *Hogyhogy?*
 Kuinka ollakaan → **olla**
 kuinkas muuten *hát persze, mért is ne*
 Kuinkas nyt suu pannaan? → **suu**

kuitata *nyugtáz, aláír; kiegyenlít, jóvá tesz, elintéz*

kuitata kulut vastakkain *megfelezi a kiadásokat, megállapodik abban, hogy a két fél kiadásai azonosak (lesznek)*
 olla kuitattu (jllak) *vmi el van intézve/rendezve van (vmivel)*

kuitenkin *mégis*

kuitenkin kaikitenkin [tréf] *mindenesetre, mégis*

Voi kuitenkin! [felkiáltás, csodálkozás]

kuitti fn *nyugta, számla, elismervény; mn kiegyenlített, szabad; nagyon fáradt, kifacsart* (hiihtää) itse(nsä) *kuitiksi halálra (síeli) magát, teljesen kikészíti magát (a síeléssel)* maksaa jk *kuitiksi kiegyenlít vmit, az utolsó fillérig kifizet vmit, rendezzi a számlát vmivel kapcsolatban*

olla aivan kuitti *olyan, mint a kifacsart citrom, olyan, mint a mosott rongy, nagyon fáradt*

olla jstak kuitit *kvitt(ek)*

kuiva *száraz*

keinotella itsensä *kuiville ügyeskedéssel sikerül megmentenie a bőrét/az irháját, sikerül kievickélnie vmiből/(ép bőrrel) megúsznia vmit/megmenekülnie vmitől*

kuivat juhlat → **juhla**

kuivin silmin → **silmä**

kuivin suin → **suu**

olla kuivilla *vki száraz, leszokott az alkoholoról/kábítószerrel, abbahagyta az alkohol/kábítószer fogyasztást, (átmenetileg/végleg) nem iszik, nem kábító(szere)zik; túl van a nehézségeken/gondokon; túl van a nehezen, túl van vmin*

päästä *kuiville leszokik az alkoholoról/kábítószerrel, abbahagyja az alkohol/kábítószer fogyasztását, leszokik vmiről (alkohol, kábítószer); kijózanodik; kimászik a bajból*

vuotaa *kuiviin vmi kiapad, kifogy, elfogy; elvérzik*

kuivua *(meg)szárad, felszárad, kiszárad, kiapad*

(ajo)korti on *kuivumassa a jogosítvány be van vonva (vmilyen szabálysértés miatt)*

kuivua kasaan → **kasa**

kuivua kokoon → **kokoon**

kuivua korpuksi → **korppu**

kuivua vähiin → **vähissä**

olla *kuivumassa* [vö. olla kiven sisässä/sisällä → **kivi**, olla **hyllyllä**] *börtönben van, rács mögött van, ül*

kuje *csíny, tréfa, kópéság*

Vanha rauha ja entiset *kujeet* [válaszként a hógylét iránti kérdésre]

kuka? *ki? kicsoda?; aki; határozatlan nm*

(hän) *jos kuka ha valaki, akkor (ő) (biztosan)*

Kenen jalka kapsaa, sen suu napsaa [km] → **jalka**

Kenen leipää syöt, sen lauluja laulat [km] → **leipä**

Kuka ihme/ihmeessä tuo on? → **ihme**

Kukas kissan hännän nostaa, ellei/jos ei kissa itse [km] → **kissa**

näyttää kuka on kuka *megmutatja, ki az erősebb/ki a jobb/ki parancsol*

kukin *mindenki, mindegyik, minden egyes, ki-ki, egy-egy*

kukin taaplaa tyylillään → **taaplata**

kukka *virág*

kukka ja mehiläinen [tréf] *szexuális ismeretek*

lentää kukasta kukkaan [férfiről] *gyakran váltogatja a kedveseit*

pitää kuin kukkaa kämmenellä *úgy bánik vmivel/vkivel, mint a hímes tojással,*

gyengéden/óvatosan/tapintatosan bánik vkivel/vmivel

puhjeta kukkaan [átv] *kivirágzik, felvirágzik*

kukkanen *kis virág, virágocska*

Haista kukkanen! [euf, válaszként adott, sértésnek szánt kifejezésekbén]

kukkaro *pénztárca*

elää/olla kuin herran/luojan kukkarossa *isten tenyerén él, kellemesen/gondtalanul él/van, gond nélkül él, kényelmesen él*

hellittää kukkaron nauhoja/nyörejä *vki a zsebébe nyúl, pénzt ad vmire, adakozik, adakozóvá válik; abbahagyja a kuporgatást, többet költ, mint korábban*

käydä jkn kukkarolle *vmi sokba kerül vkinek, (vminek az árát) megérzi vkinek a pénztárcája*

käydä jkn kukkarolla *vkivel (meg/ki)fizettet vmit, vkinek a zsebéből vesz/húz ki vmit pitää kukkaron nyörit tiukalla spórol, megfog minden fillért, jól megnézi, mire adja ki a pénzt*

raottaa kukkaroa(an) *vki a zsebébe nyúl, vki pénzt ad*

kukkia *virágzik, virul, nyílik*

antaa kaikkien kukkien kukkia *megengedi/hagyja, hogy a különböző vélemények szabadon elhangozzanak/érvényesüljenek, támogatja a szabad véleménynyilvánítást*

vesi kukkii *a vizet virágpor/moszat fedí*

kukko *kakas*

ei hänelle kunnian kukko laula *ki fog kapni, rosszul fog járni*

Ei kukkokaan käskien laula [km] *a dacos/kelletlen embert nehéz rávenni arra, hogy vmit csináljon*

Ei sovi kahta kukkoa samalle orrelle [km] *Két dudás egy csárdában (nem fér meg)*
[km]

Gallian kukko *Franciaország*

olla/hääriä kukkona tunkiolla *vki kakas a szemétdombon*

punainen kukko *vörös kakas, tűz(vész)*

pöyhistelä kuin kukko *pávaskodik, nagyra van magával, kérkedik, henceg*

kukkula *(hegy)csúcs, magaslat, emelkedő, bérc; csúcspont, tetőpont*

olla jnk kukkuloilla [átv] *vminek a csúcsán van*

kukkura *ráadás, a fennmaradó/feles rész*

kaiken kukkuraksi [vö. kaiken huipuksi → **huippu**, päälle päätteeksi → **pääte**]
mindennek a tetejébe, ráadásul

kukonaskel *kakaslépés*

Tapanina on päivä jo kukonaskelta pitempi [km] *Karácsony másnapján a nappal
már egy kicsit hosszabb (, mint korábban volt)*

kukonlaulu *kakaskukorékolás*

kukonlaulun aikaan *kora hajnalban, pirkadatkor, kakaskukorékoláskor*

kullanarvoinen → **kulta**

kulissi *színfal, kulissza*

kulissien takana *a színpalak mögött, titokban (a nyilvánosság kizárásával)*

Potemkinin kulissit *az olyan pozitív dolgok, amelyeket a valóságnál kedvezőbb kép
kialakítása végett mutatnak*

kulkea *jár, jár-kei, járkál, bejár, vándorol, vonul, halad, megy; szerepel, hírben áll*

kulkea haavin kanssa → **haavi**

kulkea huppu silmillä → **huppu**

kulkea jälkijunassa → **jälkijuna**

kulkea jkn jälkiä → **jälki**

kulkea kaitaa tietä → **kaita**

kulkea jonkinlaisissa/jkn kirjoissa → **kirja**

kulkea käsi kädessä → **käsi**

kulkea lainahöyhenissä → **lainahöyhenet**

kulkea (silmiä)laput silmillä → **lappu**

kulkea lauman mukana → **lauma**

kulkea liftillä → **lifti**

kulkea luvattomilla teillä → **luvaton**

kulkea mutkan kautta → **mutka**

kulkea nenä/nokka pystyssä → **nenä**

kulkea omia teitä(än)/omaa tietä(än) → **oma**

kulkea ristin tiellä/tietä → **risti**

kulkea (kuin) tanssien → **tanssia**

kulkea täysin purjein → **purje**

kulkea valheen kengillä → **valhe**

kulkea jnk/jkn vanavedessä → **vanavesi**

kulkea vanhaa latua(an) → **latu**

kulkea yöjalassa → **yöjalassa**

kulku *járás, menés, járat, út, utazás, vándorlás; menet, lefolyás*

olla (aina) kulussa *vki (folyton) úton van/járákál/mászkál, [jármű] forgalomban van, jár, közlekedik*

kulma *szög; csücsök; szöglet, kiszögellés, sarok, zug; táj, oldal; halánték; tsz szemöldök, homlok*

kaikilta kulmilta *minden oldalról, mindenfelől*

katsoa/kyräillä alta kulmain/kulmien(sa alta *titokban/a szeme sarkából néz*

kohottaa kulmia(an) *meglepődik, elcsodálkozik*

jkn kulmalla/kulmilla *vki (lakóhelyének a) környékén/szomszédságában*

kuollut kulma [kat] *holt tér*

tarkastella jtak (liian) ahtaasta kulmasta *szűklátókörűen vizsgál vmit*

kulo *erdőtűz, futótűz; elszáradt (előző évi) fű/széna*

levitä kuin kulo *futótűzként terjed*

kulovalkea *erdőtűz*

levitä kulovalkean tavoin/kuin kulovalkea *vmi futótűzként terjed*

kulta *arany; aranyos, drága, édes, kedves*

ei kuuna kullaan valkeana *soha ebben az életben, sohasem*

kullan arvoinen/kullanarvoinen *aranyat érő, rendkívül értékes*

Kulta pieni! [becézés] *Drága kicsikém!*

jk maksaa painonsa (verran) kulta *méregdrága, nagyon sokba kerül*

musta kulta *olaj*

jkn sydän on puhdasta kulta *vkinek aranyból van a szíve, vki aranyszívű/nemes lelkű/jó ember*

vihreä kulta *erdő(k); a (finn) fa mint nyersanyag*

vuolla kulta *puuveitsellä/puuvartisella könnyűszerrel/könnyű módszerrel keres/szerez/gyűjt pénzt/nagy vagyont*

kultainen *arany, arany-, aranyozott; aranyos, kedves*

kultainen keskitie *arany középút*

kultainen kädenpuristus *nyugdíjazáskor/elbocsátáskor kapott értékes ajándék; végkielégítésként kapott nagy összegű pénz*

kultainen vasikka *aranyborjú, a bálványozott pénz/gazdagság*

kultamuna *aranytojás*

tappaa kultamunia muniva kana (*pillanatnyi érdekeit hajszolva/azonnali nagy haszon reményében*) *jó megélhetési forrást tesz tönkre*

kultasuoni [geol] *arany ér*

osua kultasuoneen *jó megélhetési forrást talál, aranybányára akad*

kultavaaka [kifejezésekben]

punnita sana(nsa kultavaa'alla *mérlegeli a szavait, jól meggondolja, amit mond*
punnita jkn sanoja kultavaa'alla *vkinek a szavait keményen kritizálja/kemény kritikával illeti*

kulu *elhasznált/kopott holmi; vénember; tsz kiadás, költség; múlás, folyás, fogyás, kopás*

ajan/aikan(sa kuluksi *időtöltésül, időtöltésképpen, (azért,) hogy elverje az időt/idejét vmivel*

kulua (*el*)*kopik, elhasználódik; (el)fogy; (el)múlik, eltelik, beletelik, eljár, lejár, halad, letűnik*

ei lähde kuin kulumalla/ei lähde kulumallakaan *vmi sehogy sem megy ki (vmiből)*

kulua umpeen → **ummessa**

jstakin tulee kuluneeksi vuosi/... vuotta .... éve (*lesz*) *annak, hogy*

kulua vähiin → **vähä**

jssakin kuluu aikaa ja tupakkaa → **tupakka**

kuluttaa (*el*)*koptat, elhasznál, elhord, elnyű, felemeszt; fogyaszt, (el)költ, (el)pazarol; eltölt*

kuluttaa kengänpohjia(an jssak → **kengänpohja**

kuluttaa koulunpenkkiä → **koulunpenkki**

kumartaa *meghajlít, meghajt; meghajlik, imád, bálványoz*

kumartaa//ei kumarra kuvia → **kuva**

kumileimasin *gumipecsét*

joutua kumileimasimeksi *bólogató/fejbólintó jánossá válik*

olla kumileimasin/kumileimasimena *bólogató jános, mások döntésének saját akarat nélküli jóváhagyója*

kumma *fn csoda; csodálkozás, csodálat mn különös, furcsa*

Ei kummempia [válaszként a *Mitä kuuluu?* -kérdésre] *Semmi különös*

ei se kummempia *maksa nem kerül különösebben sokba*

ihme ja kumma *csodák csodájára, furcsamód*

Kas/Sepä kumma! *Ez érdekes!*

kumma tyyppi → **tyyppi**

sen kummemmitta + mon abess *különösebb .... nélkül*

kumminlahja *keresztelői ajándék*

kumminlahjana saatu *veleszületett, természetes*

kumossa *le-/felfordult helyzetben, kumoon*

mennä kumoon *vmi eldől, feldől, felfordul; tönkremegy, nem sikerül, kátyúba jut, befagy, meghiúsul, összeomlik, kútba esik*

kun *(a)mikor, amint; ha*

Kun hätä on suurin, on apukin lähellä/niin apu on lähinnä [km] → **hätä**

Kun kissa on poissa, hiiret hyppivät pöydällä [km] → **kissa**

Kun kova tulee, niin koiraskin poikii [km] → **kova**

Kun (asia) pitkistyy, niin (se) mutkistuu [km] → **mutkistua**

kun sen pään ottaa → **pää**

Voi kun/kunpa + *condit! Bárcsak + condit!*

kuningas *király*

eläinten kuningas *az állatok királya, oroszlán*

korven kuningas *medve*

kruunaamaton kuningas *koronázatlan király(a vminek)*

kuningasten kuningas [vall] *Isten*

kunnia *tisztelet, tisztesség; becsület; dicsőség*

antaa jkn kuulla kunnia(nsa *keményen megszid/lehord vkit, leszedi vkiről a keresztvizet*

jklla ei ole kunnia + inf [tréf, iron] *vki nincs abban a szerencsés helyzetben, hogy ...*

kaatua kunnian kentällä [vál] *háborúban esik el/hal meg*

kieltäytyä kunniaa *elhárítja/visszautasítja a megtiszteltetést, lemond a megtiszteltetésről*

Kunnia sille, jolle kunnia kuuluu [km] *elismerés annak jár, aki azt megérdemli*

kunnian ja omantunnon kautta → **kautta**

käydä jkn kunnialle *vmi sérti vkinek a becsületét, vmi vkinek a becsületébe vág*

jklla on kunnia + inf [formális köszöntésekben] *vkinek abban a szerencsében van része, hogy ..., engedjék meg, hogy ...*

jk ottaa (jklla/jkn) kunnian päälle → **päällä**

saada kuulla kunnia(nsa [átv] *vki megkapja a magáét, vkiről leszedik a keresztvizet*

tehdä kunniaa *tiszteleg*

kuokkia (*meg*)*kapál*

joutua kuokkimaan *kényszermunkára/lágerbe kerül*

mennä kuokkimaan (*ünnepségre*) *meghívás nélkül/hívatlanul megy*

olla kuokkimassa (*ünnepségen*) *meghívás nélkül/hívatlanul van (jelen)*

kuolaimet *tsz zablá*

panna jkn suuhun kuolaimet *megzaboláz/megfékez vkit; megaláz vkit*

kuolema *halál*

ei kuolemakse(enkaan *ha megfeszítik, akkor sem/sehogysen*

kalpea kuin kuolema *halálsápadt*

kuolema korjaa jkn *a halál learat vkit*

Kuoleman kautta on keskuudestamme poistunut → **keskuudessa**

olla kuoleman kielissä *halálán van, a halál torkában van, a sír szélén áll, fél*

lábbal már a sírban/a koporsóban van

tehdä kuolemaa *haldoklik, a halálán van*

kuoliaana, kuoliaaksi [kifejezésekben]

lyödä jku kuoliaaksi *agyonver/agyonüt vkit*

vaieta jk asia/jku kuoliaaksi *agyonhallgat vmit, a hallgatással agyonüt/agyoncsap*

vmit, hallgat vmiről/vkiről úgy, hogy az elfelejtődik

kuoliaaksi → **kuoliaana**

kuolla *meghal, elhuny, kimúlik; megdöglik, elhullik; elhal*

kuolla kupsahtaa [tréf] *beadja a kulcsot, meghal*

kuolla lyijymyrkytykseen → **lyijymyrkytys**

kuolla oman käden kautta → **käsi**

kuolla pystyyn → **pystyssä**

kuolla saappaat jalassa → **saappaat**

kuolla seisovilta jaloilta(an → **seisova**

kuolla sukupuuttoon → **sukupuutto**

kuollut *holt, halott, meghalt; elhullott; élettelen, mozdulatlan, holt*

kuolleena syntynyt (ajatus) *hamvába holt/életképtelen (ötlet/gondolat)*

kuollut hetki → **hetki**

kuollut ja kuopattu [tréf] *vmi/vki el van hantolva, vmire már keresztet lehet vetni*

kuollut kirjain → **kirjain**

kuollut kuin kivi → **kivi**

kuollut kulma → **kulma**

kuollut paino → **paino**

kuollut pääoma → **pääoma**

nousta kuolleista [vall] *feltámad halottaiból*

poliittisesti kuollut *a politikai befolyását elveszített (ember)*

kuono *orr, orrmány, pofa, száj (állaté); pofa (emberé)*

kerjätä kuonoon (sa *a másik bosszantásával kiprovoálja/kiérdemli a verést, kihúzza a gyufát vkinél*)

saada kuonoonsa [vö. saada **selkänsä**/turpiinsa → **turpa**] *kap a képébe; képen/pofon/pofán lesz vágva/törölve*

kuori *kéreg, héj, hüvely; boríték; tok; tej föle/színe; bőr, hártya*

sulkeutua/vetäytyä kuoreen (sa *begubózik, visszahúzódik*)

kuoria *(meg)hámoz, lehánt, hántol, lehúzza a héját, leszedi a fölét, leföölöz*

kuoria jstak kerma päältä → **kerma**

kupariseppä *rézműves*

kuparisepät takovat päässä [tréf] *vkinek zakatol/hasogat/majd szétmegy a feje (a másnaposságtól)*

kuperkeikka *bukfenc*

heittää kuperkeikkaa *bukfencet vet; nem állja meg a helyét, nem igaz; csődöt mond*

kupoli *kupola*

ottaa kupoliin [szl, vö. ottaa **aivoon/kaaliin**] *vmi dühít/felmérgesít/bosszant vkit*

kuponki *szelvény, (élemiszer)jegy*

leikata kuponkeja *részvények után osztalékot kap, osztalékokból él*

kuppi *csésze*

kuppi kuumaa → **kuuma**

jk n kuppi on täynnä *vkinek/vkinél betelt a pohár/a mérték, vkinek elege van vmiből, vkinek tele (van) a hócipője (vmivel)*

ottaa kuppia *iszik (vmilyen alkoholt)*

tehdä/sekoittaa kuppi *alkoholt kever össze kávécsészében*

kura *sár, csatak*

jk n maha/vatsa on kuralla *vkinek megy a hasa, vkinek hasmenése van; vki fél/ideges vmitől, fosik vmitől*

mennä kuralle [hasról] *menni kezd*

nauraa vatsa (nsa kuralle *halálra neveti/röhögi magát, majd bepisil a röhögéstől*)

olla kuralla [szl] *vmi rossz állapotban van, vmi rosszul megy, vmi pocsékul/szarul áll*

syödä vatsa (nsa kuralle *telezabálja magát*)

kuri *fegyelem; fenyítés, fenyíték; csíny, tréfa; mód*

ei millään kurilla *sehogy sem, semmiképpen, semmiféleképpen*
 Joka kuritta kasvaa, se kunniatta kuolee [km] *aki fenyítés nélkül nő fel, az nem tisztességgel hal meg*
 nurin kurin *fonákul, fordítva, visszájára, bolond módon*
 pitää kuria *fegyelmet tart*
 pitää kurissa *kordában tart*

kurkata → **kurkistaa**

kurki *daru; (emelő)daru, (eke)szarv*

tarttua auran kurkeen [vál] *megfogja az eke szarvát, földet kezd művelni*

kurkihirsi [épit] *szelemen, (tető)élgerenda*

elää oman kurkihirren alla *a saját lakásában/otthonában lakik*

kurkistaa *kukucskál, kandikál*

kurkistaa lasiin → **lasi**

kurkku *torok, gége*

huutaa kuin/minkä kurkusta lähtee *kiabál, ahogy csak a torkán kifér, teli torokból üvölt*

huutaa kurkku suorana ↑

huutaa täyttä kurkkua/kurkun täydeltä ↑ ↑

karauttaa kurkkua(an) *megköszörüli a torkát*

kostuttaa kurkkua(an) *megnedvesíti a torkát, (alkoholt) iszik*

kurkku on kuin riivinrauta → **riivinrauta**

kurkun kostuke → **kostuke**

käydä/karata jkn kurkkuun *nekiesik vkinek, megtámad vkit, elkapja vkinek a torkát, vkinek a torkának esik*

nauraa täyttä kurkkua/kurkun täydeltä *harsányan nevet, hahotázik*

olla kurkkua myöten täynnä *jtak jól van lakva; torkig van vmivel, elege van vmiből*

tarttua jkta kurkusta/jkn kurkkuun *elkapja vkinek a torkát, nekiesik vkinek, megtámad vkit*

kurssi *útirány, irány; árfolyam; tanfolyam*

jkn kurssi nousee jkn silmissä *vkinek a becsülete megnő vkinek a szemében*

olla (korkeassa/hyvässä//huonossa) kurssissa (joidenkin keskuudessa)

kedvelt/népszerű/népszerűségnek örvend//népszerűtlen (vkik körében)

kusi *húgy, pisa*

jklla kusi/pissa nousee päähän → **pää**

olla kuin kusi sukassa *halálos csendben van, mozdulatlanul, feszülten/félve figyel, elvan, mint szar a fűben*

olla kusessa *szarban van*

panna jku kuseen *szar helyzetbe hoz vkit*

tulla kuset housuun [vulg] [vö. tulla paskat housuun → **paska**, jkltä menee **paskat** housuun] *vki bajba kerül, nehéz helyzetbe kerül; [vulg] beszarik*

kusta *vizel, hugyozik, pisál, pisil*

kusta jkta silmään → **silmä**

näyttää, mistä kana kusee [kny] *megmutatja, ki az úr a házban/ki parancsol*

olla kuin juosten kustu *vmi gondatlanul van megcsinálva, vmi össze van csapva*

kustannus *kiadás, költség; (könyv)kiadás*

kiinteät kustannukset [ker] *a termelés mennyiségétől független, állandó kiadások*

kuta hrag [kifejezésekben]

tehdä kutaa *vmi jót tesz/jól esik vkinek*

kuten (*ügy*) *mint, miként, miképpen; (ügy) ahogy, mint ahogy, amint*

kuten sanotaan → **sanoa**

kuti hrag [kifejezésekben]

pitää kuti(nsa *vmi megállja a helyét/helytálló, helyes, úgy/így van*

kutitella → **kutittaa**

kutittaa (*meg*)*csiklandoz; csikland, viszket*

kutittaa/kutitella jkn nauruhermoja → **nauruhermo**

kutkuttaa *csiklandoz, viszketést okoz*

kutkuttaa jkn nauruhermoja → **nauruhermo**

kutsu (*meg*)*hívás; meghívó*

saada kutsu kotiin/taivaaseen [vál] *vki eltávozik az élők sorából, vkit a Jóisten magához szólít*

kuu *hold; hó(nap)*

ei kuuna päivänä *soha, soha az életben, majd ha fagy*

Kuu kiurusta kesään, puoli kuuta peipposesta [km] *a pacsirta megjelenésétől egy hónap, a pintyétől már csak fél hónap van a nyárig*

luvata jkllle kuu taivaalta *mindent megigér vkinek, összevissza ígéret vkinek*

odottaa jtak/jkta kuin kuuta nousevaa *nagyon vár vmit/vkit, úgy vár vkit, mint a Messiást*

tavoitella kuuta taivaalta *vmi nagyon nehezen elérhetőt/lehetetlent akar elérni*

tehdä jtak niin, ettei kuu kuule eikä päivä näe *titokban csinál vmit (, hogy senki se lássa, senki se hallja/, hogy senki meg ne tudja)*

kuulo *hallás*

ei ota jtak kuuloonkaan *figyelembe sem vesz vmit*

jk ei tule kuuloonkaan *szó sem lehet vmiről, vmi szóba sem jöhet*
 olla/pysyä kuulolla *nyitva tartja a fülét (készen arra, hogy valami fontosat halljon)*
 saada jk kuuloon(sa *hall vmiről, tudomást szerez vmiről*

kuulua *hallik, hallatszik, hírlík; tartozik*

Anna(han) kuulua! *Na, ki vele! Na, (hadd) halljuk! Na, mondd már!*

antaa kuulua *elmond vmit*

antaa (jklle), mitä kuuluu (ja kuka käski) *megszid vkit, megmossa vkinek a fejét, beszél vkinek a fejével, kioszt vkit; megbüntet vkit; megver vkit*

kuulua asiaan → **asia**

kuulua kalustoon → **kalusto**

kuulua kuvaan/kuvioon/kuvioihin → **kuva** → **kuvio**

Mitä kuuluu? *Mi újság? Mi hír (van) vkiről/vmiről? Hogy vagy(tok)/van? Mi van veled/veletek?*

saada mitä kuuluu ja kuka käski *vki (jól) megkapja a magáét, vki szidalmat/fejmosást; büntetést/verést kap*

kuuma mn *forró; kelendő* fn *meleg, forróság*

joutua kuumaan/kuumimpaan paikkaan *a pokolra kerül*

kuppi kuumaa *egy csésze meleg ital (kávé, tea, stb.)*

kuuma kuin pätsissä → **pätsi**

kuuma kysymys → **kysymys**

kuuma laboratorio → **laboratorio**

kuuma peruna → **peruna**

kuuma sarja [sp] → **sarja**

kuuma sota → **sota**

kuumaa tavaraa → **tavara**

kuumat paikat → **paikka**

käydä/olla kuumana *dühös, fel van paprikázva; be van gerjedve, fel van tüzelve*
 [szexuálisan is]

mennä (kaupaksi) kuin kuumille kiville [árucikkről] *vmi keresett, kelendő, gyorsan fogy, vmit visznek, mint a cukrot*

mielet ovat kuumina *a közvélemény fel van háborodva, közfelháborodás van*
 jklle on kuumat paikat/oltavat *vki nehéz helyzetben/kutyaszorítóban/pácban van, vki benne van a csávéban, vkinek jól befűtenek*

puhelin on kuumana *folyton/állandóan cseng a telefon*

Takoa silloin/niin kauan kun rauta on kuumaa [km] *Addig kell a vasat verni, amíg tüzes [km]*

jkllle tulee kuumat paikat/oltavat *nehéz helyzetbe/kutyaszorítóba kerül*

kuume *láz*

lyödä jkllle kova kuume *felszökik a láza vkinek, magas láza lesz vkinek*

kuunnella (*meg*)*hallgat; hallgatózik*

kuunnella järjen ääntä → **ääni**

kuunnella korvat höröllä(än)/hörössä → **höröllä(än)**

kuunnella kuin hepo kelloa → **hepo**

kuunnella puolella/toisella korvalla → **korva**

kuunnella sydämen(sä)/omantunton(sa ääntä → **ääni**

kuunnella yhtenä korvana → **korva**

kuuro *süket*

kaikua kuuroille korville *süket fülekre talál*

kuuro kuin tukki → **tukki**

olla kuuro jllek *közömbös vmi iránt, elenged vmit a füle mellett, nem törődik vmivel*

puhua (kuin) kuuroille korville (*mintha*) *a falnak beszél(ne)*

kuusi *fenyőfa, lucfenyő, jegenyefenyő*

Joka kuuseen kurkottaa, se katajaan kapsahtaa [km] *aki nagyra vágyik, előbb-utóbb csalódik*

kuusen parta → **parta**

mennä/painua hevon kuuseen *elmegy a fenébe, eltűnik*

olla hevon kuudessa *az isten háta mögött van, vhol a fenében van*

Painu helvetin/hevon kuuseen! *Menj a fenébe/pokolba! Tűnj el innen! Koptj le!*

Sitä kuusta kuuleminen, jonka juurella asunto [km] *az embernek ahhoz a környezethez kell hozzászoknia, ahol él*

Suksi kuuseen! *Menj a fenébe/pokolba! Tűnj el innen! Koptj le!*

kuutamo *holdvilág, holdfény*

olla kuutamolla *vki össze van zavarodva; vki be van zsongva*

kuva *kép, fénykép, felvétel; ábra; szókép*

kadota kuvasta [átv] *eltűnik a képből/a nyilvánosság elől*

kumartaa//ei kumarra kuvia *meghajlik//nem hajlik meg a felsőbb akarat előtt, tiszteli//nem tiszteli a tekintélyeket, fél//nem fél a magasabb hivataloktól/a magas beosztású/nagy tekintélyű személyektől*

(kuten) kuvaan kuuluu *ahogy lenni szokott, mint általában, hozzátartozik vmihez, része vminek*

kuulua kuvaan [vö. kuulua **kuvioon**] *vmi benne van a képben, vmi tipikus, jellemző*

käydä kuvassa *elme gy a fényképészhez/fényképet csináltatni (saját magáról)*
 olla mukana kuvassa [átv, vö. olla **kuvioissa** mukana, olla tapetilla → **tapetti**]
benne van a képben, szerepet játszik vmiben, vminek része van vmiben
 sopia kuvaan [átv] *belefér/beleillik a képbe*

kuvapatsas *szobor*

seisoa jähmettyneenä kuin kuvapatsas *dermedten áll/áll, mint a sóbálvány*

kuve *lányék, derék; oldal*

kaivaa kuvetta(an) *előveszi/előkotorja a pénzét, hogy fizessen, fizetni készül, fizet, pénzt ad*

vyöttää kupee(nsa [rég, vál] *útra készül*

kuvio *minta, alakzat, ábra*

kuulua kuvioon/kuvioihin *hozzátartozik a dologhoz/képhez, benne van a képben*
 olla kuvioissa mukana [átv] *benne van a képben*

kuvitella *(el)képzél, (el)gondol*

kuvitella suuria itsestä(än) → **suuri**

kylkiluu *oldalborða*

miehen kylkiluu *oldalborða, feleség*

kylliksi *eléggé, eleget*

enemmän kuin kylliksi *több, mint amire szükség van/mint amennyi kell*
 saada kyllikse(en/kylliksi jstak *beleun vmibe, megun vmit, megelégel vmit, megundorodik vmitől*

kyllin *elég(gé), bőségesen, meglehetősen*

yllin/yltä kyllin *bőven/bőségesen (van/elég), untig (elég), amennyi csak kell*

kyllyys *elégültség, megelégedettség; bőség, gazdagság, teljesség*

sydämensä kyllyydestä *teljes szívből, szívből, a saját jószántából*

kyllä *igen(is); bizony, valóban, ugyan, igaz (hogy), eléggé, jól*

Kyllä aika tavaran kaupitsee [km] → **kaupita**

kyllä kai *bizonyára, biztosan, alighanem, azt hiszem*

Kyllä maailma on pieni! → **maailma**

Kyllä nyt myrkyn lykkäsi! → **myrkky**

kyllä päivä paistaa risukasaankin → **päivä**

Kyllä routa porsaan kotiin ajaa [km] → **ajaa**

Kyllä se siitä! → **se**

kyllä se työstä käy → **työ**

kyllä se vielä tästä iloksi muuttuu → **ilo**

kyllä sika syitä keksii/löytää → **syy**

Kyllä sopu sijaa antaa [km] → **sija**

kylmiltä(än) [kifejezéseken]

tehdä jtk kylmiltä(än) *bemelegítés/gyakorlás/felkészülés nélkül csinál vmit, felkészületlenül csinál vmit*

kylmä *hideg, rideg*

jättää jku kylmäksi *hidegen hagy vkit, nem izgat vkit*

kaataa kylmää vettä jkn niskaan *lecsillapít vkit, elveszi vkinek a kedvét vmitől, lelomboz vkit*

(kuin) kylmä suihku *hideg zuhany(ként), kellemetlen meglepetés(ként)*

kylmä kuin jää → **jää**

kylmä kuin ryssän helvetissä → **helvetti**

kylmä sota → **sota**

kylmä tila → **tila**

kylmät aseet → **ase**

kylmät väreet → **väre**

maata/olla kylmänä *holtan fekszik, halott*

olla sydän kylmänä *fél, retteg*

pitää pää(nsä) kylmänä *megőrzi a hidegvérét, nem veszti el a fejét*

saada kylmää vettä niskaan(sa) *vki hideg zuhanyt kap, vkinek a lelkesedése alábbhagy; vkit csalódás ér*

kylpeä *fürdik*

kylpeä kyynelissä → **kyynel**

kylpeä rahassa → **raha**

kylvää (*magot*) (*el*)*vet, bevet; szór, hint*

kylvää tuulta ja niittää/leikata myrskyä → **tuuli**

kymmen *tíz*

käydä (kolmatta/neljättä jne) kymmentä (*harmincas/negyvenes, stb.*) *éveiben jár*

olla kolmannella/neljännellä (jne) kymmenellä ↑

kyniä (*meg*)*kopaszt, melleszt, foszt*

kyniä jku puhtaaksi → **puhdas**

kynnenmustuainen [kifejezéseken]

ei kynnenmustuaisen vertaa *egy csöppet sem, egy kicsit sem, annyit sem, mint körme alatt a piszok*

kynsi *köröm, karom*

hioa kynsiä(än) *feni a fogát/lesi az alkalmat/készülődik vmire*

kaikki jotka kynnelle kykenevät *mindeki(t), aki(t) csak lehet/csak van/csak*

létezik/csak mozogni tud

kynsin hampain *foggal-körömmel, körömszakadtáig, mindenáron*
 näyttää/paljastaa kynte(nsä *megmutatja orozslánkörmeit*
 olla kynsille lyöty *vki érzékeny/félnk, vkinek nincs önbizalma*
 pitää kynte(nsä *erossa jstak távol tartja magát vmitől, vminek a közelébe sem megy*
 saada jku kynsiin(sä *elkap/kézre kerít/elcsíp/nyakon csíp vkit*
 saada kynsille(en *megkapja a magáét, csípős választ kap, kínos helyzetbe kerül*

kynttilä *gyertya*

pitää kynttilää(nsä) vakan alla *leplezi/véka alá rejti a tudását/a képességeit*
 polttaa kynttilää(nsä) molemmista päistä *mind a két végéről égeti a gyertyát,*
hajszolt életet él, agyonhajszolja magát
 suora kuin kynttilä *egyenes, mint a cövek/szálfa, szálfaegyenes*

kyntää *(fel)szánt*

kyntää toisen vasikalla → **vasikka**

kynä *toll; ceruza*

elättää itse(nsä kynällä *az írásból él/tartja fenn magát*
 kirjoittaa kynä kuumana *lelkesen, megszakítás nélkül ír*
 kirjoittaa niin että kynä sauhuaa/savuaa *gyorsan és lelkesen ír*
 jklla on sujuva/terävä kynä *vkinek jó a tolla, vki jó tollú (író)*
 tarttua kynään *tollat fog/ragad, irni kezd*

kyräillä *görbén/dühösen néz, sandít, kancsalít*

kyräillä alta kulmain/kulmiensa alta → **kulma**

kyse hrag [vö. **kysymys**]

jstak kyseen ollen *vmiről lévén szó*
 kyseessä oleva *szóban forgó, kérdéses*
 nyt on tosi kyseessä *most komoly dologról van szó, nehéz a helyzet*
 tulla kyseeseen *szóba jön/kerül*

kysymys *kérdés; probléma*

ei tule kysymykseenkään *szó sem lehet vmiről, vmi szóba sem jöhet*
 herää kysymys *felvetődik/felmerül a kérdés*
 kuuma kysymys *kényes/vitás kérdés*
 nyt on tosi kysymyksessä *most komoly dologról van szó, nehéz a helyzet*
 tulla kysymykseen *szóba jön/kerül*

kysyä *(meg)kérdez; kér, keres; kíván, követel, igényel*

Ei kysyvä tieltä eksy [km] *aki kérdez, az nem téved el*
 kysyä kunnian(sa perään → **perään**

kytis [kny] *les*

olla kytiksellä/kytiksessä [szl] *figyel; leselkedik; lesben áll*

kytkin *kapcsoló; (autóban) kuplung*

nostaa kytkin/kytkintä *elmege, eltűnik, lelép*

kyttyrä *púp*

tykätä kyttyrää *megharagszik/megneheztel (vkire, vmiért), rossz néven vesz vmit*

kyy *keresztesvipera, kígyó*

elättää kyytä povella(an) *kígyót melenget a keblén*

kyynel *könny(csepp)*

korpikuusen kyneleet [tréf] *házi pálinka, kisüsti*

krokotiilin kyneleet *krokodilkönnyek, megjátszott bánat/szomorúság, hazug könnyek*

kylpeä kyynelissä *nagyon könnyezve sír, sok könnyet hullat*

kynelet silmissä → **silmä**

kyynärpäätaktiikka *könyöktaktika*

käyttää kyynärpäätaktiikkaa *előretolakszik; előrefurakszik, könyököl, könyöktaktikát folytat/alkalmaz*

kyyti *személyszállítás, fuvar, kocsi(val való szállítás)*

antaa kyytiä jklle *megszid vkit, megmossa a fejét vkinek, megleckéztet vkit; elzavar vkit*

ei ole ensi/ensimmäistä kertaa pappia kyydissä *nem most csinál vmit először, nem új fiú vhol, (tapasztalt) vén róka*

kovaa kyytiä *gyorsan*

saada kyytiä *rossz kritikát kap; veszít vkivel szemben*

samaa kyytiä *egyhuzamban, egyfolytában, egyvégtében, megállás/megszakítás nélkül*

yhtä kyytiä/yhteen kyytiin *együttal, megállás nélkül*

kyytipoika [ját] *(alkoholról) kísérő*

jk n kyytipoikana/kyytipojaksi *(étel/ital) mellé; vminek (étel/ital) a kísérőjeként*

kyökki *konyha*

kyökin kautta *nem hivatalosan, kapcsolatok révén/segítségével, protekcióval*

käki *kakukk*

olla humalassa/päissä(än/täynnä kuin (taivaan) käki *nagyon be van rúgva, be van rúgva, mint a csacsi/szamár, részeg, mint a csap*

olla (aivan/täytenä) käkenä ↑

olla äimän käkenä *csodálkozik, el van képedve, el van hülve, meg van rökönödve*

kämmen *tenyér; kéz, mancs*

syödä jkn kämmeneltä *vkinek a tenyeréből eszik, hallgat vkire, szót fogad vkinek, vkinek az utasításait követi*

kämppä *barakk, erdőmunkás-szállás; lakás, szoba, diák által bérelt szoba/lakás*

olla kämppillä *otthon van*

känni *ittasság, részegség, lerészegedés, berúgás, (alkoholos) mámor*

olla kännissä *vki be van rúgva; be van csípve; részeg*

olla känni(päi)ssä(än) ↑

vetää/vetäistä känni [vö. vetää **lärvit**] *leissza magát*

käpy *(fenyő)toboz*

vanha käpy [ln] *vén trotli, vén trottyos, vén szatyor*

käpälä *mancs, talp*

juosta minkä käpälistä *lähtee fut, ahogy csak a lába bírja*

käpäälauta *csapda, amelybe az állat mancsa beszorul*

saada jku käpäälautaan [vö. saada **kiinni**] *elfog/elkap/kézre kerít/nyakon csíp/fülön csíp vkit*

käpälämäki [kifejezésekben]

lähteä käpälämäkeen [vö. lähteä **lipettiin**] *felhúzza/felkötí a nyúlcipőt, kereket old, megfutamodik*

kärki *hegy(e) vminek, csúcs, fok; él, élvonal*

heti kärkeen *rögtön az elején, a legelején*

katkaista/taittaa kärki *jltak elveszi vminek az élet, tompít vmit/vmin/vminek az élén, tompítja vminek az élet*

kärppä *hermelin, hölgymenyét*

mennä kärppänä *jnnnek/olla kärppänä jssak gyorsan (oda)megy vnova/gyorsan odaér vnova/ott terem vhol*

vikkelä *kuin kärppä fürge, mint a csík*

kärpänen *légy; bogara vkinek, kedvtelés, hobbi*

ei tekisi paha *kärpäsellekään vki a légynek sem tudna ártani*

lyödä/saada *kaksi kärpästä yhdellä iskulla két legyet üt egy csapásra*

olla kärpäsenä *katossa titokban követ/figyel vkit*

saada (purjehdus)kärpäsen *purema [tréf] vmivel/(a vitorlázással) lelkesen foglalkozni kezd*

Tehdä *kärpäsestä härkänen [km] A bolhából (is) elefántot csinál [km]*

kärryt *tsz kocsi, szekér, taliga, kordé*

olla/psyä *kärryillä ért vmit, követni tud vmit*

panna karryt hevosen eteen *ész nélkül/bolond módjára csinál vmit*
 pudota/tipahtaa karryiltä [vö. pudota kelkasta → **kelkka**] *lemarad vmiről/vmiben,*
elveszíti a fonalat/vminek a fonalát
 päästä karryille jstak *vkinek leesik a tantusz/a húszfillér(es), vki (meg)ért vmit*

kärsiä *(el)szenved, elvisel, kibír; (el)tűr*

kärsiä haaksirikko → **haaksirikko**

kärsiä inflaatio → **inflaatio**

kärsiä jk (omissa) nahoissa(an → **nahka**)

käry *égett/kozmás szag, (étel)szag; leégés, lebukás*

haistaa/tuntea palaneen käryä *rosszat sejt, megszagol vmit, vmi gyanúsat érez/sejt*
 Nyt kävi käry! [vétségen, mulasztáson, stb. való rajtaéréskor] *Most aztán/Na most*
lebuktam/lebuktál/lebukott/lebuktunk/lebuktatok/lebuktak!, Most aztán/Na most
rajtavesztettél/rajtavesztettetek!, stb.

käräjät tsz [tört] *népgyűlés, törvénygyűlés, törvénytevés; járásbírótság, törvényszék*

käydä käräjiä (jstak) jkn kanssa/jkta vastaan *pereskedik vkivel vmi miatt, perben*
áll vkivel vmi miatt, beperel vkit vmi miatt

käsi *kéz*

antaa käte(nsä jkllle [rég, vál] *odaadja a kezét vkinek, vkihez hozzámegy (feleségül)*
 antaa kättä jkllle/puristaa jkn kättä *kezet ad vkinek, kezet fog/szorít vkivel*
 antaa/tarjota (jkllle) (vain) lämmintä kättä (kiitokseksi) *együttérzést ad, de konkrét*
segítséget nem, nem támogat, nem segít vkit/vmit; kiszúrja vkinek a szemét
vmivel, Nesze semmi, fogd meg jól!

antaa jkllle vapaat kädet *szabad kezet ad vkinek vmiben*

elää kädestä suuhun *annyiból él, amennyit megkeres, addig nyújtóz(kod)ik,*
ameddig a takarója ér; egyik napról a másikra él

ensi kädessä *mindenekelőtt, elsősorban*

etsiä/hakea käsiin(sä *kézre kerít, megkeres*

etsiä/hakea kättä *pitempää/käden jatkoa fegyvert/szerszámot keres/hoz*

jäädä käteen *megmarad (vmiből vmennyi); haszna/értelme van vminek*

kantaa jkta käsillä(än *a tenyerén hord/hordoz vkit*

kohottaa käte(nsä jkta vastaan *kezet emel vkire*

koukistaa kättä *iszik, poharazgat*

kulkea käsi kädessä *kart karba öltve megy, karonfogva megy; [átv] együtt jár*
vmivel, összekapcsolódik vmivel, kapcsolódik vmihez

kuolla oman käden kautta *önkezével vet véget az életének, öngyilkos lesz,*
öngyilkosságot követ el

käden käänteessä → **käänne**

Kädet irti (jstak)! → **irti**

jkn kädet ovat sidotut [átv] *vkinek meg van kötve a keze*

(olla/istua) kädet ristissä [átv is] *karba tett kézzel (ül vki, vkinek karba van téve a keze); ölbe tett kézzel (ül)*

kädet täynnä työtä *vkinek rengeteg a munkája, vki ki sem látszik a munkából, vki nagyon elfoglalt/le van kötve*

(olla) käsi maassa *nagyon be van rúgva*

käsi sydämellä/Käsi sydämelle! → **sydän**

käsin kosketeltava *konkrét, kézzelfogható*

käteen käypä *megfelelő*

Kättä päälle! → **päällä**

lain pitkä käsi *a törvény keze, a törvénykezés kitartó, megingathatatlan működése*

levitä käsiin *vmi elromlik, tönkre megy, felmondja a szolgálatot, lerobban; vki elveszti a kontrollt vmi felett, kicsúszik az irányítás vkinek a kezéből*

liata käte(nsä jllak *beszennyezi/bemocskolja a kezét vmivel*

liukua jkn käsistä [átv] *vmi kicsúszik vkinek a kezéből; vmi elmúlik/elszáll, vmi kárba megy/elvész*

lyödä/iskeä kättä jnk kanssa *találkozik vmivel, összekapcsolódik vmivel, kapcsolódik vmihez*

lyödä kättä päälle → **päällä**

mennä läpi käsien [átv] *vmi kicsúszik vkinek a kezéből, vmi elmúlik/elszáll, vmi kárba megy/elvész*

neuvoa jkta kädestä pitäen *részletes utasításokkal/instrukciókkal lát el vkit, tüzetesen, részletekbe menően elmagyaráz vkinek vmit*

nostaa käte(nsä jkta vastaan *kezet emel vkire*

olla korkeammassa kädessä *vki/vmi a sors kezében van, vki isten tenyerén él*

olla jkn oikea käsi *vki vkinek a jobb keze*

oman käden oikeus *önként, önbíráskodás*

jklla on kättä pidempää/pitempää *vkinek segédeszköze/szerszáma/fegyvere van omin käsin saját kezűleg, önkezűleg, önkezeivel, saját maga*

paiskata kättä *a tenyerébe csap vkinek, kezét fog vkivel (a megállapodás jeléül)*

panna kädet kyynärpäitä myöten ristiin *vki meg van könnyebbülve, vki hálás, vkinek van oka arra, hogy megkönnyebbült/hálás legyen*

panna käte(nsä ristiin *összekulcsolja az ujjait, összeteszi (a két) kezét*

pestä käte(nsä jstak [átv] *mossa kezeit vmilyen dologban/ügyben*

puhua käsillä(än) *beszéd közben hadonászik/mutogat a kezével*
 pyytää jkn kättä [rég, vál] *megkéri vkinek a kezét*
 riistäytyä käsistä *vmi irányíthatatlanná válik*
 ristiä käte(nsä) *összekulcsolja az ujjait, összeteszi (a két) kezét*
 räjähtää käsiin *hirtelen tönkremegy/elromlik/szétesik, robbanásszerűen romlik*
 saada jku/jk käsiin(sä) *elér/elcsíp vkit; elfog/elkap/megcsíp/elcsíp/nyakon*
csíp/kézre kerít/elkap vkit; megkaparint vmit
 saada käsistä pois *megcsinál vmit, kiad a kezéből vmit*
 saada (vain) lämmintä kättä *jstak együttérzést kap vmiért/vmi miatt, de konkrét*
segítséget/támogatást nem
 saada vapaat kädet *jssak szabad kezét kap vmiben*
 sanoa kädestä päivää/käsipäivää *kezet fog vkivel, kézfogással üdvözl vkit*
 syödä jkn kädestä *vkinek a tenyeréből eszik, hallgat vkire, szót fogad vkinek, követi*
vkinek az utasításait
 tahrata kätensä jhk [átv] *vmivel bepiszkítja/bemocskolja a kezét, gyilkosságot követ*
el
 tervehtiä jkta kädestä *kezfogással üdvözl vkit*
 Tuohon käteen! *Kezét rá! Csapj a tenyerembe!*
 tyhjin käsin *üres kézzel, pénz nélkül; eredmény nélkül*
 Vasen käsi ei tiedä, mitä oikea tekee *Nem tudja a jobb kéz, mit csinál a bal*
 Vedä käteen! [vulg] [vö. vedä **handuun/tumppuun**, haista **paska!**]
 Ba(s)zd meg! [vulg]
 viime kädessä *végző soron, végül is, tulajdonképpen*
 vääntää kättä *jstak küzd, birkózik, harcol vmiért/vmi miatt*

käsiksi [kifejezésekben]

käydä käsiksi jhk/jkhun *elkezd vmit, hozzáfog/hozzaékezd vmihez, belefog vmibe,*
nekilát/nekiesik vminek; beleavatkozik vmibe; nekiesik vkinek, megtámad vkit
 päästä käsiksi jhk *hozzájut/hozzáfér vmihez, megkap vmit, megszerez vmit;*
eljut/elérkezik vmihez; elkezd vmit

käsillä *kéznél, közel, käsille*

käsillä oleva *a szóban forgó, az illető, a kérdéses, a munka alatt levő*
 olla käsillä *kéznél van, vkinek a keze ügyében van, egy karnyújtásnyira van, elöl*
van, (meg) lehet kapni, lehet használni; készül, készülő(fél)ben van, napirenden
van, vki előtt van, szó van róla; (idő) nemsokára itt van, kezdődik, közeledik;
éppen most folyik

käsipohjaa [kifejezésekben]

uida käsipohjaa *úgy úszik, hogy a keze a vízfenéken van*

käsipäivää [kifejezéseken]

sanoa käsipäivää *kézfogással üdvözöl vkit*

käsitellä *kezel, bánik, foglalkozik, feldolgoz, tárgyal*

jk asia on käsitelty loppuun *a dolog/ügy le van zárva, a téma be van fejezve*

käsivarsi *kar*

koukistaa käsivartta *iszik, alkoholizál*

kätkeä *(el)rejt, (el)takar, (el)dug, (el)tüntet, (el)temet*

jhk kätetty pukinsorkka → **pukinsorkka**

kätkeä leiviskä(nsä maahan → **leiviskä**)

kättely *kézfogás*

heti/jo kättelyssä *mindjárt, az elején*

kävellä *jár(kál), gyalogol, sétál, lépked, halad, megy*

kävelevä jussi → **jussi**

kävellä kuin ankka → **ankka**

kävellä puuta/puita myöten/pitkin → **puu**

kävellä jkn yli → **yli**

saada lähteä kävelemään *elmehet, ki van rúgva (a munkahelyéröl)*

kävi → **käydä**

käydä *jár, járkál, sétál, megy, jön; visz, vezet; lefolyik, végbemegy; lehet, megy; számít;*

válik, lesz; folytat, visel; érte megy, elhoz

ei ota käydäkseen *vmi nem akar menni, vmi nem akarózik vkinek*

kävi miten kävi *bárhogy legyen is*

käydä ohraisesti → **ohraisesti**

jkj/jkllle käy hullusti → **hullusti**

jkj/jkllle käy huonosti → **huonosti**

jkj/jkllle käy kalpaten → **kalpaten**

jkj/jkllle käy jkta kateeksi → **kateeksi**

jkj/jkllle käy ohraisesti → **ohraisesti**

jkj/jkllle käy surku jkta → **surku**

jkj/jkllle käy jkta säälikksi → **sääli**

jkj/jkllle käy vanhanaikaisesti → **vanhanaikaisesti**

käydä aisoihin → **aisa(t)**

käydä (suoraan) asiaan → **asia**

käydä jkn asialla/asioilla → **asia**

käydä happihyppelyllä/happihyppelyllä → **happihyppely**

käydä hermoille → **hermo**
 käydä hikeen → **hiki**
 käydä ilmi → **ilmi**
 käydä istumaan → **istua**
 käydä jaloille/jalkojen päälle → **jalka**
 käydä jklle kalliiksi → **kallis**
 käydä kaupaksi → **kauppa**
 käydä jtak/jnk kaupalla → **kauppa**
 käydä kauppaa jstak → **kauppa**
 käydä kierroksilla → **kierros**
 käydä kiinni jkhun → **kiinni**
 käydä jhk kiinni kuin (nälkäinen) leipään → **leipä**
 käydä kiinni työn tukkaan → **tukka**
 käydä kimppaan → **kimppa**
 käydä jkn kimppuun → **kimppuun**
 käydä koulua → **koulu**
 käydä kuin nakutettu → **nakuttaa**
 käydä kuin rasvattu → **rasvata**
 käydä kuin siimaa → **siima**
 käydä kuin tanssi → **tanssi**
 käydä jkn kukkarolla → **kukkaro**
 käydä jkn kukkarolle → **kukkaro**
 käydä kunnon päälle → **päällä**
 käydä jkn kunnialle → **kunnia**
 käydä jkn kurkkuun → **kurkku**
 käydä kuumana → **kuuma**
 käydä kuvassa → **kuva**
 käydä (kolmatta/neljättä, jne) kymmentä → **kymmen**
 käydä käräjiä (jstak) jkn kanssa/jkta vastaan → **käräjät**
 käydä käsiksi jhk/jkhun → **käsiksi**
 käydä laatuun → **laatu**
 käydä luonnolle → **luonto**
 käydä läpi → **läpi**
 käydä maata → **maata**
 käydä marjassa → **marja**
 käydä naisissa → **nainen**

käydä nurkan takana → **nurkka**
 käydä näyttämässä naamaa(nsa → **naama**
 käydä oikeutta jstak → **oikeus**
 käydä paperisotaa → **paperisota**
 käydä paremmin kuin hyvin → **paremmin**
 käydä pihan perällä → **perällä**
 käydä pohjalla → **pohja**
 käydä porukkaan → **porukka**
 käydä jkn puheilla → **puhe**
 käydä päinsä → **päinsä**
 käydä (jkn) päälle (kuin yleinen syyttäjä) → **päällä**
 käydä rajaa → **raja**
 käydä samasta → **sama**
 käydä selville → **selvillä**
 käydä sisulle → **sisu**
 käydä sukulaisissa → **sukulainen**
 käydä suruvalittelulla → **suruvalittelu**
 käydä jkn sydämelle → **sydän**
 käydä jhk taloksi → **talo**
 käydä tappiolla → **tappio**
 käydä tarpeella(an/tarpeilla(an → **tarve**
 käydä toteen → **tosi**
 käydä jkn tunnolle → **tunto**
 käydä tuttavissa → **tuttava**
 käydä ulkona → **ulkona**
 käydä uurnilla → **uurna**
 käydä vaaka-asentoon → **vaaka-asento**
 käydä valokuvassa → **valokuva**
 käydä vieraissa → **vieras**
 käydä voimille → **voima**
 käydä vähiin → **vähä**
 käydä yksiin → **yksiin**
 käydä ylikierroksilla → **ylikierros**
 käydä yli ymmärryksen → **yli**
 käydä yöjalassa → **yöjalassa**
 Käykää istumaan! → **istua**

Käykää pöytään! → **pöytä**

Käykää sisään! → **sisään**

käymistila *erjedés állapota*

olla käymistilassa (*forrongó*) *változáson/átalakuláson megy keresztül, forrongva változik/átalakul*

käynti *járás, menés; látogatás; működés, üzem, mozgás*

lähteä käyntiin *elkezdődik, kezdetét veszi, beindul, megindul; beindul, működni kezd*

olla käynnissä *működik, működésben van*

saada käyntiin *beindít vmit*

käyntikortti *névjegy(kártya)*

jättää käyntikorttinsa jhk [euf] *ott hagyja a névjegyet [= ürülékét] vhol*

käyrä *mn görbe fn görbe (vonal)*

käyrä korkealla *jókedvvel/jókedvűen, lelkesedéssel, lelkesen*

käyttäytyä *viselkedik*

käyttäytyä ihmisiksi → **ihminen**

käyttää (*fel*) *használ, kihasznál, igénybe vesz; hord, visel; alkalmaz*

käyttää hyväksi/hyväkse(en) → **hyvä**

käyttää hyödyksi/hyödykseen → **hyöty**

käyttää keppiä ja porkkanaa → **keppi**

käyttää kovaa kieltä → **kova**

käyttää kyynärpäätaktiikkaa → **kyynärpäätaktiikka**

käyttää jkta pelinappulana → **pelinappula**

käyttää pelkkiä superlatiiveja → **superlatiivi**

käyttää raskasta tykistöä → **tykistö**

käyttää tilaisuutta hyväkse(en) → **tilaisuus**

käyttää väärin → **väärin**

olla jkn käytettävissä *vmi/vki vkinek a rendelkezésére áll*

käyttö *hajtás (gépé); használat*

jllak on käyttöä *vminek a használatára szükség/igény van, vmit (jól) lehet használni*

käytännöllisesti *gyakorlatilag*

käytännöllisesti katsoen → **katsoa**

käämi [músz] *orsó, cséve, tekercs*

jkltta palaa käämit *vki felidegesíti magát; vkinek felforr az agyvize*

kääänne *felhajítás, behajítás (ruhán); kanyar; fordulat, forduló; mozdulat; (beszéd)fordulat*

käden käänteessä *mindjárt, rögtön, azonnal, egy pillanat/szempillantás alatt; könnyen, könnyedén*

kääntyä *(meg)fordul, tér; (meg)tér*

kääntyä haudassa(an → **hauta**)

kääntyä laskuun → **lasku**

kääntyä nousuun → **nousu**

kääntyä parhain päin → **päin**

kääntyä jkn/jnk puoleen → **puoleen**

kääntää *(meg)fordít, (le)fordít, felhajt, felgyűr; [szl] ellop, meglovasít*

kääntää kelkka(nsa → **kelkka**)

kääntää jk (asia) leikiksi → **leikki**

kääntää nurin maat ja taivaat → **maa**

kääntää pienemmälle vaihteelle → **vaihde**

kääntää purjee(nsa → **purje**)

kääntää jkn pää → **pää**

kääntää jk pääläelle(en → **päälaki**)

kääntää selkä(nsä jllek/jklle → **selkä**)

kääntää jkn silmät → **silmä**

kääntää takkia/takki(nsa → **takki**)

kääpiö *törpe*

henkinen/moraalinen kääpiö *lelki/szellemi invalidus, erkölcsi nulla*

kääriä *göngyöl, becsomagol; gyűr, összecsavar, összeteker, összesodor*

kääriä hiha(nsa/hihat → **hiha**)

kääriä jk makkaralle → **makkara**

kääriä pumpuliin → **pumpuli**

kääriä/kääräistä rahaa → **raha**

kääriä tuohta → **tuohi**

käärme *kígyó*

ajaa (kuin) käärmettä pyssyyn *erőnek erejével próbál vmit csinálni*

elättää käärmettä povella(an) *kígyót melenget a keblén*

kavala kuin käärme *alattomos, álnok, ravasz*

notkea kuin käärme *hajlékony, mint a nád*

käärmeissä(än [kifejezésekben]

olla käärmeissä(än jkllle *dühös/mérges vkire, haragszik vkire (vmi miatt/vmiért), mérgelődik, harapós kedvében van; el van keseredve*

kääräistä → **kääriä**

köniin [kifejezéseken]

antaa jkta/jkllle köniin *megüt/megver vkit, behúz vkinek, ellátja vkinek a baját, ad vkinek a pofájába*

saada köniin(sä) *kap a pofájába, megkapja a magáét*

körö [onom]

körö körö kirkkoon → **kirkko**

köyhä *szegény*

köyhä kuin kirkonrotta → **kirkonrotta**

köyhät ritarit → **ritari**

köydenjatko [kifejezéseken]

joutua köydenjatkoksi *vki akasztófára kerül*

riippua köydenjatkona [euf] *(az akasztófán) lóg*

köysi *kötél*

olla köysissä *meg van kötözve, össze van kötözve, csapdában van, csapdába esett*
puhetta tulee kuin köyttä *vkiből folyik a szó/dől a beszéd, vki megállás nélkül beszél*

vetää yhtä/samaa köyttä [vö. puhaltaa yhteen/samaan hiileen → **hiili**]

együttműködik vkivel egy közös cél érdekében

L**laaja** *széles, terjedelmes, tág, tágas, bő*jklilla on laaja sydän → **sydän****laajentaa** *(ki)szélesít, (ki)bővít, (ki)terjeszt, növel*laajentaa rajoja(an) → **raja****laakeri** *babér*levätä laakereilla(an) *vki ül a babérjain*niittää laakereita *babérokat arat, dicsőséget/hírnevet szerez***laaki** *ütés, lövés, dobás*laaki ja vainaa *folytonos/állandó (teli)találat***laakso** *völgy*laakson pohjassa → **pohja**murheen/synnin laakso [főleg vall] *siralomvölgy***laatikko** *láda, doboz*musta laatikko *fekete doboz (a repülőgépeken)*panna laatikkoon [sakkban] *megver vkit, zsebre tesz vkit***laatta** *lap, lemez*heittää laattaa/laatat [szl] *rókázik, kidobja a taccsot, hány, okádik***laatu** *minőség*käydä laatuun *megfelel, megfelelő, alkalmas, jó, lehetséges, elmegy, megjárja***laboratorio** *laboratórium*kuuma laboratorio *a nagyon radioaktív anyagok kezelésére szolgáló laboratórium***ladata** *feltölt*ladata akku(j)a(an) → **akku****lahja** *ajándék*(kuin) taivaan lahja *(mint az) áldás*Tasan ei käy onnen lahjat [km] *van, aki szerencsés, van, aki nem***lahjahevonon** *ajándék ló*Ei pidä katsoa lahjahevosen suuhun/Ei lahjahevosen suuhun katsota [km] *Ajándék**lónak ne nézd a fogát! [km]***lahti** *öböl*lahden takaa/taakse/takana *az öböl túlsó partjáról, Svédországból/az öböl**túlpartjára, Svédországba/az öböl túlpartján, Svédországban***laidun** *legelő*siirtyä/hakeutua laajemmille/lihavimmille/väljemmille *laitumille jobb**körülmények közé megy/kerül/törekszik*

laiha *sovány, ösztövé, szikár*

laiha kuin luuranko → **luuranko**

jk on laiha lohtu *vmi sovány vigasz*

seitsemän laihaa vuotta *a hét szűk esztendő*

lailla *módon, -képpen, módjára*

aika/melko lailla *alaposan, derekasan, istenigazából*

koko lailla *eléggé, meglehetősen*

Vai sillä lailla? *Vagy úgy?!*

laillistaa *törvényesít*

laillistaa suhde/suhtee(nsa) → **suhde**

laimin [kifejezésekben]

lyödä laimin *elhanyagol/elmulaszt/nem csinál meg/mellőz/elszalaszt vmit* [ami kötelessége lenne]

lainahöyhenet [kifejezésekben]

koreilla lainahöyhenillä/lainahöyhenissä//kulkea lainahöyhenissä *idegen tollakkal ékeskedik*

laiska *lusta, rest, renyhe, lomha, tunya*

jäädä laiskaan/laiskalle (*tanítás után*) *bent marad az iskolában bepótolni a leckét*

Laiska töitään lukee/luettelee [km] *a lusta számlálja elő/számolja a munkáját*

moottori on laiska *a motor nehezen indul be*

olla laiskassa/laiskalla (*tanítás után*) *bent van az iskolában bepótolni a leckét*

laita *oldal, szél, perem; állapot, helyzet, viszony*

ei ole laitaa, että... *nem jó/nem okos dolog, hogy...*

heittää yli laidan *elvet/elutasít/visszautasít vmit, sutba dob vmit; lemond vmiről; elbocsát/elmozdít/felment/félreállít vkit*

laidasta laitaan *margótól margóig; mindenféle, különbözőféle*

täydeltä laidalta *teljes erőből, teljes gőzzel*

laitamyötäinen [haj] *oldalszél*

olla laitamyötäisessä *részeg; be van rúgva; be van állva*

laitapuoli *szélső, külső rész, perem*

laitapuolen kulkija *a társadalom legproblémásabb/leglecsúszottabb rétegéhez tartozó, a sors üldözöttje, akinek nehéz sors jutott osztályrészül*

tuntea elämän laitapuoli *ismeri az élet sötét oldalát*

laittaa (*el*)*készít, (fel)épít, (fel)állít; rendez, intéz; kikészít, csinosít, javít; rendel, küld, hívat*

laittaa lappu luukulle → **lappu**

laittaa pois päiviltä → **päivä**

laiva *hajó*

Laiva on lastattu [zálogos játék neve]

paeta kuin rotat uppoavasta laivasta *menekül, mint a patkányok a süllyedő hajóról*

vuotava/uppoava laiva *süllyedő hajó, meghiúsulni látszó terv/vállalkozás*

lakaista *seper, söpör*

lakaista maalinedusta puhtaaksi → **maalinedusta**

lakaista jk maton alle → **matto**

lakana *lepedő*

kalpea kuin lakana *nagyon sápadt, fehér, mint a fal*

laki *törvény; jog; törvényszék, bíróság; törvény(szerűség), elv*

kiertää lakia *megkerüli/kijátssza a törvényt*

kirjoittamaton laki *íratlan törvény*

lain kirjain → **kirjain**

lain pitkä käsi/koura → **käsi** → **koura**

Laki on niin kuin se luetaan [km] *a törvényt sokféleképpen lehet értelmezni*

[vö. szól Ha akarom, vemhes, ha (nem) akarom, nem vemhes]

lukea lakia *jogot tanul; jkllle megszid/megdorgál/megleckéztet vkit, ráncba szed vkit*

rikkoa (jnk) lakia *megszeg/megsért (vmilyen) szabályokat, törvényt szeg/sért; bűn(tény)t követ el*

viidakon laki *a dzsungel törvénye*

lakki *sapka, ellenzős (férfi)sapka*

lakki kourassa *meghunyászkodva, alázatosan*

neljän tuulen lakki *(négyágú) lappsapka*

nostaa lakkia jkllle [vö. nostaa **hattua**] *kalapot emel vmi/vki előtt, elismer vmit/vkit*

valkoinen lakki/valkolakki *a sikeres érettségi vizsgát tett diákok sapkája (, amit ballagáskor tesznek fel először)*

lakko *sztrájk, munkabeszüntetés*

mennä laktoon *sztrájkba kezd, sztrájkolni kezd, beszünteti a munkát*

tehdä lakko *vmi elromlik, vmi nem működik*

lama *(gazdasági) pangás, regresszió; csökkent működőképesség; levertség,*

lehangoltság, depresszió,

henkinen lama *rossz lelkiállapot, levertség, lehangoltság, depresszió*

mieli on lamassa *vki levert hangulatban van, vki le van hangolva*

olla lamassa *vmi pang, vmi nem megy/nem működik, tönkre van; vki rossz formában/állapotban/hangulatban van, vki le van verve/törve, el van csüggedve, depressziós*

lammas *juh, birka*

kadonnut lammas [átv vall] *elveszett bárány*

lampaat ja vuohet *a jók és a rosszak; a büntelenek és a bűnösök*

laskea lampaita *számolja a birkákat, megpróbál számolással álomba szenderülni*

lauhkea kuin lammas *szelíd, mint a bárány/olyan, mint a kezes bárány, birka(természetű)*

laupias kuin lammas *álszent*

musta lammas [átv] *fekete bárány*

(jtk on jklla) *vaikka lampaat söisi vkinek nagyon sok van vmiből*

lamppu *lámpa*

siihen aikaan kun isä lampun osti *régen, annak idején, a régi szép időkben*

langeta *(le)esik, (le)hullik; esik, jut, száll*

langeta hyvään maahan/maaperään → **maa** → **maaperä**

langeta kuin paisti pataan → **paisti**

langeta loveen → **lovi**

langeta luonnostaan → **luonnostaan**

langeta tomuun jkn edessä → **tomu**

lanka *cérna, fonal; csapda*

jkn elämän lanka katkeaa *vki életének a fonala megszakad*

mennä/lentää lankaan *bemegy a csőbe, csapdába esik; csalatkozik/megcsalatik*

pitää (kaikki) *langat/ohjakset käsissä(än) vki a kezében tartja a gyeplőt/az irányítást, vki a kezében tart vmit*

jnk punainen lanka *vminek a vezérfonala, uralkodó vonása*

lanttu *karórépa; [szl] fej*

jklla (ei) lanttu leikkaa *vki (nem) ért vmit, vki felfog (//nem fog fel vmit), vki felér ésszel(//nem ér fel ésszel) vmit*

lapikas *lapp cipő, lapp csizma [olyan lábbeli, amelynek az orra felkunkorodik]*

lyödä lapikasta lattiaan *táncol*

lappu *(papír)lap, (rongy)darab; cédula*

kulkea/olla (silmä)laput silmillä *szemellenzöt hord, egyoldalúan látja a dolgokat*

laittaa/panna lappu luukulle *lehúzza rolót, befejez/bezár vmit (pl. üzleti tevékenységet/boltot),*

lappu luukulla *eladva; bezárva, megszüntetve*

lapsenkenkä *gyermekcipő*

olla lapsenkengissä(än) *vmi gyermekcipőben jár*
 kasvaa/päästä lapsenkengistä(än) *felnő, kinő vmiből*

lapsi *gyerek, gyermek*

heittää lapsi pesuveden mukana *a fürdővízzel (együtt) kiönti a gyereket*
 lapsesta saakka *gyerekkorától fogva*
 lapsi menee pesuveden mukana *a lényegtelen dolgok mellett a lényeg is elvész*
 lasten leikki *gyerekjáték, könnyű, veszélytelen dolog*
 odottaa lasta *gyereket vár, terhes*
 saada lapsi jkn kanssa *vkinek gyereke lesz/születik vkitől*

lapsipuoli *mostohagyerek*

jäää lapsipuolen asemaan *hátrányos/kedvezőtlen helyzetbe kerül, mostoha sorsra jut*
 olla lapsipuolen asemassa *rossz/hátrányos/kedvezőtlen helyzetben van, mostoha körülmények között van*

lasi *üveg; pohár*

ei sylje lasiin *vki nem veti meg az italt, szívesen fogyaszt alkoholt; sok alkoholt fogyaszt*
 kallistella lasia/laseja *(alkoholt) iszik*
 kilistellä laseja *koccintgat, iszogat*
 kilistää (lasia) jkn kanssa *koccint vkivel*
 kohottaa lasi(nsa) jklle/jllek//jkn kunniaksi *emeli poharát vkire/vmire// vkinek/vminek a tiszteletére, koccint vmire/vkinek az egészségére*
 kurkistaa lasiin [tréf] *a pohár fenekére néz, iszogat, iddogál*

lasikaappi *üvegszekrény*

Lasikaapissa istuvan ei pidä heitellä kiviä [km] *nem érdemes támadnia annak, aki maga is támadható/kényes helyzetben van*
 olla/istua lasikaapissa *vki ki van téve a kritikának*

lasimestari *üveges*

lasimestarin silli → **silli**

laskea *leenged, leereszt; előhoz, mond, beszél; számol*

laskea alle(en → **alla**

laskea asee(nsa/aseet → **ase**

laskea jku haudan lepoon → **lepo**

laskea housuihin(sa → **housut**

laskea jksta ilma/ilmat pois/pihalle → **ilma**

laskea korkoa korolle → **korko**
 laskea kuin lehmän häntä → **häntä**
 laskea lampaista → **lammas**
 laskea leikkiä (jstak/jkn kustannuksella) → **leikki**
 laskea luikuria → **luikuri**
 laskea lööperiä → **lööperi**
 laskea jku maan poveen → **povi**
 laskea mäkeä jllak → **mäki**
 laskea nollille → **nolla**
 laskea pohjalukemiin → **pohjalukema**
 laskea pyllymäkeä → **pylly**
 laskea pää(nsä ikuiseen lepoon → **pää**
 laskea silmistä(än) → **silmä**
 laskea tiilenpäitä → **tiilenpää**
 laskea varman päälle → **varma**
 laskea vettä(än) → **vesi**
 laskettu päivä/aika *a szülés várható napja/ideje*

lasketella *elfűj, elhadar*

lasketella loruja → **loru**
 lasketella omia(an) → **oma**
 lasketella jtak ulkoa → **ulkoa**
 lasketella ärräpäitä → **ärräpää**

lasku *számla; leereszkedés, süllyedés*

jättää pois laskuista *kihagy vmit a számításból, figyelmen kívül hagy vmit*
 kääntyä laskuun *csökkenni kezd*
 olla pois(sa) laskuista *vmi ki van zárva, nem jöhet számításba*
 omaan laskuun(sa) *a saját felelösségére, a saját szakállára*
 ostaa jtak laskuun *utólag számlával fizet ki vmit*
 panna jk jkn laskuun *vkinek a számlájára ír vmit, vkit hibáztat/okol vmi miatt*
 pehmeä lasku *fokozatos átállás (vmi új feladatra), fokozatos áttérés (vmilyen új helyzetre); vmire való szoktatás (, amellyel felkészítés, támogatás jár)*
 tehdä jtak jkn laskuun *vkinek a pénzéből/vkinek a számlájára csinál vmit; vkinek a számlájára/kontójára/felelösségére csinál vmit*

laskupää *számolni tudás, számolási készség*

jklla on hyvä//huono laskupää *vki jól//rosszul tud számolni*

latinki [kny] *feltöltődés; töltő, töltet*

olla latingissa *fel van töltve; készen van/áll; be van rúgva*

lattia *padló(zat), padozat, szoba földje*

mittailla lattiaa *fel-alá jár(kál), fel s alá jár(kál)*

latu *sínyom, ösvény, csapás*

aukoa uusia latuja *új utat tör, úttörő munkát végez*

kulkea/mennä vanhaa latua(an) *vmi a régi kerékvágásban halad/megy, vmi a régi mederben folyik*

ladut menevät ristiin → **ristissä**

latva *csúcs, tető, (fa)korona; felső folyás, forrásvidék*

jkta/jklla heittää latvasta *vki nem normális/vki lökött/vki meg van húzva, vkinél nincsenek otthon, vkinek nincs ki mind a négy kereke*

olla latvasta laho *vki buta; vki feledékeny; vkinek rossz az emlékezete*

lauhkea *enyhe, lágy; szelíd, kegyes*

lauhkea kuin lammas → **lammas**

laukaus *lövés*

vaihtaa laukauksia (jkn kanssa) *(mindkét fél) kölcsönösen lő; lövöldöz*

laulaa *énekel, dalol; szól, zeng*

laulaa ammuvainaan nuotilla → **nuotti**

laulaa nuotin vierestä → **nuotti**

laulu *ének, dal*

vanha laulu [átv] *a régi nóta, a régi/az ismert szöveg, ismerős szöveg*

laulukuoro *énekkar*

siirtyä laulukuoroon [sp] *kiesik a selejtezőkön*

lauma *nyáj, falka, csorda, gulya, csapat, csoport, csomó, sereg*

kulkea/ulvoa lauman mukana *vki megy a többi(ek) után, vkit hajt a csordaöszton, vki úgy gondolkodik/cselekszik, mint a (nagy) többség*

laupias *irgalmas, jámbor, szelíd; álszent, jámborságot tettető*

laupias kuin lammas → **lammas**

laupias samarialainen *irgalmas szamaritánus*

Laupias taivas! *Te jó ég! Egek! Szent ég!*

lause *mondat; mondás; tétel*

lentävä lause *szállóige*

lausua *kimond, kifejez, kijelent, nyilatkozik; kiejt; szaval, előad*

lausua jku tervetulleeksi → **tervetullut**

lauta *deszka; társasjátékok fa/karton aljazata, (sakk)tábla*

lyödä jku/jk laudalta [átv] *kiüt vkit a nyeregből, lesöpör vkit vhonnan, (győztesként) félreállít vkit vhonnan, (le)győz vkit*

lautanen *tányér*

lentävä lautanen *repülő csészealj*

lavea [= **laaja**] *széles, tág, bő*

lavea tie [vall] *rossz út*

Leelia [női név]

Leelian lepotuoli → **lepotuoli**

legenda *legenda; kitalált/megszépitett történet*

heittää legendaa [szl] *beszél(get), mesél, dumál, nyomja a sódert*

lehahtaa *lebben, libben, röppen; fúj(ni kezd); fellobban, felgyúl*

lehahtaa punaiseksi → **punainen**

lehmä *tehén*

katsoa kuin lehmä uutta aittaa/porttia *bámul/úgy néz, mint borjú az új kapura*
 jklla on oma lehmä ojassa *vkinek a saját érdekeiről van szó [vö. Minden szentnek maga felé hajlik a keze [km]]*

pyhä lehmä *szent tehén*

tanssia lehmäparissa *két nő táncol egymással*

lehmä(n)kauppa *viszontszolgáltatáson alapuló politikai üzletkötés*

tehdä lehmä(n)kauppa/lehmä(n)kauppoja *(olyan) politikai üzletet köt (, amelyben valamilyen szolgálat fejében szolgálatot tesz vkinek)*

lehti *(fa)levél, lomb; lap, hírlap, újság*

jääädä lehdelle soittelemaan [vö. jääädä nuolemaan näppejään → **näppi**] *kimarad vmiből, vmi nélkül marad, lemarad/lecsúszik vmiről, hoppon marad, háttérbe szorul*

kirjoittamaton lehti *(vmilyen szempontból) egyelőre ismeretlen személy/dolog*

lehti kääntyy *új szakasz/korszak kezdődik*

leijailla *lebeg, libeg, szállong, kering, gomolyog*

leijailla pilvissä → **pilvi**

leijona *oroszlán*

karjua kuin leijona *üvölt, mint a sakál*

leijonan/leijonien luola → **luola**

rohkea kuin leijona *bátor, mint az oroszlán*

voimakas kuin leijona *erős, mint a bivaly*

leijonankynsi *az oroszlán körme*

näyttää leijonankynte(nsä) *megmutatja oroszlánkörmeit/a tudását/a tehetségét*

leikata *vág, elvág, levág, metsz, szeg, szel, lehasít; operál; szab*

kuin veitsellä leikaten/leikattuna *mintha elvágták volna, hirtelen, váratlanul*

leikata huhulta siivet → **huhu**

leikata kuponkeja → **kuponki**

leikata jklta siivet → **siipi**

leikattu konjakki → **konjakki**

jklla polla (ei) leikkaa *vkinek jól fog az esze (vkinek nem fog az esze), vki gyorsan megért vmit (vki nem ért vmit)*

leikki *játék; tréfa, vicc*

jk ei ole leikin asia *vmi nem vicc/nem tréfadolog*

Joka leikkiin ryhtyy, se leikin kestäköön [km] *Aki á-t mondott, annak bé-t is kell mondanía/mondjon bé-t is [km]*

kääntää/lyödä/panna jk (asia) leikiksi *tréfára fordít/vesz vmit, tréfálkozni kezd*
laskea leikkiä (jstak//jnk/jkn kustannuksella) *viccel, tréfálkozik, (tréfát üz*
vmiből/vkiből)

leikin vuoksi *a tréfa/vicc kedvéért*

leikki leikkinä *csak vicc (volt), Elég a játékból! Félre a tréfával!*

Leikki sikseen! *Félre a tréfával! Elég a játékból!*

lähteä leikkiin mukaan *beszáll a játékba/üzletbe; vállalja a kockázatot*

jstak on leikki kaukana [vö. nyt on **vitsit** vähissä] *komolyra fordul vmi, komoly dologról van szó, vmi halálosan komoly*

sujua kuin leikki *vmi megy, mint a karikacsapás, vmi könnyen megy*

leikkiä *játszik, játszadozik*

leikkiä kissaa ja hiirtä jkn kanssa → **kissa**

leikkiä tulella → **tuli**

leikkiä opporikasta tai rutiköyhää → **rutiköyhä**

leima *bélyegző, pecsét; jelleg, benyomás*

leimaa antava jllek *jellemző vmire, jellegzetes*

lyödä/painaa leima(nsa jhk *nyomot hagy vmin, rányomja a bélyegét vmire*

leipä *kenyér; betevő, betevő falat, megélhetés*

ansaita leipä(nsä jnak (esim opettajana) *vmivel (pl. tanárkodással) keresi a kenyerét, vmiként (pl. tanárként)/vmilyen beosztásban dolgozik*

joutua kruunun leipiin *vki bevonul (a hadseregbe); vki börtönbe kerül*

Kenen leipää syöt, sen lauluja laulat [km] *akinek a kenyerét eszed, annak a nótáját fújod, úgy táncolsz, ahogy a kenyéradód fütyül*

käydä jhk kiinni kuin (nälkäinen) leipään *lelkesen/buzgón nekiáll
vminek/hozzáfog vmihez*

jkn leipä levenee → **levetä**

Leipää ja sirkushuveja! → **sirkushuvi**

leveämpi leipä *jobb megélhetés*

jkn lyö//ei lyö leiville *vmi megéri, érdemes//vmi nem éri meg, nem érdemes*
murtaa leipää [egyh] *úrvacsorát vesz; jkn kanssa együtt eszik/étkezik vkivel, vkivel
tart (étkezéskor)*

olla kruunun leivissä *vki az állam kenyérét eszi, vkit az állam tart el (főképp
katonaságnál/börtönben)*

olla jkn leivissä *vkinek a kenyérét eszi; vkinél dolgozik*

olla samoissa/yksissä leivissä *együtt él vkivel, [rég] egy kenyéren él/van vkivel*

pitää jku leivässä *eltart vkit, gondoskodik vkiről/vkinek a megélhetéséről*

pysyä leivässä *vki kijön a fizetéséből, vkinek elég a jövedelme a megélhetésre*

ruveta/muuttaa yksiin leipiin jkn kanssa *összeköltözik vkivel*

syödä jkn leipää *vkinek a kenyérét eszi; vkinél dolgozik*

valtion leipä on kapea mutta pitkä *állami hivatalban kevés a fizetés, de hosszú a
szolgálati idő (nem kell félni a munkanélküliségtől)*

viedä leipä jkn suusta/jklta leipä suusta *elveszi vkinek a kenyérét/megélhetési
forrását*

leipäläpi *kenyérleső, száj*

Pidä leipäläpesi kiinni! *Fogd be a kenyérlesőd(et)/a szád!*

leipävarras *rúd, amelyre a lyukas kenyereket akasztották*

leipävarras on korkeammalla kuin ennen *nehezebb a megélhetés, mint korábban*

leiviskä [rég] *20 font; 10 kg; [Bibl, átv] talentum*

hoitaa leiviskä(ä)(nsä hyvin *megfelelően teljesíti a kötelességét; jól kamatoztatja a
tudását*

kätkeä leiviskä(nsä maahan *elhanyagolja a kötelességét, nem (jól) teljesíti a
rábízott feladatot*

leivätön *kenyér nélküli*

joutua leivätömän pöydän ääreen *bíróság elé kerül*

lekkeripeli [kifejezésekben]

mennä lekkeripeliksi [vö. mennä **hulinaksi/pipariksi/piirileikiksi** →

piirileikki/plörinäksi] *vmiből nem lesz semmi, vmi nem sikerül, rosszul*

*megy/sikerül, meghiúsul, semmivé válik, füstbe megy, kátyúba kerül, dugába dől,
befagy, összeomlik, kútba esik, zátonyra fut, befuccsol*

lento *repülés, röpte vminek; lendület*

katketa kuin kanan lento *hirtelen félbeszakad/befejeződik*

kuin kanan lento *nagyon rövid(en)*

loppui lyhyeen kuin kanan lento *vmi röviden véget ért/hamar befejeződött*

olla lennossa *úton van/járkál/futkos*

ottaa/saada taksi lennosta *leint egy taxit, taxit fog*

vaihtaa (pelaajia) lennossa [sp, jégk] *játék közben/a játék megszakítása nélkül (játékosokat) cserél*

lentää *repül, száll*

lentävä lause → **lause**

lentävä lautanen → **lautanen**

lentävä lähtö → **lähtö**

lentää ilmaan → **ilma**

lentää jkn kaulaan → **kaula**

lentää korkeammalle kuin siivet kantaa → **siipi**

lentää kuin leppäkeihäs → **leppäkeihäs**

lentää kuin päätön kana → **pätön**

lentää kukasta kukkaan → **kukka**

lentää lankaan → **lanka**

lentää nenälle(en → **nenä**

lentää nokilleen → **nokka**

lentää pellolle/pihalle → **pelto** → **piha**

lentää perseelleen → **perse**

lentää (pois) pesästä → **pesä**

lentää punaiseksi → **punainen**

lentää pyrstölle(en → **pyrstö**

lentää retkuun → **retku**

lentää taivaan tuuliin → **tuuli**

läppä lentää → **läppä**

lepo *pihenés, nyugalom*

laskea/siunata jku haudan lepoon *örök nyugalomra helyez, sirba tesz, eltemet, elhantol vkit*

mennä levolle *aludni megy, elmegy lefeküdni, lepihen, [vál] nyugovóra tér*

olla levolla *fekszik, alszik*

ottaa levon kannalta *pihen*

päästä (ikuisen) lepoon [vál] *örök nyugalomra tér*

siunata jku iankaikkiseen lepoon *örök nyugalomra helyez, utolsó útjára kísér vkit*
 vetäytyä viisaan lepoon *sok munkát végezvén megelégedetten visszavonul,*
visszavonul a megérdemelt pihenésre

lepopaikka *pihenőhely, nyughely*

viimeinen lepopaikka *végző nyughely, sír*

leposija *nyughely*

viimeinen leposija [vál] *végző nyughely, sír*

lepotuoli *kényelmes karosszék, fotel*

Leelian lepotuoli [tréf] *az a hely, ahol vki kiönti a szívét*

leppäkeihäs *égerfából készült lándzsa*

lentää kuin leppäkeihäs [tréf] *vmi repül, mint a szélvész/huzat, vki repül, mint a*
sicc, (ügy) repül, hogy a lába se(m) éri a földet

leski *özvegy*

lesken ropo → **ropo**

vihreä leski *a lakótelepen a sok otthonlétől/a bezártságtól elbutuló családanya*

lesti *kaptafa; [kny] pálinkásüveg*

hankkia lesti *pálinkát árul feketén*

heittää lestiä ↑

Suutari pysyköön lestissään [km] *A suszter maradjon a kaptafánál [km]*

letti *copf; haj*

nousta lettiin *vmi a fejébe száll vkinek*

leuka *áll, állkapocs*

aukoa/repä leukoja *(an dicsekszik, felvág*

loukuttaa leukoja *(an dumál, pofázik, ugat; veszekszik, szid/szidalmaz vkit/vmit*

levetä *(ki)szélesedik, bővül, tágul*

jkn leipä levenee *vkinek javul a megélhetése/emelkedik az életszínvonala*

leveä *széles; tág, bő*

olla yhtä pitkä kuin leveäkin *vmi semmire sem jó, haszontalan; eredménytelen;*
jelentéktelen

leveämpi leipä → **leipä**

leveästi *szélesen*

elää leveästi *úri módon él, nagy lábon él*

levitä *(el)terjed, kiterjed, átterjed, elharapózik; elterül, szétterül; szélesedik*

levitä kuin Jokisen/Virtasen eväät → **eväs**

levitä kuin tauti → **tauti**

levitä kulovalkean tavoin/kuin kulovalkea/kulo → **kulovalkea** → **kulo**

levitä käsiin → **käsi**

levitä suusta suuhun → **suu**

levy lemez

jklla jää levy päälle [vö. soittaa samaa **levyä**] *vki folyton ugyanazt*

ismételgeti/hajtogatja, vkinél megakad a lemez

soittaa samaa levyä *mindig ugyanaz a lemez, vki a régi nótát fújja*

vaihtaa levyä *témát vált; megváltoztatja a beszéd módját*

levällään *szét, (szana)széjjel, szanaszét, szertesztét; kiterítve, kitárva, kiterjesztve,*

levälleen [kifejezéseikben]

olla levällään vmi rendetlenül/összevissza van, vmi szertesztét/szanaszét van; ki van tárva/nyitva, tárva-nyitva van; el van hanyagolva

levätä *(meg)pihen, nyugszik, fekszik, hever, elül*

jääda lepäämään egyelőre annyiban marad, átmenetileg lekerül a napirendről

jättää lakiehdotus lepäämään a választások utánra hagyja a törvényjavaslatot

levätä laakereilla(an → **laakeri**)

levätä turpeen alla → **turve**

liata *(be)piszkít, (be)piszkol, (be)mocskol, beszennyez*

liata käte(nsä jllak → **käsi**)

liata oma pesä(nsä → **pesä**)

liekanaru *pányva, kötél*

jklla on lyhyt liekanaru vkinek meg van kötve a keze, vkinek nincs nagy

szabadsága/engedélye cselekedni

pidentää jkn liekanarua több szabadságot ad vkinek

liemi *lé, leves*

*joutua liemeen [vö. joutua **liriin/nesteeseen/pulaan**] bajba/pácba/csávába kerül*

kiehua omassa liemessä(än vki fő a saját levében)

*olla liemessä [vö. olla **pulassa/suossa**] bajban van, pácban van, benne van a*

pácban/csávában

liesu [kifejezéseikben]

olla liesussa úton van; nincs otthon

lieventää *enyhít, csillapít*

lieventävät asianhaarat → **asianhaara**

lifti [kny] *stopp, stoppolás*

kulkea liftillä stoppal utazik/megy

liha *hús*

Ei luutonta lihaa eikä päätöntä kalaa [km] Nincsen rózsza tövis nélkül [km]

lihan himot → **himo**

lyödä/panna jk lihoiksi [állatot a húsáért] *levág, lemészárol*

olla hyvässä lihassa *vki jó húsban van*

olla lihaa ja verta *hús-vér, eleven, valóságos, igazi*

Sana tuli lihaksi [ÚT] *Az Ige testté lett*

lihapata *húsofazék; húsétel*

istua lihapatojen ääressä *vki gazdagságban/bőségben él, vki közel van a húsofazékhoz*

lihas *izom*

Millä lihaksilla? [tréf] *Hogyan?*

liallisuus *túlzás, szertelenség, szélsőség*

mennä liallisuuksiin *túlzásba visz vmit, túlzásokra ragadtatja magát*

liika *mn túlságosan sok/nagy, túl sok, túlságos, fölös, felesleges hsz túlságosan, túl, szerfelett fn felesleges, maradvány*

liiankin kanssa *túl sok(at) is, túlságosan is*

liika on aina liikaa *ami sok, az sok, mindennek van határa*

luulla liikoja *túl sokat gondol vki ről/magáról; túlértékeli a helyzetet/a lehetőségeket*

liikaa *hsz túl/túlságosan sok(at)*

ottaa lasillinen liikaa *többet iszik a kelleténél, túl sokat iszik, berüg*

liikauttaa *(meg)mozdít, (meg)mozgat, (meg)lök, (meg)taszít*

ei liikauta evää(nsä)kään → **evä**

liikavarvas *tyúkszem*

astua jkn liikavarpaille *vkinek a tyúkszemére lép*

liike *mozgás; mozdulat, gesztus; forgalom; üzlet, vállalat; mozgalom*

Liikettä niveliin/kinttuihin/töppösiin! → **nivel** → **kinttu** → **töppönen**

lähteä liikkeelle *elkezdődik, kezdetét veszi, beindul, megindul, elindul*

olla liikkeellä *mozgásban van, mozog, megy, úton van, jár; tevékenykedik;*

fent/talpon van; forgalomban van, terjed

olla liikkeessä *mozog, járkál*

panna liikettä jhk/jkhun *megmozgat vmit/vkit*

panna liikkeelle *(meg)indít vmit; megmozgat/mozgósít/bevet vmit (vmi érdekében)*

vihreä liike *zöld mozgalom*

liikenne *forgalom, közlekedés*

lähteä liikenteeseen *kimozdul otthonról; bulizni megy*

olla liikenteessä [vö. olla liikkeellä] → **liike**

liikkua *mozog, halad, jár, közlekedik*

liikkua kuin täi tervassa → **terva**

liikkua oudoilla vesillä → **vesi**

liikkua tutulla//vieraalla/vaarallisella maaperällä → **maaperä**

liikkuva *mozgó, mozgékony*

liikkuva juhlapäivä *olyan ünnepnap, amelynek az időpontja évente változik (pl. húsvét)*

liikkuva kauppa *mozgóáruda*

liikkuva poliisi *közlekedési rendőr*

liikkuva äänestäjä *olyan szavazó, aki minden választáskor más-más pártra szavaz*

olla liikkuvalla kannalla *úton van, talpon van, mozgósítva van*

liikuttaa *mozdít, mozgat; megindít, meghat; érdekel, tartozik vkire*

olla liikutetussa tilassa [tréf] *be van csípve/állítva, spicces*

liipata *fen, köszörül, csiszol, élesít*

liipata jkta läheltä → **lähellä**

läheltä/likeltä/like liippasi ettei ... → **lähellä**

liisteri *csiriz, ragasztó*

olla liisterissä [vö. olla kiipelissä/pinteessä/pulassa/liemessä] → **liemi**

kutyaszoritóban van, pácban van, bajban van

liittyä *egyessä, kapcsolódik, fűződik, járul; csatlakozik, belép*

Liitypä joukkoon tummaan! → **tumma**

liivi *mellény*

uida jkn liiveihin [szl] *nekimegy/nekiesik vkinek, megtámad vkit, rátámad vkire; közel kerül vkihez, beférkőzik vkinek a szívébe*

likellä, likeltä, likelle → **lähellä**

like → **lähellä**

likoon → **liossa**

lillukanvarsi *kövi szeder szára*

sotkeutua lillukanvarsiin [tréf] *beleavatkozik/belekeveredik vmi csip-csup/lényegtelen ügybe/dologba*

lima *nyálka; nyák*

niska limassa *nagy igyekezettel/erőfeszítéssel/erőbedobással, teljes gözzel*

raataa niska limassa *dolgozik/gürcöl, mint az állat*

linja *vonal, irány(vonal), pálya, út; útvonal; tagozat; tsz alak*

ajatella/varoa linjoja(an//pitää huolta linjoista(an *gondol/vigyáz az*

alajjára/a vonalaira

pitkän linjan (mies/politiikko jne) *olyan (ember/politikus, stb.), aki a pályáján a legalsó szintről fokozatosan küzdötte fel magát*
 punainen//vihreä linja (a vámnál) *zöld//piros folyosó*

linna fn vár

Kotini on linnani [km] *Az én házam, az én váram* [km]

linnunmaito [kifejezésekben]

elämä on kuin linnunmaitoa *az élet szép/gyönyörű/élvezetes*

linssi *lencse* [→ **silmä**]

tippa linssissä [vö. tippa **silmässä**] *könnyes szemmel, könnybe lábadt szemmel*
 jkllle tulee tippa linssiin [vö. jkllle tulee tippa **silmään**] *vkinek könnyes (lesz) a szeme, vkinek könny szökik a szemébe; vkinek elfutja a szemét a könny*
 viilata jkta linssiin [vö. sahata jkta **silmään**] *átvág/átráz/átver/becsap/rászed vkit, kiszúr/kibabrál vkivel*

lintu *madár, szárnyas*

(onko hän) kala vai lintu *(milyen is ő igazából/a lelke mélyén), ilyen vagy olyan(-e ő),* [vö. (vki) se hús, se hal]

kuin häkkiin suljettu/teljetty lintu *(olyan) mint a kalitkába zárt madár*

outo lintu *furcsa alak; ritka madár*

pahanilman lintu/pahanilmanlintu *vészmadár; kellemetlenségek okozója*

syödä kuin lintu *annyt eszik, mint egy veréb*

vapaa/huoleton kuin taivaan lintu *szabad, mint a madár*

Äänellään lintukin laulaa [km] *a madár úgy énekel, ahogy tud; senkitől sem lehet túl sokat követelni*

liossa, likoon, liosta [kifejezésekben]

panna itsensä likoon *beveti/bedobja magát, minden tőle telhetőt megtesz/elkövet vmiért*

panna (kaikki) likoon *(mindent) bevet, kockáztat vmit/(mindent), feltesz vmit/(mindent) vmire*

panna rahaa likoon *pénzt fektet be*

lipettiin [kifejezésekben]

lähteä lipettiin [vö. lähteä kápälämäkeen → **kápälämäki**] *elmenekül, kereket old, felköti/felhúzza a nyúlcipőt*

lipoa *nyal*

lipoa kieltä(än → **kieli**)

lippa *sapka ellenzője, simléder*

lippa vinossa → **vinossa**

olla lippa vinossa → **vinossa**

panna/pistää jkta alta lipan [vö. panna jkta halvalla → **halpa**] *kigúnyol vkit, gúnyt úz vkiból, lenéz/lebecsül vkit*

lippu *zászló, lobogó; cédula; jegy*

lippu puolitagossa (*a gyász jeleként*) *a zászló félárbocra eresztve*

lippua ja lappua *mindenféle papír*

liput liehuen *bátran, szépen, nagyszerűen, pompásan*

Pidä lippu korkealla! *Fel a fejjel! Ne add fel!*

pitää jnk aatteen lippu korkealla *harcol vmilyen elvért*

liri *pisi*

joutua liriin [vö. joutua liemeen → **liemi/nesteeseen/pulaan**]

bajba/pácba/csávába kerül

olla lirissä *bajban van, benne van a pácban/csávában, kakiban van*

lista *szegély, párkány; lista, jegyzék, lajstrom*

musta lista *feketelista, bélista*

pitkä lista *a párt képviselőinek rangsora, amit a parlamenti helyek, stb.*

betöltésekor vesznek figyelembe

lisä *hozzáadás, ráadás, többlet, toldás, pótlás, pótlék, adalék, járulék*

Lisänä rikka rokassa, hāmähäkki taikinassa [km] → **rokka**

lisätä *növel, gyarapít, fokoz; hozzáad, hozzátesz*

lisätä höyryä → **höyry**

lisätä kaasua → **kaasu**

lisätä kiviä jkn kuormaan → **kivi**

lisätä löylyä → **löyly**

liueta (*fel*) *oldódik (oldószerben)*

liueta maisemista → **maisema**

liukas *csúszós, síkos, sima; fürge, gyors; furfangos, körmönfont*

liukas kuin ankerias → **ankerias**

päästä liukkaille [vulg] *lefekszik vkivel rögtön egy másik férfi után*

liukua *siklik, csúszik; suhan*

liukua jkn käsistä → **käsi**

livahtaa *siklik, surran, illan*

livahtaa sivu suun → **sivu**

livohkaan [kifejezéseksen]

lähteä livohkaan *elmenekül, kereket old, felköti/felhúzza a nyúlcipőt*

loistaa *ragyog, fénylik, világít*

loistaa kuin Naantalin aurinko → **aurinko**

loistaa poissaololla(an → **poissaolo**

loka *sár, lucsök; piszok, szenny*

heittää lokaa jkn kasvoille/päälle [átv, írásban, stb.] *besároz vkit, sárt dobál vkire, befeketít vkit*

polkea/tallata/vetää lokaan jku/jkn maine/nimi *lábbal tapossa/sárba tapossa/meghurcolja vkinek a jó hírét/hírnevét/nevét*

lonkka *csípő*

ampua lonkalta *csípőből tüzel*

tehdä jtak lonkalta *gyorsan, könnyedén csinál vmit, elkapkod vmit, figyelmetlenül csinál vmit, félvállról csinál vmit*

vetää lonkkaa *fekszik, fekvő helyzetben van, hever, heverézik; alszik*

loparit [= **lopputili**] [kny] *felmondás*

ottaa loparit *felmond vhol, kilép (a munkahelyéről)*

saada loparit *megkapja a felmondólevelét, kirúgnak vkit*

loppu *vég; maradék*

ajaa/raataa itse(nsä loppuun *agyonhajtja/agyonhajszolja/agyondolgozza magát hyväksi/siunatuksi lopuksi [szerencsés esetben] végül*

loppujen lopuksi *végülis, végeredményben*

loppuun palanut → **palaa**

olla lopu(i)llaan *a vége felé jár/közeledik*

olla (aivan) lopussa/loppu *vmi (teljesen) elfogyott/kifogyott; vki (teljesen) ki van (fáradva/merülve)/el van fáradva*

piste ja loppu *és vége*

polttaa itse(nsä loppuun *kikészíti magát teljesen, kiégeti magát*

tehdä jstak loppu *befejez/abbahagy vmit, véget vet vminek*

loppua *elfogy, kifogy; véget ér, befejeződik; megszűnik, lejár*

loppua kuin seinään → **seinä**

loppui lyhyeen kuin kanan lento → **lento**

jkltä loppuu paukut → **paukku**

loppuun → **loppu**

loppusuora *célegyenes, finis*

olla loppusuoralla [vö. olla kalkkiviivoilla → **kalkkiviiva**] *a végéhez közeledik*

lopputili *a munkaviszony megszűnésekor fizetett összeg, végkielégítés*

antaa lopputili *(a munkaadó) felmond vkinek, elbocsát vkit*

ottaa lopputili (*a dolgozó*) *felmond a munkahelyén*
 saada lopputili (*a dolgozó*) *megkapja a felmondólevelét*

loru (*gyerek*)*mondóka, kiszámoló szövege; felesleges, buta beszéd, handabanda, locsogás, fecsegés*

lasketella loruja *butaságokat beszél, locsog, fecseg, handabandázik*

lorun loppu *a próbálkozás/eset, stb. vége, [átv] a nóta vége*

lossiksi [kifejezésekben]

heittää/lyödä/panna lossiksi/lössiksi *úgy hagy/félbe hagy vmit; lazít, kienged*

loukku *csapda, tőr, kelepce; szorult helyzet; (kender)tiló*

kahden asunnon loukku *két lakás miatti fizetésektelenség* [amikor a lakástulajdonos új lakást vett, de a régit nem tudja eladni, s ezért fizetési nehézsége támad, vö. Két szék közt a pad alatt [szól]]

lyödä loukkua *összeüt, koccint, koccant; reszket, remeg, vacog*

loukuttaa (*kendert*) *tilol; zörög, ver, kopog, dörömböl; jártatja a száját*

loukuttaa leukoja(an → **leuka**)

lounas *délnyugat; délnyugati szél; délebéd*

pitkä lounas [tréf] *hosszú (vállalati) ebéd (, ahol sok alkohol fogy)*

lovi *rovás, bevágás, mélyedés, gödör*

langeta loveen (*el*)*révül, révületbe/transzba esik*

tehdä lovi kukkaroon *vmi sokba kerül*

luikuri *badarság, buta beszéd, duma*

laskea luikuria *butaságokat/hülyeségeket beszél/dumál, összevissza fecseg*

luimussa (*ló, kutya füle*) *lelapulva/a fejéhez simulva, luimuun*

istua korvat luimussa *fület-farkát behúzza ül, zavartan/félszegen ül*

luistaa *csúszik, siklik; folyik, megy, halad; telik, múlik; sikerül*

luistaa kuin rasvattu → **rasvata**

jklla remmi luistaa → **remmi**

luisua *csúszik, siklik; lejt*

joutua luisuvalle pinnalle [vö. joutua **kaltevalle** pinnalle] *rossz útra tér, lejtőre jut, elindul a lejtőn*

luja *erős, szilárd, kemény*

luja kuin kallio → **kallio**

pysyä lujana jssak *szilárdan kitart vmi mellett*

lujaa *hangosan; gyorsan*

jklla menee lujaa *jól mennek vkinek a dolgai*

lujilla *erősen, keményen, lujille* *erősre, keményre*

joutua lujille *vki nehéz helyzetbe kerül, megszorul*
 olla lujilla *vki nehéz/szorult helyzetben van, vkinek nehéz vmi*
 ottaa (jkta) lujille [vö. ottaa koville → **kovilla**/tiukalle → **tiukalla**/voimille →
voima] *nehéz/nehézséget okoz vkinek, megvisel vkit*
 panna jku lujille [átv, vö. panna jku koville → **kovilla**] *(meg)szorongat/sarokba
 szorít vkit*

lujassa, lujasta, lujaan [kifejezésekben]

olla lujassa [leipä, työpaikka] *kevés van vmiből, vmi szűken van, nehezen lehet
 elérni/(meg)szerezni vmit* [pl. kenyér, munkahely]

lukea *(el)olvas; elmond; tanul; számol; számít, sorol*

lukea jkn ajatukset/ajatuksia kuin avointa kirjaa → **ajatus**

lukea kirja kannesta kanteen → **kansi**

lukea jkta kuin avointa kirjaa → **kirja**

lukea lakia (jklle) → **laki**

lukea luonnon (suurta) kirjaa → **kirja**

lukea pirun raamattua/lukea kuin piru raamattua → **piru**

lukea rahat pöytään/kouraan → **raha**

lukea rivien välistä → **välissä**

lukea sisältä → **sisältä**

lukea tiilenpäitä → **tiilenpää**

lukea jk jkn tiliin → **tili**

jkn päivät ovat luetut *vkinek meg vannak számlálva a napjai*

lukkarinrakkaus [kifejezésekben]

tuntea lukkarinrakkautta jtak kohtaan *túlságosan is nagy szeretetet/elfogult
 ragaszkodást érez vmi iránt*

lukko *zár, lakat*

joutua lukkojen taakse *rács mögé/börtönbe kerül*

lukossa, lukosta, lukkoon [kifejezésekben]

lyödä (jk asia) lukkoon *véglegesen/végérvényesen eldönt/elhatároz vmit*

mennä lukkoon *bezárul, (fül) bedugul, (izom) megmerevedik, [átv] lebénul*

olla lukossa *zárva van, (fül) be van dugulva, (vmilyen játék) leáll; [átv] vki
 képtelen vmit csinálni, le van bénulva*

luku *olvasás; elmondás; tanulás; számolás, számítás; ráolvasás; lecke, fejezet; számla;
 szám, időszámítás*

jtak/jkta lukuun ottamatta/ottamatta lukuun jtak/jkta *vkit/vmit kivéve,*

vkinek/vminek a kivételével

ottaa lukua [ökölvívás] *vkire rászámolnak*
 ottaa täysi luku [ökölvívás] *vkít kiütnek, vki kiütéssel veszít*
 pitää luku/lukua *jstak számon tart vmit; figyelembe vesz vmit, törődik vmivel*

lumi *hó*

Antaa tulla lunta tupaan! *Jöjjön, aminek jönnie kell! Állunk elébe!*
 menneen talven lunta/lumia *régi/elfelejtett ügy [vö. Hol van már a tavalyi hó!]*
 näillä lumilla *ezen a télen*

lumisotasilla [kifejezésekben]

olla lumisotasilla *hócsatát vív, hógolyózik*

lunki [kny] *nyugodt, csendes, ráérős*

ottaa lunkisti *vki könnyedén/lazán vesz vmit*

luoda *teremt, alkot, formál; lapátol, elhány; levet, ledob; vet*

luoda nahka(nsa → **nahka**)

luoda valoa jhk → **valo**

olla kuin luotu *jksik/jhk/jtak varten (mintha csak) vminek/vmire teremtették (volna), vminek született*

luoja *teremtő, alkotó*

Luoja nähköön! → **nähdä**

luoja ties *isten/a jó ég tudja, ki tudja*

Luojan kiitos! *Hála istennek!*

luojan onni/lykky (että) *szerencse/jó(, hogy)*

Voi hyvä luoja! *Szent ég!*

luokka *osztály*

jäää luokalle(en) *megbukik, osztályt ismétel*

olla omaa luokkaa(nsa *rendkívüli, rendkívül jó*)

tuplata luokka *osztályt ismétel*

luola *barlang*

leijonan/leijonien luola *oroszlánbarlang, félelmetes/veszélyes hely*

luonne *jellem, természet, karakter; jelleg(zetesség), lényeg, mibenlét*

jklla on luonnetta *vkiben van kitartás/lelkierő/szívósság/önfegyelem, vkinek van kitartása/lelkiereje/szívóssága/önfegyelme*

luonnollinen *természetes; egyszerű, természetes, mesterkéetlen*

luonnollinen henkilö [jog] *természetes személy*

luonnolliset luvut [mat] *a természetes számok*

luonnonväärä *természettől fogva görbe/görbén nőtt*

jklla on luonnonväärät leuat *vkinek jól forog a nyelve/jó a beszélőkéje, vki nagyszájú, nagy dumás*

luonnostaan *természetszerűleg, természeténél/születésénél fogva*

langeta luonnostaan *magától/magától értetődően/automatikusan/minden további nélkül jön/adódik*

luonto *természet; (emberi) természet, önbizalom, bátorság, kitartás*

jklla ei ole luontoa + inf *vkinek nincs szíve/bátorsága/mersze vmihez/vmit csinálni, vkit nem visz rá a lélek vmire*

käydä luonnolle *vmi undort/utálatot/hányingert kelt vkiben/vált ki vkiből, vkinek felfordul a gyomra vmitől*

luonnon helmassa → **helma**

Luonto se on joka tikanpojan puuhun vetää [[km], főleg a fiatalok természetes erotikus viselkedésével kapcsolatban mondják, szsz: *a természet az, ami a harkályfiókat a fához vonzza*]

maksaa luonnossa *természetben (szexszel) fizet*

ottaa jkta luonnolle *vmi nem fér össze vkinek a természetével, vki nem bír vmit (elviselni)*

palata luontoon *kivonul a természetbe, vidékre megy lakni/élne*

pitää luonto(nsa kurissa *uralkodik magán/az ösztönein, féken tartja az ösztöneit*

Tottumus on toinen luonto [km] *a szokás nagy úr*

luottaa *(meg)bizik, bizakodik*

luottaa jkhun kuin kallioon → **kallio**

luottaa kuin pukki (suuriin) sarviinsa → **pukki**

luova *teremtő, alkotó*

luova tauko [tréf] *szünet, pihenő, lustálkodás, bóbiskolás*

lupa *engedély, engedelem, jóváhagyás; ígéret*

luvalla sanoen *őszintén szólva*

tehdä jtk luvan perästä *engedéllyel csinál vmit*

lusikka *kanál*

ottaa lusikka kauniiseen käteen *alkalmazkodik a követelményekhez, szót fogad vkinek, engedelmeskedik vkinek/vminek, megalázkodik/meghajlik vmi előtt, meghajlik a tények előtt*

panna/pistää lusikka(nsa) jhk/jkn soppaan *beleavatkozik/beleüti az orrát vmibe/ vkinek a dolgába*

luu *csont; (csonthéjas) mag*

Ei lämmin luita riko [km] *a meleg nem tesz kárt senkiben*

korjata/kerätä luut/luu(nsa jstak *eltakarodik/elkotródik/elhordja az irháját/elhúzza a belét vhonnan, elhúzza a csíkot*

koskea luihin ja ytimiin *vkinek az elevenjébe vág*

kova kuin luu *kemény, mint a kő*

(olla) kova luu *vmi kemény dió, vmi nehéz dolog/ügy/munka, nehéz ellenfél*

luita ja ytimiä myöten *minden porcikájában/izében, az utolsó porcikájáig, a velejéig, mindenestül*

Luu jää jakajan kouraan/käteen [km] *aki ad/osztogat, annak nem marad a végén semmi/üres lesz a marka*

jkltajkllle menee luu kurkkuun [vö. jkltaj menee **jauhot** suuhun] *vkinek leragad a nyelve, vki meg se(m) tud szólni, vkiben bennakad a szó, vki elnémul, megnémul, szótlanná válik; elcsügged*

mennä/tunkea luihin ja ytimiin *csontig hatol (hideg), mélyre hat*

olla pelkkää luuta ja nahkaa *csak csont és bőr, csontsovány, olyan, mint a csontváz panna/iskeä jkllle luu kurkkuun [átv] befogja vkinek a száját, elnémít vkit, megmutatja vkinek, (hogy) ki az erősebb*

tunkea/tunkeutua luihin ja ytimiin [hideg] *csontig/velő(k)ig hatol, vmi vkinek minden porcikáját átjárja; [hang] velőt ráz*

tuntea luissa(an *sejt/előre érez vmit*

luulla *vél, hisz, képzél, gondol*

luulla liikoja → **liika**

luulla suuria itsestä(än → **suuri**

luulo *hit, hiedelem, vélekedés*

Luulo ei ole tiedon väärtti [km] *a hit/vélekedés nem egyenlő a tudással*

jklla on suuret luulot jstak/itsestään *túl sokat képzél vmiről/túl sokat képzél magáról, nagyra tart vmit/nagyra tartja magát*

ottaa jkltaj (turhat) luulot pois *leszerel vkit, leszállít vkit a magas lóról; elosztatja vkinek a téves elképzéléseit/előítéleteit*

luunappi *csontgomb*

antaa jkllle luunappi jhk *vki megpöcköli vkinek vmelyik testrészt a mutatóujja körmével*

luuranko *csontváz*

laiha kuin luuranko *csontsovány, olyan, mint a csontváz, olyan, mint a hét szűk esztendő*

luuranko kaapissa *kellemetlen (politikai/családi, stb.) ügy, amelyet megpróbálnak titokban tartani, takargatnivaló, a „szennyese”/vkinek a szennyese*

luuri *telefonkagyló*

lyödä/paiskata luuri jkllle/jkn korvaan *levágja/lecsapja a (telefon)kagylót, megszakitja a telefonbeszélgetést vkivel*

luuta *seprű*

luuta heiluu jssak *tisztogatás történik vhol*

pudota luudan päältä lattialle *vki nem túl magas helyről még alacsonyabbra esik/pottyán*

Uudet luudat lakaisevat hyvin [km] *Új seprű jól seper [km]*

luvata *(meg)ígér, (meg)fogad, felfogad*

Annettu luvattu lahja [km] *Az ígéret szép szó, ha megtartják, úgy jó [km]*

luvata ja vanhoa kautta kiven ja kannon → **kautta**

luvata jkllle kuu taivaalta → **kuu**

luvata jkllle maat ja taivaat → **taivas**

luvata yhdeksän hyvää ja kahdeksan kaunista → **yhdeksän**

olla jnk luvattu maa *vminek a melegágya*

luvaton *engedély nélküli, nem engedélyezett, megengedhetetlen, tiltott, tilos*

kulkea luvattomilla teillä *görbe utakon jár*

lyhty *lámpás, (kézi)lámpás*

osallistua vaaleihin sammutetuin lyhdyin *konkrét jelölt/program nélkül indul a választásokon*

lyhyt *rövid, kurta; alacsony*

lyhyellä tähtäimellä → **tähtäin**

lyhyestä virsi kaunis → **virsi**

lyhyet matkat [sp] *rövid táv(ok)*

lyhyt raha [gazd] *rövidlejárati hitel*

saada lyhyt loppu *gyorsan/hirtelen befejeződik/véget ér*

tulla päätä(än) lyhyemmäksi *egy fejjel rövidebb lesz, lefejeztetik*

lyijy *ólom*

jalat ovat kuin lyijyä *mintha ólomból lennének a lábai (a fáradságtól)*

saada lyijyä nahkaan *(sa golyót/lövést kap)*

lyijymyrkytys *ólommérgezés*

kuolla lyijymyrkytykseen [kat szl] *„ólommérgezést” kap, lövés által hal meg*

lykky *szerencse*

hyvässä lykyssä *ha minden jól megy*

Lykkyä tykö! *Sok szerencsét!*

lypsylehmä *fejőstehén*

pitää jkta lypsylehmänä(än *fejőstehének/a fejőstehenének tart vkit, pumpol vkit*

lysti *kedvtelés, multság, szórakozás; kedves, multságos*

jkllle on jk yksi lysti *vmi édes mindegy vkinek*

pitää lystiä *szórakozik, mulat; jkn kustannuksella kinevet/kiröhög vkit, röhög vkin*

lytyssä, lyttyyn [kifejezéseken]

lyödä/haukkua lyttyyn *lesújtó véleményt mond vmiről, hamisnak/jelentéktelennek nyilvánít vmit; leszid/lehord vkit a sáros földig, csúnyán megszid/leszid/ledorongol vkit, leszedi vkiről a keresztvizet*

lyyti, Lyyti [női név]

jo rupes(i) lyyti kirjoittamaan *vkitől végre jön levél; menni kezdenek a dolgok*

lyödä (*meg*)üt, (*meg*)ver, vág, bök, szúr

jk lyö//ei lyö leiville → **leipä**

jklla lyö tyhjää → **tyhjä**

lyödä (entinen) ennätys → **ennätys**

lyödä hanskat/kintaat pöytään/tiskiін/naulaan → **hanska** → **kinnas**

lyödä hynttyyt yhteen → **hynttyyt**

lyödä itse(nsä läpi → **läpi**

lyödä jarrut/jarruja päälle → **jarru**

lyödä juoksija kotiin → **kotiin**

lyödä kaksi kärpistä yhdellä iskulla → **kärpänen**

lyödä kirvee(nsä kiveen → **kirves**

lyödä koppi/pallo kopiksi → **koppi**

lyödä kortit pöytään → **kortti**

lyödä korttia → **kortti**

lyödä jtk korvalle → **korva**

lyödä jkllle kova kuume → **kuume**

lyödä jkta kuin vierasta sikaa → **sika**

lyödä jku kuoliaaksi → **kuoliaana**

lyödä käte(nsä paskaan → **paska**

lyödä kättä → **käsi**

lyödä kättä päälle → **päällä**

lyödä laimin → **laimin**

lyödä lapikasta lattiaan → **lapikas**

lyödä jk laudalta → **lauta**

lyödä jk leikiksi → **leikki**

lyödä leima(nsa jhk → **leima**

lyödä leiville → **leipä**
 lyödä jk lihoiksi → **liha**
 lyödä lisää löylyä → **löyly**
 lyödä lossiksi/lössiksi → **lossiksi**
 lyödä loukkua → **loukku**
 lyödä lukkoon → **lukkoon**
 lyödä luuri jkn korvaan → **luuri**
 lyödä lyttyyn → **lytyssä**
 lyödä läskiksi → **läski**
 lyödä lättäjalkaksi → **lättäjalka**
 lyödä löylyä → **löyly**
 lyödä maihin → **maa**
 lyödä jkta motoon → **moto**
 lyödä mynttiä jstak/jllak → **myntti**
 lyödä neniin → **nenä**
 lyödä nenä ruttuun → **ruttu**
 [korttipelissä] lyödä jkta nokkiin → **nokka**
 lyödä nyrkkiä pöytään → **nyrkki**
 lyödä päin näköä → **näkö**
 lyödä pää(nsä)/päätä(än) seinään → **pää**
 lyödä rahat pöytään/kouraan/tiskiin → **raha**
 lyödä (jllak) rahoiksi → **raha**
 lyödä rintoihin(sa → **rinta**
 lyödä ristiin → **ristissä**
 lyödä rukkaset pöytään/tiskiin/naulaan → **rukkaset**
 lyödä rumpua jstak/jnk puolesta → **rumpu**
 lyödä tyhjää → **tyhjä**
 lyödä jku unten maille → **uni**
 lyödä (kaikki) valtit/viimeinen valtti(nsa) pöytään → **valtti**
 lyödä veljen kättä → **veli**
 lyödä vetoa jstak → **veto**
 lyödä viimeinen kortti pöytään → **viimeinen**
 lyödä viimeinen naula jkn arkkuun → **viimeinen**
 lyödä viisaat päänsä yhteen → **viisas**
 lyödä vyön alle → **vyö**
 lyödä yksiin → **yksiin**

lyödä yli → **yli**

lyödä ällikällä → **ällikällä**

olla kuin nuijalla lyöty *zsúfolásig tele van, úgy tele van, hogy egy gombostűt sem lehet leejteni*

olla kuin puulla päähän lyöty *mintha fejbe vágták volna, el van képedve*

olla kuin siiville lyöty *vki megalázó/kínos helyzetben van*

poistua lyötynä *jstak leforrázva/letaglózva/megsemmisülve távozik vhonnan, úgy távozik vhonnan, mint akit leforráztak/mintha leforrázták volna*

Älä lyö lyötyä! *azt, aki vereséget szenvedett/szerencsétlenül járt, nem kell többet zaklatni/háborgatni/piszkálni*

lähde *forrás, kútforrás*

kirkas kuin lähde *áttetsző/tiszta, kristálytiszta*

lähellä *közel, közelben, läheltä* *közelről, közelből, lähelle* *közelre, közelbe*

liipata jkta läheltä *vmi közelről érint vkit*

läheltä liippasi (ettei...) *kicsin/kevésen/egy hajszálon múlt (, hogy nem ...), kis hija volt (, hogy nem ...), kicsin múlt, közel állt vmihez*

läheltä/likeltä/like piti (ettei) ↑

lähteä *(el)indul, megindul, kiindul, elmegy, jön, útraker, elutazik, eltávozik; lejön, lemegy, leválik, kiszakad; ered, származik; kezd*

Lähde viivana! → **viiva**

Lähdetään läiskimään! → **läiskä**

lähteä alkuun/käyntiin/liikkeelle → **alku** → **käynti** → **liikkeellä**

lähteä herrojen kanssa marjaan → **herra**

lähteä jalat edellä → **jalka**

lähteä jatkoille → **jatko**

lähteä jkta karkuun/käpälämäkeen/lipettiin/livohkaan/pakoon → **karku** →

käpälämäki → **lipettiin** → **livohka** → **pakoon**

lähteä jkn kelkkaan → **kelkka**

lähteä leikkiin mukaan → **leikki**

lähteä liikenteeseen → **liikenne**

lähteä liikkeelle → **liike**

lähteä lätkimään → **lätkiä**

lähteä maailmalle → **maailma**

lähteä merille → **meri**

lähteä miehissä → **mies**

lähteä muille markkinoille → **markkinat**

lähteä naisiin → **nainen**

lähteä naisissa jhk → **nainen**

lähteä niiltä jalansijoilta → **jalansija**

lähteä nostelemaan → **nostella**

lähteä ovet paukkuen → **ovi**

lähteä paanalle → **paana**

lähteä puntikselle → **puntis**

lähteä ritolaan → **ritolat**

lähteä turpeen alle → **turve**

lähteä vetämään → **vetää**

sillä se lähtee, millä se tuleeikin [betegség, másnaposság kapcsán] *úgy megy/múlik el, ahogy jött, kutyaharapást szőrivel*

lähtö *indulás, elmenetel; elválás; eredet*

jk/jtak (on) joka lähtöön *mindenféle/mindenfajta igény kielégítésére (van vmi)*

lentävä lähtö [sp] *futás közben történő indulás*

olla lähdössä *indulóban/indulófélben van, indulni készül; indul*

jssak/jklla on lähtö lähellä *vki a halál torkában van, vkinek közel van a vég*

tehdä lähtöä ↑ ↑

lähtökuopat *tsz startgödör*

olla lähtökuopissa *a kezdeteknél tart, most kezd vmit; indulásra/startra kész(en áll)*

lähtölaskenta *visszaszámítás*

jklla alkaa lähtölaskenta *vkinek el kell hagynia a helyét, vkinek fel kell adnia a pozícióját*

lähtöpassit *tsz felmondólevél, felmondás*

antaa lähtöpassit *jklla vki kirúg/elbocsát/kidob vkit, vki felmond vkinek*

saada lähtöpassit *vki megkapja a felmondólevelét, az utcára kerül, elveszíti a munkahelyét, repül*

lähtöpiste *kiindulási pont, kiindulópont*

palata takaisin lähtöpisteeseen *visszatér a kiindulópontához, etölröl kezd vmit*

lähtöruutu *indulási/startmezö (társasjátékokban); indulási vonal, rajthely*

palata lähtöruutuun *visszatér a kiindulópontához, etölröl kezd vmit*

lähtöviiva *startvonal, rajtvonal*

olla samalla lähtöviivalla *ugyanolyan/egyforma helyzetben van*

läiskiä *csapkod, csattog*

Lähdetään läiskimään! [szl] *Na, húzzuk el a csíkot! Lépjünk le!*

läksy *lecke, feladat*

hyvin läksy(nsä lukenut *olyan, aki érti a dolgát*)

lämmin *meleg*

antaa/tarjota (vain) lämmintä kättä (kiitokseksi) → **käsi**

pitää jkta lämpimänä [házassági szándék nélkül] *melegen tartja a kapcsolatát vkivel, fűt/fűz vkit*

lämmittää *melegít, melenget, hevít; fűt, tüzel*

mieltä/sydäntä lämmittävä *szívmelengető*

uudelleen lämmitetty *újra felmelegített/felelevenített*

lämpimikse(en) [kifejezésekben]

puhua vain lämpimikseen *feleslegesen/céltalanul fecseg*

länki [összetett szavak előtagjaként vö. länget *hámiga*]

päästä längistä sisään [gól] *a kapus lába között megy be; kötény*

länsi *nyugat*

lännen tuohi → **tuohi**

tehdä jtak (Villin) lännen malliin *gyorsan és célratörően csinál vmit*

villi länsi → **villi**

läpi *hsz, nu/ej gen át, keresztül*

ajatus iskee läpi aivojen *eszébe ötlík vkinek vmi*

katsoa läpi sormien/sormien läpi *vki szemet huny vmi felett*

käydä läpi *átmegy/keresztülmegy/végigmegy vmin; átél vmit*

lyödä itse(nsä läpi *híres/közismert lesz, híressé/közismertté válik*

mennä läpi *átmegy vmin, elfogadásra/jóváhagyásra kerül, sikerül*

nähdä jkn läpi [átv] *vki átlát vkin*

päästä läpi (jstak/jnk) *vmi/vki átmegy vmin; vmi elfogadásra/jóváhagyásra kerül*

päästää jku läpi *jssak vki átenged vkit vmin*

vaikka läpi harmaan kiven *minden akadályt legyőzve, nem ismerve akadályt, bármi áron (is)*

viedä läpi *keresztülvisz vmit, véghez visz/megvalósít vmit*

läpi *rés, lyuk, hézag*

puhua läpiä päähän(sä *(tudatlanságból) oktalanságot, megalapozatlan/légből kapott dolgokat beszél*

läppä *fedél, (zseb)takaró; szelep; (szív)billentyű; (harang)nyelv*

heittää läppää *beszél(get), dumál, nyomja a sódert, rizenszik*

läppä lentää *viccek/történetek hangzanak el*

lärvit [gúny] *kép, ábrázat, fizimiska, pofa, kenyérleső*

vetää/vetäistä/ottaa lärvit [szl]) [vö. vetää **känni**] *berüg; leissza magát,*
[szl] *leszopja magát, beszlopál*

läski *zsír, szalonna; zsírréteg/-párna, túlsúly*

lyödä/panna läskiksi [vö. lyödä **lossiksi**, panna **ranttaliksi**] *vki feladja/*
abbahagyja a próbálkozást, félbehagy vmit, kienged, lazít

mennä läskiksi [vö. mennä **myttyyn**/pieleen → **pieli/pipariksi**] *vmi füstbe megy,*
semmivé válik, kátyúba kerül, befagy, megghiúsul, összeomlik, kútba esik,
befuccsol, zátonyra fut, vmiből nem lesz semmi

lätkiä *(meg)csapkod, (meg)dögönyöz*

lähteä lätkimään [vö. lähteä vetämään → **vetää**/nostelemaan → **nostella**]
elmegy, eltűnik, elhúzza a csikot, elkotródik, elhordja az irháját, lelép

lätkä *(légy)csapó; jégkorong*

olla lätkässä jkhun [szl] *bele van zúgva/esve/bolondulva vkibe*

lättäjalka *lúdtalp*

lyödä lättäjäläksi *lesújtó véleményt mond vmiről, hamisnak/jelentéktelennek*
nyilvánít vmit

lättänä *összenyomott, lapos*

haukkua jku lättänäksi [vö. haukkua jku lyttyyn → **lytyssä**/pystyyn → **pystyssä**]
lesújtó véleményt mond vmiről, leszid/lehord vkit a sárga földig, csúnyán megszid
vkit, leszedi vkiről a keresztvizet

lävitse → **läpi**

lääke *orvosság, gyógyszer*

saada maistaa omaa lääketä(än *megeheti, amit főzött; (eljárásának a*
következményeit) a saját bőrén is megtapasztalhatja

lääpäällä(än, lääpäälle(en [kifejezésekben]

olla lääpäällä(än jkhun/jhk *bele van zúgva/esve/bolondulva vkibe; el van*
ragadtatva/bűvölve vmitől

lössiksi → **lossiksi**

löyly *gőz, gőzfürdő; verés*

lyödä lisää/lisätä löylyä *olajat önt a tűzre, folytatja az izgatást/bujtogatást, újra*
felkorbácsol vmit, újra (fel)éleszt vmit

lyödä löylyä *gőzt csinál, vizet önt a szaunakályha köveire, hogy gőz legyen*

löysä *laza, ernyedt, gyenge, erőtlen; renyhe, laza*

löysä *vatsa hasmenés, renyhe bélműködés*

jklla on löysää *rahaa vkinek fölösleges/túl sok pénze van*

jklla on ruuvit löysällä *vkinek nincs ki mind a négy kereke, vki lökött, meg van húzatva*

ottaa löysin rantein *lazán/könnyedén (vesz vmit)*

ottaa löysät pois *a feleslegeset lenyesi/kirostálja/eltávolítja*

tehdä jtk löysin rantein *nyugodtan/lazán csinál vmit*

jk'n vatsa on löysällä *vkinek hasmenése van/megy a hasa*

löytää *(meg)talál, rátalál, (meg)lel; felfedez*

löytää se oikea → **oikea**

löytää uusi vaihde → **vaihde**

löytää yhteinen sävel → **sävel**

lööperi [kny] *zagyaság, bolond beszéd*

puhua/laskea lööperiä *minden bolondságot összehord/összezagyvál, összevissza fecseg*

M

- maa** *föld; talaj; ország, haza; vidék, falu(hely); táj(ék); (kártya) szín*
aurinko menee/laskee/painuu mailleen *a nap lenyugszik/lemegy/*
lebukik a láthatár mögé
ei-kenenkään-maa *a senki földje (határon, fronton)*
ei mailla (eikä) halmeilla *még csak a közelben/a környéken sem*
jklle kelpaa maa *vki gyorsan elszalad/elmenekül*
kuin maasta polkaisten *egyszer csak, váratlanul, mintegy a semmiből*
kääntää nurin maat ja taivaat *mindent megmozgat (vminek az érdekében)*
langeta hyvään maahan *termékeny talajra hull, eredményes*
lyödä/mennä maihin [kat, szl] *földre veti/dobja magát*
maa polttaa jkn jalkojen alla → **jalka**
maan alla *a föld alatt, illegalitásban*
Maassa maan tavalla (tai maasta pois) [km] *külföldön az adott ország szokásai*
szerint kell viselkedni (vagy el kell onnan menni)
Maasta se pienikin ponnistaa [km] *mindenki az erejéhez mérten igyekszik*
maat ja mannut/mantereet → **mantu** → **manner**
mennä/painua maan alle *elbújik, elrejtőzik, eltűnik, felszívódik*
(olla) mieli maassa *rosszkedvűen, lehangoltan, depressziósan*
Miten maa makaa? *Mi a helyzet (Finnországban)?*
adj:n superlat + mitä maa päällään kantaa [hasonlításkor túlzás kifejezésére] mn ff
acc + *még nem hordott a föld a hátán*
nousevan auringon maa *a felkelő nap országa, Japán*
nousta maihin *partra száll*
näillä/niillä main *akkortájt, olyanformán*
olla maassa [vö. (olla) **mieli/siipi** maassa] *depressziós, maga alatt van*
olla samaa/yhtä maata [emberről] *ugyanolyan, hasonszőrű*
olla toista maata [emberről] *más(féle/fajta)*
Oma maa mansikka, muu maa mustikka [km] *Mindenhol jó, de legjobb otthon*
[km]
onnen maa/onnenmaa *a boldogság/az ígéret földje, a mennyország*
panna maat ja taivaat *liikkeelle mindent megmozgat (vminek az érdekében)*
polkaista jtak maasta *vmit gyorsan, mintegy a semmiből létrehoz/megteremt*
vajota maan alle (häpeästä) *a föld alá süllyed (szégyenében)*
- maailma** *világ*
jk ei maailmaa kaada/mullista *vmitől (még) nem dől össze a világ*

jk/jku ei ole tästä maailmasta *hihetetlenül jó; ártatlan; nem erre a világra való*
ei se maailmoja maksa *nem is kerül olyan sokba*

elää omissa maailmoissaan (*a maga*) *képzetvilág(á)ban él, el van varázsolva*
joskus/kerran/ennen maailmassa *valamikor, egyszer régen, a régi időkben*

kaiken maailman *mindenféle/-fajta*

Kyllä maailma on pieni! *Kicsi a világ!*

lähteä maailmalle *elköltözik/elmegy otthonról, kirepül (a fészekből)*

maailma pyörii/mustenee silmissä *vkivel forog a világ/vki előtt elsötétül a világ*

maailmaa nähnyt *világlátott*

maailman napa → **napa**

maailman sivu → **sivu**

maailman turuilla → **turku**

maailman tärkeä *rendkívül fontos, életbevágó*

olla kuin muissa maailmoissa *mintha nem is ezen a világon lenne*

olla maailmalla *éli a maga életét*

jk/jku on aivan toisesta maailmasta *vmi/vki egy teljesen más világból van, más,*
mint a többi(ek); nem való azok közé a körülmények közé, ahova mások

vaikka maailma kaatuisi *ha a fene fenét eszik is, (akkor is,) ha cigánygyerekek*
potyognak az égből

vanha maailma *az óvilág, Európa, Ázsia, Afrika*

maailmankartta *világtérkép*

piirtää/juosta (jne) jk maailmankartalle (*vmilyen módon, pl. futásban elért*
győzelemmel) ismertté teszi vmelyik országot a világ számára

maailmankirjat tsz [kifejezésekben]

Jo on maailmankirjat sekaisin! *Hova/Mivé is lesz a világ?*

maailmankirjat ovat sekaisin *a világon rosszul állnak a dolgok*

maailmanloppu *világvége*

jssak on maailmanloppun meininki *káosz, fejvesztett/világvége hangulat van vhol*

maalari (*szoba*)*festő, mázoló; festőművész*

samaa/yhtä maata kuin maalarin housut *mind egyforma rossz/vacak, egyik*
tizenkilenc, a másik egy híján húsz

taivaanrannan maalari *furcsa alak, álmodozó, fantasztia*

maalata *fest, mázol*

maalata piru/piruja seinälle/seinille → **piru**

maali (*cél*)*pont; kapu*

ampua yli maalin *túllő a célon*

päästä maaliin(sa) *célt ér, eléri a célját*

maalinauha *célszalag*

katkaista maalinauha [sp, rég] *elsőnek szakítja át a célszalagot, első lesz, győz*

maalinedusta *a térfél kapu előtti része*

lakaista maalinedusta puhtaaksi [sp, jégk, stb.] *az ellenfelet „kisöpri” a kapu közeléből*

maalitaulu *céltábla*

joutua jkn pilkan/ivan maalitauluksi *vki vki csúfolódásának/gúnyolódásának/iróniájának a célpontjává válik*

maalitili [kifejezésekben]

avata maalitili(nsä) *belövi az első gólt*

maallinen *földi; világi*

maallinen maja [vall] *porhüvely*

jkn maalliset jäännökset *vkinek a földi maradványai*

maallistahan tämä vain on *ilyen az élet*

maanpinta *a föld felszíne*

olla/pysyä maanpinnalla *reális/a földön marad*

maanpuolustus *honvédelem*

henkinen maanpuolustus *a haza megvédésére irányuló akarat fenntartása és megerősítése*

maanrako *hasadék, rés a földben* → **rako**

maantie *országút*

joutua maantielle *koldusbotra jut; elveszíti a munkahelyét/lakását*

maaperä *talaj; talaj, alap, tér*

langeta hyvään maaperään *termékeny talajra hull, eredményes*

liikkua tutulla//vieraalla maaperällä *ismert//ismeretlen dologgal/témával*

foglalkozik

liikkua vaarallisella maaperällä *veszélyes vizeken evez, kockázatos vállalkozásba*

fog

valmistaa maaperää jllek [átv] *előkészíti a talajt vminek/vmihez*

maata *fekszik, hál, pihen, hever; elterül; lefekszik vkivel*

maata hokit oikosena → **hokki**

maata kylmänä → **kylmä**

maata (kirkko)maan mullassa → **multa**

maata (maassa) nokalla(an/nokilla(an) → **nokka**

maata pitkin pituutta(an) → **pitkin**

maata jnk päälle → **päällä**

maata pötköllään → **pötkölleen**

maata sorkat suorina → **sorkka**

makaa kuin härski silli → **silli**

mennä/panna/käydä maata *megy aludni*

Niin makaa kuin petaa [km] *Ki mint veti ágyát, úgy alussza álmát* [km]

maha *has; gyomor*

jkn maha on kuralla → **kura**

mahalasku *hasraesés*

päätyä mahalaskuun *nem sikerül, sikertelenül fejeződik be*

tehdä mahalasku [tréf] *orra bukik, hasra esik; tönkremegy* [vállalat, cég]

mahanalus *vkinek a hasa alja*

jklia on mahanalus jalkoja täynnä [tréf] *vki gyorsan szalad*

mahdollinen *lehetséges, lehető, esetleges; képes, érdemes, méltó, megfelelő*

ei voi olla mahdollista *nem lehet igaz*

paras mahdollinen *a lehető legjobb*

mahdollisuus *lehetőség, eshetőség, esély, valószínűség, mód, megoldás*

olla mahdollisuuksien rajoissa *a lehetőségek határain belül*

mahtua *(el)fér, be(le)fér, bejut, bekerül; felmegy; kifér*

ei mahdu/mene jkn kalloon/järkeen/päähän → **kallo** → **järki** → **pää**

maine *hír, név, hírnév*

korjata/paikata mainetta(an *lemossa a (hír)nevén esett foltot, visszaserzi becsületét, visszaállítja a (hír)nevét*

niittää mainetta *hírnevet szerez, hírnévre tesz szert, híres lesz, híressé válik*

nousta/kohota maineeseen *hírnevet szerez, hírnévre tesz szer, híres lesz, híressé válik*

maisema *vidék, táj(ék)*

häipyä/liueta maisemista *elmegy, megy a maga útjára, lelép, felszívódik*

olla maisemissa *a környéken van; elérhető, képbén van*

vaihtaa maisemaa ↑ ↑

maisti *ízlés, ízlelő érzék*

olla maistissa *be van csípve, spicces*

maistua *ízlik*

maistua puulta → **puu**

maitojuna *tejszállító vonat*

palata maitojunalla *vmit (tanfolyamot, edzést, stb.) félbeszakítva tér vissza*

maja *kunyhó, szállás, hajlék, tanya*

pitää majaa jssak *lakik/tanyázik/tartózkodik vhol, el van szállásolva vhova*

Tervetuloa matalaan majaani! [vál] *Isten hozott/hozta szerény hajlékomba!*

makea *édes, izes, jóízű; mézesmázos*

makean leivän päivät *édes élet, gondtalan/vidám élet*

tehdä makeaa *fáj, fájdalmas*

viettää makeaa elämää *gondtalanul él, tejben-vajban fürdik*

makkara *szalámi, kolbász; henger, hurka (alak/forma)*

Kaksi päätä makkaralla [km] *a dolgokat legalább két szemszögből lehet nézni [vö.*

Az érem másik oldala [szól]]

katsoa jkta kuin halpaa makkaraa [vö. katsoa jkta nenänvartta pitkin →

nenänvarsi] *lenézően/megvetően/fölényesen néz vkit/vkire*

kääriä jk makkaralle *hosszú henger alakúra csavar vmit*

sukat makkaralla *a harisnya lecsúszva és hurkákbán lógva*

maksaa *fizet; kerül vmibe, kifizetődik; ér, érdemes*

maksaa itse itsensä/itsensä takaisin → **itse**

maksaa itse(nsä kipeäksi jstak → **kipeä**

maksaa kalliit oppirahat → **kallis**

maksaa kallis hinta jstak → **hinta**

maksaa kallista veroa jstak → **vero**

maksaa jk korkoineen → **korko**

maksaa jk kuitiksi → **kuitti**

maksaa luonnossa → **luonto**

maksaa mansikoita/maltaita/hunajaa/pieniä pähkinöitä [tréf] → **mansikka**

→ **maltaat** → **hunaja** → **pähkinä**

maksaa jk mustana → **musta**

maksaa omaisuus → **omaisuus**

jk maksaa painonsa (verran) kultaa → **kulta**

maksaa pitkä penni → **pitkä**

maksaa potut pottuina → **pottu**

maksaa samalla mitalla → **mitta**

maksaa jstak selkänahalla(an) → **selkänahka**

maksaa jk ulos jstak → **ulos**

maksaa vaiva → **vaiva**

maksaa vanhoja kalavelkoja → **kalavelka**

maksaa viulut → **viulu**

maksoi mitä maksoi *bármi áron (is), kerül, amibe kerül*

maksu *fizetés; díj, költség, járulék*

antaa/tehdä jtk maksutta *ingyen/díjtafanul ad/csinál vmit*

panna jk maksuun *vmilyen díjat szab ki vmire, adót vet ki vmire*

maku *íz, zamát; ízlés*

jstak jää paha maku suuhun *rossz szájíz/rossz emlék marad vmi után*

päästä jnk makuun *belekóstol vmibe, rájön vminek az ízére, tapasztalatot szerez*

vmilyen téren; hozzászokik vmihez, megkedvel vmit, rákap/rászokik vmire

malja *tál, csésze, serleg, kupa; pohár*

juoda jnk/jkn malja *iszik vmire, iszik vkire/vkinek az egészségére*

juoda malja pohjaan *fenékig üríti/kiissza a poharat*

kohottaa malja(nsa) jkllle/jllek//jkn kunniaksi *emeli poharát*

vkire/vmire//vkinek/vminek a tiszteletére, koccint vmire/vkinek az egészségére

malli *minta, mintakép, modell*

näyttää jkllle mallia *példát mutat vkinek*

olla hyvässä mallissa/hyvällä mallilla *vmi jól van/áll/megy*

ottaa jksta mallia jssak *példát vesz vkiről vmiben, követi vkinek a példáját vmiben*

maltaat *tsz maláta*

maksaa maltaita [tréf] *egy vagyionba kerül, nagyon sokba kerül*

maltaa *türtöztet; türelme van, megáll, tud*

maltaa mieli/miele(nsä) → **mieli**

maltti *lélekjelenlét, önuralom türelem, nyugalom*

Maltti on valttia (A) *türelem rózsát terem* [km]

menettää maltti(nsa) [polttaa **päreensä**, repiä pelihousunsa → **pelihousut**]

elvesziti a türelmét/a fejét, kijön a sodrából, kifogy a béketűrésből

säilyttää maltti(nsa) *megörzi az önuralmát/a nyugalmát*

mana [mit] *alvilág, halál*

mennä manalle [vál] *örökre eltávozik, elköltözik az élők sorából*

muuttaa/siirtyä manan majoille [vál] ↑

manata *bűvöl, varázsol; szid, átkoz*

manata jku alempan helvetiin → **helveti**

manata jku hornan tuuttiin → **horna**

mannekiini *manöken*

Alkon mannekiini [tréf] *részeg*

manner *föld; szárazföld; földrész*

maat ja mantereet → **mantu**

mansikka (földi)eper, számoça

maksaa mansikoita [tréf, kny] *egy vagyona kerül, nagyon sokba kerül*

mantu (kemény) földfelszín; földbirtok

maat ja mannut/mantereet *minden lehetséges hely (a földön), az egész földbirtok/tulajdon*

marja bogyó(s) gyümölcs

(ovat) kuin kaksi marjaa [átv] *olyan(ok), mint két tojás*

näin on marjat [tréf] *így áll a helyzet, így áll a dolog, így állnak a dolgok*
olla/käydä marjassa *bogyó(s) gyümölcsöt szed*

markka márka

(menee/palaa) markka poikineen → **poika**

venyttää markka soikeaksi/markkaa *megfog minden fillért/garast, nagyon kuporgat, nagyon spórol, zsugoriskodik, fogához veri a garast*

markkinat tsz vásár, piac

lähteä/siirtyä muille markkinoille *elmegy máshova/más vidékre*

matala alacsony; sekély; mély; halk; közönséges, hitvány, aljas

mennä syviin eli mataliin *lesz, ami lesz, bárhogy lesz is, akármilyen lesz is*
mieli matalana *rosszkedvűen, lehangoltan, depressziósan*

panna jk/jku matalaksi *leszid/lehord vkit a sárga földig, leszedi vkiről a keresztvizet; a föld színével tesz egyenlővé, elpusztít, lerombol vmit*

tykätä matalaa *megharagszik vmiért, rossz néven vesz vmit, bosszús, dühös, haragos lesz; nem fogad el vmit, nem járul hozzá vmihez*

matalalento mélyrepülés

elämä on yhtä/tasaista matalalentoa *(kész/tiszta/egy) rohanás az élet*

matka út, utazás; útszakasz, távolság, járás

matkaan tulee huomattava matka/huomattavasti matkaa → **mutka**

mennä matkaan(sa/matkoihin(sa) *elmegy a maga útjára, eltűnik, lelép*
olla matkoilla *távol van, külföldön van*

pitkin matkaa *elejétől a végéig, végig, mindenütt, teljesen, egészen; folyton, állandóan*

pitkän matkaa *bőven, több mint*

päättää mainen matka(nsa) [vál] *befejezi földi pályafutását, meghal*

saavuttaa matkan(sa) pää [vál] ↑

jk:n viimeinen matka *vkinek az utolsó útja/a temetése*

matkapassi(t) → lähtöpassit

matkasauva vándorbot

tarttua matkasauvaan [vál] *útra kel, elindul*

matkustaa *utazik*

matkustaa jäniksenä/pommilla/pummilla → **jänis** → **pommi** → **pummi**

matti, Matti [férfinév]

jklla on matti kukkarossa *vkinek üres a zsebe/egy árva fityingje sincs*

matto *szőnyeg*

lakaista jk maton alle [átv] *a szőnyeg alá söpör vmit*

vetää matto jkn (jalkojen) alta *kihúzza a talajt vkinek a lába/talpa alól*

mauri *mór*

Mauri on tehnyt tehtävänsä, mauri saa mennä [km] *A mór megtette kötelességét, a mór mehet*

me nm *mi*

Meidän jälkeemme vedenpaisumus! → **vedenpaisumus**

meidän lapset ja naapurin kakarat → **kakara**

meitä on moneen junaan → **juna**

Meitä on moneksi [km] → **moni**

melata *evez*

melata mekkoon [vulg] *megdug vkit [vulg]*

melko *meglehetős, jókora, jó nagy, alapos; meglehetősen, eléggé, jól*

melko lailla → **lailla**

melu *zaj, lárma, hűhó*

paljon melua tyhjästä *sok hűhó semmiért*

pitää melua itsestä(än *nagy hűhót csap maga körül*

menettää *(el)vesz, (el)veszít; elveszteget*

menettää henke(nsä → **henki**

menettää hermo(nsa → **hermo**

menettää järke(nsä → **järki**

menettää kasvo(nsa → **kasvot**

menettää konsepti(nsa → **konsepti**

menettää maltti(nsa → **maltti**

menettää peli → **pele**

menettää sydäme(nsä jklle/jllek → **sydän**

mennyt *(el)múlt, eltűnt, letűnt; elveszett*

menneen talven lunta/lumia → **lumi**

menneinä aikoina *régen, annak idején*

Olkoon menneeksi! *Hát legyen! Legyen úgy!*

olla mennyttä kalua *vmi veszett fejsze nyele; vki el van veszve, vki halál fia*

olla mennyttä miestä *vki el van veszve, vki halál fia*

se on ollut ja mennyttä *ami volt, (az) elmúlt*

mennä *megy; nekilát, hozzáfog; elvész; elmúlik; válik, lesz; befér*

Anna mennä vain! *Csináld csak! Csak így tovább!*

ei mene jkn kalloon/järkeen/päähän → **kallo** → **järki** → **pää**

heittää menemään *kidob/eldob vmit*

mene (ja) tiedä *ki tudja, lehet, talán*

jkllle/jklla menee herne nenään → **herne**

jkllle menee jtak himaan/kotiin → **hima**

jklla menee jauhot suuhun → **jauho(t)**

jklla menee konseptit sekaisin → **konsepti**

jklla menee lujaa/kovaa → **lujaa** → **kovaa**

jklla menee maailma mustaksi → **musta**

jklla menee paskat housuun → **paska**

jklla menee pasmat sekaisin → **pasma**

jklla/jkllle menee pupu/jänis housuihin/pöksyyn/pöksyihin → **pupu** → **jänis**

jklla/jklla/jkn menee sisu kaulaan → **sisu**

jklla menee sormi suuhun → **sormi**

jklla menee jk tukkaan → **tukka**

meni hämmästyksen sormi kummastuksen suuhun → **suu**

meni/menköön syteen tai saveen → **savi**

menneen talven lunta/lumia → **lumi**

mennen tullen *jövet-menet; (pl. voittoa) kedve szerint, nagy fölényel (nyer/győz)*

mennä ansaan → **ansa**

mennä (suoraan) asiaan → **asia**

mennä entistä menoaan → **meno**

mennä halpaan → **halpa**

mennä harakoille → **harakka**

mennä hattuun → **hattu**

mennä helppoon → **helppo**

mennä hevon kuuseen → **kuusi**

mennä hikeen → **hiki**

mennä hornan tuuttiin → **horna**

mennä hukkaan → **hukka**

mennä hulinaksi → **hulina**

mennä höyhensaarille → **höyhensaari**
 mennä isien(sä tykö → **isä**
 mennä itseen(sä → **itse**
 mennä jakeluun → **jakelu**
 mennä jalkoihin → **jalka**
 mennä jumiin → **jumissa**
 mennä järjiltään → **järki**
 mennä järveen → **järvi**
 mennä jkn/jklle kaaliin → **kaali**
 mennä kananlihalle → **kananliha**
 mennä kanttuvei → **kanttuvei**
 mennä kaupaksi → **kauppa**
 mennä kipsiin → **kipsi**
 mennä kiville → **kivi**
 mennä konkkaan → **konkka**
 mennä kuin hohtimet kaivoon → **kaivo**
 mennä jkhun kuin häkä (päähän) → **häkä**
 mennä kuin Kankkulan kaivoon → **kaivo**
 mennä kuin kuuma veitsi voihin → **veitsi**
 mennä (kaupaksi) kuin kuumille kiville → **kuuma**
 mennä kumoon → **kumossa**
 mennä kuokkimaan → **kuokkia**
 mennä kuralle → **kura**
 mennä kärppänä jonnek → **kärppä**
 mennä köyden jatkoksi → **jatko**
 mennä lakkoon → **lakko**
 mennä lankaan → **lanka**
 mennä lekkeripeliksi → **lekkeripeli**
 mennä levolle → **lepo**
 mennä liiallisuuksiin → **liiallisuus**
 mennä luihin ja ytimiin → **luu**
 mennä lukkoon → **lukossa**
 mennä läpi → **läpi**
 mennä läpi käsien → **käsi**
 mennä läpi vaikka harmaan kiven → **kivi**
 mennä läskiksi → **läski**

mennä maan alle → **maa**
 mennä maanrakoon/maan rakoon → **rako**
 mennä maata → **maata**
 mennä maihin → **maa**
 mennä manalle → **mana**
 mennä matkaan(sa/matkoihin(sa → **matka**
 mennä menoja(an → **meno**
 mennä merta edemmäs kalaan → **kala**
 mennä metsälle → **metsä**
 mennä metsään → **metsä**
 mennä miehissä → **mies**
 mennä (sinne), minne nenä osoittaa → **nenä**
 mennä mukiin → **mukiin**
 mennä muusiksi → **muusi**
 mennä myttyyn → **mytty**
 mennä mönkään → **mönkään**
 mennä nappiin → **nappi**
 mennä narun jatkoksi → **jatko**
 mennä nenän edestä → **nenä**
 mennä niin, että hippulat vinkuu → **hippulat**
 mennä niin kauas/pitkälle kuin pippuri kasvaa → **pippuri**
 mennä nuottien mukaan → **nuotti**
 mennä nurin → **nurin**
 mennä ohi jklta → **ohi**
 mennä jklta ohi korvien → **korva**
 mennä oikeaan osoitteeseen → **osoite**
 mennä orrelle → **orsi**
 mennä paanalle → **paana**
 mennä pahaksi → **paha**
 mennä (jkta) pakoon → **pako**
 mennä parempiin suihin → **parempi**
 mennä parhain päin → **päin**
 mennä paskaksi → **paska**
 mennä penkin alle → **penkki**
 mennä perille → **perillä**
 mennä perseelleen → **perse**

mennä pieleen → **pieli**
 mennä pihalle → **piha**
 mennä jkn piikkiin → **piikki**
 mennä piiloon → **piilo**
 mennä piippuun → **piippu**
 mennä piirileikiksi → **piirileikki**
 mennä pilalle/piloille → **pilalla**
 mennä pillunpäreiksi → **pillu**
 mennä pilveen → **pilvi**
 mennä pipariksi → **pipari**
 mennä pirstaleiksi → **pirstale**
 mennä pitkäksi → **pitkä**
 mennä (liian) pitkälle → **pitkä**
 mennä pitkälle(en → **pitkä**
 mennä plörinäksi → **plörinä**
 mennä pommiin → **pommi**
 mennä poskelleen → **poski**
 mennä puihin → **puu**
 mennä putkeen → **putki**
 mennä pyllylle(en → **pylly**
 mennä pyörälle päästä(än → **pyörällä**
 mennä päin helvettiä → **helvetti**
 mennä päin hemmettiä → **hemmetti**
 mennä päin honkia → **honka**
 mennä päin mäntyä → **mänty**
 mennä päin peetä/persettä → **perse**
 mennä päin prinkkalaa → **prinkkala**
 mennä päin seiniä → **seinä**
 mennä päittäin/päikkäin/päikseen → **päittäin**
 mennä jkn/jklle päähän → **pää**
 mennä päästä(än sekaisin → **sekaisin**
 mennä raiteilta(an) → **raide**
 mennä rappiolle → **rappio**
 mennä retkuun → **retku**
 mennä ristiin → **ristissä**
 mennä rusinaksi → **rusina**

mennä selkäyttimeen → **selkäydin**
 mennä sen sileän tien → **sileä**
 mennä (yli/ylitse) siitä, mistä/missä aita on matalin → **aita**
 mennä sivu suun → **sivu**
 mennä solmuun → **solmu**
 mennä suden suuhun → **susi**
 mennä (niin että) suhahtaa → **suhahtaa**
 mennä suoraan asiaan → **suoraan**
 mennä syteen tai saveen → **savi**
 mennä syviin eli mataliin → **matala**
 mennä syyhy(mä)ttä saunaan → **syyhytä** → **syyhy**
 mennä sänkyyn (jkn kanssa) → **sänky**
 mennä taivaan tuuliin → **tuuli**
 mennä takalukkoon → **takalukossa**
 mennä takapakkia → **takapakki**
 mennä takuuseen jstak//jksta/jkn puolesta → **takuu**
 mennä tarkalle → **tarkalla**
 mennä tinkalle → **tinka**
 mennä toisesta korvasta sisään ja toisesta ulos → **korva**
 mennä toisiin naimisiin → **naimisissa**
 mennä tolalta(an) → **tolalla(an)**
 mennä tulen ja veden läpi → **tuli**
 mennä turpeen alle → **turve**
 mennä tuubiin → **tuubi**
 mennä tuusan nuuskaksi → **tuusan**
 mennä täydestä → **täysi**
 mennä täysillä → **täysi**
 mennä ulalle → **ula**
 mennä ulos → **ulos**
 mennä umpeen → **ummessa**
 mennä umpisolmuun → **umpisolmu**
 mennä unten maille → **uni**
 mennä uusiksi → **uusi**
 mennä vaikka tuleen jkn puolesta → **tuli**
 mennä vanhaa latua(an) → **latu**
 mennä vanhaksi → **vanha**

mennä veriin → **veri**
 mennä viivana → **viiva**
 mennä vikaan → **vika**
 mennä vähiin → **vähä**
 mennä väärään kurkkuun → **väärä**
 mennä yli hilseen → **hilse**
 mennä yli jkn horisontin → **horisontti**
 mennä yli rimaa hipoen → **rima**
 mennä yli ymmärryksen → **ymmärrys**
 mennä yläkanttiin → **yläkantissa**
 mennä jnk ytimeen → **ydin**
 mennä yöpuulle → **yöpuu**
 mennä yli äyriäisten → **äyriänen**
 mennä äimäksi → **äimä**
 mennä överiksi → **överi**
 mentävä on vaikka ämmiä sataisi → **ämmä**
 Miten menee? *Hogy vagy(tok)/van? Mi van veled/veletek?*
 panna menemään (rahaa) *(el)pazarolja/szórja (a pénzt)*
 jklla/jklta/jkn sisu menee kaulaan → **sisu**
 viisaskin menee vipuun → **viisas**

meno *menés, menet; elveszés, elpusztulás, elmúlás, halál*

kova meno päällä *nagy nyüzsgés/lárma/zaj*
 mennä entistä menoaan *vmi a régi kerékvágásban halad, úgy megy, mint régen*
 mennä menoja(an) *vki továbbáll, elmegy, eltűnik, lelép; elvész, elveszik*
 olla hyvässä menossa *jól/gyorsan halad*
 jklla on (kova) meno päällä *vkinek sok/sűrű a programja, vki nagyon elfoglalt; vki nagyon sikeres*
 jkn pään menoksi *vkinek az elveszejtésére; vkinek a kárára/sérelmére; vkinek a bosszantására; vkinek a megdöntésére*
 se on menoa eikä meininkiä/nokitusta *már nem csak akarni, csinálni is kell vmit*
 tämä on menoa nyt *hagyni kell, hogy menjen minden a maga útján*
 yhteen/samaan menoon *megszakítás nélkül, egyfolytában, egyvégtében*
 yhtä menoa ↑

menopäällä, menopäälle [kifejezésekben]

olla menopäällä *vki bulizni/szórakozni akar; vki bulizós hangulatban van*
 tulla menopäälle *vkinek bulizós hangulata lesz/támad, vkinek bulizáshoz/*

szórakozáshoz támad kedve

meri *tenger*

ei se maalta merelle vie nem lényeges, nem sokat nyom a latban, nem perdöntő

lähteä merille elmegy/beáll tengerésznek

merten kaunottaret → **kaunotar**

olla merellä tengerész(kedik)

merkitä (*meg*)*jelöl, jelez, jellemez; (fel)jegyez, bejegyez; kifejez; jelent*

merkitä kirjaan/kirjoihin → **kirja**

merkitä muistiin → **muisti**

merkitä osakkeita → **osake**

merkki *jel, jegy; máрка; bélyeg; jelkép; ismertetőjegy; előjel*

merkille pantava figyelemre méltó, jelentős, jelentőségteljes, fontos

näyttää jklle taivaan merkit megmutatja vkinek, hol lakik a jóisten, megtanít vkit kesztyűben dudálni

panna merkille észrevesz, észlel, felfog, megfigyel, megállapít

vaitiolo on myöntymisen merkki Hallgatás beleegyezés [km]

viettää jtk jnk merkeissä vminek a jegyében/vmivel tölt (el) vmit

messi [haj] *tiszti/katonai étkezde*

olla jkn messissä [szl] vkivel van, vkinek a társaságában van

ottaa jtk/jku messiin [szl] magával visz/hoz vmit/vkit

messinki *sárgaréz*

suu messingillä elégedett mosollyal, fülig érő szájjal

metsä *erdő*

ei näe metsää puilta nem látja a fától az erdőt

mennä metsälle vadászni megy

mennä metsään vmi nem sikerül, rosszul sikerül

Niin metsä vastaa, kuin sinne huudetaan [km] Amilyen a mosdó, olyan a

törülköző [km], Amilyen az adjonisten, olyan a fogadjisten [km]

nähdä metsä puilta egészében lát vmit, nem vész el a részletekben

olla metsällä vadászik

olla metsässä (jssak asiassa) tévúton jár, téved (vmiben)

miehenmitta [kifejezésekben]

ottaa jksta miehenmittaa összeméri az erejét vkivel, megbirkózik vkivel

miekka *kard*

Joka miekkaan tarttuu, se miekkaan hukkuu [ÚT] Ki kardot fog, kard által vész el

kaksiteräinen miekka kétélű fegyver

mitellä miekkoja [vál] *karddal vív; harcol*
 tulella ja miekalla *tűzzel-vassal, háborúval*

mielenkiinto *érdeklődés; érdekesség*

herättää mielenkiintoa *érdeklődést kelt/felkelti az érdeklődést vmi iránt*
 tuntea mielenkiintoa jhk/jkhun//jtak/jkta kohtaan *érdeklődik vmi/vki iránt*

mieli *lélek; kedv; ész, értelem; szándék, akarat; vélemény, nézet; jelentés*

hillitä/malittaa mieli/miele(nsä) *uralkodik magán, türtőzteti/visszafogja magát*
 keventää mieltä(än) *kimondja, ami a szívét nyomja, könnyít a lelkén*

mielet ovat kuumina → **kuuma**

mieli maassa → **maa**

mieli matalana → **matala**

jkn mieli on irti maasta → **irti**

mieli on lamassa → **lama**

jkn mieli palaa jhk *nagyon szeretne elmenni/eljutni vhova, ég a vágytól, hogy eljuthasson vhova*

mieltä kiertävä → **kiertää**

mieltä lämmittävä → **lämmittää**

muuttaa mieltä(än)/miele(nsä) *megváltoztatja a véleményét*

olla mieliksi jklle *tetszik vkinek, elnyeri vkinek a tetszését/megelegedését*

olla mielissä(än) jstak *elégedett vmivel*

olla jtak mieltä jstak *vkinek vmi(lyen) véleménye van vmiről*

osoittaa mieltä(än) *tüntet*

pahoittaa miele(nsä) jstak *megneheztel/megharagszik vmiért, rossz néven vesz vmit, megbántódik/megsértődik vmi miatt; szomorú lesz, szomorúvá válik*

painaa mieleen(sä) *megjegyez vmit, az agyába vés vmit*

painaa mieltä *nyomaszt, aggaszt, elszomorít vkit*

pitää jtak mielessä(än) *nem felejt el vmit, emlékszik vmire; szem előtt tart vmit*

rohkaista miele(nsä) *összeszedi a bátorságát, megembereli magát*

tehdä jklle mieliksi *kedvébe jár vkinek, kedvére tesz vkinek*

jkn tekee mieli jtak/+inf *vkinek kedve van vmihez/vmit csinálni, vkinek kedve támad/kerekedik/szottyán vmihez/vmit csinálni*

tulla/johtua/juolahtaa mieleen vmi *eszébe jut/ötlik vkinek*

mielin kielin *mézesmázosan, hízelegve, vkinek a kedvébe járva/kedvére*

mielin määrin *amennyi(t) csak kell, kedve szerint, kedvére, kénye-kedve szerint, bőven, untig*

miero *(nagy)világ*

joutua mieron tielle *koldusbotra jut, hajléktalanná válik*

mies *férfi, férj; ember, személy, fő; közlegény*

kadun mies *az utca embere*

mennä/lähteä miehissä [*férfiakról*] *csapatostul megy/mennek*

miehen kylkiluu → **kylkiluu**

miehen pikku ystävätär → **pikku**

miehet makaavat ja suma seisoo → **suma**

miehiin menevä *olyan, aki a férfiak társaságát keresi/férfiakra hajt*

miehiä kuin Viron susia → **susi**

mies ja ääni -periaate *az általános és egyenlő szavazati jog elve*

mies paikallaan *a megfelelő ember a megfelelő feladatra*

Mies tulee räkänokastakin vaan ei tyhjän naurajasta [*km*] → **nauraja**

miesten kesken → **kesken**

miesten koulu → **koulu**

miesten mies *igazi férfi, olyan, aki férfi a talpán*

miestä kaatuu kuin heinää → **heinä**

miestä kuin (meren) mutaa → **muta**

Mikä jku on miehiä(än? *Kicsoda/Miféle ember vki?*

(olla) muina miehinä → **muu**

jkssa on miestä jhk/III. inf illat *vki meg tud/meg mer csinálni vmit, vki képes megcsinálni vmit*

ottaa miestä [*sp*] *a vállával (meg)lök vkit*

täyttää miehen mitta *vki férfinak számít/férfiszámba megy*

yhtenä miehenä *egy emberként*

mietintämyssy [*kifejezésekben*]

panna mietintämyssy pään *hän gondolkozni/töprengeni kezd*

miettä *gondolkozik, elmélkedik, fontolgat, tanakodik, töpreng*

miettä päänsä puhki/ympäri → **pää**

miettä tykönään → **tykö**

miinus *minusz*

jäädä miinuksen puolelle *minuszba kerül, veszteséges lesz/marad*

jn *plussat ja miinukset vminek az előnyei és hátrányai/jó és rossz oldalai*

miksi? *miért? mi végre? minek?*

Miksi Jeppe juo → **Jeppe**

mikä *mi?; (a)mi; bármi*

ei se mitään *nem tesz semmit, nem baj/gond, nincs semmi baj/gond*

Ja arvaa mitä! *És képzeld (csak,) ...!*

jos mikä/mikään [hiányos mellékmondatként] *mindenekelőtt, éppen, éppenhogy, kifejezetten, ha valami, akkor éppen ez*

adj + kuin mikä *nagyon* + adj

mihin hintaan tahansa → **hinta**

mikä ettei/Mikä ettei? [csodálkozó kérdés] *méghogy ... ne* + condit; [jóváhagyó válasz] *Mért is ne? Hát persze. Hogyne.*

Mikä hätänä? → **hätä**

Mikä laulaen tulee, se viheltäen menee → **viheltää**

Mikä maa, mikä valuutta? *Hol is tartunk? Mi a helyzet?*

Mikä on homman nimi? → **nimi**

Mikä jku on miehiä(än)? → **mies**

Mikäpä tässä! [a *Kuinka voit?* -kérdésre adott válasz]

Mikäs pahan tappaisi? → **paha**

Millä lihaksilla? → **lihas**

millään ei ole enää mitään väliä → **väli**

minkä mitäkin *mindenféle*

Minkä nuorena oppii, sen vanhana taitaa [km] → **oppia**

Minkä taakseen jättää, sen edestään löytää [km] → **taakse**

Minkäs tuuli kivelle mahtaa → **kivi**

Mistä hyvästä? → **hyvä**

Mistä nyt tuulee? → **tuulla**

Mistä nyt tuuli puhaltaa? → **tuuli**

Mitä ihmettä/helkattia/helkkaria/helvettiä/pirua? → **ihme** → **helkatti** → **helkkari** → **helvetti** → **piru**

Mitä ihminen kylvää, sitä hän myös niittää [ÚT] → **niittää**

Mitä isot edellä, sitä pienet perässä [km] → **perässä**

Mitä kuuluu? → **kuulua**

mitä maa päällään kantaa → **maa**

mitä milloinkin *mikor hogy*

Mitä (Teille) saa/saisi olla? → **saada**

mitä sitten *És akkor? Mi van akkor? Kit érdekel?*

Mitä(s) turhia! → **turha**

Mitä tämä on olevinaan? → **olevinaan**

Mitä useampi kokki, sitä huonompi soppa [km] → **kokki**

Mitä(s) mies? [közvetlen stílusú kérdés férfiak között] *Hogy vagy? Mi újság?*

mitä vielä [válaszként] (*á*) *dehogy, egyáltalán nem*

Mitäpä(s) siitä! *Nem számít! (Nincs) semmi baj/gond! Minden rendben van!*

Mitäpä/Mitäs tässä *semmi különös* [a *Mitä kuuluu?* 'Hogy vagy?'-kérésre adott közvetlen stílusú válasz]

Mitäs isäntä? → **isäntä**

Mitäs minä sanoin → **sanoa**

Mitäs pienistä! → **pieni**

Mitäs siitä nyt meikääinen? *A magam/magunk fajta mit csinálhat/csináljon?*

mitä jhk tulee... *ami azt illeti...*

millänsäkään [kifejezésekben]

ei ole millänsäkään [vö. ei ole **moksiskaan**] *vki rá se hederít/rá se ránt vmire, vki nem törődik/nem foglalkozik vmivel*

minkä → **mikä**

minuutti *perc*

(vain) yksi punainen minuutti *egy szempillantásnyi idő*

minä nm *én*

Minähän sanoin → **sanoa**

missä? → **mikä?**

missään *sehol* **mistään** *sehonnán* **mihinkään** *sehova*

jstak/jksta ei ole mihinkään *vmivel* *nem lehet mit kezdeni (olyan rossz)/vki semmirevaló, vkiből nem lesz semmi*

jstakin ei pääse mihinkään [vö. jstak ei pääse **yli** eikä ympäri] *nincs mit csinálni/tenni, nem lehet mit csinálni/tenni*

mitali *érem, érme*

mitalin toinen puoli → **puoli**

mitellä *méreget*

mitellä jkta katseella(an → **katse**

mitellä katuja → **katu**

mitellä miekkoja → **miekka**

mitellä voimia(an → **voima**

miten? *hogy(an)? mint, miként, miképpen, mennyire; ahogy, amint*

Miten hurisee? → **hurista**

miten kuten/mitenkuten *valahogy, így vagy úgy*

Miten maa makaa? → **maa**

Miten menee? → **mennä**

Miten niin? *Hogyyhogy?*

Miten ollakaan? → **olla**

Miten pyyhkii? → **pyyhkiä**

miten sattuu → **sattua**

Mitenkäs nyt suu pannaan? → **suu**

mitta *mérték, méret*

ajan mittaan *idővel, az idők folyamán, tartósan, sokáig, hosszabb ideig*

antaa/maksaa/vastata jkllle samalla mitalla *szemet szemért, fogat fogért,*

visszaadja vkinek ugyanazt, amit attól saját maga kapott/elszenvedett

jllak ei ole mittaa eikä määrää *vmi határtalan*

jalan mitan edellä *egy lépéssel előbbre, lépéselőnyben*

jk n mitta on täysi/on täyttynyt *vkínél betelt a pohár/a mérték, vkinek elege van vmiből, vki nem bír (elviselni) vmit*

ottaa jksta mittaa *versenyez vkivel, vkivel összeméri az erejét/képességét*

Porvoon mitalla *bőségesen*

vaikka millä mitalla *(mennyiség) nagyon sok, amennyi csak kell, végtelen sok, minden mennyiségben*

yhteen mittaan *egyhuzamban, egyfolytában, megszakítás nélkül*

yhtä mittaa *folyton, folyvást, folyton-folyvást, időről-időre, gyakran, minduntalan, örökké, szakadatlanul, állandóan, szokás szerint*

mittailla *méreteget, kimér, végigmér*

mittailla katuja → **katu**

mittailla jkta katseella(an → **katse**

mittailla lattiaa → **lattia**

mittainen *méretű*

olla sanan(sa mittainen *állja a szavát, megtartja az ígését*

mittari *mérő(eszköz), mérőműszer, (villany-, gáz-, víz)óra*

jklla on ... vuotta mittarissa *vki vhány éves/vhány évet élt*

mitä → **mikä**

mokoma *mn ilyen, olyan; nagy, derék, kitűnő; jelentéktelen, hitvány; semmirekellő, ebadta, nyavalyás fn nagy csomó*

kaikin mokomin *mindenáron, mindenképpen, minden további nélkül; [válaszul vminek a megköszönésére] Nincs mit. Szívesen.*

toinen mokoma *még ugyanannyi*

Voi mokoma! *(A) Teringettét! Az áldóját!*

moksiskaan [kifejezésekben]

ei ole moksiskaan [vö. ei ole **millänsäkään**] *vki rá se hederít/rá se ránt vmire, vki nem törődik/nem foglalkozik vmivel*

molemmat tsz *mindkét, mindkettő, mind a kettő, mindketten*

molempi parempi [tréf] *mind a kettő egyformán jó; így is jó, meg úgy is jó, mindegy*

Molotov *Molotov*

Molotovin cocktail → **cocktail**

moni *sok, több, nem egy, számos, néhány*

Meitä on moneksi [km] *ahányan vagyunk, annyifélék vagyunk*

monessa liemessä keitetty → **keittää**

moni kakku päältä kaunis → **kakku**

mono *sicipő; [szl] cipő*

mono vinossa [szl] *részegen*

panna monoa vinoon [szl] *táncol*

saada monoa [szl, vö. saada **kenkää**] *vki megkapja a felmondólevelét, vki ki van rúgva*

monttu *vájat, gödör, üreg; [szl] száj*

(olla) monttu auki → **auki**

moottori *motor*

moottori on laiska → **laiska**

mopo *moped*

(jklta) mopo karkaa (käsistä) → **karata**

moraalinen *erkölcsi, morális, morál-*

moraalinen krapula → **krapula**

moraalinen kääpiö → **kääpiö**

morsian *menyasszony, jegyes, ara, mátká*

Kristuksen morsian [vall] *keresztény egyház(község); hívő keresztény; Krisztus menyasszonya: apáca*

moska *szemét, piszok; hulladék, hitvány takarmány*

puhua moskaa *hülyeségeket/zagyvaságot beszél/hord össze*

moto [kny] [kifejezésekben]

antaa/lyödä jkta motoon *pofon vág vkit, lekever vkinek egyet, pofán vág vkit, ad vkinek a pofájába, felképel/felpofoz vkit*

saada motoon(sa) *kap egy pofont, kap a pofájára*

moukka *fajankó, tökfilkó, bunkó; [rég] paraszt; [sakk] gyalog*

moukan tuuri → **tuuri**

muistaa *emlékszik, (vissza)emlékezik, észben tart, eszébe jut; megemlékezik, gondol vkire; megjegyez, figyelembe vesz, gondol vmire*

muistaa pilkulleen → **pilkku**

muisti *emlékezőképesség/-tehetség, memória*

hevosen muisti *jó emlékezőképesség*

kanan muisti *gyenge emlékezőképesség*

kirjoittaa/merkitä/panna jtak muistiin *felír/feljegyez vmit*

muitta mutkitta → **mutka**

mukaan *hsz vele, együtt nu gen -val/-vel, együtt; szerint, mentén, nyomán, után, mintájára, megfelelően*

jk/jtak mukaan *luettuna/lukien vmit beleszámítva/hozzávéve/beleértve*

toivon mukaan *remélhetőleg*

mukana *hsz vele, együtt, jelen, itt, ott nu gen -val/-vel, együtt, közt*

ajan mukana *idővel, az idők folyamán, az idő múltával*

roikkua jkn mukana *(igyekszik) együtt maradni/lenni vkivel; (igyekszik) tartani a lépést vkivel*

mukkelis makkelis *bukfencezve, bukfencet vetve*

muki *bögre, csupor, csésze*

tehdä mukeja *italt önt/kever*

mukiin [kifejezésekben]

mennä mukiin *megfelel, jó, elfogadható*

mullin mallin *összevissza, egymás hegyén-hátán*

panna mullin mallin [vö. panna **hyrskyn** myrskyn] *összekever/összezavar vmit*

multa *humusz, föld, televény; por, rög*

olla/maata (kirkko)maan *mullassa a temetőben/sírban fekszik/nyugszik*

mummo *mama, mámi*

Pihtiputaan mummo *a Mariska néni Egyházsröcsögén, a legegyszerűbb ember is*

muna *tojás; here, hímvesző*

Kolumbuksen muna *zseniálisan egyszerű megoldás*

Muna on kanaa viisaampi [km] *a gyerek/a tanítvány okosabb a szülőnél/tanárnál*

näyttää jklle närhen munat *legyőz vkit; (jól) megadja vkinek, ami jár neki*

jklla on munaa *tehdä jtak vkiben van annyi vakmerőség/megátalkodottság/*

közönyösség, hogy megcsináljon vmit

munaskuut [rég tsz] *vese*

tarkastaa/tutkia munaskuita myöten *részletesen/töviről hegyire/behatóan/tüzetesen megvizsgál, alaposan megismerlél, jól szemügyre vesz*
 tuntea munaskuissa asti *egész testével/minden porcikájában érez*

muonavahvuus [kat] *tápegység*

poistua muonavahvuudesta [tréf] *elesik (harcban), meghal*

muoto *alak, forma, idom; arc, kép, arckifejezés; fajta, típus; mód*

ei millään muotoa *sehogy sem, semmiféleképpen sem, semmi esetre sem*
 iskeä jkta vasten muotoa *képen/pofon/nyakon vág/üt vkit, lekever vkinek egy pofont/nyaklevest*

muodon vuoksi *a forma kedvéért, formaságból*

jk n muoto mustenee [vál] *vkinek elborul az arca*

niin/näin muodoin *ilyeténképpen, így tehát, ezért*

muovinen *műanyag*

muovinen hymy *műmosoly, erőltetett mosoly*

murhaava *gyilkos*

murhaava katse/silmäys *lenéző/gúnyos/gyilkos tekintet/pillantás*

murhe *bánat, szomorúság, bú, gyász, baj*

murheen laakso → **laakso**

se on sen ajan murhe *mindent a maga idejében, fölösleges előre izgulni/bánkódni (vmi miatt)*

murtaa *tör, letör, megtör, zúz*

murtaa jää → **jää**

murtaa leipää (jkn kanssa) → **leipä**

muru *morzsa, (apró) darabka, törmelék, csepp, egy szem*

pistää murua rinnan alle [ját] *eszik, étkezik*

museo *múzeum*

museoon joutava *elavult, muzeális, múzeumba való*

musta mn/fn *fekete*

jstak ei ole mustaa valkoisella *vmiről nincs írásos dokumentum*

juoda kahvi mustana *tej/tejszín nélkül issza a kávé*

maksaa jk mustana *feketén/az adóhatóságnak nem jelentve/könyvelés nélkül fizet vmit*

jklla menee maailma mustaksi [vö. **maailma** mustenee silmissä] *vki előtt elsötétül a világ*

musta hevonen → **hevonen**

musta jää → **jää**

musta kulta → **kulta**

musta laatikko → **laatikko**

musta lammas → **lammas**

musta lista → **lista**

Musta Pekka → **pekka**

musta pilkku (jkn menneisyydessä) → **pilkku**

musta pörssi → **pörssi**

musta raha → **raha**

nähdä kaikki mustana *mindent sötéten/pesszimizstán lát*

olla mustanaan jtk *teljesen tele (van) vmivel*

panna mustaa valkoiselle *ügviratot készít, írásos szerződést készít*

selittää musta valkoiseksi *kiforgatja vminek a jelentését, eltorzítja/meghamisítja az igazságot*

muta *iszap, sár*

miestä kuin (meren) mutaa *annyian (vannak), mint az oroszok/a nyüvek*

mutapaini *iszapbirkózás*

poliittinen mutapaini *piszkos politikai játék*

mutina *motyogás, dűnnyögés, dörmögés, morgás, mormogás, rebegés, susogás*

Ei mitään mutinoita! *Csak semmi morgás! Hang/ellenvetés nélkül!*

mutista *motyog, dűnnyög, mormog*

mutista partaan(sa → **parta**

mutka *hajlat, kanyar; bökkenő; nehézség; teketóriázás*

kulkea mutkan kautta *kerülövel jön/megy*

matkaan tulee huomattava mutka/huomattavasti mutkaa *a tervezettnél jelentősen több/hosszabb út lesz/utat kell megtenni*

muitta mutkitta *könnyen, gond nélkül, minden további nélkül, egyszerűen, simán; teketóriázás/habozás nélkül*

mutkan kautta *(illetéktelen) közvetítők által, közvetve, nem első kézből, nem közvetlen forrásból*

olla monen mutkan takana *vmi sok nehézség árán érhető el*

on monta mutkaa matkassa *sok nehézség van vhol, vmi nem megy simán, vmi nem olyan egyszerű, vminek sok bökkenője van*

tulee mutkia matkaan *nehézség jelentkezik/lép fel, gond merül fel*

vetää mutkat suoriksi *leegyszerűsít vmit, egyszerűbbé tesz vmit*

mutkistua *bonyolódik, bonyolultabbá válik*

Kun (asia) pitkistyy, niin (se) mutkistuu [km] *vmi minél hosszabbra nyúlik, annál bonyolultabbá válik*

muu *más; egyéb, többi*

ennen muuta/muita *mindenkelőtt, elsősorban*

ilman muuta *minden további nélkül, természetesen, hát persze, hogyne*

kaikkeaa muuta kuin (*minden*) *csak éppen nem, épphogy nem, épp ellenkezőleg, egyáltalán nem, minden, csak (ez/az, stb.) nem*

(olla) muina miehinä (*úgy tesz,*) *mintha mi sem történt volna, rezenéstelen arccal, fapofával, pléhpfával (csinál vmit)*

muitta mutkitta → **mutka**

muun/muiden muassa *többek között, egyebek között*

Sanos/Sanopas muuta! *Így igaz! Épp(en) így/úgy van! Épp ez az! Ne is mondd! Nekem mondd?*

ynnä muuta (sellaista) *és így tovább, és a többi*

Älä muuta sano! *Ne is mondd!*

Älä muuta viserrä! ↑

muuntaa *átalakít, átváltoztat, átdolgoz, módosít, megmásít*

muunnettu totuus [tréf] *füllentés, hazugság*

muurahainen *hangya*

ahkera kuin muurahainen *szorgalmas, mint a hangya, hangyaszorgalmú*

muuri (*kő*)*fal*

(olla) vaiti kuin muuri (*hallgat,*) *mint a sír*

muusi *püré, pép*

mennä muusiksi *összenyomódik; eltörik; tönkremegy*

olla muusina *össze van nyomva; el van törve; tönkre van (menve)*

muutama (*egy*)*néhány, (egy)pár, egy-két, egy-egy; némely, valamely*

muutama hassu (lanti/markka/ihminen jäljellä) → **hassu**

muuttaa *áthelyez, átesz, átköltöztet; változtat, cserél; (el)költözik*

muuttaa autuaammille metsästysmaille → **autuas**

muuttaa manan majoille → **mana**

muuttaa mieltä(än/miele(nsä) → **mieli**

muuttaa rahaksi → **raha**

muuttaa tuonen tuville → **tuoni**

muuttaa yksiin leipiin → **leipä**

mykkäkoulu [kifejezésekenben]

pitää mykkäkoulua [tréf] *nem beszél, duzzog, mosolyszünetet tart*

mylly *malom; daráló*

Jumalan myllyt jauhavat hitaasti [km] *a rossz végül elnyeri méltó büntetését, isten nem ver bottal; isten malmai lassan örölnék*

panna mylly pyörimään *elkezd vmit (hatékonyan) csinálni, nagy gőzzel nekiáll vminek, nekiesik vminek*

saada mylly pyörimään *(hatékony) működésbe kezd, elkezd vmit (hatékonyan) csinálni, beindít vmit*

mynkään → **mönkään**

myntti [rég] *pénz(érme)*

lyödä mynttiä jstak/jllak *pénzt csinál vmiből, gazdaságilag kihasznál vmit, hasznot húz vmiből*

myrkky *méreg*

karttaa jtak kuin myrkkyä *vki (el)kerül vkit/vmit, mint a bünt/a pestist/a leprást/a pestisest/a bélpoklost*

Kyllä/Jopa nyt myrkyn lykkäsi! *Már csak ez hiányzott! Úgy hiányzott, mint vkinek a hátára a púp*

olla kuin myrkyn niellyt *vki dühös, haragos, vkit (majd) megesz a méreg; vki (bús)komor*

myrkyttyä *(meg)mérgeződik*

myrkyttynyt ilmapiiri *ellenséges légkör*

myrsky *vihar, szélvihar, szélvész, zivatar, fergeteg, orkán*

Myrsky ja mylväys! [tréf szitkozódás] *kb. A teremburáját!*

myrsky vesilasissa *béka-egér harc, vihar a biliben*

olla (niinkuin) myrskyn merkki *vki dühös, mérges*

tyyntä myrskyn edellä [átv] *vihar előtti csend*

myrtsi [szl] *mogorva, elkeseredett, bosszús, mérges*

olla myrtsinä jstak *mérges/dühös/bosszús/mogorva vmi miatt, el van keseredve vmi miatt*

myssy *sapka, süveg, főkötő*

olla myssy silmillä *be van rúgva; be van állva; részeg*

mytty *csomó, batyu, csomag, köteg, nyaláb, pólya*

mennä myttyyn [vö. mennä pieleen → **pieli**] *vmi füstbe megy, semmivé válik, kátyúba kerül, befagy, meghiúsul, összeomlik, kútba esik, befuccsol, zátonyra fut, vmiből nem lesz semmi*

myydä *elad, árul, árusít*

myydä alle torihintojen → **alle**

myydä eioota → **eioo**

myydä esikoisoikeute(nsa hernerokasta → **esikoisoikeus**

myydä itseä(än → **itse**

myydä nahka(nsa kalliisti → **nahka**

olla myyty *vmi elveszett, vki el van veszve, vki elbukott; vki koldusbotra jutott, vki/vmi tönkrement; vki el van ragadtatva*

olla myytyä miestä *vki elveszett, vki el van veszve, vki elbukott*

myöhemmin *később, utóbb, majd*

ennenmin tai myöhemmin *előbb-utóbb, előbb vagy utóbb*

myöten *nu part mentén, hosszában, végig; folyamán, idején; vmeddig; szerint, megfelelően*

aikaa myöten *idővel, az idők folyamán*

antaa myöten *jklle enged vkinek vmiben, beadja a derekát; hagy/ (meg)enged/lehetővé tesz vmit*

herrasmies sormenpäitä myöten *talpig úriember*

korvia(an myöten (rakastunut, velassa) *fülig (szerelmes), nyakig (van az adósságban)*

yötä myöten *éjszaka, az éjszaka folyamán, bele az éjszakába, neki az éjszakának, éjjel, az éjszaka folyamán*

myötäkarva [sp, jégkorong] *a saját térfélen játszott védekező játék*

pelata myötäkarvaa [sp] *a saját térfelén védekező játékot folytat/védekezik*

myötäkarvaan *szőr mentén*

tehdä jtak myötäkarvaan *jóindulatúan/rokonszenvvel csinál vmit*

myötäsukaan → **suka**

myötämäki *lejtős hely, lejtő, ereszkedő*

elämän myötä- ja vastamäet *az élet szép/napfényes és árnyoldalai*

mäiske *csattanás, csapódás*

olla mäiskeessä *be van rúgva; be van állva; részeg*

mäki *domb, halom, lejtő, emelkedő, hegy*

Auta miestä mäessä, älä mäen alla [km] *akkor kell segíteni, amikor arra szükség van [vö. Kétszer ad, aki gyorsan ad [km]]*

heittää mäkeen *kidob/eldob vmit*

laskea mäkeä jllak (pulkalla) *szánkózik, (suksilla) síel, lesiklik*

viellä jku mäkeen [rég] *kivégzésre visz vkit*

voittaa (pieni/suur-)mäki [sp] *síugró versenyt nyer (kis/nagy sáncon)*

mälli *ütés, csapás*

olla mällissä *részeg, be van rúgva, ittas*

mänty (*erdei*)*fenyő*

mennä päin mäntyä [vö. mennä päin seiniä → **seinä**/honkia → **honka**, mennä pieleen → **pieli**] *rosszul megy, nem sikerül, rosszul sikerül, tönkremegy, füstbe megy, meghiúsul, összeomlik, kútba esik*

märkä mn *vizes, nedves, esős, ázott fn genny*

kuin märkä palaa *rosszul*

märkä kuin uitettu koira → **uittaa**

olla märkä/märissä(än) *pisís, nedves a ruhája/pelenkája*

mätäkuu [a július 23. és augusztus 23. közötti időszak (népies) neve]

mätäkuun juttu *alaptalan pletyka*

möly *zaj, üvöltözés*

pitää mölyt mahassa(an) *hallgat, lenyelte a nyelvét; hallgat vmiről, elhallgat/eltitkol vmit*

mönkään [kifejezésekben]

mennä mönkään [vö. mennä **myttyyn**/pieleen → **pieli**/päin honkia → **honka**/päin seiniä → **seinä**] *nem sikerül, rosszul sikerül, dugába dől, tönkremegy, füstbe megy, semmivé válik, kátyúba kerül, befagy, meghiúsul, összeomlik, kútba esik*

mörkö [képzeletbeli szörny, amellyel a gyerekeket ijesztgetik] *krampusz, mumus*

nähdä mörköjä *rémeket lát*

N

naama *arc, kép, ábrázat, pofa* [→ **näkö**]

käydä näyttämässä naamaa (nsa *pofavizitre megy*)

Naama kiinni/umpeen! *Csend/csönd legyen! Pofa be! Kuss!*

jk n naama on peruslukemilla *vkinek komoly a képe/az arca; vki fapofát vág*

naama rutussa → **ruttu**

jk n naama venähtää [átv] *vkinek megnyúlik a képe, csalódott képet vág*

nauraa jkta päin/vasten naamaa *vkinek az arcába/a szemébe nevet*

näyttää hapanta naamaa → **hapan**

näyttää naama(a)nsa jssak *vki benéz vhová, beugrik vhová*

jklla on naama norsunvitulla [vulg] *vki dühös (pofát vág), ideges*

jklla on naama rutussa/vinossa ↑

sanoa jtk jklle vasten/päin naamaa [átv] *vkinek (egyenesen) a szemébe/arcába/képébe mond/vág vmit*

valehdella jklla päin naamaa *vkinek a szemébe/képébe hazudik*

vasten/päin naamaa (*vkinek*) *a szemébe, a képébe, az arcába*

vetää/vetäistä naamaan(sa) *megeszik/megiszik vmit; bedob vmit [szl]*

naamari *álarc, maszk*

riisua naamari(nsa) *leveti az álarcát, kimutatja a foga fehérjét*

naapuri *szomszéd*

naapurin erkki → **erkki**

naapurin tyttö/poika *átlagember, vki olyan, mint bárki közülünk*

nahka *bőr; prém, szörme*

ei ollut mahtua nahkoihin (sa *alig fért a bőrébe (a lelkesedéstől), majd kiugrott a bőréből*)

luoda nahka(nsa) (*élesen*) *megváltoztatja a véleményét/viselkedését, köpönyeget forgat, kétszínűen viselkedik; lélekben/lelkileg megújul*

myydä nahka(nsa *kalliisti drágán adja a bőrét*)

nahkoine(en *karvoine(en*) → **karva**

pelastaa nahka(nsa *sértetlenül/ép bőrrel megúsz(ik) vmit*)

pysyä nahoissa(an *nyugton/békén marad*)

selvitä ehjin nahoin *ép bőrrel megúsz(ik) vmit*

tuntea/kärsiä jk (omissa) nahoissa(an *a saját bőrén érez (meg)/szenved meg vmit*)

nahkuri *tímár, szerzővarga*

Nahkurin orsilla tavataan! → **orsi**

naida *nősül, elvesz, feleségül vesz, férjhez megy, házasodik; közösül*

naida rahaa → **raha**

naimisissa, naimisiin [kifejezésekben]

mennä toisiin naimisiin *másodszor nőstül/megy férjhez/házasodik*
olla naimisissa työn kanssa *él-hal a munkájáért, a munkájának él*

nainen *nő, asszony, hölgy*

Hyvät naiset ja herrat! (*Tisztelt*) *hölgyeim és uraim!*

juosta naisten perässä *fut a nők után*

kaataa nainen *nőt ágyba visz*

käydä naisissa *nőkhöz jár, nőzik, csajozik*

lähteä naimisiin *elmegy felcsíjni/felszedni vkit (nőt), elmegy csajozni*

lähteä naisissa jhk (*nő*) *nőtársaságban megy vhová, nők együtt/csoportosan*
mennek vhova

naisiin menevä *olyan, aki a nők társaságát keresi/a nőkre hajt*

toinen nainen *a férj szeretője*

nakella *hajlítgat, csapkod, dobál*

nakella niskoja(an → **niska**)

nakki *kolbász, virsli, szafaládé*

nakit silmillä → **silmä**

olla helppo nakki vki/vmi *könnyű préda, olyan, akivel/amivel könnyen el lehet*
bánni; olyan, akit/amit könnyen meg lehet szerezni

varma nakki *biztos ügy/dolog*

nakuttaa *kopogtat, kalapál, ver, ütöget*

käydä kuin nakutettu *tejesen/pontosan/éppen passzol, a terv szerint megy*

nalkissa, nalkkiin [kifejezésekben]

joutua/jäädä nalkkiin *beszorul vhová, összegabalyodik, összeragad; szorult*
helyzetbe kerül; fennakad a horgon, kézre kerül, börtönbe kerül

olla nalkissa *nehéz/kényelmetlen/nyomasztó/szorongatott helyzetben van;*
börtönben van

saada jku nalkkiin *elkap, elfog, kézre kerít vkit*

nalli *kutya; medve; kölyök, tacsó*

jättää kuin nalli kalliolle *faképnél hagy vkit, otthagy vmit/vkit, mint eb a Szaharát*

jäädä kuin nalli kalliolle *hoppon marad, elhagyatva magára marad*

nallikka *kölyök, tacsó*

pojan nallikka (*kis*) *srác/kölyök*

napa *köldök; sarok, pólus; középpont, támaszpont*

keskustelu liikkuu navan alapuolella *szexről folyik a beszélgetés*

maailman napa [átv] *a világ közepe*
 pistää jk napaan (sa *megeszik/bevág/bepakol/bedob/bekebelez vmit*
 tuijottaa omaan napaan (sa *önző módon él, magának él, nem törődik másokkal*

naparetkeilijä *sarkutazó*

pukeutua kuin naparetkeilijä [tréf] *úgy öltözik, mintha az Északi-sarkra menne*

napittaa *gombol; felgomboz, gombbal ellát, gombot varr vmire*

tiukkaan napitettu *rendíthetetlen, megalkuvás nélküli, hajthatatlan, makacs*

nappi *gomb*

ei nap(e)illa pelata *nem kicsinyeskedünk, nem spórolunk*

kuin nappia/napista painaen/painamalla (*mintegy*) *gombnyomásra, könnyen, magától*

mennä nappiin *sikerül*

olla napit vastakkain *vitatkozik/veszekedik vkivel; vkivel ösztűz/összecsap vkivel, összeütközésbe kerül vkivel*

osua nappiin [vö. osua **naulan** kantaan] *fején találja a szöget, eltalál vmit, rátapint a lényegre, talál*

panna suu nappiin *lakatot tesz a szájára, befogja a száját; (el)hallgat*

pelata napeilla *kis pénzben játszik/üzletel; nem/keveset kockáztat*

saada nappi otsaan *golyót kap a fejébe*

narri *bolond; bohóc, udvari bolond*

herrat ja narrit *mindenféle ember(ek), mindenki*

pitää jkta narrina(an) *vkít hülyének tart, vkít kinevet/kiröhög, vkin nevet/röhög, bolondot csinál/üz vkiből, a bolondját járhatja vkivel*

naru [→ **jatko**] *madzag, spárga, zsineg*

osata vetäistä/vetää/nykäistä oikeasta narusta *megtalálja a megfelelő módot vki megpuhítására/rábeszélésére*

roikkua narunjatkona *vki lóg, fel van akasztva*

vetää jku narunjatkoksi *felakaszt, fellógat vkít*

vetää oikeasta narusta *a megfelelő módon puhít meg vkít/beszél rá vkít vmire*

naskali *ár, cipészár, suszterár; kölyök, tacsó*

silmät kuin naskalit *szűrős szem(ek), vesébe látó szem(ek)*

nasta *rajzszeg/-szög, szegecs, veret*

ajaa nasta laudassa *hajt, mint a szélvész*

painaa nasta lautaan *tövig nyomja a gáz(pedál)t, beletapos a gáz(pedál)ba, nagy sebességre kapcsol*

nauha *szalag, zsinór*

kuin nauhalta *könnyen, simán*

naula *szög, szeg*

jk naula vetää *vmi/vmilyen módszer jól működik/beválik*

olla naula päässä [szl] *részeg*

osua/iskeä naulan kantaan [vö. osua **nappiin**] *fején találja a szöget, eltalál vmit, rátapint a lényegre*

pysähtyä kuin naulaan *hirtelen megáll*

nauraa *nevet*

nauraa katketakse(en/kohti kurkkua(an/kuollakse(en/pakahtuakse(en /tikahtuakse(en *halálra neveti magát, úgy nevet, majd meghal/szétpukkad/megfullad nevetében*

nauraa kuin Hangon keksi → **keksi**

nauraa partaan(sa → **parta**

nauraa jkllle/jkta päin/vasten naamaa/silmiä → **naama** → **silmä**

nauraa täyttä kurkkua/kurkun täydeltä → **kurkku**

nauraa jku ulos → **ulos**

nauraa vatsa(nsa kuralle → **kura**

nauraa vedet silmissä → **vesi**

Se parhaiten nauraa, joka viimeksi nauraa [km] *Az nevet (legjobban), aki utoljára nevet [km]*

valmiiksi naurettu elokuva *olyan film, amelyikre a közönség nevetését is felvették*

nauraja *fn nevető*

Mies tulee räkänokastakin vaan ei tyhjän naurajasta [km] *abból nem lesz férfi, aki ok nélkül nevetgél*

saada naurajat puolelle(en [vitában] *a maga oldalára állítja azokat, akiknek van humorérzéke (/akik könnyelműek/meggondolatlanok)*

naurattaa *nevettet*

naurattaa naisia *csapja a szelet a nőknek, flörtöl a nőekkel*

Älä naurata! *(Na) ne nevetess/röhögtess!*

nauru *nevetés, nevetség, mosoly*

jk ei ole naurun asia *vmi nem vicc/nem nevetségés*

jssak on jklla naurussa pitelemistä *vki alig bír megállni vmit nevetés nélkül*

nauruhermo

kutittaa/kutitella/kututtaa jkn nauruhermoja *(meg)nevettet vkit, nevetésre fakaszt vkit*

nauruhermoja kutkuttava *nevetségés*

naurunalainen *nevetséges*

tehdä jku naurunalaiseksi *nevetségessé tesz vkit*

nauttia *élvez, fogyaszt, használ, él vmivel; gyönyörködik, örömét leli vmiben*

nauttia miestä väkevämpää → **väkevä**

nauttia muutakin kuin kansalaisluottamusta → **kansalaisluottamus**

nauttia jstak täysin siemauksin → **siemaus**

navetta *tehenistálló*

viedä jku navetan taakse [vö. viedä jku mäkeen → **mäki**] *kivégzésre visz vkit*

ne *azok [vö. se]*

niillä main → **maa**

neljä *négy*

neljän kopla → **kopla**

neljän kuninkaan kirja → **kirja**

neljän seinän sisällä → **seinä**

neljän tuulen lakki → **lakki**

neljäs *negyedik*

neljäs/kolmas valtiomahti *a sajtó*

nenä *orr; vég, hegy, csúcs, fok*

ajatella/nähdä nenää(nsä) pitemmälle *előrelátóan gondolkodik, széleslátókörű(en) (gondolkodik)*

antaa/lyödä/vetää jkta neniin *megver vkit/behúz vkinek/beveri vkinek a pofáját*

antaa jkta nenälle *zavarba hoz/blamál vkit, kényelmetlen helyzetbe hoz vkit; megleckéztet vkit*

ei näe/ajattele nenää(nsä) pitemmälle *nem lát tovább az orránál, szűklátókörű*

ei uskalla nenää(nsä) ulos pistää *nem meri kidugni az orrát/nem mer*

kijönni/kimenni

hyppiä jkn nenälle/nenille *szemtelenül viselkedik/szemtelen/szemtelenkedik vkivel*

istua/sopia kuin nenä päähän *jól áll, jól (össze)illik, jól illik egymáshoz*

kulkea nenä/nokka pystyssä *fennhordja az orrát*

lentää/kaatua nenälle(en *orra bukik, hasra esik*

mennä (sinne), minne nenä osoittaa *megy az orra után*

mennä nenän edestä *vmi elfogy vkinek az orra előtt; vki lekésik vmiről*

nenä poskella → **poski**

nenä solmussa → **solmu**

nenän valkaiseminen → **valkaista**

nyrpistellä/nyrpistää nenää jllek *húzza az orrát/fintorog vmitől, fintorgatja az orrát vmire*

näyttää jklle pitkää nenää *kicsúfol vkit* [úgy, hogy az ujjait széttárva a kezeit az orra hegyéhez illeszti, mintegy annak folytatásaként]

olla jkn nenän/nokan alla *vkinek az orra előtt van vmi/vki*

jklla on tarkka nenä *vkinek jó a szimata/megérzése, vkinek nem csal az előérzete*
pistää/työntää nenä(nsä)/nokka(nsa) joka paikkaan *mindenbe beleüti az orrát, minden lében kanál*

puhua nenään(sä *az orrán beszél, orrhangon*

saada neniin(sä) *kap a pofájába*

saada nenille(en/nenälle(en *kényelmetlen helyzetbe hozza/blamálja magát*
saada pitkä nenä *csalódik vmiben, (meg)csalatozik, lógó orral távozik vhonnan, pofára esik, blamálja magát*

vetää jkta nenästä [vö. vetää huulesta → **huuli/höplästä**] *az orránál fogva vezet vkit, becsap vkit, a bolondját járhatja vkivel*

Voihan nenä! [tréf, csodálkozó felkiáltás, enyhe szitkozódás] *Mi a csuda/fene!*

nenäkkäin *szemtől szemben*

nähdä nenäkkäin/nenätysten *szemtől szemben van/áll vkivel*

nenätysten → **nenäkkäin**

nenänvarsi [kifejezésekben]

katsoa jkta nenänvartta(an) pitkin *lenézöen/megvetöen/föleányesen néz vkit/vkire*

neste *folyadék, nedv, lé*

joutua nesteeseen [vö. joutua **pulaan/liemeen** → **liemi/liriin/kuseen** → **kusi**] *bajba/csávába/pácba kerül*

olla nesteessä [vö. olla kusessa → **kusi**] *bajban van; csávában van, pácban van, benne van a pácban*

neula tii

istua kuin neuloilla *tükön ül*

niin hiljaista, että voi kuulla neulan putoavan *olyan csend van, hogy a légyzümmögést is meg lehet hallani*

olla (nuppi)neulan etsimistä/hakemista heinäsuovasta (*vmi olyan, mintha vki tüt keresne a szénakazalban, reménytelen dolog/feladat*

neuvo *tanács, jó tanács, útbaigazítás; út-mód; gondolat, terv; eszköz*

omin neuvoin *a saját/maga erejéből, egyedül*

ottaa yhden neuvoa-antavat *felhajt egy pohárkával, bedob egyet* [egy pohár italt]

pitää neuvoa jkn kanssa *tanácskozik vkivel*

yksissä neuvoin *egyetértésben, egyhangúlag*

neuvoa *tanácsol, útbaigazít, kalauzol, vezet*

neuvoa jkta kädestä pitäen → **käsi**

nielaista *lenyel, elnyel*

nielaista syötti → **syötti**

niellä *(le)nyel, elnyel*

ei hän (ketään) purematta niele [átv tréf] *nem kap be/nem esz meg/nem bánt (senkit)*

kadota kuin maan nielemänä *eltűnik/elveszik, mintha a föld nyelte volna el*

kuin seipään niellyt *mint aki karót nyelt*

niellä ylpeyte(nsä) → **ylpeys**

niin *így, úgy*

niin että tyrät rytkyy → **tyrä**

niin hiljaista, että voi kuulla neulan putoavan → **neula**

niin hyvää/herkullista että vie kielen mukanaan/sulaa kielelle → **kieli**

niin ikään → **ikään**

niin kauan kuin jkssa henki pihisee → **henki**

niin kauas kuin silmä/katse kantaa → **kantaa**

niin kiire, ettei lähtemään kerkiä [tréf] → **1. kiire**

niin kuin/niin ... kuin ... (-kin) → **kuin**

Niin kuin jäitä polttaisi → **jää**

Niin makaa kuin petaa [km] → **maata**

Niin metsä vastaa, kuin sinne huudetaan [km] → **metsä**

niin muodoin → **muoto**

niin paljon kuin sielu sietää → **sielu**

niin sanoakseni/niin sanotusti → **sanoa**

niin sanottu → **sanoa**

niin ylpeä ettei housuihin(sa) mahdu → **housut**

niittää *(le)kaszál, levág, (le)arat; arat, nyer, szerez*

Mitä ihminen kylvää, sitä hän myös niittää [ÚT] *Ki mint vet, úgy arat [km]*

niittää laakereita → **laakeri**

niittää mainetta → **maine**

nilkka *boka*

Pilkka sattuu omaan nilkkaan [km] *a gúnyolódás a gúnyolódó ellen fordul/a gúnyolódóra üt vissza*

nimetön *névtelen, név nélküli*

tavallinen nimetön rivimies *valaki, akárki, bárki*

nimi *név; cím*

ei missään nimessä *semmi körülmények közt, semmi szín alatt, semmiképpen sem*

Ei nimi miestä pahenna (, jos ei mies nimeä) [km] *a neve miatt senkinek sem kell szégyenkeznie (, hacsak nem ejt rajta foltot a tetteivel)*

(kaiken) järjen nimessä *józan ésszel*

Mikä on homman nimi? [szl] *Miről van szó?*

puhua jstak sen oikealla nimellä *mellébeszélés/kertelés/köntörfalazás nélkül beszél vmiről, nevén nevezi a dolgot*

Rakkaalla lapsella on monta nimeä [km] *a kedvenc gyerekeknek sok beceneve van*

nimismies *körzeti rendőrparancsnok*

nimismiehen kihara(t) → **kihara**

nimismiehen porras → **porras**

nimittäjä *nevező*

yhteinen nimittäjä *közös nevező*

nippa nappa *éppenhogy csak, nagy nehezen, nagy ügyvel-bajjal*

nipin napin ↑

nirri [kifejezésekben]

ottaa nirri pois jkltä *megöl vkit, kioltja vkinek az életét*

niska *nyak, nyakszirt, tarkó*

elää jkn niskoilla *vkinek a nyakán él/élösködik*

hengittää/huohottaa/puhaltaa jkn niskaan *vkinek a sarkában van, figyel/szemmel tart vkit*

hyökätä/syöksyä jkn niskaan *megtámad vkit//nekiesik/nekiront vkinek*

jättää/sälyttää/vierittää jk jkn niskoille *vkinek a nyakába sóz vmit, vkire härít vmit, vkire hagy vmit*

nakella niskoja(an) [föleg megvetés, lenézés, dac kifejezésére, szsz:

hátraveti/hátrakapja a fejét] (megvetően, lenézően) elhúzza a száját; (dacosan)

hátraveti a fejét

niska limassa → **lima**

niska punaisena → **punainen**

nurin niskoin *bukfencezve, felfordulva, összevissza, hanyatt-homlok*

olla jkn niskan päällä *vkinek a nyakán ül, vezető/erős helyzetben van vkihez képest; a győzelem küszöbén van, nyerő helyzetben van; előnyös(ebb) állásban van*

jklla on jäykkä/taipumaton niska *vki nyakas/hajlíthatatlan*

ottaa itseä(än niskasta kiinni *összeszedi/megembereli magát, összegyűjti/összeszedi minden erejét*

ottaa jk niskoille(en *magára vállal/elvállal vmit, elviszi a balhét*
päästä (jkn) niskan päälle *föleánybe kerül, felülkerekedik vmin/vkin, győz, diadalt arat, vezető helyzetbe kerül (vkivel szemben), vkinek a nyakára ül*

niskalenkki [kifejezésekben]

saada niskalenkki jstak/jksta *felülkerekedik vmin/vkin, megelőz vmit/vkit*

niskavillat tsz [kifejezésekben]

tarttua jkta niskavilloihin/niskavilloista [tréf] *elkapja vkinek a frakkját/grabancát*

niukin naukin *éppenhogy csak, nagy nehezen, nagy ügyel-bajjal*

nivel *izület, íz, perc*

Liikettä niveliin! Tűnés! Kopj(atok) le!

noidankehä *ördögi kör, mókuskerék, a huszonkettes csapdája*

joutua noidankehään ördögi körbe kerül

noin *úgy*

noin ikään → **ikään**

noin vain *csak úgy, minden további nélkül*

noitua *bűvöl, igéz, elvarázsol; szidalmaz, szitkozódik, káromkodik*

noitua jku alimpaan kattilaan → **kattila**

nokikkain [vö. **nokka**] *szemtől szemben*

nähdä nokikkain szemtől szemben van/áll vki vkivel

nokitusten → **nokikkain**

nokka *csőr; orr; kifolyócső* → **nenä**

jssak ei nokka kauan tuhise vmi nem sok időbe telik

jklla ei ole nokan koputtamista jhk/jssak vkinek semmi köze vmihez

lentää/kaatua nokille(en orra bukik, hasra esik

maata (maassa) nokalla(an/nokilla(an hason fekszik (a földön)

nostaa nokkaa(nsa büszkélkedik; henceg, kérkedik (vmivel); fennhézízik,

fennhordja az orrát

olla jkn nokkan alla → **nenä**

omin nokin/nokkinsa a saját erejéből, egymaga

omine nokkine(en ↑

ottaa nokkaan(sa/nokkiin(sa megorrol/megharagszik vkire vmi miatt, felkapja a

vizet vmi miatt, mellre szív vmit

[korttipelissä] *pistää/lyödä jkta nokkiin [kártyában] emeli a tétet*

saada nokille(en kényelmetlen helyzetbe hozza/blamálja magát

nokkaunet tsz → **nokoset**

nokoset tsz *rövid nappali alvás, szunyókálás*

olla nokosilla (*napközben*) *alszik egy kicsit, szundít egyet*

ottaa nokoset (*napközben*) *ledől egy kicsit/alszik egy kicsit/szundít egyet*

nolla *nulla, zérus, semmi*

jäädä/laskea nollilla *vmi elfogy, fogyóban van, a végét járja*

olla nollilla *vmi elfogyott, vminek vége*

plus miinus nolla *vmi egyenlő a semmivel*

täysi nolla *egy nagy nulla*

norsu *elefánt*

kuin norsu posliinikaupassa *mint (az) elefánt a porcelánboltban*

jklla on norsun muisti *vkinek rövid az emlékezete, mint az elefántnak*

nostaa (*fel*)*emel, megemel, felszed, felhúz; ösztönöz, rábír; kelt, okoz, indít; emel, növel, fokoz*

nostaa ankkuri → **ankkuri**

nostaa hattua/lakkia jllek/jklle → **hattu** → **lakki**

nostaa häly jstak → **häly**

nostaa jk jalustalle → **jalusta**

nostaa karvat pystyyn → **karva**

nostaa kissa pöydälle → **kissa**

nostaa kytkin/kytkintä → **kytkin**

nostaa käte(nsä jkta vastaan → **käsi**

nostaa nokkaa(nsa → **nokka**

nostaa profiilia(an → **profiili**

nostaa päivänvaloon → **päivänvalo**

nostaa päätä(än → **pää**

nostaa rimaa → **rima**

nostaa syyte/oikeusjuttu → **syyte** → **oikeusjuttu**

nostella *emelget*

lähteä nostelemaan [vö. lähteä lätkimään → **lätkiä**] *elmegy, eltűnik, lelép, elhúzza a csíkot, elkotródik, elhordja az irháját, lelép*

notkea *hajlékony, rugalmas, ruganyos; fürge, gyors, ügyes; folyékony, folyós*

notkea kuin käärme → **käärme**

noukkia *csipeget, szedeget, összeszed*

noukkia rusinat pullasta → **rusina**

nousta (*fel*)*emelkedik, felszáll; felkel, feláll; feltámad; felágaskodik*

jkllle nousee pala kurkkuun → **pala**
 jklla nousee jk tukkaan → **tukka**
 nousevan auringon maa → **maa**
 nousta barrikadeille → **barrikadi**
 nousta jaloille(en → **jalka**
 nousta kehiin → **kehä**
 nousta kuin sieniä sateella → **sieni**
 nousta kuolleista → **kuollut**
 nousta lettiin → **letti**
 nousta maihin → **maa**
 nousta maineeseen → **maine**
 nousta jkn/jkllle päähän → **pää**
 nousta reittä pitkin rahaan → **reisi**
 nousta sotajalalle jkta vastaan → **sotajalalla**
 nousta takajaloille(en jnk asian takia → **takajalka**
 nousta väärällä jalalla → **väärä**

nousu (*fel*) *emelkedés, felszállás; emelkedés, emelkedő*

elämän nousut ja laskut *az élet szép/napfényes és árnyoldalai* [vö. Egyszer hopp, másszor kopp]

kääntyä nousuun *emelkedni/nőni kezd*

noutaja [ját] a Kaszás

noutaja tulee *jön a halál/a Kaszás; rosszra fordul a helyzet*

nuija *buzogány, bunkósbot, furkósbot; (golyóütő, elnöki) kalapács*

heilutella (puhemiehen) nuijaa *elnököl, elnöki teendőket lát el*

kuin nuijalla lyöty *zsúfolásig tele/telve, annyira tele, hogy már egy gombostűt sem lehetne leejteni*

nuijia *buzogánnyal/kalapáccsal ver*

nuijia jku maan rakoon/maanrakoon → **rako**

nuijia päätös pöytään → **päätös**

nukahtaa *elszunnyad, elszenderedik, álomba szenderül*

nukahtaa pois → **pois**

nukahtaa viimeiseen uneen → **uni**

nukkua *alszik, szunnyad, nyugszik, pihen; elalszik, elszenderül; elhunyt*

nukkua iankaikkiseen uneen → **uni**

nukkua ikuista unta → **uni**

nukkua koiranunta → **koiranuni**

nukkua kuin porsas/tukki → **porsas** → **tukki**

nukkua nurmen alla → **nurmi**

nukkua pois → **pois**

nukkua pommiin → **pommi**

nukkua rokuliin → **rokuli**

nukkua Ruususen unta → **Ruusunen**

nukkua siskonpetissä → **siskonpeti**

nukkua synnin unta → **synti**

nukkua vanhurskaan unta → **vanhurskas**

nukkua viimeiseen uneen → **uni**

nukkuvien puolue → **puolue**

numero *szám, számjegy*

tehdä (suuri) numero jstak (asiasta) *nagy számot csinál vmiből, nagy felhajtást csinál vmi körül, felfúj vmit*

nuolaista *megnyal, (le)nyal*

Älä nuolaise ennen kuin tipahtaa [km] *Nyugtával dicsérd a napot [km], Ne igyál előre a medve bőrére [km]*

nuolla *nyal*

jäädä nuolemaan näppejä(än) *lemarad vmiről, kimarad vmiből, hoppon marad*

nuolla aidat → **aita**

nuolla haavoja(an) → **haava**

nuolla jkn persettä [durv] → **perse**

nuolla jkn saappaita → **saapas**

nuori *fiatal, ifjú*

Nuorena on vitsa väännettävä [km] a *fiatalkoriák tanítása/nevelése a leghatékonyabb*

nuoruus *fiatalság*

Nuoruus ja hulluus, vanhuus ja viisus [km] → **hulluus**

nuotti *kotta*

laulaa ammuvaan nuotilla *hamisan énekel*

laulaa nuotin vierestä ↑

mennä nuottien mukaan *úgy megy, mint a karikacsapás/, ahogy meg van írva; minden rendben/jól megy, a tervek szerint halad minden, úgy megy minden, ahogy kell*

nuppi *gomb, fej, nyomó; (ember)fej*

ottaa jkta nuppiin [vö. (jkta) ottaa **päähän/pattiin/pannuun**] *vmi/vki dühít, bosszant, bánt vkit*

nuppu *bimbó*

jääda nuppuunsa *nem teljesül be, nem teljesedik ki*

olla nupussa(an)/nupulla(an) [átv] *bimbózik*

nurin *fonákján, fonákul, visszáján, megfordítva, kifordítva, kifordulva*

keikahtaa nurin *csődbe megy/jut, csődöt jelent, megbukik, befuccsol*

mennä konkkaan/nurin ↑

nurin kurin → **kuri**

nurin niskoin → **niska**

nurin perin *fordítva, felfordulva, összevissza, fonákul, a visszájára*

vääntää jkn/jklta niskat nurin *kitekeri vkinek a nyakát, megöl vkit*

nurkka *szöglet, sarok, zug, kuckó*

ahdistaa jk nurkkaan *sarokba szorít vkit, megszorongat vkit*

heittää lusikka nurkkaan *beadja a kulcsot, meghal*

heittää jk nurkkaan *abbahagy vmit*

käydä nurkan takana *elmegy a szükségét végezni; elmegy inni egyet [pálinkát]*

olla jkn nurkissa *másnak a lakásában lakik/él/húzza meg magát vki*

pysytellä omassa nurkissa *otthon marad*

nurmi *gyep, pázsit, fű; gyepes/füves hely, rét, kaszáló*

nukkua nurmen alla *a sírban nyugszik/van/fekszik*

nyrkki *ököl*

antaa nyrkkien puhua *az öklét használja, öklöz, ököllet üt, (vkivel) ököltre megy*

heristää nyrkkiä(än) *az öklét rázza, (az öklével) fenyegetőzik*

lyödä nyrkkiä pöytään *vki az asztalra csap, keményen parancsol*

nyrkit pystyssä → **pystyssä**

nyrkit savessa → **savi**

olla nyrkit savessa *vki tök részeg, merev részeg, leitta magát a sárga földig*

jku on/jklta on aina nyrkit pystyssä *vki mindig támadóan viselkedik, vki mindig*

verekedni akar

panna nyrkit heilumaan *verekedni kezd*

puida nyrkkiä taskussa(an) *lenyeli a mérgét, dühös, de nem mutatja*

riidellä nyrkit savessa *konokul/makacsul/csökönnyösen veszekszik*

sopia kuin nyrkkiilmään *nagyon jól illik/nagyon megfelel*

nyrpistellä *ráncol, húzogat, fintorgat*

nyrpistellä nenää jllek → **nenä**

nyrpistää *ráncol, összehúz, elhúz, félrehúz, elfintorít*

nyrpistää nenää jllek → **nenä**

nyt *most, jelenleg, ma*

Nyt heti eikä viidestoista päivä! → **viidestoista**

Nyt kävi käry! → **käry**

nyt on itkut itketty → **itku**

nyt on piru merrassa/irti → **piru**

nyt on toinen ääni kellossa → **ääni**

nyt on tosi kyseessä/kysymyksessä → **kyse** → **kysymys**

nyt on vitsit vähissä → **vitsi**

nyt otti ohraleipä → **ohraleipä**

nyt pomppasi! → **pompata**

nyt tai ei koskaan *most vagy soha*

nähdä *lát, meglát, megpillant, megnéz, megtekint; belát, megért; tart*

Herra/Luoja nähköön! [csodálkozás kifejezése]

ihmisten nähden *mások előtt, mások szeme láttára*

nähdä kaikki mustana → **musta**

nähdä jkn läpi → **läpi**

nähdä metsä puilta → **metsä**

nähdä mörköjä → **mörkö**

nähdä nenää(nsä) pitemmälle → **nenä**

nähdä nokikkain/nenäkkäin/nenätysten → **nokikkain** → **nenäkkäin**

saada nähdä *majd elválík/kiderül, majd meglát(om/od/ja/juk/játok/ja)*

nähdä näkyjä → **näky**

nähdä nälkää → **nälkä**

nähdä punaista → **punainen**

nähdä päivänvalo → **päivänvalo**

nähdä jtak sielun(sa) silmillä → **silmä**

nähdä tuulet ja tuiskut → **tuisku**

nähdä tyyntä ja tuulta → **tyyni**

nähdä tähtiä → **tähti**

nähdä unta → **uni**

nähdä vaivaa jstak/jnk eteen → **vaiva**

näin se on nähtävä *így van*

on nähnyt parempiakin päiviä → **parempi**

näillä → **nämä**

näin *így, ekképpen, ilyenféleképpen, ily módon; ily(en)*

näin ikään → **ikään**

näin muodoin → **muoto**

näin on marjat/näreet → **marja** → **näre**

näin se on nähtävä → **nähdä**

näky *látvány; látomás, látás, jelenés, vízió*

nähdä näkyjä *rémeket lát*

näkymä *kilátás, látvány, panoráma*

näillä näkymin/näkymillä *a dolgok mai/mostani/jelenlegi állása szerint, ha minden jól megy*

näkö *látás, látóérzék; külsőség, látszat [→ **naama**]*

lyödä päin näköä *képen vág/töröl vkit*

näön vuoksi *a látszat/a forma kedvéért*

sanoa jtak jklle päin näköä [átv] *vkinek (egyenesen) a szemébe/arcába/képébe mond/vág vmit*

nälkä *éhség*

nähdä nälkää *éhezik, szükségét lát*

nälkä kasvaa syödessä [átv is] *evés közben jön meg az étvágy*

nälkäinen *éhes*

nälkäinen kuin susi → **susi**

nälkäraja *létminimum*

elää nälkäräjän alapuolella *a létminimum alatt él, éhezik*

nälkävuosi *az éhezés éve, szűk esztendő*

pitkä kuin nälkävuosi *nagyon hosszú*

nälkävyö [kifejezésekben]

kiristää nälkävyötä *meghúzza a nadrágszíjat, lefaragja a kiadásait, a kiadásait a minimumra szorítja*

nämä *ezek [vö. **tämä**]*

näillä lumilla → **lumi**

näillä main → **maa**

näillä näkymin/näkymillä → **näkymä**

näppi *ujjhegy, ujj*

jäädä nuolemaan näppejä(än [vö. jäädä lehdelle soितtelemaan → **lehti**] *kimarad vmiből, vmi nélkül marad, hoppon marad*

Näpit irti! → **irti**

pitää näppi(nsä/näpiti erossa/irti jstak *nem avatkozik bele vmibe, nem vesz részt vmiben, távol tartja magát vmitől*

polttaa näppi(nsä [átv vö. saada nenilleen/**nenälleen**] *megégeti magát, kárt szenved, kényelmetlen helyzetbe hozza magát*

saada näpeilleen *vki megjárja, vki pórul/rosszul jár, megkapja a magáét vmiért, kap a fejére, vki kap a pofájára, vki a rövidebbet húzza*

näppylä *pattanás, pörsenés*

saada jstak näppylöitä *kiütést kap vmitől, vkinek az agyára megy vmi*

näre *fiatal fenyő*

näin on näret [tréf] *így áll a dolog, így állnak a dolgok, ez a (nagy) helyzet*

nätti *csinos, bájos, helyes, szép, takaros*

nätti kuin sika pienenä → **sika**

näyttää *(meg)mutat, felmutat; kimutat, igazol, bebizonyít; látszik, tűnik*

näyttää hapanta naamaa → **hapan**

näyttää hurskasta naamaa → **hurskas**

näyttää iloista naamaa → **iloinen**

näyttää jklle kaapin paikka → **kaappi**

näyttää kuka on kuka → **kuka**

näyttää kynte(nsä → **kynsi**

näyttää leijonankynte(nsä → **leijonankynsi**

näyttää jklle mallia → **malli**

näyttää jklle missä kaappi seisoo → **kaappi**

näyttää mistä kana kusee → **kusta**

näyttää naama(a)nsa jssak → **naama**

näyttää jklle närhen munat → **muna**

näyttää oikea/todellinen karva(nsa → **karva**

näyttää jklle ovea → **ovi**

näyttää jklle pitkää nenää → **nenä**

näyttää punaista valoa → **punainen**

näyttää jklle taivaan merkit → **merkki**

näyttää toteen → **tosi**

näyttää vihreää/vihreätä valoa jllek → **vihreä**

näyttö *(be)mutatás, felmutatás; bizonyíték; bizonyosság, érv, tanújel*

näytön paikka → **paikka**

O

odottaa vár, megvár, várakozik

odottaa kieli pitkänä/pitkällä → **kieli**

odottaa kuin kuuta nousevaa/odottaa kuin päivän nousua/kuin päivää nousevaa →

kuu → **päivä**

odottaa lasta → **lapsi**

ohi hsz *mellette (el); túl, tova nu/ej gen mellett el; túl*

mennä ohi *elmúlik, befejeződik; jkltá vmi vki által kihasználatlanul marad; vmi elszáll; vmi elkerüli vkinek a figyelmét*

puhua toistensa ohi *Két/Nem egy malomban örölnék [szól]*

ohimarssi [kat] *elvonulás; cserbenhagyás (ígéret nem teljesítésével, stb.)*

tehdä ohimarssi *lelép, meglép, olajra lép*

ohja *kantárszár, fék, gyeplő*

olla ohjissa *vezető pozícióban van, benne van a vezetésben*

ottaa ohjat (omiin käsiin(sä) *kézbe veszi a dolgokat/az irányítást*

ohjas *kantárszár, fék, gyeplő*

ottaa ohjakset omiin käsii(nsä) *kézbe veszi a dolgokat/az irányítást*

pitää ohjakset käsissä(än) *kezében tartja a gyeplőt, kézben tartja a dolgokat/az irányítást*

tarttua ohjaksiin *megragadja a gyeplőt, kézbe veszi a dolgokat/az irányítást*

ohraisesti [kifejezésekben]

jkj/jkllä *käy ohraisesti vki rosszul jár, vminek/vkinek rossz vége lesz*

ohraleipä *árpalisztból készült kenyér*

nyt otti ohraleipä *most aztán megnézhetjük magunkat, (most) benne vagyunk a pácban*

ohranjyvä *árpasyem*

jklla on ohranjyvä *silmässä vki részeg/be van rúgva*

oikaista *kiegyenesít, kinyújt, egyenget; kijavít, kiigazít; nyújtózik*

oikaista koipe(nsa/sääre(nsä) → **koipi** → **sääri**

oikea *jobb, jobboldali, jobb oldali; külső; igaz(i), helyes, jó; valódi; jogos; alkalmas*

löytää se oikea *megtalálja az igazit/a nagy őt*

oikea *silmukka [kötés] sima öltés*

oikealla *tolalla rendben, úgy, ahogy kell*

olla oikealla *tiellä helyesen jár el; jó nyomon jár, igaza van*

olla jkn oikeana *kätenä vki vkinek a jobb keze*

olla oikeassa *vkinek igaza van*

- osua oikeaan *fején találja a szöveget, eltalál vmit, célba talál; jó helyre vetődik*
oikein *helyesen, jól, megfelelően; igazán; igaziból, komolyan*
oikein ajan kanssa → **kanssa**
- oikeus** *jog, jogosultság; jog, igazság; bíróság, törvényszék*
antaa armon käydä oikeudesta *megkegyelmez vkinek*
A-oikeudet *jog mindenféle alkohol kimérésére*
B-oikeudet *csak gyengébb alkoholok kimérésére kapott jog*
haastaa jku oikeuteen *bíróság elé állít vkit, beidéz vkit a bíróságra, beperel vkit*
(a bíróságon), pert indít vki ellen
jakaa oikeutta *igazságot oszt/szolgált*
käydä oikeutta jstak *pereskedik vmi miatt, bírósághoz fordul vmi miatt*
polkea jkn oikeuksia *sárba tapossa vkinek a jogait, elnyom/elnyomás alatt tart vkit*
päästä oikeuksiin *(sa érvényesül, érvényre jut*
tehä jkllle/jllek oikeutta *igazságot szolgált vkinek; jó/kedvező benyomást*
kelt/nyújt vkiről/vmiről, érvényre juttatja vkinek/vminek a pozitív vonásait
täydet oikeudet = A-oikeudet
- oikeusjuttu** *bírósági per/ügy, per*
nostaa oikeusjuttu [jog] *vádat emel vki ellen, (bírósági) pert indít vki ellen, beperel*
vkit
- oikku** *szeszély, hóbort*
kohtalon oikku *a sors szeszélye*
- oja** *árok, csatorna*
joutua ojasta *allikkoon cseberből vederbe kerül*
- ojennus** *kiegyenlítés; [kat] igazodás; kinyújtás; kiigazítás, helyesbítés; fenyítés*
panna jku ojennukseen *ráncba szed vkit, megfegyelmez vkit*
- ojentaa** *(ki)egyesít, kifeszít; (ki)nyújt; átad; irányít; megigazít*
ojentaa jkllle *sovinnon kättä → sovinto*
- oksa** *ág, gally; görcs, ágcsomó*
ei kasva joka oksalla *nem terem minden bokorban*
jstak on oksat pois [vö. jstak on leikki **kaukana**] *vmi komolyra fordul, komoly*
dologról van szó, vmi halálosan komoly
sahata omaa oksaan *(sa/oksa, jolla itse istuu maga alatt vágja a fát*
- olankohautus** *vállrándítás*
sivuuttaa jk *(pelkällä) olankohautuksella egy vállrándítással elintéz vmit*
- olevinaan** *hsz mintha volna; fontoskodva*
Mitä tämä on olevinaan? *Mi akar ez lenni?/Ez mi akar lenni?*

olla olevinaan *fontoskodik, sokat képzél magáról, fennhordja az orrát*

olka *váll*

kohauttaa olkaa(nsa) jllek *vállat von/megvonja a vállát vmire, egy
vállrándítással elintéz vmit*

(tehdä jtak) olan takaa *minden erejével, minden erejét megfeszítve, teljes
erővel/gőzzel, alaposan, nagyon, derekasan (csinál vmit)*

olla *van, megvan, lesz; van (vmije)*

Anna olla! *Hagyd abba! Hagyj/Hagyd békén!*

antaa jkn olla *békén hagy vkit*

Kuinka/Miten ollakaan, ...? [elbeszélésben új vagy váratlan fordulat kifejezésére]
váratlanul, meglepetésszerűen; Mit ad isten, ...

Ole kuin kotonasi! → **kotona**

oli miten oli *bárhogy/akárhogy legyen is/volt is*

Olipa kerran ... → **kerran**

Olkaa kuin kotonanne! → **kotona**

Olkoon menneeksi! → **mennyt**

olkoon sanottu → **sanoa**

olla (kaiken) A ja O → **a**

olla aallonpohjassa → **aallonpohja**

olla ahtaalla → **ahtaalla**

olla aineessa/aineissa → **aine**

olla aivan kuitti → **kuitti**

olla aivan puhki → **puhki**

olla aivan/ihan öönä → **öö**

olla ajan hermolla → **hermo**

olla ajan tasalla → **tasalla**

olla ajasta(an jäljessä/jäljessä aikaa(nsa → **jäljessä**

olla jkn ajatuksissa → **ajatus**

olla ajatuksissa(an)/ajatuksiin(sa) vaipuneena → **ajatus**

olla alahuuli pitkällä/pitkänä → **alahuuli**

olla alakynnessä → **alakynnessä**

olla alamaissa → **alamaissa**

olla altavastaajana → **altavastaaja**

olla (jkn) asialla/asioilla → **asia**

olla auki/auki jklle → **auki**

olla ehdolla jhk → **ehto**

olla elämä(nsä kunnossa → **elämä**
 olla elävien kirjoissa/joukossa → **elävä**
 olla esiliinana → **esiliina**
 olla haarukassa → **haarukka**
 olla haavin kanssa → **haavi**
 olla hajulla → **haju**
 olla hakoteillä → **hakoteillä**
 olla jkn hampaissa → **hampaat**
 olla happihyppelyllä/happihypyillä → **happihyppely**
 olla harhateillä → **harhateillä**
 olla harjakset pystyssä → **harjas**
 olla haudan partaalla → **parras**
 olla heikoilla → **heikko**
 olla heikoissa kantimissa → **heikko**
 olla heikkona jhk → **heikko**
 olla jkn heiniä → **heinä**
 olla helisemässä → **helistä**
 olla hellan ja nyrkin välissä → **hella**
 olla helpossa → **helppo**
 olla helppo nakki → **nakki**
 olla hengessä mukana → **henki**
 olla henkeen ja vereen → **henki**
 olla henkeä täynnä → **henki**
 olla hermona → **hermo**
 olla herra talossa → **herra**
 olla hevon kuusessa → **kuusi**
 olla hihassa kiinni → **hiha**
 olla hiirenkorvalla/hiirenkorvilla → **hiirenkorva**
 olla hiivassa → **hiiva**
 olla (sillä) hilkulla → **hilkku**
 olla hiukan/vähän hei hei/heihei → **hei**
 olla hiuskarvan varassa → **hiuskarva**
 olla jkn housuissa → **housut**
 olla (huutavassa) hukassa → **hukka**
 olla hullun kirjoissa → **hullu**
 olla hulluna jhk, jstak → **hullu**

olla humalassa → **humala**
 olla humalassa kuin (taivaan) käki/sika/Ellun kana → **käki** → **sika** → **kana**
 olla hunningolla → **hunningolla**
 olla huonona → **huono**
 olla huonossa terässä → **terä**
 olla (siinä) hurskaassa uskossa, että ... → **hurskas**
 olla (kovassa/suuressa) huudossa → **huuto**
 olla huuli pyöreänä/huulet pyöreinä → **huuli**
 olla huulilla → **huuli**
 olla hyllyllä → **hylly**
 olla hyvillä(än) → **hyvillä(än)**
 olla hyvissä varoissa → **vara**
 olla hyvällä//huonolla/pahalla tuulella → **tuuli**
 olla hyvällä/oikealla tolalla → **tolalla(an)**
 olla hyvällä//pahalla päällä → **pää**
 olla hyvässä//huonossa huudossa → **huuto**
 olla hyvässä jamassa → **jama**
 olla hyvässä lihassa → **liha**
 olla hyvässä mallissa/hyvällä mallilla → **malli**
 olla hyvässä menossa → **meno**
 olla hyvässä terässä → **terä**
 olla hyvää pataa jkn kanssa → **pata**
 olla hyvään/kipeään tarpeeseen → **tarve**
 olla hämärän peitossa → **peitossa**
 olla hätää kärsimässä → **hätä**
 olla hönössä → **hönö**
 olla höpön höpöä → **höpö**
 olla ihan saletti → **saletti**
 olla ihan tattis → **tattis**
 olla ihmeissä(än) → **ihme**
 olla ihmisiksi → **ihminen**
 olla ikävässä/kiusallisessa/pahassa välikädessä → **välikäsi**
 olla ilmassa → **ilma**
 olla irti maasta → **irti**
 olla iskussa → **isku**
 olla isän(sä) poika → **poika**

olla iäksi poissa → **poissa**
 olla jalka (jnk) ovenraossa → **ovenrako**
 olla jalkeilla → **jalkeilla**
 olla jkn jaloissa → **jalka**
 olla jnk jarruna → **jarru**
 olla jo ovella → **ovi**
 olla jonon/joukon hännillä → **häntä**
 olla (heti) juonessa mukana → **juoni**
 olla jyrän alla → **jyrä**
 olla jyvällä jstak → **jyvä**
 olla jkn jäljillä → **jälki**
 olla jälkijunassa → **jälkijuna**
 olla järjiltä(än jstak → **järki**
 olla järjissä(än/täydessä järjessä(än → **järki**
 olla jäähyllä → **jäähy**
 olla jäässä/jäissä → **jää**
 olla kaasussa → **kaasu**
 olla kahden tulen välissä → **tuli**
 olla kahden vaiheilla → **vaihe**
 olla jklle kaikki kaikessa → **kaikki**
 olla kaikkien huulilla → **huuli**
 olla kalkkiviivalla/kalkkiviivoilla → **kalkkiviiva**
 olla kallellaan → **kallellaan**
 olla kananlihalla → **kananliha**
 olla jllak kannalla → **kanta**
 olla jllak kannalla jhk/jnk suhteen → **kanta**
 olla kantona kaskessa → **kanto**
 olla kanttuvei → **kanttuvei**
 olla karilla → **kari**
 olla karussa → **karku**
 olla karvan varassa → **karva**
 olla karvat pystyssä → **karva**
 olla kassalinjalla → **kassalinja**
 olla katkolla → **katko**
 olla kauhuissa(an → **kauhu**
 olla kaulan(sa myöten jssak → **kaula**

olla jtak/jnk kaupalla → **kauppa**
 olla kaupan → **kauppa**
 olla jkn kengissä → **kenkä**
 olla kerrasta poikki → **kerta**
 olla kesälaitumella/kesälaitumilla → **kesälaidun**
 olla kesäterässä → **terä**
 olla (aivan) kielellä/kielen kärjellä/kielen päällä → **kieli**
 olla kieli pitkänä/pitkällä → **kieli**
 olla kierteessä → **kierre**
 olla kiikissä → **kiikissä**
 olla kiinni jssak → **kiinni**
 olla kiipelissä → **kiipeli**
 olla kiireissä(än → **1. kiire**
 olla kimpassa jkn kanssa → **kimppa**
 olla jkn kimpussa → **kimpussa**
 olla jkn kintereillä → **kintereillä**
 olla kipinämikkona → **kipinä**
 olla kipsissä → **kipsi**
 olla kireällä → **kireä**
 olla (hyvin) kirjansa lukenut → **kirja**
 olla kirjoilla jssak → **kirja**
 olla jonkinlaisissa/jkn kirjoissa → **kirja**
 olla kiven sisällä/sisässä → **kivi**
 olla kiven takana → **kivi**
 olla kivi/kivenä jkn kengässä → **kivi**
 olla kohdallaan → **1. kohta**
 olla kolmannella/neljännellä (jne) kymmenellä → **kymmenes**
 olla kolmas pyörä/kolmantena pyöränä → **kolmas**
 olla jkn kontolla → **kontto**
 olla koolla → **koolla**
 olla korkeammassa kädessä → **käsi**
 olla kortilla → **kortti**
 olla kortistossa → **kortisto**
 olla kortteeria jssak/jkn luona → **kortteeri**
 olla korva tarkkana → **korva**
 olla kotoisin jstak → **kotoisin**

olla koudussa jhk → **koukku**
 olla kova pala → **pala**
 olla kovan (työn) takana → **kova**
 olla kovan/suuren työn takana → **työ**
 olla kovassa → **kovassa**
 olla kruunun leivissä → **leipä**
 olla kuin Ellun kanat → **kana**
 olla kuin herran/luojan kukkarossa → **kukkaro**
 olla kuin juosten kustu → **kusta**
 olla kuin kala kuivalla maalla → **kala**
 olla kuin kala vedessä → **kala**
 olla kuin kirkossa → **kirkko**
 olla kuin kissa ja koira → **kissa**
 olla kuin kivireen kiskomista/vetämisestä → **kivireki**
 olla kuin kotona(an → **kotona**
 olla kuin kusi sukassa → **kusi**
 olla kuin luotu jksik/jhk/jtak varten → **luoda**
 olla kuin muissa maailmoissa → **maailma**
 olla kuin myrkyn niellyt → **myrkky**
 olla kuin märkä rätti → **rätti**
 olla kuin nuijalla lyöty → **lyödä**
 olla kuin nukkuneen rukous → **rukous**
 olla kuin paita ja peppu → **paita**
 olla (kiukkuinen/äkäinen) kuin perseeseen/takapuoleen ammuttu karhu → **ampua**
 olla kuin (kissa) pistoksissa → **pistos**
 olla kuin pois puhallettu → **puhaltaa**
 olla kuin puulla päähän lyöty → **lyödä**
 olla kuin puusta pudonnut → **pudota**
 olla kuin riihen seinästä repäisty → **riihi**
 olla kuin seipään niellyt → **seiväs**
 olla kuin siiville lyöty → **lyödä**
 olla kuin sulaa vahaa jkn käsissä → **sula**
 olla kuin tatti → **tatti**
 olla kuin terva tehen → **terva**
 olla kuin toiselta planeetalta → **planeetta**
 olla kuin tulisilla hiilillä → **hiili**

olla kuin tulta tappuroihin → **tuli**
 olla kuin viilipytty → **viilipytty**
 olla kuin yksi yhteen → **yksi**
 olla kuin ö aapisenlaidassa → **ö**
 olla kuitattu (jllak) → **kuitata**
 olla jstak kuitit → **kuitti**
 olla kuivilla → **kuiva**
 olla kuivumassa → **kuivua**
 olla kukkona tunkiolla → **kukko**
 olla jnk kukkuloilla → **kukkula**
 olla (aina) kulussa → **kulku**
 olla kumileimasimena → **kumileimasin**
 olla kuokkimassa → **kuokkia**
 olla kuoleman kielissä → **kuolema**
 olla kuolleessa pisteessä → **piste**
 olla kuralla → **kura**
 olla kurkkua myöten täynnä jtak → **kurkku**
 olla (korkeassa/hyvässä//huonossa) kurssissa → **kurssi**
 olla kusessa → **kusi**
 olla kuulolla → **kuulo**
 olla kuumana → **kuuma**
 olla kuuro jllek → **kuuro**
 olla kuutamolla → **kuutamo**
 olla kuvassa mukana → **kuva**
 olla kuvioissa mukana → **kuvio**
 olla kylmänä → **kylmä**
 olla kynsille lyöty → **kynsi**
 olla kytiksellä/kytiksessä → **kytis**
 olla käden ulottuvilla → **ulottuvilla**
 olla (aivan/täytenä) käkenä → **käki**
 olla kämpillä → **kämpä**
 olla känni(päi)ssä(än) → **känni**
 olla kärppänä jssak → **kärppä**
 olla kärpäsenä katossa → **kärpänen**
 olla kärryillä → **kärryt**
 olla käsillä → **käsi**

olla jkn käsissä kuin sulaa vahaa → **sula**
 olla käymistilassa → **käymistila**
 olla käynnissä → **käynti**
 olla käytettävissä → **käyttää**
 olla käärmeissä(än jklle → **käärmeissä(än**
 olla köysissä → **köysi**
 olla laiskassa/laiskalla → **laiska**
 olla laitamyötäisessä → **laitamyötäinen**
 olla lamassa → **lama**
 olla lapsenkengissä(än) → **lapsenkengä**
 olla lapsipuolen asemassa → **lapsipuoli**
 olla (silmä)laput silmillä → **lappu**
 olla lasikaapissa → **lasikaappi**
 olla latingissa → **latinki**
 olla latvasta laho → **latva**
 olla jkn leivissä → **leipä**
 olla lennossa → **lento**
 olla lentää selälle(en → **selällä(än**
 olla levolla → **lepo**
 olla levällään → **levällään**
 olla liemessä → **liemi**
 olla liesussa → **liesu**
 olla lihaa ja verta → **liha**
 olla liikenteessä → **liikenne** → **liike**
 olla liikkeellä/liikkeessä → **liike**
 olla liikkuvalla kannalla → **liikkuva**
 olla liikutetussa tilassa → **liikuttaa**
 olla liisterissä → **liisteri**
 olla lippa vinossa → **vinossa**
 olla lirissä → **liri**
 olla loppusuoralla → **loppusuora**
 olla lopu(i)llaan → **loppu**
 olla (aivan) lopussa/loppu → **loppu**
 olla lujassa → **lujassa**
 olla lujilla → **lujilla**
 olla lukossa → **lukossa**

olla lumisotasilla → **lumisota**
olla jkn luvattu maa → **luvata**
olla lähdössä → **lähtö**
olla lähellä jkn sydäntä → **sydän**
olla lähtökuopissa → **lähtökuopat**
olla lätkässä jkhun → **lätkä**
olla lääpällä(än jkhun/jhk → **lääpällä(än**
olla maailmalla → **maailma**
olla (kirkko)maan mullassa → **multa**
olla maanpinnalla → **maanpinta**
olla maassa → **maa**
olla maasta irti → **irti**
olla mahdollisuuksien rajoissa → **mahdollisuus**
olla maisemissa → **maisema**
olla maistissa → **maisti**
olla marjassa → **marja**
olla matkoilla → **matka**
olla mennyttä kalua → **mennyt**
olla mennyttä miestä → **mennyt**
olla menopäällä → **menopäällä**
olla merellä → **meri**
olla jkn messissä → **messi**
olla metsällä → **metsä**
olla metsässä → **metsä**
olla mieliksi jklle → **mieli**
olla mielin kielin jklle → **kieli**
olla mielissä(än jstak → **mieli**
olla jtak mieltä jstak → **mieli**
olla mies/nainen paikalla(an → **paikalla(an**
olla mitalin syrjässä kiinni → **syrjä**
olla monen mutkan takana → **mutka**
olla mukana pelissä → **pele**
olla mustanaan jotakin → **musta**
olla muusina → **muusi**
olla (niinkuin) myrskyn merkki → **myrsky**
olla myrtsinä → **myrtsi**

olla myssy silmillä → **myssy**
 olla myyty → **myydä**
 olla myytyä miestä → **myydä**
 olla myötäsukaan → **suka**
 olla mäiskeessä → **mäiske**
 olla mällissä → **mälli**
 olla märässä/märissä(än → **märkä**
 olla naimisissa työn kanssa → **naimisissa**
 olla nalkissa → **nalkissa**
 olla napit vastakkain → **nappi**
 olla naula päässä → **naula**
 olla nenä/nokka kippurassa → **kippurassa**
 olla jkn nenän/nokan alla → **nenä**
 olla nesteessä → **neste**
 olla (nuppi)neulan etsimistä/hakemista heinäsuovasta → **neula**
 olla niin kuin ei olisikaan *úgy tesz, mintha mi sem történt volna*
 olla niin kuin ei oltaiskaan ↑
 olla niin ollakse(en *fontoskodik, sokat képzél magáról, fennhordja az orrát*
 olla jkn niskan päällä → **niska**
 olla nokosilla → **nokoset**
 olla nollilla → **nolla**
 olla nupussa(an)/nupulla(an) → **nuppu**
 olla jkn nurkissa → **nurkka**
 olla nyrkkit savessa → **nyrkki**
 olla ohjissa → **ohja**
 olla jkn oikea käsi → **käsi**
 olla oikealla tiellä → **oikea**
 olla oikealla/hyvällä tolalla → **tolalla(an**
 olla jkn oikeana kätenä → **oikea**
 olla oikeassa → **oikea**
 olla oikeilla/normaaleilla raiteilla → **raide**
 olla olevina(an → **olevinaan**
 olla oma herra(nsa → **herra**
 olla oma itse(nsä → **itse**
 olla omaa luokkaa(nsa) → **luokka**
 olla oman onne(nsa nojassa → **oma**

olla (aivan/onnen) omia(an → **omia(an**
 olla onnessa(an → **onni**
 olla onnesta kankea(na) → **onni**
 olla onnesta soikea(na) → **onni**
 olla opiksi jklle → **oppi**
 olla opissa jklla → **oppi**
 olla oravanpyörässä → **oravanpyörä**
 olla otettu → **ottaa**
 olla paha suusta(an → **paha**
 olla pahana → **paha**
 olla pahassa raossa → **rako**
 olla pahoilla(an → **pahoilla(an**
 olla paineessa → **paine**
 olla paitsiossa → **paitsio**
 olla paksuna → **paksu**
 olla pallo jalassa → **pallo**
 olla (jtak/jkta) paossa → **pako**
 olla jnk paremmalla puolella → **puoli**
 olla paremman puolella → **puoli**
 olla paska jäykkänä → **paska**
 olla paskana → **paska**
 olla passissa → **passiin**
 olla peea/p.a./pers(e) auki(nen) → **peea** → **auki**
 olla peesissä → **peesi**
 olla pelinappula(na) → **pelinappula**
 olla pelkkänä korvana → **korva**
 olla pelkkää hymyä → **hymy**
 olla pelkkää luuta ja nahkaa → **luu**
 olla pelkkää päivänpaistetta → **päivänpaiste**
 olla pelkkää sapelinkalistelua → **sapelinkalistelu**
 olla pelti kiinni → **pelti**
 olla penkin ja seinän välissä → **välissä**
 olla perillä jstak → **perillä**
 olla perse auki(nen)/p.a./peea → **auki**
 olla (ihan) perseestä → **perse**
 olla peräsimessä → **peräsin**

olla jkn perässä → **perässä**
 olla jnk perään → **perään**
 olla peukut pystyssä → **peukku**
 olla pielessä → **pieli**
 olla pienemmällä → **pieni**
 olla pienessä (sievässä) → **pieni**
 olla pieniin päin → **päin**
 olla pierussa → **pieru**
 olla (ihan/aivan/aika) pihalla → **piha**
 olla pihkassa jkhun → **pihka**
 olla piikkinä jkn lihassa → **piikki**
 olla piilossa → **piilo**
 olla piipussa → **piippu**
 olla piissä → **piissä**
 olla pilalla/piloilla → **pilalla**
 olla pillunpäreinä → **pillu**
 olla pilvessä → **pilvi**
 olla pimeä → **pimeä**
 olla pinnalla → **pinta**
 olla jkn (kympin, satasen, tonnin jne.) pinnassa → **pinta**
 olla pinteessä → **pinteessä**
 olla pipo kireällä/tiukalla → **pipo**
 olla pirstaleina/pirstana/pirstoina → **pirstale**
 olla (vain kuin) pisara meressä/valtameressä → **pisara**
 olla pisteenä i:n päällä → **piste**
 olla plakkarissa → **plakkarissa**
 olla pohjalukemissa → **pohjalukema**
 olla poikaa → **poika**
 olla poikki → **poikki**
 olla poikkiteloin → **poikkiteloin**
 olla pois(sa) laskuista → **lasku**
 olla poissa tolalta(an) → **tolalla(an)**
 olla poissa raiteilta(an) → **raide**
 olla pukkana → **pokka**
 olla polvilla(an) → **polvi**
 olla prinkkalassa → **prinkkala**

- olla pudottaa silmä(nsä → **silmä**
 olla jkn puheilla → **puhe**
 olla puheissa jkn kanssa jstak → **puhe**
 olla puheväleissä keskenään → **puhevälit**
 olla puikoissa → **puikko**
 olla pukeilla → **pukki**
 olla pukilla → **pukki**
 olla pulassa → **pula**
 olla puntarissa → **puntari**
 olla puntiksella → **puntis**
 olla jkn puolella → **puoli**
 olla puolipyörryksissä/puolipökerryksissä → **puolipyörryksissä/
 puolipökerryksissä**

 olla puolitiessä → **puolitie**
 olla (aivan) puolitoista → **puolitoista**
 olla pussissa → **pussi**
 olla puun ja kuoren välissä → **välissä**
 olla puutteessa → **puute**
 olla jklle pystyssä → **pystyssä**
 olla päin persettä → **perse**
 olla päin vittua → **vittu**
 olla päissä(än → **päissä(än**
 olla päissä(än kuin Ellun kana/kuin (taivaan) käki → **kana** → **käki**
 olla päivän päälle → **päivä**
 olla päivän tasalla → **tasalla**
 olla pätkässä → **pätkä**
 olla pää täynnä (kuin käki) → **täynnä**
 olla pääläella(an → **päälaki**
 olla jkn päällystakkina → **päällystakki**
 olla pääsemättömissä jkn kanssa/jstak → **pääsemätön**
 olla päästä(än) sekaisin → **sekaisin**
 olla päätä(än) pitempi jkta → **pitkä**
 olla pöhnässä → **pöhnä**
 olla pölyssä → **pöly**
 olla pöpperössä → **pöpperössä**
 olla pötköllään → **pötkölleen, pötköllään**

olla rahoissa(an) → **raha**
 olla raivoissa(an (jklle)) → **raivoissa(an**
 olla raivona → **raivo**
 olla rappiolla → **rappio**
 olla raskaana → **raskas**
 olla (auton) ratissa → **ratti**
 olla raudoissa → **rauta**
 olla reilassa → **reilassa, reilaan**
 olla remmissä → **remmi**
 olla rempallaan → **rempallaan, rempalleen**
 olla retkussa jkhun → **retku**
 olla retuperällä → **retuperällä**
 olla riskissä kunnossa → **riski**
 olla rähmällä(än jkn edessä/jhk suuntaan) → **rähmällä(än**
 olla räjähtäneen näköinen/räjähtänyt → **räjähtää**
 olla räkä poskella → **räkä**
 olla rästissä → **rästi**
 olla sama kuin tuuleen sylkisi → **sylkeä**
 olla samaa lihaa ja verta → **veri**
 olla samaa/yhtä maata → **maa**
 olla samaa/yhtä puolta jkn kanssa → **puoli**
 olla jkn kanssa samalla aaltopituudella/aallonpituudella → **aaltopituus**
 olla samalla lähtöviivalla → **lähtöviiva**
 olla samassa juonessa → **juoni**
 olla samassa pisteessä → **piste**
 olla samassa ruodussa → **ruotu**
 olla samassa veneessä → **vene**
 olla sammaloitunut → **sammaloitua**
 olla samoissa/yksissä leivissä → **leipä**
 olla sanan(sa) mittainen → **mittainen**
 olla savuilla → **savu**
 olla seitsemän lukon/sinetin takana → **seitsemän**
 olla (kuin) seitsemännessä taivaassa → **seitsemäs**
 olla selvillä jstak → **selvillä**
 olla selvä/selvänä → **selvä**
 olla selvää pässinlihaa → **pässinliha**

olla jkn siivellä → **siipi**
 olla sikana → **sika**
 olla sillai/silleen → **se**
 olla sillä tiellä(än) → **tie**
 olla jnk silmä ja korva → **korva**
 olla silmä kovana → **silmä**
 olla silmät ristissä → **silmä**
 olla jkn silmätikkuna → **silmä**
 olla sinisilmäinen → **silmä**
 olla sinut jkn/jnk kanssa → **sinä**
 olla sippi(nä) → **sippi**
 olla jssak sisällä → **sisällä**
 olla sitkeässä → **sitkeä**
 olla solmussa → **solmu**
 olla sormin laskettavissa → **sormi**
 olla sotajalalla jkn kanssa → **sotajalalla**
 olla sujut jkn kanssa → **sujut**
 olla sukset ristissä jkn kanssa → **ristissä**
 olla jklle sukua suoraan alenevassa/etenevässä polvessa → **polvi**
 olla jklle sukua suoraan ylenevässä/takenevassa polvessa → **polvi**
 olla sumun peitossa → **peitossa**
 olla suorassa suhteessa jhk → **suora**
 olla suossa → **suo**
 olla suruissa(an jstak → **suru**
 olla susien sukua → **suku**
 olla suuna päänä → **suu**
 olla suunnilta(an jstak → **suunnilta(an**
 olla suuri suusta(an → **suu**
 olla suurin ja kaunein → **suuri**
 olla suur(in)ta huutoa → **huuto**
 olla jklle sydämen asia → **sydän**
 olla sydän kylmänä → **kylmä**
 olla jkn sydäntä lähinnä → **sydän**
 olla synkassa → **synkassa**
 olla syvältä (perseestä) → **syvä**
 olla takajaloilla(an) jnk asian takia → **takajalka**

olla takalukossa → **takalukossa**
 olla takapajulla → **takapaju**
 olla tallella/tallessa → **tallella** → **tallessa**
 olla talosilla → **talosilla**
 olla tapetilla → **tapetti**
 olla tarkalla → **tarkalla**
 olla tarpeella(an)/tarpeilla(an) → **tarve**
 olla tasoissa → **tasoissa**
 olla tehtävien(sä) tasalla → **tasalla**
 olla tekeillä → **tekeillä**
 olla tekemisissä jkn kanssa → **tekeminen**
 olla telakalla → **telakka**
 olla telkien takana → **telki**
 olla temppelein harjalla → **harja**
 olla tenussa → **tenu**
 olla (kuin) tervan juontia → **terva**
 olla tiedossa → **tieto**
 olla jnk/jkn tiellä → **tie**
 olla tienhaarassa → **tienhaara**
 olla tiessä(än) → **tie**
 olla tikkana jssak → **tikka**
 olla tilanteen tasalla → **tasalla**
 olla tinassa → **tina**
 olla tipalla ettei → **tippa**
 olla tiukassa → **tiukalla**
 olla tiukoilla → **tiukalla**
 olla tohjona → **tohjona**
 olla tohvelin alla → **tohveli**
 olla toinen jalka haudassa → **jalka**
 olla toista maata → **maa**
 olla toisten(sa) tukassa (kiinni) → **tukka**
 olla tokkurassa → **tokkura**
 olla tolku(i)ssaan → **tolkku**
 olla tomua ja tuhkaa → **tomu**
 olla tosissa(an) → **tosi**
 olla tossun alla → **tossu**

olla tuhkatieheässä → **tuhka**
 olla tuhon oma → **tuho**
 olla tuiskeessa → **tuiske**
 olla tukalassa raossa → **rako**
 olla tukkanuottasilla → **tukkanuottasilla**
 olla tukossa → **tukossa**
 olla tulilinjalla → **tulilinja**
 olla tulta ja tappuraa → **tappura**
 olla tumput suorana/suorina → **tumppu**
 olla tupakalla → **tupakka**
 olla turpa rullalla/tukossa → **turpa**
 olla turpeeseen sidottu → **turve**
 olla tuskan takana → **tuska**
 olla tyhjän panttina/täytteenä → **tyhjä**
 olla tyhjän päällä → **tyhjä**
 olla tyhjää täynnä → **tyhjä**
 olla tyrkyllä → **tyrkyllä, tyrkylle**
 olla työn alla → **työ**
 olla (päästä(än) tärähtänyt → **tärähtää**
 olla täydessä seilissä → **seili**
 olla täynnä kuin (taivaan) käki → **käki**
 olla täysillä → **täysi**
 olla täysin susi → **susi**
 olla ulalla → **ula**
 olla jstak ulkona → **ulkona**
 olla umpikujassa → **umpikuja**
 olla umpitunnelissa → **umpitunneli**
 olla unten mailla → **uni**
 olla uppeluksissa → **uppeluksissa**
 olla uudessa uskossa → **usko**
 olla vaa'an kielenä → **kieli**
 olla vaakalaudalla → **vaakalauta**
 olla vaaterissa/vaatringissa → **vaaterissa/vaatringissa**
 olla vahvoilla jssak/jhk → **vahva**
 olla vaiheessa → **vaihe**
 olla vaikeana/vaikean näköinen → **vaikea**

olla vailla vertaista(an → **vertainen**
 olla jnk vaivainen → **vaivainen**
 olla valinkauhassa → **valinkauha**
 olla vallan kahvassa → **kahva**
 olla valmis → **valmis**
 olla valmista tavaraa → **valmis**
 olla vapaalla jalalla → **vapaa**
 olla varoissa(an) → **vara**
 olla varpailta(an → **varvas**
 olla varuilla(an → **varuilla(an**
 olla vasaran ja alasimen välissä → **vasara**
 olla jtk vastaan → **vastaan**
 olla vastasukaan jssak asiassa → **suka**
 olla vastuussa jstak → **vastuu**
 olla vedenjakajalla → **vedenjakaja**
 olla vedossa → **veto**
 olla veitsen terällä/veitsenterällä → **terä**
 olla vellinä → **velli**
 olla vertaansa vailla → **vailla**
 olla vetämättömissä → **vetämätön**
 olla (päästä(än) vialla → **vika**
 olla jkn vihoissa → **viha**
 olla jklle vihoissa(an → **viha**
 olla vihreä(nä) kateudesta → **vihreä**
 olla viides pyörä/viidentenä pyöränä → **viides**
 olla jklle viimeinen pisara → **viimeinen**
 olla viimeistä huutoa → **huuto**
 olla viinamäen miehiä → **viinämäki**
 olla vintturallaan/vintturassa → **viturallaan**
 olla vinossa → **vinossa**
 olla vireillä → **vire**
 olla vispilänkaupoissa jkn kanssa → **vispilänkauppa**
 olla viturallaan/viturassa → **viturallaan**
 olla voitolla → **voitto**
 olla voiton puolella → **puoli**
 olla voitossa kiinni → **kiinni**

olla vuoteen omana/vuoteenomana → **vuode**
 olla vähällä inf/ettei → **vähä**
 olla väleissä jkn kanssa → **väli**
 olla väärällä asialla → **väärä**
 olla väärässä → **väärä**
 olla yhtä pitkä kuin leveäkin → **leveä**
 olla yhtä tyhjän kanssa → **tyhjä**
 olla yksissä jkn kanssa → **yksi**
 olla yläkantissa → **yläkantissa**
 olla ymmällä(än → **ymmällä(än**
 olla ympäri päissä(än → **päissä(än**
 olla äimän käkenä/äimänä → **käki** → **äimä**
 olla ällikällä lyöty → **ällikällä**
 olla äänessä → **ääni**
 olla (kuin) öljyä tuleen → **öljy**
 on aika + inf → **aika**
 jku on/jklla on aina nyrkkit pystyssä → **nyrkki**
 jk/jku on aivan toisesta maailmasta → **maailma**
 joillakin/joillakuilla on eroa kuin yöllä ja päivällä → **ero**
 jklla on jtak hampaankolossa → **hampaankolo**
 jkn kanssa on heikkoa → **heikko**
 jklla on herkät tuntosarvet → **tuntosarvi**
 jklla on hermot kireällä/pinnalla/riekaleina → **hermo**
 jklla on hidas/myöhäinen sytytys → **sytytys**
 jklla on hymy herkässä → **hymy**
 (jklla) on henki päällä → **henki**
 (jklla) on hyvä//huono henki päällä → **henki**
 jklla on hyvä//huono laskupää → **laskupää**
 jklla on hyvä//huono pokka → **pokka**
 jklla on hätä kädessä → **hätä**
 jku on ilman rihman kiertämää → **rihma**
 jklla on ilo + inf → **ilo**
 jklla on iso vaihde päällä → **vaihde**
 jklla on itku herkässä → **herkä**
 jklla on jalat (tukevasti) maassa/maan pinnalla → **jalka**
 jklla on jalat tukevasti ilmassa → **jalka**

jklla on jo pohjaa → **pohja**
 jklla on jäykkä/taipumaton niska → **niska**
 jstak on kahdenlaista ilmaa → **ilma**
 jklla on jkn kanssa kana kynittävänä/kynimättä → **kana**
 jklla on jkn kanssa välit poikki → **väli**
 jklla on kerkeä/liukas kieli → **kieli**
 jklla on ketunhätä kainalossa → **ketunhätä**
 jklla on jku kierroksessa → **kierros**
 jklla on jk kiikarissa → **kiikari**
 jklla on kissan päivät → **kissa**
 jtak on kiusaksi asti → **kiusa**
 jklla on kokoa ja näköä → **1. koko**
 jklla on kova kallo → **kallo**
 jklla on kova kantti → **kantti**
 jklla on kova pää → **pää**
 jklla on kovat piipussa → **kova**
 jklla on kunnia + inf → **kunnia**
 jklla on kuumat paikat/oltavat → **kuuma**
 jklla on kylmä rinki takapuolen/perseen ympärillä → **rinki**
 jllak on kylmä rinki takapuolella/perseessä → **rinki**
 jklla on kättä pidempää/pitempää → **käsi**
 jllak on käyttöä → **käyttö**
 jklla on laaja sydän → **sydän**
 jk on laiha lohtu → **laiha**
 jstak on leikki kaukana → **leikki**
 (tahra) on lujassa/tiukassa kuin synti → **synti**
 jklla on luonnetta → **luonne**
 jklla on luonnonväävät leuat → **luonnonväärä**
 jklla on lyhyt liekanaru → **liekanaru**
 jssak/jklla on lähtö lähellä → **lähtö**
 jklla on löysää rahaa → **löysä**
 jssak on maailmanlopun meininki → **maailmanloppu**
 jklla on mahanalus jalkoja täynnä → **mahanalus**
 jklla on matti kukkarossa → **matti**
 jklla on (kova) meno päällä → **meno**
 jkssa on miestä jhk → **mies**

on monta mutkaa matkassa → **mutka**
 jklla on monta rautaa tulessa → **rauta**
 jklla on munaa tehdä jtak → **muna**
 jklla on naama norsunvitulla → **naama**
 jklla on naama rutussa/vinossa → **naama**
 jssak on jklla naurussa pitelemistä → **nauru**
 jklla on norsun muisti → **norsu**
 jk/jku on nähnyt parempiakin päiviä → **parempi**
 jk on nähnyt parhaat päivä(nsä) → **paras**
 jklla on ohrajyvä silmässä → **ohrajyvä**
 on oikeus ja kohtuus, että... → **kohtuus**
 jstak on oksat pois → **oksa**
 jku on ollut ruoka-aikaan kotona → **ruoka-aika**
 jklla on oma lehmä ojassa → **lehmä**
 jklla on onnea/onni myötä/onni matkassa → **onni**
 jklla on otsaa → **otsa**
 jklla on paha olo → **olo**
 jk on jklle pakkopullaa → **pakkopulla**
 jklla on pala kurkussa → **pala**
 jklla on pallo hallussa → **pallo**
 jklla/jklta on pallo hukassa → **pallo**
 jklle on pantu sanat suuhun → **sana**
 jklla on parempaakin tekemistä (kuin + inf) → **parempi**
 jklla on perhosia vatsassa → **perhonen**
 jklla on peukalo keskellä kämmentä → **peukalo**
 jklla on pipo kireällä/tiukalla → **pipo**
 jklla on piru mielessä → **piru**
 jklla on pitkä pinna → **pinna**
 jssak on jk poikineen → **poika**
 jklla on puhtaat jauhot pussissa → **puhdas**
 jklla on jssak (asiassa) puhtaat paperit → **puhdas**
 jku on pumpulissa kasvatettu → **pumpuli**
 jllak on puolensa → **puoli**
 jklla on pupu housuissa/pöksyissä → **pupu**
 jklla on putki päällä → **putki**
 jklla on puukko höllässä → **puukko**

jklla on puukko löyhästi tupessa → **puukko**
 jklla on päreitä kainalossa → **päre**
 jklla on rahkeita/rahkeissa varaa tehdä jtak → **rahkeet**
 jku on rautaa → **rauta**
 jssak on rautaa → **rauta**
 jklla on rikosrekisteri → **rikosrekisteri**
 jklla on ruista hihassa/ranteessa → **ruis**
 jklla on ruuti kuivana → **ruuti**
 jkssa on ruutia → **ruuti**
 jklla on ruuvit löysällä → **löysä**
 jklla on ryyppy päällä → **ryyppy**
 jklla on sana hallussa(an) → **sana**
 jklla on selko jstak → **selko**
 jklla on silmää jllek → **silmä**
 jklla on silmät niskassakin/selässäkin → **silmä**
 jklla on jk sormenpäissä(än) → **sormenpää**
 jklla on sorme(nsa/sormet pelissä → **sormi**
 jklla on sormi ajan valtimolla → **sormi**
 jklla on sujuva/terävä kynä → **kynä**
 jklla on suuret luulot jstak → **luulo**
 jklla on jtak sydämellä(än) → **sydän**
 jklla on sydän kintaanpeukalossa → **kintaanpeukalo**
 jklla on sydän kurkussa/sykkyrällä/syrjällään → **sydän**
 jklla on sydän paikallaan/oikealla paikalla → **sydän**
 On syytä sysissä, jos on sepissäkin [km] → **seppä**
 jklla on särmää → **särmä**
 jkn on jkta sääli → **sääli**
 jklla on jtak takataskussa(an) → **takatasku**
 jklla on tarkka nenä → **nenä**
 jklla on terävä kieli → **terävä**
 jklla on terävä kynä → **terävä**
 jklla on terävä pää → **terävä**
 jklla on tiukka pipo → **pipo**
 jssak on toivomisen varaa → **varaa**
 jklla on tuli hännän alla → **tuli**
 jklla on tuulta purjeissa(an) → **purje**

jklla on jtak tähtäimessä(än) → **tähtäin**
 jk on jklle täyttä hepreaa → **heprea**
 jklla on jk (työt/opinnot) vaiheessa → **vaihe**
 jklla on joitakin vaikka joka sormelle → **sormi**
 jk (asia) on valmiiksi puhuttu → **puhua**
 jk on valttia → **valtti**
 jklla on varmat päivät → **varma**
 jklla on jnk verta suonissa → **veri**
 jklla on vielä ässä hihassa(an) → **ässä**
 jllak on vientiä → **vienti**
 jklla on vihreä peukalo → **peukalo**
 jklla on viimeiset tuutissa → **tuutti**
 jklla on vikaa korvien välissä → **vika**
 jssak on vinha perä → **perä**
 jklla on ... vuotta mittarissa → **mittari**
 jllak on väliä → **väli**
 jklla on värkeissä varaa → **värkki**
 jk on yhtä pitkä kuin leveäkin → **leveä**
 (jk) (jklle) on yksi ja hailea/hailee//lysti → **hailea** → **lysti**
 jklle on yksi ja sama → **sama**
 jklla on yläkerta sekaisin → **yläkerta**
 Onko hän kala vai lintu? → **kala**
 Onpa aikoihin eletty! → **elää**
 jklla ovat sahajauhut kastuneet → **sahajauhut**
 se on siinä → **se**

olo *lét, létel, tartózkodás; közérzet, hangulat, mivolta vminek; tsz állapot, helyzet, viszonyok, körülmények*

ajan oloon idővel, az idő múlásával, egy idő múltán

omissa oloissa(an) magában, egyedül

jklla on paha olo vki rosszul van/nincs jól; vkinek rossz a kedve/hangulata, vki rossz kedvű/lehangolt

oma *mn saját, magáé, ön- fn sajátja, övé, tulajdona*

jättää oman onnen(sa nojaan magára/a sorsára hagy vkit; cserbenhagy vkit

kulkea omia teitä(än/omaa tietä(än) a maga útját járja, a maga feje után megy, éli a saját életét

lasketella/panna/puhua omia(an *hülyeségeket/butaságokat beszél, mondja a magáét, (csak) a maga nótáját fújja*)

olla oman onnen(sa) nojassa *vki saját magára van utalva; vkinek a maga erejéből kell boldogulnia, vki csak magára hagyatkozhat*

Oma kehu/Omakehu haisee [km] *Öndicséret, gyalázat [km, nép]*

Oma koti kullan kallis [km] → **koti**

Oma maa mansikka, muu maa mustikka [km] → **maa**

oma tupa, oma lupa → **tupa**

omaa sukua → **suku**

omaa laskuun(sa) → **lasku**

omalla ajalla(an) *a szabadidejében, a munkaidején kívül*

oman käden oikeus → **käsi**

omasta takaa *saját(beszerzésű/termelésű), „külön bejártú”*

omat koirat purevat → **koira**

omia aikoja(an) *amikor neki jó/megfelel; a saját tempójában*

omin käsin → **käsi**

omin neuvoin → **neuvo**

omin nokin/nokkinensa//omine nokkine(en) → **nokka**

omin päin → **pää**

omissa oloissa(an) → **olo**

pitää omana tietona(an) *megtart magának, titokban tart*

omaisuus *tulajdon, vagyon, birtok, javak*

kiinteä omaisuus *ingatlan vagyon*

maksaa omaisuus *vmi egy vagyonba kerül*

omena *alma*

Ei omena kauas puusta putoa [km] *Az alma nem esik messze a fájától [km]*

omia(an) [kifejezésekben]

olla (aivan/onnen) omia(an) *jksik/jhk/jllek (nagyon/igazán) rátermett/megfelelő/alkalmas vmire, vminek való, született vmi*

omilla(an, omille(en) [kifejezésekben]

päästä omille(en) *anyagi veszteség nélkül kerül ki vmiből, visszakapja/-nyeri, amit befektetett*

tulla toimeen omilla(an) *kijön/megél/boldogul a saját pénzéből*

on → **olla**

onki *horog, horgászbot*

ottaa jtk onkeen(sa) [vö. ottaa **vaari**(n)/opikseen → **oppi**] *tanul/okul vmiből, levonja a tanulságot vmiből*

onkia *horgászik, horoggal halászik, kihalász*

onkia jk selville → **selvillä**

onnellinen *boldog; szerencsés, kedvező, sikeres, sikerült, kitűnő*

syntyä onnellisten tähtien alla *szerencsés csillagzat alatt születik*

onni *szerencse, (jó) sors, (szerencsés) véletlen, boldogulás, jólét; boldogság, meglegedettség*

koettaa/kokeilla onnea(an) *szerencsét próbál*

kovaksi/pahaksi onneksi *vkinek a szerencsétlenségére*

olla onnessa(an) *jstak/jnk vuoksi végtelenül örül/örvend(ezik) vminek, ujjong*

olla onnesta kankea(na) *vki nagyon boldog, majd szétvet vkit a boldogság, örül, mint majom a farkának*

olla onnesta soikea(na) ↑

jklla on onnea/onni myötä/onni matkassa *vkinek szerencséje van*

Onnea matkaan! [vö. **Lykkyä** tykö!] *Sok szerencsét/sikert!*

Onneksi olkoon! *Isten éltesse(n)! Sok boldogságot! Gratulálok! Gratulálunk!*

onnen kaupalla → **kauppa**

onnen maa/onnenmaa → **maa**

onni onnettomuudessa *szerencse a szerencsétlenségben*

onni potkaisee/potkii jkta *vkire rámosolyog a szerencse*

onnistua *boldogul, szerencséje/sikere van, sikert ér el; sikerül, sikerrel jár*

jk ei ota onnistukseen *vmi nem akar sikerülni*

opetella *tanulgat, igyekszik megtanulni, (meg)tanul, (be)gyakorol*

opetella ulkoa → **ulkoa**

opettaa *(meg)tanít, oktat; betanít, idomít*

opettaa jku (ihmisten) tavoille → **tapa**

opetus *tanítás, oktatás; betanítás, idomítás; tanulság; lecke, megleckéztetés*

antaa jklle pieni opetus *egy kissé/kicsit megleckéztet vkit*

oppi *tudás, tanulság, ismeret; tanítás, tan, elmélet; tanulság; oktatás*

Ei oppi ojaan kaada [km] *a tudás megszerzése/a tanulás sosem árt*

olla opiksi jklla *tanulságul szolgál vkinek*

olla opissa jklla *tanul vkinél, tanonckodik vkinél*

Oppia ikä kaikki [km] *Jó pap holtig tanul [km], a tanulás az ember élete végéig tart*

ottaa jk opikse(en/opiksi) *tanul/okul vmiből, levonja a tanulságot vmiből*

ottaa oppia jstak ↑

päästä opin tielle *iskolába kerül; tanulmányokat folytathat, tanulhat*

oppia (meg)tanul, megismer, elsajátít; tanulmányoz, tanulmányokat folytat;

hozzászokik, rászokik

Minkä nuorena oppii, sen vanhana taitaa [km] *Amit Misi megtanul, Mihály sem*

felejtí [km, táj]

oppia jtak kantapään kautta → **kantapää**

oppia ulkoa → **ulkoa**

oras kihajtott zöld vetés

saada oraalle *szerencsésen elindít/beindít vmit*

orava mokus

vikkelä kuin orava *fürge, mint a gyík*

oravanpyörä mokuskerék

joutua oravanpyörään *vki belekerül a mokuskerékbe*

olla oravanpyörässä *vki benne van a mokuskerékben*

orja rabszolga; rab

raataa kuin orja *gürcöl/dolgozik, mint az állat/a barom*

orjakauppa rabszolgakereskedelem

valkoinen orjakauppa *fiatal nők külföldre csábítása/szállítása prostitúció céljából*

orpo mn/fn árva

seisoa kuin orpo *piru áll(dogál), mint az árvagyerek*

orsi gerenda, rúd, tyüklétra

mennä orrelle *megy aludni*

Nahkurin orsilla tavataan! [kaján/akasztófahumornak számító köszönés

búcsúzaskor]

osa rész, alkatrész; szerep; részesedés, (osztály)rész; sors

jklla ei ole jhk/jssak osaa eikä arpaa *vkinek semmi köze vmihez, vkinek semmi beleszólása vmibe*

Otan osaa! *Fogadd/Fogadja (őszinte) részvételem! Részvételem!*

ottaa osaa *jhk részt vesz vmiben*

ottaa osaa *jkn suruun részvétét fejezi ki vkinek*

saada osakse(en *részesül/része van vmiben, kap vmit, vkinek (osztályrészül) jut vmi*

osake részvény

merkitä osakkeita [gazd] *részvényt bejegyez*

jkn osakkeet ovat nousussa *a részvények árfolyama emelkedik; vki sikeres kezd*

lenni, vkinek esélye van a sikerre/győzelemre

osallistua *részt vesz; hozzájárul*

osallistua vaaleihin sammutetuin lyhdyin → **lyhty**

osata *talál, odatalál; tud, ért vmihez, képes, bír*

osata kirja kannesta kanteen → **kansi**

osata jtak kuin hevonen → **hevonen**

osata kuin viisi sormea(an) → **viisi**

osata laskea yhteen → **yksi**

osata ulkoa → **ulkoa**

osata vetäistä/vetää/nykäistä oikeasta narusta → **naru**

osoite *cím, címzés; jel, bizonyíték; útmutatás, utasítás; átutalás*

mennä oikeaan osoitteeseen *a megfelelő címre érkezik; vmi oda megy/érkezik, ahova szánták, odatalál ahhoz, akinek szánták*

osoitella *mutogat* → **osoittaa**

osoittaa *mutat, megmutat, felmutat, rámutat; utasít, utal; kijelöl; címez*

osoittaa mieltä(än) → **mieli**

osoittaa jklle ovea → **ovi**

osoittaa jklle (hänen) paikka(nsa) → **paikka**

osoittaa jkta sormella → **sormi**

ostaa *vásárol, vesz, bevásárol, beszerez*

ostaa jtak laskuun → **lasku**

ostaa pimeänä → **pimeä**

ostaa sika säkissä → **sika**

osua *célba talál, eltalál, véletlenül csinál vmit*

osua ajan hermoon → **hermo**

osua hyvään saumaan → **sauma**

osua kultasuoneen → **kultasuoni**

osua nappiin → **nappi**

osua naulan kantaan → **naula**

osua oikeaan → **oikea**

osua suoraan jnk ytimeen → **ydin**

osuva *találó*

kohdalleen osuva *jó, találó, éles*

ote *fogás, markolás, szorítás, taszítás, rántás, lökés, támadás; kivonat; nekikezdés, alkalom, íz*

kiristää otetta(an) *vmi fokozódik; vki szorosabbra fogja a gyepőt*

pariin/useaan otteeseen *két alkalommal//több alkalommal, többször*

pitää otteessa(an) *a markában/a karmai közt tart vkit, kiterjeszti a hatalmát vkire/vmire*

saada ote jhk/jstak *erősen megragad vmit, hatalmába kerít vmit*

otsa *homlok*

jklla on otsaa + inf *vkinek van képe/pofája/bátorsága/mersze vmit (meg)csinálni/vmihez, vki nem szégyell/nem átall vmit (meg)csinálni*

otsa hiessä → **hiki**

ottaa *vesz, kivesz, fog, foglal, szed, visz; megvesz; felvesz; bevesz, elfogyaszt; átvesz, elragad; felvesz, alkalmaz; magára vállal, felfog*

ei se ota jos ei annakaan *vmi se nem oszt, se nem szoroz, vminek nincs (túl nagy) jelentősége*

olla jstak otettu *odavan, el van ragadtatva, meg van hatódva vmitől*

Otan osaa! → **osa**

jku otetaan jklta pois *vki meghal*

ottaa aidat nuolemalla → **aita**

ottaa aikalisä → **aikalisä**

ottaa aivoon → **aivo(t)**

ottaa asiakse(en/asiaksi) → **asia**

ottaa aurinkoa → **aurinko**

ottaa jku avosylin vastaan → **avosylin**

ottaa ero jstak/jksta → **ero**

ottaa jku hampaisiin(sa) → **hammas**

ottaa hatkat → **hatkat**

ottaa jku hengiltä/jksta henki pois → **henki**

ottaa jtak henkilökohtaisesti → **henkilökohtaisesti**

ottaa jkta hermoon/hermoihin → **hermo**

ottaa huomioon → **huomio**

ottaa iisisti → **iisisti**

ottaa ilo irti jstak → **ilo**

ottaa itseen(sä) → **itse**

ottaa itseä(än) niskasta kiinni → **niska**

ottaa jalat alleen → **jalka**

ottaa jk jyvälle → **jyvä**

ottaa kaaliin → **kaali**

ottaa jksta kaikki irti → **irti**

ottaa kanta(a) jhk → **kanta**

ottaa kiinni/ottaa kiinni mistä saa → **kiinni**
 ottaa koppi → **koppi**
 ottaa korkeutta → **korkeus**
 ottaa koteloon → **kotelo**
 ottaa koville → **kovilla**
 ottaa jkta kraivelista kiinni → **kraiveli**
 jk ottaa (jklle/jkn) kunnian päälle → **päällä**
 jk ottaa (jklle/jkn) kunnan päälle → **päällä**
 ottaa kupoliin → **kupoli**
 ottaa kuppia → **kuppi**
 ottaa lasillinen liikaa → **liikaa**
 ottaa levon kannalta → **lepo**
 ottaa loparit → **loparit**
 ottaa lopputili → **lopputili**
 ottaa (jkta) lujille → **lujilla**
 ottaa lukua → **luku**
 ottaa lunkisti → **lunki**
 ottaa luonnolle → **luonto**
 ottaa lusikka kauniiseen käteen → **lusikka**
 ottaa jkltä (turhat) luulot pois → **luulo**
 ottaa lärvit → **lärvit**
 ottaa löysin rantein → **löysä**
 ottaa löysät pois → **löysä**
 ottaa jksta mallia jssak → **malli**
 ottaa jtak/jkta messiin → **messi**
 ottaa jksta miehenmittaa → **miehenmitta**
 ottaa miestä → **mies**
 ottaa jksta mittaa → **mitta**
 ottaa nirri pois jkltä → **nirri**
 ottaa jk niskoille(en → **niska**
 ottaa nokkaan(sa/nokkiin(sa → **nokka**
 ottaa nokoset → **nokoset**
 ottaa jkta nuppiin → **nuppi**
 ottaa ohjat/ohjakset omiin käsiin(sä) → **ohja** → **ohjas**
 ottaa jtak onkeen(sa) → **onki**
 ottaa opikse(en/opiksi → **oppi**

ottaa oppia jstak → **oppi**
 ottaa osaa → **osa**
 ottaa osaa jkn suruun → **osa**
 ottaa pahakse(en → **paha**
 ottaa jkta pannuun → **pannu**
 ottaa jkta pattiin → **patti**
 ottaa paukut → **paukku**
 ottaa pienet → **pieni**
 ottaa piikkiin(sä → **piikki**
 ottaa pilkulleen → **pilkku**
 ottaa pitkät → **pitkä**
 ottaa pohjat → **pohja**
 ottaa jk puheeksi → **puhe**
 ottaa pultit/pulttia → **pultti**
 ottaa pää täyteen → **pää**
 (jkta) ottaa päähän → **pää**
 ottaa (viinaa) raakana → **raaka**
 ottaa (jk asia) raskaasti → **raskas**
 ottaa ritolat → **ritolat**
 ottaa sana(nsa takaisin → **sana**
 ottaa selko/selkoa jstak → **selko**
 ottaa selville → **selvillä**
 ottaa selvä(ä) jstak → **selvä**
 ottaa jkltä senkka nenästä → **senkka**
 ottaa jku siipien(sä) suojaan → **siipi**
 ottaa silmä käteen → **silmä**
 ottaa jk/jku silmätikukseen → **silmä**
 ottaa jkta silmään/silmiin → **silmä**
 ottaa stressiä → **stressi**
 ottaa suihin → **suu**
 ottaa jk sydämelle(en) → **sydän**
 jkta/jklla ottaa sydäimestä → **sydän**
 ottaa syy jstak niskoille(en → **syy**
 ottaa takapakkia → **takapakki**
 ottaa takkiin(sa) → **takki**
 ottaa taksi lennosta → **lento**

ottaa talteen → **tallessa**
 ottaa tiukalle → **tiukka**
 ottaa todesta → **tosi**
 ottaa toisellekin jalalle → **toinen**
 ottaa tosissa(an → **tosi**
 ottaa tulta → **tuli**
 ottaa turpiin(sa) → **turpa**
 ottaa tyytit jstak → **tyyppi**
 ottaa jk täydestä → **täysi**
 ottaa täysi luku → **luku**
 ottaa uusiksi → **uusi**
 ottaa jstak vaari/vaarin → **vaari**
 ottaa vahinko takaisin → **vahinko**
 ottaa jk/jtak vaivakse(en → **vaiva**
 ottaa jku valtoihin(sa → **valta**
 ottaa varteen → **varteen**
 ottaa jk vastuulle(en → **vastuu**
 ottaa veronsa → **vero**
 ottaa voimille → **voima**
 ottaa yhdet neuvoa-antavat → **neuvo**
 ottaa yhteen jkn kanssa → **yksi**
 ottaa yhteys/yhteyttä jhk/jkhun → **yhteys**
 ottaa ylös → **ylös**
 ottaa yömyssy → **yömyssy**
 (ottaa) tyhjät pois → **tyhjä**

outo *idegen, ismeretlen; szokatlan, furcsa, különös*

outo lintu → **lintu**

outo tyyppi → **tyyppi**

ovenrako *ajtórés*

olla jalka (jnk) ovenraossa *fél lábbal bent van vhol, esélye van arra, hogy bekerüljön vhova (tanintézménybe, munkahelyre, stb.)*

saada jalka(nsa) oven väliin/ovenrakoon *esélyt szerez arra, hogy bejusson vhova*

ovi *ajtó*

avata ove(nsa jklle *megnyitja kapuit vki(k) előtt/vki(k) számára, [isk] elkezdődik a tanítás*

lähteä ovet paukkuen *nagy dérrrel-dúrral megy el, tüntetőleg elvonul*

näyttää/osoittaa jklle ovea *ajtot mutat vkinek, elküld/elzavar/kidob vkit*
 olla jo ovella [ünnep] *közeleg/közel van*
 ovelta ovelle [szolgálatás] *háztól házig*
 ovet käyvät jssak [munkahelyen] *a dolgozók felmondanak*
 raottaa ovea jllek *utat nyit vminek, lehetőséget/esélyt ad vminek*
 suljettujen ovien takana *zárt ajtók mögött, a nyilvánosság kizárásával*
 suljetuin ovin ↑
 sulkea ove(nsa *bezárja kapuit, befejezi működését, [gyár, üzem] leáll*

P

paaduttaa *megkeményít, elfásít, megátalkodottá tesz*

paaduttaa sydäme(nsä jllek → **sydän**)

paana [kny] *(kocsi)út, pálya*

mennä/lähteä paanalle *vki szórakozni megy*

paavillinen *pápai, pápista; pápa*

paavillisempi kuin paavi itse *pápább a pápánál*

paeta *menekül, elmenekül, elfut, elszalad, elillan, eltűnik; (el)kerül*

paeta jnk alta → **alla**

paeta kuin rotat uppoavasta laivasta → **rotta**

paha mn *rossz, gonosz, rosszindulatú; romlott; komoly, súlyos fn rossz, baj; ördög, gonosz*

ei millään pahalla *nem rossz szándékból/szándékkal, nem azért*

mennä pahaksi *elromlik, tönkremegy*

Mikäs pahan tappaisi? *Csalánba nem üt a mennykő* [km] *Rossz pénz nem vész el* [km]; [tréf, köszönésre adott válasz: *Még te is élsz?*]

olla paha suusta *(an mocskos szájú, trágár beszédű*

olla pohana *haragos, mérges, dühös*

ottaa/panna jk/jstak pahakse *(en megharagszik/megsértődik vmiért/vmi miatt, rossz néven vesz vmit, a szívére vesz vmit*

paha saa palkkansa → **palkka**

paha silmä → **silmä**

pahaksi onneksi → **onni**

pahan kerran → **kerran**

pahan päivän varalle *rosszabb/nehéz/nehezebb napokra/időkre*

pahat kielel → **kieli**

Siinä paha missä mainitaan [km] *Farkast emlegetnek* [szól]

tehdä pahojaan *rosszalkodik, rossz fát tesz a tűzre, csínyt követ el*

jkn/jklle tekee pahaa *vki rosszul van; (+ inf) vkinek rossz/rosszul esik vmi/(vmit csinálni), vki rosszul van vmitől, rosszul van, ha vmit csinálnia kell*

tykätä pahaa jstak *megharagszik vmiért, rossz néven vesz vmit,*

bosszús/dühös/haragos lesz vmitől/vmi miatt; nem fogad el vmit, nem járul hozzá vmihez

valita kahdesta pahasta pienempi *két rossz közül a kisebbet/a kisebb(ik)*

rosszat választja

pahanilmanlintu/pahanilman lintu → **lintu**

pahanpäiväinen *gyenge, silány, jelentéktelen, szánalmas, szerencsétlen*

haukkua jku pahanpäiväiseksi/pahanpäiväisesti *leszid/lehord vkit a sárğa földig, csúnyán megszid/leszid vkit, leszedi vkiről a keresztvizet*

pahempi *rosszabb*

pahemman kerran → **kerran**

pahemmassa kuin pulassa → **pula**

pahitteeksi [kifejezésekben]

ei ole/olisi pahitteeksi *vmi nem (lenne) rossz*

pahna [ált tsz] *szalma, alom; disznóól*

joutua pahnoille *börtönbe kerül*

pahoilla(an, pahoille(en [kifejezésekben]

olla pahoilla(an) *sajnál vmit, sajnálkozik vmi miatt; szomorú vmi miatt; elnézést/bocsánatot kér vmiért/vmi miatt*

pahoin *rosszul, csúful, csúnyán, súlyosan, komolyan, nagyon*

pidellä pahoin/pahoinpidellä *jkta/jtak rosszul bánik vkivel/vmivel; bántalmaz vkit, elbánik vmivel/vkivel; megrongál/tönkretesz vmit; kemény kézzel bánik vkivel/vmivel; keményen kritizál/bírák vkit/vmit*

voida pahoin *rosszul érzi magát, rosszul van; hány*

pahoittaa *megebánt, megsért, megharagít*

pahoittaa miele(nsä) *jstak* → **mieli**

pahus [enyhe szitokszó]

Voi pahus! *A mindenit! A fenébe! A fene vigye el/egye meg!*

pahuus *rosszaság, gonoszság, bűn*

pahuuden ruhtinas *a gonosz, az ördög*

tehdä *jtak pahuutta(an/pahuuksissa(an* [vö. tehdä *jtak* **piruuttaan**]

gonoszságból/rosszakaratból csinál vmit; szórakozásból csinál vmit

paikalla(an), paikalta(an), paikalle(en [kifejezésekben]

heti paikalla *azonnal, azon nyomban, tüstént, haladéktalanul*

olla mies/nainen paikalla(an) *vki megállja a helyét vhol, vki a megfelelő ember az adott feladatra*

polkea paikalla(an) *vki/vmi egy helyben topog, nem halad előre*

paikata *(meg)foltoz, (be)foltoz, (meg)javít, reparál; betöm*

paikata mainetta(an) → **maine**

paikka *hely, tér; ülő-/fekvőhely; pont; állás; folt; helyzet, időpont*

Jolla on paikka paikan päällä, sillä on markka markan päällä [km] *aki takarékoskodik, annak van pénze*

kovan/tiukan paikan tullen *ha minden kötél szakad, ha nincs más megoldás*
kuumat paikat *nehéz/meleg helyzet*
näytön paikka *a bizonyítás ideje, lehetőség/alkalom a bizonyításra*
osoittaa jklle (hänen) paikka(nsa) *leszállít vkit a magas lóról, az orrára koppint*
vkinek, hely(é)re tesz vkit
paikan päällä *a helyszínen, (itt/ott) helyben*
paikka missä *svengaa* → **svengata**
paikka paikoin *helyenként, egyes helyeken*
pitää paikkansa *igaz, helytálló, megállja a helyét, érvényes, úgy/így van*
revetä joka paikkaan [vö. revetä joka **asiaan**] *több/sok dolgot csinál egyszerre*
tietää paikka(nsa) *tisztában van a helyzetével, tudja, hol a helye, nem*
ugrál/fontoskodik, szerényen félrevonul
tähän paikkaan//tässä/tuossa paikassa *rögtön, azonnal, nyomban, azon nyomban,*
ebben/abban a pillanatban, mindjárt

painaa *(meg)nyom, (meg)szorít, tapaszt; lehajt, dönt, taszít; elnyom; kinyomtat; latba*
esik; ered, nekiindul, nyomul

Paina puuta! → **puu**

painaa alas → **alas**

painaa enemmän vaa' assa → **vaaka**

painaa kaasul/lusikka pohjaan → **pohja**

jk painaa kuin synti → **synti**

painaa leima(nsa) jhk → **leima**

painaa mieleen(sä) → **mieli**

painaa mieltä → **mieli**

painaa nasta lautaan → **nasta**

painaa päälle (kuin yleinen syyttäjä) → **päällä**

painaa talle tiskiiniin → **talla**

painaa vaakakupissa → **vaakakuppi**

painaa jk asia villaisella → **villainen**

painettu sana *irodalom, sajtó*

paine *nyomás; megerőltetés, megterhelés, fáradság; stressz*

jstak ei pidä/tarvitse ottaa turhia paineita *vmi miatt nem kell túlságosan/*

feleslegesen aggódni/izgulni, vmivel nem kell túl sokat törődni

olla paineessa [szl] *vki ideges, fél, retteg*

paini *birkózás*

Jaakobin paini/jaakopinpaini [rég, Bibl] *nagy lelki küzdelem*

painia *birkózik*

painia eri sarjassa *vmi nem egy fajsúlyba tartozik vmivel*

paino *súly, teher, nehézség; nyomaték; nyomda*

edistyä omalla painolla *magától/sietség nélkül halad/megy (előre)*

kuollut paino [haj] *megengedett legnagyobb súly, holt súly*

paino putoaa jkn sydämeltä/harteilta → **sydän** → **harteet**

panna painoa jhk/jllek *hangsúlyt fektet vmire, előtérbe helyez vmit*

puodottaa painoa(an) *lead a súlyából/a kilóiból, (le)fogy*

yhteen/samaan painoon *egyfolytában, egyhuzamban, egyvégtében, megszakítás nélkül*

yhtä/samaa painoa ↑

painomuste *nyomdafesték*

ei siedä painomustetta *nem tŕr nyomdafestéket*

painua *sŕllyed, merŕl; nekiered, nyomul*

Ala painua! *Menj a dolgodra!, Húzd el a csikot!, [durva] Húzd el a beled!*

Painu helvetin/hevon kuuseen! → **kuusi**

Painu jorpakkoon/helkuttiin/helvettiin/hiiteen/suolle/vittuun! → **jorpakko**

→ **helkutti** → **helvetti** → **hiisi** → **suo** → **vittu**

painua hevön kuuseen → **kuusi**

painua hornan tuuttiin → **horna**

painua karkuun → **karku**

painua maan alle → **maa**

painua maanrakoon/maan rakoon → **rako**

painua niin kauas/pitkälle kuin pippuri kasvaa → **pippuri**

painua pehkuihin → **pehku**

painua tiehen(sä → **tie**

painua uppeluksiin → **uppeluksissa**

paiskata *dob, hajít, csap, odavág*

paiskata kättä/tassua → **käsi** → **tassu**

paiskata luuri jkn korvaan → **luuri**

paiskia *csapkod, dobál*

paiskia töitä → **työ**

paistaa *süt, világít, fénylik, ragyog; (meg)süt*

paistaa särkeä → **särki**

sisuskumi paistaa → **sisuskumi**

paistattaa *süttet*

paistattaa päivää → **päivä**

paisti *sült, pecsenye*

langeta kuin paisti pataan [vö. tulee kuin Manulle **illallinen**] *vkinek az ölébe hullik vmi, vkinek a szájába repül a sült galamb*

paita *ing*

olla kuin paita ja peppu [tréf] *sülve-főve együtt van vkivel, folyton együtt van vkivel, elválaszthatatlan vkitől*

paitsi *hsz anélkül, nélküle nu part nélkül, kívül ej part kivételével, kivéve ksz csak ....*

nem, kivéve; azonkívül, hogy, kívül

jäädá jtak/jstak paitsi kimarad vmiből, lemarad vmiről

paitsio [sp] *les*

joutua paitsioon mellözött helyzetbe kerül, mellözötté válik

olla paitsiossa lesen/leshelyzetben van; félre van állítva, mellözve van

pajunköysi [kifejezésekben]

syöttää jkllle pajunköyttä megetet/beetet vmit vkivel, behúz vkit a csőbe, lóvá tesz vkit, hazudik vmit vkinek, hazudozik vkinek

pakana *pogány*

Voi pakana! [csodálkozást kifejező felkiáltás]

pakanamaa *pogányok földje*

kirjava kuin pakanamaan kartta nagyon tarka, tarkabarka

pakata *(be)csomagol, összecsomagol, (be)pakol, összepakol; töm, gyömösöl; nyomul, tolul, tolakodik, tör, kitör, kezd + inf.*

pakata päälle → päällä

paketti *csomag*

jalka paketissa begipszelt lábbal, sínbe rakott lábbal

panna pellot pakettiin a termőföldeket parlagon hagyja (állami kárpótlás fejében, a túltermelés elkerülése végett)

pehmeä paketti ajándékcsoomag, amelyben ruha van

pakkanen *fagy, nagy hideg*

jäädá pakkasen puolelle nulla fok alatt marad; mínuszban van, veszteséget mutat, veszteséges

pakki *hátra(felé) menet, tolatás; hátramenet váltó; elutasítás; [sp] védő*

antaa//saada pakit elutasító választ ad//kap

pakkopulla [kifejezésekben]

jk on jkllle pakkopullaa vmi kötelező, de nem szívesen megtett dolog vkinek, a kötelező rossz, vmi keserű pirula, keserű pohár vkinek

pako *menekülés, menekvés, futás*

ajaa jku pakoon *elúz/elhajt/elkerget vkit*

juosta/lähteä/mennä/pötkiä (jkta) pakoon *elszalad, (futva) elmenekül, megszökik (vki elöl), megfutamodik*

olla (jtak/jkta) paossa *szökésben van, menekül (vmi/vki elöl)*

pakollinen *kényszerű, kényszer-, kötelező (erejű)*

pakolliset kuviot *megkerülhetetlen rutinfeladatok*

paksu *vastag, vaskos, erős, testes, kövér; sűrű, tömött; vaskos, durva, ocsmány*

olla paksuna *terhes, gyereket vár*

pamahtaa paksuksi [kny] *terhes lesz*

pamauttaa/panna paksuksi *vki teherbe ejt vkit*

puhua paksuja *vaskosakat mond/beszél, trágáru/ocsmányul beszél,*

disznóságokat/szemérmetlen dolgokat beszél

paksusti *vastagon*

Voi paksusti! [kny] *Minden jót!*

voida paksusti *jól van/él*

pala *darab; falat*

karvas/katkerä pala *keserű tapasztalat/pirula, megpróbáltatás; jkllle (nieltäväksi)*

kemény falat/keserű pirula(, amit le kell nyelni), keserű pohár (, amit ki kell inni)

jkllle nousee pala kurkkuun *vkinek elszorul a torka, vkinek gombóc lesz a torkában*

olla kova pala jkllle/jkn *purtavaksi/nieltäväksi vmi kemény falat vkinek, olyan, amit*

vkinek nehéz lenyelnie/megemésztenie

jklla on pala kurkussa *vkinek gombóc van a torkában*

pala palalta *apránként, lassanként, fokozatosan*

palaa *ég, lángol, tüzel*

Anna palaa! [szl] *Gyerünk! Mindent bele!*

antaa palaa *mindent belead vmibe*

loppuun palanut (*munkában*) *kimerült/kikészült*

jkllta palaa hihat/käämit/propu/päreet/pinna → **hiha** → **käämi** → **proppu**

→ **päre** → **pinna**

palaa kiinni → **kiinni**

Palaako? *Kérsz cigarettát? Dohányzol?*

panna/pistää *palamaan rágyújt (cigarettára, szivarra, pipára)*

palata *visszatér, visszajön, hazatér, visszafordul*

palata asiaan → **asia**

palata entiseen uomaan(sa → **uoma**)

palata luontoon → **luonto**

palata lähtöruutuun → **lähtöruutu**

palata maan kamaralle → **kamara**

palata maitojunalla → **maitojuna**

palata ruotuun → **ruotu**

palata takaisin lähtöpisteeseen → **lähtöpiste**

paljas *meztelen, mezítelen, pőre; puszta, csupa, tiszta*

joutua/jäädä puille paljaille *pénz/egy fillér nélkül marad, elveszíti a vagyonát*

paljaan taivaan alla *a szabad ég alatt*

paljain jaloin *mezítláb*

paljain käsin *kesztyű nélkül; puszta kézzel (fegyver/szerszám nélkül)*

paljain päin *hajadonfőtt, fedetlen fővel*

paljain silmin *szabad szemmel*

(olla) puilla paljailla (*vki*) *egy fillér nélkül, pénz nélkül, vagyontalanul/
koldusszegényen (él), üres kézzel (csinál vmit)*

paljastaa *lemeztelenít, megmutat, leleplez; feltár, kiderít*

paljastaa kortti(nsa/kortit) → **kortti**

paljastaa kynte(nsä) → **kynsi**

paljastaa oikea/todellinen karva(nsa) → **karva**

paljastaa pää(nsä) jllek/jklle → **pää**

paljon *sokan, sokat, sokszor, sok, bőséges; sokkal, jóval*

paljon melua tyhjästä → **melu**

paljon porua, vähän villoja → **villa**

se on nyt sitä paljon, että... *most úgy áll a dolog, hogy...*

palkka *fizetés, illetmény, (munka)bér; zsold; jutalom, köszönet, hála*

paha saa palkkansa *a rossz/gonosz elnyeri méltó büntetését*

palkki *palló, deszka; gerenda*

täysin palkein *erősen, nagy erővel*

pallo *gömb, golyó; labda*

olla pallo jalassa *vki börtönben van; vmi kellemetlen dolog*

jklla on pallo hallussa *vki kontrollálja/kézben tartja a dolgokat/az irányítást/a
gyeplőt; vki ura a helyzetnek*

jklla/jklla on pallo hukassa *vki zavarban van, tanácstalan, elvesztette a fonalat,
össze van zavarodva*

palttu [kifejezésekben]

antaa palttua jllek [vö. antaa **piutpaut** jllek, viitata kintaalla jllek → **kinnas**] *nem törődik vmivel, fűtyül vmire, fittyet hány vmire*

palvella *szolgál, kiszolgál; imád, tisztel; szolgálatot teljesít*

palvella kahta herraa → **herra**

palvelus *szolgálat, szíveség; alkalmazás; tisztelet, imádat, kultusz*

viimeinen palvelus [vál] *végtisztesség, temetés*

pamahtaa *csattan, durran, dörren, eldördül, pukkan, robban*

pamahtaa paksuksi → **paksu**

pamauttaa *csattant, durrant, dörrent, dördít, pukkant, robbant, csap*

pamauttaa paksuksi → **paksu**

pankki *bank*

räjyöttää pankki [kártya] *vki bankot robbant; megnyeri/megüti a főnyereményt [átv is] , nagy összeget nyer; nagy sikert/haladást ér el*

panna *tesz, letesz, odatesz, helyez, rak, állít; ír; készítet, csináltat; kezd, [→ pistää]*

ei pane tikkuakaan ristiin → **tikku**

Pane lapsi asialle, mene itse perässä! [km] → **asia**

panna alkuun/alulle → **alku**

panna jkta alta lipan → **lippa**

panna jk alttiiksi → **altis**

panna jk asia pöydälle → **pöytä**

panna jku asialle → **asia**

panna/asettaa jku ehdolle → **ehto**

panna elämä risaiseksi → **risainen**

panna haisemaan → **haistaa**

panna haiseva vastalause(ensa) jnk johdosta/jstak → **vastalause**

panna hakaukseen → **hakaus**

panna jkta halvalla → **halpa**

panna jtak hampaankoloon → **hampaankolo**

panna hampaat naulaan → **hammas**

panna hanttiin → **hantti**

panna hevonen kenkään → **kenkä**

panna hihat heilumaan → **hiha**

panna hulinaksi → **hulina**

panna jkta huokealla/huokeella → **huokea**

panna hyllylle → **hylly**

panna hyrskyn myrskyn → **hyrsky**

panna hösseliksi → **hösseli**
 panna ilmi → **ilmi**
 panna itsensä likoon → **liossa**
 panna jalalla koreasti → **jalka**
 panna jklle jauhot suuhun → **jauhot**
 panna jäihin → **jää**
 panna jäitä hattuun → **jää**
 panna kaikki peliin → **pele**
 panna kaikki yhden kortin varaan → **kortti**
 panna jklle kamppoihin → **kampa**
 panna jklle kapula suuhun → **kapula**
 panna kiirettä kalosseihin → **kalossi**
 panna jku kireälle jstak → **kireä**
 panna kirkko keskelle kylää → **kirkko**
 panna kissa makkaran vahdiksi → **vahti**
 panna kokoon → **kokoon**
 panna jk jkn kontolle → **kontto**
 panna korvan taakse → **taakse**
 panna kova kovaa vastaan → **kova**
 panna kovat piippuun → **kova**
 panna jku koville → **kovilla**
 panna jku kuseen → **kusi**
 panna kädet kyynärpäitä myöten ristiin → **käsi**
 panna kärryt hevosen eteen → **kärryt**
 panna käte(nsä) ristiin → **käsi**
 panna laatikkoon → **laatikko**
 panna lappu luukulle → **lappu**
 panna jk jkn laskuun → **lasku**
 panna leikiksi → **leikki**
 panna jk lihoiksi → **liha**
 panna liikettä → **liike**
 panna liikkeelle → **liike**
 panna liikkeelle taivaat ja maat → **taivas**
 panna (kaikki) likoon → **liossa**
 panna lossiksi/lössiksi → **lossiksi**
 panna jku lujille → **lujilla**

panna lusikka(nsa) jhk/jkn soppaan → **lusikka**
 panna jklle luu kurkkuun → **luu**
 panna läskiksi → **läski**
 panna maat ja taivaat liikkeelle → **maa**
 panna maata → **maata**
 panna jk maksuun → **maksu**
 panna jk/jku matalaksi → **matala**
 panna menemään → **mennä**
 panna merkille → **merkki**
 panna mietintämyssy päähän → **mietintämyssy**
 panna monoa vinoon → **mono**
 panna muistiin → **muisti**
 panna mullin mallin → **mullin mallin**
 panna mustaa valkoiselle → **musta**
 panna mylly pyörimään → **mylly**
 panna nyrkit heilumaan → **nyrkki**
 panna jku ojennukseen → **ojennus**
 panna omia(an → **oma**
 panna pahakse(en → **paha**
 panna painoa jhk/jllek → **paino**
 panna paksuksi → **paksu**
 panna palamaan → **palaa**
 panna paperit vetämään → **vetää**
 panna parasta(an → **paras**
 panna paremmaksi → **parempi**
 panna pelot pakettiin → **paketti**
 panna pensselit santaan → **pensseli**
 panna pienemmälle → **pieni**
 panna pihalle → **piha**
 panna pillit pussiin → **pilli**
 panna piste jllek → **piste**
 panna piste i:n päälle → **piste**
 panna jku pois päiviltä → **päivä**
 panna jku polville(en) → **polvilla(an**
 panna jk puihin → **puu**
 panna pukki kaalimaan vartijaksi → **pukki**

panna jk purkkiin → **purkki**
 panna jk/jku pussiin → **pussi**
 panna pystyyn → **pystyssä**
 panna pyörät pyörimään → **pyörä**
 panna pää(nsä) pantiksi jstak → **pää**
 panna pää(nsä) pensaaseen → **pensas**
 panna jkn pää pyörälle → **pyörällä**
 panna pökköä pesään → **pökkö**
 panna rahaa likoon → **liossa**
 panna rahat sileäksi → **raha**
 panna ranttaliksi → **ranttaliksi**
 panna riita kahtia/puoliksi → **kahtia**
 panna jkta riviin → **rivi**
 panna jku (selkä) seinää vasten → **vasten**
 panna sileäksi → **sileä**
 panna (kakkonen/kolmonen jne) silmään → **silmä**
 panna sordiino päälle → **sordiino**
 panna sorme(nsa jhk → **sormi**
 panna suihkuun → **suihku**
 panna jku suitsiin/jklle suitset suuhun → **suitset**
 panna suu nappiin → **nappi**
 panna suu säkkiä myöten → **suu**
 panna suu tukkoon → **tukossa**
 panna jkn suuhun kuolaimet → **kuolaimet**
 panna jklle suukapula → **suukapula**
 panna syy jstak jkn (toisen) niskoilte/harteille/päälle/tilille → **syy**
 panna telkien taa(kse) → **telki**
 panna jk jkn tiliin → **tili**
 panna jku jstak tiukalle → **tiukalla**
 panna toimeen → **toimi**
 panna toimeksi → **toimi**
 panna touhuksi → **touhu**
 panna tupakaksi → **tupakka**
 panna turpa rullalle → **rulla**
 panna tuulemaan → **tuulla**
 panna tyrkylle → **tyrkällä, tyrkylle**

panna täysille → **täysi**
 panna täytäntöön → **täytäntöön**
 panna töpinäksi → **töpinä**
 panna jk uusiin puihin → **puu**
 panna uusiksi → **uusi**
 panna jk uuteen uskoon → **usko**
 panna vaakalaudalle → **vaakalauta**
 panna vahinko kiertämään → **vahinko**
 panna vastaan → **vastaan**
 panna vipinää kinttuihin → **kinttu**
 panna vireille → **vire**
 panna jk ö-mappiin → **ö-mappi**

pannu *serpenyő, mély tepsi; üst, kazán; [kifejezésekben]*

ottaa jkta pannuun [vö. (jkta) ottaa **päähän/pattiin/nuppiin**] *vmi/vki dühít, bosszant, bánt vkit*

pannukakku *sütőben sült, vastag palacsinta; sikertelen, füstbe ment próbálkozás*

jstak tulee pannukakku *nem/rosszul sikerül, füstbe megy, dugába dől*

paperi *papír, papiros; írás, irat, okmány, bizonyítvány*

hullun paperit *diliflepni*

panna paperit vetämään → **vetää**

pitkä paperi *váltó*

paperisota *a bürokráciával folytatott harc*

käydä paperisotaa *a bürokráciával harcol*

pappenheimilainen [tört] *a pappenheimi ezred lovas katonája a harmincéves*

háborúban

tuntea pappenheimilaise(nsa *jól ismeri az embereit/az alattvalóit/a szavazóit*

pappila *paplak, parókia, plébánia, lelkészi hivatal*

pappilan hätävara → **hätävara**

papupata *fazék, amelyben bab fő*

suu käy kuin papupata *be nem áll a szája vkinek, megállás nélkül jár a szája vkinek*

paranee [esz 3. sz < a parata -igéből] *megjavul, meggyógyul; rendbe jön, elrendeződik;*

[sztl] *segít, érdeemes*

ei parane (jkn) + inf (vkinek) *nem érdeemes vmit csinálnia*

Parane pian! *Mielőbbi gyógyulást (kívánok)! Gyógyulj meg hamar!*

parantaa *(meg)javít, kijavít, jóvátesz, újít, segít, orvosol; (meg)gyógyít*

parantaa tapa(nsa → **tapa**

paras mn *legjobb* fn *jó, java/érdeke* vkinek

katsoa jkn parasta vkinek *az érdekét/hasznát nézi*

jk on nähnyt parhaat päivänsä [ruháról] *kopott/ócska/szakadt*

panna parasta(an *minden erejéből megpróbál vmit, minden tudását/képességét beveti vmiért/vmi érdekében*)

paras mahdollinen → **mahdollinen**

Paras on hyvän vihollinen [km] *a tökéletességre való törekvés megbosszulja*

magát, ha a legjobbat akarja az ember, lehet, hogy még jó sem lesz

parasta aikaa *jelenleg, épp most, ebben a pillanatban, pillanatnyilag*

parhaasta päästä *főleg, főképp, leginkább, legnagyobbbrészt; a javából*

parhain päin *jóra, jó irányba, jól, pozitívan, a lehető legjobban*

tehdä parhaa(nsa jkn/jnk hyväksi/puolesta *minden tőle telhetőt/mindent megtesz/elkövet vkiért, vmiért/vki, vmi érdekében*)

paremmin *jobban, többet; inkább*

käydä paremmin kuin hyvin *nagyon jól megy/sikerül*

parempi *jobb, különb*

kadota/mennä parempiin suihin [tréf, ételről] *más eszik meg vmit*

jk/jku on nähnyt parempiakin päiviä *vmi/vki jobb napokat is látott, vkinek jobban is ment már (a sora); vmi öreg, régi; vmi kopott*

jklla on parempaakin tekemistä (kuin + inf) *vkinek jobb dolga is van (vminél, minthogy + imperat)*

panna paremmaksi *megpróbál jobban csinálni vmit*

paremman puutteessa → **puute**

Parempi katsoa kuin katua [km] *jobb (időben) megnézni, mint (később)*

megbánni [vö. *Jobb félni, mint megijedni* [km]]

Parempi myöhään kuin ei milloinkaan [km] *Jobb későn, mint soha* [km]

parempi puolisko → **puolisko**

Parempi pyy pivossa kuin kymmenen oksalla [km] → **pyy**

Parempi reppu reessä kuin ystävä matkan varrella [km] *Segíts magadon, (az) isten is megsegít* [km]

Parempi virsta väärää kuin vaaksa vaaraa [km] *inkább a hosszabb, de biztonságosabb utat válaszd, mint a rövidebb, ám veszélyeset; jobb a bajt/veszélyt elkerülni, még ha több fáradságba telik is*

puhua vastoin parempaa tietoa(an *megalapozatlanul állít vmit*)

sellaista sattuu paremmissakin piireissä/perheissä *a legjobb családban is*

előfordul/megesik/megtörténik (ez/az/az ilyen/az ilyesmi)

pari fn *pár, egy pár; házaspár; párja vminek szn egypár, egynéhány, néhány, egy-két, kettő*

pari kolme → **kolme**

pariin otteeseen → **ote**

parketti *parkett(a)*

parkettien partaveitsi → **partaveitsi**

parras *szél, part; rivalda*

kuilun partaalla *a szakadék szélén*

olla/hoippua haudan partaalla [átv] *a sír szélén áll, pusztulásra van ítélve*

parrasvalot tsz *reflektorfény, rivaldafény*

astua parrasvaloihin *vki színre lép; vki feltűnik a nyilvánosság előtt*

päästä parrasvaloihin *vmi színre/bemutatásra kerül (színpadon)*

parta *szakáll*

hymyillä partaan *(sa mosolyog a bajusza alatt)*

kuusen parta [növ] *szakállas zuzmó*

nauraa partaan *(sa a bajusza alatt mosolyog, magában nevet; nevet a markába)*

parran pärinää → **pärinä**

puhua/mutista partaan *(sa érthetetlenül beszél, motyog)*

vanhat parrat *öreg férfiak; régi, tapasztalt tagok/rókák*

partaalla, partaalle → **parras**

partaveitsi *borotva*

parkettien partaveitsi [férfiről] *jó/lelkes táncoltató*

jkn pää/järki on (terävä) kuin partaveitsi *vkinek jó feje/éles esze van, vkinek úgy vág az esze, mint a borotva/beretva*

terävä kuin partaveitsi *éles, mint a kés*

paska *fos, szar*

Haista paska! [durv válaszként adott, sértésnek szánt kifejezésekben]

iskeä/lyödä kätensä paskaan *vki rosszul számít ki vmit, ráfarag vmire, jól megjárja, kényelmetlen helyzetbe hozza/blamálja magát*

jkltta menee paskat housuun [szl, átv] *vki beszarik/betojik/berezel*

mennä paskaksi [szl] *tönkremegy, elromlik*

olla paska jäykkänä [szl] *fél, be van szarva/tojva/rezelve*

olla paskana [szl] *vmi szar/el van romolva/nem működik*

Paskan marjat! [káromkodás]

puhua/jauhaa paskaa [szl] *hülyeségeket/marhaságokat/ökörseégeket beszél beszél*

tulla paskat housuun [vulg] [vö. tulla kuset housuun → **kusi**, jklta menee **paskat** housuun] *vki bajba kerül, nehéz helyzetbe kerül; beszarik* [vulg]

pasma *pászma, fonalköteg, motring*

jkltta menee pasmat sekaisin *vkinek nem sikerül a terve, vkinek nem jönnek be a számításai; vki elveszíti a fonalat/a következő láncszemet, összezavarodik sekoittaa jkn pasmat keresztülhúzza vkinek a terveit/számításait, összekuszálja vkinek a dolgait, összezavar vkit*

passiin, passissa *őrségbe(n), lesbe(n)* [kifejezésekben]

jäädä passiin *vki őrségben marad, lesbe megy*

olla passissa *vki őrt áll, lesben van/áll*

pata *fazék*

olla hyvää pataa jkn kanssa *jóban/jó viszonyban van vkivel*

Pata kattilaa soimaa, musta kylki kummallakin [km] → **kattila**

pataluhaksi [kifejezésekben]

haukkua jku pataluhaksi *leszid/lehord vkit a sárga földig, csúnyán megszid/leszid/lehord vkit, leszedi vkiről a keresztvizet*

pataässä [kártya] *pikk ász*

istua kuin pataässä *mozdulatlanul/semmivel sem törődve ül*

patsas *oszlop; szobor, emlékmű*

seisoa kuin patsas *mozdulatlanul áll/áll, mint a szobor*

patti *dudor, bütyök, daganat, göb, púp, csomó, kinövés*

ottaa jkta pattiin [vö. (jkta) ottaa **päähän/pannuun/nuppiin**] *vmi/vki dühít, bosszant, bánt vkit*

paukku *csattanás, pukkanás, durranás, dörrenés, robbanás; meglepetés; egy korty pálinka/szesz*

jklla ei ole paukkuja (jhk) *vkinek elfogy az energiája; vki kifogy a szusból, vki nem bírja/nem győzi szusszal*

jkltta loppuu paukut ↑

ottaa paukut *(alkoholt) iszik*

paukutella *csattogtat, pattogtat*

paukutella henkseleitä(än) → **henkselit**

paukuttaa *ver, kalapál, csapkod*

paukuttaa päätä(än) → **pää**

paula *kötél, zsinór, szalag; hurok, tör, kelepce, csapda*

joutua jnk/jkn pauloihin *vki vkinek a hálójába kerül, vki elcsábul*

kietoa pauloihin(sa)/lemmen pauloihin *elcsábít vkit, hálójába kerít vkit/(szerelmi)*
hálójába kerít vkit

pitää pauloissa(an) *a hálójában tart vkit*

päästä/vapautua jnk pauloista *kiszabadul/megszabadul vminek a*
fogságából/elnyomásából/rabságából

pee [euf rövidítés < **perse/paska**]

mennä päin peetä → **perse**

puhua peetä *hülyeségeket/marhaságokat beszél*

peea/p.a. [euf rövidítés < **perse auki**]

olla peea → **auki**

peesi [sport] [kny] [kifejezésekben]

olla/tulla peesissä [vö. olla **perässä**] *követ vkit/vmit; közelít vkihez/vmihez*

pehku *alom; alomtőzeg*

painua pehkuihin *aludni megy*

pehmeä *puha, lágy; enyhe, szelíd*

pehmeä lasku → **lasku**

pehmeä paketti → **paketti**

pehmeä rasva → **rasva**

pehmeät arvot → **arvo**

puhua pehmeitä/pehmoisia *alaptalan/légből kapott dolgokat/badarságokat beszél*

pehmittää *(meg)puhít, (meg)lágýt*

pehmittää jkn selkänahkaa → **selkänahka**

pehmoinen → **pehmeä**

peili *tükör*

katsoa peiliin *tükörbe néz, szembenéz önmagával, önvizsgálatot tart*

peipponen *(erdei)pinty*

pirteä kuin peipponen *nagyon élénk/eleven/fürge/friss*

peitossa, peitosta, peittoon [kifejezésekben]

jäää hämäärän peittoon *vmi homályban/kiderítetlen marad*

olla hämäärän peitossa *vmi nem világos/nem derül ki, vmire nem derül fény, vmit*
homály borít; vmi nem tiszta (ügy/dolog)

olla sumun peitossa *homályos, nem világos; ismeretlen*

peitsi *lándzsa, dárda, dzsida*

taittaa peistä jnk puolesta *lándzsát tör vmi mellett*

peittää *(be)fed, elfed, (be)borít, (be)takar; palástol, leplez, elrejt*

peittää jälke(nsä) → **jälki**

pekka, Pekka [férfinévből]

ei ole pekkaa pahempi *nem rosszabb a többieknél/másoknál, semmivel sem rosszabb, mint vki más*

Musta Pekka *Fekete Péter* [kártyajáték]

pekat ja paavot [lenézöen] *mindenféle ember(ek), bárki(k), mindenki (aki csak van)*

saada jtak pekkaa päälle *kap vmit fejenként, mindenki kap egyet-egyét vmiből*

tehdä jtak kahteen/kolmeen pekkaan *ketten/hárman csinálnak vmit,*

kettesben/hármasban csinálnak vmit

pelastaa (meg)ment, kiment, (meg)szabadít, kiszabadít

pelastaa kasvo(nsa → **kasvot**)

pelastaa nahka(nsa → **nahka**)

pelastaa selkänahka(nsa → **selkänahka**)

pelata játszik

pelata aikaa → **aika**

pelata avoimin kortein → **avoin**

pelata hyvin yhteen → **yhteen**

pelata liian korkealla → **korkealla**

pelata myötäkarvaa → **myötäkarva**

pelata napeilla → **nappi**

pelata omaan pussiin(sa) → **pussi**

pelata rahasta → **raha**

pelata silmillä(än) → **silmä**

pelata upperikasta ja rutiköyhää → **rutiköyhä**

pelata varman päälle → **varma**

pelii *játék; mőkázás, tréfa; mód*

menettää peli *elvesz(i)ti a játszmát, vereséget szenved*

olla mukana pelissä *benne van a közös vállalkozásban/munkában/dologban*

panna/pistää kaikki peliin [vö. panna **likoon**] *mindent feltesz vmire, mindent*

kockára tesz/bedob vmiért/vminek az érdekében; harcol/küzd minden erejével

vmiért, megfeszíti minden erejét vmiért/vminek az érdekében

pelii on pelattu vége *a játéknak, a játszma véget ért*

pelii on selvä *a dolog megoldódott, a helyzet világos*

pelin henki *a játékszabályok, a szokások*

pelin politiikka *számító pártpolitika, politikai hatalmi harc*

(jklle on) pelit ja vehkeet/pensselit *(vkinen van/vannak) mindenféle eszköz(ei),*

felszerelés(ei), berendezés(ei), hozzávaló(ja)/(i)

pitää peliä *gyanúsan/titokzatosan viselkedik*

tietää, mikä on pelissä *tudja, miről van szó; tudja, mi forog kockán/mi a tét*

tämä peli ei vetele *nem mehet így tovább; elegendem van!*

pelihousut *tsz a (sport)mez nadrágja*

repiä pelihousu(nsa [vö. hyppiä seinille → **seinä**, polttaa **päreensä**, menettää

malttinsa] *dühös lesz/dühbe gurul (vmi miatt), elvesz(i)ti a józan eszét*

pelinappula *játékfigura, sakkfigura, bábu; báb*

joutua pelinappulaksi *vkinek az eszközévé válik*

käyttää jkta pelinappulana *felhasznál vkit a saját céljai érdekében, vkit eszköz(é)ül használ*

olla pelinappula(na) *sakkfiguraként mozgat vkit, vki eszköze vkinek*

pelipaita *a (sport)mez felső része*

repiä pelipaita(nsa → **pelihousut**

pelkkä *tiszta, puszta, merő; tisztán, pusztán, csupán, csak*

pelkkä ilmaan huitomista → **ilma**

pelkkä puppua → **puppu**

pelkkä pässinlihaa → **pässinliha**

pelkääjä *félő(s) ember*

pelkääjän paikka (autossa) [vö. hanttimiehen paikka → **hanttimies**] *anyósülés (autóban)*

pelle *bohóc*

ulkomaan pelle [gúny] *külföldi*

pelti *(fém)lemez, bádóg, pléh; tepsi*

ajaa pellit auki *teljes sebességgel hajt/megy*

olla pelti kiinni *tök részeg, merev részeg, leitta magát a sárga földig*

pelto *szántóföld, szántó, mező*

ajaa/heittää/potkaista jku pellolle *kidob/kirúg vkit; elbocsát vkit (a munkahelyéről)*

elää kuin pellossa *gondtalanul él; úgy él, mint a cigányok*

lentää pellolle [vö. lentää **pihalle**] *repül, vki ki van dobva/rúgva, vki el van bocsátva*

pelätä *fél, tart (vmitől); félt, aggódik*

Ei se pelaa joka pelkkä [km] *nem szabad félni, a félelem rossz tanácsadó*

pelätä omaa varjoa(an → **varjo**

penkki *pad; vágóhíd; virágágy*

mennä penkin alle *nem/rosszul sikerül, tönkremegy, füstbe megy*

penkoa *turkál, felhány, felforgat, (elő)kotor, kikortor, vajakál*

penkoa historian roskatynnyriä → **roskatynnyri**

penni *penni; fillér, fitying, garas, krajcár, fabatka*

jklla ei ole pennin pyörylää/hyrrää *vkinek egy (árva) vasa/fillérje/krajcárja sincs, vkinek egy huncut vasa/piculája sincs*

jk ei ole penninkään arvoinen *vmi egy fabatkát sem ér*

ei pennin(kään)/ei viiden pennin vertaa *egy kicsit sem*

pitkä penni *nagy összeg*

venyttää penniä *takarékoskodik, spórol, kevés pénzből él, meghúzza a nadrágszíjat, fogához veri a garast*

pensas *bokor, cserje, bozót*

panna pää(nsä) pensaaseen *homokba dugja a fejét, struccpolitikát folytat*

pensseli *ecset*

panna pensselit santaan [vö. panna **pillit** pussiin] *elmegey, abbahagy vmit, félbehagy vmit, [munkahelyen a napi munka után] leteszi a lantot*

pelit ja pensselit → **pele**

per *per*

per nenä/nokka/nuppi/lurjus *fejenként (per kopf)*

perhetapahtuma *családi esemény*

iloinen perhetapahtuma *örvendetes családi esemény, gyermek születése*

perhonen *lepke, pillangó*

jklla on perhosia vatsassa *vkinek összeszorul a gyomra (az idegességtől)*

uida perhosta *pillangózik, pillangóúszással úszik*

periksi [kifejezésekben]

antaa periksi *enged vkinek vmiben, beadja a derekát, beleegyezik vmibe*

perillä *hsz célban, helyben, ott, perille* *hsz célhoz, célba, oda*

mennä perille (viesti) *megértetik (az üzenet), (az üzenetet megértik)*

olla perillä *jstak tisztában van vmivel, jól ismer vmit, igen tájékozott/jártas vmiben*

päästä perille *jstak vki jártasságot szerez vmiben, tisztáz vmit a maga számára*

perin *nagyon, igen, roppant; óta*

perin juurin/pohjin *alaposan, behatóan, mindent kimerítően, részletesen, töviről hegyire, teljesen, tökéletesen*

perkele *ördög, sátán; [durva szitokszó]*

Perkele soikoon! [durva káromkodás]

Voi perkele! [durva káromkodás]

perkule [szitokszó, a **perkele** finomított változata]

Voi perkule! [káromkodás]

perse *segg, far, valag*

jakaa persettä [durv] *több férfinak odaadja magát*
 kuin petolinnun perse [vulg] *nagyon csúnya/rusnya (ember), ((olyan, (csúnya))*
mint a saját öreganyja/mint az ördög/mint az éjszaka
 mennä perseelleen [durv] *(üzlet) tönkremegy*
 lentää perseelleen *elesik; seggre esik/ül; meglepődik,[vulg] leseggel*
 nuolla jkn persettä [kny] *vkinek a seggét nyalja*
 olla (ihan) perseestä [szl] *vmi nagyon hülye (dolog)/szar (dolog/ügy)/egy nagy*
rakás szar
 olla/mennä päin persettä/p:tä [durv, vö. olla/mennä päin **mäntyä/**
honkia → honka/vittua] rosszul áll/van, el van rontva, el van baltázva, nem
sikerül, rosszul megy/áll/sikerül, meghiusul, semmivé válik, füstbe megy, kátyúba
kerül, dugába dől, befagy, összeomlik, kútba esik, [durv vulg] el van baszva
 perse lykkää koiranputkea → **koiranputki**
 perseet olalla [vulg] *részegen, seggrészegen [vulg]*
 sataa kuin Esterin perseestä [durv kny] *szakad/zuhog/locsog (az eső)*
 repiä persee(nsä [szl] *dühöng, őrjöng/tombol (a dühtől), teljesen magán kívül van*
 repiä persettä(än) [szl] *dolgozik, mint az állat/a barom*
 vetää perseet olalle [vulg] *leissza/leszopja magát, lerészegedik*
 Voi perse! [durva káromkodás]

peruna *krumpli, burgonya*

kuuma peruna *kényes/vitás kérdés*

perä *far, hátsó rész, vég, fenék; hajófar; alap, eredet, származás [→ perässä →*

perästä → perään]

antaa peräksi → **perään**

jssak on vinha perä *vmi teljesen biztos, igaz, megbízható információ, vmi biztos*
forrásból származik

perä perää(n) *egymás után, egymás mögött; sorban egymás után, libasorban*

pitää perää *(vesenyben) hátul van, az utolsó*

yhteen perään *egyfolytában, egyhuzamban, egyvégtében, megszakítás nélkül,*
szünet nélkül, szüntelen

yhtä perää ↑

peräkamari *hátsó szoba*

peräkamarin poika *vidéken a szüleinél élő férfi, aki nem tudott a saját lábára állni*

perällä, perältä, perälle [kifejezésekben]

käydä pihan perällä *elme gy az árnyékszékre*

peräsin *kormány*

olla peräsimmä *kormányoz, vezet, irányít*

perässä *hsz hátul, mögötte, utána nu gen mögött, után*

juosta jkn/jnk perässä [átv] *fut vki/vmi után, bolondul vmiért/vkiért*

Mitä isot edellä, sitä pienet perässä [km] *amit a felnöttek csinálnak, azt csinálják/utánozzák a gyerekek is*

olla jkn perässä [vö. olla/tulla **peesissä**] *vkinek a nyomában/sarkában van, üldöz vkit, követ vkit/vmit, közelít vkihez/vmihez*

tehdä jtak jkn perässä *vki után/vkinek a példájára csinál vmit*

perästä *hsz mögötte, utána; később, utólag, a végén nu gen mögött, után, nyomában; után, múlva, múltán*

perästä kuuluu [tréf vagy fenyegető kommentárként] *majd elválík, a következmények majd később derülnek ki; a dolog még nincs befejezve/lezárva*

Perästä kuuluu, sanoí torventekijä → **torventekijä**

perään *hsz utána nu gen után, mögé, -hoz/-hez/-höz; szerint*

antaa perään/peräksi *enged vkinek vmiben, beadja a derekát*

katsoa jkn perään *utánanéz vkinek, vigyáz/felügyel vkire, gondoskodik vkiről, törődik vkivel*

kysyä kunnian(sa perään *becsületsértési pert indít vki ellen, vkit beperel becsületsértés miatt*

olla jnk perään *él-hal vmiért, nagyon szeret vmit*

vuoron perään *felváltva, váltogatva, váltakozva, hol ... hol, egyszer ...máskor*

pestä (*meg*)*mos, lemos, kimos, felmos, mosogat, áztat, megfüröszt; megkopaszt (kártyában); megruház (sportban); kiüt (versenyben)*

pestä jälkipyykkiä → **jälkipyykki**

pestä kasvo(nsa → **kasvot**

pestä käte(nsä jstak → **käsi**

pestä rahaa → **raha**

Täältä pesee! [a saját képességével/erejével/tudásával való dicsekvésként] kb *Majd én megmutatom/mi megmutatjuk!*

pesä *fészek, vacok, tanya (állaté), barlang; otthon, hajlék; hagyaték, örökség; góc; rejtkehely; üreges, öblös része vminek*

jakamaton pesä [jog] *osztatlan hagyaték, amit az örökösök együtt kezelnek*

lentää (pois) pesästä [átv] *kirepül a fészekből*

liata oma pesä(nsä jllak *a saját fészkebe piszkít, vmivel rossz hírbe keveri a sajátjait*

pesäero *vagyonmegosztás; elválás, elszakadás, szétválás, távozás*

tehdä pesäero *elszakad vkitől/vmitől, szétválík; elválík vkitől; jkhun távolságot tart vkivel, elszakad vkitől; elhagy/lehagy/leköröz vkit*

peti *ágy; aljázat, alap, alapozás*

joutua petiin *ágyrak esik, ágyban fekvő beteg lesz*

peukalo *hüvelykujj*

jklla on peukalo keskellä kämmentä *vkinek nincs kezügyessége, vki ügyetlen, kétbalkezes*

jklla on vihreä peukalo *vki ért a kertészkedéshez, szeret kertészkedni*

pitää jtak/jkta peukalon(sa) alla *a kezében/markában/hatalmában tart vmit/vkit; kézben tart vmit, kordában tart vkit*

pyöritellä peukaloita(an) *malmozik, nem csinál semmit*

vihreä peukalo *ügyes kertész/kertészkedő*

peukku [kny] *hüvelykujj*

olla peukut pystyssä *szorít vkinek, szurkol/drukkol vkinek*

Peukut pystyyn! *Szoríts(atok)! Szurkolj(atok)! Drukkolj(atok)!*

pitää peukkua/peukkuja *jklla [átv] szorít vkinek, szurkol/drukkol vkinek*

pidellä *tart(ogát), (meg)fog; kezel, bánik; érint, tapogat*

pidellä pahoin → **pahoin**

pidentää *meghosszabbít, megnyújt, kinyújt*

pidentää jkn liekanaru → **liekanarua**

pidin *tartó; fogó, fogantyú*

henkensä pitimiksi *létfenntartása végett, (azért) hogy fenntartsa/fenn tudja tartani magát*

pidot *tsz lakoma, vendégség, dáridó*

ei pidot parane, jos ei vieraat vähene *[a vendégségből távozó tréfás*

figyelmeztetésére, szsz: (addig) nem lesz jobb a vendégség, amíg nem fogynak a vendégek]

pidä → **pitää**

pieksu *szalaggal/zsinórral felerősíthető rövidsárú lábbeli; (felhajló orrú) lapp csizma*

Herran pieksut! *[meglepődést, szörnyülködést kifejező felkiáltás/sopánkodás] kb.*

Te jó/szent/jóságos ég! Atyavilág!

pieli *szél, oldal, félfa; oszlop, karó, dúc*

mennä pieleen *[vö. mennä myttyyn/mönkkään/pipariksi/päin seiiniä →*

seinä/päin mäntyä/päin honkia → honka] *rosszul megy/sikerül, nem sikerül,*

meghiúsul, semmivé válik, füstbe megy, kátyúba jut, befagy, összeomlik, kútba esik

olla pielessä *rosszul áll, tönkre van, tönkrement, elromlott, el van rontva/szúrva*
pienetä *kisebbedik, rövidül, vékonyodik, (el)vékonyul, csökken, fogy*

Pienenee kuin pyy maailmanlopun edellä [km] → **pyy**

pieni mn *kis-, kicsi, apró, kevés, csekély; fn kicsi(ny), kiseded*

kuin pieni eläin [szl] (*olyan sokat/annyit, mint az állat* [szl])

Mitäs pienistä! *A kis dolog/kicsi nem fontos (, a nagy meg nem számít)!*

olla/pitää pienemmällä *lehalkítva, halkabban (szól) vmi*

olla pienessä (sievässä) *spicces, kapatos*

ottaa pienet *iszik egyet/egy italt/egy kortyot/egy pohárával*

panna pienemmälle *kisebbre vesz; lehalkít vmit*

pienen iän/ikä(nsä) *egész életében, mindig*

pienestä pitäen *kiskorától/gyer(m)ekkorától fogva, kicsi kora/gyer(m)ekkorá óta*

pieni hetki *egy pillanat*

pieni hätä/tarve → **hätä** → **tarve**

pieni mutta pippurinen → **pippurinen**

Pieniä ne on silakat joulukaloiksi [km] → **joulukala**

pitää pienempää suuta/ääntä *halkabban beszél, befogja a száját; megválogatja a szavait/meggondolja, mit beszél, abbahagyja a dicsekvést*

pieru *fing*

olla pierussa [szl] *be van szívva*

vanha pieru [szl] *vén trotli; korlátolt hülye*

piestä (*meg*)*ver, csapkod, megkorbácsol, ostoroz, vesszőz*

piestä kieltä(än)/suuta → **kieli** → **suu**

piestä tuulta → **tuuli**

Pietari [férfinév]

Pietarin istuin → **istuin**

Pietarin kalansaalis/kalasaalis → **kalansaalis**

piha *udvar*

heittää/panna/potkaista jk/jku pihalle *kidob vmit; kirúg/elbocsát vkit*

lentää pihalle [vö. lentää **pellolle**] *vki repül, vki ki van dobva/rúgva, vki el van bocsátva*

mennä pihalle *vki elvesz(i)ti a fonalat, vki kezd nem érteni vmit; vki kezd lemaradni vmiről*

olla (ihan/aivan/aika) pihalla jstak *vkinek (halvány) gőze/fogalma sincs vmiről*

pihka *gyanta, mézga, facsipa*

olla pihkassa jkhun *bele van habarodva/bolodulva/esve vkibe*

Pihtipudas [finn helynév]

Pihtiputaan mummo → **mummo**

pihvi *sült marhahús; hússzelet; fasírt*

asia on pihvi [szl] *a dolog világos/rendben van*

piikki *tüske, tövis, szűrő hegy, szeg, fog; fullánk; szúrás, csipkelődés; injekció; (ügetőn)*

első hely; a 25-ös számmal kapcsolatban

juoda jkn piikkiin vkinek *a számlájára iszik; (étteremben) a vendég az összes italfogyasztását indulás előtt fizeti ki (úgy, hogy az első rendelés után a hitelkártyáját zálogba átadja)*

mennä jkn piikkiin vmi vkinek *a zsebére megy; vmi vkinek a számlájára írható, vmi vkinek a rovására írható; vmi vkinek az érdeme*

olla piikkiinä lihassa vkit *kínosan/kellemetlenül emlékeztet vmire, vki vkinek a lelkiismerete*

ottaa piikkiin(sä *magára vállal/elvállal vmit*

piikin juoksu *25 km-es futás*

piikin uima-allas *25 méteres medence*

piilo *rejtekhely, búvóhely*

mennä piiloon jkta *elbújik/elrejtőzik vki elöl*

olla piilossa *rejtőzködik, elbújt, elrejtőzött, búvóhelyen van*

piinapenkki *kínzópad*

joutua piinapenkkiin *kellemetlen/kínos helyzetbe kerül*

piippu *pipa; kémény, kürtcső, füstcső, kályhacső; puskacső*

ajaa jku piippuun *halálosan kifáraszt/elfáraszt vkit, kidögleszt/kikészít vkit*

mennä piippuun *elfárad, kifárad, kidől*

olla piipussa *nagyon el van fárdva, teljesen ki van merülve/kivan, kidőlt (fáradtságtól, részegségtől)*

vetää itse(nsä piippuun *nagyon kifárasztja/túlhajszolja magát*

piiri *kör; környék, körlet, járás; (társasági) kör*

piiri pieni pyörii [egy közismert finn gyermekdal első sora] *egy szűk kör/társaság az, amelyik mindent csinál/amelyik mindenbe beleszól, a benfentesek/*

„kiválasztottak”, akiknek mindenben megvan a közös kapcsolatrendszerük, egymás között „játsszák kisdud játékaikat”

piirileikki *körjáték*

mennä piirileikiksi [mennä **hulinaksi/myttyyn/pipariksi**] *vmiből nem lesz semmi, vmi nem sikerül, rosszul megy/sikerül, meghiúsul, semmivé válik, füstbe megy, kátyúba jut, dugába dől, befagy, összeomlik, kútba esik, befuccsol, zátonyra fut*

- piirto** *vonal, vonás, karcolás, bevágás, rovás; fehér folt (ló homlokán); hajszálnyi, mákszemnyi, szemernyi*
 viimeistä piirtoa myöten *teljesen, tökéletesen, teljes egészében, tetőtől talpig, az utolsó cseppig/szálig/...-ig*
- piirtää** *(meg)rajzol; véss, karcol; súrol, ver*
 piirtää jk maailmankartalle → **maailmankartta**
- piiru** *vonal, vonás, karcolás, rovás; [haj] az iránytűn: a 360 fok 1/32-d része*
 ei piiruakaan *egyáltalán nem, egy szemernyit sem*
- piispa** *püspök*
 pitää (hyvänä) kuin piispaa pappilassa *nagyon jól tart vkit, nagyon jól bánik vkivel, tejbén-vajban füröszt vkit*
- piissä, piihin** [kifejezésekben]
 olla piissä [haj] *a vitorlák olyan állásban vannak, hogy a hajó szinte egy helyben áll*
- pika-** [összetett szavakban], **pikaa**
 tuota pikaa *egykedőre, gyorsan, ebben/abban a pillanatban*
- pikavoitto** *gyors nyeresmény*
 saada/tulla pikavoitto *büntetést kap, büntetés lesz*
- pikku** *kicsi, kicsike, pici(ny), apró*
 pikku hiljaa → **hiljaa**
 miehen pikku ystävätär [iron] *a férj szeretője*
- pikkulintu** *kismadár*
 pikkulinnut laulavat *a verebek (is) azt csiripelik, azt beszélnek, az a hír járja*
- pikkusormi** *kisujj*
 ei liikauta pikkusormea(an)kaan/sormea(an)kaan *a kisujját sem mozdítja vmiért/vkiért*
 kiertää jku pikkusormen(sa) ympärille *az ujja köré csavar vkit*
- pila** *pusztítás, rontás, pusztulás, romlás; tréfa, vicc, élc*
 pilan päiten *tréfából, viccből*
 tehdä pilaa jstak/jksta *nevet/gúnyolódik vmin/vkin, kinevet/kigúnyol vkit/vmit, viccet csinál vmiből*
- pilalla, pilalle** [kifejezésekben]
 mennä pilalle/piloille *megromlik, elromlik, tönkremegy*
 olla pilalla/piloilla *el van romolva, tönkre van (téve), tönkrement, el van rontva*
- pilata** *elront, tönkretesz*
 ei ole jllak pilattu [vö. ei ole hinnalla pilattu → **hinta**] [negative jelentés] *vki/vmi nincs ellátva vmivel; vkinek/vminek hiányzik vmi*

pilkka *bevágás; gúny, tréfa*

joutua pilkan kohteeksi *gúny(olódás) célpontjává válik*

Pilkka sattuu omaan nilkkaan [km] → **nilkka**

pitää jkta pilkkana(an) *gúnyt üz vkiből, bolondot csinál vkiből*

tehdä pilkkaa jstak/jksta *nevet/gúnyolódik vmin/vkin, kinevet/kigúnyol vkit/vmit, viccet csinál vmiből*

pilkku *folt, jegy, pont, petty; vessző*

muistaa pilkulleen *pontosan/pontról pontra emlékszik/emlékezik vmire*

musta pilkku (jkn menneisydessä) *szégyenfolt (vkinek a múltjában)*

ottaa pilkulleen *pontosan/pontról pontra (meg)csinál vmit*

tietää jk (asia) pilkulleen *nagyon pontosan/hajszálpontosan tud vmit*

viilata pilkkua *minden jelentéktelen dologba belegöt*

pilli *csövecske; súp; sziréna*

panna/pistää pillit pussiin [vö. panna **pensselit** santaan] *elmegy, abbahagy vmit, félbehagy vmit, [munkahelyen a napi munka után] leteszi a lantot*

tanssia jkn pillin mukaan *úgy táncol, ahogy fütyülnek, vkinek az akarata/parancsa szerint cselekszik*

pillu [vulg] *női nemi szervek; picsa* [vulg] **pillunpäre** [kifejezésekben]

mennä pillunpäreiksi *összetörik, elbaszódik* [vulg]

olla pillunpäreinä [vulg] [vö. olla **paskana**] *össze van törve, szét van baszva* [vulg]

pilvi *felhő, felleg; [szl] hasis vagy más, kenderből készült kábítószer*

leijailla pilvissä *a fellegekben jár, ábrándozik*

mennä pilveen *beborul (az ég)*

olla pilvessä [szl] *be van löve, el van kábulva, repül*

pilvin pimein *rengeteg(en), sok(an), mint égen a csillag*

polttaa pilveä *hasist szív*

väkeä pilvin pimein *sok/rengeteg ember/nép, olyan sok/annyi nép/ember, hogy Dunát lehetne velük rekeszteni/mint égen a csillag/mint réten a fűszál, annyian, mint az oroszok*

ylistää jkta pilviin *az egekig magasztal vkit*

pilvilinna *légvár*

rakentaa pilvilinnoja *légváarakat épít*

pimeys *sötétség, sötét, homály, elsötétülés*

tehdä pimeyden töitä [vál] *sötét/gonosz dolgokat művel*

pimeä *mn sötét; fn sötétség*

olla pimeä *vki hülye, buta, sötét*

ostaa pimeänä vki feketén vásárol vmit
 pimeä jalankulkija (a sötétben) fényvisszaverőt nem használó gyalogos
 pimeä kuin säkissä → **säkki**
 pimeä pullo feketén vásárolt alkohol
 pimeä pyöräilijä (a sötétben) ki nem világított kerékpárral utazó
 pimeät tulot fekete jövedelem

pinna vékony rúd, rudacska; küllő; ideg; (jó)pont
 kerätä pinnoja növeli/fokozza a népszerűségét
 jklla on pitkä pinna vkinek jók/kötéltől vannak az idegei
 jklla palaa pinna vki felidegesíti magát; vkinek felforr az agyvize
 jklla pinna katkeaa/jklla pinna ei kestä vki elveszíti a türelmét, vkinek elfogy a türelme, vki nem bír vmit idegekkel, [szl] vki nem bír vmit cérnával
 pinna kireällä/tiukalla feszült idegekkel, türelmetlenül, izgatottan

pinnallinen felületi, felszíni; felületes, felszínes
 pinnallinen uni félalom

pinta felszín, felület; külszín, külső; víztükör; bőr
 hermot pinnalla idegesen, feszülten
 olla pinnalla divatos, felkapott
 olla jkn (kymppin, satasten, tonnin jne.) pinnassa akörül/kb. (= körülbelül) annyiért (egy tízesért, százásért, ezresért) (van/lehet megvenni)
 pitää pinta(nsa megörzi a nyugalmát; tartja magát, nem adja fel, kibír vmit, megállja a helyét
 pysyä pinnalla a felszínen marad; megörzi a népszerűségét
 päästä pinnalle a felszínre jut; fontos pozícióba kerül, sikert ér el, híressé válik, hírnevet szerez, divatossá/felkapottá válik, divatos/felkapott lesz
 raapaista pinnalta jtak/raapaista pinta csak felületesen foglalkozik vmivel
 saada jkn (kymppin, satasten, tonnin jne.) pintaan vmit kb. (= körülbelül) vmilyen áron (egy tízesért, százásért, ezresért) lehet megvenni

pinteessä nehéz helyzetben, **pinteestä**, **pinteeseen**
 joutua pinteeseen [vö. joutua **pulaan/kiikkiin**] pácba/kutyaszorítóba/nehéz helyzetbe kerül

olla pinteessä [vö. olla **pulassa/kiikissä** → **kiikki/kiipelissä**] pácbán/kutyaszorítóban/nehéz helyzetben van, benne van a csávéban

pipari mézeskalács; [kifejezésekben]

mennä pipariksi [vö. mennä pieleen → **pieli/myttyyn**] vmiből nem lesz semmi, vmi nem sikerül, rosszul megy/sikerül, meghiusul, semmivé válik, füstbe megy, kátyúba jut, dugába dől, befagy, összeomlik, kútba esik, befuccsol, zátonyra fut

pipit ja papit [gúny] *mindenféle népség*

pipo (kötött) *sapka*

olla pipo kireällä/tiukalla *ideges; túl komolyan vesz vmit*

jklla on pipo kireällä/tiukalla ↑

jklla on tiukka pipo *túl szigorú, precíz (ember); korlátolt ember*

väkeä kuin pipoa *sok/rengeteg ember/nép, olyan sok/annyi nép/ember, hogy Dunát lehetne velük rekeszteni/mint égen a csillag/mint réten a fűszál, annyian, mint az oroszok*

pippuri bors

mennä/painua niin kauas/pitkälle kuin pippuri kasvaa *elmegy/eltűnik olyan messzire, amennyire csak lehet*

pippurinen borsos; *lobbanékony, hirtelenharagú; erős, kemény*

pieni mutta pippurinen *kis méregzsák; Kicsi a bors, de erős* [km]

pirsta → **pirstale**

pirstale *szilánk, forgács, törmelék*

hajota/mennä pirstaleiksi [edény] *ripityára/darabokra török; [állam] darabokra/darabjaira szakad (szét)*

olla pirstaleina/pirstana/pirstoina *darabokban van, szétesett, tönkrement*

pirta [text] *szövőborda, takácsborda*

jk ei käy jkn pirtaan *vmi nem illik (bele) vkinek a terveibe; vmi nem fér vkinek a fejébe/vki nem tud megérteni vmit*

pirteä *élénk, eleven, fúrge, friss, tűzrölpattant*

pirteä kuin peipponen → **peipponen**

piru *ördög*

Anna pirulle/pahalle pikkusormi, se ottaa/vie koko käden//Jos antaa pirulle/pahalle pikkusormen, se ottaa/vie koko käden [km] *a kisujjadat nyújtod, az egész kezedet kéri*

lukea pirun raamattua/lukea kuin piru raamattua *(a saját érdekeinek megfelelően) szándékosan félremagyaráz/elferdít vmit; kiforgatja vkinek a szavait*

maalata piru/piruja seinälle/seinille *a falra festi az ördögöt*

Mitä pirua? [káromkodás]

nyt on piru merrassa/irti *most aztán elszabadult a pokol*

jklla on piru mielessä *vki rosszat forral/tervel, vki rosszban sántikál*

piru tietää *az ördög tudja*

Piru vie(köön)! [káromkodás] *Az ördögbe! Az ördög vigye el! A fene egye meg! A francba!*

ruma/häijy kuin piru *csúnya/gonosz, mint az ördög*

Voi piru! [káromkodás]

piruutta(an gonoszságból, rosszakaratból, aljasságból, álnokul, kajánul; kedvtelésből, szórakozásból, csak úgy, csak azért is

tehdä jtk piruutta(an gonoszságból/rosszakaratból/aljasságból/álnokul/kajánul csinál vmit; kedvtelésből/szórakozásból/csak úgy/csak azért is csinál vmit

pisara *csepp, csöpp*

olla (vain kuin) pisara meressä/valtameressä (*annyi, mint*) *csepp a tengerben*

viimeinen pisara *az utolsó csepp (a pohárban)*

pissa *pisa, húgy* [→ **kusi**]

jklla pissa nousee päähän → **pää**

piste *pont*

kerätä pisteitä *jó ponto(ka)t szerez vkinél, növeli/fokozza a népszerűségét*

olla pisteenä i:n päällä *megszépít/tökéletessé tesz/megkoronáz vmit*

olla samassa/kuolleessa pisteessä *vmi holtponton áll, vmi egy helyben áll/topog, vmi nem halad előre*

panna piste jllek *pontot tesz vminek a végére, (végleg) befejez/abbahagy/lezár vmit*

piste i:n päällä *a csúcsa/koronája vminek; az utolsó simítás vmin*

piste ja loppu → **loppu**

pistos *szúrás; injekció; szúró fájdalom, nyilallás*

olla kuin (kissa) pistoksissa *türelmetlen, nyugtalan, olyan, mint a sajtukac*

saada pistos sydämeen *lelkiismeret-furdalása lesz vkinek, furdalni kezd vkit a lelkiismeret*

tuntea pistos sydämessä(än) *vki lelkiismeret-furdalást érez, furdal vkit a lelkiismeret*

pistellä → **pistää**

pistää *szúr, csíp, mar, tűz; (be)dug; helyez, rak, tesz* [→ **panna**]

pistää kiireeksi → **1. kiire**

pistää lusikka(nsa) jhk/jkn soppaan → **lusikka**

pistää murua rinnan alle → **muru**

pistää jk napaan(sa) → **napa**

pistää nenä(nsä)/nokka(nsa) joka paikkaan → **nenä**

[korttipelissä] pistää jkta nokkiin → **nokka**

pistää/pistellä jtk poskeen(sa) → **poski**

pistää (jllak) rahoiksi → **raha**

pistää jkta silmään/silmiin → **silmä**

pistää täysille → **täysi**

jk:n pistää jk vihaksi//jkta pistää jk vihaksi → **viha**

pitempi → **pitkä**

pitkin *hsz hosszában, hosszat; nu/ej part hosszában, mentén, végig*

maata pitkin pituutta(an hever, elnyújtózik (teljes hosszában)

pitkin hampain → **hammas**

pitkin matkaa → **matka**

pitkin (ja) poikin *keresztül-kasul; minden oldalról/szemszögből/szemponból, alaposan*

tulla lankaa pitkin *vki indulatosan beszél a telefonban*

pitkä *hosszú; magas; messze, messzi; huzamos; nagy*

antaa/haistattaa pitkät (paskat) *jkille [durv, heves düh, lenzés kifejezésére]*

(káromkodásban) a pokolba küld vkit, elküld vkit a francba/melegebb éghajlatra/stb.

ei näe kättä(än) *pidemmälle nem lát tovább az orra hegyénél*

jsak ei pääse puuhun eikä pitkään/puusta pitkään *nem ér el semmilyen eredményt*

vmiben, egy tapodtat sem jut előbbre vmiben, [csak többes számú alany esetén]

nem jutnak dűlőre vmiben,

ennen pitkää *nemsokára, rövideesen, mielőbb, előbb-utóbb*

maksaa pitkä penni *vmi sokba kerül, drága*

mennä pitkäksi *elhúzódik, hosszúra nyúlik, túl hosszan tart*

mennä (liian) pitkälle *(túl) messzire megy*

mennä pitkälle *(en lefekszik, ledől*

olla päätä(än) pitempi/pidempi *jkta sokkal kiválóbb/kimagaslóbb/tehetségesebb vkinél*

ottaa pitkät [vö. ottaa **hatkat**] *lelép, elszökik, megszökik, dobant*

pitkä ja hoikka kuin humalasalko → **humalasalko**

pitkä kiekko → **kiekko**

pitkä kuin nälkävuosi → **nälkävuosi**

pitkä lista → **lista**

pitkä lounas → **lounas**

pitkä paperi → **paperi**

pitkä penni → **penni**

pitkä raha → **raha**

pitkä vale → **vale**

pitkällä tähtäimellä//pitkällä/pitemmällä sihdillä → **tähtäin** → **sihti**

pitkän/pisimmän kaavan mukaan → **kaava**

pitkän linjan (mies/politiikko jne) → **linja**

pitkän matkaa → **matka**

pitkän/pitemmän päälle *idővel, egy idő múlva, hosszabb ideig, tartósan, sokáig, hosszú távon*

Pitkästä aikaa! → **aika**

pitkään ja hartaasti [vö. **perin** pohjin] *sokáig, gondosan, pontosan*

pitkällä, pitkälle [kifejzéseken]

jllak ei pitkälle potkita *vmivel nem túl sokra megy az ember/megyünk*

potkia/pötkiä pitkälle *vki sokra viszi/boldogul az életben, sikereket ér el*

päästä (elämässä(än)) pitkälle ↑

Tämä menee jo liian pitkälle! *Ez már több a soknál! Ez (aztán) mindennek a teteje!*

pitkätukkainen *hosszú hajú*

pitkätukkaista jymäytetään *a buta embert rászedik/beccapják/lóvá teszik*

pituinen *hosszú(ságú), magasságú, -nyi*

Sen pituinen (se) [mese befejező mondata] kb. *Itt a vége, fuss el véle!*

pitää *tart, fog; fenntart, megőriz; hord, visel; vél, lát; kedvel, szeret*

Pidä leipäläpesi kiinni! → **leipäläpi**

Pidä lippu korkealla! → **lippu**

Pidä soukempaa suuta! → **soukka**

pitää jnk aatteen lippu korkealla → **lippu**

pitää aisoissa → **aisa(t)**

pitää jkta alalla(an) → **alalla(an)**

pitää elämää → **elämä**

pitää hampaiden takana → **hammas**

pitää hauskaa → **hauska**

pitää huolta/huoli jstak → **huoli**

pitää huolta linjoista(an) → **linja**

pitää jk hys, hys → **hys**

pitää jkta hyvänä → **hyvä**

pitää jk hyvänä(än) → **hyvä**

pitää ilmoja → **ilma**

pitää jalat maassa → **jalka**

pitää jöötä → **jöö**

pitää kaatopaikkana(an) → **kaatopaikka**

pitää kaupan → **kauppa**

pitää kiele(nsä kurissa → **kieli**
 pitää kieli keskellä suuta → **kieli**
 pitää kiinni jstak → **kiinni**
 pitää kiinni vallan kahvasta → **kahva**
 pitää kiirettä → **1. kiire**
 pitää kilpe(nsä kirkkaana/puhtaana → **kilpi**
 pitää kirjaa jstak → **kirja**
 pitää korkeaa profiilia → **profiili**
 pitää kortteeria jssak/jkn luona → **kortteeri**
 pitää koulua → **koulu**
 pitää kuin kukkaa kämmenellä → **kukka**
 pitää (hyvänä) kuin piispaa pappilassa → **piispa**
 pitää (kiinni) kuin sika leivästä/limpusta → **sika**
 pitää kukkaron nyörit tiukalla → **kukkaro**
 pitää kuria → **kuri**
 pitää kurissa → **kuri**
 pitää kuti(nsa → **kuti**
 pitää kynte(nsä erossa jstak → **kynsi**
 pitää kynttilää(nsä) vakan alla → **kynttilä**
 pitää (kaikki) langat käsissä(än) → **lanka**
 pitää jku leivässä → **leipä**
 pitää lukua jstak → **luku**
 pitää luonto(nsa kurissa → **luonto**
 pitää jkta lypsylehmänä(än) → **lypsylehmä**
 pitää lystiä → **lysti**
 pitää jkta lämpimänä → **lämmin**
 pitää majaa jssak → **maja**
 pitää matalaa profiilia → **profiili**
 pitää melua itsestä(än) → **melu**
 pitää mielessä(än) → **mieli**
 pitää mykkäkoulua → **mykkäkoulu**
 pitää mölyt mahassa(an) → **möly**
 pitää jkta narrina(an) → **narri**
 pitää neuvoa jkn kanssa → **neuvo**
 pitää näpit erossa/irti jstak → **näppi**
 pitää (kaikki) ohjaket käsissä(än) → **ohjas**

pitää omana tietona(an) → **oma**
 pitää otteessa(an) → **ote**
 pitää paikkansa → **paikka**
 pitää pauloissa(an) → **paula**
 pitää peliä → **pelejä**
 pitää pennin syrjästä kiinni → **syrjä**
 pitää perää → **perä**
 pitää jtk/jkta peukalon(sa alla) → **peukalo**
 pitää peukkua/peukkuja → **peukku**
 pitää pienemmällä → **pieni**
 pitää pienempää suuta/ääntä → **pieni**
 pitää jkta pilkkana(an) → **pilkka**
 pitää pinta(nsa) → **pinta**
 pitää jklla pitää pokka → **pokka**
 pitää jkta pumpulissa → **pumpuli**
 pitää puole(nsa/puolia(an) (jkta vastaan) → **puoli**
 pitää jkn puolta → **puoli**
 pitää pussin suuta tiukalla → **pussi**
 pitää jk/jkta pystyssä → **pystyssä**
 pitää pää kiinni → **kiinni**
 pitää pää(nsä) → **pää**
 pitää pää(nsä) kylmänä → **kylmä**
 pitää jku ruoassa → **ruoka**
 pitää sadetta → **sade**
 pitää jku selvillä jstak → **selvillä**
 pitää seuraa jklle → **seura**
 pitää jtk/jkta silmällä → **silmä**
 pitää silmät auki → **auki**
 pitää sisällään → **sisällä**
 pitää sorme(nsa/sormet irti/erillään jstak) → **sormi**
 pitää suu(nsa) kiinni (jstak) → **kiinni**
 pitää suurta hälyä jstak → **häly**
 pitää suurta ääntä jstak → **ääni**
 pitää teerenpeliä jkn kanssa → **teerenpeli**
 pitää turpa kiinni → **kiinni**
 pitää vaari/vaarin jstak → **vaari**

pitää jku vaatteissa → **vaate**

pitää vara(nsa) → **vara**

pitää vettä → **vesi**

pitää vihaa jkta kohtaan → **viha**

pitää väli(ä) jstak → **väli**

pitää yhteyttä jkhun/jkn kanssa → **yhteys**

pitää yhtä → **yksi**

pitää yllä → **yllä**

piutpaut [kifejezésekben]

antaa piutpaut jklle [vö. antaa **palttua** jllek, viitata kintaalla jllek → **kinnas**] *fütyül vkire/vmire, fittyet hány vmire, nem törődik vmivel*

plakkarissa [kifejezésekben]

olla plakkarissa [szl] *vkinek a birtokában van vmi, vkinek a markában van*

planeetta *planéta, bolygó*

olla kuin toiselta planeetalta *vki teljesen más, mint a környezete, vki kéri a környezetéből, vki olyan, mintha egy másik bolygóról jött volna*

plus *hsz plusz, meg, hozzáadva fn többlet, plusz*

plus miinus nolla → **nolla**

plussa *előny, érdem, haszon, többlet, plusz*

plussat ja miinukset → **miinus**

pläkki [nyj] *tinta*

selvä kuin pläkki *világos, mint a vakablak*

plörinä [onomat]

mennä plörinäksi [vö. mennä **myttyyn/pipariksi**/poskelleen → **poski**] *vmiből nem lesz semmi, vmi nem sikerül, rosszul megy/sikerül, meghiúsul, semmivé válik, füstbe megy, kátyúba jut, dugába dől, befagy, összeomlik, kútba esik, befuccsol, zátonyra fut*

pohja *fenék, alja/mélye vminek; vég; (cipő)talp, alap, alapozás, alapzat, fundamentum; talaj; mező; föld; előre megivott alkohol [vál], Pohja az északi országok/területek, észak, Észak*

ajaa kaasu/lusikka pohjassa *teljes sebességgel hajt*

ajaa/juosta pohjat [sp] *alapidőt fut*

Hakkaa päälle, Pohjan poika! [buzdítás sportversenyeken, kb. Hajrá fiúk!]

juoda pohjat *megissza az utolsó cseppeket*

käydä pohjalla *vki megjárja a pokol bugyrait*

laakson pohjassa *mélyponton*

jklla on jo pohjaa *vki már ivott, vki már kapatos*
 ottaa pohjat [szó szerint: alapozást vesz] *(vmilyen alkalom előtt) előre iszik*
alkoholt, megalapoz(za a későbbi ivást)
 painaa kaasu/lusikka pohjaan *tövig nyomja a gázt, teljes gázt ad*
 pohja paistaa *fogyóban van, a vége felé jár*
 pohjaan saakka *alaposan, behatóan, mindent kimerítően, részletesen, töviről*
hegyire, teljesen, tökéletesen
 pohjia myöten ↑
 sydämen pohjasta *szívből/teljes szívvel, őszintén, buzgón, lelkesen, teljes*
odaadással

pohjalukema *a mérő legalacsonyabb állása*

laskea pohjalukemiin *a mélypontra süllyed*
 olla pohjalukemissa *a mélyponton van*

pohjanmaa [kifejezésben], **Pohjanmaa** [földrajzi egység Finnországban]

juoda pohjanmaan kautta *fenéig issza/üríti a poharat*

pohjola *az északi vidékek; észak, Észak; Pohjola a skandináv országok*

Pohjolan valkea kaupunki *Helsinki (ritkábban: Oulu)*

pohtia *rostál; fontolgat, fontolóra vesz, megvitát, megtárgyal*

pohtia syntyjä syviä → **synty**

poika *fiú; fia vkinek; kölyök, fióka; legény, ifjú*

(menee/palaa) markka poikineen *sok pénz (fogy el/megy el)*

olla isän(sä poika vki *apja fia, olyan, mint az apja, vki az apjára ütött*

olla poikaa *vmi kitűnő, kiváló, pompás, vmi jót tesz vkinek; vmi felteszi az i-re a*
pontot; vmi hab a tortán

jssak on jk poikineen *vhol vmiből nagyon sok van*

pojan nallikka → **nallikka**

tehdä poikaa ↑ ↑ ↑

poikanen *fiúcska, kisfiú, legényke; fióka, (állat)kölyök*

jstak ei tullut munaa eikä poikasia *vmiből nem lett (az égvilágon/az ég egy adta*
földön) semmi

poiketa *eltér, letér, kitér; betér, beugrik, meglátogat*

poiketa taloon → **talo**

poikkeus *eltérés; kivétel*

poikkeus vahvistaa säännön *kivétel erősíti a szabályt*

poikki *hsz ketté, szét, el; keresztbe, keresztül nu/ej gen át, keresztül*

olla poikki *fáradt; el van fáradva; kivan*

jklla on jkn kanssa välit poikki → **väli**

Suu poikki! *Fogd be a szád! Légy (már) csendben!*

viheltää ottelu poikki [sp] (*a bíró sípszóval*) leállítja a mérkőzést

viheltää peli poikki [átv] *lefúj/félbeszakít* vmit

poikkiteloin *keresztbe*

asettua poikkiteloin *szembehelyezkedik* vmivel/vkivel, *ellenéz/elutasít* vmit, *vmi/vki ellen van, ellenzékben van*

olla poikkiteloin *vki ellenéz/elutasít* vmit, *vmi/vki ellen van, ellenzékben van*

poimia *szed, leszed, összeszed, gyűjt, tép, szakít; (ki)válogat*

poimia rusinat pullasta → **rusina**

pois *el, le, ki, félre, tova; [kifejezésekben: rábeszélés, megengedés kifejezésére]*

nukahtaa/nukkua pois *meghal, elhunyt*

Pois alta! → **alla**

Pois se minusta, että...(+ condit) *Távol álljon tőlem (a gondolat), hogy...(+ imperat)*

Pois silmistäni! *Tűnj(etek) el a szemem elől! Ne is lássalak!*

Pois tieltä! *El/Félre az útból!*

Usko pois! *Hidd (csak) el!*

poissa *el, ki, távol; oda*

olla iäksi poissa *holt, halott, meghalt*

taju poissa *eszméletlenül, magán kívül, öntudatát veszítve*

poissaolo *távollét, távolmaradás, hiányzás*

loistaa poissaololla(an [iron]) *távollétével feltűnést kelt/felhívja magára a figyelmet*

poistua (*el*)*távozik, elmegy, odébbáll; megszűnik, eltűnik*

poistua elävien kirjoista → **kirja**

poistua lyötynä jstak → **lyödä**

poistua muonavahvuudesta → **muonavahvuus**

pokka *póker; pókerarc, hidegvér*

olla pokkana *vki megőrzi a hidegvérét, nem árulja el a gondolatait/érzéseit, fapofát/pléhpofát vág, vkinek a szeme sem rebben, egy arcizma sem rándul, rezzenéstelen az arca*

jklla on hyvä//huono pokka *vki meg tudja őrizni a hidegvérét//vki nem tudja megőrizni a hidegvérét; vki fapofát tud vágni vmihez//vki nem tud fapofát vágni vmihez*

jklla pitää pokka *mintha mi sem történt volna; vki megőrzi a hidegvérét,*

hidegvérrel csinál vmit; vkinek van pofája vmit csinálni

jklla pokka pettää *vki nem tud hidegvérrel/fapofával/rezzenéstelen arccal/szemrebbenés nélkül végigcsinálni vmit*

poliittinen *politikai, politikus*

poliittinen broileri → **broileri**

poliittinen eläin [tréf, gúny] *olyan politikus, aki mindenben (csak) politikus*

poliittinen mutapaini → **mutapaini**

poliittisesti *politikailag*

poliittisesti kuollut → **kuollut**

polkaista *rátapos, eltapos, tapos, toppant, rálép*

polkaista jtak maasta → **maa**

polkea *tapos, topog, toppant, lép; letipor, elnyom*

polkea hintoja → **hinta**

polkea jku/jk jalkoihin(sa → **jalka**

polkea lokaan jku/jkn maine/jkn nimi → **loka**

polkea jkn oikeuksia → **oikeus**

polkea paikalla(an → **paikka**

polkea jkn varpaille → **varvas**

polla [szl] *fej*

jklla polla (ei) leikkaa → **leikata**

polttaa *(el)éget, feléget, süit, perzsel; dohányzik; megcsíp; mar; sajog*

polttaa hiha(nsa → **hiha**

polttaa itse(nsä loppuun → **loppuun**

polttaa kuin korsteeni → **korsteeni**

polttaa kynttilää(nsä) molemmista päistä → **kynttilä**

polttaa näppi(nsä → **näppi**

polttaa pilveä → **pilvi**

polttaa prop(p)u(nsa/päree(nsä → **proppu** → **päre**

polttaa rauhanpiippua → **rauhanpiippu**

polttaa siipe(nsä → **siipi**

polttaa sillat takanaan → **silta**

polvi *térd, térdizület; hajlat, kanyar; rokonsági fok, íz, ág; nemzedék*

olla jklle sukua suoraan alenevassa/etenevässä polvessa *vki rokona vkinek az utódok/a leszármazottak révén*

olla jklle sukua suoraan ylenevässä/takenevassa polvessa *vki rokona vkinek felmenő ágon, vki felmenő ági rokona vkinek*

jkkn polvet ovat vellinä/kuin velliä *vkinek reszket/rogyadozik a lába*

polvilla(an, polvilta(an, polville(en [kifejezésekben]

olla polvilla(an *térdel, térdepel, térden áll*; [átv] *térdre van kényszerítve*
 panna jku polville(en) *letérdeltet vkit*; [átv] *térdre kényszerít vkit*

pommi bomba

matkustaa pommilla [vö. matkustaa jäniksenä → **jänis/pummilla**] *jegy nélkül/potyautasként utazik, bliccel*
 mennä pommiin [vö. mennä **myttyyn**] *vmi nem sikerül, rosszul sikerül, félresikerül, meghiúsul, füstbe megy*
 nukkua pommiin *túl sokáig alszik, elalszik*

pompata pattan, ugrik

Johan pomppasi! *Még mit nem! Badarság! Hülyeség! Nem hiszem!*
 Nyt pomppasi! ↑

ponnistella erölködik, igyekszik

ponnistella henke(nsä edestä → **edestä**)

ponsi nyél vége/gombja, fogó; vég, él, lényeg, veleje vminek

jssak ei ole pontta eikä perää *vmi harmatgyenge, vmi teljesen hatástalan/erötlen*

porkkana sárgarépa; csalétek, mézesmadzag

tarjota porkkanaa (ja keppiä) *elhúzza a mézesmadzagot vkinek az orra előtt, koncot dob vkinek (úgy, hogy a büntetés lehetőségét is felvillantja)*
 tarkkana kuin porkkana [tréf] *nagyon éber(en)/figyelmes(en), feszült figyelemmel, nagyon koncentrálv*

porras palló; lépcsőfok, tsz lépcső, feljáró; fok, szint, szakasz

nimismiehen porras [vö. nimismiehen **kihara(t)**] *kavicsos út hullámzó egyenetlenségei*

porsas malac

ei ymmärrä enempää kuin porsas hopealusikasta *annyt ért vmihez, mint tyúk az ábécéhez, semmit sem ért*
 (kulkea jonossa) kuin köyhän talon porsaat *libasorban/egymás után (megy/mennek)*
 nukkua kuin porsas *alszik, mint a bunda/tej*
 syödä kuin porsas *úgy eszik, mint a malac*

porukka csapat

käydä porukkaan *csatlakozik vkihez, társul vkivel*

Porvoo [városnév]

Porvoon mitalla → **mitta**

pose [szl] dutyi, sitt, cella, zárka, börtön

joutua poseen *sittre/dutyiba kerül; vki lebukik vmin/vmi miatt; pácba/bajba kerül*

poski *arc, orca, pofa; oldal*

mennä poskelle(en *vmi nem sikerül, rosszul megy/sikerül, meghiúsul, semmivé válik, füstbe megy, kátyúba jut, dugába dől, befagy, összeomlik, kútba esik, befuccsol, zátonyra fut*
 nenä poskella *megverve, agyonverve*
 pistää/pistellä *jtak poskeen(sa) eszik vmit, falatozik*
 soittaa poskea(an) *jártatja a száját, visszabeszél, pofázik*

potaska *káliumkarbonát, hamuzsír*

puhua potaskaa *zöldségeket/butaságokat/hülyeségeket beszél*

Potemkin *Patyomkin*

Potemkinin kulissit → **kulissi**

potero [kat] *fedezék*

ampua poterosta(an) [átv] *megtámad vkit úgy, hogy maga védve marad*

potkaista (*meg*)*rüg, belerüg*

potkaista *jku pellolle/pihalle* → **pelto** → **piha**

potkaista *tyhjää* → **tyhjä**

potkaista *yli aisan/aisojen* → **aisa(t)**

potkia *rugdos, rugdal; kirüg, kicsap*

potkia *pitkälle* → **pitkällä**

potkia *päähän* → **pää**

potkia *tutkainta vastaan* → **tutkain**

potkia *yli aisan/aisojen* → **aisa(t)**

potku *rügás; kirügás, kicsapás*

antaa (*lisää/uutta*) *potkua jhk újabb lökést ad vmihez*

antaa *jkllle potkut [vö. antaa kenkää] kirüg/elbocsát/elküld vkit*

saada *potkut [vö. saada kenkää] megkapja a felmondást/felmondólevelet, ki van rügva*

potti *pénz(összeg), tét, (fő)nyeremény*

räjyittää *potti [vö. räjyittää pankki] [kártya] vki bankot robbant; megnyeri/megüti*

a főnyereményt [átv is], nagy összeget nyer; nagy sikert/haladást ér el

pottu [kny] *krumpli*

maksaa *potut pottuina szemet szemért, fogat fogért, visszaadja ugyanazt, amit saját maga elszenvedett*

povi *kebel, mell, öl*

laskea *jku maan poveen [vál] végső nyugalomra helyez vkit, eltemet vkit*

prinkkala [kifejezésekben]

mennä päin prinkkalaa [vö. mennä päin honkia → **honka**] *nem sikerül, rosszul megy/sikerül, meghiúsul, semmivé válik, füstbe megy, kátyúba jut, dugába dől, befagy, összeomlik, kútba esik*

olla prinkkalassa [vö. olla pielessä → **pieli**] *rosszul áll, tönkre van, tönkre ment, elromlott, el van rontva/szúrva*

prinssi *herceg*

elää kuin prinssi *fényűzően él, Él, mint Marci Hevesen* [szól]

profeetta *próféta*

ei kukaan ole profeetta omassa maassaan/omalla maallaan *senki sem lehet próféta a saját hazájában*

professori *professzor*

hajamielinen (kuin) professori *szórakozott (, mint egy) professzor*

profiili *profil, arcél; természet, imágó; viszonyulás, politika*

nostaa profiilia(an) *látványosan fellép, szembetűnően előtérbe lép*

pitää korkeaa profiilia *vki becsvágyó vmiben*

pitää matalaa profiilia *visszafogja magát, nem csap nagy hűhót maga körül, visszavonul (a nyilvánosságtól)*

proppu [kny] *biztosíték; dugó, eldugulás*

jkltá palaa propu *vki kijön a sodrából, vki kifogy a béketűrésből, elfogy vkinek a türelme, vki ideges/mérges/dühös lesz, [szl] vkinek elfogy a cernája, elszakad vkinél a cérna*

polttaa prop(p)u(nsa) *vki elveszíti a türelmét, kijön a sodrából/a béketűrésből, dühös lesz, ideges lesz, [szl] felkapja a vizet*

pudistaa *leráz, kiráz, lever*

pudistaa jtak hihasta(an) → **hiha**

pudistaa jnk paikan tomut jaloista(an) → **jalka**

pudota *(le)esik, kiesik, (le)zuhan, bukik; (le)hull, elhull; omlik, ömlik*

olla kuin puusta pudonnut *meg van lepődve, leesik az álla vkinek, olyan, mint akit fejbe vágta*

pudota jaloille(en) → **jalka**

pudota jatkosta → **jatko**

pudota kelkasta/kärryiltä → **kelkka** → **kärryt**

pudota kuin eno veneestä → **eno**

pudota luudan päältä lattialle → **luuta**

pudota väliin → **välissä**

pudottaa *(le)ejt, kiejt; leráz; (le)dob, (le)szór; elhullat*

pudottaa painoa(an) → **paino**

puhaltaa *fúj, ráfúj, lehel; liheg; fúj, fújdogál, lengedez; megfúj, ellop*

olla kuin pois puhallettu *mintha elfújták volna*

puhaltaa eloa jhk → **elo**

puhaltaa jkn niskaan → **niska**

puhaltaa yhteen/samaan hiileen jkn kanssa → **hiili**

puhdas *tiszta; tiszta, puszta, csupa*

aloittaa puhtaalta pöydältä *tiszta lappal indul/indít/kezd vmit*

jatkaa puhtaalta pöydältä *tiszta lappal folytat vmit*

kirjoittaa puhtaaksi *lemásol/(le)tisztáz vmit*

jklla on//ei ole puhtaat jauhot pussissa *vkinek becsületes/tiszta a szándéka, vkinek nincs hátsó szándéka; vkinek tisztességtelen szándéka van, vki nem tisztéséges/becsületes*

jklla on jssak (asiassa) puhtaat paperit *vki ártatlan vmiben/vmilyen dologban*

puhdas kuin pulmunen → **pulmunen**

puhua suu(nsa) puhtaaksi *egyenesen megmondja, amit gondol/ami a szívét nyomja, kertelés nélkül beszél/elmondja a mondanivalóját*

ryöstää/kyniä jku puhtaaksi *teljesen kifoszt/megkopaszt vkit*

saada jk puhtaana käteen *(az adó és egyéb költségek levonása után) tisztán (meg)kap/kézhez vmit*

selvitä/suoriutua jstak puhtain paperein *tisztán/ártatlanul/tisztességgel/vétség nélkül kerül ki vmiből, vkinek nem esik fölt a tisztességén*

tehdä puhdasta jälkeä *vmi jól működik; vki/vmi teljesen elpusztít vkit/vmit, teljesen lerombol vmit*

puhdistaa *(meg)tisztít, kitakarít; finomít*

puhdistaa pöytä → **pöytä**

puhe *beszéd; beszélgetés, megbeszélés; szó; szóbeszéd; előadás*

ei puhettakaan siitä, että... *szó sincs róla/arról, hogy... ; szó sem lehet arról, hogy.../az szóba sem jöhet, hogy.../gondolni sem lehet arra, hogy.../az teljességgel lehetetlen, hogy...*

johtaa puhetta *elnököl, elnöki teendőket lát el*

käydä/olla jkn puheilla *kihallgatásra/beszélgetésre megy vkihez,*

kihallgatáson/beszélgetésen van vkinél, elmegy beszélni/beszélgetni

vkivel, beszél/beszélget vkivel

olla puheissa jkn kanssa jstak *beszél(get)/tárgyal vkivel vmiről*

ottaa jk puheeksi *szóba hoz/felvet/megemlít vmit*

jstak puheen ollen *vmiről lévén szó*

puhetta tulee kuin köyttä → **köysi**

Tällä puheella! *Rendben!*

puhelin *telefon*

puhelin on kuumana → **kuuma**

sulkea puhelin *leteszi a (telefon)kagylót; kikapcsolja a telefont*

puhevälit *tsz beszélő viszony*

olla puheväleissä keskenä *(än beszélő viszonyban vannak egymással)*

puhjeta *kippukkad, felfakad; kibújik, megjelenik; (ki)nyílik, kibomlik*

puhjeta kukkaan → **kukka**

puhki *hsz szét, el, ki nu/ej gen át, keresztül*

olla aivan puhki *vki teljesen ki van (merülve)/el van csigázva*

puhua *beszél, szól, mond, beszélget, szónokol*

jstak ei edes kannata puhua *vmiről nem érdemes beszélni; vmi szóra sem érdemes, vmire nem érdemes vesztegetni a szót*

ei puhu eikä pukahda *meg se nyikkan, egy árva szót sem szól*

joistakin ei voi puhua samana päivänä *kään vmit nem lehet egy napon emlegetni sem vmivel, vmit össze sem lehet hasonlítani vmivel*

Puhu pukille! → **pukki**

puhua asian vierestä → **vieressä**

puhua asiat halki → **halki**

puhua (aivan) eri kieltä → **kieli**

puhua isoilla/suurilla kirjaimilla *nagyzol, nagy szavakat használ; harsányan beszél*

puhua itse(nsä) pussiin → **pussi**

puhua järkeä jkille → **järki**

puhua kaikesta maan ja taivaan välillä → **taivas**

puhua jtk kuin hevonen → **hevonen**

puhua kuin ruuneperi → **ruuneperi**

puhua kuin vettä → **vesi**

puhua (kuin) kuuroille korville → **kuuro**

puhua käsillä(än) → **käsi**

puhua läpiä päähän(sä) → **läpi**

puhua lööperiä → **lööperi**

puhua mitä sylki suuhun tuo → **sylki**

puhua moskaa → **moska**

puhua nenään(sä → **nenä**
 puhua ohi/sivu suun(sa) → **suu**
 puhua omaa kieltä(än → **kieli**
 puhua omaan pussiin(sa → **pussi**
 puhua omia(an → **oma**
 jk (asia) on valmiiksi puhuttu *vmi (a dolog) meg van beszélve*
 puhua paksuja → **paksu**
 puhua partaan(sa → **parta**
 puhua paskaa/peetä/roskaa → **paska** → **pee** → **roska**
 puhua pehmeitä/pehmosia/pehmoisia → **pehmeä** → **pehmainen**
 puhua pelkin superlatiivein → **superlatiivi**
 puhua potaskaa → **potaska**
 puhua jku puolelle(en → **puolella**
 puhua jkn puolesta → **puolesta**
 puhua puuta heinää → **puu**
 puhua jku pyörryksiin/pökerryksiin → **pyörryksissä**
 puhua päälle → **päällä**
 puhua ristiin → **ristissä**
 puhua selkokieltä → **selkokieli**
 puhua selvää kieltä(än) jstak → **kieli**
 puhua jstak sen oikealla nimellä → **nimi**
 puhua sivu/ohi suun(sa) → **suu**
 puhua soopaa → **soopa**
 puhua jkn suulla → **suu**
 puhua suu(nsa) puhtaaksi → **puhdas**
 puhua suulla suuremmalla → **suu**
 puhua toisten(sa ohi → **ohi**
 puhua tuuleen → **tuuli**
 puhua ummet ja lammet → **umpi**
 puhua vain lämpimikse(en → **lämpimikse(en**
 puhua vakaumuksen syvällä rintäänellä → **syvä**
 puhua vastoin parempaa tietoa(an → **parempi**
 puhua jku ympäri → **ympäri**

puhuminen *beszélés, beszéd, szólás, mondás*

Puhuminen hopeaa, vaikeneminen kultaa → **hopea**

puida (ki)csépel; ver, ráz

puida nyrkkiä taskussa(an) → **nyrkki**

puikko pálca, rudacska, kötőtű; (nép) szekérrúd

olla puikoissa vezet [autót; átvitt értelemben is]

pukea (fel)öltöztet; felruház; felvesz, felölt; felöltözik; formába önt

pukea jk sanoiksi → **sana**

pukeutua (fel)öltözik, öltözködik

pukeutua kuin naparetkeilijä → **naparetkeilijä**

pukeutua säkkiin ja tuhkaan → **tuhka**

pukinsorkka az ördög patája (, amit a kecskebakéhoz hasonlónak képzeltek el)

jhk kätetty pukinsorkka vmibe elrejtett fondorlat/csalás

pukki (bak)kecske; fűrészbak; hiba

luottaa kuin pukki (suuriin) sarviinsa nagyon bizik vmiben

olla pukeilla használaton kívül van

olla pukilla [vulg] (férfi) szexel, dug [vulg]

panna pukki kaalimaan vartijaksi kecskére bizza a káposztát

Puhu pukille! A bolondnak mondd (, ne nekem)! Ne szédíts!

päästä pukille [vulg] (férfi) szexhez jut, dugni fog [vulg]

terve kuin pukki makkegészséges

pula szorult helyzet, baj, szükség, csáva

joutua pulaan [vö. joutua liemeen → **liemi/liriin/nesteeseen**] bajba/

pácba/kutyaszorítóba kerül, megszorul, vkinek nehézségei támadnak

(vkivel/vmivel)

jättää pulaan bajban/cserbenhagy vkit, benne hagy vkit a pácban

jäädá pulaan bajba/pácba/kutyaszorítóba/nehéz helyzetbe kerül

olla pulassa [vö. olla **suossa/liemessä** → **liemi**] bajban van, meg van szorulva,

benne van a csávában, pácban/kutyaszorítóban/nehéz helyzetben van

pahemmassa kuin pulassa nagyon nagy bajban

pulista csobog, kotyog, lubickol; csacsog, lefetyel

jssak ei ole mitään pulistemista vmi ellen nincs mit tenni/nem lehet

zúgolódni/morogni

pulkka pálcika, rovásfa

päivä on pulkassa a napi munka el van végezve

pulla kalács

hyvin on pullat uunissa/jklia pullat ovat hyvin uunissa (eivät pala eivätkä paistu)

vkinek jól áll a szénája, vkinek rendben vannak a dolgai

pulliainen egyszerű, átlagember

tavallinen pulliainen szürke, átlagember

pullo üveg, palack

kallistella pulloa az üveg fenekére néz, (alkoholt) iszik

pullo kirkasta → **kirkas**

tarttua pulloon az üveghez nyúl, inni kezd

pulmunen [áll] hősármány

puhdas kuin pulmunen tiszta, mint a ma született bárány

pultti [műsz] csapszeg

ottaa pultit/pulttia vki ideges/dühös lesz

pummi célt tévesztett lövés; sikertelenség, hiba; mások költségén/

nyakán élő/potyázó/tarháló személy, csavargó

matkustaa pummilla [vö. matkustaa jäniksenä → **jänis/pommilla**] jegy

nélkül/potyautasként utazik, bliccel

pumpuli pamut, gyapot; vatta

kääriä jk pumpuliin gyengéden/tapintatosan/kesztyűs kézzel bánik vmivel

jk on pumpulissa kasvatettu vki el van kényeztetve

pitää jkta pumpulissa elkényeztet vkit, túlságosan dédelget vkit/nagyon vigyáz vkire

punainen mn/fn piros, vörös

lentää/lehahtaa punaiseksi elpirul, elvörösödik

niska punaisena szégyenében/zavarában elpirulva; dühösen, (a dühötől) vörös

fejfel; az erőlködéstől vörösén

nähdä punaista vki feldühödik, dühbe gurul, dührohamot kap, vkit elönt a méreg, vki felkapja a vizet

näyttää punaista valoa jllek megtilt/megakadályoz vmit, nem egyezik bele vmibe, nem hagy jóvá vmit, nem járul hozzá vmihez

jk on jkllle punainen vaate vmi idegesítő/bosszantó/dühítő dolog vkinek/vki számára

punainen kirja → **kirja**

punainen koira → **koira**

punainen kuin krapu/(keitetty) rapu → **krapu** → **rapu**

punainen kukko → **kukko**

jnk punainen lanka → **lanka**

punainen linja → **linja**

punnita (meg)mér, lemér, kimér; mérlegel, megfontol, latolgat

punnita sana(nsa kultavaa'alla → **kultavaaka**

punnita jkn sanoja kultavaa'alla → **kultavaaka**

punoa *sodor, csavar; fon; szó*

punoa juonia jkta vastaan → **juoni**

puntari (*tolósúlyos*) *kézimérleg*

joutua puntariin *vmi mérlegre/elbírálásra kerül; vki bíráló/kritika célpontjává válik*

olla puntarissa *mérlegelés/elbírálás alatt áll, mérlegen van*

puntis [kat szl] *lógás, engedély nélküli szabadság*

lähteä puntiksella [szl] (*katona*) *nem hivatalos szabadságra megy; lógni készül*

olla puntiksella [szl] (*katona*) *nem hivatalos szabadságon van; lóg*

puntti *súly, súlyzó*

puntit (ovat) tasan/tasoissa [átv is, játékban, szavazáskor] *az eredmény döntetlen/50-50 százalék*

puoleen nu gen *felé, -hoz/-hez/-höz, irányába*

kääntyä jkn/jnk puoleen *vkihez fordul/folyamodik; vmihez folyamodik*

puolesta nu gen *helyett, nevében; érdekében, mellett, tekintetében; részéről hsz mellette*

puhua jkn puolesta *vki vkinek az érdekében beszél/szól; vmi szól vmi/vki mellett*

puolesta ja vastaan *vmi mellett és ellene, pro és kontra*

puoli szn *fél, fele* fn *fél, fele; oldal, rész; vidék, környék; tulajdonság*

isän/äidin puolelta *apai/anyai ágon*

kaikin puolin *minden oldalról/szempontról, teljesen, teljes egészében*

mitalin toinen puoli *az érem másik oldala*

olla jnk paremmalla puolella *túl van vminek a felén/a nagyján/a nehezén, vminek a nagy részével már elkészült/készen van, a vége felé jár*

olla paremman/voiton puolella ↑

olla/seisoa//pysyä jkn puolella *vkinek az oldalán áll//marad*

olla samaa/yhtä puolta jkn kanssa [átv] *vki azonos oldalon áll vkivel, vki ugyanazon az oldalon áll, mint vki*

jllak on puolensa *vminek megvan a maga jó oldala/előnye*

pitää puole(nsa/puolia(an) (jkta vastaan) *védekezik, nem adja fel, felveszi a versenyt vkivel, megállja a helyét, tartja magát, védi a saját érdekeit*

pitää jkn puolta *vkinek a pártját fogja, vkinek a pártján áll, vki mellé áll, vkivel tart*

puhua jku puolelle(en a beszédével maga mellé állít vkit

puolelta/puolilta *päivin dél körül*

puolille *päivin délig*

puolin ja toisin *kölcsönösen, mindkét/minden oldalról*
 päällisin puolin *felületesen, felszínesen, nagyjából*
 vetää puoleen (sa vonz, csábít, csalogat
 voittaa jku puolelle (en vkit megnyer magának, maga mellé állít vkit
 ymmärtää puolesta sanasta *fél szóból is (meg)ért*

puolimatka *félút*

puolimatkan krouvi *az út fele, félút*

puolipyörryksissä/puolipökerryksissä [kifejezésekben]

olla puolipyörryksissä/puolipökerryksissä *majdnem elájul, az ájulás szélén van;*
félájult

puolisko *fél, fele vminek*

parempi puolisko [tréf] *oldalborða, feleség*

puolitangossa *félárbocon, puolitankoon* *félárbocra*

housut puolitagossa [tréf] (*vkinek a*) *nadrág(ja) félig leeresztve/lecsúsztva*

puolitiessä *félúton, puolitiehen* *félútig, puolitiestä* *félútról*

jättää puolitiehen *vki félbehagy/abbahagy vmit*

jäädá puolitiehen *vmi félbemarad/abbamarad*

olla puolitiessä *félben van, félig van kész*

tulla puolitiehen *jkta vastaan egyenlő/azonos mértékben enged vkinek*

puolitoista *másfél*

olla (aivan) puolitoista [a lelkesedéstől, stb.] (*teljesen*) *fel van*

dob(ód)va/villanyozva, (teljesen) magán kívül van, nincs magánál

puolue *párt*

nukkuvien puolue *azok, akik a választások idején nem mennek el szavazni*

pupu [gyerm] *nyuszi*

jklla/jklla menee pupu housuihin/pöksyyn/pöksyihin [vö. menee **jänis** housuihin]

vkinek inába száll a bátorsága, vki megijed/félni kezd/berezel

jklla on pupu housuissa/pöksyissä *vki fél, meg van ijedve, be van rezelve/tojva*

puppu *megalapozatlan beszéd, duma, szájtépés, hazugság, zöldség, badarság,*
marhaság

pelkkää/täyttä puppu *csupa/teljes/tiszta hazugság/marhaság*

puristaa *nyom, (meg)szorít, összeszorít*

puristaa jkn kättä → **käsi**

purje *vitorla*

edetä/kulkea täysin purjein *gyorsan halad előre, gyorsan fejlődik; bátran halad előre*

kääntää purjee(nsa [vö. kääntää **takkinsa/kelkkansa**] *megváltoztatja a véleményét, köpönyegforgató módjára viselkedik, kétszínűen viselkedik, kétkulacsos politikát folytat*

jklla on tuulta purjeissa(an) *vki sikeres; vki jól halad előre/jól fejlődik*
 saada (uutta) tuulta purjeisiin(sa) *(újabb) lendületet/kedvet/*
ösztönzést/bátorítást/lökést kap

purjehtia *vitortlázik*

purjehtia avioliiton satamaan → **avioliitto**

purkaa *(le)bont, kibont, old; felold, visszavon; kirak, kiürít; kiönt*

purkaa sappea(an) jkhun/jhk → **sappi**

purkaa sydäntä(än) → **sydän**

purkaa ääninauha → **ääninauha**

ryhmätöiden purkaminen *beszámoló a csoportmunka eredményeiről és az eredmények értékelése*

purkki *(konzerv)doboz, üveg*

panna jk purkkiin *eltesz vmit (télire), befőz vmit; filmre visz vmit*

purra *(meg)harap, rág, mar, csíp; fog, vág; rág, emészt, megvisel*

purra hävyltä häntä (poikki) → **häpy**

purra kielee(nsä) → **kieli**

purra kieltä(än) → **kieli**

jssak riittää purtavaa *vmivel kapcsolatban van min gondolkodni/rágódni, vmi sok fejtörést okoz*

pus [onom]

Pus kii! [a kutyának adott parancs] *Fogd meg!*

puskea *döf, öklel; lök, önt, ont; ütődik, ütközik; nyomul, árad*

puskea pää(nsä/päätä(än) seinään) → **pää**

puskea turvetta → **turve**

pussi *zacskó, (kis)zsák, tarisznya; erszény, pénztárca*

juosta pussissa [sp] *több futó által körbezárva és a pálya szélére szorítva fut*

olla pussissa *körbe van zárva, be van kerítve*

panna/pistää/saada/saattaa jk/jku pussiin *elkap/elfog/sarokba szorít vkit;*

rajtakap/rajtacsíp vkit vmin, lefülel vkit

pelata/puhua/toimia omaan pussiin(sa) *a maga zsebére játszik, hazabeszél,*

igyekszik a maga malmára hajtani a vizet

pitää pussin suuta tiukalla *megfogja a pénzt, garasoskodik*

puhua itse(nsä pussiin *a beszédével leleplezi magát, rajtaveszt (vmin) a beszéde miatt*

pusta *puszta*

pustan poika/tyttö *magyar (férfi/nő)*

putki *cső; [átv vmilyen cselekvéssorozat]*

jatkaa putkeen *megállás nélkül/egyhuzamban/egyfolytában tart*

juoda putkeen *masszívan iszik, folyton iszik*

juosta tukka putkella *sietve/gyorsan fut, nagy sebbel-lobbal fut*

mennä putkeen [vö. mennä **nappiin**] *sikerül*

jklla on putki päällä *vki egyhuzamban/megszakítás nélkül iszik, alkoholizál, vedel, piál; vki vmit csinál, mint a gép*

tehdä työtä putkeen *állandóan dolgozik*

puu *fa*

koputtaa (maalaamatonta) puuta [átv] *vki lekopog vmit (vmin) (babonából azért, hogy úgy legyen)*

kävellä puuta/puita myöten/pitkin [ált kisgyerekről] *a bútorokba kapaszkodva/a falat fogva megy/jár*

maistua puulta *vmi untat vkit, vmi unalmas vki számára, érdektelen, száraz*

mennä puihin [vmilyen tervről, vállakozásról] *elmarad, eltolódik; megtorpan, megakad*

Paina puuta! *Ülj le!*

panna jk puihin *elkezd/elindít/beindít vmit*

panna uusiin puihin *megújít/megreformál vmit, új elvek szerint átrendez*

puhua puuta heinä *zöldségeket beszél, összevissza beszél, hetet-havat összehord*

(olla) puilla paljailla → **paljas**

puusta katsoen → **katsoa**

puukko (*finn*) *kés, tör, bicska*

jklla on puukko höllässä *gyakran használja a kését*

jklla on puukko löyhästi tupessa *vki könnyen kést/tört/bicskát ragad*

(mennä) vaikka puukkoja sataisi [vö. mentävä on vaikka ämmiä sataisi → **ämmä**]

(megy) *akkor is, ha cigánygyerekek potyognak az égből/akármilyen legyen, akkor is/mindenképpen*

puupökök *korhad, odvas fa; tuskó*

jäykkä/kankea kuin puupökök *merev, mint egy darab fa/nagyon nehézkes*

puuro *kása*

puuron silmä *a kása(adag) közepére tett vajdarab/lekvár*

puurot ja vellit (menevät) sekaisin → **sekaisin**

puute *hiány; szükség, inség, nyomor, baj; hiányosság*

olla puutteessa *szex nélkül él; több szexre vágyik*

paremman puutteessa *jobb híján*

uskon puute *kishitűség, önbizalomhiány*

puuttua *beleakad, megakad, akad, jut, beleavatkozik; hiányzik, nincs, híjával van, szűkében van,*

jkltta puuttuu yhteinen kieli → **kieli**

puuttuva rengas → **rengas**

pyhä *szent, erkölcsös, tiszta fn szent (ember); ünnepnap; vasárnap*

pyhä istuin → **istuin**

pyhä isä → **isä**

pyhä kaupunki → **kaupunki**

pyhä lehmä → **lehmä**

pyhä maa *a szent föld, Palesztina*

pyhä sota → **sota**

pyörtää pyhät sana *(nsa visszavonja a szavát)*

pylly *fenék, far* **pyllymäki** [kifejezéseikben]

laskea pyllymäkeä *nadrágféken csúszik, fenéken/seggen csúszik*

mennä pyllylle *(en vki fenékre esik, hanyatt esik; vmi megbukik, csődöt mond, dugába dől)*

pyrkiä *igyekszik, törekszik, tör, pályázik, óhajt, kíván, akar*

pyrkiä korkeammalle kuin siivet kantavat → **siipi**

pyrstö *farok, csóva*

lentää pyrstölle *(en elesik, fenékre esik; meglepődik)*

pyryttää *kavar, fűj (havat), behavaz*

pyryttää taivaan täydeltä → **taivas**

pyssy *puska*

kuin pyssyn suusta *mintha puskából lőtték volna ki, villámgyorsan*

täysi kuin Turusen pyssy *zsúfolásig tele/telve*

pystymetsä *fiatal erdő*

aloittaa pystymetsästä *a legelejéről/legeslegelejéről kezd vmit, üres kézzel kezd (el)*

vmit/fog hozzá vmihez

tulla alalle pystymetsästä *tapasztalatlanul kezd vmilyen munkához*

pystyssä *fent, lábon, talpon, pystyyn fel, lábra, talpra, pystystä álló helyzetből*

haukkua jku pystyyn *leszid/lehord vkit a sárga földig, csúnyán*
megszid/leszid/lehord vkit, leszedi vkiről a keresztvizet, jól/alaposan kioszt vkit
 hiukset/tukka pystyssä *félve, rémülten, úgy, hogy vkinek a haja az égnek áll*
 jääää jklle pystyyn [szl] *adósa marad vkinek vmivel*
 katsella/tuijottaa silmät pystyssä *(a csodálkozástól/rémülettől) tágra/kerekre nyílt*
szemmel néz/bámul
 kuolla pystyyn *megmerevedik, lelkielg elsovrad*
 nyrkit pystyssä *ütésre készen, ütésre lendülő kézzel*
 olla jklle pystyssä [szl] *lóg/sáros vkinek vmivel*
 panna/pistää jk pystyyn *vki létrehoz/létesít/(meg)alapít/(meg)szervez/elkezd vmit,*
felállít vmit, rendez vmit
 pitää jk/jkta pystyssä *fenntart/működtet vmit; tartja vkiben a lelket*
 Pää pystyyn! *Fel a fejjel!*
 pää pystyssä/pystyssä päin *felemelt fejjel, emelt fővel, büszkén, bátran*
 tie nousee pystyyn *véget ér az út, vminek a folytatása akadályokba ütközik,*
áthághatatlan akadályok merülnek fel/állnak vmi folytatásának az útjába; jkn
véget ér vkinek a pályája/pályafutása

pysytellä *tartózkodik, marad, igyekszik (meg)maradni*

pysytellä omissa nurkissa → **nurkka**

pysytellä väleissä → **väli**

pysyä *(meg)marad; kitart vmi mellett; megáll, fennáll, fennmarad*

pysyä aisoissa → **aisa(t)**

pysyä ajan tasalla → **tasalla**

pysyä alalla(an/aloilla(an → **alalla(an**

pysyä housuissa(an → **housut**

pysyä jyvällä jstak → **jyvä**

pysyä kannalla(an/kannassa(an → **kanta**

pysyä kohtuuden/sopivaisuuden rajoissa → **raja**

pysyä kuulolla → **kuulo**

pysyä kärryillä → **kärryt**

pysyä leivässä/ruoassa → **leipä** → **ruoka**

pysyä lujana jssak → **luja**

pysyä maanpinnalla → **maanpinta**

pysyä nahoissa(an → **nahka**

pysyä pinnalla → **pinta**

pysyä jkn puolella → **puoli**

pysyä jssk päivän tasalla → **tasalla**

pysyä päätöksessä(än) → **päätös**

pysyä ruodussa → **ruotu**

pysyä sanassa(an) → **sana**

pysyä tapetilla → **tapetti**

pysyä tekstissä → **teksti**

pysyä tilanteen tasalla → **tasalla**

pysyä tolzillaan → **tolpillaan**

pysyä väleissä jkn kanssa → **väli**

pysähtyä *megáll, megakad; kitart, megmarad, fennmarad*

pysähtyä kuin naulaan/seinään → **naula** → **seinä**

pyy *fogoly (madár)*

Parempi pyy pivossa kuin kymmenen oksalla [km] *Jobb ma egy veréb, mint holnap egy tüzok* [km]

Pienenee kuin pyy maailmanlopun edellä [km] *egyre kisebb lesz, Elfogy/Úgy fogy, mint a holdvilág* [szól] *olyan, mint a fogyó hold*

pyyhe *törülköző, törölköző*

heittää pyyhe kehään *bedobja a törülközőt*

saada pyyhkeitä jkltä *vki(rossz) kritikát, szidást kap vkitől*

jkltä tulee pyyhkeitä *vkitől (rossz) kritika/szidas érkezik, vki rossz kritikát, szidást kap vkitől*

pyyhkiä *(meg)töröl, letöröl, simogat; kihúz, áthúz, kihagy; seper*

Miten pyyhkii? [vö Miten menee? → **mennä** Mitä kuuluu? → **kuulua** Kuinka hurisee? → **hurista**] *Mi újság? Mizujs? Hogy ityeg a fityeg? Hogy vagy(tok)? Mi van veled/veletek?*

jklla pyyhkii hyvin *jól megy vkinek*

pyyhkiä yli hilseen → **hilse**

pyytää *kér, megkér, elkér; meghív*

pyytää jkn kättä → **käsi**

pyöreä *kerek, gömbölyű*

pyöreän luvuin *körülbelül, kerekítve*

pyöreä lausunto/arvostelu *semmitmondó nyilatkozat/értékelés*

työskennellä/tehdä pyöreitä päiviä *reggeltől estig/látástól vakulásig/éjt nappallá téve dolgozik*

pyöritellä *forgat, pörget; gurigat, görget*

pyöritellä peukaloita(an) → **peukalo**

pyöritellä päätä(än) → **pää**

pyöritys *forgatás, pörgetés; gurítás, görgetés*

joutua pyöritykseen *vert helyzetbe, kemény helyzetbe kerül*

pyöriä *forog, pörög, kering, megfordul; forog, forgolódik*

pyöriä jkn jaloissa → **jalka**

pyöriä (aivan) kielellä/kielen kärjellä/kielen päällä → **kieli**

pyöriä kuin väkkärä → **väkkärä**

pyöriä tyhjää → **tyhjä**

saada jk pyörimään *haladást ér el vmiben, folytat vmit, könnyen/olajozottan csinál vmit*

pyörriksissä, pyörriksistä, pyörriksiin [kifejezéseken]

puhua jku pyörriksiin/pökerryksiin *lyukat beszél vkinek a hasába, telebeszéli vkinek a fejét vmivel*

pyörtää *visszafordul, megfordul; visszafordít, visszavon*

pyörtää pyhät sanansa → **pyhä**

pyörä *kerék; kerékpár, bicikli*

iso pyörä heittää [vö. iso **hihna** luistaa] *vkinek nincs ki mind a négy kereke, vki meg van húzatva*

panna pyörät pyörimään *beindít vmit (pl. vállalkozást); meggyorsítja vminek a működését*

pyörällä, pyörälle [kifejezéseken]

joutua/mennä pyörälle päästä(än) *nagyon meglepődik, nagyon zavarba jön, megzavarodik; vki belehabarodik/beleesik/belebolondul vkibe*

olla pyörällä päästä(än) *nagyon meg van lepődve, nagyon zavarban van, meg van zavarodva*

saada/panna jkn pää pyörälle *zavarba hoz/ejt vkit, meghökkent vkit;*

megkever/megzavar vkit, megszavarja vkinek a fejét, elcsavarja vkinek a fejét

pähkinä *mogyoró; dió*

kova pähkinä *kemény dió, nehéz kérdés/nagy probléma*

maksaa pieniä pähkinöitä *vmi nagyon sokba/egy vagonba kerül*

päikseen → **päittäin**

päikkäin → **päittäin**

päin *hsz arccal, szemben, fejjel, irányában ej/nu part felé, -nak/-nek*

Ei sinne päinkään! *egyáltalán nem, közel(ről) sem*

kääntyä/mennä parhain päin *vmi jóra fordul, elrendeződik*

lyödä päin näköä → **näkö** *képen vág/töröl vkit*

mennä päin persettä [vulg] → **perse**
 olla parhain päin *vmi a lehető legjobban van*
 olla pieniin päin [nöröl] *terhes, gyereket vár*
 olla päin persettä/vittua [vulg] → **perse** → **vittu**
 (sanoa jklle jtak) päin naamaa → **naama**

päinsä [kifejezéseken]

käydä päinsä *megfelel, megjárja, elmegy*

päissä(än) [kifejezéseken]

olla päissä(än) *be van rúgva, ittás*
 (olla) päissä(än) kuin ampiainen/ankka/Ellun kana/käki/sika → **ampiainen** →
ankka → **kana** → **käki** → **sika**
 olla ympärpäissä(än) *holtrészeg*

päittäin *fejjel, véggel, fej fej mellett, egymás mellett, sorjában*

mennä päittäin/päikkäin/päikseen *vmi egyenlő arányban/azonos mértékben/egyenlően/egyformán oszlik meg (vmik között)*

päivä *nappal, nap; nap (égitest)*

aamusta päivin *délelőtt*

jk ei ole päivän päälle *vmi nem pontos, dátumhoz kötött határidő, vmi nincs pontos dátumhoz/határidőhöz kötve, vmi nem napra pontosan van kiszámítva*

elää päivä kerrallaan *egyik napról a másikra él*

elää päivästä päivään ↑

joka jumalan/herran päivä *minden (isten)áldott nap*

kyllä päivä paistaa risukasaankin [átv] *mindenkire egyformán süt a nap*

odottaa jtak/jkta kuin päivän nousua/päivää nousevaa *vmi úgy vár, mint a megváltást/vkit úgy vár, mint a messiást*

olla päivän päälle *pontos, dátumhoz kötött határidő*

paistattaa päivää *a napon van, napozik, sütkérezik*

fn + comit päivineen *vmik teljesen, vmi vmivel együtt, -stul/-stül, mindenestül, minden -val/-vel együtt*

päivä kallistuu iltaan → **ilta**

päivä kerrallaan/päivästä päivään *egyszerre egy nap(ot), egyik napról a másikra*
 [távolabbi kilátások nélkül/a jövőre nem gondolva]

päivä on pulkassa → **pulkka**

päivä päivältä/päivästä päivään/päivästä toiseen *napról napra, egyik napról a másikra*

päivän sana → **sana**

jkn päivät ovat luetut → **lukea**

päivät pitkät/päivät päästään/päivät pääksytysten *minden nap, nap mint nap, nap nap után, egyfolytában, megszakítás nélkül; naphosszat*

päättää päivän(sä *meghal, bevégzi*

päättää itse päivän(sä *véget vet az életének, öngyilkos lesz*

selvä kuin päivä *világos, mint a nap, a napnál is világosabb*

toimittaa/panna/laittaa jku pois päiviltä *vki megöl/elpusztít/elintéz/eltesz láb alól vkit*

tänä päivänä *ma; manapság*

vielä se päivä jkllekin paistaa *még vkire is rámosolyog a szerencse, még vkinek is jól fognak menni a dolgai*

viikon päivät *a hét napjai; körülbelül egy hete*

viimeinen päivä *az utolsó ítélet napja*

Voi minun päiviani! [felkiáltás, sopánkodás]

päiväjärjestys *napirend*

saada jk pois päiväjärjestyksestä *elintéz vmit, levesz vmit a napirendről*

päivänpaiste *napsütés*

olla pelkää päivänpaistetta *rendkívül udvarias, barátságos, szívélyes/kedves*

päivänvalo *napfény*

ei siedä päivänvaloa *nem való nyilvánosság elé*

nähdä päivänvalo *megszületik, megjelenik, napvilágot lát*

tulla/päästä päivänvaloon *vmi nyilvánosságra kerül, napvilágra kerül, vmire fény derül*

tuoda/nostaa/saattaa päivänvaloon *nyilvánosságra hoz vmit, napvilágra hoz vmit, fényt derít vmire*

päläs *láb helye a sílécen; kellemetlen helyzet*

päästä pälkähästä *vki kimászik/kievickél a csávából/bajból/kutyaszorítóból, vki kint van a vízből*

päästää pälkähästä *vki megszabadít vkit a nehéz helyzetből/bajból, kihúz vkit a csávából*

päre *forgács, fenyőfáklya*

jklla on päreitä kainalossa *vki meg van húzatva, vkinél nincsenek otthon*

jklla palaa päreet *kijön a béketúrésből/a sodrából, dühbe jön/gurul, felkapja a vizet, idegrohamot kap*

polttaa päree(nsä [szl vö. **repiä** pelipaitansa/-housunsa/hyppiä seinille])

idegrohamot kap, dühbe jön/gurul, felkapja a vizet

päriinä *recsegés, csörgés, zörgés, rezgés, pergés, zúgás, zümmögés; freccsenés, fröcsögés; fecsegés, locsogás*

parran päriinä *buta/bolond beszéd, locsogás, fecsegés*

pässi *kos*

tyhmä kuin pässi *buta, mint a szamár/föld*

pässinliha *kos húsa*

olla selvää pässinlihaa *vmi kész, vmivel már nem lehet mit csinálni, vminek már annyi/befellegzett*

selvää/pelkkää pässinlihaa *pofonegyszerű, könnyű, rutinszerű*

pässinpää *kos feje*

Senkin pässinpää! *Tökfej!*

pätkä *darabka; vég, csonk*

ei pätkääkään *egyáltalán semmi, egyáltalán semmit sem, egy (szót, stb.) sem*

olla pätkässä *részeg, ittas, be van rúgva; jkhun bele van esve/habarodva/zúgva vkibe*

pätsi *kemence*

kuuma kuin pätsissä *nagyon meleg/forró, mint a kemence*

pää *fej, fő; ész, emlékezet; kedv, hangulat; gondolat, vélemény; személy, fő; vezető; nyél; vége/eleje vminek*

ajatella/miättä pää(nsä puhki/ympäri *nagyon töri a fejét/az agyát vmin*

antaa jklle päihin *megver, helybenhagy, megrak, elpáhol vkit; legyőz vkit*

antaa/panna pää(nsä pantiksi jstak *vki a fejét teszi vmire, vki halál biztos vmiben, biztosan garantál vmit, jótáll vmiért*

aukoa/paukuttaa päätä(än) *zagyvál, összehord vmit, dumál; visszabeszél vkinek; dumál, cserfel, lefetyel, jártatja a száját*

ei mahdu/mene jkn päähän *vkinek vmi nem megy a fejébe, vki nem képes/tud felfogni/megérteni vmit, vkinek vmi nem fér a fejébe*

jssak ei ole päätä eikä häntää *se füle, se farka vminek; semmi értelme vminek*

jkta/jklla heittää päästä *vki nem normális, vki lökött, meg van húzatva, vkinél nincsenek otthon, vkinek nincs ki mind a négy kereke*

iskeä/lyödä päätä(än) seinään *fejfel megy a falnak, konokul vmi lehetetlent próbál csinálni*

iskeä/lyödä/juosta/puskea pää(nsä/päätä(än) seinään [vö. iskeä kirvee(nsä kiveen → **kirves**] *vki túl nagy akadályba/ellenállásba/falba ütközik, vki kudarcot vall (vmilyen nagyon nehéz vagy lehetetlen vállalkozásban)*

keksiä jtk omasta päästä(än) *vki a kisujjából szop vmit, vki a hasára ütve mond vmit*

kun sen pään ottaa *ha vki a fejébe vesz vmit; ha rájön az öt perc vkire*

jklla kusi/pissa nousee päähän [vulg] *vkinek a fejébe száll a dicsőség, elszalad a ló vkivel; vki elszáll magától [szl]*

kääntää jkn pää *megváltoztatja vkinek a véleményét, rábír/rávesz vkit vmire, meggyőz vkit vmiről*

laskea pää(nsä) ikuiseen lepoon *örök nyugalomra tér*

nostaa päätä(än) *vmi (újra) megjelenik/felüti a fejét/hatni kezd*

nousta/mennä/kihahtaa jkn/jklle päähän *vmi a fejébe száll vkinek*

olla hyvällä//pahalla päällä *vki jókedvű, jókedvében van//vki rosszkedvű, rosszkedvében van, ingerült, ingerlékeny, ideges, mogorva, bús, mérges*

jklla on kova pää *vkinek nehéz feje van, vkinek gyenge/nehéz a felfogása*

omin päin *a maga feje után, a saját belátása szerint; a maga jószántából, magától; a saját szakállára; önállóan*

ottaa jkta päähän *vmi dühít/bosszant vkit*

ottaa pää täyteen *leissza magát, teleissza magát*

paljastaa pää(nsä) (jllek/jklle//jnk/jkn edessä) *leveszi a kalapját/sapkáját; megemeli a kalapját/kalapot emel (vmi/vki előtt)*

pitää pää(nsä) *kitart a véleménye/az elhatározása mellett*

pitää pää(nsä) kylmänä → **kylmä**

potkia päähän *rosszul bánik vkivel, nyomorgat, sanyargat, elnyom vkit*

pyöritellä päätä(än) [ámulattól, megdöbbenéstől] *(csak) kapkodja a fejét*

jkn pää ei ole tuohesta → **tuohi**

Pää kiinni! *Csend legyen! Fogd be (a szád)! Fogjátok be (a szátokat)!*

(juosta) pää kolmantena jalkana/konttina → **kolmas**

jkn pää on höllässä *könnyen meglehet, hogy vki a fejével fizet vmiért, vki könnyen megjárhatja*

jkn pää on (terävä) kuin partaveitsi → **partaveitsi**

jkn pää on umpiluuta → **umpiluu**

Pää pystyyn! → **pystyssä**

pää pystyssä → **pystyssä**

Pää tulee vetävän käteen [km] *pazarlásnak vagy vmilyen más meggondolatlan cselekedetnek rossz vége lesz*

jkn pään menoksi → **meno**

jkn päässä on jk ruuvi(t) irti/löysällä/höllällä → **ruuvi**

jkn päässä on jotain vikaa → **vika**

päässä takoo vain yksi ajatus → **ajatus**

päästä jalkoihin → **jalka**

päästä päähän *egyik végétől a másikig, teljes hosszában, végig*

jkn päätä ei palella/palele *vki nem fél/nem retten vissza semmitől, vki bármit meg mer tenni/csinálni*

jkn päätä ei saa kääntymään *vkinek a véleményét nem lehet megváltoztatni, vkit nem lehet eltántorítani vmitől, vkit nem lehet rábírní vmire*

päätä pahkaa *hanyatt-homlok*

raapia päätä(än) *vakarja a fejét/a feje búbját, töri a fejét*

saada jku langan päähän *elér vkit telefonon*

saada päihin(sä) *vki kap a fejére; vki veszít*

saada päähän(sä) *vki a fejébe vesz vmit*

samaa päätä *egyhuzamban, egyfolytában, egyvégtében, megállás/megszakítás nélkül*

takoa jtk päähän(sä/jkn päähän *vmit bevés vkinek az agyába/vmit belever vkinek a fejébe*

täyttä päätä *komolyan, teljes odaadással, teljes gözzel*

vaivata päätä(än) *jllak töri a fejét vmin*

vetää/vetäistä pää(nsä täyteen → **täyteen**

yhtä päätä *egyszerre, egyúttal, egy füst alatt, egyhuzamban, szakadatlanul*

päälaki *fejtető*

kääntää jk päälalle(en *a feje tetejére állít vmit*

olla päälalle(an [átv] *vmi a feje tetején áll*

päällinen *fn felső rész, huzat; ráadás mn felső, felül levő*

päällisin puolin → **puoli**

päällystakki *felöltő, kabát*

olla jkn päällystakkina [föleg a Szovjetunióban] *a rendszer szolgálatában vki mellé kirendelt hivatalos kíséreként besúgó tevékenységet folytat; [sp] szorosán őrzi/fogja az ellenfél játékosát*

päällä *-on/-en/-ön, vminek a tetején, rajta, päälle -ra/-re, päältä -ról/-röl*

ajaa jkn päälle *elüt/elgázol vkit*

istua jnk päällä *ül vmin, megtart vmit magának*

kaatua päälle *vmi eláraszt vkit (a sok munka, a nehézségek), vkinek a nyakába szakad vmi*

katsoa päältä *jtk kívülről néz vmit, felületesen néz vmit*

Kättä päälle! *Kezet rá! Megegyeztünk! Csapj (bele) a tenyerembe!*
 käydä kunnon päälle *vki/vmi kifáraszt vkit; vki/vmi próbára teszi vkinek az erejét*
 käydä (jkn) päälle (kuin yleinen syyttjä) *nagyon (meg)szorongat vkit, (meg)támad*
vkit, nekitámad vkinek, rátámad vkire
 lyödä kättä päälle *kezet ad vmire, megállapodik vmiben*
 maata jnk päälle *alszik egyet vmire*
 jk ottaa (jkll/jkn) kunnian päälle *vmi bánt/bosszant vkit, vmi bántó/bosszantó*
(dolog) (vkinek a számára), vmi nehéz/kényelmetlen/restellnivaló/
szégyellnivaló/megalázó dolog
 jk ottaa (jklla/jkn) kunnon päälle *vmi/vki kifáraszt vkit; próbára teszi vkinek az*
erejét
 painaa päälle *(meg)szorongat/szorít/gyötör/kínozt vkit; (erőfeszítéssel)*
folyton/állandóan csinál vmit, folytat vmit, hajt
 painaa päälle kuin yleinen syyttjä [tréf] ↑
 pakata päälle *kitör; nyomást gyakorol vkire*
 puhua päälle *egyszerre beszél vkivel; nem hallgat meg vkit*
 päälle päätteeksi → **pääte**
 päältä katsoen *kívülről/távoiról nézve, felületesen nézve*
 vaatia jkn pää vadille *vki vkinek a fejét/lemondását/távozását követeli*
 viimeisen päälle *teljesen, teljes egészében, tökéletesen*
 yltä päältä *tetőtől talpig, teljesen, egészen, csupa*

pääoma *tőke*

kuollut pääoma [ker] *holt tőke, az a tőke, amely nem hoz nyereséget*
 vieras pääoma *kölcsön*

pääsemätön *hosszáférhetetlen, megközelíthetetlen, járhatatlan*

olla pääsemättömässä jkn kanssa/jstak *nagy gondban/bajban van vkivel/vmivel,*
nem tud megszabadulni egy bosszantó embertől/dologtól

pääsky *fecske*

Ei yksi pääsky kesää tee [km] *Egy fecske nem csinál nyarat [km]*

päästellä → **päästää**

päästä *kicsúszik, becsúszik; (meg)szabadul, túlvan, kikerül; jut, eljut, bejut, kerül,*
odaér, halad; lesz, válik; sikerül, tud

jkltä pääsee housuihin → **housut**

päästä autuaammille metsästysmaille → **autuas**

päästä elämässä(än) pitkälle → **pitkällä**

päästä eroon jstak → **ero**

päästä hajulle → **haju**
 päästä helpolla jstak → **helppo**
 päästä hengestä(än → **henki**
 päästä hyvälle päiville → **hyvä**
 päästä hyvälle tuloille → **tulo**
 päästä jalkeille → **jalkeilla**
 päästä jaloille(en → **jalka**
 päästä juoneen/juonesta (kiinni) → **juoni**
 päästä jyvälle jstak → **jyvä**
 päästä kiinni jhk → **kiinni**
 päästä jkn korviin → **korva**
 päästä kuin koira veräjästä → **koira**
 päästä kuiville → **kuiva**
 päästä kärryille jstak → **kärryt**
 päästä käsiksi jhk → **käsiksi**
 päästä käsiksi suuriin rahoihin → **raha**
 päästä lapsenkengistä(än) → **lapsenkengä**
 päästä leivän syrjään kiinni → **syrjä**
 päästä (ikuiseen) lepoon → **lepo**
 päästä liukkaille → **liukas**
 päästä längistä sisään → **länki**
 päästä läpi → **läpi**
 päästä maaliin(sa) → **maali**
 päästä jnk makuun → **maku**
 päästä miehen ikään → **ikä**
 päästä (jkn) niskan päälle → **niska**
 päästä oikeuksiin(sa) → **oikeus**
 päästä oman katon alle → **katto**
 päästä omille(en → **omilla(an**
 päästä opin tielle → **oppi**
 päästä parrasvaloihin → **parrasvalot**
 päästä jkn pauloista → **paula**
 päästä perille jstak → **perille**
 päästä pinnalle → **pinta**
 päästä (elämässä(än)) pitkälle → **pitkällä**
 päästä pukille → **pukki**

päästä päivänvaloon → **päivänvalo**
 päästä pälkähästä → **päläs**
 päästä rahoista(an) (eroon) → **raha**
 päästä (ikuiseen) rauhaan → **rauha**
 päästä rauhan satamaan → **rauha**
 päästä selville jstak → **selvillä**
 päästä (jssak asiassa/kysymyksessä) selville vesille → **selvä**
 päästä jku silmistä(än) → **silmä**
 päästä jhk (asiaan) sisälle → **sisälle**
 päästä taivaalliseen/ikuiseen kotiin → **koti**
 päästä tilanteen herraksi → **herra**
 päästä tolpileen → **tolpillaan**
 päästä tämän maailman vaivoista → **vaiva**
 päästä vauhtiin → **vauhti**
 päästä vihreälle oksalle → **vihreä**
 päästä voitolle → **voitto**
 päästä väljemmille vesille → **väljä**
 päästä yli → **yli**

päästää (*meg*)old, *felold*, *szétválaszt*; (*meg*)ereszt; *kiereszt*, *kibocsát*, (*el*)enged,
megszabadít; *enged*, *hagy*, -at/-et, -tat/-tet

päästää housuihin(sa) → **housut**
 päästää jksta ilma/ilmat pois/pihalle → **ilma**
 päästää jk ilmoille → **ilma**
 päästää liiat höyryt ulos → **höyry**
 päästää jku läpi jssak → **läpi**
 päästää pälkähästä → **päläs**
 päästää/päästellä ärräpäitä → **ärräpää**
 päästää tilaisuus käsistä/sivu suun → **tilaisuus**
 päästää valuutta kellumaan → **kellua**

pääte *vég*, *befejezés*, *végzet*; *végződés*

päälle päätteeksi [vö. kaiken **kukkuraksi**] *mindezen felül*, *mindennek a tetejébe*,
ráadásul

päätyä *befejeződik*, *véget ér*, *vége szakad*; *lejár*; *zárul*

päätyä mahalaskuun → **mahalasku**

päättää *véggel ellát*, *megfejel*; (*el*)dönt; *befejez*; *elhatároz*, *eldönt*

päättää maallinen/ajallinen/mainen vaellukse(nsa) → **vaellus**

päättää mainen matka(nsa) → **matka**

päättää päivä(nsä)/päättää itse päivä(nsä) → **päivä**

pääton *fej nélküli, fejetlen*

juosta/lentää kuin pääton kana *fut(kos), mint a kergebirka, összevissza repked*

päätos *vég, befejezés; elhatározás; határozat, döntés; következtetés*

nuijia päätos pöytään *döntést hoz, megerősíti a döntést*

pysyä päätöksessä(än) *megmarad az (eredeti) elhatározása mellett, nem*

változtatja meg a döntését

pöhnä *részegség*

olla pöhnässä *részeg, be van csípve/állítva/rúgva*

pökerryksissä, pökerryksistä, pökerryksiin → **pyörryksissä**

pökkö *korhadt, odvas fa, tuskó, tönk*

panna pökköä pesään *rak még fát a kályhába; növeli az iramot, nagyobb gőzt ad vminek*

pöly *por*

olla pölyssä *részeg, be van rúgva*

pöpperössä [kifejezésekben]

olla pöpperössä *bódult, kábult, álomittas, össze van zavarodva*

pörssi *börze, tőzsde, pénzpiac*

musta pörssi *feketepiac*

pötkiä *ered, oson, (el)fut, (el)szalad*

pötkiä (jkta) pakoon → **pako**

pötkiä pitkälle → **pitkällä**

pötköleen, pötköllään [kifejezésekben]

heittää pötköleen *lefekszik, elnyúlik*

maata/olla pötköllään *(elnyúlva) fekszik, hever*

pöyhistellä *borzol(gat); pöffeszkedik, büszkélkedik, henceg, felvág*

pöyhistellä kuin kukko → **kukko**

pöytä *asztal*

juoda jku pöydän alle *az asztal alá iszik vkit*

korjata pöytä *leszedi az asztalt*

Käykää pöytään! *Fáradjanak asztalhoz!*

panna jk asia pöydälle *elhalasztja vmilyen ügy megtárgyalását*

puhdistaa pöytä *mindent elnyer/beseper/besöpör; tisztáz/megold minden félben*

lévő/félig kész/folyamatban lévő dolgot

seisova pöytä *svédasztal*

R

raaka *éretlen, zöld; nyers, főtlen, sületlen, durva, finomítatlan*

juoda/ottaa (viinaa) raakana *töményen, hígítás nélkül iszik (alkoholt)*

raapaista *megkarcol, megkarmol, megvakar, meghorzsol; súrol, érint*

raapaista pinnalta jtak/raapaista pintaa → **pinta**

raapaista tulta → **tuli**

raapia *vakar, kapar, karcol, karmol, hozsol, dörzsöl, súrol*

raapia päätä(än)/raapia korvallista(an) → **pää** → **korvallinen**

raapia rahat jstak → **raha**

raataa *strapál, gürcöl, keményen dolgozik, vesződik, bajlódik; irt, megművel; tép, szaggat*

raataa itse(nsä) loppuun → **loppu**

raataa kuin orja → **orja**

raataa niska limassa → **lima**

raha *pénz*

aika on rahaa *az idő pénz*

jku ei ole pienen rahan tarpeessa *vkinek nincsenek filléres gondjai*

haista rahalle *vmi véve/vásárolva van (nem úgy kapták)*

iskeä rahaa *pénzt szerez (kétes eszközökkel)*

kylpeä rahassa/rypeä rahoissa *vki tobzódik a pénzben, vkit felvet a pénz*

kääriä/kääräistä/tehdä rahaa *vki sokat/jól keres, vkinek jó a fizetése/keresete*

lukea/lyödä rahat pöytään/kouraan *leszámolja a pénzt, fizet (egy összegben)*

lyödä rahat pöytään/kouraan/tiskiin *nagy mellénnyel készpénzzel fizet*

lyödä/pistää (jllak) rahoiksi *pénzzé tesz (vmit); (sok) pénzt csinál (vmiből);*

sokat/jól keres, jó a fizetése/keresete

musta raha *a hivatalos szervek elől eltítkolt és titkos bankszámlára befizetett összeg*

muuttaa rahaksi *pénzzé tesz/elad vmit*

naida rahaa *a pénzzel házasodik, [férfi] gazdagon nősül, gazdag nőt vesz*

el/feleségül, benősül vmilyen gazdag családba, [nő] gazdag férfihoz megy

feleségül, gazdag férjet fog

olla rahoissa(an) *anyagilag jól áll, tehetős, jómódú*

jklla on löysää rahaa → **löysä**

panna rahat sileäksi *elkölti/elveri/elherdálja az összes pénzt, a fenekére ver az összes pénznek, az ablakon szórja a pénzt*

pelata rahasta *pénzben játszik*

pestä rahaa [átv] *pénzt mos, az illegálisan szerzett pénzét legálissá teszi*

pitkää raha [gazd] *hosszúlejáratú kölcsön*
 päästä käsiksi suuriin rahoihin *jól/nagy pénzeket kezd keresni*
 päästä rahoista(an) (eroon) *megszabadul a pénzétől, elveszíti a pénzét*
 raapia rahat jstak *összekapar(ja a) pénzt vhonnan*
 raha ei haise *a pénznek nincs szaga*
 raha ei kasva puussa *a pénz nem magától jön*
 raha ei tee kiusaa → **kiusa**
 raha ratkaisee *Pénz beszél(, kutya ugat)* [km]
 raha tulee rahan luo *a pénz oda megy, ahol már van*
 rahaa kuin roskaa → **roska**
 rahat ovat kiinni *a pénz be van fektetve*
 Rahat tai henki! → **henki**
 rahoilla ei ole korvamerkkiä → **korvamerkki**
 repiä rahaa [vö. raapia **rahat**, kiskoa/repää/kääriä tuohta → **tuohi**] *pénzt szerez/gyűjt/keres*
 rikkoo raha *felváltja a pénzt*

rahkeet *tsz istráng, hám*

jklla on//ei ole rahkeita/rahkeissa varaa tehdä jtak *vkinek van//vkinek nincs tehetsége vmihez/vmit csinálni*
 yrittää enemmän kuin rahkeet *kestävät többet akar, mint amire képes/mint amire lehetősége van, [[vö. Sokat akar a szarka, (de) nem bírja a farka [km]]*

raide *kerékvágás; vágány, sínpár*

olla oikeilla/normaaleilla raiteilla *vmi a legnagyobb rendben van/megy, vmi a régi kerékvágásban megy/halad*
 olla poissa raiteilta(an) *kizökkent a régi kerékvágásból; ki van borulva (lelkileg)*
 suistua/mennä raiteilta(an) *vmi kisiklik; vki elveszíti a lelki egyensúlyát*

raivari [kny] *méreg, düh(roham), idegesség, idegbaj, idegroham*

saada raivari [szl] *vki idegbajt/idegrohamot/dührohamot kap, vkire rájön az ideg(baj)/idegroham/dühroham, vkire rájön az ötperc*
 jklla tulee raivari [szl] ↑

raivata *irt, feltör, feltúr, kivág, megtisztít, megművel; elhord, eltávolít*

raivata jku pois tieltä(än) → **tie**
 raivata tietä jllek → **tie**
 raivata tie(nsä) jhk → **tie**

raivo *fn düh, dühöngés, méreg mn dühös, örvöngő, veszett*

olla raivona *vki dühös, mérges, vad, fel van paprikázva*

raivoissa(an *dühében*, **raivoihin**(sa *dühbe*

olla raivoissa(an *dühöng, őrjöng, magán kívül van, fel van háborodva*; jkllle *dühös/mérges vkire*

tulla/joutua raivoihin(sa *feldühödik, dühbe gurul, mérges lesz, felkapja a vizet*

raja *határ, határvonal, határszél, határvidék; vég, szél; korlát*

käydä rajaa joidenkin asioiden välillä *meghúzza/kijelöli a határt vmilyen dolgok között*

laajentaa/rikkoa rajoja(an) *ledönti a korlátaid, kitör a megszokások szabta keretek közül; vmi újat próbál ki*

pysyä kohtuuden/sopivaisuuden rajoissa *megmarad a méltányosság/az illendőség határain belül*

rajansa kaikella *mindennek van határa, mindennek megvan a maga határa*

siinä rajoilla *éppenhogy csak; megközelítőleg, körülbelül*

tietää omat raja(nsa *tisztában van a képességeivel*

rakas *kedves, édes, drága, szeretett*

Rakkaalla lapsella on monta nimeä [km] → **nimi**

rakennella *építget, épít, rak; lassan/folyamatosan szerkeszt, tervezget*

rakennella tuulentupaa/tuulentupia → **tuulentupa**

rakentaa (*meg*)*épít, felépít, emel, beépít, kiépít; rak; szerkeszt, alkot; szerez, létesít; alapoz vmire; támaszkodik vmire/vkire, bízik vkiben*

rakentaa hiekalle → **hiekk**

rakentaa kalliolle → **kallio**

rakentaa kuin Iisakin kirkkoa → **kirkko**

rakentaa pilvilinnoja → **pilvilinna**

rakentaa sutta ja sekundaa → **susi**

rakentaa tuulentupaa/tuulentupia → **tuulentupa**

raketti *rakéta*

kiittää kuin raketti *megy, mint a rakéta*

rako *rés, repedék, hasadék, hézag; távolság, köz, különbség*

mennä/joutua/vajota maan rakoon/maanrakoon *a föld alá kerül/eltemetődik, elpusztul; mélyre zuhan, látványosan csökken*

nuijia jku maan rakoon *vkit a földbe döngöl/lepocskondiáz/alaposan/keményen megbíral, vkire ráhúzza a vizeslepedőt*

olla tukalassa/pahassa raossa *bajban/nehéz helyzetben van*

painua maan rakoon/maanrakoon (häpeästä) *a föld alá süllyed (szégyenében)*

rankkitynnyri *cefréshordó*

haista (viinalta) kuin rankkitynnymi *bűzlik, mint a boroshordó*

ranskalainen *francia*

ranskalainen ikkuna/parveke *francia erkély*

ranskalainen sidos *bőrből/részben bőrből készült könyvborító/-kötés*

ranskalainen viiva *gondolatjel, (írásbeli felsoroláskor használt) hosszabb vízszintes vonal*

ranskalainen visiitti *gyors látogatás/vizit*

ranskalaiset (perunat) *hasáburgonya*

ranskalaiset korot *nagyon magas és vékony cipősarok [női cipőké]*

ranta *part, széle vminek*

jäädá rannalle *lemarad vmiről, kimarad vmiből, hoppon marad*

ranttaliksi [kifejezésekben]

panna ranttaliksi *tombolni kezd, felfordulást/rumlit csinál, dorbézol, lumpol; nem ért a szóból; félbehagy vmit; lazít, kienged*

raottaa *félíg/kissé megnyit, rést nyit, meglebbent, fellebben*

raottaa kukkaroa(an) → **kukkaro**

raottaa ovea jllek → **ovi**

rapakko *sártócsa, kátyú, pocsolya*

rapakon takana *Amerikában*

rapata *bevakol, bepucol*

rapatessa roiskuu → **roiskua**

rapiat [kifejezésekben]

ja rapiat päälle *még egy kics(it) hozzá/egy kicsivel több(et)/több(et), mint...*

rappio *(le)romlás, pusztulás*

mennä/joutua rappiolle *a tönk szélére jut, tönkremegy, romlásnak/züllésnek indul, elfajul*

olla rappiolla *rozzant/leromlott állapotban van (vki/vmi), düledszik, omladozik (vmi)*

rapsu(t) *büntetés, (pénz)bírság*

saada rapsut *vki büntetést kap*

rapu *rák*

punainen kuin (keitetty) rapu *vörös, mint a (főtt) rák*

raskas *nehéz, súlyos, terhes; nyomasztó*

olla raskaana *terhes, állapotos, várandós*

ottaa (jk asia) raskaasti *vki a szívére vesz vmit, vki nehezen visel vmit*

raskain sydämin *nehéz/szormorú szívvel, szomorúan*

raskas sarja [sp] *nehézsúly*

raskas teollisuus *nehézipar*

raskauttaa *nehézzé, súlyossá tesz, nehezít; terhel, súlyosbít*

raskauttavat asianhaarat → **asianhaara**

rasva *zsír, zsiradék, háj*

kova//pehmeä rasva *kötött//kötetlen zsírsavakat tartalmazó zsír*

rasvata *(be)zsíroz, (be)olajoz, megken*

kuin rasvattu salama [tréf] *(gyorsan,) mint a villám*

käydä/luistaa/sujua kuin rasvattu megy, *mint a karikacsapás, olajozottan megy*

rasvata rattaita → **rattaat**

rata *ösvény, gyalogút, út, vasút; pálya, vonal*

ja sitä rataa *meg efféle, meg ilyesmi, és így tovább*

jatkaa samaa rataa *ugyanúgy folytat/csinál vmit (, mint régen), ugyanazon a/egyazon pályán mozog*

ratsastaa *lovagol, nyargal*

ratsastaa jkn suosiolla → **suosio**

rattaat *tsz szekér, kocsi*

rasvata rattaita *megken/lefizet vkit*

ratti *kormánykerék*

olla (auton) ratissa *a kormánykeréknél ül, (autót) vezet*

rauha *béke; békesség, nyugalom, csend*

antaa jklle rauha/jättää jku rauhaan *békén/békében hagy vkit*

hieroa rauhaa *békét akar kötni, a békekötésen fáradozik*

päästä (ikuiseen) rauhaan *örök nyugalomra tér, elhunyt*

päästä/saapua rauhan satamaan [vál] ↑

rauhan maa *túlvilág*

rauhallinen *békés; nyugodt, nyugalmas, csendes*

rauhallinen kuin viilipytty → **viilipytty**

rauhanomainen *békés*

rauhanomainen rinnakkaiselo *békés egymás mellett élés*

rauhanpiippu *békepipa*

polttaa rauhanpiippua *elszívja a békepipát (vkivel)*

rauta *vas*

olla raudoissa *börtönben/a rács mögött van; le van csukva; ül [szl]*

jklla on monta rautaa tulessa *vki egyszerre több vasat tart a tűzbe*

jkssa on rautaa *vkiben sok erő van/rejlik*

jku on rautaa *vki erős/kemény (fickó), vkit kemény fából faragtak*
rautalanka *(vas)drót, (vas)huzal*

vääntää rautalangasta *a lehető legegyszerűbben magyaráz el vmit*
rehellisyys *becsületesség, jóhiszeműség, őszinteség*

Rehellisyys maan perii [km] *a becsületesség elnyeri jutalmát*
reilassa, reilaan [kifejezésekben]

olla reilassa *rendben van, a helyén van, jól van*

reisi *comb*

nousta reittä pitkin rahaan *házasság vagy szexuális kapcsolat révén jut pénzhez*
 yletä uralla(an) reittä pitkin *a pályáján való felemelkedéshez házasságot/szexuális*
kapcsolatot használ fel

remmi *szíj, nadrágszíj*

antaa jklle remmiä *szíjjal ver vkit*

iso remmi päällä → **iso**

jklla jää remmi päälle [vö. jklla jää **hihna** päälle] *vki nem tud abbahagyni vmit*

olla remmissä *ügyeket intéz; benne van vmiben*

jklla remmi luistaa *vkinek nem vág az esze*

saada remmiä *(ki)kap/verést kap (szíjjal)*

rempallaan, rempalleen [kifejezésekben]

olla rempallaan *összevissza van; rossz állapotban van*

rengas *karika, gyűrű, láncszem, abroncs*

puuttuva rengas *a hiányzó láncszem* [a majom és az ember közti fejlődési fokot
 képviselő, feltételezett élőlény, amelynek a maradványai nem kerültek elő]

repiä *(el)szakít, szétszakít, szaggat, (el)tép, széttép, darabokra tép; kitép*

repiä auki vanhoja haavoja → **haava**

repiä kitusia(an) → **kituset**

repiä leukoja(an) → **leuka**

repiä pelihousu(nsa/-paita(nsa) → **pelihousut** → **pelipaita**

repiä persee(nsä) → **perse**

repiä persettä(än) → **perse**

repiä rahaa → **raha**

repiä jk jkn selkänahasta → **selkänahka**

repiä jkltä silmät päästä → **silmä**

repiä tuohta → **tuohi**

Revi siitä! → **se**

reppu *hátizsák*

antaa jklle reput [vizsgán] *vki megbuktat vkit*

reppu soi *gólt lő*

saada reput *vki megbukik*

repäistä *elszakít, szétszakít, eltép, széttép; megkarcol, felkarcol; kitép*

repäistä vaatee(nsa → **vaate**)

retku *gönc, rongy; senkiházi, csavargó; [kifejezésekben]*

lentää/mennä retkuun *vki lépre megy/bemegy a csőbe/bekapja a legyet; vki csalódik, pofára esik*

olla retkussa jkhun *bele van esve/zúgva vkibe*

vetää jkta retkuun [vö. sahata **silmään**] *vki behúz a csőbe vkit, vki*

becsap/rászed/átráz/átvág vkit, vki a bolondját járhatja vkivel

retuperällä, retuperälle [kifejezésekben]

jäädá retuperälle *elhanyagolt/gondozatlan állapotba kerül, tönkremegy*

olla retuperällä *el van hanyagolva, tönkre van (menve)*

revetä *(el)reped, megreped, (el)szakad, szétszakad, kiszakad, megszakad, (meg)hasad,*

szétesik, széthullik, szétnyílik, darabjaira hullik/esik/szakad

revetä joka asiaan/paikkaan → **asia** → **paikka**

revetä liitoksistaan *vmi szétesik/széthullik, darabjaira hullik, [átv] vki (lelkileg)*

kiborul

rihma *fonal, cérna*

jklla ei ole rihman kiertämää *vki (anyaszült) meztelen; pucér*

jkku on ilman rihman kiertämää ↑

riidellä *veszekedik, veszekszik, vitatkozik, pöröl, perlekedik*

riidellä nyrkít savessa → **nyrkki**

riihi *száritócsűr*

olla kuin riihen seinästä repäisty *nagyon csúnya/elhanyagolt (vkinek az arca); a*

fáradtságtól szürke, kimerült, elcsigázott

riipaista *letép, kitép, leránt, kiránt, lehúz, kihúz; belehasít, belenyilallik; súrol, horzsol,*

karcol; firkant

riipaista jkn sydäntä/jkta sydämestä → **sydän**

riippua *függ, lóg, csüng, csügg*

riippua jkn hameissa → **hame**

riippua ilmassa → **ilma**

riippua köyden jatkona/köydenjatkona → **köydenjatko**

riistäytyä *kiszakítja/kitépi magát; elszabadul, kitör, kiüt*

riistäytyä käsistä → **käsi**

riistää *letép, kitép, leszakít; elragad, elrabol, megfoszt; kizsákmányol*

riistää henki itseltä(än/jklta → **henki**

riisua *levet, letesz; levetkőzik; megfoszt vmitől; lefegyverez, elszed*

riisua jku aseista → **ase**

riisua naamari(nsa) → **naamari**

riittää *elég, elegendő, telik, jut, futja, megfelel; bőven, jócskán van; tart, nem fogy el; jut; fogható vmihez*

jtak riittää kiusaksi asti → **kiusa**

jssak riittää purtavaa → **purra**

riivattu mn/fn *ördöngös, megszállott, átkozott*

huutaa kuin riivattu *ordít, mint a sakál/mint a fába szorult féreg*

riivinrauta (*konyhai*) *reszelő*

kurkku on kuin riivinrauta *rekedt vkinek a hangja, fáj vkinek a torka*

rikas *gazdag, dús, bő*

rikas kuin Kroisos/kroisos → **kroisos**

rikka *hulladék, szemét, piszok; szalmaszál, szálka*

ei pane rikkaa ristiin *egy szalmaszálat sem tesz keresztbe, a kisujját sem mozdítja*

rikkoa (*meg*)*tör, (meg)dönt, széttör, (szét)zúz; felvált; megszeg, megsért*

rikkoa ennätys → **ennätys**

rikkoa (jnk) lakia → **laki**

rikkoa raha/seteli → **raha** → **seteli**

rikkoa rajoja(an) → **raja**

rikos *bűncselekmény, bűntény, büntett; vétség, vétek, bűn*

jatkettu rikos [jog] *többrendbeli bűncselekmény*

rikosrekisteri *bűnügyi nyilvántartás/nyilvántartó*

jklla on rikosrekisteri *vki szerepel a bűnügyi nyilvántartásban, vkinek priusza van*

rima *léc*

mennä yli rimaa *hipoen [átv] súrolja a lécet*

nostaa rimaa [átv] *magasabbrá emeli a lécet, magasra emeli/teszi/tűzi a mércét*

rima on korkealla [átv] *magasra van állítva a léc, magasra van tűzve a mérce*

rinki *kör*

jklla on kylmä rinki *takapuolen/perseen ympärillä [vulg] vki be van*

rezelve/tojva/szarva/fosva, vkinek tele van a gatyája

jllak on kylmä rinki *takapuolessa/perseessä [vulg] ↑*

rinnalla *mellét, rinnalle* *mellé, rinnalta* *mellől*

elää jkn rinnalla *vkinek az oldalán él, vkivel (együtt) él*

jnk rinnalla kaikki kalpenee → **kalveta**

rinta *mell, mellkas; kebel; mellrész (ruhán); emlő, csecs; szügy*

antaa lapselle rintaa *mellre teszi/szoptatja a gyereket*

kantaa lasta rintan(sa alla [vál] *gyermeket hord a szíve alatt*

lyödä rintoihin(sa veri/döngeti a mellét, *henceg/kérkedik vmivel*

rinta rinnan *egymás mellett, párhuzamosan; egyszerre, egy időben, egyidejűleg, együtt*

rinta rottingilla *büszkén, önérzetesen*

ryhdistää/röyhistellä rintaa(nsa *kidüllesztä a mellét, büszkélkedik/kérkedik vmivel*

saada rintaa (*csecsemő*) *szopik*

täysin rinnoin *teljes odaadással, felszabadultan*

uida rintaa *mellúszással/mellen úszik*

ripustaa *felakaszt, függeszt, kitűz*

ripustaa hampaat naulaan → **hammas**

risainen *rongyos, szakadozott*

panna elämä risaiseksi *dorbézol, lumpol, elveri a pénzt, ünnepel, kirúg a hámból*

riski *kockázat, rizikó*

olla riskissä kunnossa [tréf] *vki jó hűsban van*

risti *kereszt; szenvedés, megpróbáltatás, baj, istenverése*

ei ristin sieluakaan *senki sem, egy árva lélek sem*

kantaa risti(nsä *vki hordja a maga keresztjét, belenyugszik a sorsába*

kulkea ristin tiellä/tietä [vall] *az igaz úton jár, Krisztus tanításai szerint él*

vetää risti seinään [tréf] *felír vmit a kéménybe [annak jeléül, hogy valami nagyon kivételes/kivételesen történik]*

vetää risti jnk yli *áthúz vmit (elutasítása jeléül)*

vetää risti jnk yli/päälle *fátylat borít vmire*

ristiin rastiin *összevissza, keresztül-kasul*

ristissä *keresztben, ristiin keresztbe*

ladut/sukset menevät ristiin *nézeteltérés támad vkik között, vkinek a szándéka nem találkozik vkiével, vkinek összeakad a baj(u)sa vkivel, vki összerúgja a port vkivel*

lyödä ristiin [vélemények] *(nagyon) eltér/különbözik vmitől*

mennä ristiin *vmi összeakad vmivel, vmi keresztéz vmit; [levelek] vmi elkerül vmit;*

[vélemények] *eltér vmitől*

olla sukset ristissä jkn kanssa *vkinek nézeteltérése van vkivel, vki összeakasztotta a baj(u)szat vkivel, vki összerúgta a port vkivel*

puhua ristiin *egymásnak ellentmondó információkat ad, ellentmondásosan beszél*

ristiä *megkeresztel; keresztet vet; keresztbe tesz; keresztet*

ristiä käte(nsä → **käsi**)

ristiä silmä(nsä → **silmä**)

risu *gally, száraz ág, rözse, virgács*

saada risuja vki leszólást, rossz kritikát kap; vkin elverik a port

Tuliko ruusuja vai risuja? Jó vagy rossz kritikát kaptál/kapott vmi?

ritari *lovag*

köyhät ritarit tejbe áztatott, majd megsütött búzakenyér szeletek (amelyekre általában lekvárt és tejszínhabot is tesznek)

surullisen hahmon ritari a búsképű lovag, antihős, olyan, akinek semmi sem sikerül

ritolat tsz [a 20-as évek finn futóversenyzője, Ville Ritola nevéből]

lähteä ritolaan elszalad, olajra lép, elmenekül, elszökik

ottaa ritolat ↑

rivi *sor, rend, vonal, gléda*

lukea rivien välistä a sorok között olvas

panna jotkut riviin megrendszabályoz vkiket, rendet rak vkik között

rohkaista *bátorít, biztat, buzdít*

rohkaista miele(nsä → **mieli**)

rohkea *bátor, merész*

rohkea kuin leijona → **leijona**

Rohkea rokan syö [km] Bátraké a szerencse [km]

roikkua *lóg, függ, csüng*

jäädä roikkumaan vmi el lett halasztva, nem lett megcsinálva

roikkua ilma → **ilma**

roikkua jkn kaulassa → **kaula**

roikkua jkn kimpussa → **kimpussa**

roikkua jkn mukana → **mukana**

roikkua narunjatkona → **naru**

roikkua yhdessä → **yhdessä**

roikkua äitin(sä helmoissa → **helma**)

roiskua *frecseg, fröcsköl(ődik)*

Aina roiskuu kun rapataan aki dolgozik, az mindig hibázhat is; csak az hibázhat, aki dolgozik is; A lónak négy lába van, mégis megbotlik

rapatessa roiskuu ↑

rokka *sárgaborsó főzelék, babfőzelék*

juotua rikaksi jnk rokkaan feleslegesen belekeveredik vmibe

Lisänä rikka rokassa, hāmähäkki taikinassa [km] *vminek nincs semmi jelentősége*
rokuli rövid, önkényes távollét a munkából; a munka rövid megszakítása (vmilyen okból)

nukkua rokuliin *túl sokáig alszik, elalszik*

Rooma *Róma*

Kaikki tiet vievät Roomaan [km] *Minden út Rómába vezet [km]*

Roomaa ei rakennettu yhdessä päivässä [km] *a nagy dolgokat/vállalkozásokat nem egy nap alatt viszik véghez*

ropo *fillér, garas, picula*

lesken ropo *kicsi, de jó szívvvel adott ajándék*

roska *szemét, piszok, hulladék, lim-lom*

koko roska *az egész, szóban forgó ügy/dolog, veszélyes munka, nehéz/siralmas körülmények*

puhua roskaa *hülyeséget/butaságot beszél, alaptalan dolgokat állít*

rahaa kuin roskaa *nagyon sok pénz, annyi (pénz), mint a szemét*

täyttä roskaa *(tiszta) szemét, értéktelen, megalapozatlan, légből kapott, fedezet nélküli*

roskatynnyri *szemétláda*

penkoa historian roskatyynnyriä *a történelem szomorú/szégyenletes eseményeit veszi/ássa elő*

rotta *patkány*

paeta kuin rotat uppoavasta laivasta *menekül(nek), mint a patkányok a süllyedő hajóról*

ruis *rozs*

jklla on ruista ranteessa/hihassa *vki erős, vkiben nagy erő van, vkinek nagy ereje van*

rukkanen *egyujjas bőrkesztyű, bundakesztyű*

antaa jklle rukkaset *kosarat ad vkinek, kikosaraz vkit*

lyödä rukkaset pöytään/tiskiin/naulaan [ált hirtelen haragjában] *abbahagyja a munkát; (megelégetve vmit) lemond vmilyen vállalkozásról*

saada rukkaset *vki kosarat kap*

rukous *könyörgés, esdeklés; imádkozás; ima, imádság, fohász*

olla kuin nukkuneen rukous [tréf, a renyhe, elpuhult, tehetetlen emberről] *vki olyan, hogy megalszik a szájában a tej*

rulla *görgő, orsó, cséve, csiga, henger, tekercs, gombolyag*

panna turpa rullalle *vki befogja a száját/pofáját, vki hallgat/nem beszél*

ruma *csúnya, csúf, rút; illetlen; ocsmány, aljas*

ruma kuin piru → **piru**

rumpu *fn dob*

lyödä rumpua jstak/jnk puolesta *propagál/reklámoz vmit*

runsas *bő, bőséges*

runsaalla kädellä *bőkezűen*

jkn runsaat muodot *vkinek a telt/gömbölyű alakja*

ruoho *fű*

ruoho on vihreämpää aidan toisella puolella *a szomszéd kertje mindig zöldebb, máshol kolbászból van a kerítés*

ruoka *étel, eledel, élelem, ennivaló; étkezés, evés; koszt*

pitää jku ruoassa *vki eltart vkit*

pysyä ruoassa *vki kap enni, vkinek biztosítva van a megélhetése*

ruoan ääressä ollut/kasvanut [tréf] *jól táplált*

ruoka-aika *az étkezés ideje, étkezési idő*

jku on ollut ruoka-aikaan kotona *vki jól táplált*

ruokahalu *étvágy*

Ruokahalu kasvaa syödessä [km] *Evés közben jön meg az étvágy [km]*

ruokasali *ebédlő*

ruokasalin kalusto → **kalusto**

ruotu *egy sor a két vagy több sorból álló (menet)oszlopban*

olla samassa ruodussa *egy cipőben járunk/jártok/járnak, vki ugyanabban a cipőben jár, mint vki más*

palata ruotuun *újra azt csinálja, amit kell/amit a többiek is, visszazökken a régi kerékvágásba; visszamegy a helyére*

pysyä ruodussa *azt csinálja, amit kell/amit a többiek is, nem különködik, nem lóg ki a sorból*

rusina *mazsola*

mennä rusinaksi *összenyomódik, (autó) összetörik*

noukkia/poimia rusinat pullasta *kicsipegeti a legjobb/legfinomabb részt vmiből, kimazsoláz vmit*

ruskea *barna*

ruskea kirjekuori → **kirjekuori**

ruskea kuin kahvipapu → **kahvipapu**

rutiköyhä *koldusszegény*

leikkiä/pelata upperikasta tai rutiköyhää *mindent vagy semmit játszik, mindent feltesz egy lapra, hazardíroz, a haszon reményében nagy rizikót vállal*

rutto *pestis, dögvész, vész, járvány*

karttaa/vihata jtk kuin ruttoa (*ügy*) *kerül/gyülöl vmit, mint a bűnt*

ruttu *gyűrődés, ránc, redő*

lyödä nenä ruttuun *felképel, képen vág/töröl vkit; behúz vkinek*

naama rutussa *gyűrött/savanyú képpel*

ruuneperi, Runeberg [*< a költő J. L. Runeberg nevéből*]

puhua kuin ruuneperi *sokat és szépen beszél (, kb. úgy beszél, mint Arany János)*

ruumis (*élő*)*test; (holt)test, tetem, hulla*

vain jkn (kuolleen) ruumiin yli *csak vkinek a holttestén át*

ruusu *rózsa*

elämä ei (aina) ole (pelkkää/mitään) ruusuilla *tanssimista az élet nem fenéig tejfel, az élet nem habostorta*

(saada) ruusuja ja risuja/sekä ruusuja että risuja *köszönetet/dicséretet is és szidást is kap*

Ruusunen *Csipkerózsika*

nukkua Ruusunen unta *Csipkerózsika-álmot alszik, boldog tudatlanságban él*

ruuti *puskapor, löpor*

haaskata/tuhlata ruutia *harakoihin/variksiin túl sok időt/energiát, stb.*

pazarol/fecsérel vmi *jelentéktelen dologra, vki (el)fecsérli az idejét/erejét, stb.*

vmire [vö. Ágyúval lő verebekre]

jklla on ruuti kuivana [átv] *vki szárazon tartja a puskaport, vki ütésre kész, fel van készülve vmire*

jkssa on ruutia *vki energikus/tettre kész/serény; vkiben van spiritusz, vki temperamentumos*

ruutitynnyri *puskaporos hordó*

istua ruutitynnyrin päällä *puskaporos hordón ül, rendkívül fenyegető/veszélyes helyzetben van*

ruuvi *csavar, sróf*

jkn päässä on jk ruuvi(t) irti/löysällä/höllällä *vki meg van húzatva, vki lökött, vkinek nincs ki mind a négy kereke*

ruveta (*el*)*kezd, hozzáfog, nekilát*

ruveta jhk taloksi → **talo**

ruveta talosille → **talosilla**

ruveta yksiin leipiin jkn kanssa → **leipä**

ryhdistää *kiegyenesít, kihúz*

ryhdistää rintaa(nsa → **rinta**)

ryhmätyö *csoportmunka*

ryhmätöiden purkaminen → **purkaa**

ryhtyä *elkezd, belekezd, hozzáfog, nekilát, belekap* → **ruveta**

ryhtyä jhk taloksi → **talo**

ryhtyä talosille → **talosilla**

ryhtyä tuumasta toimeen → **toimi**

rypeä *fetreng, hentereg*

rypeä rahoissa → **raha**

rysä [hal] *varsa*

saada/tavata jku rysän päältä *rajtakap/tetten ér vkit vmin*

ryssä *ruszki*

ryssä on ryssä, vaikka voissa paistaisi *az orosz mindig orosz marad* [vö. Kutýából nem lesz szalonna [km]]

tehdä jtak ryssäksi *rosszul dolgozik, rossz munkát végez*

ryyppy *korty*

jklla on ryyppy päällä *vki alkoholizál*

ryypätä *kortyant, kortyantgat, kortyol, iszik, iszogat, iddogál*

ryypätä raha(nsa/terveyte(nsä jne *elissza a pénzét/az egészségét, stb.*

ryöstää *(el)rabol, elragad, zsákmányol; kirabol, kifoszt*

ryöstää jku puhtaaksi → **puhdas**

rähinä *zaj, zshivaj, zenebona, verekedés*

täysi rähinä päällä *teljes gőzzel*

rähmällä(än, rähmältä(än, rähmälle(en [kifejezésekben]

olla rähmällä(än jkn edessä/jhk suuntaan *hason csúszik vki előtt, hasra esik vki/vmi előtt*

räjähtää *(fel)robban; durran, dörren, reccsen, csattan; kirobban, kitör*

olla räjähtäneen näköinen/räjähtänyt *vki fáradt; vki/vmi piszkos, rendetlen*

räjähtää käsiin → **käsi**

räjäyttää *(fel)robbant; durrant, dörrent, csattant; harsogtat*

räjäyttää pankki/potti → **pankki** → **potti**

räkä *takony*

olla räkä poskella *vki tök részeg, vki részeg, mint a disznó*

räkä poskella *tök részegen*

räpäyttää *hunyorít*

valehdella silmää räpäyttämättä *szemrebbenés nélkül hazudik*

rästi *kifizetetlen számla, tartozás, (adó)hátralék; tartozás, lemaradás, elmaradás, el nem végzett munka/kötelesség*

jääda rästiin vmi elvégezetlenül/elintézetlenül marad

olla rästissä vmi nincs elvégezve/elintézve

rästi *rongy*

olla kuin märkä rästi vki olyan, mint a mosott rongy, olyan, mint a kifacsart citrom, nagyon ki van (fáradva)

röyhistellä *borzolgat*

röyhistellä rintaa(nsa → rinta

S

saada (*meg*)kap, *elnyer*, *talál*, *szerez*; *rávesz*, *rábír*, -at/-et, -tat/-tet; *sikerül*; *szabad*, -hat/het

Mitä (Teille) saa/saisi olla? *Mit szabad/parancsol/adhatok (Önnek)?*

saada aikaan/aikaiseksi → **1. aika**

saada jku alamaihin → **alamaissa**

saada alkunsa → **alku**

saada ehdot → **ehto**

saada haarukkaan → **haarukka**

saada jku haaviin(sa → **haavi**

saada hajuu → **haju**

saada halvaus → **halvaus**

saada harmaita hiuksia → **harmaa**

saada hatkat → **hatkat**

saada haukut → **haukut**

saada jku hengiltä → **henki**

saada henkilökohtainen → **henkilökohtainen**

saada hepuli(t) → **hepuli(t)**

saada jku huonoon/epäedulliseen valoon → **valo**

saada huutia → **huuti**

saada (tentistä) hyvät/erinomaiset/tyydyttävät tiedot → **tieto**

saada ihmeitä aikaan → **ihme**

saada ilmaa siipien(sä) alle → **siipi**

saada jstak/jksta irti jtak → **irti**

saada isän kädestä → **isä**

saada iäisyyskutsu → **iäisyyskutsu**

saada jalansijaa → **jalansija**

saada jalat alleen → **jalka**

saada jalka(nsa) oven väliin/ovenrakoon → **ovenrako**

saada juonesta kiinni → **kiinni**

saada jk jyvälle → **jyvä**

saada jku järkiin(sä → **järki**

saada kakkua → **kakku**

saada kaksi kärpistä yhdellä iskulla → **kärpänen**

saada jku kananlihalle → **kananliha**

saada katto pänsä päälle → **katto**

saada kenkää → **kenkä**
 saada jtak/jku kiikariin(sa) → **kiikari**
 saada kiinni/kiinni jstak → **kiinni**
 saada kipinä jhk → **kipinä**
 saada kivikin helytmään → **kivi**
 saada koppi → **koppi**
 saada jku koukkuun(sa) → **koukku**
 saada kuonoonsa → **kuono**
 saada kutsu kotiin/taivaaseen → **kutsu**
 saada kuulla kunnia(nsa) → **kunnia**
 saada jk kuuloon(sa) → **kuulo**
 saada kyllikse(en/kylläkse(en) → **kylliksi**
 saada kylmä suihku → **suihku**
 saada kylmää vettä niskaan(sa) → **kylmä**
 saada jku kynsiin(sä) → **kynsi**
 saada kynsille(en) → **kynsi**
 saada kyytiä → **kyyti**
 saada jku kápälälautaan → **kápälälauta**
 saada (purjehdus)kärpäsen purema → **kärpänen**
 saada jku/jk käsiin(sä) → **käsi**
 saada käsistä pois → **käsi**
 saada käyntiin → **käynti**
 saada köniin(sä) → **köniin**
 saada jku langan päähän → **pää**
 saada langan päästä kiinni → **kiinni**
 saada lapsi jkn kanssa → **lapsi**
 saada loparit/lopputili → **loparit** → **lopputili**
 saada lyhyt loppu → **lyhyt**
 saada lyijyä nahkaan(sa) → **lyijy**
 saada lähteä kävelemään → **kävellä**
 saada lähtöpässit → **lähtöpassi**
 saada lämmintä kättä → **käsi**
 saada maistaa omaa lääketä(än) → **lääke**
 saada mitä kuuluu ja kuka käski → **kuulua**
 saada monoa → **mono**
 saada motoon(sa) → **moto**

saada mylly pyörimään → **mylly**
 saada jku nalkkiin → **nalkissa**
 saada nappi otsaan → **nappi**
 saada naurajat puolelle(en → **nauraja**
 saada neniin(sä) → **nenä**
 saada nenille(en/nenälle(en → **nenä**
 saada niskalenkki → **niskalenkki**
 saada nokille(en → **nokka**
 saada nähdä → **nähdä**
 saada näpeilleen → **näppi**
 saada näppylöitä jstak → **näppylä**
 saada oraalle → **oras**
 saada osakse(en → **osa**
 saada ote jhk/jstak → **ote**
 saada paikka auringossa → **aurinko**
 saada pakit → **pakki**
 saada pekkaa päälle → **pekka**
 saada pikavoitto → **pikavoitto**
 saada jkn (kympin, satasen, tonnin jne.) pintaan → **pinta**
 saada pistos sydämeen → **pistos**
 saada pitkä nenä → **nenä**
 saada pois päiväjärjestyksestä → **päiväjärjestys**
 saada potkut → **potku**
 saada jk puhtaana käteen → **puhdas**
 saada jk/jku pussiin → **pussi**
 saada pyyhkeitä jklta → **pyyhe**
 saada jk pyörimään → **pyöriä**
 saada päihin(sä) → **pää**
 saada pää auki → **auki**
 saada jkn pää pyörälle → **pyörällä**
 saada jkn pää sekaisin → **sekaisin**
 saada päähän(sä) → **pää**
 saada raivari → **raivari**
 saada rapsut → **rapsu(t)**
 saada remmiä → **remmi**
 saada reput → **reppu**

saada rintaa → **rinta**
 saada risuja → **risu**
 saada rukkaset → **rukkanen**
 saada jku rysän päältä → **rysä**
 saada sapiskaa → **sapiska**
 saada satikutia → **satikuti**
 saada selko/selkoa jstak → **selko**
 saada selkäsauna → **selkäsauna**
 saada selkään(sä) → **selkä**
 saada selville → **selvillä**
 saada selvä(ä) jstak → **selvä**
 saada siipeen(sä) → **siipi**
 saada siivet → **siipi**
 saada jk silmiin(sä) → **silmä**
 saada sormille(en) → **sormi**
 saada surma(nsa) → **surma**
 saada jkn sydän syttymään → **sydän**
 saada sätky → **sätky**
 saada tahto(nsa läpi/perille) → **tahto**
 saada takkiin(sa) → **takki**
 saada taksi lennosta → **lento**
 saada jstak tarpeekse(en/tarpeeksi) → **tarpeeksi**
 saada tikki kotiin → **kotiin**
 saada toimekse(en) → **toimi**
 saada toimeksi → **toimi**
 saada tolkkua jstak → **tolkku**
 saada turpiin(sa) → **turpa**
 saada jk tukkanuottasille → **tukkanuottasilla**
 saada jtak tuttavan kauppaa → **kauppa**
 saada (uutta) tuulta purjeisiin(sa) → **purje**
 saada unen päästä kiinni → **uni**
 saada uutta verta → **veri**
 saada jtak vaikka kiven alta → **kivi**
 saada vapaat kädet jssak → **käsi**
 saada (uutta/lisää) vettä myllyynsä → **vesi**
 saada jku ylipuhuttua/ylipuhutuksi → **ylipuhua**

saada jklta ympäri korvia → **korva**

siitä(s) sait! → **se**

saakeli [szitokszó]

Saakeli soikoon! [enyhe szitkozódás] *A fene egye meg!*

Saakeli vie! ↑

Voi saakeli! ↑

saamari [szitokszó]

(Ai) saamari! [enyhe szitkozódás] *A fenébe!*

Voi saamari! [enyhe szitkozódás] ↑

saapas *csizma*

kuolla saappaat jalassa *harc/munka közben hal meg*

nuolla jkn saappaita *nyal/hízeleg vkinek*

seitsemän peninkulman saappaat [mesékben] *hétmérföldes csizma*

tyhmä kuin saapas *buta, mint a föld*

saappaat tsz → **saapas**

saapua (*meg*)*érkezik, elérkezik, odaér, ér, megjön, eljön*

saapua rauhan satamaan → **rauha**

saatana *sátán, ördög*, [durva szitok/káromkodás]

Saatana soikoon! [durva káromkodás]

Voi saatana! [durva káromkodás]

saattaa (*el*)*kísér, vezet; visz, hoz, szállít; juttat, sodor; tesz vmivé; okoz, hagy, enged,*

-at/-et, -tat/-tet; tud, képes, -hat/-het

saattaa jk/jku alttiiksi → **altis**

saattaa jku huonoon/epäedulliseen valoon → **valo**

saattaa jk oikealle tolalle → **tolalla(an)**

saattaa jk/jku pussiin → **pussi**

saattaa päivänvaloon → **päivänvalo**

saattaa jk jkn tiedoksi/tietoon → **tieto**

saattaa jku ymmälle(en) → **ymmällä(än)**

saavuttaa *utolér, elér; megközelít; elnyer, megszerez, kivív*

saavuttaa ennätys → **ennätys**

saavuttaa matkan(sa) pää → **matka**

sade *eső, csapadék*

pitää sadetta *vmi tásítja a vizet, vizálló; jssak fedél alatt van (esőben); esik, esős*

idő van

sahajauho(t) *fűrészpor*

jklla ovat sahajauhot kastuneet *vki buta/együgyű/bolond, vkinél baj van az emeleten*

sahapukki *fűrészbak*

jäykkä kuin sahapukki *vki merev, mint egy darab fa*

sahata *fűrész*

sahaava kuume *meredeken emelkedő, majd hirtelen csökkenő* láz

sahata omaa oksaan(sa)/oksaa, jolla itse istuu → **oksa**

sahata jkta silmään → **silmä**

salama *villám, villámlás*

kuin salama kirkkaalta taivaalta *mint derült égből a villámcsapás*

kuin salaman lyömänä/satuttamana *mintha villámcsapás ért volna vkit, mintha*

villám ütött volna bele (vkibe), megijedve, csodálkozva

(tajuta/ymmärtää) kuin salaman välähdyksessä/salamanleimauksessa *egyszerre csak/hirtelen/egy csapásra és világosan (felfog/megért vmit)*

saletti [kny] [kifejezésekben]

olla ihan saletti *vmi teljesen biztos, vmi halálbiztos*

(ja) sillä saletti [vö. sillä **siisti/selvä/sipuli**] *és kész, oké, el van intézve, meg van beszélve, ennyit erről, túl van tárgyalva*

sama *ugyanaz/-ez, egy és ugyanaz, egy, azonos, hasonló*

ajaa sama asia *vmi ugyanarra jó, ugyanarra (a célra) használható, ugyanazt tudja*
ihan sama *mindegy*

Kiitos, sitä samaa (sinullekin/teillekin)! [válaszul jókívánságot tartalmazó
köszönésre] *Köszönöm, viszont kívánom (neked/nektek is)!*

käydä samasta *együttal*

jklle on yksi ja sama *vkinek vmi (teljesen) mindegy*

sama se *mindegy*

Sama täällä [válaszként] *Én is (hasonlóan), Nekem is*

samaa kyytiä/painoa/päätä/soittoa → **kyyti** → **paino** → **pää** → **soitto**

samaa maata kuin maalarin housut → **maalari**

samaan hengenvetoon/menoon/painoon/syssyyn → **hengenveto** → **meno**

→ **paino** → **syssyyn**

samalla vaivalla → **vaiva**

samalta istumalta → **istumalla**

samalta seisomalta → **seisomalta**

saman tien → **tie**

Samat sanat *Én is, Úgyszintén*

samoilta istuimilta → **istuin**

(jklle jk on) yksi ja sama (*vkinek vmi*) *egy és ugyanaz, mindegy, egyre megy*

samea *zavaros; ködös, párás, felhős; sötét, homályos*

kalastaa sameassa vedessä [főleg pol] *a zavarosban halászik*

sammakko *béka*

uida sammakkoa *mellúszással úszik*

sammaloitua (*be*)*mohásodik*

olla sammaloitunut [átv] *vki be van gyepesedve, régmódián gondolkodik*

sammua *elalszik, kialszik, kihuny, elhamvad; kihal*

sammua kuin saunalyhty *vki (gyorsan) elalszik; vkit elnyom az álom; [szl] bealszik*

sammuksissa, sammuksiin [kifejezésekben]

juoda itsensä sammuksiin *leissza magát (a sárga földig), kiüti magát*

samperi [szitokszó]

Voi samperi! [enyhe káromkodás]

sana *szó; hír, üzenet; parancs(olat); ige*

antaa sana sanasta *megfelel vkinek, ugyanúgy visszavág vkinek, hevesen vitatkozik (vkivel)*

antaa sana(nsa) *jstak a szavát adja vmire*

jklla ei ole sanan sijaa *jssak vkinek nincs beleszólása vmibe, vkinek nem osztottak lapot vhol; vkinek egy szava sem lehet vmivel kapcsolatban*

ei puhu halaistua/puolta *sanaa egy árva szót sem szól*

(olla) kova sana *népszerű, felkapott, divatos, ismert*

kova sana [átv] *jó ütőkártya, ász; döntő/jelentős tényező; hatékony eszköz*

olla sanan(sa) *mittainen megtartja a szavát/az ígéretét, állja a szavát*

jklla on pantu sanat suuhun *vkinek a szájába adták a szót/vkinek a szájába rágták, mit mondjon*

jklla on sana hallussa(an) *vki jól/ügyesen bánik a szavakkal, jól/ügyesen tud beszélni*

ottaa sana(nsa) *takaisin visszavonja a szavát*

pukea *jk sanoiksi szavakba önt/foglal vmit, megfogalmaz vmit, szavakat talál vmire*

pysyä *sanassa(an) megtartja a szavát/az ígéretét, állja a szavát*

päivän sana *nagy(on) siker(es), nagyon népszerű, a legújabb*

Sana on vapaa [felszólítás kötetlen beszélgetésre] *bárki szabadon hozzászólhat (az adott témához)*

Sana tuli lihaksi → **liha**

sanalla sanoen *egyszóval*

Sanasta miestä, sarvesta härkää [km] → **härkä**

sanoa viimeinen sana(nsa) *kimondja az utolsó szót, meghozza a döntést, eldönt vmit; megmutatja a legjobb tudását*

sanoin kuvaamaton *kimondhatatlan/leírhatatlan*

seistä/seisoa sanojen(sa takana *felelősséget vállal a szavaiért/azért, amit mond*
solmia jku sanoissa *a beszélgetést ügyesen irányítva összezavarja vkinek a mondanivalóját/szavait*

syödä sana(nsa) *megszegi a szavát/az ígését*

vaihtaa sana jkn kanssa (*néhány*) *szót vált vkivel, beszél vkivel*

Veit sanat suustani *A számból vetted ki a szót, Én is azt akartam mondani*

sankka *sűrű, tömött, tömör*

sankoin joukoin *nagy tömegben, csapatostul*

sankoin joukoin → **sankka**

sanoa (*meg*)*mond, kimond, elmond, szól; megjegygez, szóvá tesz, véleményt nyilvánít; hív, nevez*

ei sanonut juuta eikä jaata → **juu**

jklla ei ole mitään sanomista jssak *vkinek nincs szava vmiben/nincs beleszólása vmibe, vkinek nincs semmi lehetősége/esélye vmire*

etten sanoisi *hogy ne mondjam, mondhatnám*

kuten sanotaan *ahogy mondani szokták/szokás*

Minähän sanoin/Mitäs minä sanoin (*Na*) *mit mondtam?/(Hát) nem megmondtam?/(Én) megmondtam előre*

niin sanoakseni/sanotusti *hogy úgy mondjam, úgymond*

niin sanottu (*az*) *úgynevezett*

olkoon sanottu *úgy legyen, akkor megbeszéltük, megegyeztünk*

Sano/Sanokaa minun sanoneen! *Majd meglátod/meglátjátok!*

sanoa irti → **irti**

sanoa kissaa kissaksi → **kissa**

sanoa kädestä päivää/käsi päivää → **käsi** → **käsi päivää**

sanoa jklle, missä kaappi seiso → **kaappi**

sanoa jklle pari valittua sanaa → **valita**

sanoa jtk jklle päin naamaa/näköä → **naama** → **näkö**

sanoa suorat sanat jklle → **suora**

sanoa jtk jklle vasten naamaa/näköä → **naama** → **näkö**

sanoa viimeinen sana(nsa) → **sana**

sanomattakin on selvää, että... *nyilvánvaló, hogy.../kimondatlanul is úgy van, hogy*

Sano(pa)s muuta!/Älä muuta sano! → **muu**

sivumennen sanoen *mellesleg szólva, csak úgy mellékesen mondva*

(se) tahtoo sanoa (*ez*)*azt jelenti* (, *hogy*), *azaz, más szóval*

toisin sanoen/sanottuna [rövidítése írásban: ts] *azaz, más szóval*

sapeli *szablya*

kalistella/kalisuttaa sapelia *fenyegetően viselkedik, ijesztget*

sapelinkalistelu *kardcsörgetés, (üres, komolytalan) fenyegetőzés*

olla pelkkää sapelinkalistelua *vmi csak komolytalan fenyegetőzés*

sapiska *szemrehányás, feddés, dorgálás, szidás, megleckéztetés, haddelhadd*

saada sapiskaa *szidást, dorgálást kap vkitől; vki megkapja a magát vkitől*

sappi *epe*

sappi kiehautaa *vkinek felforr az epéje, vki felfortyan, vkit elfut/elönt a méreg*

sappi kiehuu/kuohuu *vkinek forr az epéje, vki fel van fortyanva, dühös, mérges*

purkaa/vuodattaa sappea(an) *jkhun/jhk kitölti a mérgét vkin/vmin*

sarja *sor; sorozat; szvitt; ernyős virágzat; [sp] súly(csoport)*

kuuma sarja [sp] *a verseny legjava, a legjobb versenyzők*

sarvi *szarv, agancs*

ilman sarvia ja hampaita *egyenesen, becsületesen, kertelés nélkül*

sataa *esik, hull*

sataa kuin aisia → **aisa(t)**

sataa kuin Esterin perseestä → **perse**

sataa kaatamalla/kuin saavista kaataen → **kaataa**

sataa taivaan täydeltä → **taivas**

sataa ämmiä äkeet selässä → **ämmä**

satoi tai paistoi *ha esik, ha fűj/akármilyen legyen is az idő/az időjárástól*

függetlenül/mindenképpen

sateenkaari *szivárvány*

tavoitella sateenkaarta *ábrándokat kerget, elérhetetlen dolgok után fut*

satikuti *dorgálás, elagyabugyalás*

antaa satikutia *jklle [vö. antaa huutia] megdorgál vkit, elagyabugyal vkit*

saada satikutia *vki dorgálást kap, vki megkapja a magát, vkinek ellátják a baját*

sattua *talál, beletalál; beleütődik; (oda)vetődik, cseppen, jut, kerül; véletlenül tesz vmit;*

történik, (meg)esik

miten sattuu *ahogy sikerül; ahogy esik, úgy puffan*

sattua jkn kohdalle → **1. kohta**

sattua silmään/silmiin → **silmä**

sattuneesta syystä [a beszélőpartner számára ismert vagy a beszélő által részletesebben kifejteni nem kívánt ok] *tudjuk, miért/mi okból, hadd ne mondjam/soroljam, miért*

sattuma *találat; véletlen (eset)*

jättää sattuman varaan *vmit a véletlenre bíz*

sattuman kauppa → **kauppa**

satula *nyereg*

istua lujasti/varmasti satulassa *vki nyeregben van, vkinek biztos a helyzete (vmilyen pozícióban)*

sauma *varrás, varrat; ereszték, összeillesztés, hézag, rés; helyzet, alkalom, lehetőség*
osua hyvään saumaan *jó időpontot/alkalmat fog ki vmire*

savi *agyag*

meni/menköön syteen tai saveen *ha török, ha szakad/bármilyen történések is/bármilyen legyen is/lesz, ami lesz/bárhogy sikerül is*

mennä syteen tai saveen ↑

nyrkit savessa *kitartóan, makacsul, önfeljűen, vég nélkül*

savijalka *agyagláb*

seisoa savijaloilla *(kivülröl) hatalmasnak látszik, de valójában gyenge lábakon áll*

savu *füst*

Ei savua ilman tulta [km] *Nem zörög a haraszt, ha a szél nem fűjja [km]*

haihtua savuna ilmaan *eltűnik, mint a kámfor*

olla savuilla *dohányzik*

vetää savut *füstöl, dohányzik*

se nm *ez, az*

Kyllä se siitä! *Na, erről ennyit! Nem baj! Semmi baj!*

olla sillai/silleen [szl] *együtt van vkivel; lefekszik vkivel [szl]*

Revi siitä! *Nesze (neked)! Légy vele boldog!*

sama se → **sama**

jkllle se ei merkitse sitä eikä tätä *vmi nem jelent semmit vkinek, vmi mindegy vkinek*

Se ei ole konsti eikä mikään → **konsti**

Se koira älähtää, johon kalikka kalahtaa [km] → **koira**

se on asia erikseen → **erikseen**

se on nyt sitä paljon, että... → **paljon**

se on menoa eikä meininkiä/nokitusta → **meno**

se on ollut ja mennyttä → **mennyttä**

se on sen ajan murhe → **murhe**

se on siinä *kész, elkészült, megvan; Győzelem! Győztünk!*

se on sukuvika, jos suksi ei luista → **suku**

Se parhaiten nauraa, joka viimeksi nauraa [km] → **nauraa**

sen kummemmitta + mon abess → **kumma**

sen ku(i)n (vain) *csak tessék, csak csináld/csinálja/csináljátok/csinálják, (Na) rajta (csak)!*

Sen pituinen (se) → **pituinen**

sen seitsemän → **seitsemän**

sen sijaan → **sija**

sen sortin sosialisti → **sortti**

sen tien(sä) → **tie**

Senkin elukka! → **elukka**

Senkin pässinpää! → **pässinpää**

Senkin tuhannen vietävä! → **tuhat**

Sepä/Kas kummaa! → **kumma**

siihen aikaan kun isä lampun osti → **lamppu**

Siihen on koira haudattuna [km] → **koira**

siinä ja siinä *épp(en)hogy csak*

siinä kaikki → **kaikki**

siinä kuin → **kuin**

siinä menee ikä ja terveys → **ikä**

Siinä on koira haudattuna [km] → **koira**

Siinä paha missä mainitaan [km] → **paha**

siinä rajoilla → **raja**

siinä sivussa → **sivussa**

siitä jos mistä → **jos**

Siitä(s) sait! *megkaptad a magádét; a te hibád; Úgy kell neked! Megérdemelted!*

siitä vaan *csak tessék, csak csináld/csinálja/csináljátok/csinálják*

Siitä viis! → **viis**

(ja) sillä saletti → **saletti**

sillä se lähtee, millä se tuleeikin → **lähteä**

sillä silmällä → **silmä**

sillä välin → **väli**

siltä istumalta/seisomalta/syömältä → **istumalla** → **seisomalta** → **syödä**

(se on) sitä itseä(än) → **itse**

Sitä kuusta kuuleminen, jonka juurella asunto [km] → **kuusi**

sitä mukaa kuin → **kuin**

sitä sun tätä/sitä ja tätä [bizonytalanság, esetlegesség kifejezésére]

egy s más, egyet s mást, ezt azt

sitä suuremmalla syyllä → **syy**

sitä tietä → **tie**

seili [rég] *vitrola*; [kifejezésekben]

olla täydessä seilissä *tök részeg*

seinä fn *fal*

hyppiä seinille *nagyon meg van rémulve, (az ijedségtől) meg van vadulva, a falra mászik (dühében), őrjög, magán kívül van, vkinek elege van vmiből, [szl] vkinek tele van a töke/hócipője vmivel*

kiivetä seinille ↑

loppua kuin seinään (*úgy ér véget/fejeződik be,*) *mintha elvágták volna*

mennä päin seiiniä [vö. mennä päin **mäntyä**/honkia → **honka**, mennä pieleen →

pieli] *nem sikerül, rosszul megy/sikerül, meghiúsul, semmivé válik, füstbe megy, kátyúba jut, dugába dől, befagy, összeomlik, kútba esik*

neljän seinän sisällä *a négy fal közt, bent a szobában/a lakásban*

pysähtyä kuin seinään *hirtelen megáll*

seinilläkin on korvat → **korva**

jkllle tulee seinä vastaan *vki elé/vkinek az útjába leküzdhetetlen/áthághatatlan akadály áll*

yksien seinien sisällä *négy fal közt*

seisoa ige *áll*

seisoa jähmettyneenä kuin kuvapatsas → **kuvapatsas**

seisoa kuin orpo piru → **orpo**

seisoa kuin patsas → **patsas**

seisoa omilla jaloilla(an → **jalka**

seisoa jkn puolella → **puoli**

seisoa sanojen(sa takana → **takana**

seisoa savijaloilla → **savijalka**

seisoa tumput suorana/suorina → **tumppu**

seisomalta [kifejezésekben]

samalta/siltä/tältä *seisomalta (azon) nyomban, rögtön, habozás nélkül, mindjárt*

seisova *álló*

kuolla seisovilta jaloilta(an *váratlanul/hirtelen meghal*

seisova pöytä → **pöytä**

seisovalta jalalta rögtön, gondolkodás nélkül, minden további nélkül, azonnal,
mindjárt

seistä → **seisoa**

seitsemän szn *hét*

joutua seitsemän sylen vesille ismeretlen/nehéz dolgokkal kerül szembe
olla seitsemän lukon/sinetin takana vmi *hét lakat alatt van, nagyon jó őrizet alatt
van, jól el van rejtve, megaláthatatlan*

seitsemän kukkulan kaupunki → **kaupunki**

seitsemän laihaa vuotta → **laiha**

seitsemän peninkulman saappaat → **saapas**

sen seitsemän (*nagyon*) *sok*

seitsemäs *hetedik*

olla (kuin) seitsemännessä taivaassa *a hetedik mennyországban érzi magát,
nagyon boldog*

seiväs *karó, rúd, pózna*

olla kuin seipään niellyt *olyan, mint aki karót nyelt/mintha karót nyelt volna*

sekaisin *összevissza; megzavarodva; vegyesen*

mennä päästä(än) sekaisin *vki megzavarodik/megbolondul*

olla päästä(än) sekaisin *meg van zavarodva/meg van bolondulva*

puurot ja vellit (menevät) sekaisin *fogalmak össze (vannak) keverve/kavarva, össze
van keverve a szazon a fazonnal*

saada jkn pää sekaisin *vki megbolondit vkit/vki elcsavarja vkinek a fejét*

sekalainen *vegyes, tarka(barka)*

sekalainen seurakunta [átv] *mindenféle nép(ség)*

sekoittaa *kever, vegyít, elegyít, beletesz, hozzáad; belekever; összezavar; szétzilál,
összekuszál; megkavar*

sekoittaa jkn kortit → **kortti**

sekoittaa jkn pasmat → **pasma**

sekoittaa kuppi → **kuppi**

sekä *valamint, úgyszintén, meg, és; mind ... mind, is ..... is*

(saada) sekä ruusuja että risuja → **ruusu**

selittää (*meg*)*magyaráz, értelmez, megfejt; kijelent, mond*

selittää musta valkoiseksi → **musta**

selko *tisztaság, világosság*

antaa selkoa jstak *számot/felvilágosítást/magyarázatot ad vmiről*

jklla on selko jstak *vki számára világos/érthető vmi*

ottaa/hankkia selko/selkoa jstak *kiderít/kipuhatol/kinyomoz vmit, megtudakol vmit, utánanéz/utánajár vminek*

saada selko/selkoa jstak *vki tisztáz vmit, vki előtt világossá válik vmi; vki felfog/megért vmit*

tehdä selkoa jstak *beszámol vmiről, megvilágít/megmagyaráz vmit, tisztáz vmit*

selkokieli *(írás, olvasási nehézségekkel küzdők számára készült irodalom)*

érthető/leegyszerűsített nyelve/nyelvezete

puhua selkokieltä *(mindenki számára) érthetően/a mondanivalóját leegyszerűsítve beszél*

selkä *hát; hegyhát, hátság; nyílt tenger/víz*

antaa jkta/jklle selkään *megver/megrüház/elagyabugyál vkit, ellátja vkinek a baját*
hyökätä jkn selkään *hátba támad vkit*

jättää jk selkän(sä taa(kse) *maga mögött hagy vmit, túljut/túlvan vmin*

kääntää selkä(nsä) jklle/jllek [átv] *hátat fordít vkinek/vminek, elfordul*

vkitől/vmitől, lemond vmiről, elfelejt vmit, nem törődik vmivel

saada selkään(sä) jkltä *kikap vkitől*

tehdä jtak jkn selän takana *vkinek a háta mögött/titokban/vkinek a távollétében csinál vmit*

uida selkää *háton úszik*

vetäytyä jkn selän taakse *áthárítja a felelősséget vkire; (gyáván) vmilyen tekintélyes protektor támogatására hagyatkozik/bizza magát*

selkänahka *a háton levő bőr*

maksaa jstak selkänahalla(an) *kemény munkával/drágán fizet vmiért*

pehmittää jkn selkänahka *megver/megrak/elpáhol/elagyabugyál vkit*

pelastaa selkänahka(nsa menti a bőrét/az irháját, *megmenekül*

repiä jk jkn selkänahasta *vkinek a bőrét viszi a vásárra, vkinek a kontójára csinál vmit, vkinek a vérével/verejtékével csinál vmit*

varjella selkänahkaa(nsa) *féli a bőrét/az irháját*

selkäsauna *verés, ütleg, kiporolás*

antaa jklle selkäsauna *elver/elpáhol/elnáspángol vkit, ellátja vkinek a baját*

saada selkäsauna *kikap vkitől; vereséget szenved*

selkäydin *gerincvelő*

mennä selkäyttimeen *vmi (vkinek/vki számára) automatikussá/ösztönössé válik, vmi vkinek a vérévé válik*

sellainen *olyan, ilyen, olyasmi, ilyesmi, afféle, efféle*

ja sen sellaista *s más efféle*

sellainen ja sellainen *ilyen és ilyen, egy bizonyos(féle)*

sellainen ja tällainen *olyan, aminek a minősége/tulajdonsága megkérdőjelezhető/
nem a legjobb, olyan, ami kívánnivalót hagy maga után*

sellaista sattuu paremmissakin piireissä/perheissä → **parempi**

selvillä, selville [kifejezéseken]

käydä selville *vmi kiderül, vmire fény derül, vmi világossá válik*

olla selvillä jstak *tisztában van vmivel, tudatában van vminek, tud vmiről*

onkia jk selville *kiderít vmit*

ottaa selville jtak *kiderít/tisztáz/kinyomoz vmit, utánajár/utánanéz vminek,
megtudakol vmit, nyomára bukkon vminek*

pitää jku selvillä jstak *tájékoztat vkit vmiről*

saada selville jk/päästä selville jstak *kiderít/kinyomoz vmit, rájön vmire, nyomára
bukkan vminek*

selvitä *kitisztul, kiderül; megvilágosodik; megúszik vmit*

selvitä ehjin nahoin → **nahka**

selvitä helpolla jstak → **helppo**

selvitä jstak puhtain paperein → **puhdas**

selvä *világos, tiszta, határozott; józan; kész; kvitt*

ei ole (jhk aikaan) nähnyt selvää päivää (*vmennyi ideig*) *nem volt józan, részeg volt
ja sillä selvä [vö. ja sillä sipuli/siisti] és kész/vége*

olla selvä(nä) *józan, nem ittas*

ottaa selvä(ä) jstak *kiderít/kinyomoz/megtudakol vmit, utánajár/utánanéz vminek*

päästä (jssak asiassa/kysymyksessä) selville vesille *rendez/rendbe hoz vmit*

saada selvä(ä) jstak *felderít/kiderít vmit, fényt derít vmire, nyomára bukkon
vminek; megért vmit*

selvin päin *józanul*

selvä kuin pläkki/päivä → **pläkki** → **päivä**

Selvä peli!/Selvän teki! [válaszként] *Világos (, mint a nap)! Rendben (van)!*

selvä päivä *józanul eltöltött nap*

selvä tapaus *tönkrement/használhatatlan/megjavíthatatlan tárgy; halott (ember)*

selvät sävelet → **sävel**

selvää pössinlihaa → **pössinliha**

selvää tekstiä → **teksti**

tehdä selvä(ä) jstak/jksta *kiderít/megmagyaráz vmit; megsemmisít/elpusztít
vkit/vmit, elbánik vkivel, elintéz/megöl vkit*

tehdä jk selväksi jkille *vkinek az értésére ad vmit, érthetően megmond/elmagyaráz vmit vkinek, tisztáz vmit vkivel*

tehdä selvää jälkeä jstak/jksta *alapos rombolást végez/teljesen lerombol vmit; elintéz/kicsinál vkit*

tehdä välit selväksi jkn kanssa *tisztázza a viszonyát/rendezi a dolgait vkivel*

selällä(än, selälle(en *hanyatt, háton/hátra; teljesen nyitva, sarkig tárva*

olla lentää selälle(en *majd(nem) hanyatt esik (a meglepetéstől)*

tuijottaa silmät selällä(än [meglepetéstől/borzalomtól] *kerekre tágult/nyílt szemmel bámul, [csodálkozástól] vkinek elkerekedik a szeme*

senkka *a vörös vértetek ülepedésének a gyorsasága; az első vérvétel*

ottaa jkta senkka nenästä [tréf] *véresre veri vkinek az orrát; megver vkit*

sepposen [kifejezésekben]

(jättää) sepposen selälleen *tárva-nyitva (hagy) vmit*

(olla) sepposen selällään *tárva-nyitva (van) vmi*

seppä *kovács, kézműves, mester*

Ei kukaan ole seppä syntyessään [km] *senki sem születik mesternek*

Jokainen on oman onnensa seppä [km] *Mindenki/Minden ember/Ki-ki a maga szerencsésének kovácsa [km]*

On syytä sysissä, jos on sepissäkin [km] *ok/bűnös több is van*

seteli *papírpénz, bankjegy*

rikkoa seteli *felváltja a papírpénzt*

setä (*apai*) *nagybácsi; bácsi*

setä Samuli [tréf] *USA*

seuloa *szítál, rostál, szűr; megrostál, kiválogat*

seuloa jyvät akanoista → **jyvä**

seura *társaság; társulat*

pitää seuraa jkille *társalog, foglalkozik vkivel, szórakoztat vkit*

seuran pettäjä *hütlén, aki elmegy/lelép (az ünneplés, stb. közben)*

tehdä seuraa jkille *követ vkit, csatlakozik vkihez*

seuraava *következő*

seuraavassa hengenvedossa → **hengenveto**

seurata *követ, nyomon követ, kísér, utánamegy; figyelemmel kísér, figyel*

seurata jkn jälkiä → **jälki**

seurata jkta kuin varjoa → **varjo**

seurata jtak/jkta silmä kovana → **silmä**

seurata jtak syrjästä → **syrjässä**

seurata jnk/jkn vanavedessä → **vanavesi**

sfinksi *szfinx*

sfinksin katse/hymy *titokzatos tekintet/mosoly*

sielu *lélek*

niin paljon kuin sielu sietää *amennyit (csak) vki akar/bír/nem szégyell*

siemaus *korty, hörpintés, szippantás*

nauttia jstak täysin siemauksin *önfeledten/teljes odaadással élvez vmit*

sieni *gomba; szivacs*

juoda kuin sieni *iszik, mint a kefekötő, sokat iszik*

nousta/tulla kuin sieniä sateella *vmi úgy nő, mint eső után a gomba, vmiből annyi lesz, mint égen a csillag*

sihti *célgömb; célzás, célozás*

pitkällä/pitemmällä sihdillä *hosszú/hosszabb távon*

siihen → **se**

siima *horgászsineg, -horog; ostorszif, korbácsszif*

kauppa käy kuin siimaa *nagyon jól megy az üzlet/a bolt, jól/gyorsan fogy az áru*
käydä kuin siimaa *vmi jól megy*

siinä → **se**

siipi *szárny*

aika kuluu kuin siivillä *repül az idő*

elää/olla jkn siivellä *vkinek a nyakán él/élősködik, kihasznál vkit*

koetella/kokeilla siipiä(än)/siipien(sä) *kantavuutta kiropróbálja az erejét/a*
képességeit, kiropróbálja, mire képes egyedül

leikata jkltä/jltak siivet *elvágyja vkinek/vminek az útját, megakadályoz vkit*
vmiben/vmit, elveszi vkinek a kedvét vmitől

lentää/pyrkiä korkeammalle kuin siivet *kantavat többre vágyik, mint amire*
(lelkileg) képes

ottaa jku siipien(sä) suojaan *védőszárnyai alá vesz vkit, pártfogásába vesz vkit,*
protezsálni kezd vkit

polttaa siipe(nsä) *megégeti magát, nagyot csalódik, felsül; elveszíti a jóhíret,*
elveszíti a cselekvési lehetőségeit

saada ilmaa siipien(sä) alle *beindul, lendületet kap, menni kezd*

saada siipeen(sä) *megsebesül, lövést kap; kényelmetlen helyzetbe kerül,*
megalázottá válik; megpróbáltatásokon megy keresztül

saada siivet *vmi szárnyra kap/elterjed*

siipi maassa *letörten, lehangolva, depressziósan, magába roskadva, maga alatt*

siirrellä *tologat, ide-oda mozgat, áthelyezget, átrakosgat*

siirrellä töppöstä toisen eteen → **töppönen**

siirtyä *mozog, halad; áttelepül, elvándorol; elmozdul, eltolódik*

siirtyä autuaammille metsästysmaille → **autuas**

siirtyä ajasta/tästä elämästä iankaikkisuuteen/ikuisuuteen/iäisyyteen → **ikuisuus**

siirtyä laajemmille/lihavimmille/väljemmille laitumille → **laidun**

siirtyä laulukuoroon → **laulukuoro**

siirtyä manan majoille → **mana**

siirtyä muille markkinoille → **markkinat**

siirtyä suorasääristen yhdistykseen/pataljoonaan → **suorasäärinen**

siisti *tiszta, csinos, takaros; tisztességes, rendes*

ja sillä siisti [vö. ja sillä **selvä/sipuli**] *és kész/vége*

siistiä *(meg)tisztít, kitisztít, (ki)takarít, csinosít; tisztáz, letisztáz*

siistiä sanoja(an)/suuta(an) *megválogatja a szavait*

sija *hely, tér; (nyelvtani) eset*

ensi sijassa *elsősorban, mindenekelőtt*

Kyllä sopu sijaa antaa [km] *Sok jó ember kis helyen is elfér [km]*

sen sijaan *ezzel szemben, ellenben*

sikeä *mély (álom)*

vetää sikeitä [vö. vetää/vedellä **hirsiä!**] *alszik; húzza a lóbőrt*

sika *disznó, sertés*

ei ymmärrä enempää kuin sika hopealusikasta *egy szót sem ért vmiből; Annyit ért hozzá, mint tyúk az ábécéhez [szól],*

iskeä (kiinni) kuin sika limppuun *habozás nélkül/pimaszul/szemtelenül nekiesik vminek*

lyödä jkta kuin vierasta sikaa *kegyetlenül ver/üt vkit, ver/üt vkit/vmit, mint szódás a lovát*

nätti kuin sika pienenä *nagyon bájos/helyes/szép*

olla humalassa kuin sika *részeg, mint a disznó, holt részeg*

olla päissä(än kuin sika ↑

olla sikana ↑

ostaa sika säkissä *zsákbamacskát vesz*

pitää (kiinni) kuin sika leivästä/limpusta *erősen fog/tart vmit*

sika syö eväät *kútba esik a terv*

sikin sokin *összevissza*

sikäli *annyiban, úgy; aszerint; annyira, oly*

sikäli kuin → **kuin**

sileä *sima*

mennä/kadota sen sileän tien *vki olajra lép/lelép, vki gyorsan és örökre eltűnik; vmi gyorsan elfogy; veszendőbe/kárba megy*
 panna jk sileäksi *elkölt/elver/elherdál vmit; tönkretesz/lerombol vmit*

silkki *selyem*

elämä on kuin silkkiä *szép az élet*

silli *hering*

kuin sillit suolassa (*úgy,*) *mint a heringek, (kis helyre nagyon) összezsúfolva*
lasimestarin silli zöldséggel és fűszerekkel ízesített, ecetes lével leöntött
heringszeletek
 makaa kuin härski silli *lustán hever*

silloin tällöin *olykor-olykor*

silmä *szem; lyuk; gödör, mélyedés; hurok; folt*

avata jkn silmät näkemään *jtak megértet vkivel vmit, felnyitja vkinek a szemét*
 ei nuku silmän täyttä(kään) *egy szemhunyást sem alszik*
 hivellä/viehättää silmää *gyönyörködteti a szemet*
 hyppiä jkn silmille *szemtelenkedik/pofátlanul viselkedik vkivel, a fejére mászik*
vkinek; beleüti az orrát mások dolgába
 hävetä silmät päästä(än) *vkinek majd kisül a szeme szégyenében/a szégyentől, vki*
nagyon szégyelli magát, vki majd elsüllyed szégyenében
 iskeä silmä(nsä/silmät jhk/jkhun *élénken érdeklődni kezd vmi/vki iránt, kinéz*
magának vmit/vkit; szemet vet vkire/vmire; beleszeret vmibe/vkibe
 iskeä silmää *jkllé rákacsint vkire, kacsint vkinek, összekacsint vkivel*
 jk kasvaa silmissä *vmi szemmel láthatóan/szembetűnően/gyorsan nő*
 katsella *jtak avoimin silmin nyitottan/előítéletek nélkül néz vmit/viszonyul vmihez*
 katsella silmät napilla(an)/tapilla(an) *kikerekedik vkinek a szeme, jkta/jtak vki tágra*
nyílt szemekkel néz vkit/vmit
 katsella *jkta/jtak silmät pyöreinä/pyöreänä tágra nyílt szemekkel/*
csodálkozva néz vkit/vmit
 katsoa *jtak/jkta hyvällä/pahalla silmällä jó//rossz szemmel néz vmit/vkit*
 katsoa *jkta/jtak (suoraan) silmiin (egyenesen) a szemébe néz vkinek, szembenéz*
vmivel
 katsoa *jtak/jkta sillä silmällä vmilyen szándékkal/vminek a tudatában néz vmit;*
erotikus érdeklődéssel néz vkit

katsoa/seurata/vahtia jtak/jkta silmä kovana *szüntelenül/megszakítás
 nélkül/figyelmesen/éberén néz/szemmel tart/figyel vmit/vkit*
 katsoa jtak silmästä silmään *szembenéz vmivel, farkasszemet néz vmivel*
 katsoa jtak suopein silmin *jó szemmel/jóindulatúan néz vmit*
 kuivin silmin *sírák nélkül*
 kusta jkta silmään [szl] *átvág vkit, mint szart a palánkon,
 átráz/átver/beccsap/rászed/az orránál fogva vezet vkit, kiszúr/kibabrál vkivel*
 kyynelet silmissä *könnyes szemmel*
 kääntää jkn silmät *port hint vkinek a szemébe, félrevezet/megtéveszt/rászed/
 beccsap/átráz vkit*
 laskea jku silmistä(än) *abbaahagyja vkinek a nézését/figyelését*
 nakit silmillä [szl] *bepiálva, részegen, berúgva*
 nauraa jkta/jklla päin/vasten silmiä *vkinek a szemébe/képébe/az arcába nevet*
 nähdä jtak sielun(sa) silmillä *lelki szemei előtt lát vmit*
 olla pudottaa silmä(nsä) *majd kiesik vkinek a szeme (a csodálkozástól/
 érdeklődéstől)*
 olla silmä kovana *vki kitartóan/erősen néz, (vki annyira néz, hogy) majd(nem)
 kiesik a szeme*
 olla silmät ristissä *vkinek keresztbe állnak a szemei (a fáradságtól); vkinek majd
 leragad a szeme (az álmoságtól)*
 olla sinisilmäinen *vki naiv, mindent elhisz, [szl] mindent bevesz*
 jklla on silmät selässäkin/niskassakin *vkinek hátul is szeme van, vki mindent
 észrevesz, vkinek sasszeme van*
 jklla on silmää jllek *vkinek van szeme vmihez, vkinek jó szeme van vmihez*
 ottaa silmä käteen [szl] *jól megnéz/szemügyre vesz/megvizsgál vmit*
 paha silmä *ártó szem; rosszalló tekintet*
 panna (kakkonen/kolmonen jne) silmään *(kettes/hármas, stb.) sebességre kapcsol*
 pelata silmillä(än) *szemjätékot játszik, szemez vkivel, kacsingat vkire*
 pistää/ottaa jkta silmään/silmiin *vmi feltűnik/szembeötlik vkinek; vmi feltűnést kelt*
 pitää jtak/jkta silmällä *szemmel tart/figyel vmit/vkit; szem előtt tart vmit,
 vigyáz/ügyel vmire; vigyáz/(fel)ügyel vkire/vmire*
 päästä jku silmistä(än) *felügyelet nélkül hagy vkit; szem elöl téveszt vkit*
 repiä jklla silmät päästä [átv, ált nőről] *kikaparja vkinek a szemét*
 ristiä silmä(nsä) *keresztet vet*
 saada jk silmiin(sä) *meglát/észrevesz/lát/(szemmel) kivesz/megkülönböztet vmit*

sahata jkta silmään [vö. viilata **linssiin**] *átráz/átvág/átver/becsap/rászed vkit, az orránál fogva vezet vkit, kiszúr/kibabrál vkivel*
 sattua silmään/silmiin *vmi a szemébe ötlik vkinek*
 sillä silmällä *felkészülve vmire, vminek a tudatában; élénk érdeklődéssel, elragadtatva; szerelmesen*
 silmiä/silmissä *hämärtää vki előtt elsötétedik a világ, vki rosszul lesz*
 jkn silmä lepää *jssak vki vmin/vkin pihenteti/legelteti a szemét*
 silmä silmästä *szemet szemért*
 silmän kantamattomiin *elérhetetlen/szemmel nem látható messzeségbe, el a szem(em, -ed, -e, stb.), elől*
 silmän ruokaa *szép, szemrevaló (dolog, stb.)*
 silmästä silmään *szemtől szembe*
 silmät jäävät ulos/pihalle/aurinkoon *vki (a napfényről bemenet) nem lát semmit*
 silmät kuin naskalit → **naskali**
 silmät punaisina kuin särjellä → **särki**
 silmät pyöreinä/suurina/pystyssä *(a csodálkozástól) tágra nyílt szemmel, nagy szemekkel*
 silmät ristissä *nagyon fáradtan*
 jkn silmät seisovat päässä *vki nagy/tágra nyílt/kifejezéstelen szemekkel bámul, mereven bámul maga elé, bambul*
 jkn silmät sulkeutuvat iäksi *örökre lehunyja szemét, meghal*
 silmät ummessa → **ummessa**
 jkn sinisten silmien tähden *vkinek a két szép szeméért*
 sulkea silmä(nsä/silmät jltak/jklta *szándékosan becsukja a szemét vmi előtt, nem akar meglátni vmit, nem törődik vmivel*
 sulkea silmä(nsä viimeiseen lepoon/ainiaaksi [vál] *örökre lehunyja a szemét, elhunyt*
 sylkeä jkn silmille *jtak (dühösen) rázúdít vkire vmit*
 syödä *jtak/jkta silmillä(än) majd felfal vmit/vkit a szemével*
 tippa silmässä *könnycseppel a szeme sarkában, könnyes szemmel, könnybe lábadt szemmel*
 jklle tulee tippa silmään [vö. jklle tulee tippa **linssiin**] *vkinek könnyes (lesz) a szeme, vkinek könny szökik a szemébe; vkinek elfutja a szemét a könny*
 tulla silmille *vki megkapja a magáét, kap a pofájára*
 ummistaa silmä(nsä/silmät jltak *szemet hunyt vmi felett, szándékosan nem akar látni/észrevenni vmit, nem törődik vmivel*

uskoa jhk kuin kirveen silmään/kirveensilmään *erősen hisz vmiben*
 vaikka kiven/kirveen silmästä *feltétlenül, bármi áron, akár a föld alól is*
 valehdella jklle päin silmiä *vki vkinek a szemébe hazudik*
 viilata silmään *átráz/átvág/átver/beccsap/rászed vkit, kiszúr/kibabrál vkivel*

silmälappu → **lappu**

silmälasit tsz *szemüveg*

katsella maailmaa ruusunpunaisten silmälasien läpi *rózsaszín szemüvegen át látja*
a világot, túl optimistán látja a dolgokat

katsoa jtak jkn silmälasien läpi/lävitse *vki más szemszögéből néz/lát vmit*

katsoa jtak sinivalkoisten (silmä)lasien läpi *vki finn szemszögéből néz vmit*

katsoa/tarkastella jtak värillisten silmälasien läpi *színpadiasan/pózolva néz vmit;*
elfogultan/nem pártatlanul néz vmit

silmätikku [kifejezésekben]

olla jkn silmätikkuna *vki szálka vkinek a szemében; vki a begyében van vkinek*
 ottaa jk/jku silmätikukseen *kiszúr vkit, kipécéz vkit*

silta *híd*

polittaa sillat takanaan *feléget maga mögött mindent*

sillan korvalla/sillankorvassa → **korva**

sininen *kék*

sininen ajatus → **ajatus**

sininen hetki → **hetki**

sininen veri → **veri**

siniset varjot → **varjo**

jkn sinisten silmien tähden → **silmä**

sinivalkoinen → **sininen**

sinunkaupat tsz *tegeződés*

tehdä sinunkaupat jkn kanssa *(össze)tegeződik vkivel, tegeződni kezd vkivel*

sinu(i)ksi → **sinä**

sinut → **sinä**

sinä nm *te*

olla sinut jkn/jnk kanssa *jóban van vkivel, közeli kapcsolatban van vkivel; jól ismer vmit, hozzászokott vmihez*

tulla sinu(i)ksi jkn/jnk kanssa *közeli kapcsolatba kerül vkivel/vmivel, jól megismerkedik vmivel, hozzászokik vmihez*

Siperia *Szibéria*

Siperia opettaa/puhuttaa *nehéz körülmények között az ember megtanulja, mi fontos, mi nem*

sippi [kny] [kifejezésekben]

olla sippi(nä) *vki nagyon fáradt, kivan*

sipuli *hagyma*

ja sillä sipuli [vö. ja sillä **selvä/siisti**] *és kész/vége*

sirkushuvi *cirkuszi szórakozás*

Leipää ja sirkushuveja! *Kenyeret és cirkuszt!*

sivotella *hint, behint, szór; szétszór, elszór*

sivotella suolaa jkn haavoihin → **suola**

siskonpeti [kny] [szó szerint: nővér/húg ágya] *ideiglenesen fekhely több személy számára*

nukkua siskonpetissä *több ember alszik egy (ideiglenes) ágyban*

sisu *természet, vérmérséklet; harag, düh; bátorság, szívósság, kitartás*

käydä sisulle *vmi (fel)bosszant/(fel)idegesít/(fel)dühít vkit, vmi felhergel/felingerel vkit (arra, hogy megpróbáljon vmit/hogy próbálkozzon vmivel)*

mennä sisu kaulaan *vkinek inába száll a bátorsága, vki elveszti a bátorságát, vki megijed/beijed/berezel/betojik*

jkn sisu ei anna periksi/myöten + inf *vkinek a büszkesége nem enged meg vmit*

jklla/jklla/jkn sisu menee kaulaan ↑ ↑

sisuskumi *belső(gumi)*

sisuskumi paistaa [ironikus] *kopaszodni kezd*

sisäinen *belső, bel-; lelki, benső*

sisäinen karkotus → **karkotus**

sisälle nu gen *belsejébe, bele vmibe, -ba/-be hsz befelé, be*

päästä jhk (asiaan) *sisälle alaposan megismerkedik vmivel, beleássa magát vmibe*

sisällä nu gen *belsejében, bent vmiben, -ban/-ben; vmin belül hsz bent, benn, odabent, belül*

olla jssak sisällä *benne van vmiben, jól ismer vmit, ért vmihez*

pitää sisällään *magában foglal*

sisältä nu gen *belsejéből, vmiből ki; hsz belülről*

lukea sisältä *(írott/nyomtatott szöveget) „papírról” olvas [nem fejből mond vmit/nem szabadon beszél, hanem az előre leírt szöveget olvassa]*

sisään hsz *be*

ajaa jk sisään *bejártat vmit*

jättää sisään *bead/benyújt vmit (pl. kérvényt)*

Käykää sisään! *Fáradjon/Fáradjanak be/beljebb!*
 sisään(päin) lämpiävä *belterjes (társaságról, közösségről)*
 tehdä sisään *előre ledolgozza a szabadságot*

sitkeä *szívós, kemény, rágós; nyúlós; kitartó, állhatatos, makacs*
 olla sitkeässä *vki szorongatott/szorult helyzetben van, bajban van; [lélek]*
szilárdan/szívósan kitart vkiben, [pizok] makacsul benne van vmiben

siunata *(meg)áld; (meg)szentel; megad, ajándékoz*

olla siunatussa tilassa → **tila**

Siunaa ja varjele! [sopánkodás, felkiáltás]

siunata jku iankaikkiseen lepoon/haudan lepoon → **lepo**

siunatuksi lopuksi → **loppu**

sivu *oldal; lap; hsz mellette el, túl nu/ej gen mellette el; túl*

maailman sivu *mindig, örök időktől fogva, emberemlékezet óta*

mennä/livahtaa sivu suun *kihasználatlanul marad, elszáll (pl. vmilyen lehetőség)*

sivumennen *mellesleg*

sivumennen sanoen → **sanoa**

sivuraide *mellékvágány*

ajautua sivuraiteelle *vki eltér a tárgytól, mellékvágányra kanyarodik*

sivussa *mellett, sivuun* **mellé, sivusta** *mellől*

katsoa jtak sivusta *kivülállóként néz/figyel vmit*

siinä sivussa *úgy mellékesen, mellesleg*

sivuuttaa *kitér vki elől, kikerül vkit; megelőz; figyelmen kívül hagy*

sivuuttaa jk pelkällä olankohautuksella → **olankohautus**

soida *hangzik, cseng, zeng, szól*

Hitto/Helvetti/Perkele/Saakeli/Saatana soikoon! → **hitto** → **helvetti** → **perkele** →

saakeli → **saatana**

reppu soi → **reppu**

soittaa *(hangszeren) játszik, zenél, fúj*

Anna soittaa! *Tűnés! Tűnj el! Kopj le!*

soittaa ensiviulua → **ensiviulu**

soittaa hätakello(j)a → **hätakello**

soittaa poskea(an)/suuta(an) → **poski** → **suu**

soittaa samaa levyä → **levy**

soittaa toista viulua → **toinen**

soitto *zene, zeneszó, muzsika; csengetés; telefonálás*

yhtä/samaa soittoa *egyvégtében, egyhuzamban, megszakítás nélkül, szünet nélkül; egyúttal*

sokea *vak; elvakult, elfogult; értetlen; öntudatlan; gépies*

(Kyllä) sokeakin kana jyvän löytää [km] *Vak tyúk is talál szemet [km]*

sokea piste *olyan dolog/részlet, amit vki nem képes/nem akar meglátni*

sokea rampaa ohjaa/taluttaa *vak vezet világtalant*

tuijottaa silmä(nsä sokeiksi/itsensä sokeaksi *hosszú ideig tartó, egy dologra való koncentrálás miatt elveszíti a felfogó- és ítélőképességét*

sokeri *cukor*

sokerina pohjalla *végül vminek a legjavaként, a legjobb az egészben*

solmia *(meg)köt, összeköt, kapcsol; köt; megfog*

solmia jku sanoissa → **sana**

solmu *csomó, görcs, bog, kötés; nehézség, probléma*

Gordionin solmu *gordiuszi csomó*

mennä solmuun *összegabalyodik, összezavarodik; (nyelv) beletörik vmibe*

nenä solmussa *felhúzott orral, ingerülten, elégedetlenül*

olla solmussa *össze van gabalyodva/zavarva, zűrös*

sonta *trágya, ganaj, szar*

Älä puhu sontaa! *Ne beszélj ökörségeket/marhaságokat/állatságokat!*

soopa [nyj, vö. suopa] *kenőszappan*

puhua soopaa *hülyeségeket/butaságokat/zöldségeket beszél/fecseg*

sopia *(el)fér, belefér; rámegy, felmegy; illik, megfelel, hozzávaló*

sopia kuin nenä päähän/nyrkki silmään → **nenä** → **nyrkki**

sopia kuin valettu → **valaa**

sopia kuvaan → **kuva**

sopia yhteen/yksiin → **yksi**

soppa *leves*

keittää (aika/aikamoinen) soppa *nagy bajt kever, kavarodást/bajt/galibát okoz*

Tämäpä on kaunis soppa! [iron] *Szép kis galiba! Ez aztán ... a javából!*

sopu *egyvetértés, béke, megértés, összhang*

sulassa sovussa *a legnagyobb egyvetértésben*

sordiino [zene] *szordinó, hangfogó, hangtompító*

panna sordiino päälle *óvatosan/észrevétlenül jelenik meg, halad előre; lassít, fékez*

sorkka *hasított köröm, pata; láb*

joka sorkka *mindegyik, minden egyes, valamennyi, mindenki*

maata sorkat suorina [vö. maata hokit oikoisena → **hokki**] *úgy fekszik, mint a halott; holtan fekszik, ki van terítve*

sormenpää *ujjhegy (kézen)*

jklla on jk sormenpäissä(än) *vkinek a kisujjában van vmi, vki nagyon jól ért vmihez/vki nagyon jól tud csinálni vmit*

sormenpäitä(än) *myöten ízig-vérig, minden porcikájában, tetőtől talpig*

jkn sormenpäät syyhyävät jhk *vki nagyon szeretne megszerezni vmit, vkinek fáj a foga vmire, vki nagyon szeretne csinálni vmit*

sormi *(kéz)ujj*

ei liikauta sormea(an)kaan → **pikkusormi**

kohtalon sormi *a sors keze*

jklla menee sormi suuhun *vki tanácsstalanná válik, elbizonytalanodik*

meni hämmästyksen sormi kummastuksen suuhun [tréf tanácsstalanság, bizonytalanság kifejezésére]

olla sormin laskettavissa *vki a tíz ujján/az egy kezén meg tud számolni vmit, vmiből nincs túl sok/elég kevés van*

jklla on sorme(nsa/sormet pelissä *vkinek benne van a keze vmiben*

jklla on sormi ajan valtimolla [vö. olla ajan **hermolla**] *vki (együtt) halad a korral, lépést tart az idővel/a korral, vki követi az aktuális eseményeket, figyelemmel kíséri a kor eseményeit*

jklla on joitakin vaikka joka sormelle *vkinek minden ujjára akad egy (vmi(kböl)/vki(kböl))*

osoittaa/osoitella jkta sormella *ujjal mutogat vkire, elítél/kicsúfol vkit*

panna/pistää sorme(nsa jhk *beleüti az orrát vmibe, beleavatkozik vmibe*

pitää sorme(nsa/sormet irti/erillään jstak *távol tartja magát vmitől, nem avatkozik bele vmibe*

saada sormille(en) *vki kap a fejére, vki megkapja a magáét; vki kellemetlen helyzetbe kerül, vki megszégyenül*

jkhun jkn sormet eivät ylety *vkinek a keze nem ér el vmeddig/vkihez, vki nem tud ártani vkinek*

Sormet pois/irti (jstak/jksta)! *El a kezekkel (vmitől/vkitől)!*

jkn sormet syyhyävät + inf *vki nagyon szeretne vmit csinálni, vkinek nagy kedve van vmit csinálni, [pofozkodás előtt] vkinek viszket a tenyere*

sormi pystyssä *(ki)oktatóan; figyelmeztetően, óvatosságra intve*

sormi suussa *tanácsstalanul, bizonytalanul*

jnk voi laskea yhden käden sormilla *egy kezén meg lehet számolni vmit, vmi kevesebb, mint öt/elég kevés*

sormituntuma *(ujjal tapintható) érzés*

hankkia sormituntuma *jhk vmiben való jártasságot szerez, vmilyen érzékre tesz szert*

tehdä jtak sormituntumalla *érzésre csinál vmit*

sortti *fajta; minőség*

sen sortin sosialisti [tréf] *ilyen/olyan(fajta) ember*

sorvi *eszterga*

sorvin ääressä *munka(végzés) közben*

sota *harc, háború, had(-)*

kuuma sota *melegháború, háború, amelyben fegyvert használnak*

kylmä sota *hidegháború*

pyhä sota *szent háború, főleg az iszlám híveinek vallásháborúja a másvallásúak ellen*

sotajalalla *ellenségeskedésben, perben; háborúságban, harcban, hadilábon, sotajalalle viszályba, perbe; háborúba, harcba*

nousta sotajalalle *jka vastaan összeveszik vkivel, pereskedni kezd vkivel, viszályba keveredik vkivel; hadat üzen vkinek, harcolni/háborúskodni kezd vkivel*

olla sotajalalla *jkn kanssa összeveszett vkivel, perben áll vkivel; harcban áll vkivel, háborút folytat/harcol vki ellen*

sotakirves *csatabárd*

haudata sotakirvee *(nsä elässa a csatabárdot, békét köt/kibékül vkivel*

kaivaa sotakirvee *(nsä maahan ↑*

sotaratsu *csataló*

vanha sotaratsu *vén csataló, öreg/tapasztalt szakember*

sotia *hadat visel, hadakozik, harcol, küzd, vív; ellentétben áll, ellenkezik*

sotia tervettä järkeä vastaan → **järki**

sotkeutua *összszavarodik; belebonyolódik; beleavatkozik; belekeveredik*

sotkeutua lillukanvarsiin → **lillukanvarsi**

soukka *keskeny, vékony; szűk, szoros*

Pidä soukempaa suuta! *Csendesebben/halkabban beszélj!; Vigyázz, mit beszélsz!*

Vigyázz a nyelvedre! Válogasd meg a szavaidat!

soutaa *evez, csónakázik*

soutaa ja huovata *a döntését/véleményét változtatgatja, bizonytalan a döntésével/véleményével kapcsolatban, tétovázik, vacillál*

sovinto *egyvetértés, békesség; megegyezés*

hieroa sovintoa *békességet akar kötni, megegyezésre törekszik*
 ojentaa/tarjota jkllle sovinnon kättä *békejobbot nyújt vkinek*

stoppi *stop, (hirtelen) megállás, leállás*

tehdä stoppi *(hirtelen) megáll, leáll*

strateginen *stratégiai*

strategiset mitat [tréf, nöröl] *mell-, derék- és csípőbőség*

stressi *stressz*

ottaa stressiä *vki stresszel vmi miatt*

suhahtaa *szisszen, zizzen, sivít, süvölt, suhan, zúg*

mennä (niin että) *suhahtaa gyorsan megy/(el)telik, (el)repül*

suhde *viszony; kapcsolat*

laillistaa *suhde/suhtee(nsa törvényesíti a kapcsolatát vkivel, házasságot köt vkivel)*

suihku *vízszugár; zuhany*

antaa jkllle kylmä *suihku lecsillapít vkit, elveszi vkinek a kedvét vmitől*

joutua *suihkuun [sp főleg kosárlabdában] (bizonyos számú hibapont után)*

kispadra kerül

kylmä *suihku kellemetlen meglepetés, hideg zuhany*

panna *suihkuun [sp főleg kosárlabdában] [bizonyos számú hibapont után] kiállít*

vkit

saada *kylmä suihku vkinek kellemetlen meglepetésben van része*

suin päin → **suu**

suinkaan *egyáltalán, egyáltalában (nem); talán csak (nem)*

ei *suin surminkaan egyáltalán nem, a legkevésbé sem, korántsem, semmi esetre sem*

suistua *dől, esik, zuhan, (ki)siklik*

suistua *raiteilta(an)* → **raide**

suitset *tsz zablá, kantár, fék*

panna *jku suitsiin/jkllle suitset suuhun megzaboláz vkit*

suittu → **sukia**

sujua *siklik, csúszik; könnyedén halad, jól megy, sikerül; telik (idő)*

sujua *kuin leikki/rasvattu/voideltu(na)* → **leikki** → **rasvata** → **voidella**

sujut *tsz aki a tartozását kiegyenlítette, a kapcsolatát vkivel rendezte*

olla *sujut jkn kanssa vki kiegyenlítette a számláját vkivel*

suka *lővakaró(szerszám)*

olla myötäsukaan jssak asiassa *rokonszenvez vmivel/vkivel, jóindulatúan/positívan viszonyul vmihez/vkihez, jóindulatúan viselkedik vmivel/vkivel; támogat vmit/vkit*
 olla vastasukaan jssak asiassa *ellenszenvel viseltetik vmi/vki iránt, negatíván viszonyul vmihez/vkihez; ellenez vmit*

sukanvarsi *harisnya/zokni szára*

säilyttää raha(nsa/rahat sukanvarressa *a szalmazsákban tartja a pénzét, otthon tartja a pénzét (nem kamatoztatja)*

sukia *fésül, kefél; vakar; zaboláz; ken, csap; üt*

suitun näköinen *kikent-kifent, túlságosan kicsinosított*

sukka *harisnya, zokni*

sukat makkaralla/syltyssä → **makkara** → **syltty**

suksi *síléc*

sukset menevät ristiin → **ristissä**

suksia [ritk] *síel; elmegy, lelép, eltűnik*

Suksi kuuseen/suolle! → **kuusi** → **suo**

suku *nemzetség, család; rokonság*

ei sukua ei syntyä *vadidegen*

jatkaa sukua *utódo(ka)t nemz/hoz világra*

olla susien sukua *nyers, kíméletlen, kegyetlen*

omaa sukua *lánykori neve, született*

se on sukuvika, jos sukusi ei luista *nem tehet róla az ember, ha vmi nem megy/nem sikerül (jól) (neki)* [szó szerint: örökletes betegség, ha a síléc nem csúszik]

sukua väärän koivun kautta/takaa *távoli rokon, szegről-végről rokona vkinek*

tulla sukuun(sa) *a rokonságra hasonlít(anak az arcvonásai)*

sukulainen *rokon*

asua sukulaisissa *rokonoknál lakik*

käydä sukulaisissa *rokonokhoz megy látogatóba/vendégségbe*

sukupuoli *nem, nemiség*

kauniimpi sukupuoli *a szebbik nem*

sukupuutto *kihalás, magszakadás*

kuolla sukupuuttoon *vmi teljesen kihal, kivész, vkinek/vminek magva szakad, írmagja sem marad*

sula *jégmentes, be nem fagyott; hig, folyékony; puha, hajlékony, gyengéd, szép, kedves; csupa, merő, tiszta*

elää sulassa sovussa jkn kanssa *nagy/a legnagyobb egyetértésben él vkivel,*

békességben él vkivel, jól megfér/kijön vkivel

olla jkn käsissä kuin sulaa vahaa/olla kuin sulaa vahaa jkn käsissä *vki olyan vkinek a kezében, mint a (lágy) viasz, vki által vki könnyen formálható/megdolgozható*

sulassa sovussa → **sopu**

sulaa *(el)olvad, megoldvad; feloldódik*

sulaa kielelle/suussa → **kieli** → **suu**

sulka *(madár)toll*

sulka (jkn) hatussa/hattuun *(vkinek a) siker(e)/elömenetel(e)/érdem(e)*

sulkea *(be)zár, (be)csuk, lezár, lecsuk, elzár*

suljettu kokous/istunto *zárt ajtók mögött folyó/folytatott gyűlés/ülés*

suljettu osasto/laitos *zárt osztály/intézet* [elmeógyógyintézet, büntetés-végrehajtó intézmény vagy más olyan intézet, ahol a távozást szigorúan ellenőrzik]

suljettujen ovien takana/suljetuin ovin → **ovi**

sulkea jku esirukouksiin(sa → **esirukous**

sulkea korva(nsa/korvat jltak → **korva**

sulkea ove(nsa → **ovi**

sulkea puhelin → **puhelin**

sulkea silmä(nsä/silmät jltak/jklta → **silmä**

sulkea silmä(nsä viimeiseen lepoon/ainiaaksi → **silmä**

sulkea jkn suu → **suu**

sulkea suu(nsa) → **suu**

sulkeutua *(be)záródik, bezárul, becsukódik, lecsukódik; bezárkózik*

Sulkeudun suosioonne! → **suosio**

sulkeutua kuoreen(sa → **kuori**

sulku *zárás; torlasz; gát; zsilip; akadály, korlát; zárójel*

suluissa sanottuna *csak zárójelben/mellékesen legyen mondva; nem hivatalosan mondva*

suma *úsztatott fa, uszadékfa*

miehet makaavat ja suma seisoo [tréf] *(nehéz helyzet, amikor) senki nem csinál semmit/mindenki csak áll és néz*

sumu *köd, pára*

heittää sumua jkn silmiin *port hint vkinek a szemébe; félrevezet/megtéveszt/beccsap/rászed vkit*

sumuinen *ködös, párás*

sumuisin silmin *könnytől fátyolos szemmel*

suo *mocsár, láp, ingovány*

olla suossa [vö. olla **pulassa/liemessä** → **liemi**] *bajban van, benne van a csávéban/pácban/slamasztikában*

Painu/Suksi suolle! *Menj a fenébe/pokolba! Tűnj el innen! Kopj le!*

Suo siellä, vetelä täällä [km] *egyik bajból megmenekülve egy másikba kerülhet az ember, itt ez a baj, ott meg az; egyik megoldás sem jó, egyik lehetőség sem jobb a másíknál*

vetää jku ylös suosta *kihúz vkit a bajból/csávéból/pácból/slamasztikából*

suola só

sírotella suolaa jkn haavoihin *még növeli vkinek az elszennvedett vereség/veszteség miatt érzett fájdalmát*

vanha suola janottaa *a régi kedves/szerető még mindig érdekel vkit*

suolainen sós

suolainen lasku *borsos összeg/szép kis summa (a fizetendő számlán)*

Suomi *Finnország*

Suomen Ateena *Jyväskylä*

Suomen karhu *Finnország; nagyerejű finn*

Suomen leijona *Finnország; Finnország címere*

Suomen Manchester *Tampere*

Suomen suuri poika → **suuri**

suomus *(hal)pikkely*

suomukset putoavat jkn silmistä *vkinek leesik a hályog a szeméről, vki észreveszi/ráébred, hogy tévhitben élt*

suora *egyenes, közvetlen, direkt*

ajaa mutkat suoraksi/suoriksi *nagy sebességgel hajt/megy, hajt, mint a szélvész/meszes*

juosta häntä/tukka suorana [tréf] *gyorsan szalad, sebesen fut, fut, mint a szélvész*

olla suorassa suhteessa jhk *egyenes arányban áll vmivel*

sanoa suorat sanat jkllle *egyenesen/kertelés nélkül/köntörfalazás*

nélkül/mellébeszélés nélkül/szépítgetés nélkül megmond vkinek vmit

suora kuin kynttilä → **kynttilä**

suuraa päätä *egyenesen, minden további nélkül, haladéktalanul; rögtön/habozás nélkül/se szó, se beszéd*

suuraa tietä *egyenesen; rögtön/habozás nélkül/se szó, se beszéd*

suoralta kädeltä *kapásból, gondolkodás nélkül, azonnal, rögtön, minden további nélkül*

suorasäärinen *egyenes lábszárú*

- siirtyä suorasäärysten yhdistykseen/pataljoonaan [tréf] *meghal*
suoriutua (szerencsésen) *túljut/túlesik vmin, kikerül vmiből; boldogul, megél*
 suoriutua jstak puhtain paperein → **puhdas**
- suosio** *kegy, jóakarát, pártfogás; közkedveltség, népszerűség, siker*
 kalastella suosiota *népszerűsége vadászik, jó pontot akar/szeretne szerezni vkinél,*
vkinek a kegyeibe akar férközni
 ratsastaa jkn suosiollla *kihasználja vkinek a népszerűségét*
 Sulkeudun suosioonne! [rég, alázatosságot kifejező frázis] kb. *A legalázatosabb*
tisztelettel
- superlatiivi** *szuperlatívusz*
 käyttää pelkkiä superlatiiveja *csak szuperlatívuszokban beszél vmiről*
 puhua pelkin superlatiivein ↑
- supussa** *összecsücsörítve, suppuun*
 Suu suppuun (jstak)! *Ne beszélj(etek)/Hallgass(atok) (vmiről)!;*
Hallgass(atok)! Légy/Legyetek csendben! Csend legyen!
- surku** ragtl [kifejezésekben] *sajnálát, szánalom, részvét; kár*
 jkn/jkllle tulee/käy surku jkta vki (meg)sajnál vkit, vki szánalmat/részvétet érez
vki iránt
 Voi surku! *A mindenit! A fene vigye el!*
- surma** *halál, pusztulás, vég*
 ei suurin surminkaan *semmiféleképpen sem/ha meghal, akkor sem/az élete árán*
sem
 joutua surman suuhun [vál] *(baleset/szerencsétlenség/erőszak következtében)*
életét veszti/meghal
 saada surma(nsa baleset vagy vmilyen szerencsétlenség, ill. erőszak áldozatául
esik, meghal
 Uusi lumi vanhan surma [km] *az új hó (tavasszal) elviszi a régít*
- suru** *szomorúság, bánat, gyász*
 hukuttaa suru(nsa) viinaan *italba fojtja a bánatát*
 juoda suruun(sa bánatában iszik, ↑
 olla suruissa(an jstak bánatos/bús/szomorú vmi miatt
 suru sydämessä *fájó szívvel, szomorúan*
 suru tulee puseroon *szomorú/bánatos lesz, szomorúvá/bánatossá válik, vkit elfog*
a szomorúság/a bánat
- surullinen** *bánatos, bús, szomorú; gyászos, siralmas, sajnálatos*
 surullisen hahmon ritari → **ritari**

surunauha *gyászszalag*

surunauhat kynsien alla [tréf] *vkinek piszkos/fekete a körme, vkinek gyászol a körme*

surunvalittelu *részvényilvánítás, a részvét kifejezése, részvét*

esittää surunvalittelu(nsa/surunvalittelut jkn kuoleman johdosta *részvétét fejezi ki vki halála miatt*

käydä surunvalittelulla *elme gy vkihez részvétet nyilvánítani*

susi *farkas; tönkrement, rosszul sikerült, hibás termék*

jstak ei susikaan saa selvää *a fene sem ért vmit, a fene sem tud kibogozni vmit*

Ihminen on ihmiselle susi [km] *ember embernek farkasa*

joutua/mennä suden suuhun *elpusztul, meghal; tönkremegy*

miehiä kuin Viron susia *sok a férfi, a férfiak annyian vannak, mint az oroszok*

nälkäinen kuin susi *farkaséhes/olyan éhes, mint a farkas*

olla täysin susi *teljesen rossz, hibás*

rakentaa sutta ja sekundaa *silány/vacak dolgot csinál*

suden hetki *a hajnali órák*

suden nälkä/sudennälkä *farkasétvágy*

suden virsta *bizonytalanul hosszú út*

susi lammasten/lampaan vaatteissa [átv, emberről] *báránybőrbe bújt farkas*

susi syö eväät *megesz a fene vmit, vmi nem sikerül*

tapella kuin sudet *vadul/erőszakosan/féktelenül verekszik*

jstak tulee susi *vmi nem sikerül, rossz lesz*

ulvoa (sutena) susien mukana *a saját meggyőződése ellenére ugyanúgy*

viselkedik/cselekszik, mint mások

yksinäinen susi *magányos farkas*

susiraja [tréf] *a civilizált települések határa, ahol a vadon/pusztaság kezdődik*

susirajan takana *vidéken; messze északon*

suu *száj; nyílás, lyuk; torok, cső; bejárat; torkolat; táj (időről)*

antaa suuta jklle *megcsókol vkit*

avata suu(nsa) *kinyitja a száját, beszélni kezd*

(olla) hyvä suusta(an vkinek jó a beszélőkéje, vki jó beszélgetőtárs; vki jól ki tudja *magát magyarázni*

illan suussa *estefelé*

jäädä suu auki → **auki**

jättää avain suulle *benne hagyja a kulcsot a zárban*

jättää jk suulle(en *felfordít vmit, szájjal lefelé fordít vmit*

Kuinkas/Mitenkäs nyt suu pannaan? *Hogy is kell a dologhoz viszonyulni?*
 kuivin suin *éhesen/szomjasan, étel/ital nélkül, étlen-szomjan*
 levitä suusta suuhun *vmi szájról szájra jár/terjed; pletykaként terjed*
 olla suuna päänä *szájal, nyelvel, fecseg; hangoztatja/hangosan előadja a*
véleményét akkor is, amikor arra senki sem kíváncsi
 olla suuri suusta(an) *vki nagyokat mond, dicsekszik, vkinek (csak) a szája nagy*
 ottaa suihin [vulg] *szájával kielégít, [vulg] leszop vkit*
 panna suu säkkiä myöten *takarékosan él, annyiból él, amennyije van, addig*
nyújtózkodik, ameddig a takarója ér
 piestä suuta *hülyeségeket beszél, fecseg, locsog; veszekedni/*
vitatkozni kezd
 puhua sivu/ohi suun(sa) *meggondolatlanul beszél, elszólja magát*
 puhua jkn suulla *vkinek a száj íze szerint beszél/úgy beszél, ahogy vki (más)*
beszélne
 puhua suulla suuremmalla *vmilyen jelentősebb személy/hires ember*
gondolatait/szavait idézve beszél
 soittaa suuta(an) *jártatja a száját, pofázik*
 suin päin *hanyatt-homlok, nagy sietve, egyenesen, azonnal, fejest*
 sulaa suussa (majd) *elolvad az ember szájában, nagyon finom*
 sulkea jkn suu *befogja vkinek a száját, elhallgattat vkit*
 sulkea suu(nsa) *befogja a száját; nem beszél vmiről*
 (olla) suu auki → **auki**
 jkn suu ei ole tuohesta → **tuohi**
 suu kiinni → **kiinni**
 suu kuin seitsemän leivän uuni → **uuni**
 suu käy kuin papupata/väkkärä → **papupata** → **väkkärä**
 suu messingillä → **messinki**
 Suu poikki/tukkoon! → **poikki** → **tukossa**
 Suu suppuun (jstak)! → **supussa**
 suu vaahdossa → **vaahto**
 suu väärässä → **väärä**
 suuhun pantava *harapnivaló, ennivaló*
 suun kostuke → **kostuke**
 suussa sulava [ételről] *nagyon finom*
 Tuki suusi! *Fogd be a szád! Állítsd le magad!*
 tukkia jkn suu *befogja/betömi vkinek a száját, elhallgattat vkit*

tukkia suu(nsa *befogja a száját, tartja a száját, nem beszél vmiről*
tulla/tupata ihan suuhun *nagyon/túl közel jön/megy vkihez*

suudelma *csók*

Juudaksen suudelma *júdáscsók*

suukapula *szájpecek*

panna jkllle suukapula *megakadályozza, hogy vki szabadon elmondja a véleményét;*
befogja vkinek a száját, elhallgattat vkit

suunnata *irányoz, irányít, beirányoz*

suunnata huomiota jhk → **huomio**

suunnilta(an) [kifejezésekben]

joutua/olla suunnilta(an) jstak [olla poissa tolalta(an) → **tolalla(an)**] [bosszúságtól,
haragtól] *elvesz(i)ti a türelmét, vki kijön a sodrából, felizgatja/elragadtatja magát,*
gutaitést kap, [rémülettől] hisztérikus rohamot kap, [örömtől] nagyon feldobódik;
[bosszúságtól, haragtól, rémülettől, örömtől] *vki magán kívül van, odavan,*
[örömtől] *el van ragadtatva, fel van dob(ód)va/villanyozva*

suuri *nagy; sok*

Ei suuret sanat suuta halkaise [km] *mindenki tud dicsekedni; nem tilos a dicsekvés*
kuvitella/luulla suuria itsestä(än *túl sokat képzel magáról*

olla suurin ja kaunein [tréf] *vki (a saját véleménye szerint) vmiben a legjobb/a*
legkiemelkedőbb/a legelső/a csúcs

Suomen suuri poika [gyakran tréf] *híres/érdemeket szerzett finn*

suurin piirtein *nagyjából, körülbelül, nagy vonalokban, megközelítőleg,*
hozzávetőlegesen, úgy

suutari *cipész, suszter, csizmadia; fel nem robbant bomba/gránát*

Suutari pysyköön lestissään → **lesti**

vaeltaa kuin Jerusalemin suutari *jár(kál), mint zsidóban a fájás, olyan, mint a*
bolygó zsidó

svengata *természetesen, magával ragadó ritmusban szól (zene); játszik (zenét);*

[kifejezésekben]

paikka missä svengaa *olyan hely, ahol főleg a fiatalok ízlésének megfelelő*
hangulat van

svengaava teksti *lendületes, magával ragadó szöveg*

svengaavat vaatteet *divatos/menő ruhák*

sydän *szív; belső, belseje vminek, közép, bél, mag*

jklla ei ole sydäntä tehdä jtak *vkinek nincs szíve vmihez/vmit csinálni, vkit nem visz*
rá a lélek vmire

inhota jtak/jkta sydämen(sä) pohjasta (*teljes*) *szívből utál vmit/vkit*
keventää sydäntä(än) jklle *vki könnyít a lelkén, kiönti a szívét vkinek, elmondja*
vkinek azt, ami a szívét nyomja
kivi/paino/taakka putoaa jkn sydämeltä *nagy kő esik le vkinek a szívéről, vki*
(nagyon) megkönnyebbül
koskee sydämeen *vkinek fáj a szíve; vmi szíven üt vkit*
kovettaa/paaduttaa sydäme(nsä) jllek *megkeményíti a szívét vmivel*
kapcsolatban, nem törődik vmivel, közömbös vmivel kapcsolatban
Käsi sydämelle! *Valld be! Légy őszinte! Mondd meg őszintén!*
käsi sydämellä *őszintén, becsületesen*
käydä jkn sydämelle *bánatot/szomorúságot okoz vkinek; felbosszant vkit*
menettää sydäme(nsä) jklle/jllek *beleszeret vkibe/vmibe*
olla lähellä jkn sydäntä/jkn sydäntä lähinnä *közel/a legközelebb áll vkinek a*
szívéhez
olla jklle sydämen asia *vmi vkinek szívügye*
jklla on laaja sydän *vki nyílt szívű/jószívű/melegszívű, vkinek nagy a szíve/nagy*
szíve van, vki csupaszív
jklla on jtak sydämellä(än) *vkinek nyomja vmi a szívét*
jklla on sydän kurkussa/syrjällään/sykkyrällä *vkinek a torkában dobog a szíve*
(félelmében/a félelemtől)
jklla on sydän paikallaan/oikealla paikalla *vkinek jó szíve van, vki meleg*
szívű/jószívű, vki nemes lelkű
ottaa jk sydämelle(en) *szívügyévé tesz vmit, szívügyének tekint vmit*
jkta/jklla ottaa sydämestä *vkinek fáj a szíve, vki fájdalmat érez a szíve táján*
purkaa sydäntä(än) *kiönti a szívét*
riipaista jkn sydäntä/jkta sydämestä *meghat vkit, vkinek a szívére hat,*
sajnálatot/résztétet ébreszt vkiben
saada jkn sydän syttymään *lánggra lobbantja vkinek a szívét, szerelmet ébreszt*
vkiben; érdeklődést kelt vkiben
sydämen asiat/sydämenasiat *szívügyek*
sydämen pohjasta → **pohja**
jkn sydämen valittu → **valita**
sydämen(sä) kyllyydestä → **kyllyys**
jkn sydän hyppää kurkkuun → **hypätä**
jkn sydän itkee/vuotaa verta *vkinek vérzik a szíve (vmiért/vmi miatt), vki nagyon*
sajnál vmit, nagyon szomorú vmi miatt

sydän kurkussa/syrjällään/sykkyrällä *félelmében, félve, megrémülve, rémulten; nyugtalanul, (a félelemtől) torkában dobogó a szívvel*

sydän kylmänä *félelemmel, rettegve, borzongva*

jkn sydän oli haljeta (riemusta/pelosta/jännityksestä) *majd kiugrott a szíve (örömben/az örömtől/félelmében/a félelemtől/izgalmában/az izgalomtól)*

jkn sydän on kintaan peukalossa/kintaanpeukalossa → **kintaanpeukalo**

jkn sydän on kivistä/kiveä *vkinek kőből van a szíve, vki kőszívű*

jkn sydän on puhdasta kultaa → **kulta**

jkn sydän pehmenee *vki elérékenyül, ellágyul, meghatódik, vkinek meglágyul a szíve*

jkn sydän sykkii jllek *vkinek vmiért dobog a szíve, vki szimpátiát érez vmi iránt*

jkn sydän särky/murtuu jkn takia *vkinek megszakad a szíve vki miatt, vkinek nagy szívfájdalmat/szomorúságot okoz vki*

sydän verta vuotaen *vérző szívvel*

sydäntä lämmittävä → **lämmittää**

sydäntä särkevä → **särkeä**

täydestä sydämestä(än) *teljes szívekből/szívedből, stb.; teljes szívből*

sylkeä *köp, kiköp, leköp*

olla sama kuin tuuleen sylkisi *teljesen mindegy, édes mindegy, egyre megy*

sylkeä jkn silmille jtak → **silmä**

sylkeä verta → **veri**

sylki *nyál, köpet, köpés*

puhua mitä sylki suuhun tuo *meggondolatlanul beszél, azt mondja, ami eszébe jut*

syltty *kocsonya; disznósajt*

housut/sukat syltyssä *a nadrág/harisnya lecsúszva és hurkákban lógva*

tehä jksta sylttyä [tréf] *vki nagyon megver vkit, vki alaposan ellátja vkinek a baját, vki jól eltángál vkit, vki fasírtot csinál vkiből*

synkassa, synkkaan [kifejezésekben]

olla synkassa *szinkronban van vmivel; illik egymáshoz, jól kijön egymással*

synnyttää *(meg)szül, világra hoz; szül, okoz, előidéz, teremt, kelt*

synnyttää pahaä verta → **veri**

synti *bűn; vétek, vétség, hiba, tévedés*

itsepäinen kuin synti *nagyon önfejű/makacs, csökönyös, mint a szamar*

karttaa jtak kuin syntiä *kerül vmit, mint a bűnt*

kaunis kuin synti *nagyon szép, bűnösen szép*

nukkua synnin unta [vall] *bűnös életet él, bűnben él*

(tahra) on/istuu lujassa/tiukassa kuin synti (*a folt/vmi*) *makacsul/kivakarhatatlanul benne van (vmiben)*

jk painaa kuin synti *vmi nehéz, mint a bűn*

synnin laakso → **laakso**

synti ja häpeä *megbocsáthatatlan vétek; szégyen, gyalázat!*

synty *születés, eredet, keletkezés, kezdet; származás*

pohtia syntyjä syviä *fontos/lényegbevágó dolgo(ko)n gondolkodik/elmélkedik/töpreng/tűnődik*

syntyä *születik, világra jön; keletkezik, létrejön, kialakul*

syntyä esikoisena → **esikoinen**

syntyä hopealusikka suussa → **hopealusikka**

syntyä onnellisten tähtien alla → **onnellinen**

syrjä *szél, oldal*

olla mitalin syrjässä kiinni [vö. olla voitossa **kiinni**] *éremre esélyes, közel áll a győzelemhez, egy karnyújtásnyira van a győzelemtől*

pitää pennin syrjästä kiinni *garasokodik, fukarkodik, fösvény*

päästä leivän syrjään kiinni *keresethez jut, meg tudja keresni a betevő falatot*

syrjäsilmillä, syrjäsilmin [kifejezésekben]

katsoa/vilkaista jhk/jkta syrjäsilmillä *lopva/titkon néz vmit/vkit, rápillant vmire/vkire; a szeme sarkából néz vmit/vkit*

syrjässä, syrjästä, syrjään [kifejezésekben]

jättää jk syrjään *figyelmen kívül hagy vmit*

seurata/tarkkailla jtk syrjästä *távolról figyel vmit, kívülről szemlél vmit*

syssyyn [kifejezésekben]

samaan/yhteen syssyyn *együttal, egyszerre, megszakítás nélkül, egyfolytában, egyvégtében*

syttyä (*meg*)*gyúl, kigyúl, felgyúl, meggyullad; kitör; fellelkesedik*

syttyä jllek asialle *tűzbe jön vmitől, fellelkesül vmin*

sytyttää (*meg*)*gyújt, rágyújt, szít, kirobbant; begyullad*

jklla sytyttää hitaasti *vkinek lassú a felfogása*

sytytys *gyújtás*

jklla on hidas/myöhäinen sytytys *vkinek lassan esik le (a tantusz)/(a húszfillér), vkinek lassú a felfogása/az észjárása*

syvä *mély*

kansan syvät rivit *az egyszerű nép*

olla syvältä (*perseestä*) [vulg] *vmi utálatos, hányinger [szl], szar [vulg]*

puhua vakaumuksen syvällä rintaäänellä [iron] *vmiről a legmélyebb meggyőződéssel (és patetikusan) beszél*

syvä kurkku [tréf] *magas beosztásban levő személy, aki a háttérben maradva leleplez bizonyos dolgokat*

syvässä uiva (liikeyritys) → **uida**

syy *ok, alap, indíték, kifogás; bűn, vétek*

hyvällä syyllä *okkal, megalapozottan, indokoltan*

kyllä sika syitä keksii/löytää *vki mindig talál okot/kifogást/magyarázatot vmire*

ottaa syy jstak niskoille(en *magára vállalja a felelősséget vmiért, [szl] elviszi a balhét*

panna/sälyttää/työntää/vierittää/vyöryttää syy jstak jkn (toisen) niskoille/harteille/

päälle/tilille *vkire (át)hárítja a felelősséget vmi miatt, vkinek a nyakába varr vmit*

sitä suuremmalla syyllä *annál (is) inkább*

syyttä suotta *minden (különösebb) ok nélkül, szükségtelenül, hiába*

syyhy *rüh; viszketegség, viszketés*

mennä syyhy(mä)ttä saunaan *ok nélkül kezd bele/avatkozik bele valamilyen*

kellemetlen dologba, (amiből saját magának csak kára származik), kéretlenül

beleavatkozik vmibe, fogadatlan prókátor(ként viselkedik), magának keresi a bajt

syyhytä *viszket*

mennä syyhy(mä)ttä saunaan → **syyhy**

syyhyä → **syyhytä**

syyte *vád, büntető eljárás*

nostaa syyte jkta vastaan [jog] *vádat emel vki ellen, (bíróági) pert indít vki ellen, beperel vkit*

syödä *(meg)eszik, fal; étkezik, táplálkozik; megszeg; nyúz; emészt, mardos, rág*

huutaa kuin syötävä *torkaszakadtából üvölt, üvölt, mint a sakál/mint a fába szorult féreg*

siltä syömältä *rögtön, azonnal*

syödä jkn leipää → **leipä**

syödä kuin hevonen → **hevonen**

syödä kuin lintu → **lintu**

syödä kuin porsas → **porsas**

syödä jkn kädestä/kämmeneltä → **käsi** → **kämmen**

syödä sana(nsa) → **sana**

syödä jtak/jkta silmillä(än) → **silmä**

syödä ulkona → **ulkona**

syödä vatsa(nsa) kuralle → **kura**

syöneen näköinen [tréf] *vki jól táplált, kövér*

Söisi kissakin kaloja, vaan ei kastaisi kynsiään [km] → **kissa**

syöksyä *rohan, ront, ugrik, száguld; tör, előtör; zuhan*

syöksyä jkn niskaan → **niska**

syöminen *evés; ennivaló*

tällä syömisellä *ez alkalommal, még, egyelőre*

syöpyä *kimaródik, kivájódik; belemaródik; gyökeret ver, bevésődik*

syöpyä veriin → **veri**

syötti *csalétek*

nielaista syötti *bekapja a horgot, bekapja a legyet, bemegy a csőbe, beleesik a csapdába*

tarttua syöttiin *enged a csábitásnak, bekapja a horgot*

syöttää (*meg*)*etet; bead, bebeszél; ad(agol)*

syöttää jklle pajunköyttä → **pajunköysi**

syötävä *mn enni való, ehető fn ennivaló, étel, eleség*

Voi syötävä! [enyhe káromkodás]

säksi *zsák*

pimeä kuin säkissä *teljesen sötét, vaksötét*

säilyttää *öriz, tart; örizetben tart; tartósít, eltesz; megöriz, megtart*

säilyttää kasvon(nsa) → **kasvot**

säilyttää maltti(nsa) → **maltti**

säilyttää raha(nsa/rahat sukanvarressa) → **sukanvarsi**

säilyä *megmarad, fennmarad, megörzödik, konzerválódik; megmenekül*

säilyä aikojen taakse → **taakse**

säilyttää *megterhel, megrak, (terhet) rárak*

säilyttää jk jkn niskoille → **niska**

säilyttää syy jstak jkn (toisen) niskoille/harteille/päälle/tilille → **syy**

säilyttää vastuu jstak jkn niskoille/harteille/toisen kannettavaksi → **vastuu**

sänky *ágy*

mennä sänkyyn *aludni megy; jkn kanssa lefekszik vkivel, ágyba bújik vkivel*

särkeä *tör, kitör, betör, eltör; szt fáj, fájdit, fájdalmat okoz, bánt*

sydäntä särkevä *szívfájdító, szívtépő, szívet tépő, szívszaggató, szívbe markoló*

särki [áll, hal] *veressárnyú koncér*

paistaa särkeä *mélyen/szerelmesen néz vkinek a szemébe, vkiknek egymásba fonódik a tekintetük*

silmät punaisina kuin särjellä *vkinek vörös a szeme, mint a nyúlnek*

särkyä *(el)törik, széttörik, összetörik*

särkyä tuusan nuuskaksi → **tuusan**

särmä *él, szöglet; bátorság, merészség, önbizalom*

hioa jkltä särmät pois *lecsiszolja vkinek a szögletességét*

jklla on särmää + inf *vkinek van bátorsága vmihez/vmit csinálni, vkinek van képessége/tehetsége boldogulni vhol*

särähtää *reccsen, csörren*

särähtää jkllle/jnk korvaan → **korva**

sätky [kny] [kifejezéseken]

saada sätky *vki elveszíti a türelmét/kijön a sodrából/kifogy a béketűrésből*

sävel *hang, dallam, nóta, dal*

löytää yhteinen sävel *megtalálja a közös hangot vkivel*

selvät sävelet *világos tervek; [beleegyezés kifejezésére] rendben (van), világos*

sävy *jellegzetesség, jelleg, kifejezés, vonás; színárnyalat, tónus; hangnem*

sävy sävyyn *színharmonióban, színt színhez válogatva*

sää *időjárás, idő*

hyvän sään aikana/aikaan *mielőtt még baj lesz; jókor, időben, amíg csak lehet(séges)*

sääli *szánalom, részvét, sajnálat, könnyörület*

jkj/jkllle käy/tulee jkta sääliksi *vki megsajnál/megszán vkit*

jkj on jkta sääli *vki sajnál/szán vkit*

sääntö *szabály, alapszabály, előírás, rendelet*

Ei sääntöä ilman poikkeusta [km] *nincs olyan szabály, amely alól ne volna kivétel (kaikkien) taiteen sääntöjen mukaan [tréf] a lehető legügyesebben/ legjobban/legszakszerűbben*

sääri *lábszár*

oikaista sääre(nsä [kny] *meghal*

säästöliekki *kis láng (gáztűzhelyen)*

elää/kituuttaa säästöliekillä *spórol, kuporgat; éppenhogy csak él/működik*

T

taakka *teher, rakomány, súly*

taakka putoaa jkn sydämeltä/harteilta → **sydän** → **harteet**

taakse nu gen *hátra; túl, túlra* hsz *hátra, hátulra, vissza; hátrafelé*

Minkä taakseen jättää, sen edestään löytää [km] *Amit ma megtehetsz, ne halaszd holnapra* [km]

panna jtak korvan taakse *megjegyez vmit*

säilyä aikojen taakse *örök időkig/örökké megmarad/megörződik*

taala *dollár*

tuhanen taalan kysymys *nehéz/fogas kérdés; fontos kérdés*

taaplata *deszkákat összerak; [kifejezésekben]*

jokainen/kukin taaplaa tyylillään *mindenki másképp csinálja/mindeki a maga módján/a saját képességei szerint csinál vmit*

tahrata *faltot ejt, beken, bepizskít, beszennyez, besároz*

tahrata kilpe(nsä → **kilpi**)

tahrata käte(nsä jhk → **käsi**)

tahrata käte(nsä vereen/verellä → **veri**)

tahti *ütem, taktus; ütem, tempó, iram*

jk ei tahtia haittaa *vmi nem zavar vmit/vkit, vminek nincs jelentősége vminek a szempontjából*

tahto *akarat, kívánság, vágy*

ajaa/saada tahto(nsa läpi/perille *keresztülviszi/érvényre juttatja az akaratát, eléri (azt), amit akar*

ei parhaalla tahdollakaan *a legnagyobb jó szándékkal sem, egyáltalán nem*

viimeinen tahto *végakarat, testamentum*

tahtoa *akar, kíván, óhajt, szeret, kedve van*

(se) tahtoo sanoa → **sanoa**

taide *művészet*

(kaikkien) taiteen sääntöjen mukaan → **sääntö**

taika *varázslat, varázslás, mágia; varázsszer; varázs*

jstak/jssak ei ole taikaa *vminek nem lehet hinni; vmi nem sokat ér, vminek nem sok hasznát lehet venni*

taikasauva *varázsvessző*

kuin taikasauvan kosketuksesta *mintegy varázsütésre*

taistella *harcol, csatázik, hadakozik; küzd, birkózik*

taistella elämästä ja kuolemasta → **elämä**

taistella henken(sä edestä → **edestä**
 taistella tuulimylyjä vastaan → **tuulimyly**
 taistella viimeiseen mieheen → **viimeinen**
 taistella viimeinen taistelu(nsa → **viimeinen**

taistelu *harc, csata, ütközet; küzdelem*

henkien taistelu *nagy elmék/szellemek csatája*

taittaa *(be)hajjt; összecsurk; (el)tör, letör, kitör; tördel*

taittaa kärki jltak → **kärki**

taittaa peistä jnk puolesta → **peitsi**

taittaa taivalta → **taival**

taivaallinen *égi, mennyei; rendkívüli, csodálatos*

ei (ymmärrä) tuon taivaallista (jstak) *semmit sem/egy szót/egy kukkot sem (ért vmiből)*

taivaanranta *horizont, az ég alja*

taivaanrannan maalari → **maalari**

taival *útszakasz, távolság, út; utazás, vándorlás, út*

taittaa taivalta *vándorol, gyalogol, jön, megy, halad, vonul, utat megtesz*

taivas *ég(bolt), mennybolt; menny(ország)*

luvata jkille maat ja taivaat *mindent megígér vkinek, összevissza ígéret vkinek*
 panna liikkeelle taivaat ja maat *minden követ megmozgat, mindent megtesz/elkövet*
(vmi érdekében/vmiért)

puhua kaikesta taivaan ja maan välillä *mindenféléről/minden létező/lehetséges*
dologról beszél, az égvilágon mindenről beszél

sataa/pyryttää taivaan täydeltä *nagyon esik, (csak úgy) szakad az eső/a hó, nagy*
hóvfúvás van

taivaan isä *mennyei atya*

Taivaan kiitos! *Hála istennek!*

(kuin) taivaan lahja → **lahja**

(ei) taivaan portillakaan *soha(sem)*

Taiva(h)an talikynttilät! kb. *Azt a leborult ...! Azt a fűzfán fűtyülő rézangyalát!*

Taivaan tähden! [csodálkozás, szörnyülködés kifejezésére] *Az ég szerelmére!*

Taiva(h)an vallat! [meglepetés kifejezésére] *Egek ura! Mi a csuda/a szösz!*

taivaita hipova/tavoitteleva *nagyon/szédítően magas; (túlságosan is) magasröptű,*
szárnyaló, nagyra törő, nagyszabású, szédítő, bátor

Taivas tietää/ties *Isten látja lelkemet, ...; A jó ég tudja, Tudja az ég*

Taivas varjele/varjelkoon! → **varjella**

Taivaastako sinä tähän/siihen tipahdit? *Honnan a csudából pottyantál ide/oda?*

tavoitella taivaita *nagyra tör*

tie on auki taivasta myöten *szabad az út/a pálya (vki előtt), nincs semmi akadály a vminek*

vanha kuin taivas [emberről] *öreg, mint az országút*

Voi taivas! *Egek! Szent ég!*

ylistää/kehua jtak/jkta/jku maasta taivaaseen *az egekig dicsér/magasztal vkit*

taju *tudat; öntudat, eszmélet; tudatosság; érzék, megértés*

iskeä jklta taju pois/kankaalle *eszméletlenre ver vkit, úgy összever vkit, hogy az elveszíti az eszméletét*

taju kankaalla/poissa → **kangas** → **poissa**

takaa nu gen/part *mögül; mögött el; távolból, ezelőtt; óta; múlva hsz hátulról*

ajaa takaa jkta vki *üldöz/kerget/hajszol vkit, jtak vki igyekszik elérni/megszerezni vmit; törekszik vmire, (meg)céloz vmit; ért vmit vmi alatt, vkinek vmilyen szándéka van vmivel*

tavan takaa *gyakran, újból és újból, időről-időre, egyre, ismételten, folyton folyvást*

takajalka *hátsó láb*

nousta takajaloille(en jnk asian takia *feldühödik/mérges*

lesz/felfortyan/felháborodik vmi miatt/vmin, [szl] felkapja a vizet/kiakad vmi miatt

olla takajaloilla(an jnk asian takia *dühös/mérges/fel van fortyanva/fel van háborodva vmi miatt, [szl] ki van akadva vmi miatt*

takalukossa, takalukosta, takalukkoon *biztonsági/kettős zárral (bezárva);*

[kifejezésekben]

olla takalukossa *nem képes természetesen viselkedni, (zavar, félelem miatt) nem képes magát természetesen kifejezni, le van bénulva*

mennä takalukkoon *lebénul, leáll*

takametsä *távoli erdő, őserdő*

takametsien miehet *a finn tartományok és a fejlődő országrészek lakói*

takana nu gen *mögött, birtokában; magában, titokban; túl, távolra; ezelőtt, azelőtt,*

múlva hsz hátul, mögötte

haudan takana *a halál után, a túlvilágon*

takapaju *a szán hátsó bordáit összekötő fűzfakötés*

olla takapajulla *le van maradva (a fejlődésben), elmaradott*

takapakki *visszaesés; hátbatámadás*

ottaa/ajaa/mennä takapakkia *lemond vmiről, eláll vmitől, enged vmiből*

jstak tulee takapakkia *csapás/hanyatlás/csökkenés/visszaesés/sorvadás következik be vmitől/vmi miatt/vminek a következtében*

takatasku *hátsó zseb*

jklla on jtak takataskussa(an) *vkinek van vmi döntő/meglepő dolog a tarsolyában*

takki *kabát*

kääntää takkia/takki(nsa [vö. kääntää **kelkkansa/purjeensa**] *megváltoztatja a véleményét, köpönyegforgató módjára viselkedik, kétszínűen viselkedik, kétkulacsos politikát folytat*

saada/ottaa takkiin(sa *szidásban/verésben részesül; vereséget szenved; veszteséget szenved*

takki on tyhjä(nä) *vki kivan (készülve), vkinek elfogyott az ereje*

takki tyhjenee *vkinek elfogy az ereje; vkinek elfogynak az eszközei, vki kifogy az eszközökből*

jkllle tulee takkiin *vki kikap, verést kap, megkapja a magáét; vereséget szenved; (pénzt) veszít/veszteséget szenved*

takoa *kovácsol, kalapál; ver*

takoa järkeä jkn päähän → **järki**

takoa jtak päähän(sä/jkn päähän → **pää**

Takoa silloin/niin kauan kun rauta on kuumaa [km] → **kuuma**

takuu *kezeskedés, szavatolás, jótállás; kezesség; óvadék; garancia*

mennä takuuseen jstak/jksta//jnk/jkn puolesta *kezeskedik vmiért/vkiért, jótáll vmiért/vkiért*

talla *hegedüláb; (szán)talp, lap, lemez; szántalp vasa*

painaa talla tiskiin [vö. painaa **nasta** lautaan] *beletapos a gázba, teljes sebességgel hajt*

tallata *(le)tapos, összetapos; lép, jár, topog*

tallata jku jalkoihin(sa) → **jalka** → **loka**

tallata jku/jkn nimi maine lokaan → **loka**

tallata tyhjää [szl] → **tyhjä**

tallata jkn varpaille → **varvas**

tallella *eltéve, elraktározva*

olla tallella *megvan, el van téve, megmaradt, megőrződött*

tallessa, tallesta, talteen [kifejezésekben]

korjata jkn rahat parempaan talteen [tréf] *zsebre teszi/zsebre vágja vki másnak a pénzét*

olla tallessa *be van gyűjtve, el van téve; biztonságban/őrizetben van*

ottaa talteen *begyűjt, összegyűjt, eltesz, megőrzésre/elraktározásra beszed; magához vesz; őrizetbe vesz*

talli *lóistálló*

hevoset karkaavat tallista [figyelmeztetésül mondják annak, akinek ki van gombolódva a slicce]

talo *ház, lakóház; porta, tanya*

asettua/jäädä/käydä/ruveta/ryhtyä jhk taloksi *letelepedik/letelepszik vhol, lakni kezd vhol, felüti a tanyáját vhol; otthon(osan)/jól érzi magát vhol*
poiketa taloon *vendégségben van/jár vhol/vkinél*

talosilla, talosille [kifejezésekben]

olla talosilla *papás-mamást játszik*
ruveta/ryhtyä/asettua talosille *összeköltözik vkivel; családot alapít*

talvi *tél*

talven selkä taittuu *enyhül a tél, tavaszra fordul*
talven törröttäjät → **törröttäjä**

talviturkki *téli bunda*

heittää pois talviturkki(nsa [tréf] *úszási szezomban először megy úszni*

tanssi *tánc*

käydä kuin tanssi *vmi nagyon könnyen/játszva megy, vmi megy, mint a karikacsapás*

tanssia *táncol, táncot lejt*

kulkea (kuin) tanssien *könnyedén, tánclépésben megy*
tanssia härkäparissa → **härkä**
tanssia lehmäparissa → **lehmä**
tanssia jkn pillin mukaan → **pilli**

tapa *szokás; mód; tsz erkölcs, illem*

aika tavalla *meglehetősen, eléggé, alaposan, derekasan*
ihmisten tavalla *emberi módon, civilizáltan*
kaikin tavoin *mindenképpen, minden szempontból*
opettaa jku (ihmisten) tavoille *megtanítkit vkit rendesen viselkedni*
parantaa tapa(nsa) *rendesen kezd viselkedni*
tavalla tai(kka) toisella *így vagy úgy, valahogy, valamiképpen*
tavan takaa → **takaa**

Tapani *férfinév; [naptári ünnep] karácsony másnapja*

Tapanina on päivä jo kukonaskelta pitempi [km] → **kukonaskel**

tapella *verekszik, verekedik, küzd, harcol, birkózik, vív, viaskodik*

tapella kuin sudet → **susi**

tapetti *tapéta*

joutua uudelleen tapetille *újra a figyelem központjába kerül, újra napirendre kerül*
olla/pysyä tapetilla [vö. olla **kuvassa/kuvioissa** mukana] *benne van a képen,*
szem előtt van, a figyelem központjában van, beszéd tárgya, napirenden van

tappaa *agyonüt, agyonver, meggyilkol*

tappaa aikaa jllak → **aika**

tappaa kultamunia muniva kana → **kultamuna**

tappi *csap, dugó, dugasz; csap, pecek; (hegedű)kulcs*

katsoa/tuijottaa jtak/jkta silmät tapilla(an (*a csodálkozástól, stb.*) *tágra nyílt*
szemmel(szemekkel)/kitartóan/hosszan/figyelmesen néz/bámul vmit/vkit

tappio *vereség, csatavesztés; vesztés, kár*

joutua/jäädä tappiolla *vereséget szenved*

käydä tappiolla *vesztéséget termel*

tappura *csepű, kóc*

olla tulta ja tappuraa *tüzes, heves, szenvedélyes, temperamentumos*

tarina *történet, elbeszélés; monda; mese; beszélgetés*

iskeä tarinaa *beszélget/cseveg vmiről vkivel, mesél (vmit vkinek); hazud(oz)ik*
vkinek

tarjota *kinál, felszolgál*

tarjota kierros jkllle → **kierros**

tarjota (jkllle) (vain) lämmintä kättä (kiitokseksi) → **käsi**

tarjota porkkanaa (ja keppiä) → **porkkana**

tarjota sovinnon kättä → **sovinto**

tarkalla, tarkalle [idövel kapcsolatos kifejezésekben]

olla tarkalla *kis hja van vminek, éppenhogy csak*

mennä tarkalle *az utolsó pillanatra marad*

tarkastaa *vizsgál, megnéz, átnéz, megtekint, szemügyre vesz; vizsgál, megvizsgál,*

átvizsgál, felülvizsgál, ellenőriz

tarkastaa munaskuita myöten → **munaskuut**

tarkastella *nézeget, vizsgálgat, szemlél; megvizsgál*

tarkastella jtak (liian) ahtaasta kulmasta → **kulma**

tarkastella jtak välimatkan päästä → **välimatka**

tarkastella jtak värillisten silmälasien läpi → **silmälasit**

tarkka *pontos; figyelmes, gondos; alapos, részletes*

tarkkana kuin porkkana → **porkkana**

tarkkailla *figyelget, nézeget, vizsgálgat; figyel, megfigyel; (fel)ügyel*

tarkkailla jtk syrjästä → **syrjässä**

tarkoitus *szándék*

tarkoitus pyhittää keinot → **keino**

tarpeeksi *elég, elegendő, eleget; elég(gé)*

saada jstak tarpeekse(en/tarpeeksi *vkinek elege lesz vmiből, vki megeléget/megun vmit*

tarttua *megragad, megfog, elkap; folyamodik; nekilát; belevág*

tarttua auran kurkeen → **kurki**

tarttua hihaan/vaatteeseen [lopásról] *vmi vkinek a kezéhez ragad*

tarttua härkää sarvista → **härkä**

tarttua keppiin → **keppi**

tarttua kraiveliin/kraivelistä → **kraiveli**

tarttua jhk kuin hukkuva oljenkorteen → **hukkua**

tarttua jkta kurkusta/jkn kurkkuun → **kurkku**

tarttua kynään → **kynä**

tarttua matkasauvaan → **matkasauva**

tarttua jkta niskavilloihin/niskavilloista → **niskavilla**

tarttua ohjaksiin → **ohjas**

tarttua pulloon → **pullo**

tarttua syöttiin → **syötti**

tarttua tilaisuuteen → **tilaisuus**

tarttua vallan kahvaan → **kahva**

tarve *szükség, szükséglet, igény; vágy; tsz szükséges dolgok; szükség, széklet, székelés*

iso/pieni tarve [gyerm] *nagy/kis dolog, kaki/pisi*

käydä/olla tarpeella(an/tarpeilla(an *vki a szükségét végzi*

olla/tulla hyvään/kipeään tarpeeseen *vmi jól jön/jólesik, vmi jókor jön*

tehdä tarpee(nsa *szükségét végzi*

tasajako *egyenlő felosztás/elosztás*

kristillinen tasajako *egyenlő/testvéries elosztás*

tasajalkaa/tasakäpälää *páros lábbal; egyszerre lépve*

hyppiä tasajalkaa/tasakäpälää *vki páros lábbal ugrik; vkit elönt a düh/harag/*

pulykaméreg, (a dühtől) vki a falra mászik

tasalla *vminek a magasságában/szintjén/színvonalán, tasalle* *vminek a*

magasságába/szintjére/színvonalára, tasalta *vminek magasságából/*

szintjéről/színvonaláról

olla/pysyä jssak ajan/päivän tasalla *lépést tart az idővel/a korral, a kor színvonalán áll; frissen van informál(ód)va vmiről, naprakész/a legfrissebb információkkal rendelkezik vmiről*

olla tehtäviensä tasalla *jól ellátja a feladatát, megbirkózik a feladatával/feladataival*

olla/pysyä tilanteen tasalla *ismeri a(z uralkodó) helyzetet, tisztában van a helyzettel*

tasan *egy szinten/szintre, egy vonalba(n); egyformán, egyenlően; kereken*

Tasan ei käy onnen lahjat [km] → **lahja**

tasapaino *egyensúly*

kauhun tasapaino *félelem irányította egyensúly: a nagyhatalmak atomfegyverkezésével létrehozott katonai és politikai egyensúly; olyan egyensúly, amelynek a felborulása veszélyes lehet*

tasku *zseb; táska, tasak*

tuntea jk/jku kuin oma(t) tasku(nsa (ügy) ismer vmit/vkit, mint a (saját) tenyerét

tasoissa, tasoihin [kifejezésekben]

olla tasoissa *vki rendben van vkivel, vkik kvittek*

tasoittaa (el)*egyenget, (el)simít; egyenget*

tasoittaa jnk tietä/tasoittaa tietä jklle → **tie**

tassu *mancs*

paiskata tassua *kezet fog vkivel*

tatti *tinóru (gomba)*

olla/istua kuin tatti *ül, mint egy rakás szerencsétlenség, magában gubbaszt, mozdulatlanul ül*

tattis [kny] *köszönet; [kifejezésekben]*

olla ihan tattis *vki teljesen ki van merülve/készülve*

tauti *betegség, kór*

levitä kuin tauti *vmi gyorsan terjed*

tavallinen *szokásos, átlagos, egyszerű*

tavallinen nimetön rivimies → **nimetön**

tavallinen pulliainen → **pulliainen**

(se) tavallinen virtanen → **virtanen**

tavara *holmi, tárgy, dolog, miegymás; áru, áru(cikk), cikk*

kuumaa tavaraa *lopásból származó, illegálisan/feketén szerzett áru*

täyttä tavaraa *eredeti dolog/áru, olyasmi, ami megéri az árát; erős élvezeti cikk*

tavata (meg)*talál, rátalál, lel; ér, rajtakap; találkozik*

tavata jku itse teosta → **teko**

tavata jku kasvoista kasvoihin → **kasvot**

tavata kohtalo(nsa → **kohtalo**

tavata jku rysän päältä → **rysä**

tavaton *szokatlan, nem közönséges, nem mindennapi, rendkívüli*

Voi hyvä tavaton! [csodálkozás, bosszúság, csodálat kifejezésére] *A mindenit! A mindenségit! A nemjóját!*

tavoitella *igyekszik megfogni/megszerezni/elérni, keres, hajhász, törekszik*

tavoitella taivaita/tuulta/tähtiä/kuuta taivaalta → **taivas** → **tuuli** → **tähti** → **kuu**

tavoitella sateenkaarta → **sateenkaari**

tavu *szótag*

ei ymmärrä jstak tavuakaan *vmiből egy (árva) szót sem ért*

teerenpeli *szemjáték, flört, udvarlás*

pitää teerenpeliä jkn kanssa *szemez vkivel, flörtöl vkivel*

tehdä *tesz, csinál, készít, végez; terem, hoz; szül, nemz; kitesz, rúg*

tee työ(t) ja opi pelaamaan → **työ**

tehdä aapelia → **aapeli**

tehdä alle(en→ **alla**

tehdä jtak alta pois → **alla**

tehdä asento → **asento**

tehdä asiaa jonnekin→ **asia**

tehdä eetvarttia/eetua/eemeliä/aapelia → **eetvartti** → **eemeli** → **aapeli**

tehdä ennätys → **ennätys**

tehdä hallaa jklle → **halla**

tehdä heinää → **heinä**

tehdä jtak henken(sä uhalla/kaupalla/hinnalla → **henki**

tehdä hintaa → **hintaa**

tehdä historiaa → **historia**

tehdä housuihin(sa → **housut**

tehdä ihmeitä jllek → **ihme**

tehdä itse(än tykö → **tykö**

tehdä ivaa jstak → **iva**

tehdä kahteen/kolmeen pekkaan → **pekka**

tehdä kaikke(nsa jkn hyväksi/puolesta → **kaikki**

tehdä karhunpalvelus → **karhunpalvelus**

tehdä katoamistemppu → **katoamistemppu**

tehdä kaulaa jkhun → **kaula**

tehdä kauppansa → **kauppa**
 tehdä kavennus → **kavennus**
 tehdä jklle kepposet → **kepponen**
 tehdä kipeää → **kipeä**
 tehdä jtk kuin Iisakin kirkkoa → **kirkko**
 tehdä kunniaa → **kunnia**
 tehdä kuolemaa → **kuolema**
 tehdä kuppi → **kuppi**
 tehdä kutaa → **kuta**
 tehdä jtk kylmiltä(än → **kylmiltä(än**
 tehdä kärpäsestä härkänen → **kärpänen**
 tehdä lakko → **lakko**
 tehdä jtk jkn laskuun → **lasku**
 tehdä lehmä(n)kauppa/-kauppoja → **lehmä(n)kauppa**
 tehdä jtk lonkalta → **lonkka**
 tehdä jstak loppu → **loppu**
 tehdä lovi kukkaroon → **lovi**
 tehdä jtk luvan perästä → **lupa**
 tehdä lähtöä → **lähtö**
 tehdä jtk (Villin) lännen malliin → **länsi**
 tehdä jtk löysin rantein → **löysä**
 tehdä mahalasku → **malalasku**
 tehdä makeaa → **makea**
 tehdä jtk maksutta → **maksu**
 tehdä jklle mieliksi → **mieli**
 tehdä mukeja → **muki**
 tehdä jtk myötäkarvaan → **myötäkarvaan**
 tehdä jku naurunalaiseksi → **naurunalainen**
 tehdä jtk niin, ettei kuu kuule eikä päivä näe → **kuu**
 tehdä (suuri) numero → **numero**
 tehdä ohimarssi → **ohimarssi**
 tehdä oikeutta jklle → **oikeus**
 tehdä pahojaan → **paha**
 tehdä jtk pahuutta(an/pahuuksissa(an → **pahuus**
 tehdä parha(nsa jkn hyväksi/puolesta → **paras**
 tehdä jtk jkn perässä → **perässä**

tehdä pesäero → **pesäero**
 tehdä pilaa/pilkkaa jksta/jstk → **pila** → **pilkka**
 tehdä pimeyden töitä → **pimeys**
 tehdä jtk piruutta(an → **piruutta(an**
 tehdä poikaa → **poika**
 tehdä puhdasta jälkeä → **puhdas**
 tehdä pyöreitä päiviä → **pyöreä**
 tehdä rahaa → **raha**
 tehdä jtk ryssäksi → **ryssä**
 tehdä jk selväksi jklle → **selvä**
 tehdä selvää/selkoa jstak → **selvä** → **selko**
 tehdä selvää jälkeä jstak/jksta → **selvä**
 tehdä jtk jkn selän takana → **selkä**
 tehdä jklle seuraa → **seura**
 tehdä sinunkaupat jkn kanssa → **sinunkaupat**
 tehdä sisään → **sisään**
 tehdä jtk sormituntumalla → **sormituntuma**
 tehdä stoppi → **stoppi**
 tehdä jksta sylttyä → **syltty**
 tehdä tarpee(nsa → **tarve**
 tehdä tehtävä(nsä → **tehtävä**
 tehdä temppu → **temppu**
 tehdä tenä(ä) → **tenä**
 tehdä jklle tepponen/tepposet → **tepponen**
 tehdä terää → **terä**
 tehdä jtk jkn tieten → **tietä**
 tehdä jtk tietämättömyyttä(än → **tietämättömyys**
 tehdä tietäväksi → **tietä**
 tehdä tikusta asiaa → **tikku**
 tehdä tilit/tili(nsä selväksi jkn kanssa → **tili**
 tehdä tiliä jstak → **tili**
 tehdä jklle tiukkaa + inf → **tiukka**
 tehdä jstak totta → **tosi**
 tehdä tuloaan → **tulo**
 tehdä tuttavuutta jkn kanssa → **tuttavuus**
 tehdä tyhjäksi jkn aikeet → **aie**

tehdä työtä kuin kone → **kone**

tehdä työtä putkeen → **putki**

tehdä jtk vaikeimman kautta → **vaikea**

tehdä vala → **vala**

tehdä jtk jnk varjolla → **varjo**

tehdä jtk vasemmalla kädellä → **vasen**

tehdä vastarintaa → **vastarinta**

tehdä jtk vastoin parempaa tietoa(an) → **vastoin**

tehdä vispilänkauppoja → **vispilänkauppa**

tehdä voitava(nsa jkn hyväksi/puolesta) → **voitava**

tehdä voltti → **voltti**

tehdä välit selväksi jkn kanssa → **selvä**

tehdä väyryset → **väyryset**

tehdä jklle vääryyttä/vääryys → **vääryys**

jkn tekee heikkoa → **heikko**

jkn tekee häijyä → **häijy**

jkn tekee mieli + inf/jtak → **mieli**

jkn/jklle tekee paha (+ inf) → **paha**

tekemällä tehty *mesterkélt, kimódolt, keresett, tettetett, hamis; kierőszakolt, modoros; tettetett, színlelt*

tehtävä *tennivaló, teendő, dolog; feladat, dolgozat; szerep, funkció*

tehdä tehtävä(nsä *vki teszi a dolgát; vmi megteszi a hatását/a magáét*

täyttää jkn tehtävä *vmiként szolgál, betölti vminek a szerepét*

täyttää tehtävänsä *kifogástalanul megfelel, szakavatott/rátermett az adott feladatra/a feladat ellátására*

tekeillä, tekeille [kifejezéseiben]

olla tekeillä *vmi történik/folyik/folyamatban van/készül/készülőfélben van*

tekeminen (*meg*)*tevés, (meg)tétel, csinálás; kapcsolat, köz*

jllak ei ole mitään tekemistä jnk kanssa *vminek semmi köze vmihez*

joutua tekemisiin jnk kanssa *vki kapcsolatba kerül vkivel, vkinek dolga akad vkivel*

olla tekemisissä jnk kanssa *vkinek dolga/kapcsolata van vkivel, vki érintkezik vkivel*

teko *tevés, tétel; tett, cselekedet*

tavata jku itse teosta *tetten ér vkit, vkit vmilyen tiltott dolgon kap, rajtakap vkit vmin*

yksin teoin [jog] *egy ízben* [elkövetett cselekményről]

teksti *szöveg*

kovaa tekstiä *kemény szöveg/beszéd*

pysyä tekstissä [beszélgetés/beszéd közben] *a témánál marad*

selvää tekstiä *világos beszéd*

telakka *hajógyár, hajójavító műhely, dokk*

olla telakalla [tréf] *a szülészetén van*

telki *retesz, tolózár, zár, torlasz*

olla telkien takana *be van zárva, le van csukva, rács mögött van, börtönben van/ül*

panna telkien taa(kse) *rács mögé tesz/dug vkit, lecsuk/leültet vkit*

tempu *fogás, fortély, trükk, csíny; dolog, cselekedet*

tehdä tempu *vki vmilyen húzást csinál, vkinek vmilyen húzása van*

tenu [kny] *denaturált szesz*

olla tenussa [vö. olla **humalassa**] *részeg, be van csípve, be van rúgva*

tenä [kifejezésekben]

tehdä jkllle tenä/ä [vö. asettua **poikkiteloin**] *vki/vmi abbahagy vmit; nehézséget okoz vkinek; ellenáll/ellenszegül vkinek, be-/keresztbe tesz vkinek; megmakacsolja, megköti magát; [gép, autó] leáll, bedöglik, bmondja az unalmast*

tepponen *csíny, tréfa*

tehdä jllek/jkllle tepponen/tepposet → **kepponen**

terttu *fürt; kedves, kedvenc*

Herran terttu [kisgyerek vagy fiatal nő becézése]

terva *kátrány*

liikkua kuin täi tervassa *úgy mozog, mint a lassított film(ben), csigalassúsággal mozog*

kierittää tervassa ja höyhenissä *rideg fogadtatásban részesít vkit*

olla kuin terva teehen *vmi egyáltalán nem illik vmihez [szsz: olyan, mint kátrány a teába]*

olla (kuin) tervan juontia *kellemetlen, visszataszító*

terve *egészséges; [köszöntés(ekben)]*

terve (talonpoikais)járki → **järki**

terve kuin pukki → **pukki**

Terve menoa! *Isten hozzád/veled!; Akkor lássam/lássalak, amikor a hátam közepét!*

Terve mieheen! [bizalmas köszönés férfiak között találkozáskor, ill. búcsúzáskor]

Terve, mitä(s) tiedät? *Szia/szervusz, mi újság/hogy vagy?*

Terve sielu terveessä ruumiissa [km] *Ép testben ép lélek* [km]
 Tervetuloa [megérkezéskor] *Üdvözlöm/Üdvözöllek! Isten hozott/hozta!*;
 [meghíváskor] *Szívesen látlak/látunk! Legyen szerencsénk!*

tervehdys *üdvözlés, köszöntés; tisztelet*

viimeinen tervehdys [halott koporsójánál] *végső búcsú/tiszteletadás*

tervehtiä *köszön; tiszteleg; üdvözöl; fogad*

tervehtiä jkta kädestä → **käsi**

terveiset *tsz üdvözlet*

viedä terveiset jkllle *átadja vki üdvözletét vkinek*

tervetullut *szívesen látott, kedves*

lausua/toivottaa jku tervetulleeksi jhk *köszönt/üdvözöl vkit vhol*

tervetuloa *Isten hozott/hozta! Üdvözöllek!/Üdvözlöm!*

Tervetuloa matalaan majaani! → **maja**

terä *él, penge; erő, forma; (nap)korong*

aurinko paistaa täydeltä terältä [vál] *hétágra süt a nap*

olla huonossa terässä/kesäterässä *vmi életlen; vki még azt sem tudja, amit általában tud, vki kikapcsol*

olla hyvässä terässä *vmi éles, vminek jó az éle; vki jó formában/passzban van, csúcsformában van*

olla veitsen terällä/veitsenterällä [vö. olla **hiuskarvan** varassa] *vmi egy hajszálon függ/múlik*

tehdä terää [vö. olla **poikaa**] *vmi jót tesz vminek/vkinek, vmi jólesik vkinek;*

[gabona] *kalászt hajt*

teräs *acél*

kova(a) kuin teräs *kemény, mint a kő, olyan, mint az acél*

terävä *éles, hegyes; éles, szúrós, csípős, maró; találó*

jklla on terävä kieli *vkinek éles a nyelve*

jklla on terävä kynä *vkinek éles a tolla*

jklla on terävä pää *vkinek jó feje van, vkinek éles az esze*

terävä kuin käärmeen kieli → **kieli**

terävä kuin partaveitsi → **partaveitsi**

terävä pää [vállalatnál, pártban] *vezetőség*

tie *út*

jäädä sille tielle(en) *vki ottmarad vhol/soha nem tér vissza vhonnan; vki odavész/odaveszik vhova*

Kaikki tiet vievät Roomaan [km] *Minden út Rómába vezet* [km]

olla sillä tiellä(än) *vki odavan/odaveszett/nem tért vissza*
 olla jnk/jkn tiellä *vki/vmi vkinek útban van, vminek/vkinek útjában van, akadályoz vmit/vkit*
 olla tiessä(än) *vmi/vki eltűnt/elveszett/odaveszett, vminek/vkinek nyoma veszett; vmi elmúlt*
 painua tiehen(sä) *lelép, elmegy*
 raivata jku pois tieltä(än) *(kíméletlenül) félreállít vkit az út(já)ból, eltávolít/eltüntet vkit az út(já)ból*
 raivata tie(nsä) jhk *(kíméletlenül) utat tör magának vhoval*
 raivata tietä jlle *utat tör vminek, egyengeti vminek az útját*
 saman tien *egyúttal, vmivel egyszerre; rögtön, azonnal*
 sen tien(sä) *abban a pillanatban, azon nyomban, rögtön, azonnal*
 tasoittaa jnk tietä/tietä jkille *egyengeti vkinek az útját*
 (olla) teillä tietymättömillä → **tietymätön**
 Tiehesi siitä! *El innen/onnan! Tűnés innen/onnan!*
 Tie helvettiin on kivetty hyvillä päätöksillä [km] *A pokolba vezető út is jó szándékkal van kikövezve [km]*
 Tie miehen sydämeen käy vatsan kautta [km] *a férfi szívéhez az út a gyomrán keresztül vezet*
 tie nousee pystyyn → **pystyssä**
 tie on auki taivasta myöten → **taivas**
 tätä/sitä tietä *így/úgy, ilyen/olyan módon*
 yksin tein *egyúttal; egyhuzamban, egy szuszra*

tienhaara *válaszút*

olla tienhaarassa *vki válaszúton van*

tieto *tudomás; tudat; adat, hír; ismeret; tudás*

jstak ei ole tietoaan *vminek nyoma sincs, híre-hamva sincs, vminek se híre, se hamva*

ensi käden tieto *első kézből származó információ/hír, megbízható forrásból származó hír*

olla tiedossa *vmi ismeretes, vmiről lehet tudni; vmi tervbe van véve; vmi ki van választva*

saada (tentistä) *hyvät/erinomaiset/tyydyttävät tiedot (a vizsgán)*

jó/kitűnő/elégséges eredményt ér el/érdemjegyet szerez

saattaa jk jkn tiedoksi/tietoon *vkinek a tudomására hoz vmit, vkinek a tudtára ad vmit, közöl vkivel vmit*

tiedon jyvät → **jyvä**

tieto on valttia *a tudás hatalom*

toisen käden tieto *másodkézből/nem első kézből származó információ/hír*

tulla tiedoksi/tietoon *vmi vkinek a tudomására/fülébe jut*

tällä tietoa *mai tudásunk szerint*

tietymätön *ismeretlen, homályos, kétes, zavaros*

(olla) tietymättömissä/teillä tietymättömillä *vmi ismeretlen helyen van, elveszett, eltűnt, nyomtalanul eltűnt, vminek nyoma veszett; vminek se híre, se hamva; híre-hamva sincs*

tietä [ma már csak a *tietää*-ige egyes ragozott alakjait helyettesíti] → **tietää**

tehdä jtk jkn tieten *vkinek a tudtával tesz/csinál vmit*

tehdä tiettäväksi *kijelent/kifejezésre juttat vmit, vkinek értésére ad vmit; tudtul ad/közhírré tesz vmit, vkinek a tudomására hoz vmit*

tieten tahtoen *szántszándékkal, szándékosan, készakarva*

tietämä [csak egyes esetekben és szókapcsolatokban]

tällä tietämällä *mai tudásunk szerint*

tietämättömyys *nemtudás, tájékozatlanság; tudatlanság*

tehdä jtk tietämättömyyttä(än) *tudatlanságból/butaságból csinál vmit*

tietää *tud, ismer; ért vmihez; megtud; jelez; jelent* → **tietä**

tiedä häntä → **hän**

tietää, mikä on pelissä → **pelii**

tietää omat raja(nsa) → **raja**

tietää paikka(nsa) → **paikka**

tietää jk (asia) pilkulleen → **pilkku**

tiilenpää *téglavég*

joutua tiilenpäitä lukemaan *börtönbe/rács mögé kerül*

laskea/lukea tiilenpäitä *börtönben/rács mögött van, ül, le van csukva*

tiimalasi *homokóra*

jkn tiimalasissa on hiekka juossut loppuun [vál] *vki életének percei leperegtek, vkinek a földi pályafutása véget ért*

tikka *harkály*

olla tikkana jssak [vö. olla **kärppänä**] *gyorsan odamegy vholva, gyorsan ott terem vhol*

tikku *szálka, pálcika; gyufaszál*

ei löydy vaikka tikulla etsisi *vmi nincs meg, akárhogy is keresik*

ei pane tikkua ristiin [vö. ei pane **rikkaa** ristiin] *egy szalmaszálat sem tesz/rak keresztbe, a kisujját sem mozdítja; nem csinál semmit*

Joka vanhoja muistaa, sitä tikulla silmään [km] *a régi, kellemetlen dolgokat jobb elfelejteni/jobb nem felhánytorgatni, kb. borítsunk fátylat a múltra*

tehdä tikusta asiaa *jelentéktelen témát/ügyet használ fel arra, hogy beszédbe elegyedhessen vkivel*

vetää pitkää tikkua jstak *(sorshúzáskor egy rövid és egy hosszú gyufa közül) a hosszú gyufát húzza (az előzetes megállapodás szerint vagy nyer, vagy veszít); sorsot húz, sorshúzással dönt el vmit; fogad(ást köt)*

tila *hely; telek, birtok, tanya; állapot, helyzet; alkalom*

ensi tilassa *mihelyt lehet(séges), az első adandó alkalommal*

kylmä tila *megműveletlen (termő)föld elhagyott lakóépülettel*

olla siunatussa tilassa [rég] *áldott állapotban van, várandós, gyer(m)eket vár*

tilanne *helyzet*

tilanne on hallinnassa → **hallinta**

tilaisuus *alkalom; rendezvény, ünnepség*

elämän(sä) tilaisuus *vki életének legnagyobb lehetősége*

iskeä kiinni tilaisuuteen *gyorsan megragadja/kihasználja az alkalmat*

käyttää tilaisuutta hyväkseen *megragadja/felhasználja/kihasználja az alkalmat*

päästää tilaisuus käsistä/sivu suun *elszalasztja az alkalmat*

tarttua tilaisuuteen *megragadja az alkalmat*

tilaisuuden tullen *minden adandó alkalommal*

Tilaisuus tekee varkaan [km] *Alkalom szüli a tolvajt [km]*

tilaus *(meg)rendelés; előfizetés*

tulla kuin tilauksesta *vki/vmi épp jókor jön/kapóra jön*

tili *(bank)számla, kontó; elszámolás, számadás*

joutua tilille jstak *vkinek felelnie kell vmiért*

kirjata jtak jkn tilille [átv] *vkinek felró vmit, vkinek a számlájára ír vmit*

lukea/panna jk jkn tiliin *vkinek a számlájára ír vmit, vkit okol vmiért/vmi miatt*

tehdä tilit/tilinsä selväksi jkn kanssa *elszámol vkivel; tisztázza a viszonyát vkivel, rendezi a dolgait/ügyeit vkivel; leszámol vkivel*

tehdä tiliä jstak *számot ad vmiről, beszámol vmiről, elszámol vmivel*

vaatia jku tilille *kérdőre/felelősségre von vkit*

tina *ón, cin*

*hävitä/kadota kuin tina tuhkaan [vö. hävitä/kadota kuin **tuhka** tuuleen] vmi
nyomtalanul eltūnik, vminek nyoma vész/veszik, vmi szőrén-szálán elveszik/eltūnik,
vmi úgy eltūnik, mintha a föld nyelte volna el
olla tinassa *be van rúgva, részeg**

tinka *vita, szóváltás; hiány, zavar; szorultság, kényszerhelyzet*

mennä tinkalle vmi az utolsó pillanatra marad

jstak tulee tinka vita támad vmiből; hiány keletkezik/lép fel vmi miatt;

kényszerhelyzet áll elő, szorul a kapca

tingassa, tinkaan [kifejezésekben]

viime tingassa/tinkaan az utolsó pillanatban/az utolsó pillanatra

tipahtaa *csepeg; (le)pottyán, leesik*

*tipahtaa kelkasta/kärryiltä → **kelkka** → **kärryt***

tippa *csepp*

ei tippaakaan (egy) cseppet sem, egyáltalán nem

*olla tipalla ettei kicsin/kevésen/egy hajszálon múlik, hogy nem ..., kis hija,
hogy nem ...*

*tippa linsissä/silmässä → **linssi** → **silmä***

*jkllle tulee tippa linssiin/silmään → **silmä***

viime tipassa/tippaan az utolsó pillanatban/az utolsó pillanatra

tiski *pult; mosogatnivaló*

(saada/ostaa/myydä) tiskin alta pult alól/titokban (kap/vesz/ad el vmit),

tiltott/nehezen hozzáférhető dolgot kap/vesz/ad el

titteli *titulus, cím*

*heittää tittelit pois [vö. tehdä **sinunkaupat**] (össze)tegeződik vkivel, tegeződni kezd
vkivel*

tiukalla, tiukalle, tiukassa, tiukkaan [kifejezésekben]

aika menee tiukalle szorít az idő, fogytán van az idő

*olla tiukassa [győzelem] nehéz, nehezen elérhető; [folt] makacs, nehezen
eltávolítható; [megélhetés] szűkös*

olla tiukoilla vki szűkösen él, vkinek rosszul megy (anyagilag)

*ottaa tiukalle [vö. ottaa (jkta) lujille → **lujilla**/koville → **kovilla**/voimille*

*→ **voima**] nehéz/nehézséget okoz vkinek, megvisel vkit*

panna jku jstak tiukalle elkap/megszorongat vkit vmi miatt/vmiért

*tiukkaan napitettu → **napittaa***

tiukka *szoros, szűk; nehéz, bajos*

tehdä jkllle tiukkaa vmi nehéz/nehézséget okoz vkinek, megvisel vkit

tiukan paikan tullen → **paikka**

toden teolla → **tosi**

tohjona, tohjoksi [kifejezésekben]

olla tohjona [vö. olla **paskana**] *el van törve, össze van törve, tönkre van téve*

tohveli *papucs*

olla tohvelin alla [átv] *papucs alatt van*

toimi *teendő, tennivaló, feladat, munka*

panna toimeen *végrehajt/teljesít/megvalósít/létesít vmit; rendez/tart vmit;*

végrehajt/megvalósít/érvényesít/érvényre juttat, kiad/elindít vmit

panna toimeksi (*gyorsan*) *elkezd dolgozni, munkához lát, csinálni kezd vmit*

ryhtyä tuumasta toimeen (*gondolkodás után*) *cselekedni kezd*

saada toimekse(en) *megbizást kap/nyer vmire*

saada toimeksi [vö. saada **aikaan** → **1. aika**] *létrehoz, (meg)csinál, véghezvisz, elér, megvalósít*

toimekseen/toimeksi saaneena N N [ügyirat aláírásként] XY, (.....)*felelős(ként)*

tulla toimeen (jllak) (*el*)*boldogul/kijön/megél (vmiből); jkn kanssa kijön vkivel*

tyhjin toimin *üres kézzel, eredmény nélkül, dolgavégezetlenül; tétlenül, ölbe tett kézzel, dologtalanul, mihasznán*

toimia *működik, munkálkodik, tevékenykedik, cselekszik, dolgozik*

toimia jnk kilven alla → **kilpi**

toimia kuin kotona(an) → **kotona**

toimia omaan pussiin(sa) → **pussi**

toimittaa (*el*)*intéz, (el)végez, csinál, végrehajt, rendez; szerez; szállít*

toimittaa jku pois päiviltä → **päivä**

toinen *második; egyik, másik*

he saivat toise(nsa) *egymáséi lettek*

ottaa toisellekin jalalle *iszik még egy pohárral*

soittaa toista viulua [átv] *vki a másodhegedűs vhol, vkinek másodrangú szerepe van*

toinen kotimainen kieli → **kotimainen**

toinen mokoma → **mokoma**

toinen nainen → **nainen**

toinen puhuu aidasta, toinen aidanseipäästä → **aita**

toinen tykkää äidistä, toinen tyttärestä → **tykätä**

toisen käden tieto → **tieto**

toiseksi *másodiknak, másodszor, második; másodsorban*

ja siksi toiseksi *ezen/azon kívül, emellett, egyébként meg/pedig*

toisin *másképp(en), másként*

toisin sanoen/sanottuna → **sanoa**

toivo *remény*

toivon mukaan → **mukaan**

toivossa on hyvä elää *bízni/reménykedni kell*

toivottaa *kíván*

toivottaa jku tervetulleeksi jhk → **tervetullut**

tokkura (*alkoholos*) *kábulat, kábultság, bódulat, bódultság*

olla tokkurassa [vö. olla **pöpperössä**] *zavart, kábult, bódult, kótyagos, össze van zavarodva*

tolalla(an, tolalta(an, tolalle(en [kifejezésekben]

joutua/mennä tolalta(an [átv, vö joutua **suunniltaan**] *kijön a sodrából/ a béketűrésből, elveszíti a türelmét, kikel magából, kiborul; izgatott lesz*

olla hyvällä/oikealla tolalla *rendben van, jól van, jó úton halad*

olla poissa tolalta(an [átv, vö. olla **suunniltaan**] (*teljesen/egészen*) *magán kívül van, ki van kelve magából, odavan, fel van dúlva, ki van borulva, felindult/izgatott (állapotban van); (nagy) izgalomban van*

saattaa jk oikealle tolalle *rendbe hoz vmit, helyrebillent/-rak/-tesz vmit*

tolkku *értelem, ész*

jstak ei tule tolkkua *vmi nem akar menni/sikerülni*

olla tolku(i)ssaan [vö. olla järjissään → **järki**] *magánál/észnél/eszénél van; felfogja, amit csinál*

saada tolkkua jstak *értelmet talál vmiben; [írást] kisilabizál/kibogoz vmit; jhk ésszerűséget visz vmibe*

tolpilla(an lábón, lábán, tolpille(en lábára, lábára, tolpilta(an lábról, lábáról

pysyä tolpilla(an *megáll a lábán; egyenesen áll; talpon marad [átv]*

päästä tolpille(en [átv] *talpra áll*

tomu *por*

karistaa jnk (maan) tomut jaloista(an (*elhagyja az országot*), *eltávozik vhonnan, lelép*

langeta/vaipua tomuun jkn edessä [alázatból, tiszteletből] *vki vkinek a lábai elé hull, leborul vki előtt*

olla tomua ja tuhkaa *mulandó(nak)/halandó(nak lenni)*

top *állj, stop*

Top tykkänään! → **tykkänään**

torventekijä *trombitakészítő*

Perästä kuuluu, sanoi torventekijä [utalás arra, hogy vmi később tisztázódik/oldódik meg vagy vmit később tisztáznak/oldanak meg]

tosi *igaz(ság), való(ság), komoly dolog*

Ei niin pientä pilaa, ettei totta toinen puoli [km] *a legkisebb tréfa mögött is van valami igazság* [vö. Nem zörög a haraszt, ha a szél nem fújja [km]]

käydä toteen *beigazolódik; valóra válik, megvalósul*

näyttää toteen *igazol/(be)bizonyít vmit*

olla tosissa(an) *komolyan gondol vmit, nem viccel*

ottaa todesta/tosissa(an) *komolyan vesz vmit*

tehdä jstak totta *megvalósít/végrehajt vmit, valóra vált vmit*

toden teolla/perästä *tényleg, valóban, komolyan, igazán, igaziból, istenigazából*

toden tullen *ha komolyra fordul a helyzet*

Tosi kuin vesi, pitää kuin seula [km] *nem feltétlenül igaz; vagy igaz, vagy nem*

Totta hemmetissä/helkkarissa/helkatissa/hiivatissa/hitossa! → **hemmetti**

→ **helkkari** → **helkatti** → **hiivatti** → **hitto**

totta kai *hát persze, hogyne, biztos(an), természetesen, magától értetődik*

totta maar *biztos(an), természetesen, magától értetődik, hát persze, hogyne*

Totta Mooses! *tényleg, valóban*

totta puhuen *az igazat megvallva, igazság szerint*

totta totisesti → **totisesti**

Totta vie(köön)! [enyhe káromkodás] *A mindenségit! Az ördögbe (is)! Tényleg!*

tottahan toki *hogyne/hát persze/természetesen/világos, hogy...*

tossu *papucs, mamusz*

olla tossun alla [vö. olla **tohvelin** alla] *vki papucs alatt van*

toteuttaa *megvalósít, valóra vált, teljesít, végrehajt*

toteuttaa itseä(än) → **itse**

totinen *komoly; igaz, igazi, valódi*

totinen torvensoittaja *fapofa, olyan ember, aki mindent nagyon komolyan vesz*

totisesti *komolyan; bizony, bizonyosan*

totta totisesti *tényleg, valóban, igazán*

totta → **tosi****tottumus** *szokás, megszokás*

Tottumus on toinen luonto [km] → **luonto**

totuus *igazság*

totuuden torvi [tréf] igazmondó jános, (a meggyőződése szerinti) igazság
hangos hirdetője

touhu sürgés-forgás, lótas-futás, sietség, pepecselés, foglalatosság
panna touhuksi sűrögni-forogni/serénykedni/szorgoskodni kezd, gyorsan
nekiáll/nekilát vminek, (gyorsan) elkezd vmit

tuhat ezer

ajaa tuhatta ja sataa *nagyon gyorsan* hajt/megy

Senkin tuhannen vietävä! [enyhe szitkozódás] kb. *A mindenségit (neki)! A
nemjóját!*

tuhannen taalan kysymys → **taala**

Tuhat tulimmaista! [irodalmi ízű szitkozódás] kb. *A mennydörgős mennyköbe!*

tuhka hamu

hävitä/kadota kuin tuhka tuuleen [vö. hävitä/kadota kuin **tina** tuhkaan] *vmi/vki
nyomtalanul eltűnik, vminek nyoma veszik/vész*

olla tuhkatihessä *nagyon sok/rengeteg van vmiből; [emberekről] annyian vannak,
mint az oroszok; folyton folyvást*

pukeutua säkkiin ja tuhkaan *nyilvános bűnbocsánatot tart; nyilvánosan kifejezi
csalódását; reménytelenségbe süpped*

tulla tuhkatihään *nagyon sok/rengeteg lesz/jön vmiből; [emberekről] annyian
jönnek, mint az oroszok; folyton folyvást*

viedä tuhkatkin uunista (az utolsó szögig) *mindent elvisz vkitől*

tuhlata (el)pazarol, (el)tékozol, veszteget, elherdál

tuhlata ruutia harakoihin/variksiin → **ruuti**

tuo kár, pusztítás; pusztulás, vész, halál

olla tuhon oma *pusztulásra/halálra van ítélve, halál fia*

tuijottaa bámul, báméskodik, a szemét mereszti, rámered

tuijottaa itse(nsä sokeaksi/tuijottaa silmä(nsä sokeiksi → **sokea**

tuijottaa omaan napaan(sa → **napa**

tuijottaa silmät pystyssä → **pystyssä**

tuijottaa silmät selällä(än → **selällä(än**

tuijottaa silmät tapilla(an → **tappi**

tuikata szúr, döf; (meg)gyújt; (közbe)szól, közbevet; kibújik, előbújik; ragyog,
csillog, villog

tuikata tuleen → **tuli**

tuiske felfordulás, összevisszaság

olla tuiskeessa *részeg*

tuisku *hófúvás, hóvihar*

kokea/nähdä tuulet ja tuiskut *vki sok megpróbáltatáson megy keresztül*

tukehtua *megfúl, megfullad, elpusztul; elalszik; elhalkul*

Älä touhuusi tukehdu! *Ne lelkesedj túlságosan!*

tukka *haj*

käydä kiinni työn tukkaan *neki fog/neki áll a munkának*

jk nousee/menee/kihahtaa jkn/jkille tukkaan *vkinek a fejébe száll vmi*

olla toisten(sa tukassa (kiinni) *vki tépi vkinek a haját; vkik egymásnak/*

egymás torkának esnek, vki hajba kap/veszekedik/veszekszik vkivel

tukka pystyssä → **pystyssä**

tukkanuotta *hajtépés*

vetää tukkanuotta jstak *vki hajba kap/vitatkozik/veszekedik/veszekszik vkivel vmin*

tukkanuottasilla, tukkanuottasille [kifejezésekben]

olla tukkanuottasilla ↑

saada jk tukkanuottasille *vki felbújt vkit veszekedésre, vki egymásnak ugraszt vkiket*

tukkapölly [kifejezésekben]

antaa jkille tukkapöllyä *vki megtépi vkinek a haját, vki megtép(áz) vkit; vki jól*

elhúzza vkinek a nótáját

tukki *fatörzs, tuskó, rönk; (szál)fa*

kuuro kuin tukki *süket, mint az ágyú*

nukkua kuin tukki *alszik, mint a bunda/tej*

tukkia *(be)töm, (be)dug, elzár, eltorlaszol*

tukkia korva(nsa/korvat jltak → **korva**

tukkia suu(nsa → **suu**

tukkia jkn suu → **suu**

Tuki suusi/turpasi! → **suu** → **turpa**

tukkoon → **tukossa**

tukossa, bedugulva, tukkoon

olla tukossa [orr/fül] *be van dugulva, [cső] el van dugulva [forgalomban] dugó*

van, [mérkőzés] rosszul megy; [ember] tök részeg

panna suu tukkoon *vki befogja a száját, hallgat, nem beszél*

Suu/Turpa tukkoon! *Fogd be a szád(at)/pofád(at)! Tartsd a szád!/Pofa be!*

tuleminen *jövés, jövetel*

jnkn uusi tuleminen *vminek az újra divatossá/divattá válása*

tuli *tűz*

heittää jku tuleen [háborúban] *bevet vkit (a harcban)*

juosta (kuin olisi) tuli hännän alla *lélekszakadva fut/szalad, fut/szalad, mintha kergetnék/hajtanák*

leikkiä tulella *a tűzzel/veszélyes dologgal játszik*

mennä tulen ja veden läpi *megy tűzön-vízen át*

mennä vaikka tuleen jkn puolesta *tűzbe tenné a kezét vkiért*

olla kahden tulen välissä *két tűz között van*

olla kuin tulta tappuroihin *vmi olaj a tűzre*

jklla on tuli hännän alla *vki(nek) nagyon siet(ős)*

ottaa tulta *tüzet fog; vmi megértésre/támogatásra talál, kapós/*

népszerű/(köz)kedvelt lesz

raapaista tulta *gyufát gyújt*

tuikata tuleen *meggyújt*

tulella ja miekalla → **miekka**

Tuli ja leimaus! [tréf szitkozódás, vö. **Myrsky** ja mylväys!] kb. *A teremburáját!*

A nemjóját!

tulilinja *tűzvonal*

joutua (jkn/jnk) tulilinjalle *vminek a kereszttüzébe kerül, vkinek/vminek a célpontjává válik*

olla tulilinjalla *vki/vmi támadások kereszttüzében van, kemény kritika célpontja*

tulla *jön, megy, jár, jut, kerül, (meg)érkezik, elérkezik; beáll, itt van; meglep, rájön; (meg)történik, keletkezik, támad; majd csinál; lesz, válik; hasonlít; kell, szükséges*

jos niikseen/sikseen tulee *ha arról van szó, ha muszáj*

noutaja tulee → **noutaja**

jklla tulee ajolähtö → **ajolähtö**

jklla tulee housuihin → **housut**

jklla tulee hätä käteen → **hätä**

tulee karhu vastaan → **karhu**

tulee katto vastaan → **katto**

jklla tulee kilin ajatukset → **kili**

tulee kuin Manulle illallinen → **illallinen**

jstakin tulee kuluneeksi vuosi/... vuotta → **kulua**

jklla tulee kuumat paikat/oltavat → **kuuma**

tulee mutkia matkaan → **mutka**

jstak tulee pannukakku → **pannukakku**

jklla tulee pyyhkeitä → **pyyhe**

jklla tulee raivari → **raivari**

jklle tulee seinä vastaan → **seinä**
 jkn/jklle tulee surku jkta → **surku**
 jstak tulee susi → **susi**
 jkn/jklle tulee jkta sääli → **sääli**
 jstak tulee takapakkia → **takapakki**
 jklle tulee takkiin → **takki**
 jstak tulee tinka → **tinka**
 jstak tulee tupenrapina(t) → **tupenrapina(t)**
 jssak tulee jklle äitiä ikävä/äiti mieleen → **äiti**
 Tuleeko muuta? [vásárláskor] *Mit szabad még? Szabad még valamit?*
 Tuliko ruusuja vai risuja? → **risu**
 tulla alalle pystymetsästä → **pystymetsä**
 tulla hulluksi → **hullu**
 tulla hyvälle(en) → **hyvillä(än)**
 tulla hyvään/kipeään tarpeeseen → **tarve**
 tulla hätiin → **hätä**
 tulla ihan suuhun → **suu**
 tulla ilmi → **ilmi**
 tulla juttuun jkn kanssa → **juttu**
 tulla järkiinsä → **järki**
 tulla jäädäkse(en) → **jäädä**
 tulla kimppaan → **kimppa**
 tulla kokoon → **kokoon**
 tulla jkn korviin → **korva**
 tulla kuin sieniä sateella → **sieni**
 tulla kuin tilauksesta → **tilaus**
 tulla kuin turkin hihasta → **hiha**
 tulla kuset housuun → **kusi**
 tulla kyseeseen/kysymykseen → **kyse** → **kysymys**
 tulla lankaa pitkin → **pitkin**
 tulla menopäälle → **menopäällä**
 tulla mieleen → **mieli**
 tulla paskat housuun → **paska**
 tulla peesissä → **peesi**
 tulla pikavoitto → **pikavoitto**
 tulla puolitiehen jkta vastaan → **puolitiessä**

tulla päivänvaloon → **päivänvalo**
 tulla päättä(än) lyhyemmäksi → **lyhyt**
 tulla raivoihin(sa) → **raivoissa(an)**
 tulla silmille → **silmä**
 tulla sinu(i)ksi jkn/jnk kanssa → **sinä**
 tulla sukuun(sa) → **suku**
 tulla tiedoksi/tietoon → **tieto**
 tulla toimeen jllak/jkn kanssa → **toimi**
 tulla toimeen omilla(an) → **omilla(an)**
 tulla tuhkatihään → **tuhka**
 tulla tuutin täydeltä → **tuutti**
 tulla vastaan → **vastaan**

tulo (*meg*)*jövetel*, (*meg*)*érkezés*; *jövedelem*, *bevétel*
 päästä hyvälle tuloille *vki jó keresethez jut/jól keres*
 tehdä tuloaan *vmi elérkezik, beköszönt*

tumma *sötét*, *barna*; *mély*

Liitypä joukkoon tummaan! *Állj közénk! Csatlakozz hozzánk!*

tumppu *egyujjas (kötött) kesztyű*

olla/seisoa tumput suorana/suorina *lusta/tétlen, lustán/tétlen(ül) áll*;
tanácstalan/szerencsétlen, tanácstalanul/szerencsétlenül áll

Vedä tumppuun! [vulg] [vö. Vedä **handuun**/käteen! → **käsi**, haista **paska!**]

Ba(s)zd meg! [vulg]

tunkea *dug*; *nyom*, *szorít*; *hatol*, *nyomul*

tunkea luihin ja ytimiin → **luu**

tunkeutua (*be*)*hatol*, (*be*)*nyomul*, (*be*)*tör*; (*be*)*tolakodik*; *beleavatkozik*

tunkeutua luihin ja ytimiin → **luu**

tunnelma *hangulat*

tunnelma nousee kattoon → **katto**

tunnustaa *bevall*, *beismer*; (*meg*)*vall*

tunnustaa väriä → **väri**

tunnustella *tapogat(ózik)*, *kitapogat*; *puhatol(ózik)*, *vizsgálgat*

tunnustella kepillä jäätä → **jää**

tuntea *érzékel*, *észlel*, *érez*; *ismer*, *tudatában van*, *tud*, *ért*; *felismer*

tuntea elämän laitapuoli → **laitapuoli**

tuntea jk/jku kuin oma(t) tasku(nsa) → **tasku**

tuntea jk/jku kuin viisi sormea(an) → **viisi**

tuntea luissa(an → **luu**)

tuntea lukkarinrakkautta jtk kohtaan → **lukkarinrakkaus**

tuntea mielenkiintoa jhk/jkhun//jtk/jkta kohtaan → **mielenkiinto**

tuntea munaskuissa asti → **munaskuut**

tuntea jk (omissa) nahoissa(an → **nahka**)

tuntea palaneen käryä → **käry**

tuntea pappenheimilaise(nsa → **pappenheimilainen**)

tuntea pistos sydämessä(än) → **pistos**

tuntematon *nem ismerő; ismeretlen, nem ismeretes; felismerhetetlen*

astua suureen tuntemattomaan [vál] *meghal*

tunto *tapintás; érzés, tudat; lelkiismeret*

käydä jkn tunnolle *vmi bánt vkit, lelkiismeret-furdalást okoz vkinek, vmi nyomja vkinek a lelkét*

tuntosarvi *tapogatószarv, csáp*

jklla on herkät tuntosarvet *vkinek jó érzéke van mások hangulatának a érzékelésére*

tuo nm *az, azon, amaz*

jkllle ei merkitse tuon taivaallista *vmi nem jelent (az égvilágon) semmit (sem) vkinek, vmi (teljesen) mindegy vkinek*

Tuohon käteen/kouraan! → **käsi** → **koura**

tuon tuosta(kin) *időnként, időről időre, gyakran, újból és újból, folyton-folyvást, egyre, ismételten*

tuossa paikassa/tuokiossa → **paikka** → **tuokio**

tuosta on viisi hirttä poikki → **hirsi**

tuota pikaa *azonnal, hamarosan, egykettőre, íziben*

tuota (noin)/tuota tuota [bizonytalanságot, zavart, fontolgatást fejez ki] *izé, hát, hogy is mondjam, hogy (is) hívják*

tuoda *hoz; behoz, importál; behord; (el)vezet, (el)visz, szállít*

tuoda ilmi → **ilmi**

tuoda julki → **julki**

tuoda pisteet kotiin → **kotiin**

tuoda päivänvaloon → **päivänvalo**

tuohi *nyírhéj, nyírfakéreg*

kiskoa/repiä/kääriä tuolta repiä rahaa [vö. raapia **rahat**, raapia **rahaa pénzt keres/szerez/gyűjt**

lännen tuohi [tréf] *nyugati valuta [főleg dollár]*

jkkn pää ei ole tuohesta *vki nem fafejű/tökfej*

jkn suu ei ole tuohesta *vki nem veti meg a jó ételt/italt*

tuokio *pillanat, perc*

tuossa tuokiossa *rögtön, (azon) nyomban, azonnal, abban a pillanatban*

tuollainen *olyan, ilyen, afféle, efféle, olyanféle, ilyenféle*

tuollaisia menee/mahtuu kolmetoista tusinaan → **tusina**

tuoni [vál] *halál; a halottak hona, alvilág*

muuttaa tuonen tuville *vki elköltözik az élők sorából, meghal*

tuota pikaa → **pikaa**

tupa *lakószoba, szoba; kunyhó, ház, házikó*

oma tupa, oma lupa *az én házam, az én váram*

väkeä on tuvan täydeltä *tele a szoba/a ház néppel*

tupakka *dohány; cigareta*

kuluu aikaa ja tupakkaa jssakin (työssä) [veszőséges és időigényes munkával kapcsolatban, szsz: megy az idő és fogy a dohány] *vmi sok időt és energiát igényel*

olla tupakalla *(épp most) dohányzik*

panna tupakaksi *rágyújt*

tupakka-aski *cigaretta*

tupakka-askin kanteen piirretyt suunnitelmat [tréf] *gyenge/jelentéktelen tervek*

tupata *töm; dug; rátukmál; (oda)tolakodik, tolong, tolul*

tupata ihan suuhun → **suu**

tupenrapina(t) [kifejezésekben]

jstk tulee tupenrapinat *vmiből lesz haddelhadd*

tuplata *másodszor/kétszer/duplán csinál vmit, két alkalommal csinál vmit*

tuplata luokka → **luokka**

turha mn *hiäbavaló, hasztalan; szükségtelen, felesleges; oktalan fn haszontalanság, felesleges dolog; kicsiség, semmiség*

Mitä(s) turhia! [köszönet elhárítása] *Nem tesz semmit! Szót sem érdemel!;*

[vmilyen javaslat elhárítása] *Badarság!*

turhan tähden/takia *feleslegesen, ok nélkül*

Älä nyt turhia! ↑ ↑

Älä kuvittele turhia! *Ne aggódj! Nincs semmi baj!*

turhuus *hiúság, hiäbavalóság*

turhuuden markkinat *a hiúság vására (a világ)*

turkkilainen *török*

kirota/kiroilla kuin turkkilainen *úgy káromkodik, mint a/egy kocsis*

turku [vál, általában tsz] *piac, vásárhely, vásártér*

maailman turuilla *a világon, a nagyvilágban, mindenhol, máshol*
 turuilla ja toreilla *mindenütt*

turpa *orr, ormány, pofa*

antaa jklle turpiin *megüt/megver vkit, behúz vkinek, ellátja vkinek a baját, ad vkinek a pofájába*

iskeä/vetää jkta turpiin ↑

olla turpa rullalla/tukossa *csendben/némán van, meg se szólal; befogja a száját; [vulg] befogja a pofáját*

ottaa/saada turpiin *(sa kap a pofájára, megkapja a magáét*

panna turpa rullalle → **rulla**

Turpa kiinni/tukkoon! → **kiinni** → **tukossa**

Tuki turpasi! *Fogd be a pofád! Pofa be!*

turvautua *folyamodik, bízik, rábizza magát, oltalmat/védelmet keres*

turvautua (rakennustyössä/rakentamisessa) hartiapankkiin → **hartiapankki**

turve *tőzeg; gyéptégla, pázsit; rög, hant, föld*

levätä turpeen alla *a föld alatt pihen/nyugszik, a sírban nyugszik*

lähteä/mennä turpeen alle *eltávozik az élők sorából, kimúlik, meghal*

olla turpeeseen sidottu [átv] *röghöz van kötve*

puskea turvetta *feltöri az ugart, földet művel, megműveli a földet*

tusina *tucat*

hänen kaltaisiaan menee/mahtuu kolmetoista tusinaan *az ő fajtájából tizenkettő egy tucat*

tuollaisia menee/mahtuu kolmetoista tusinaan *az olyanokból tizenkettő egy tucat*

tuska *fájdalom, gyöttelelem, kín, szenvedés; baj*

olla tuskan takana [vö. olla **kovan** takana] *vmi sok fáradságot/vesződséget okoz; vmiért sokat kell dolgozni/küzdeni, vmi sok nehézség/küzdelem/fáradozás/bajlódás árán érhető el*

tuskin *alig, aligha, nehezen, nemigen*

hädin tuskin *nagy nehezen, ügyyel-bajjal*

töin tuskin ↑

tutkain *hegyes vég, hegy, csúcs*

potkia tutkainta vastaan *hasztalan kapáló(d)zik vmi ellen, hiába rúgkapál*

tutkia *(meg)vizsgál, kivizsgál, (ki)nyomoz, kémlél; kutat, tanulmányoz; tudakol, kérdezget, faggat; vizsgáztat*

tutkia munaskuita myöten → **munaskuut**

tuttava *mn/fn ismerős*

käydä tuttavissa *elme gy az ismerősökhöz (vendégségbe)*

tuttavuus *ismeretség, kapcsolat, összeköttetés*

hieroa/tehdä tuttavuutta jkn kanssa *ismeretséget akar kötni, összeköttetésbe/*
kapcsolatba akar kerülni vkivel

tuubi *tubus*

mennä tuubiin *teljes egészében/tökéletesen sikerül*

tuulentupa *légvár*

rakentaa/rakennella tuulentupaa/tuulentupia *légvárakat épít*

tuuli *szél; kedv, hangulat*

haistella tuulta/tuulia *(ki)szimatolja, hogy honnan fúj a szél*

halkaista tuulta *az élen/elsőként/az elsők között/az élbolyban fut/repül, stb.*

olla hyvällä//huonolla/pahalla tuulella *jó-//rossz kedvűen, (vki jó-//rossz kedvű,*
vkinek jókedve//rossz kedve van)

kylvää tuulta ja niittää/leikata myrskyä *szelet vet, vihart arat, a vártnál nagyobb*
vihart kavar

mennä/lentää/haihtua/hävitä/kadota taivaan tuuliin *vmi nyomtalanul eltűnik,*
vminek nyoma veszik, vmi feleslegesen megy el/pazarlódik el

Mistäs nyt tuuli puhaltaa? *Most meg mi a baj? Honnan fúj a szél?*

piestä tuulta *hülyeségeket beszél, locsog, fecseg; lopja a napot*

puhua tuuleen *a falnak beszél, hiába beszél, (amit mond, az) süket fülekre talál*

tavoitella tuulta *hiú ábrándokat kerget, elérhetetlen/felesleges dolgot igyekszik*
elérni/megszerezni

tuulesta temmattu *légből kapott/kitalált [dolog]*

tuuliajolla, tuuliajolle [kifejezésekben]

jäädä/joutua tuuliajolle [vö. jäädä hunningolle → **hunningolla**/joutua **rappiolle**;

jäädä heitteille → **heitteillä**] *vmi ebek harmincadjára kerül, tönkremegy; vki*
egyedül/magára marad, vki kiszolgáltatott helyzetbe kerül

jättää tuuliajolle [vö. jättää **oman** onnensa nojaan] *vmit gazdátlanul hagy/hagy*
tönkremenni; vkit magára hagy/cserbenhagy/elhagy/eldob

tuulimyly *szélmalom*

taistella tuulimylyjä vastaan *szélmalomharcot vív*

tuulinen *szeles, szellős*

tuulinen paikka *látványos pozíció/közhivatal, amelyben kemény kritikának,*
intrikának vagy nyomásnak van kitéve vki

tuulla *fúj (szél)*

Mistäs nyt tuulee? *Mi a gond? Mi a baj? Honnan fúj a szél?*

panna tuulemaan [vö. panna/pistää **töpinäksi**/haisemaan → **haista**]
gyorsan/serényen/komolyan nekiáll/-lát vminek, elkezd vmit, hozzáfog vmihez;
alaposan elintéz/megcsinál vmit

tuuma *szándék, elhatározás, terv, gondolat, eszme*

tuumasta toimeen a gondolatot tett követi, Ne csak tervezgessünk, csináljunk is valamit!

vakain tuumin [jog] előre megfontolt szándékkal

yksissä tuumin egyetértésben; együtt

tuuri *szerencse, mázli*

moukan tuuri váratlan szerencse, nagy mázli, disznó szerencse

tuusan [kifejezésekben]

mennä tuusan nuuskaksi összetörik, összezúzódik, pozdorjává török, izzé-porrá török/zúzódik

särkyä tuusan nuuskaksi ripityära/izzé-porrá török

tuusan nuuskana összezúzva, ripityära törve, izzé-porrá zúzva

tuutti *tölcsér, papírtölcsér, fagylalttölcsér*

tulla tuutin täydeltä vmi csak úgy dől, jön/dől, ahogy csak bír, [pl. baj] csőstül jön
jklla on viimeiset tuutissa vkinél vmi a végét járja, vkinek vmije fogyóban van; vki kifogy az eszközökből

tyhjä *mn üres; csupasz, kopasz, meztelen; szegény; tartalmatlan fn semmi, nem létező*

jäädä tyhjän päälle támasz/alap(ok/pénz, stb. nélkül marad

kuin tyhjää vain könnyedén/úgy, mint a sicc

*jklla lyö tyhjää [vö. pyöriä **tyhjää**] vki nem ért/nem fog fel vmit; vkinek kihagy az emlékezete, vki nem emlékszik vmire*

*lyödä tyhjää [vö. pyöriä **tyhjää**] [kerekek] helyben forognak; ↑*

olla tyhjän panttina/täytteenä vki nem csinál semmit, feleslegesen/haszontalan(ul van/tölti az idejét), nincs hasznára senkinek, tétlenkedik, malmozik, lopja a napot, lébecol

olla tyhjän päällä vmi nincs megalapozva, megalapozatlan, a levegőben lóg; vki támasz/pénz nélkül van

olla tyhjää täynnä vmi teljesen üres

olla yhtä tyhjän kanssa vmi egyenlő a semmivel, jelentéktelen

potkaista tyhjää feldobja a talpát, meghal

*pyöriä tyhjää [vö. lyödä **tyhjää**] vki nem emlékszik vmire, nem fog fel vmit;*

[kerekek] helyben forognak

tallata tyhjää [szl] feldobja a talpát, beadja a kulcsot

tyhjin käsin → **käsi**

tyhjin toimin → **toimi**

Tyhjän saa pyytämättäkin [km] *a semmit kérés nélkül is (meg)kapja az ember tyhjän takia/tyhjän päiten feleslegesen, hiába, a semmiért*

Tyhjästä on paha nyhtä(i)stä/nyhjä(i)stä [km] *Semmiből nem lesz semmi [km] (ottaa) tyhjäät pois [vö. ottaa löysät pois] minden fölöslegeset el(hagy)/ki(hagy), minden felesleges dolgot/részt el(hagy)/ki(hagy)*

Tyhjät tynnyrit kolisevat eniten [km] *a tehetségtelenek/az ügyetlenek verik nagy dobra az érdemeiket/csinálnak nagy felhajtást az érdemeik kapcsán*
äänestää tyhjää (szavazáskor) tartózkodik

tyhmyys ostobaság, butaság, hülyeség, marhaság, együgyűség

tyhmydestä sakotetaan *a butaságáért megfizet az ember*

tyhmä buta, ostoba, hülye, együgyű, bamba

tyhmä kuin aasi/pässi/saapas → **aasi** → **pässi** → **saapas**

tykistö ágyúk; tüzérség

käyttää raskasta tykistöä *hatásos érveket használ; erős kifejezéseket használ, keményen odamondogat (vkinek)*

tykkänään egészen, teljesen, teljességgel, tökéletesen

Top tykkänään! *Abbahagyni!*

tykätä szeret, kedvel

Toinen tykkää äidistä, toinen tyttärestä [km] *Kinek a pap, kinek a papné [km]; ízlések és pofonok*

tykätä jstak kuin hullu puurosta → **hullu**

tykätä halpaa/matalaa/kyttyrää jstak → **halpa** → **matala** → **kyttyrä**

tykätä hyvää jstak → **hyvä**

tykätä pahaa/huonoa jstak → **paha** → **huono**

tykö nu gen -hoz/-hez/-höz; hsz hozzá

ajatella/miättä tykönään *átgondol/megfontol magában*

tehdä itseä(än tykö (vkinek a kegyeibe akar férközni, ezért) magára vonja a figyelmet, önmagát előtérbe állítja; hízeleg

tyrkyllä, tyrkylle [kifejezésekben]

olla tyrkyllä vki *tör/pályázik vmire, hajlandó, hajlamos vmire, felkínálja magát, (fel)kínálkozik, ajánlkozik, előtérbe helyezi magát, feltűnően viselkedik, feltűnést kelt; vki/vmi (könnyen) elérhető, megszerezhető, beszerezhető, megkapható*
panna tyrkylle vki *könnyen elérhetővé/megkaphatóvá tesz vmit, vki tálcán kínál vmit [átv]*

tyrä [orv] *sérv*

niin että tyrät rytkyy *nagy svunggal, teljes erővel, teljes gőzzel, gőzerővel*

tyvi *tő, gyökér*

Tyvestä puuhun noustaan [km] *mindent az alapoknál/a legelején kell kezdeni*

tyyni mn *csendes, szélmentes* fn *szélcsend*

kokea/nähdä tyyntä ja tuulta *sokat/sokféle dolgot/egyét s mást megél/tapasztal/lát*

Tyynessä vedessä isot kalat kutevat [km] → **kala**

tyyntä myrskyn edellä → **myrsky**

tyyppi *típus, jelleg, alak, fajta, forma, minta, zsáner*

hyvä tyyppi *vki jó fej*

kipeä tyyppi [szl] *nehéz ember; gyenge idegzetű ember*

ottaa tyyppit jstak *(autót) kipróbál*

outo/kumma tyyppi [emberről] *furcsa alak/figura*

tyytyä *megelégszik, beéri, szorítkozik; belenyugszik, beletörődik*

tyytyä kohtaloon(sa) → **kohtalo**

työ *munka; baj, fáradság; dolog, tennivaló, feladat, foglalkozás, hivatal; cselekedet, tett, mű*

Ei työ miestä pilaa, jos ei mies työtä [km] *Az ember értékét a munka nem csökkenti, hacsak a munkáját rosszul nem végzi*

Ei työ(t) tekemällä lopu [km] *a munkának akkor sem lesz vége, ha állandóan dolgozik az ember; mindig van tennivaló*

ensi työkse(en/töikse(en) *elsőként, először, az első dolga vkinek az, hogy...*

kyllä se työstä käy *bizony, sok dolog van vmivel, vmi nehéz/nem akármilyen munka*
olla kovan/suuren työn takana *vmi kemény/sok munkájába kerül vkinek, vmi nagy erőfeszítéseket követel vkitől*

olla työn alla *vmi készül, készülõ(fél)ben van, vmit (most) csinálnak, vmin (most) dolgoznak*

paiskia töitä *keményen dolgozik*

tee työ(t) ja opi pelaamaan [keverd össze és oszd ki a (kártya)lapokat, s tanulj meg játszani] *tanuld meg a dolgodat/a dolgokat*

Työ (on) miehen kunnia [km] *a munka a férfinak tisztességére válik*

Työ tekijäänsä kiittää [km] *a jól végzett munka elégedettséggel tölti el a munka végzőjét*

Työ tekijäänsä neuvoo [km] *a munkát munkavégzés közben lehet legjobban megtanulni*

Työn iloa! → **ilo**

töin tuskin *nagy nehezen, (nagy) üggyel-bajjal*

työntää *tol, tászt, lök; dug, nyom, csúsztat*

työntää koiranputkea → **koiranputki**

työntää nenä(nsä)/nokka(nsa) joka paikkaan → **nenä**

työntää syy jstak jkn (toisen) niskoille/harteille/päälle/tilille → **syy**

työskennellä *munkálkodik, tevékenykedik, foglalataskodik, dolgozik*

työskennellä pyöreitä päiviä → **pyöreä**

tähti *csillag*

nähdä tähtiä [átv] *csillagokat lát*

tavoitella tähtiä *lehetetlen dolgokat akar elérni*

jkn tähti laskee *vkinek leáldozóban van a csillaga, vkinek a helyzete meggyengül, vkinek a népszerűsége csökken/alábbhagy*

jkn tähti on kirkkaimmillaan *vkinek most van fenn a csillaga*

jkn tähti on sammunut *vkinek a csillaga leáldozott, vki életének/pályájának vége van*

tähtitarha [vál, ált tsz] *csillagos ég*

tähtitarhojen taa *az égbe, a mennybe*

tähtäin *célgömb, irányzék*

lyhyellä//pitkällä tähtäimellä *rövid//hosszú távon*

jklle on jtak tähtäimessä(än) *vkinek vmi a célja/szándéka, vki célba vesz/megcéloz vmit, vki célul tűz ki maga elé vmit/vminek az elérését*

tämä *ez, e, ezen, emez, eme*

tähän hätään → **hätä**

Tähän on koira haudattuna [km] → **koira**

tähän paikkaan → **paikka**

tällä haavaa/erää → **2. haava** → **erä**

Tällä puheella! → **puhe**

tällä syömisellä → **syöminen**

tällä tietämällä → **tietämä**

tällä tietoa → **tieto**

tältä erää → **erä**

tältä seisomalta → **seisomalta**

tämän tästä *időről időre, időnként, gyakran, újból és újból, egyre, ismételten, folyton-folyvást*

tämä on menoa nyt → **meno**

tämä on sitä itseään → **itse**

tämä peli ei vetele → **pelii**

Tämä menee jo liian pitkälle! → **pitkällä**

Tämäpä on kaunis soppa! → **soppa**

tänä päivänä → **päivä**

tässä paikassa → **paikka**

tätä tietä → **tie**

Voi tätä + part! *Jaj, azt a .../ezt a...!*

tärähtää (*meg*)*rázkódik, megremeg; ütődik, pattan*

olla (päästä(än)) *tärähtänyt vki meg van húzatva/buggyanva/őrülve/bolondulva, vki lökött; vki furcsa, különc*

täynnä *telve, tele, teli*

olla pää täynnä (kuin käki) *vki részeg (, mint a számár), tele van, mint a boroshordó, teleitta a fejét*

(olla) täynnä itseä(än) → **itse**

täysi *mn tele, teli, telt; teljes, egész; tiszta; meglett fn valamirevaló, -nyi; amennyi kifér, belefér*

aika on täysi *nincs több idő hátra, lejár az idő*

mennä täysillä *teljes gözzel/nagy iramban/nagy sebességgel, teljes erőbedobással megy*

käydä/mennä täydestä *kelendő/keresett, alkalmas/megfelel vmire, elmegy, (hitelesként) elfogadásra kerül; teljes értékűnek/hitelesnek/hihetőnek számít*

olla täysillä *a maximumon van*

ottaa jk täydestä *elhisz vmit, hitelt ad vminek, komolyan/kézpénznek vesz vmit panna/pistää täysille a legnagyobbra/a maximumra állit*

täydellä höyryllä/täyttä höyryä → **höyry**

täydeltä laidalta → **laita**

täydestä käy kuin väärä raha → **väärä**

täydestä sydäimestä(än) → **sydän**

täydet oikeudet → **oikeus**

täysi kuin Turusen pyssy → **pyssy**

täysi nolla → **nolla**

täysi rähinä päällä → **rähinä**

täysillä kierroksilla → **kierros**

täysin palkein → **palkki**

täysin rinnoin → **rinta**

täysissä ruumiin ja sielun voimissa → **voima**

täyttä häkää → **häkä**

täyttä karkua → **karku**

täyttä päätä → **pää**

täyttä roskaa/puppua → **roska** → **puppu**

täyttä tavaraa → **tavara**

täyttä ymmärrystä vailla → **ymmärrys**

täyteen *tele, teli*

haukkua suut ja silmät/silmät korvat täyteen *leszid/lehord vkit a sárga földig, alaposan/csúnyán megszid/leszid/lehord vkit, leszedi vkirol a keresztvizet, alaposan/jól kioszt/letol/leteremt vkit*

juoda pää(nsä) täyteen *leissza/teleissza magát, jól beszív, felönt a garatra, bepiál vetää/vetäistä pää(nsä) täyteen ↑*

täyttä → **täysi**

täyttää (*meg*)*tölt, teletölt; (ki)töm; betölt; kitölt; elér; eltölt; teljesít, bevált; megfelel*

täyttää miehen mitta → **mies**

täyttää jkn tehtävä → **tehtävä**

täyttää tehtävä(nsä) → **tehtävä**

täyttää (pyöreitä) vuosia → **vuosi**

täytäntöön [kifejezéseken]

panna jk täytäntöön *végrehajt vmit; teljesít vmit; megvalósít vmit; életbeléptet vmit*

töin tuskin → **työ**

töpinä *kemény munka, sürgés-forgás, szorgoskodás*

panna/pistää töpinäksi [vö. panna **hösseliksi/touhuksi**] *gyorsan nekiáll/nekilát vminek, elkezd vmit, hozzáfog vmihez, szorgoskodni/sürögni-forogni kezd*

töppönen *papucs, mamusz; [tréf] cipő, lábbeli*

Liikettä töppösiin! *Gyerünk! Indulás! Mozgás! Rajta!*

siirrellä töppöstä toisen eteen *sétál; fut*

törmäyskurssi *összeütközéshez vezető irány*

ajaa törmäyskurssille *kenyértörésre visz vmit*

joutua/ajautua törmäyskurssille *összeütközésbe kerül vmivel/vkivel*

törröttäjä *meredező, égnek álló, kiálló*

talven törröttäjät a *hóból előkandikáló, elszáradt növények*

U

uhka *fenyegetés, veszély; kockázat; dac*

kaiken uhallalla *minden*nek *dacára/ellenére, mégis, azért is, csak azért is*

uhrata *áldoz, feláldoz, áldozatot hoz/mutat be*

uhrata jtk jnk alttarille → **alttari**

uida *úszik*

syvässä uiva (liikeyritys) *pénzügyi/egyéb nehézségekkel küzdő (vállalat)*

uida käsipohjaa/koiraa/perhosta/rintaa/sammakkoa/selkää → **käsipohjaa** →

koira → **perhonen** → **rinta** → **sammakko** → **selkä**

uida jkn liiveihin → **liivi**

uida vastavirtaan → **vastavirta**

uinahtaa *elszenderül, elalszik*

uinahtaa iäksi → **ikä**

uittaa *úsztat*

(olla) märkä kuin uitettu koira *nagyon meg van ázva/nagyon vizes, olyan, mint az ázott veréb*

ukko *öreg(ember), vénember, apó, aggastyán; férfi; apa, férj; nagyapa*

ukko kruunu [tréf] *az állam(hatalom)*

ukkonen *kis öreg(ember); égháború, zivatar, (menny)dörgés, villámlás*

kiroilla kuin ukkonen *káromkodik, mint jégeső*

ula *ultrarövidhullám; [kifejezésekben]*

mennä ulalle *vmi értetlenségbe ütközik/meg nem értésre talál; vki értetlenné*

válik/értetlenkedni kezd, meglepődik vmi; vki zavarba jön vmitől

olla ulalla *vki nem ért semmit (vmiből)*

ulkoa *kívülről; kintről; külföldről; fejből*

lasketella jtk ulkoa *kívülről fúj vmit, úgy fúj vmit, mint a vízfolyás*

opetella ulkoa *próbál kívülről megtanulni vmit*

oppia ulkoa *kívülről megtanul vmit*

osata ulkoa *kívülről/fejből/könyv nélkül tud vmit*

ulkona *kint, a szabadban; házon kívül*

käydä/syödä *ulkona étterembe megy, táncolni/szórakozni megy;*

étteremben ebédel

olla jstak *ulkona* [vö. olla **pihalla/ulalla**] *vki nem ért vmiből semmit, vkinek*

fogalma sincs vmiről

ulkomaa(t) *külföld, idegen ország/állam*

ulkomaan pelle → **pelle**

ulos *hsz ki*

maksaa ulos jku jstak *vki kifizet vkit vmiből, vki kifizeti vkinek a részét/tulajdoni hányadát az örökölt tulajdonból*

mennä ulos *kimegy; elmegy szórakozni*

nauraa jku ulos *kinevet vkit*

ulottua *(el)ér, nyúlik, (ki)terjed, elterül, elhat(ol)*

ulottua vesirajaan → **vesiraja**

ulottuvilla *olyan közel, hogy eléri, karnyújtásnyira; kéznél, kapható, elérhető,*

ulottuvilta, ulottuville

olla käden ulottuvilla [átv] *vmi kéznél van, elérhető*

ulvoa *ordít, üvölt, bög*

ulvoa lauman mukana/(sutena) susien mukana → **lauma** → **susi**

ummessa, umpeen [kifejezésekben]

Iho umpeen! [vö. Turpa **kiinni!**] *Pofa be! Állítsd le magad! Fogd be (a szád/a pofád)! Kuss (legyen)! Ne dumálj!*

mennä/kulua umpeen [határidő/szerződés, stb.] *lejár*

silmät ummessa/ummessa silmin *behunyt szemmel, vaktában, vakon bizva vmiben, gondolkodás nélkül*

ummet → **umpi**

ummistaa *bezár, lezár, becsuk, bedug, lehuny*

ummistaa korva(nsa/korvat/silmä(nsä/silmät jltak → **korva** → **silmä**

ummistaa silmä(nsä ikuiseen uneen → **uni**

umpeen → **ummessa**

umpi *behavazott út, elzárt/eltorlaszolt hely; szorulás, dugulás*

puhua ummet ja lammet *hetet-havat összehord, sokat fecseg*

umpikuja *zsákutca*

joutua umpikujaan *zsákutcába jut, megreked vhol, kátyúba kerül*

olla umpikujassa *zsákutcában van, kilátástalan/reménytelen helyzetben van*

umpiluu *összeforrt csont*

jkn pää on umpiluuta *vkinek kemény a feje, vki buta/együgyű*

umpisolmu *kibogozhatatlan csomó*

mennä umpisolmuun *zsákutcába jut, zátonyra fut*

umpitunneli [kifejezésekben]

juoda itsensä umpitunneliin *leissza/kiüti magát*

olla umpitunnelissa *vki holt részeg*

unhola *feledés*

joutua/jäädä unholaan [vál] *feledésbe merül*

uni *álmom*

jku ei saa unta silmään(sä) *vkinek nem jön álmom a szemére*

karistaa unet silmistä(än) *kitörli az álmat a szeméből*

lyödä jku unten maille *agyba-főbe ver vkit, úgy megver vkit, hogy az elveszíti az eszméletét*

mennä unten maille *aludni megy*

nukkua iankaikkiseen uneen [vall] *örök nyugalomra tér, jobblétre szenderül, meghal*

nukkua ikuista unta *örök álmát alusza, halott*

nukkua/nukahtaa viimeiseen uneen ↑ ↑

nähdä unta *álmodik*

olla unten mailla *vki alszik*

saada unen päästä kiinni *elalszik, elszenderül, elszenderedik*

ummistaa silmä(nsä) ikuiseen uneen [vál] *örök nyugalomra tér, jobblétre szenderül, meghal*

vaipua iankaikkiseen/ikuiseen uneen [vál] ↑

vetää/vedellä unia *alszik, húzza a lóbört*

Älä unta nää! *Ne is álmodj róla! Még mit nem! Hogyisne!*

uoma *meder, folyómeder, folyóágy*

palata entiseen uomaan(sa) *visszatér/visszazökken a régi/a rendes kerékvágásba, visszatér a régi mederbe*

upota *(el)merül, (el)süllyed, (be)süpped; belemerül, belemélyed*

upota kuin kivi → **kivi**

upota kuin kuuma veitsi voihin → **veitsi**

uppoava laiva → **laiva**

uppeluksissa, uppeluksiin [nép] [kifejezésekben]

olla uppeluksissa *el van süllyedve*

painua uppeluksiin *elsüllyed*

ura *(szakmai)pálya*

ura lähtee urkenemaan *(vkinek) a pályája kezd felfelé ívelni*

urku *orgona*

urku auki *telj torokból, torkaszakadtából; teljes sebességgel, mint a szélvész*

usea *sok, számos, több, néhány, nem egy*

useaan otteeseen → **ote**

usko *hit, hiedelem; vallás; állapot*

hyvässä uskossa *jóhiszeműen, bizalommal, anélkül, hogy vki kétségbe vonna vmit*
 olla uudessa uskossa *meg/fel van újítva, át van alakítva, meg van reformálva*
 panna jk uuteen uskoon *megújít/megreformál vmit, új elvek szerint átrendez vmit*
 uskon puute → **puute**

uskoa *hisz, elhisz, vél, feltételez; komolyan vesz; bízik; rábíz*

Usko pois! → **pois**

Usko tai älä! *Akár hiszed, akár nem!*

uskoa jhk kuin kirveen silmään/kirveensilmään → **silmä**

uskollinen *hűséges*

uskollinen kuin koira → **koira**

uudelleen *újra, ismét, még egyszer; újjá, újonnan, át*

uudelleen lämmitetty → **lämmittää**

uuni *tűzhely, kályha, kemence*

suu (on) kuin seitsemän leivän uuni *vkinek akkora a szája, mint a Bécsi -kapu*

urna *urna, hamvveder; (választási) urna*

käydä urnilla *vki elmegy szavazni, vkik az urnákhoz járulnak*

uusi *új, friss; modern*

mennä uusiksi *újra meg kell csinálni vmit*

ottaa/panna uusiksi *újra megcsinál vmit*

Uusi lumi vanhan surma [km] → **surma**

Uudet luodat lakaisevat hyvin [km] → **luuta**

uusi maailma *az újvilág, Amerika és Ausztrália*

jnk uusi tuleminen → **tuleminen**

uutta viiniä vanhassa leilissä *valami csak részben van megújítva/felújítva; csak részben van megújulva*

V

vaahto *hab, tajték*

suu vaahdossa *tajtékozva, tajtékozó szájjal, hevesen, szenvedélyesen*

vaahtosammutin *haboltó*

vaahtosammuttimen kokoinen [főleg csecsemőről, kisgyerekről] *kicsi, kisméretű*

vaaka *mérleg, mázsa*

painaa enemmän vaa'assa *többet nyom a latban*

vaaka kallistuu/painuu jkn eduksi/puolelle *a mérleg(nyelve) vkinek a javára billen*

vaaka-asento *mérlegállás*

käydä vaaka-asentoon *vízszintesbe teszi/helyezi magát, lefekszik*

vaakakuppi *a mérleg serpenyője*

kallistaa vaakakuppi jkn eduksi/puolelle *vkinek a javára billenti a mérleg nyelvét*

vaakakuppi kallistuu/painuu jkn eduksi/puolelle → **vaaka**

painaa vaakakupissa [átv] *vmi sokat nyom a latban*

vaakalauta *mérleg, lat*

olla vaakalaudalla [átv] *fel van téve vmire, kockáztatva van, kritikus helyzetben van*
 panna vaakalaudalle [vö. panna **likoon**, panna kaikki **peleihin**] *kockáztat vmit, feltesz vmit vmire, latba vet vmit*

vaania *les, leselkedik, ólálkodik, nyomon követ, nyomoz, üldöz*

vaania kuin hámähákki saalistaan → **hámähákki**

vaari [kifejezésekben]

ottaa vaari/vaarin jstak [vö. ottaa **varteen**] *figyelembe vesz/megszívlel/megfogad vmit; kihasznál vmit*

pitää vaari/vaarin jstak *ügyel/vigyáz vmire, gondját viseli vminek*

vaate *ruhaanyag, kelme; takaró, terítő, kendő; tsz ruha, ruházat*

keisarin uudet vaatteet *a király új ruhája* [Andersen meséje alapján]; *vki/vmi túlreklámozott, értéktelen/semmit érő/blöff*

pitää jku vaatteissa (fel) *ruház vkit, ellát ruhával vkit, gondoskodik arról, hogy vkinek legyen ruhája*

repäistä vaattee(nsa [Bibl] *megszaggatja a ruháit* [gyász/kétségbeesés/düh jeléül]

vaaterissa/vaatringissa [kny] [kifejezésekben]

olla vaaterissa/vaatringissa *vízszintes/vízszintben van*

vaatia (meg) *követel, kíván, igényel; felhív, kihív, felszólít*

vaatia jkn pää vadille → **pää**

vaatia jku tilille → **tili**

vaatia veronsa → **vero**

vaellus *vándorlás, menetelés*

päättää maallinen/ajallinen/mainen vaellukse(nsa/vaellus [vál] *befejezi földi pályafutását, jobblétre szenderül*

vaeltaa *vándorol, kóborol, bolyong, mendegél*

vaeltaa kuin Jerusalemin suutari → **suutari**

vahanukke *viaszbaba, viaszbáb, viaszfigura*

jäykkä kuin vahanukke *merev/olyan, mint aki karót nyelt*

vahinko *kár, károsodás, ártalom; szerencsétlenség, baj*

antaa vahingon kiertää *hagyja, hogy a baj mást is érjen, hagyja, hogy másnak is baja/kára származzon vmiből*

ottaa vahinko takaisin *jóváteszi/bepótolja az elszalasztott lehetőséget, kárpótolja magát vmivel*

panna vahinko kiertämään *a saját maga által elszenvedett bajt/szerencsétlenséget más(ok)ra is áthárítja, hagyja/elősegíti, hogy mást is kár/szerencsétlenség érjen*

vahti *őr, őrző; őrség, várta*

panna kissa makkaran *vahdiksi kecskére biz(za a) káposztát*

vahitia *őriz, őrt áll, szemmel tart, vigyáz, les, leselkedik*

vahtia jtk/jkta *silmä kovana* → **silmä**

vahva *erős, tartós, szilárd, kemény; nagy, bőséges; vastag, vaskos; kitűnő*

olla vahvoilla *jssak/jhk előnyben/előnyösebb helyzetben van vkivel szemben*

vai *vagy, avagy; úgy? csak nem?*

Vai sillä lailla? → **lailla**

vaieta *elhallgat, elnémul, elcsendesedik, elhal; hallgat, nem szól*

vaieta jk asia/jku *kuoliaaksi* → **kuoliaana**

vaihde *forduló; változatosság; váltó; sebességváltó*

kääntää *pienemmälle vaihteelle visszafogja a lendületet, lassítja az iramot, megnyugszik*

löytää *uusi vaihde fokozza/növeli az iramot*

jklla on iso vaihde *päällä vki nagy lendületben van, vki nagy lendülettel/nagy iramban csinál vmit*

vaihe *köz; szakasz, fázis*

olla kahden vaiheilla *tétovázik, vacillál, két dolog közt őrlődik*

olla vaiheessa *vmi nincs kész, nincs befejezve*

jklla on jk [työt/opinnot] *vaiheessa vki vmivel [munkával/tanulmányai] nincs kész, vki nem fejezett be vmit [munkát/a tanulmányait]*

vaihtaa *(el)cserél, kicserél; felvált, átvált; változtat, cserél; levált; átszall*

vaihtaa ajatuksia jkn kanssa → **ajatus**

vaihtaa hiippakuntaa → **hiippakunta**

vaihtaa jalkaa → **jalka**

vaihtaa laukauksia (jkn kanssa) → **laukaus**

vaihtaa (pelaajia) lennossa → **lento**

vaihtaa levyä → **levy**

vaihtaa maisemaa → **maisema**

vaihtaa sana jkn kanssa → **sana**

vaihtaa vapaalle → **vapaa**

vaihtaa väriä(än) → **väri**

vaikea *nehéz, bajos, terhes, keserves; súlyos*

olla vaikeana/vaikean näköinen *kényelmetlenül/kínosan/zavarban érzi magát, zavartnak látszik*

tehdä jtk vaikeimman kautta *a nehezebb utat választja*

voida vaikeasti *kényelmetlenül, kínosan érzi magát, zavarban van*

vaikka *bár, habár; ha ... is*

vaikka kiven/kirveen silmästä → **silmä**

vaikka kohta → **2. kohta**

vaikka lampaat söisi → **lammas**

vaikka läpi harmaan kiven → **läpi**

vaikka maailma kaatuisi → **maailma**

vaikka millä mitalla → **mitta**

vaikka muille jakaa → **jakaa**

(mennä) vaikka puukkoja sataisi → **puukko**

vaikuttaa *hat, hatást gyakorol, befolyásol*

vaikuttaa kuin kipinä ruutitynnnyriin → **kipinä**

vailla *nu/ej part nélkül, híján hsz híjával*

olla vertaansa vailla *nem hasonlítható/fogható semmihez sem, egyedülálló*

vaille → **vailla**

vain *csak, csupán*

vain jkn (kuolleen) ruumiin yli → **ruumis**

vaineskaan [kifejezéseken] [< vain, költ: vainen]

ei vaineskaan *egyáltalán nem, csak vicceltem, csak vicc volt*

vaipua *leszáll, (le)merül, süllyed*

vaipua iankaikkiseen/ikuiseseen uneen → **uni**

vaipua tomuun jkn edessä → **tomu**

vaiti *csendben, veszteg, szótlanul*

(olla) vaiti kuin ahven/kala/muuri → **ahven** → **kala** → **muuri**

vaitiolo *hallgatás, csend, titoktartás*

vaitiolo on myöntymisen merkki → **merkki**

vaiva *baj, fáradozás, kínlódás, gond, teher*

maksaa vaiva *vmi megéri a fáradságot, érdemes (vmit csinálni)*

nähdä vaivaa *jstak vmivel bajlódik; jnk eteen veszi a fáradságot vmire*

ottaa jk/jtak vaivakse *(en elvállalja, hogy vmit megcsinál/hogy vmiről gondoskodik*

päästä tämän maailman vaivoista *vki megszabadul a földi szenvedésektől, meghal*

samalla vaivalla *együttal, ugyanazzal a fáradsággal*

vaivainen *nyomorék; jelentéktelen, kicsi, törpe; nyomorúságos*

olla jnk vaivainen *vkinek szüksége van vmire, vki akar/szeretne/el akar érnei vmit*

vaivata *fáraszt, terhel; gyötör, kínoz*

vaivata päätä(än) → **pää**

vajota *süllyed, süpped, merül, leszáll; esik, lerogy, leroskad*

vajota kuin kivi → **kivi**

vajota maan alle → **maa**

vajota maanrakoon/maan rakoon → **rako**

vakaa *szilárd, erősen álló, állandó, biztos; megfontolt, nyugodt*

vakain tuumin → **tuuma**

vakka *skatulya, doboz, láda, kosár, véka*

Vakka kantensa valitsee [km] *Zsák a foltját (megtalálja/megleli) [km]*

vala *eskü*

tehdä/vannoa vala *(meg)esküszik vmire, esküt tesz vmire*

valaa *önt, kiformal*

istua/sopia kuin valettu [ruháról] *(vmi úgy áll vkinek,) mintha(csak) ráöntötték*

volna, nagyon jól áll vkin/vkinek; illik vkire

valaa kannuja → **kannu**

valaa öljyä laineille/aalloille → **öljy**

vale [nép, vö. **valhe**] *hazugság*

pitkä vale *nagy hazugság*

valehdella *hazudik, hazudozik, füllent*

valehdella niin että korvat heiluvat → **korva**

valehdella jklle päin naamaa/silmiä → **naama** → **silmä**

valehdella silmää räpäyttämättä → **räpäyttää**

valehdella jklle vasten kasvoja → **kasvot**

valhe *hazugság*

kulkea valheen kengillä *hazudik*

Valheella on lyhyet jäljet [km] → **jälki**

valkoinen valhe *ártatlan hazugság*

valinkauha *öntőkanál*

olla valinkauhassa *megújulóban/megújulófélben van*

valita *(ki)választ, (ki)válogat, kiragad, kiszemel; megválaszt*

sanoa jklle pari valittua sanaa *néhány keresetlen szót szól/mond vkinek, megszid/leszid/leteremt/lehord vkit*

jkkn sydämen valittu [vál] *vkinek a szíve választotta*

valita kahdesta pahasta pienempi → **paha**

valkaista *fehért, fehérre meszel, színtelenít; megmagyaráz*

nenän valkaiseminen *józan állapot, józan élet*

valkea *mn fehér, világos; fn tűz*

valkea linja [főleg ker] *mosógépek, hűtőszekrények és egyéb háztartási gépek*

valkea läiskä kartalla/maapallolla *fehér folt a térképen/a földgömbön*

valkoinen *fehér*

valkoinen kuin kalkki → **1. kalkki**

valkoinen lakki/valkolakki → **lakki**

valkoinen linja → **valkea**

valkoinen läiskä kartalla/maapallolla → **valkea**

valkoinen orjakauppa → **orjakauppa**

valkoinen valhe → **valhe**

valmis *kész, elkészült; érett; felkészült, készséges*

olla valmis *kész(en) van; meg van halva*

olla valmista tavaraa *vmi tönkre van, el van használódva; [sport, játék] eldölt, lejátszott meccs*

valmiiksi naurettu elokuva → **nauraa**

valmistaa *(el)készít, csinál, előállít; előkészít*

valmistaa maaperää jllek → **maaperä**

valo *fény, világ, világosság; megvilágítás*

luoda valoa jhk *fényt derít vmire, tisztáz vmit*

saada/saattaa jku huonoon/epäedulliseen valoon *rossz/kedvezőtlen fényben/színben tüntet fel vkit*

valoa näkyy tunnelin/putken päässä *látszik az út vége, van egy kis remény(sugár)*

valokuva *fénykép*

käydä valokuvassa *elmegy fényképet csináltatni/fényképezkedni*

valta *hatalom, uralom; jog*

ottaa jku valtoihin(sa *magával ragad vkit, megragad/elragad vkit*)

valtakunta *birodalom, ország, állam*

ei minkään valtakunnan (asia) *semmi, semmiféle (dolog)*

valtio *állam*

valtion leipä on kapea mutta pitkä → **leipä**

valtti *ütőkártya, tromf, adu*

iskeä/lyödä (kaikki) valtit/viimeinen valtti(nsa) *pöytään az utolsó aduját is*

kijátssza, az utolsó lehetőséget is megpróbálja, minden lehetőt megpróbál

olla valttia *vmi adu/ütőkártya, vmi a többinél erősebb/előnyösebb dolog*

valua *ömlik, folyik, csorog*

valua hiekkaan → **hiekka**

valua kuin vesi hanhen selästä → **hanhi**

vanavesi (*hajó*)*sodor, nyomdok(vonal)*

kulkea/seurata jnk/jkn vanavedessä (*szorosan*) *követ vmit/vkit, vminek/vkinek a sarkában/nyomában van*

vanha *öreg, idős, vén, agg; régi, ódon; ó; ócska, használt; ókori*

ennen vanhaan *régen, egykor, hajdanán, annak előtte*

mennä vanhaksi *vmi elévül, érvényét vesz(i)ti, vminek lejár a szavatossági ideje*

vanha aatami → **aatami**

vanha aika *ókor, a történelem kezdeteitől kb i.sz. 400-ig*

vanha erkki/kehno/vihtahousu → **erkki** → **kehno** → **vihtahousu**

vanha kansa → **kansa**

vanha kettu → **kettu**

Vanha konsti on parempi kuin pussillinen uusia [km] *a régi módszer jobb, mint egy zsákra való új*

vanha korppu → **korppu**

vanha kuin taivas → **taivas**

vanha käpy → **käpy**

vanha laulu/virsi → **laulu** → **virsi**

vanha maailma → **maailma**

vanha pieru → **pieru**

Vanha rauha ja entiset kujeet → **kuje**

vanha sotaratsu → **sotaratsu**

vanha suola janottaa → **suola**

vanha vitsi → **vitsi**

Vanhassa (on) vara parempi [km] → **vara**

vanhat parrat → **parta**

vanhanaikaisesti *régimódián, régiesen, ódivatúan, elavultan*

jkn/jkllē kāy vanhanaikaisesti vki rosszul jár; [lány] akarata ellenére teherbe esik

vanhurskas *igaz, igazságos, becsületes, feddhetetlen*

nukkua vanhurskaan unta az igazak álmát alussza, mélyen és nyugodtan alszik

vannoa *(meg)esküszik, esküt tesz*

vannoa jnk kautta → **kautta**

vannoa vala → **vala**

vannomatta paras *jobb nem esküdni (vmire)*

vapaa *szabad; mentes; üres, üresjárat*

olla vapaalla jalalla *szabadon/szabaddal van*

vaihtaa vapaalle [motort] *üresjáratba tesz; szabadságra megy, [hivatalos program után] szabadprogramot kezd; lazít, kikapcsolódik*

vapaa kuin taivaan lintu → **lintu**

vapautua *(meg)szabadul, felszabadul, kiszabadul, szabaddá válik*

vapautua jkn pauloista → **paula**

vapista *remeg, reszket*

vapista kuin haavan lehti → **haapa**

vara *vagyon, pénz, mód; óvatosság, elővigyázatosság*

jklla ei ole varaa + inf [átv] vki nem engedhet meg magának vmit

Ei vara venettä kaada [km] *biztos, ami biztos; jobb félni, mint megijedni*

olla varoissa(an)/hyvissä varoissa *anyagilag jól áll, tehetős, jómódú*

jssak on toivomisen varaa vmi kívánnivalót hagy maga után

pitää vara(nsa) *vigyáz, vigyáz magára, résen áll/van*

Vanhassa (on) vara parempi [km] *a régi biztonságosabb/jobb*

varalta *nu gen esetére, -ra/-re*

kaiken varalta *mindenesetre, minden eshetőségre készen/számítva/felkészülve*

varas *tolvaj*

kuin varas yöllä *mint az éjszaki tolvaj, lopva, csendben, észrevétlen(ül)*

varjella *(meg)őríz, (meg)óv, véd, védelmez, oltalmaz*

Herra/Taivas varjele/varjelkoon! [szörnyülködés kifejezésére] *Isten*

ments/őrizz(en)!; [csodálkozás kifejezésére] *Szent ég! Atyavilág!*

varjella selkänahkaa(nsa) → **selkänahka**

varjo *árnyék, árnyékos hely, hűvös; árny, szellem; rejtek; látszat, szín*

joutua/jäädä jkn varjoon *vki vkinek az árnyékában marad, vki vki mellett háttérbe szorul, vki nem kapja meg a neki járó elismerést/figyelmet*

pelätä omaa varjoa(an) *megijed a saját árnyékától*

seurata jkta kuin varjo (*úgy*) *követ vkit, mint az árnyék*

siniset varjot [szem alatt] *fekete/sötét karikák*

tehdä jtk jnk varjolla *vminek az örve alatt csinál vmit, vminek a látszatát keltve csinál vmit*

varjopuoli *árnyékos oldal; árnyoldal, hátrány*

varjopuolen eläjät [vö. laitapuolen **kulkija**] *a sors üldözöttjei, akiknek nehéz sors jutott osztályrészül, a társadalom legproblémásabb/leglecsúszottabb rétegéhez tartozók*

varma *biztos, bizonyos*

jklla on varmat päivät [növel kapcsolatban] *vkinek (a fogamzásgátlás szempontjából) biztos napjai vannak*

pelata/laskea varman päälle *biztosra akar menni*

varma nakki → **nakki**

varoa *vigyáz, óvakodik*

varoa linjoja(an → **linja**)

vartalo *törzs, derék, termet, alkat*

ei sovi jkn vartalolle [tréf] *vmi nem való vkinek*

varta vasten → **vasten**

varteen [kifejezésekben]

ottaa varteen *figyelembe vesz, megszívlel, megfogad*

varuilla(an *készenlétben, résen*

olla varuilla(an *vigyáz, résen van/áll, készen áll vmire*

varvas *lábujj*

astua/polkea/tallata jkn varpaille [átv] *vkinek a tyúkszemére lép*

olla varpailla(an *feszült hangulatban/feszültségben/izgalomban van/él, feszülten figyel, készenlétben áll/van, készen áll, résen van/áll*

varvi *szint, emelet; menet; alkalom*

vetää varvi/yhdet varvit *szeretkezik (egyet), közösül*

vasara *kalapács*

joutua vasaran alle [átv] *kalapács alá kerül, árverésre kerül*

olla vasaran ja alasimen välissä *két tűz között van*

vasen *bal*

tehdä jtk vasemmalla kädellä *figyelmetlenül/kapkodva csinál vmit, összecsap vmit*

Vasen käsi ei tiedä, mitä oikea tekee → **käsi**

vasikka *borjú*

iloinen kuin laiturille laskettu vasikka *örül, mint majom a farkának, nagyon boldog*

kyntää toisen vasikalla *idegen tollakkal ékeskedik, más gondolatait/eredményeit a sajátjaként adja elő*

vastaan *szemközt, szembe(n); ellene; vissza, viszont*

panna/olla jtak vastaan *ellenez vmit, ellene van vminek, ellenállást fejt ki vmivel szemben*

tulla vastaan jssak *enged vmiben/vmiből, engedményeket tesz*

vastakohta *ellentét, kontraszt*

vastakohtat täydentävät toisiaan *az ellentétek kiegészítik egymást, ellentétes dolgok/az ellentétes természetű emberek kiegészítik egymást*

vastalause *tiltakozás*

panna/esittää haiseva vastalause(nsa) jnk johdosta/jstak *határozottan/élesen ellenez vmit*

vastaranta *tulpart, a tulsó part*

vastarannan kiiski → **kiiski**

vastarinta *ellenállás*

tehdä vastarintaa *ellenáll vminek, ellenállást fejt ki vmivel szemben*

vastasukaan → **suka**

vastata *felel, válaszol; viszonoz; felelősséget vállal*

vastata huutoon(sa/huudosta(an) → **huuto**

vastata jkllle samalla mitalla → **mitta**

vastata (kuin) yhdestä suusta → **yksi**

vastavirta *ellenár(amlat)*

uida vastavirtaan *ár ellen/az árral szemben úszik, dacol a közfelfogással*

vastavirran akka → **akka**

vasten *vmire, vmihez támaszkodva, ellen, ellenében*

joutua (selkä) seinää vasten *kutyaszorítóba/nehéz helyzetbe kerül*

(sanoa jkllle jtak) vasten naamaa → **naama**

panna jku (selkä) seinää vasten *sarokba szorít vkit, nehéz helyzetbe hoz vkit*

varta vasten *épp(en), pont, kifejezetten (vmiért)*

vastoin *ellen, ellenére, ellenében*

tehdä jtak vastoin parempaa tietoa(an) *vki szándékosan rosszul csinál vmit, vki szándékosan/szánt szándékkal rosszat tesz*

vastuu *felelősség, kötelezettség*

kantaa vastuu(ta) jstak *felelős vmiért*

olla vastuussa jstak *felelős vmiért*

ottaa jk vastuulle(en *elvállal/magára vállal vmit, vállalja a felelősséget vmiért*

sälyttää/vierittää vastuu jkn niskoille/harteille/toisen kannettavaksi (*át*)*hárítja a felelősséget vkire, vkinek a nyakába varr vmit*

vastuu on jkn hartioilla → **hartia(t)**

vatsa *has; gyomor, bél*

löysä vatsa → **löysä**

kova vatsa *székrekedés, szorulás, renyhe bélműködés*

vatsa on kovalla → **kovalla**

jkn vatsa on kuralla/löysällä/vetelällä/vetelänä/menee veteläksi → **kura** → **löysä**
→ **vetelä**

vetelä vatsa → **vetelä**

vatsanalus *hasalja*

jklla/jkn vatsanalus on täynnä jalkoja *vki fut, ahogy csak bír/ahogy csak a lába bírja*

vauhti *iram, sebesség, gyorsaság*

päästä vauhtiin *beindul, felgyorsul*

vedellä *húzogát, vonszol*

tämä peli ei vetele → **pelii**

vedellä hirsä → **hirsii**

vedellä unia → **unii**

vedenjakaja *vízválasztó*

olla vedenjakajalla *vízválasztóhoz érkezik*

vedenpaisumus *vízözön*

Meidän jälkeemme vedenpaisumus! *Utánunk a vízözön!*

veisata *énekel, zsoltárt énekel*

veisata (samaa) vanhaa virttä → **virsi**

veisata viimeistä virttä(än)/viimeisiä(än) → **viimeinen**

veisata viis jstak → **viisi**

veitikka *kópé, hamis, huncut, csirkefogó; huncutság, hamisság*

veitikka silmäkulmassa *huncutsággal a szemében, huncutul, hamiskásan*

veitsenterä *kés éle, borotva éle/pengéje*

olla veitsenterällä → **terä**

veitsi *kés*

mennä/upota kuin kuuma veitsi voihin *megy, mint kés a vajban/mint a karikacsapás, könnyen/jól megy*

veivi *forgatókar, kurbli*

heittää veivi(nsä [kny] *beadja a kulcsot, meghal*

veli *fiútestvér, testvér, fivér; barát, fráter; (jó)barát, atyafi, koma*

Hyvä Veli! [kollégák közti megszólítás levélben, gyakran csak rövidítve: HV]

Hyvä Veli -järjestelmä *baráti összefonódások, urambátyám-rendszer*

lyödä veljen kättä *testvériesen megegyezik (vmiben)*

Voi veljet! [bámulatot/csodálkozást kifejező felkiáltás] *A mindent! Na, nézd csak! Nocsak!*

velli *tejbekása, pép*

olla vellinä [vö. olla **kiisselinä**] *vki erőtlen, gyenge*

vene *csónak*

istua/olla samassa veneessä *vki egy hajóban evez vkivel, vki egy/ugyanabban a cipőben jár vkivel/, mint vki*

keikuttaa/keinuttaa venettä *vki veszélybe sodorja az együttműködést*

ventta(s) holl/hoo! *várj egy kicsit!*

venyttää *(ki)húz, (ki)nyújt, tágít*

venyttää markka soikeaksi → **markka**

venyttää markkaa → **markka**

venyttää penniä → **penni**

venyä *nyúlik, elnyúlik, húzódik; nyújtózik, heverész*

venyä ja vanua *elnyúlik, hosszúra nyúlik, elhúzódik, soká/tovább tart, nyúlik, mint a rétestészta*

venäläinen *orosz*

venäläinen ruletti *orosz rulett (játék, amelyben a játékosok felváltva olyan revolvert sütnek el a halántékuknál, amelynek a tölténytárába véletlenszerűen van elhelyezve1 golyó)*

veri *vér*

hikoilla/sylkeä verta *vért izzad, hatalmas erőfeszítéseket tesz, rettenetesen/emberfeletti módon erőlködik/küszködik/vesződik/dolgozik*

herättää/aiheuttaa/synnyttää pahaa verta *vmi rossz vért szül*

kaivaa verta nenästä(än *magának keresi a bajt, ujjat híz vkivel, összeakasztja a bajszát vkivel, provokál vkit, kihúzza a gyufát vkinél*

mennä/syöpyä veriin *vkinek a vérévé válik/vkinek beivódik a vérébe, vkinek a szokásává válik*

olla samaa lihaa ja verta *vkiknek ugyanaz a vér csörgezik az erei(k)ben, vkik közeli rokon(ok)*

jklla on jnk verta suonissa *vkinek van tehetsége/hajlama vmihez, vkinek vmilyen [ált: költöi/iróí/művészi] vénája van*

saada uutta verta *(meg)fiatalodik, friss utánpótlást/vérfrissítést kap sininen veri kék vér, nemesi származás*

tahrata kätensä vereen/verellä *vérrel szennyezi be a kezét, gyilkosságot követ el veren maku suussa erölködve, erőltetve vmit, erőnek erejével*

veri karkaa kasvoille *vkinek az arcát elönti a pír, vki elpirul, elvörösödik*

Veri on vettä sakeampaa *A vér nem válik vízzé [km]*

veri pakenee kasvoilta *vki elsápad, kiszökik a vér vkinek az arcából*

verissä päin *véres fejjel; nagy vesztesége(ke)t szenvedve*

verta hyytävä *vérfagyasztó*

verta tulee kuin härän kurkusta → **härkä**

vuodattaa verta [vål] *vér(é)t ont(ja) (vmiért)*

verka *posztó*

vihreän veran alle *a bürokrácia útvesztőibe*

vero *adó*

maksaa kallista veroa *jstak drágán megfizet vmiért, súlyos árat fizet vmiért*
ottaa/vaatia veronsa *vmi súlyos árat követel vkitől vmiért; vmi csökkenti vkinek a fizetőképességét; nagy áldozatot, stb. követel; tönkretesz vmit, megtizedel vmit*

verta [kifejezésekben]

vetää vertoja *jllek felér vmivel, felveszi a versenyt vmivel, fogható vmihez, vetekszik vmivel*

vertailu *összehasonlítás, egybevetés*

kestää (hyvin) vertailu *jhk felveszi a versenyt vmivel, megállja a helyét vmi mellett*

vertainen *fogható/hasonló vmihez, egyenértékű vmivel*

olla vailla vertaista *(an) párját ritkítja, egyedülálló, páratlan*

vesi *víz; eső; vizelet; könny; nyál; izzadság*

heittää/laskea vettä(än) [férfi] *vizet*

joutua vedelle ja leivälle *a börtönben szigorított büntetést kap*

kirjoittaa veteen *vki felesleges munkát végez*

liikkua oudoilla vesillä *vki számára ismeretlen dologgal kezd foglalkozni*

nauraa vedet silmissä *(ügy) nevet, hogy kicsordulnak a könnyei*

pitää vettä [vö. pitää **paikkansa**] *igaz, megállja a helyét*

puhua kuin vettä *vki folyékonyan/gördülékenyen beszél/mond vmit, úgy mond*

vmit/úgy beszél, mint a vízfolyás, vkiből csak úgy dől a szó
 saada (uutta/lisää) vettä myllyynsä (*újabb/további*) ösztönzést/okot/beszédtemát
 kap (*vmihez*)

vesi kielellä → **kieli**

vesi kukkii → **kukkia**

vesi on kuin keitettyä → **keittää**

vesi tulee/herahtaa/kihahtaa kielelle → **kieli**

vesissä silmin *könnyes/könnybe lábadt szemmel*

veteen piirretty viiva *láthatatlan határvonal*

vettä tulee kuin aisaa → **aisa(t)**

vesilintu *vízimadár*

jllak voi heittää (jo) vesilintua [tréf] *vmi (már) megérett arra, hogy kidobják, vmi (már) olyan öreg/ócska/kopott, hogy ki lehet dobni*

vesiperä [kifejezésekben]

vetää vesiperä *hoppon marad, pórul jár, felsül, kudarcot vall*

vesiraja *vízmagasság*

ulottua vesirajaan (*szoknya*) *épphogy csak eltakarja vkinek a fenekét*

vetelä *híg, folyékony; vizes, nedves; ernyedt, laza; lusta*

jkn vatsa menee veteläksi *vkinek megy a hasa/hasmenése van*

jkn vatsa on vetelällä/vetelänä ↑

vetelä vatsa *hasmenés*

veto *fogadás*

lyödä vetoa jkn kanssa *jstak fogad vkivel vmiben, fogadást köt vkivel vmire*

olla vedossa *jó formában van*

vetäistä → **vetää**

vetämätön *ami nem húz/von/jár; felhúzatlan, ami nincs (fel)húzva/vonva/*

vontatva/vonszolva

olla vetämättömissä [vö. olla **kuitti**] *teljesen ki van (fáradva)*

vetäytyä *visszahúzódik, visszavonul*

vetäytyä kuoreen(sa → **kuori**)

vetäytyä jkn selän taakse → **selkä**

vetäytyä viisaan lepoon → **lepo**

vetää *húz, von, vontat, vonszol, (le)ránt; szállít, fuvaroz, hord, visz; kihúz, kinyújt; vonz; csalogat, elragad; szív; felhörpint, felhajt*

Antaa/Ala vetää! Tűnj el! Koptj le! Húzd el a csíkot! Lódulj innen!

Kiinni veti! Áll az alku!

lähteä vetämään *elme gy, eltűnik, elhúzza a csikot, elkotródik, elhordja az irháját, lelép*

panna paperit vetämään *írásban kérvényez vmit, kérvényt/pályázatot ad be/nyújt be*

Vedä handuun/käteen/tumppuun! → **käsi** → **tumppu**

Vedä kuivat! [vulg] [vö. haista **paska!**] *Ba(s)zd meg!* [vulg]

Vedä vittu päähäs/korvilles! → **vittu**

vetää arpaa jstak → **arpa**

vetää/vetäistä handuun → **handu**

vetää henkselit yli/päälle → **henkselit**

vetää henkeä → **henki**

vetää/vetäistä herne nenään(sä) → **herne**

vetää hirsia → **hirsi**

vetää/vetäistä huiviin *gyorsan megeszik/megiszik vmit; bedob vmit* [szl]

vetää jkta huulesta/höplästä/nenästä → **huuli** → **höplä** → **nenä**

vetää itse(nsä piippuun → **piippu**

vetää kotiin päin → **kotiin**

vetää/vetäistä känni → **känni**

vetää lokaan jku/jkn maine/nimi → **loka**

vetää lonkkaa → **lonkka**

vetää lyhyt/lyhyempi/lyhin korsi → **korsi**

vetää/vetäistä lärvit → **lärvit**

vetää matto jkn (jalkojen) alta → **matto**

vetää mutkat suoriksi → **mutka**

vetää/vetäistä naamaan(sa) → **naama**

vetää jku narunjatkoksi → **naru**

vetää neniin → **nenä**

vetää oikeasta narusta → **naru**

vetää perseet olalle → **perse**

vetää pitempi/pisin korsi → **korsi**

vetää pitkää tikkua → **tikku**

vetää puoleen(sa) → **puoli**

vetää/vetäistä pää(nsä) täyteen → **täyteen**

vetää jkta retkuun → **retku**

vetää risti seinään → **risti**

vetää risti jnk yli/päälle → **risti**

vetää savut → **savu**

vetää sikeitä → **sikeä**

vetää tukkanuottaa jstak → **tukkanuotta**

vetää jkta turpiin → **turpa**

vetää unia → **uni**

vetää varvi/yhdet varvit → **varvi**

vetää vertoja jllek → **verta**

vetää vesiperä → **vesiperä**

vetää viimeistä virttään/viimeisiä virsiään/viimeisiään → **viimeinen**

vetää viinaa → **viina**

vetää viiva jnk yli → **viiva**

vetää välistä → **välissä**

vetää yhtä/samaa köyttä → **köysi**

jk vetää yksiin → **yksiin**

vetää jku ylös suosta → **suo**

viedä (*el*)visz, vezet; kivisz, kiszállít, exportál; elvisz, elrabol; bevezet

Kissa vieköön! → **kissa**

Veikö kissa kielen? → **kieli**

Veit sanat suustani → **sana**

viedä aikansa → **aika**

viedä jkn huomio → **huomio**

viedä jalansijaa jklta/jltak → **jalansija**

viedä jklta jalat/ketarat alta → **jalka** → **ketara**

viedä kieli (mukanaan) → **kieli**

viedä kirjaan/kirjoihin → **kirja**

viedä leipä jkn suusta/jklta leipä suusta → **leipä**

viedä läpi → **läpi**

viedä jku mäkeen → **mäki**

viedä jku navetan taakse → **navetta**

viedä terveiset jklle → **terveiset**

viedä tuhkatkin uunista → **tuhka**

viedä voitto jstak → **voitto**

viimeistä viedään! → **viimeinen**

viehättää *elbájol, elragad, megigéz, fellelkesít; vonz, csábít, csalogat*

viehättää silmää → **silmä**

vielä még

Kaikkea vielä! *Már csak ez hiányzott!*

vielä se päivä jkllekin paistaa → **päivä**

vielä se tästä iloksi muuttuu → **ilo**

vienti *vitel, vivés; kivitel, export*

jklla on vientiä *vki népszerű, vkit szívesen/gyakran hívnak/visznek vhova*

vieras *mn idegen, ismeretlen; fn vendég, látogató*

käydä vieraissa *házasságon kívüli kapcsolatot folytat, félrelép, hűtlenkedik, hűtlen lesz*

vieras pääoma → **pääoma**

vieressä *mellét, vierestä* **mellől, viereen** *mellé*

puhua asian vierestä *oda nem tartózó dolgokat mond, mellébeszél; alaptalan dolgokat beszél*

vierittää *gördít, gurít, hengerít*

vierittää syy jstak jkn (toisen) niskoille/harteille/päälle/tilille → **syy**

vierittää vastuu jkn niskoille/harteille/toisen kannettavaksi → **vastuu**

vieriä *gördül, gurul, forog, pereg; telik, múlik*

Ei vierivä kivi sammaloidu [km] *a dolgos/tevékeny ember nem butul el, nem öregszik meg*

viittää *vitet; (el)tölt (időt); (meg)ünnepel, (meg)ül*

viittää huonoa elämää → **huono**

viittää makeaa elämää → **makea**

viittää jtak jnk merkeissä → **merkki**

vietävä [enyhe káromkodásban]

Voi vietävä! *A francba/fenébe! A fene vigye (el)/egye meg!*

viha *gyűlölet, harag, düh, méreg, bosszúság*

olla jkn vihoissa *vki vkinek a begyében van, vki ki van téve vki haragjának/gyűlöletének*

olla jklle vihoissa(an *mérges vkire, haragszik vkire; gyűlöl vkit*

jkn pistää jk vihaksi//jkta pistää jk vihaksi *vmi feldühít/felmérgesít/felbosszant vkit*

pitää vihaa jkta kohtaan *haragban van vkivel*

vihata *gyűlöl*

vihata jtak kuin ruttoa → **rutto**

viheltää *fütyül, füttyent; kifütyül; fúj, sípol*

Ala(han) viheltää! *Tűnj el! Kopj le! Húzd el a csíkot! Lódulj innen!*

Mikä laulaen tulee, se viheltäen menee [km] *ami könnyen jött, az könnyen el is megy, [vö. Ebül szerzett jószág ebül vész el [km]]*

viheltää ottelu poikki → **poikki**

viheltää peli poikki → **poikki**

vihreä mn/fn *zöld*

näyttää vihreää/vihreätä valoa jllek *zöld utat enged vminek*

olla vihreä(nä) kateudesta *sárga az irigységtől*

päästä vihreälle oksalle *zöld ágra vergődik*

vihreä aalto → **aalto**

vihreä kulta → **kulta**

vihreä leski → **leski**

vihreä liike → **liike**

vihreä linja → **linja**

vihreä peukalo → **peukalo**

vihreän veran alle → **verka**

vihtahousu *ördög, gonosz*

vanha vihtahousu [vö. vanha **erkki**] *ördög*

viidakko *dzsungel*

viidakon laki → **laki**

viides *ötödik*

olla viides pyörä/viidentenä pyöränä [vö. olla **kolmas** pyörä/kolmantena pyöränä]

vki ötödik kerék vhol, vki felesleges vhol

viidestoista *tizenötödik*

Nyt heti eikä viidestoista päivä! *Most rögtön és nem majd/máskor!*

viihde *időtöltés, szórakozás, szórakoztatás*

kaupallinen viihde *üzleti szempontú szórakoztatás*

viikko fn *hét*

viikon päivät → **päivät**

viilata *reszel, lereszel*

viilata pilkkua → **pilkkua**

viilata silmään/linssiin → **silmä** → **linssi**

viilipytty *aludttejes bödön*

olla kuin viilipytty *vki (olyan, mint) maga a megtestesült nyugalom, vkinek rendíthetetlen a nyugalma*

rauhallinen kuin viilipytty *vki nagyon nyugodt, vkinek kötélből vannak az idegei*

viime *utóbbi, legutóbbi, múlt; utolsó, legutolsó, végső*

viime kädessä → **käsi**

viime tipassa/tippaan/tingassa/tinkaan → **tippa** → **tingassa**

viimeinen *utolsó, végső; legújabb*

Kiitos viimeisestä! [helyesebben: viimekertaisesta; Vendégeskedés utáni első találkozás/telefonbeszélgetés alkalmával szokásos köszönetnyilvánítás a vendéglátónak]

(elää/tehdä jtk) kuin viimeistä päivää (*úgy él,*) *mintha ez lenne élete utolsó napja, semmivel sem törődve (él/csinál vmit), féktelenül (viselkedik), (züllött/kicsapongó életet él); teljes erőből/erőbedobással, minden erejével, minden erejét megfeszítve, mindent/apait-anything beleadva, veszettül (csinál vmit)*

lyödä viimeinen kortti pöytään *utolsó próbát tesz; kitergeti/felfedi a lapjait*

lyödä viimeinen naula (jkn) arkkuun *végző csapást mér vkire, megadja vkinek az utolsó döfést/a kegyelemdöfést, megássa vkinek a sírját, teljesen tönkretesz vkit*

olla jklle viimeinen pisara [átv] *vmi vkinek az utolsó csepp a pohárban*

taistella viimeinen taistelu(nsa) *megvívja az utolsó csatáját, meghal*

taistella viimeiseen mieheen *harcol/küzd az utolsó emberig*

vetää/veisata viimeistä virttään/viimeisiä virsiään/viimeisiään *vkinek az utolsó*

napjai/végnapjai vannak csak hátra, vki a halálán van/haldoklik; vki/vmi a végét járja, az utolsókat rúgja; vmi a vége felé közeledik

viimeinen lepopaikka/leposija → **lepopaikka** → **leposija**

viimeinen matka → **matka**

viimeinen palvelus → **palvelus**

viimeinen pisara → **pisara**

viimeinen päivä → **päivä**

viimeinen tahto → **tahto**

viimeinen tervehdys → **tervehdys**

viimeisen päälle → **päällä**

viimeistä kirjainta myöten → **kirjain**

viimeistä piirtoa myöten → **piirto**

Viimeistä viedään! *Itt a vége (, fuss el véle)!, az utolsó méterek, az utolsó is eltűnik, nincs tovább, nincs több*

viina *pálinka; szeszes ital, szesz*

Jos ei sauna, terva ja viina auta, niin tauti on kuolemaksi [km] *ha a szauna, a kátrány és a pálinka nem segít, a betegség halálos*

vetää viinaa (*alkoholt*) *iszik; piál*

viinaan menevä *a túlzott alkoholfogyasztásra hajlamos, nagy piás*

viinämäki [rég] *szőlőhegy*

olla viinamäen miehiä *vki iszákos*

viis [kny] → **viisi**

viisari fn (óra)mutató

jklla viisari värähtää (férfi) szexuálisan izgatottá válik

viisas mn bölcs, okos, értelmes, ravasz; épeszü, épelméjú fn bölcs

lyödä viisaat päänsä yhteen vki összedugja a fejét vkivel/vkikkel, vki együtt gondolkozik vkivel/vkikkel

viisaskin menee vipuun néha mindenki tévedhet; vki lépre megy; vki át lesz verve; vki be lesz csapva, A lónak négy lába van mégis megbotlik [km]

viisasten kivi → **kivi**

viisi szn öt

tuntea/osata kuin viisi sormea(an (úgy) ismer vkit/vmit, mint a tenyerét

veisata viis jstak vmi nyolc/mindegy/egyre megy vkinek

viittä vailla/vaille hajszálon (függ/múlik), majdnem, csaknem, kis híján

Viis siitä!/Siitä viis! Bánom is én! Fütyülök rá! Kit érdekel! Ki kíváncsi rá/arra! Nekem (aztán) nyolc! (Nekem) Tök mindegy!

viitata mutat, rámutat, megmutat; utal, céloz

viitata kintaalla jllek → **kinnas**

viiva vonal, vonás

Lähde viivana! Siess! Fuss! Szaladj! Szedd a lábad! Egyik lábad itt (legyen), a másik meg ott!

mennä viivana siet, fut, szalad, szedi a lábát

vetää viiva jnk yli fátylat borít vmire

vika hiba; fogyatékoság, betegség, baj; hajlam

mennä vikaan kisiklik, rosszul megy, nem sikerül, félresikerül

olla (päästä(än) vialla vkinél baj van az emeleten, vkinek agybaja van, vki nem épeszü/épelméjú, vkinek nincs ki mind a négy kereke

jklla on vikaa korvien välissä [tréf] vki nem ért vmit, vkinek nehéz a felfogása, vki nem épelméjú, vkinek baj van az elmeállapotával, vki kissé hülye, vkinél baj van az emeleten

jkkn päässä on jotain vikaa ↑

vikkelä fürge, gyors, elven; fürge/gyors észjárású, eleven/éles eszü

vikkelä kuin kärppä/orava → **kärppä** → **orava**

vilkaista (rá)pillant, pillantást vet, tekint; iramodik, fut

vilkaista jhk/jkta syrjäilmällä → **syrjäilmällä**

vilkas fürge, élénk, eleven

vilkas kuin elohopea → **elohopea**

vilkkaa [ragozatl, csak az alábbi kifejezésben használatos]

kiireen vilkkaa *hipp-hopp, gyorsan, sietve, nagy sietve, nagy sebbel-lobbal*

villa *gyapjú*

paljon porua, vähän villoja *nagy a felhajtás, de kevés az eredmény, sok hűhó semmiért*

villainen *gyapjú-, gyapjúból készült*

painaa jk asia villaisella *nem hoz nyilvánosságra/nem ver nagy dobra vmit diszkréten kezel vmit*

villakoira *göndörszörű uszkár, pudli; porcica*

villakoiran ydin → **ydin**

villi *vad, primitív; megvadult, szilaj*

villi länsi *vadnyugat*

vinguttaa *csikorgat; nyikorgat, nyekerget, cincogtat*

vinguttaa vinyyliä/visaa *bankkártyával fizet*

vinksin vonksin *összevissza, szanaszét, szerteszét, ferdén, hanyagul*

vino *ferde, rézsútos, dőlt, megdőlt*

vino pino [tréf] *egy nagy csomó, nagy rakás(ra való), egy kazal(nyi)*

vinossa *ferdén, megdőlve, vinoon* *ferde helyzetbe, ferdére*

katsoa jkta vinoon *kelletlen(ül)/bizalmatlan(ul viselkedik) vkivel, görbén/ferde szemmel néz vkire*

lippa vinossa *részegen; nagy sebbel-lobbal; szomorúan*

olla lippa vinossa *vki részeg; nagy sebbel-lobbal csinál vmit; szomorú, szomorúan csinál vmit*

olla vinossa *ferdén áll; vmi nincs rendben, baj van vmivel*

jklla on naama vinossa → **naama**

vintti *padlás*

jklla/jklta vintti on pimeänä [szl] *vki nagyon sötét, vkinek nincs ki mind a négy kereke*

jkkn/jklta vintti pimenee [szl] *vkinek elborul az agya, vki elveszíti a fejét*

vintturallaan/vintturassa → **viturallaan, vituralleen**

vire *feszültség, felhúzott állapot; (jó) forma, hangulat*

olla vireillä *fel van húzva; folyamatban van; napirenden van*

panna vireille *megindít, kezdeményez; napirendre tűz*

virittää *kifeszít, kihúz; felállít, kivet; hangol; felajz*

virittää ansa *jklla* → **ansa**

virka *hivatal, állás, foglalkozás; feladat, szerep, dolog*

koiran virka *rossz/szánalmas hivatal/munka/pozíció*

virkku *fürge, friss, élénk, éber*

Illan virkku, aamun torkku, se tapa talon hävittää [km, szsz: ha vki este friss, reggel meg alszik, ez a szokás(a) tönkreteszi a házat]

virsi *egyházi/templomi ének, zsoltár, dicséret; (népi) ének, vers; nóta*

lyhyestä virsi kaunis *legjobb röviden előadni vmit, minél rövidebben/ találóbban adja elő vki a mondanivalóját, annál könnyebben megértik azt*
vanha virsi [átv] *a régi nóta/szöveg/lemez*

veisata (samaa) vanhaa virttä (*ugyanazt*) *a régi nótát fújja, a régi szöveggel jön*

virta *folyam, folyó; áramlat, áradat; áram*

ajelehtia virran mukana/vietävänä *sodródik/úszik az árral*

virtanen, Virtanen [az egyik leggyakoribb finn vezetéknev]

(se) tavallinen Virtanen *az átlag finn, [a magyar megfelelője: Kovács János]*

vispilänkauppa [kifejezésekben, szsz: habverővásárlás]

olla vispilänkaupoissa jkn kanssa [tréf] (*házassági szándékkal*) *udvarol vkinek*
tehdä vispilänkauppoja ↑

vissi [kny] *biztos, bizonyos; egy bizonyos*

vissi paikka *egy bizonyos hely, a mellékhelyiség, WC*

vitja *lánc; [enyhe szitokszó]*

Voi vitjat! [enyhe szitkozódás] *A fenébe!*

vitsi *vicc, tréfa, élc*

nyt on vitsit vähissä [vö. jstak on **leikki** kaukana] *komolyra fordult a helyzet, nincs több eszköz, nem lehet vacakolni*

vanha vitsi *a régi/ismert dolog*

Voi vitsi! [euf szitkozódás, a Voi vittu! szalonképesebb változata] *A fene vigye el!*
A fenébe! A mindenségit!

vittu *picsa*

Haista vittu! [durv válaszként adott, sértésnek szánt kifejezésekben]

olla päin vittua [vulg vö. mennä/olla päin **persettä**] *rosszul van vmi; vmi el van baltázva; el van baszva* [vulg]

Painu vittuun! [szl] *Menj a picsába!* [vulg]

Vedä vittu päähäs/korvilles! [vulg] [vö. Haista **paska!**] *Ba(s)zd meg!* [vulg]

Voi vittu! [durv káromkodás]

Voi vittujen kevät! → **kevät**

viturallaan, vituralleen, [kny] **viturassa, vituraan** *ferdén, rosszul*

olla viturallaan/viturassa *teljesen rosszul van, [vulg] tök szarul van, el van cseszve/baszva*

olla vintturallaan/vintturassa ↑

viulu *hegedű*

maksaa viulut *fizeti/állja a költségeket*

voi [módosítószó] *ó! jé! ejnye! hej! haj! jaj!*

Voi ei! *Na nem/ne!*

Voi että! *Azt a mindenit! A minden(ség)it!*

Voi elämän kevät! → **kevät**

Voi helkutti! → **helkutti**

Voi helvetti! → **helvetti**

Voi herran tähden! → **herra**

Voi hiivatti → **hiivatti**

Voi hitsi! → **hitsi**

Voi hitto/hitot! → **hitto**

Voi hyvä luoja! → **luoja**

Voi hyvä tavaton! → **tavaton**

Voi hyvänen aika! → **hyvänen**

Voi ihme! → **ihme**

Voi itku! → **itku**

Voi jukoliste! → **jukoliste**

Voi jukra! → **jukra**

Voi juku! → **juku**

Voi kauhistus! → **kauhistus**

Voi kehno! → **kehno**

Voi kuitenkin! → **kuitenkin**

Voi kun/kunpa + condit! → **kun**

Voi minun päiviäni! → **päivä**

Voi mokoma! → **mokoma**

Voi pahus! → **pahus**

Voi pakana! → **pakana**

Voi perkele! → **perkele**

Voi perkule! → **perkule**

Voi perse! → **perse**

Voi piru! → **piru**

Voi saakeli! → **saakeli**

Voi saamari! → **saamari**

Voi saatana! → **saatana**

Voi samperi! → **samperi**

Voi sinun kanssasi! → **kanssa**

Voi surku! → **surku**

Voi syötävä! → **syötävä**

Voi taivas! → **taivas**

Voi tätä + part! → **tämä**

Voi veljet! → **veli**

Voi vietävä! → **vietävä**

Voi vitjat! → **vitja**

Voi vitsi! → **vitsi**

Voi vittu! → **vittu**

Voi, vittujen kevät! → **kevät**

Voi, voi! *Jaj, jaj!; Ejnye, ejnye!*

Voi yhden kerran! → **kerran**

Voihan nenä! → **nenä**

voida *tud, -hat/-het, tehet, bír, képes; (meg)lehet, hogy ...; van vhogy, érzi magát; jól megy a sora/dolga*

jllak voi heittää (jo) vesilintua → **vesilintu**

jnk voi laskea yhden käden sormilla → **sormi**

Voi paksusti! → **paksusti**

voida pahoin → **pahoin**

voida paksusti → **paksusti**

voida vaikeasti → **vaikea**

voisi syödä vaikka pieniä kiviä → **kivi**

voidella *(meg)ken, beken; (meg)olajoz, (meg)zsíroz; lekenyerez
sujua kuin voideltu(na) megy, mint a karikacsapás*

voileipä *vajaskenyér, szendvics; [kifejezésben]*

heittää voileipiä *kacsázik* [kövel vízen]

voima *erő; hatalom; érvény, hatály*

käydä voimille *megvisel vkit, nehezére esik vkinek*

mitellä voimia *(an összeméri az erejét/küzd/harcol/(meg)birkózik vkivel*

ottaa voimille [vö. ottaa jkta koville → **kovilla**/lujille → **lujilla**/tiukalle →

tiukalla] *nehéz/nehézséget okoz vkinek, megvisel vkit*

täysissä ruumiin ja sielun voimissa *épen és egészségesen, teljes testi-lelki*

épségben

voimakas *erős, hatalmas; hathatós, hatásos*

voimakas kuin leijona → **leijona**

vointi *képeség, lehetőség; horgylét, egészségi állapot, közérzet*

Hyvää vointia!/Hyvät voinnit! *Jó egészséget (kívánok/kívánunk)!*

voitava *lehető, tőle telhető*

tehdä voitavansa jkn/jnk hyväksi/puolesta *megtesz/elkövet minden tőle telhetőt vkiért/vmiért, vki/vmi érdekében*

voittaa *győz, legyőz; leküzd, túljut; túlszárnyal; nyer, megszerez, kivív*

voittaa alaa/jalansijaa → **ala** → **jalansija**

voittaa itse(nsä) → **itse**

voittaa (pieni/suur-)mäki → **mäki**

voittaa jku puolelle(en) → **puoli**

voitto *győzelem, diadal; nyeresemény; nyereség, haszon, profit*

korjata voitto jstak *beseperi/zsebre vágja vminek a nyereségét*

olla voitolla *nyeresre áll, nyerő helyzetben/pozícióban van*

olla jssak voiton puolella → **puoli**

päästä voitolle *felülmúl/túlszárnyal vmit/vkit, győzelmet/diadalt arat vmi/vki felett*

viädä voitto jstak *megnyer/elnyer vmit, győzelmet arat, elviszi a pálmát*

Voitto kotiin! → **kotiin**

voitto on kotona → **kotona**

voltti *átfordulás, bukfenc a levegőben, szaltó*

tehdä/heittää voltti *szaltózik; hibásnak bizonyul; teljesen megváltozik*

vuodattaa *önt, ont, folyat, hullat, áraszt; önt, kitölt, kitár*

vuodattaa sappea(an) jkhun/jhk → **sappi**

vuodattaa verta → **veri**

vuode *ágy, fekvőhely*

olla vuoteen omana/vuoteenomana *vki az ágyat nyomja, ágyban fekvő beteg*

kallistua vuoteeseen *pihenni/nyugovóra tér*

kastella vuoteen(sa/vuode *bepisil (az ágyba), ágyba vizel*

vuolla *(le)farag, leszel, kapar, vakar*

vuolla kultaa puuveitsellä/puuvartisella → **kulta**

vuoro *sor, sorra kerülés; beosztás, időrész; műszak; járat*

vuoron perään → **perään**

vuosi *év, esztendő*

täyttää (pyöreitä) vuosia *50, 60, 65, 70, 75, stb. éves/-dik évét tölti be*

[Finnországban ezeket a születésnapokat nemcsak a családi/baráti körben, hanem a munkahelyeken is szokás megünnepelni]

vuotaa (ki)*folyik, ömlik, árad, szivárog; kiszivárog*

vuotaa kuiviin → **kuiva**

vuotava laiva → **laiva**

vyö *öv, derékszíj, szíj; derék*

iskeä/lyödä jkta vyön alle [átv] *öv alatti ütést mér vkire/ad vkinek*

vyöryttää *gördít, görget, gurít*

vyöryttää syy jstak jkn (toisen) niskoilte/harteille/päälle/tilille → **syy**

vyöttää (fel)*övez, felcsatol, felköt (a derekára)*

vyöttää kupee(nsa) → **kuve**

vähissä, vähiin → **vähä**

vähä *kevés, csekély, kicsi, kis; [kifejezéseken]*

kuivua/mennä vähiin (le)*csökken, megfogyatkozik, összezsugorodik*

kulua vähiin (idő) *a vége felé közeledik, lejár*

käydä vähiin *a vége felé jár, majdnem véget ér*

olla vähällä + inf/ettei *majdnem, csaknem, kis híján, nem sok hiányzik, hogy (nem)...*

vähiin käy ennen kuin kokonaan loppuu *előbb-utóbb véget ér*

vähin erin *kicsinyesként, apránként; lassanként, fokozatosan*

vähin äänin (nagy) *csendben, halkán, titkon, lopva, különösebb felhajtás nélkül*

vähältä piti, ettei ... *kis híja volt, hogy nem ..., kevésen múlt, hogy nem ..., nem sok hiányzott, hogy nem ..., majdnem, csaknem*

vähän kerrallaan → **kerrallaan**

vähän päästä *időnként, gyakran, egyfolytában, egyre-másra, szakadatlanul, váltig*

vähän väliä *újból és újból, folyton-folyvást, egyre, ismételten*

vähässä määrin *egy kicsit, egy keveset, szűken*

Vähät siitä! *Sebaj! Nem baj! Bánom is én! Nem érdekel! Kit érdekel!*

vähä vähältä *lassacskán, lassanként, fokozatosan*

välittää vähät jksta/jstak *vki nem törődik vkivel/vmivel, vkit nem érdekel vki/vmi*

väittää *állít, erősít, bizonygat, kijelent, kinyilatkoztat, mond, vitat*

väittää jtak kivenkovaan → **kivenkova**

väkevä *erős, nagy erejű; erős, csípős, tömény; erőtéljes, tüzes, heves*

nauttia miestä väkevämpää *pálinkát iszik/fogyaszt*

väkevä kuin karhu → **karhu**

väki *nép, népség, emberek; cselédség, cselédek; katonaság; erő*

väellä ja voimalla *minden erejével, teljes erővel*

väen väkisin/vängällä *erőszakkal*

väkeä kuin pipoa → **pipo**

väkeä kuin Vilkkilässä kissoja → **kissa**

väkeä on tuvan täydeltä → **tupa**

väkeä pilvin pimein → **pilvi**

väkkärä *szélkerék, szélkakas; pörgettyű, bűgőcsiga*

pyöriä kuin väkkärä *forog, mint a szélkerék*

suu käy kuin väkkärä *vkinek jár a szája, mint a rokka*

väli *köz; viszony, kapcsolat; [vmihez való viszonyulást/beállítottságot, főleg az érdektelenséget fejezi ki]*

hällä väliä *mindegy, egyre megy*

millään ei ole enää mitään väliä *már minden mindegy, már semmi sem számít*

olla/pysytellä/pysyä väleissä jkn kanssa *kapcsolatban van/marad vkivel; tartja a kapcsolatot vkivel*

jklla on jkn kanssa väliä poikki *(vkinek) megszakadt a kapcsolat(a) vkivel; vki megszakította a kapcsolatot vkivel*

jllak on väliä *vminek jelentősége van (vki számára), vmi fontos/számít (vkinek)*

pitää väliä jstak *fontosnak tart vmit, törődik vmivel*

pysytellä väleissä *jó kapcsolatban marad vkivel, jó kapcsolatot tart fenn vkivel*

sillä välin *addig/az alatt, amíg/ameddig, miközben, mialatt*

väli(ä)pä hällä *mindegy, egyre megy*

välikäsi *közvetítő; [kifejezésekben]*

joutua ikävään/kiusalliseen/pahaan välikäteen *vkinek kellemetlensége támad, vki kutyaszorítóba kerül, olyan helyzetbe kerül, ahol két rossz közül választhat*

olla ikävässä/kiusallisessa/pahassa välikädessä *vki nagyon nehéz/nagyon kellemetlen/szörnyű helyzetben van, két szék közt a pad alatt van*

välimatka *távolság, köz, útszakasz*

tarkastella jtk välimatkan päästä *távolságtartással/hüvösen szemlél vmit*

välissä *közt, väliin* *közé, välistä* *közü*

joutua kahden tulen väliin *két tűz közé kerül*

joutua/jäädä puun ja kuoren väliin *nehéz helyzetbe kerül, kutyaszorítóba kerül*

jäädä jkltä väliin *vmi kimarad vkinek (az életéből); elkerüli vkinek a figyelmét*

jättää jk väliin [átv] *vki kihagy vmit (az életéből), nem próbál ki vmit; figyelmen kívül hagy vmit*

korvien välissä *(vkinek) a fej(é)ben/az agy(á)ban*

lukea rivien välistä *olvas a sorok között*

olla penkin ja seinän välissä *nehéz helyzetben van, kutyaszorítóban van, két malomkő közt őrlődik*

olla puun ja kuoren välissä ↑

puodota väliin [(érdek)csoportok között] *hátrányos helyzetbe kerül, nem kap vmilyen szociális, stb. ellátást/támogatást*

vetää välistä *hasznot húz vmiből, nyeréskedik*

välittää *közvetít, közbenjár; törődik, gondol (vmivel); kíván, óhajt*

välittää vähät jksta/jstak → **vähä**

väljä *bő, tág, tágas, széles, szabad, laza*

päästä väljemmille vesille *nagyobb cselekvési szabadságot/több lehetőséget kap*

väre *vízfodor, fodrozódás; rezgés, rezdület, remegés, reszketés, borzongás, rándulás*

kylmät väreet (selkäpiissä/kulkevat pitkin selkäpiitä) *a hideg, hideg borzongás (vkinek végigfut a hátán a hideg/vkinek borsózik/borsózik a háta)*

väri *szín; festék*

tunnustaa väriä *színt vall, nyilvánosan állást foglal; nyilvánosságra hozza a pártállását*

vaihtaa väriä(än) *elväörösödik; elsápad; megváltoztatja a pártállását*

värkki *berendezés, szerszám, eszköz; anyag*

jklla on värkeissä varaa *vkinek van módja/lehetősége vminek a (ki)javítására; vkinek van mihez nyúlnia/van miből elvennie*

värssy *versszak*

jankuttaa aina samaa värssyä *a régi/ugyanazt a nótát fűjja, mindig a régi szöveggel jön, mindig ugyanaz a lemez*

väyryset [kifejezésekben, Paavo Väyrynen, a finn Centrumpárt egyik politikusának a nevéből]

tehdä väyryset *köpönyegforgató módján/kétszínűen viselkedik, kétkulacsos politikát folytat*

vääntää *elgörbít; eltorzít, elferdít; hajlít; csavar*

vääntää kättä jstak → **käsi**

vääntää jkn/jklta niskat nurin → **nurin**

vääntää rautalangasta → **rautalanka**

väärin *hamisan, tévesen, hibásan, rosszul, helytelenül*

käyttää jtak väärin *visszaél vmivel*

vääryys *igazságtalanság*

tehdä jklle vääryyttä/vääryys *igazságtalanul bánik vkivel, igazságtalanságot követ el vkivel szemben*

väärä *nem jó, hamis, téves, rossz*

haukkua väärää puuta *alaptalanul kritizál/hibáztat vkit; alaptalanul gyanúsít vkit*
 joutua vääriin käsiin *illetéktelen kezekbe kerül*

mennä väärään kurkkuun [étel, ital] *cigányútra megy, megakad vkinek a torkán*

nousta väärällä jalalla *bal lábbal kel fel*

olla väärällä asialla *rossz ügyet képvisel, rossz ügy szolgáltatában áll*

olla väärässä *vki téved, vki tévedésben van, vkinek nincs igaza*

suu väärässä *legörbült szájjal, lebiggyesztett ajakkal*

täydestä käy kuin väärä raha *vmi megfelel, jó, elfogadásra kerül, hihetőnek számít*

Y

ydin (agy)velő; (fa)bél; (atom)mag; veleje/magva/lényege *vminek*
mennä jnk ytimeen *vminek a lényegébe hatol; a lényegre tér*
osua suoraan jnk ytimeen *vminek a lényegére tapint*
villakoiran ydin *a dolog lényege*
ytimiin asti tunkeutuva katse → **katse**

yhdeksän *kilenc*

luvata yhdeksän hyvää ja kahdeksan kaunista *minden lehetséges dolgot megígér,*
amit általában nem teljesít/fűt-fát ígér

yhdessä *együtt, egyszerre, közösen*

roikkua yhdessä *vki sokáig (együtt) jár vkivel*

yhdestoista *tizenegyedik*

yhdenneltoista hetkellä *az utolsó pillanatban, a huszonnegyedik órában*

yhteen → **yksi**

yhteinen *közös, együttes, egyetemes; összes; általános, egységes, köz-*
yhteinen kakku → **kakku**

yhteinen nimittäjä → **nimittäjä**

yhteys *kapcsolat, érintkezés; összeköttetés, közlekedés; összefüggés*

ottaa yhteys/yhteyttä jhk/jkhun *felveszi a kapcsolatot vmivel/vkivel, kapcsolatot*
teremt/kapcsolatba lép vmivel/vkivel, megkeres vmit/vkit, (telefonon) felhív
vmit/vkit

pitää yhteyttä jkhun/jkn kanssa *tartja a kapcsolatot vkivel*

yhtä → **yksi**

yks = **yksi**

yksi *szn/nm egy; egyetlen, csupa; egyik; egy bizonyos; ugyanaz, egyenlő*

astua jkn kanssa yhtä *jalkaa egyszerre lép vkivel*

huutaa yhteen ääneen *egyszerre kiabál (vkivel)*

olla kuin yksi yhteen *teljesen egyforma/egybevág vmivel/vkivel; olyanok, mint két*
tojás

olla yksissä jkn kanssa *együtt (van vkivel)*

jklle on yksi ja sama → **sama**

osata laskea yhteen *vki tud következtetni vmire, vki össze tudja kapcsolni a*
dolgokat

ottaa yhteen jkn kanssa *össztűz/összecsap vkivel, összeütközésbe kerül vkivel*

pelata hyvin yhteen *jól összeillik vkivel; jól együtt tud működni vkivel*

pitää yhtä (*vki*) *összetart (vkivel); vmi egybehangzik/egybevág/megegyezik vmivel*

sopia yhteen/yksiin *illik egymáshoz, összeillik, egybevág/megegyezik vmivel, megfelel vminek*

vastata (kuin) yhdestä suusta *kórusban/egyszerre válaszol (vmit, vmire); egybehangzóan válaszol (vmit, vmire)*

yhdellä iskulla → **isku**

yhdellä istumalla → **istumalla**

yhdessä rytkäessä/rysäyksessä *egyszerre (vmivel)*

yhteen aikaan → **aika**

yhteen kyytiin/menoon/mittaan/painoon/perään/syssyyn → **kyyti** → **meno** → **mitta** → **paino** → **perä** → **syssyyn**

yhteen ääneen → **ääni**

(kuunnella) yhtenä korvana → **korva**

yhtenä miehenä → **mies**

yhtä hyvin kuin → **hyvin**

yhtä jos toista *egy s más, egyet mást*

yhtä kyytiä/menoa/mittaa/painoa/perää/päätä/soittoa → **kyyti** → **meno** → **mitta** → **paino** → **perä** → **pää** → **soitto**

yhtä maata kuin maalarin housut → **maalari**

yhtä kaikki → **kaikki**

yhtä kuin → **kuin**

(jklle jk on) yksi ja sama → **sama**

yksi kerrallaan → **kerrallaan**

(vain) yksi punainen minuutti → **minuutti**

yksien kansien välissä → **kansi**

yksien seinien sisällä → **seinä**

yksiltä istuimilta → **istuin**

yksin istuimin → **istuin**

yksin kappalein → **kappale**

yksin tein → **tie**

yksin teoin → **teko**

yksissä neuvoin → **neuvo**

yksissä tuumin → **tuuma**

yksiin *egybe, össze*

käydä yksiin (jkn kanssa) *vmi egybevág vmivel, összhangban van vmivel*

lyödä yksiin [átv] ↑

jk vetää yksiin jnk kanssa *vmi egybeväg vmivel, vmi ugyanazt az eredményt adja (, mint vmi más)*

yksikäätinen *félkezű*

yksikäteinen rosvo [tréf] *a félkezű rabló, játékautomata*

yksinäinen *egyedülálló, egyedül élő, magányos, társtalan*

yksinäinen susi → **susi**

yleismies [tréf] *ezeremester, aranykezű ember*

yleismies Jantunen [tréf] *ezeremester*

ylen *hsz szerfölött, fölötte, roppant, túlságosan, mértéktelenül, igen, nagyon*

antaa ylen *(ki)hány, rókázik*

katsoa ylen *lenéz/lebecsül/semmibe vesz/megvet vkit*

yletä *emelkedik; nő; előlép*

yletä uralla(an) reittä pitkin → **reisi**

yli *nu/ej gen vmin át, keresztül, fölött (el), túlra; túl hsz át, keresztül*

ampua yli maalin *túlló a célon, átesik a ló másik oldalára*

jstak ei pääse yli eikä ympäri *nincs mit csinálni/tenni, nem lehet mit csinálni/tenni (vmivel, vhol)*

kävellä jkn yli *keresztül-/átgázol vkin, megalázóan mellőz vkit a döntéshozatalban; megaláz vkit*

lyödä yli *túlló a célon, túl messzire megy vmiben*

päästä yli *túlteszi magát vmin; átvészel vmit*

yli korvien → **korva**

yli äyräiden → **äyräs**

ylikierros *túl nagy fordulatszám*

käydä ylikierroksilla *vki mániákusan tevékenykedik/dolgozik, mindkét végén égeti a gyertyát*

ylioppilas *érettségizett (ember); egyetemi hallgató, egyetemista, (egyetemen tanuló)*

diák

kirjoittaa ylioppilaaksi *(le)érettségizik, érettségi vizsgát tesz*

ylipuhua *rábeszél/rávesz vkit vmire*

saada jku ylipuhuttua/ylipuhutuksi *rábeszél/rávesz vkit vmire*

ylistää *dicsőít, dicsér, magasztat*

ylistää jtak/jkta maasta taivaaseen → **taivas**

ylistää jkta pilviin → **pilvi**

ylittää *átmegy, átlép; meghalad, túlhalad, felülmúl, túlszárnyal*

ylittää itse(nsä) → **itse**

yllin kyllin → **kyllin**

yllä nu gen *felett, fölött* hsz *fent, fönt, fenn, fönn, felül, fölül*

pitää *yllä fenntart, karbantart* (vmit)

yllättää *elér, utolér, rátalál, meglep; rajtakap, tetten ér*

yllättää jku housut kintuissa → **housut**

ylpeys *kevélység, gőg, elbizakodottság, dölyf; büszkeség*

niellä ylpeytensä *lenyeli a büszkeségét, megalázkodik, meghunyászkodik*

Ylpeys käy lankeemuksen edellä [km] *aki büszke, az könnyen bűnbe esik*

yltä nu gen *felől, -ról/ről* hsz *fentről, felülről*

yltä kyllin → **kyllin**

yltä päältä → **päällä**

yläkantissa, yläkanttiin [kifejezésekbén]

mennä *yläkantiin túl magasra emelkedik/rüg*

olla *yläkantissa a felső határon van*

yläkerta *felső emelet, emelet*

jklla on *yläkerta sekaisin vkinél baj van az emeleten*

yläkerran ukko isten

ylös *fel, föl, felfelé, fölfelé*

kirjoittaa jtk *ylös felír, feljegyez vmit*

ottaa *ylös* ↑

ylöspäin *felfelé, fölfelé, fel, föl*

katsoa *jkhun/jkta ylöspäin [átv] felnéz vkire, vkit a példaképének tart*

ymmällä(än tanácstalanul, bizonytalanul, csodálkozva, zavarban, ymmälle(en

joutua ymmälle(en elcsodálkozik vmin, elképed vmitől, meghökken vmin, zavarba jön vmitől

olla *ymmällä(än jstak vki csodálkozik vmin, meg van lepődve/hökkenve*

vmin/vmitől, el van képedve vmitől, zavarban van vmitől

saattaa *jk ymmälle(en elképeszt/meghökken/zavarba ejt vkit, csodálkozást/*

meghökkenést/elképedést vált ki vkiben

ymmärrys *értelem, ész, felfogóképesség; megértés, belátás, felfogás*

mennä/käydä yli *ymmärryksen* [vö. mennä yli **hilseen**/horisontin → **horisontti**]

vmi meghaladja vkinek a felfogóképességét, vmi (túl) magas vkinek

täyttä *ymmärrystä vailla* (tehty rikos) *beszámíthatatlan elmeállapotban* (*elkövetett bűncselekmény*)

ymmärtää (meg)ért, *felfog, belát, átlát, tud*

antaa *ymmärtää vkinek értésére ad vmit, (áttételesen) utal vmire*

ymmärtää jo puolesta sanasta → **puoli**

ymmärtää yskä → **yskä**

ympäri hsz *körül, körbe(n)*; ej gen/part *körül, köré; keresztül; át*

puhua jku ympäri *rábeszél vkit vmire; megtéveszt/félrevezet vkit a beszédével*

ynnä ksz *valamint, és, meg, plusz hsz együtt, szintén, is*

ynnä muuta (sellaista) → **muu**

yrittää (*meg*)*próbál, próbálkozik, megkísérel; törekszik, igyekszik* [→ **koittaa**]

yrittää enemmän kuin rahkeet *kestävät* → **rahkeet**

yrittää yli änkensä *többet akar, mint amire képes/mint amire lehetősége van*, [vö.

Sokat akar a szarka (, de nem bírja a farka) [km]]

yrjö [szl] *hányás, hányadék*

heittää yrjöt [szl] *rókázik, hány, okádik, kidobja a taccsot*

yskä *köhögés*

ymmärtää yskä *ismeri a dürgést/dörgést*

yö *éj, éjszaka, éjjel*

Hyvää yötä!/Hyvät yöt! *Jó éjszakát!*

yön selkään/syliin *éjszaka, bele az éjszakába, neki az éjszakának, éjszakára*

yötä myöten → **myöten**

yötä päivää *éjjel-nappal*

yötä vasten *az éjszaka kezdetén, éjszakára*

öin päivin [vál] ↑ ↑

yöjalassa, yöjalkaan [nép, kifejezésekben]

käydä/kulkea yöjalassa *éjjel a lányoknál jár*

yömyssy *hálósapka; egy kis ital lefekvés előtt*

ottaa yömyssy *lefkvés előtt egy kevés alkoholt iszik*

yöpuu *ág/rúd, amelyen a madár alszik*

mennä yöpuulle [vö. mennä orrelle → **orsi**] *megy aludni*

Ä

Ähäkutti! *Nesze neked! Jól megkaptad!*

äidinmaito *anyatej*

imeä äidinmaidossa (itseen(sä) *az anyatejjel szív magába vmit*

äimä fn (*cipész*)*tű* mn/fn *bárgyú, hülye*

mennä äimäksi *meglepődik, meghökken, elképed, elhűl, megütődik, megrökönödik, megkavarodik; zavarba jön, bambán/maflán kezd viselkedni*
olla äimänä *teljesen/egészen meg van lepődve/meg van hökkenve/el van képedve/el van hülve/meg van ütődve/meg van rökönödve; meg van kavarodva/zavarodva, zavarban van, bambán/maflán viselkedik*

äiti *anya, édesanya, mama*

jssak tulee jkllle/jkn äitiä ikävä/äiti mieleen [vö. jkllle **hätä** tulee käteen] *vki nagy bajban van*

äidin puolelta → **puoli**

ällikällä [kifejezésekben]

lyödä ällikällä *vmi elképeszt/meghökken/fejbe vág vkit*
olla ällikällä lyöty *el van képedve, meg van hökkenve, el van hülve, meg van rökönödve, meg van ütközve,*

älynystyrä [kifejezésekben]

hieroa älynystyröitä(än) *gondolkodik/töri a fejét vmin, vmilyen probléma megoldásán gondolkodik*

älä! *ne!*

Älä herätä/ärsytä nukkuvaa karhua! → **karhu**

Älä helkatissa → **helkatti**

Älä jumalan tähden! → **jumala**

Älä kuvittele turhia! → **turha**

Älä lyö lyötyä! → **lyödä**

Älä muuta viserrä! → **muu**

Älä naurata! → **aurattaa**

Älä nuolaise ennen kuin tipahtaa [km]! → **nuolaista**

Älä nyt turhia! → **turha**

Älä puhu sontaa! → **sonta**

Älä touhuusi tukehdu! → **tukehtua**

Älä unta nää! → **uni**

ämmä *vénasszony, vén boszorkány; feleség, asszony, anyjuk*

mentävä on vaikka ämmiä sataisi [vö. mennä vaikka **puukkoja** sataisi] *akkor is menni kell, ha cigánygyerekek potyognak az égből*
 sataa ämmiä äkeet selässä *úgy esik, mintha dézsából öntenék*

ärräpää [r-hangot sisältävä káromkodus]

päästä/päästellä/lasketella ärräpäitä *káromkodik, szentségel*

ässä *ász*

jklla on vielä ässä hihassa(an) *vkinek van még egy ütőkártyája, vkinél van az adu, vkinek még van valami a tarsolyában, vki még nem említett vmi fontos részletet*

äyriäinen *rákféle, rák*

mennä yli äyriäisten [tréf, az yli äyräiden → **äyräs** elferdített változata]

äyräs (*meredek*) *part, partszél, szegély*

(mennä/nousta/paisua/kuohua) yli äyräiden *roppantul, mérhetetlenül, határtalanul, szerfelett, rendkívüli módon, kezelhetetlenül, fékezhetetlenül ([folyó] megemelkedik/megárad/felduzzad, kiönt a medréből; [jókedv, öröm] az egekig hág)*

äänestää *szavaz, voksol*

äänestää jaloilla(an) [tréf] *elhagy vmilyen közösséget, kilép vmiből; elhagy vmilyen országot, emigrál*

äänestää tyhjää → **tyhjä**

ääni *hang; szavazat*

isännän ääni *az Úr hangja, vezető pozícióban levő személy véleménye/felfogása*
 kalastella ääniä *szavazatokra vadászik, olcsó módszerekkel szavazatokat igyekszik szerezni*

korottaa ääne(nsä jnk puolesta//jtak vastaan *felemeli a hangját/nyilvánosan fellép vki mellett/vki ellen*

kuunnella järjen ääntä *az eszére hallgat*

kuunnella sydämen(sä/omantunton(sa ääntä *a szívére/a lelkiismeretére hallgat*

nyt on toinen ään kellossa *most más szelek fűjnak*

olla äänessä *vki viszi a szót/beszél*

pitää suurta ääntä *jstak dicsekszik vmivel, nagy dobra ver vmit*

yhteen ääneen *egyhangúlag, egyöntetűen*

Äänellään lintukin laulaa [km] → **lintu**

ääninauha *hangszalag*

purkaa ääninauha *leírja a hangszalagon levő szöveget*

ääri *szél, határ, perem, vég*

äärestä laitaan/ääreen/toiseen *véges-végig, mind*

ääriä(än) *myöten zsúfolásig, színültig*

Ö**ö** *ö-betű*

olla kuin ö aapisen laidassa *egyedül van, mint az ujjam, egyedül árválkodik vhol*

öljy *olaj*

kaataa öljyä tuleen *olajat önt a tűzre*

olla (kuin) öljyä tuleen *vmi olaj a tűzre*

valaa öljyä laineille/aalloille *lecsillapítja a kedélyeket, lecsillapít vmit*

ö-mappi [kifejezésekben]

panna jk ö-mappiin [tréf] *figyelmen kívül hagy vmit, a süllyesztőbe rak/tesz vmit*

överi [kifejezésekben]

mennä överiksi *túzásba visz vmit, túzásokra ragadtatja (el) magát*

öö [hangutánzó szó]

olla aivan/ihan öönä [vö. olla **äimänä**] *teljesen/egészen meg van lepődve/
meg van hökkenve/el van képedve/el van hűlve/meg van ütődve/meg van
rökönnyödve; meg van kavarodva/zavarodva; zavarban van*